

కథ కౌముది

2014 - Part 1

కౌ
కౌముది

మీ ముద్దుల నాటి వజ్రలు
www.koumudi.net

కౌముది ప్రచురణలు - 107

కౌముది మాసపత్రికలో 2014 జనవరి నుంచి జూన్ వరకూ వచ్చిన కథలు

విషయసూచిక

ఏడాది	నెల	కథ	రచయిత(త్రి)	పేజి
2014	01	అవసర బంధాలు	పొన్నాడ సత్య ప్రకాశరావు	3
		నిశ్శబ్దం	వక్కలంక సుబ్రహ్మణ్యం	11
		మూన్ వాక్	రాళ్ళపల్లి రాజావలి	17
		హృద్రోగం	ఆర్ శర్మ దంతుర్తి	20
		చెవిలో పువ్వు	రాధా మండువ	24
2014	02	పొద్దు వాలిపోయింది	అత్తలూరి విజయలక్ష్మి	31
		స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః పరధర్మో భయావహః	గంటి భానుమతి	44
		దుర్గమ్మ దాబా హోటల్	తిరుమలశ్రీ	51
		ఓటమి	సన్నిహిత్	60
2014	03	మనస్సాక్షి	గన్నవరపు నరసింహమూర్తి	67
		శాంతము లేక సౌఖ్యము లేదు	శ్రీమతి పి వి శేషారత్నం	72
		దాంపత్యం	డా వెంకట రావు కూచి భొట్ల	80
		అమెరికా వలస	ఆకెళ్ళ కృష్ణకుమారి	94
2014	04	ఇష్టయిష్టాలు	వసుంధర	99
		సందు	సి హెచ్ వి	108

			బృందావనరావు	
		విశ్వరూప సందర్శనం	తాడికొండ కె శివకుమార శర్మ	114
		పొడుగు జడ	చామర్తి శాంతి	122
2014	05	సాక్షి	శిరంశెట్టి కాంతారావు	126
		ఆహా ఆజ్యం	చిట్టిబాబు	136
		క్షమయా ధరిత్రి	పన్నాల శ్రీసాయి	139
		సీతమ్మ వాకిటిలో	ఆదిత్య గాయత్రి	142
		ఎత్తరుగుల ఇల్లు	మధు పెమ్మరాజు	151
		భార్య విద్యలో బి ఎ	కలశపూడి శ్రీనివాసరావు	162
		జీవనచిత్రం	గంధం యాజ్ఞ వల్క్య శర్మ	171
		ఏం మాయ చేసావో	కోసూరి ఉమాభారతి	183
2014	06	పరిష్కారం	భమిడిపాటి గౌరీశంకర్	194
		గోరింటాకు గోంగూర పచ్చడి	యస్ వివేకానంద	202
		గోడక్కొట్టిన బంతి	మధు పెమ్మరాజు	207
		ము.రా.రి	ఆర్ శర్మ దంతుర్తి	213
		అర్ధ శతాబ్దపు అజ్ఞానం	మోహిత కౌండిన్య	220
		పున్నాగపూల జల్లు	మధురవాణి	223
		ఆమె జీవితాన్ని జయించింది	యస్ వి కృష్ణ జయంతి	234
		అపరిచితుడు	నరేష్ బీరెడ్డి	238

అవసర బంధాలు

పొన్నాడ సత్యప్రకాశరావు

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో బహుమతి పొందిన కథ

"కమలాకుచ చూచక కుంకుమతో...."

ఆ భక్తి ఛానెల్‌లో ఆధ్యాత్మికత మార్కుమోగిపోతోంది...

క్రింద స్కోరింగ్‌లో....

"జాతీయ రహదారి 9 లో ఘోరప్రమాదం.. 19 మంది మృతి"

చాలదన్నట్లు... దానికిందనే

"200 కోట్ల స్కాములో మంత్రి అరెస్ట్.. విచారణ"

మరోమూల అప్పుడు సమయం ఉదయం ఆరున్నర గంటలు కావస్తోందన్న సమాచారం. మరోమూల లో దుస్తుల కంపెనీ తాలుకా "లోగో".. అప్పటికే స్నానాదులు కావించి టీ.వీ ముందు కూర్చున్న సుదర్శనం మనసు కుదురును కోల్పోవడంతో టీ.వీ కట్టేసాడు చూడలేక.

"అయ్యో! భక్తి ప్రార్థనలొస్తుంటే టీ.వీ కట్టేసేరేంటండీ" అంటూ భార్య రుక్మిణి ఫిర్యాదు వంటింట్లోంచి.

ఆమె చూడకుండా వింటోంది కాబట్టి మనసును లగ్నం చేయకలుగుతోంది. టీ.వీని వినడమే ఉత్తమం అనిపించి మరలా టీ.వీని పెట్టి వరండాలో కూర్చున్నాడు చేతిలోకి వార్తా పత్రికను తీసుకుంటూ సుదర్శనం..

కానీ ప్రయోజనం శూన్యం "కలియుగ విశ్వరూప దర్శనమే.. అంతే!"

"ఏం చేస్తాం" అనుకుంటూనే అక్షరాల వెంబడి కళ్ళను పరుగెట్టిస్తుంటే ఇంటిముందు రోడ్డుమీద ఆటో ఆగిన శబ్దం.

"ఎవరోచ్చారు చెప్పా" అనుకుంటూ గేటు వైపు చూశాడు.

భార్య లలితతో సహా చేతిలో లగేజీతో లోనికి వస్తున్న బాల్యమిత్రుడు పశుపతిని చూసి ఆనందంతో స్వాగతిస్తూ ఎదురు వెళ్ళాడు సుదర్శనం.

ఇరువురి స్నేహం వయసూ దాదాపు అయిదు దశాబ్దాలు ఇద్దరూ పదివీ విరమణ చేసి జీవిత చరమాంకంలో ఉన్నారు. అయితే ఇద్దరూ కలుసుకుని చాన్నాళ్ళయింది.

"ఉభయకుశలోపరి" తరువాత యాత్రలకని బయలుదేరినట్లు తిరుగు ముఖంలో వరదల వలన డైరెక్ట్ ట్రేయిన్ రద్దయినందువలన బస్సులో వస్తూ ఎలాగూ రిజర్వేషన్ లేదు కాబట్టి మిత్రునితో ఓ రోజు గడిపి మరునాడు ఉదయం రైలుకి వెళ్ళే ఉద్దేశంతో మజిలీ చేస్తున్నట్లు చెప్పాడు పశుపతి.

"అదీ సంగతి! రావాలనుకుని రాలేదన్నమాట. గత్యంతరంలేక దిగావన్నమాట చూశావా. నన్ను చూడకుండా మా ఊరి మీదుగా వెళ్ళిపోవడానికి స్నేహధర్మం ఒప్పుకోలేదన్నమాట" అన్నాడు సుదర్శనం కొంచెం ఘాటుగానే.

"ముందు వాళ్ళని లోనికి రానివ్వండి. తరువాత తీరిగ్గా తిట్టుకుందురు గానీ, రా వదినా" అంటూ అలికిడికి బయటకొచ్చిన రుక్మిణి కలుగ చేసుకుంది.

"కాదురా.. అర్జెంటు పనులున్నాయి. మనవడిని వేరే స్కూల్లో యు.కె.జిలో జాయిన్ చేసారు. ఈ రోజే స్కూల్ తెరుస్తారు. కోడలు కూడా ఉద్యోగం చేస్తోంది కదా! ఆవిడ ఆఫీసు నుంచి వచ్చేసరికి సాయంత్రం ఏడు దాటి పోతుంది. మనవడి స్కూల్ మధ్యాహ్నం మూడింటికే అయిపోతుంది. మేం లేకపోతే చాలా ఇబ్బంది. ఈ రోజు కోడలు సెలవు పెట్టుకోవాల్సి వస్తుంది. మేం నిన్నటికే చేరుకోవాలి. వరదల వలన రైళ్ళు రద్దయి అంచెలంచెలుగా వస్తున్నాయి. ఇక్కడ దిగే వీలు ముందు లేదు కానీ డైరెక్ట్ ట్రేయిన్ కాన్సిల్ కావడంతో ఇక్కడ మజిలీతో చేసే ఉద్దేశంతోనే వచ్చాను. చూశావా ఏ మాత్రం అవకాశం దొరికినా నిన్ను చూడాలనేదే నా ఆలోచన" అని సంజాయిషీ ఇచ్చుకున్నాడు పశుపతి.

స్నానాలు ముగించి ఫలహారాలు చేస్తూ యాత్ర విశేషాలు, మనవడి ముచ్చట్లు వివరించసాగాడు పశుపతి. మనవడి ముచ్చట్లు చెప్పినప్పుడల్లా సుదర్శనం, రుక్మిణిలు ఖిన్నులవడం గమనించిన పశుపతి "ఎక్కడా మీ పెద్దబ్బాయి.. ప్రద్యుమ్నుడు కదా.. స్టేట్స్ లోనే ఉన్నాడా? పిల్లలా?" అని అడిగాడు.

"ఊ! కానీ నీలా మనవలతో ఆడుకునే అదృష్టం మాకు లేదు. ఫోన్ లో 'గ్రాండ్ పా' అని చిలకపలుకులు చెప్పిస్తే వినడం తప్ప" అన్నాడు సుదర్శనం.

"ఓసారి వెళ్ళి రాలేక పోయారా?" అన్నాడు పశుపతి అర్థం చేసుకుంటూ.

"ఆ ముచ్చటా తీరింది. ఓ ఆరునెలలుండి వచ్చాం. గత ఏడాది ఆ ఆరునెలలో ఓ పదిహేను రోజులు సెలవు పెట్టి ముఖ్యమైన ప్రదేశాలు చూపించాడు. ఆ తరువాత వాడు వీకెండ్స్ లో కూడా ఇంటి పట్టున ఉండడు. మనవడికి స్కూలు, కోడలూ ఉద్యోగం చేస్తోంది. ముగ్గురూ వెళ్ళిపోతే బిక్కుబిక్కుమంటూ టీ.వీ ముందు కూర్చోవటం తప్ప మరో కాలక్షేపం లేదాయె. వాడుండే ప్రాంతంలో తెలుగువాళ్ళు తక్కువ. ఆరునెలలు గడవటం చాలా కష్టమనిపించింది. అలా మనవడి ముచ్చట్లు చూసే అదృష్టం లేదు. మనకి లేదా, పోదా ఇక్కడికి వచ్చేయ్యండా అంటే ఇదిగో అదిగో అంటారే కానీ రారు" ఆవేదన వెలిబుచ్చాడు సుదర్శనం.

"ఇలాంటి సమస్యలు చాలా చోట్ల చూస్తున్నాను. పోనీ మీరెండో వాడికి పెళ్ళి చేసేసి ఎక్కడికి పోకుండా పట్టుకోండి. పోనీ వాడెక్కడికెళ్ళితే మీరు అక్కడికే పోండి. సొంత కొంపా.. డొక్కుడోలూ అనకుండా" అని "ఏడీ మీ రెండోవాడు. అనిరుద్దే కదా. ఎక్కడా? ఏం చేస్తున్నాడు?" అడిగాడు పశుపతి.

సుదర్శనం, రుక్మిణి ఒకళ్ళ కేసి ఒకళ్ళు చూసుకుని టేబుల్ మీదున్న అనిరుద్దే ఫోటో వైపు చూశారు రుక్మిణి కళ్ళు చెమర్చటం చూసిన లలిత "ఏంటోదినా ఏమయ్యింది? అనిరుద్దేకి" అని అడిగింది ఆదుర్తగా.

అనిరుద్దేకి చిన్నప్పటి నుంచి తాత్విక దృష్టి చిన్న వయసులోనే యోగాదులు నేర్చుకుని తోటి వయసు కుర్రాళ్ళు సినిమాలతో షికార్లతో మునిగి తేలుతుంటే తను మాత్రం ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాల వైపే మొగ్గుచూపేవాడు. డిగ్రీ పూర్తిచేసి చిన్నా చితక ఉద్యోగాలు

చేసినా ఎందులోనూ స్థిరంగా కొనసాగలేదు. చివరికి ఓ స్వామీజీ పట్ల అమితంగా ఆకర్షితుడై బీహార్ రాష్ట్రంలో ఉన్న వారి ఆశ్రమంలో సన్యాసిగా చేర నిర్ణయించుకుని తల్లిదండ్రుల అనుమతి కోరాడు. పెద్దకొడుకు ఎమ్మెస్ చేయడానికి అమెరికా వెళ్ళి అక్కడే ఉద్యోగం సంపాదించుకుని స్థిరపడి పోయాడు. చిన్నవాడు ఏకంగా ఈ భవబంధాలనుంచే దూరంగా వెళ్ళిపోతానంటే తట్టుకోలేక పోయారు సుదర్శనం, రుక్మిణిలు, నచ్చచెప్ప ప్రయత్నించారు. చెప్పించారు. ఆత్మహత్య చేసుకుంటామన్నారు. అనిరుద్ధ్ లొంగలేదు. కొడుకు మంకుపట్టు తెలిసిన వారు చివరకు ఆ ఆశ్రమానికి కొడుకు మీద తమకు ఎటువంటి హక్కులు లేవని వ్రాసి ఇచ్చి ధారాదత్తం చేసారు.

ఆ విషయాన్నే స్నేహితుడికి చెప్పి బావురుమన్నారు సుదర్శనం, రుక్మిణిలు. గుళ్ళూ గోపురాలతో బాటూ వివిధ ఆశ్రమాలని దర్శించి స్వామీజీల ఆశీస్సులను పొందే అలవాటు ఉన్న పశుపతి ఒక్క ఉడుటన లేచి అనిరుద్ధ్ ఫోటోని పరీక్షగా చూసి గబగబా తన బేగ్ లోంచి యాత్ర ఫోటోలున్న ఆల్బం తీసి కొద్ది రోజులు ముందే బీహార్ లో తాను దర్శించిన ఆశ్రమంలో తీయించుకున్న ఫోటోలను చూడసాగాడు. ఒక ఫోటోలో సన్యాసివేషంలో ఉన్న ఓ యువకుడు అచ్చు అనిరుద్ధ్ లాగే ఉన్నాడు. పెరిగిన జుట్టు, గడ్డం మీసాలు కాషాయ వస్త్రాలు అవేతేడా "నువ్వు చెబుతున్న ఆశ్రమాన్నికూడా మొన్ననే దర్శించాం. ఈ ఫోటో చూడు" అంటూ సుదర్శనానికి చూపించాడు. పశుపతి వణుకుతున్న చేతులతో ఫోటోను చూసిన సుదర్శనం గుర్తుపట్టి "వీడేరా మా అనిరుద్ధ్" అని కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు. ఆ ఆశ్రమ వివరాలను వివరంగా చెబుతూ ఆశ్రమమంతా చూపించి జరిగే కార్యక్రమాలను చూపిస్తూ తమకు గురుదేవులతో ప్రత్యేకంగా ఆశీస్సులు ఇప్పించిన ఆ యువ సన్యాసి గుర్తుకు వచ్చాడు పశుపతికి. తమ పట్ల అంత శ్రద్ధ ఎందుకు తీసుకున్నాడో అప్పుడు అర్థం కాలేదు. ఇప్పుడు తేట తెల్లమయ్యింది అనిరుద్ధ్ ని తాము చూసి చాలాకాలమైంది. అందునా ఆశ్రమంలో అతడిని ఊహించే అవకాశంలేదు. కానీ తమను అనిరుద్ధ్ గుర్తుపట్టాడన్నమాట. ఏదో తోటి తెలుగువారి పట్ల అభిమానాన్ని చూపిస్తున్నాడేమో ఆ యువసన్యాసి అనుకున్నాడు ముందు కానీ ఇంత కథ ఉందన్నమాట అనుకున్నాడు పశుపతి. ఈలోగా అనిరుద్ధ్ ఫోటోని చూసిన రుక్మిణమ్మ కళ్ళు తిరిగిపడిపోయింది. "పాపం" అనుకున్నారు. పశుపతి భోజనాలు చేసి కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. మధ్యమధ్యలో పశుపతి కొడుకు, కోడలు పశుపతితో మాట్లాడుతూనే ఉన్నారు.

"ఎక్కడున్నారు? ఎప్పుడొస్తున్నారు? " అంటూ వాకబు చేస్తుంటే సుదర్శనం నిట్టూర్చి "అదృష్టవంతుడివిరా" అని పశుపతిని అభినందించాడు కూడా!

ఇంతలో పై పోర్లన్ లో ఉన్న ఆవిడ వచ్చి "బాబాయ్ గారు ఖాళీ సెలెండర్ బయటనే ఉంచాను. గ్యాస్ వాడు వస్తే వేయించుకోండి. ఇదిగో డబ్బులు, పాస్ బుక్" అని ఇచ్చి వెళ్ళిపోయిందావిడ. అప్పుడు గమనించాడు. సుదర్శనం తన డాబా మీద మరో పోర్లన్ వేసిన సంగతిని పశుపతి అదే అడిగాడు "పైన పోర్లన్ వేసావా?" అంటూ.

"అవునురా! 'నాన్నగారు మీరు ఒక్కళ్ళే ఉంటే బోర్ కొట్టేస్తూ ఉంటుంది. నేనూ తమ్ముడు గుర్తువస్తూ ఉంటాం పైన పోర్లన్ వేయిస్తాను.. పిల్లలున్న వాళ్ళకి అద్దెకిస్తే కాస్త సందడిగా ఉంటుంద'ని పైన మరో వాటా వేసి అద్దెకిచ్చాడు. ఇదిగో ఆ అమ్మాయి వాళ్ళ ఆయనా ఉంటారు పిల్లలతో. వాళ్ళ ఇద్దరూ ఉద్యోగానికి వెళ్ళిపోతారు. ఇంకో గంటలో స్కూలు నుంచి పిల్లలు వచ్చేస్తారు. పెద్దవాళ్ళు వచ్చేదాకా క్రిందనే ఆడుకుంటూ ఉంటారు. మాకు కాలక్షేపం బాగానే జరుగుతోంది. వాళ్ళకి మేం పెద్ద దిక్కుగా ఉన్నాం. వాళ్ళూ ఎంతో అభిమానంగా చూసుకుంటారు. మా మార్కెట్ పనులన్నీ ఆ అబ్బాయే చేస్తాడు. ఆ మధ్య అర్ధరాత్రి ఒంటలో నలతగా ఉంటే ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్ళారు. స్వంత కొడుకులాగా అని ఆగి కానీ స్వంత కొడుకు కాలేడుగా" అన్నాడు సుదర్శనం. మౌనం వహించాడు పశుపతి.

"పైన వాళ్ళు లేనప్పుడు ఓసారి మా ఇద్దరికీ జ్వరాలొస్తే ఆ విషయం తెలుసుకుని అమెరికా నుంచే మాట్లాడి అంబులెన్స్ లో హాస్పిటల్ లో చేర్చించాడు ప్రద్యుమ్నుడు వంటమనిషిని, తోడుగా ఉండటానికి ఎవరినైనా పెట్టుకోమంటాడు. డబ్బుకోసం

ఆలోచించొద్దంటాడు. నిజానికి ఇద్దరు మనుషులకి వంట మనిషి, పనిమనిషి అవసరం ఏముంది? అసలు తిండి తగ్గిపోతోంది. మాట్లాడితే డాలర్ల వర్షం కురిపిస్తానంటాడు. మా ఇద్దరికీ మా పెన్షన్ డబ్బులు చాలు. ఈ వయసులో మాక్కావలసింది మాత్రం లేదు" అన్నాడు సుదర్శనం నిస్పృహతో.

ఇంతలో గేట్ చప్పుడయితే అటు చూశాడు. గేటు తీసుకుని లోనికి వచ్చాడు బ్రహ్మజి. సుదర్శనం స్నేహితుడు. పశుపతికి బ్రహ్మజీని పరిచయం చేసాడు సుదర్శనం. పరిచయాలు అయాక కాసేపు పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుకున్నాక సంభాషణ మరలా అనిరుద్ద దగ్గరకే వచ్చింది.

"పిల్లలిద్దరూ చెరోరకంగా దూరమైనందులకు సుదర్శనం ఎంతో బాధపడుతున్నాడండి చిన్నవాడు సన్యాసాన్ని త్యజించటం కుదిరేలా లేదు కాబట్టి పెద్దవాడు వీళ్ళ దగ్గరకే కాకపోతే కనీసం ఇండియా వచ్చేసినా బావుంటుంది" అభిప్రాయపడ్డాడు పశుపతి.

బ్రహ్మజీ చిరునవ్వు నవ్వి ఊరుకోవటం చూసి "రెక్కలోచ్చాక పిల్లలు తమదారి తాము చూసుకోవటం తప్పుకదా?" రెట్టించాడు పశుపతి.

"ప్రద్యుమ్నుడు అందరిలాంటి వాడు కాదు. అమ్మానాన్న అంటే ఎంతో ఇష్టం ముఖ్యంగా తమ్ముడు సన్యాసం తీసుకున్నాకా తను తిరిగి రాలేని నిస్సహాయతకి ఎంతో బాధపడుతూ అమ్మా, నాన్నల క్షేమసమాచారాన్ని తనకి ఎప్పుడు కప్పుడు చేరవేయవలసిందిగా నన్ను ఎప్పుడూ అడుగుతూనే ఉంటాడు" చెప్పాడు బ్రహ్మజి నోరు విప్పకపోతే బాగుండదని.

"బాధ ఉంటే సరిపోతుందా? ప్రద్యుమ్నుడి కోరిక మీద ఎంతో కష్టపడి అతడిని ఎమ్మెస్ చేయడానికి పంపించాడు సుదర్శనం. పెద్దవాళ్ళై పోతున్నారాయే! ఆరోగ్యాలూ బాగుండటంలేదు. అక్కడ నుంచే ఫోన్ చేసి ఆపోలో హాస్పిటల్స్ యం.డిని అంబులెన్స్లో ఇంటికి పంపిస్తే సరిపోతుందా? సౌకర్యాలు సమకూర్చుకోడానికి మనుషులని నియమిస్తే సరిపోతుందా? మనసు ఏం అనుకుంటోందో చూడొద్దా?"

బ్రహ్మజీ సమాధానం చిరునవ్వే.

"ఏదో శక్తి నన్ను పిలుస్తోంది. ఎంతో మందిని ఉద్ధరించాలని వెళ్ళిపోతే ఎలా నీకు సంబంధంలేని వాళ్ళనే ఉద్ధరించదలచుకున్నప్పుడు నీకు జన్మనిచ్చిన తల్లిదండ్రులను ఉద్ధరించనక్కర్లేదా? ప్రద్యుమ్నుడు దూరంగా ఉన్నా కనీసం సంసారిగానే ఉన్నాడు. సరే వచ్చినప్పుడు చూస్తాడన్న ఆశనైనా మిగిల్చాడు. అనిరుద్ద దేశంలోనే ఉన్నా సన్యాసిగా ఉన్నాడు. పొరబాటున ఇంటికొచ్చినా నాలుగు అక్షింతలు నెత్తిన వేసి దీవించి పోతాడు. కానీ అమ్మా ఒట్లో ఎలా ఉంది? అంటాడా? ఇద్దరికిద్దరూ భలే కొడుకులు" ఆవేదనను పంచుకున్నాడు పశుపతి సుదర్శనంతో.

బ్రహ్మజీకి మౌనం వీడక తప్పేదు.

"ఢిస్సినీ! తలరాతని ఎవరు మార్చగలరు? అనిరుద్దకి అటువంటి బుద్ధిపుట్టింది. నేను నచ్చచెప్పాను. ఓ సందర్భంలో బలవంతంగానైనా పెళ్ళి చేసేయాలనుకున్నాం. ఇంట్లో కట్టడి చేసాం. మీరు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నా నేను సన్యాసిగానే బ్రతుకుతానని చాలా ధ్రుఢంగా చెప్పాడు.

ఇంకేం చెయ్యగలం? అయితే ఏ మాటకామాటే చెప్పుకోవాలి. ఇద్దరూ రత్నాలే. ప్రద్యుమ్నుడు పదవతరగతిలో రాష్ట్రంలో ప్రథముడిగా నిలిచాడు. వాడికి ఎన్నెన్నో ఆలోచనలు. స్టేట్స్లో పేరు తెచ్చుకున్నాడు. స్వంతంగా కంపెనీ పెట్టాడు. ఈ మధ్య జరిగిన ఓ అంతర్జాతీయ సదస్సులో సాఫ్ట్వేర్ రంగంపైనే ఓ పత్రసమర్పణ చేసాడు. అదేమైనా చిన్న విషయమా? అంతే పురోగతి ఈ ఊర్లో వాళ్ళ ముందరే ఉంటే సాధ్యపడుతోందా? ఇంక అనిరుద్ద వాడు చిన్నప్పుట్నుంచే సనాతన వాది. వాడి తర్కానికీ, మీమాంసకీ తలపట్టుకునే

వాళ్ళం ఆధ్యాత్మికంలో ర్యాడికల్ వాడు. రాబోయే కాలంలో గొప్ప స్వామీజీని చూస్తాం ఇక్కడ సమస్య పిల్లలు మాత్రమే కాదు. తల్లిదండ్రుల దృక్పథంలో కూడా ఉంది" అన్నాడు.

"పిల్లలను కనీ, పెంచి ప్రయోజకులను చేసి జీవితంలో స్థిరపడేలా చేసేసరికి తల్లిదండ్రులకు సుమారు ముప్పై సంవత్సరాలు పడుతుంది. అంటే దాదాపుగా వారు వారి కాలా చెయ్యి కదిలే వయస్సులో వారి శక్తియుక్తులన్నింటినీ పిల్లల సంక్షేమం కోసమే వెచ్చిస్తారు. సగటున అప్పటికి అరవై ఏళ్ళు వచ్చేస్తాయి. శక్తి తగ్గుతూ అనారోగ్యం పెరుగుతూ ఉండేసరికి చరమాంకంలో కాస్త ఆసరాని కోరుకోవటంలో తోప్పేమిటి? సగటున పిల్లల పెంపకానికి తల్లిదండ్రులు ముప్పై సంవత్సరములు తమ శక్తి యుక్తులను వెచ్చిస్తే పెద్దలకు పిల్లలు వెచ్చించే కాలం చాలా తక్కువే కదా" కాస్త గట్టిగానే అన్నాడు పశుపతి.

బ్రహ్మజీ నవ్వుతూ" పిల్లలని మనం కావాలనే కన్నా. కాని వాళ్ళు మనకే కావాలని పుట్టలేదు. నీకు గాక ఏ టాటాకో, బిర్లాకో పుట్టుంటే నా బ్రతుకు ఇంకా బాగుండేది" అని పిల్లాడు అనుకుంటే పెద్దలు ఏమవ్వాలి? కన్నందుకు వాళ్ళని ప్రయోజకులని చెయ్యడం నీ బాధ్యత. అందుకుగాను ఎంతో కష్టపడ్డావు. అయితే ఎంతసేపూ వాళ్ళు నీ కనుసన్నల్లోనే అదుపాజ్ఞుల్లోనే ఉండాలను కొంటే ఎలా? అసలు ముసలితనంలో నాకేదో అవుతుంది. అప్పుడెలా? అనే ఆలోచన సరికాదు. నిన్ను ఈసడించుకుంటూ నీకు సేవ చేస్తే నాకు తృప్తిగా ఉంటుందా? కేవలం నీచరమాంకంలో ఆసరాగా ఉండటం కోసమే అయితే అసలు పిల్లల్ని కనొద్దు" అన్నాడు బ్రహ్మజీ.

"మీరు చెప్పింది వినడానికి బాగానే ఉంది. కానీ ఆచరణ? ఇంతకీ మీ పిల్లలెక్కడున్నారు" అడిగేశాడు అతని ధీమాని చూసి పశుపతి.

బ్రహ్మజీ నవ్వి"అడుగుతారనుకున్నాను. నాకిద్దరు పిల్లలు. అబ్బాయి బ్యాంక్ ఆఫీసర్. ఇక్కడే ఉన్నాడు. అమ్మాయి అల్లుడితో స్టేట్స్ లో ఉంటోంది. అబ్బాయి ఇక్కడే ఉన్నా నేను అబ్బాయి దగ్గర ఉండను" అన్నాడు.

సుదర్శనం కలుగచేసుకుంటూ "వాడిలా ఎవరూ ఉండరురా! నాన్నా నా దగ్గర కొచ్చి ఉండండి అని కొడుకు పిలిచినా వాడు వెళ్ళడు. అందరూ కలిసి ఉండటానికి వీలుగా వాడికి పెద్ద ఇల్లుంది అయినా పెళ్ళయిన మర్నాడే అబ్బాయి చేత వేరే కాపురం పెట్టించాడు" అన్నాడు నిష్ఠూరంగా.

"నేను ఈ సిటీ చివర ప్రశాంతత కోసం పాతికేళ్ళనాడు కొన్న స్థలంలో పెద్ద ఇల్లు కట్టుకున్నాను. దానిని నేను నా ఇల్లుగానే కాదు వృద్ధాశ్రమంలా భావించి స్వచ్ఛందంగా మేమే ఉంటున్నాం. మావాడు సెంటర్ లో ఎపార్ట్ మెంట్ తీసుకున్నాడు. కోడలూ ఉద్యోగం చేస్తోంది. ఆమెకీ మనవడి స్కూలుకీ దగ్గరని అందులోనే ఉంటున్నారు. మావాడు క్లర్కుగా ఉన్నప్పుడు అందులోనే ఉన్నాడు. ప్రమోషన్ మీద బదిలీలు అయినా వేరే చోట కొంతకాలం వాడొక్కడే గడిపి మరలా ఇక్కడే వచ్చేసాడు. కొడుకు నన్ను రమ్మని పిలిచేది ఇద్దరూ ఉద్యోగానికి పోతే ఇంటిని పిల్లలని చూడటానికి మేము ఉపయోగపడతామని. ఈ వయస్సులోనే నా శక్తి ఇంకా వాడి కుటుంబం కోసం ఖర్చు చేసేటంతగా మిగులలేదు. నేనూ రకరకాల సేవా కార్యక్రమాలలో చురుకుగా పాల్గొంటూ ఉంటాను. కాబట్టి నాకు సమయము లేదు. వాడి ఉద్దేశంలో నాకు స్వార్థమే కనబడింది. నా ఆలోచన మీకు సబబుగా అనిపించకపోయినా పరవాలేదు" వివరించాడు బ్రహ్మజీ.

"ఇంట్రెస్టింగ్. పరస్పర సహకారంగా తీసుకోవచ్చుగా. వాళ్ళకి మీరు మీకు వాళ్ళు ఏం చేసినా మీకు మీ పిల్లలకు, మీ మనవలకే కదా" అడిగాడు పశుపతి.

"ఒక మనిషి అవసరం మరో మనిషికి ఎప్పుడూ ఉంటుంది. ఒక మనిషిని మనిషిగా కోరుకో. నీ అవసరానికి పనికొస్తాడని మాత్రం కోరుకోకు. నేను పడిపోతే సెల్లో అంబులెన్స్ కి ఫోను చేస్తాను. కానీ కొడుకుకి ఫోన్ చెయ్యను. హాస్పిటల్లో చేరానని తెలుసుకుని వస్తే సంతోషిస్తాను. నాకు సేవ చేయడానికి వాడు ఇబ్బంది పడినా ఒప్పుకోను. ఈసడించుకొంటే అస్సలు భరించను. ఆ అవకాశం ఎవ్వరికీ ఇవ్వను" అన్నాడు నిక్కచ్చిగా బ్రహ్మజీ.

బ్రహ్మజీని అర్థం చేసుకోవటం మొదలుపెట్టాడు పశుపతి "వీడిదంతా వితండ వాదంరా" అని సుదర్శనం అంటున్నా...

ఇంతలో సిలిండర్స్ రిక్షా వచ్చింది. సుదర్శనం ఇచ్చిన డబ్బులు తీసుకుని పాత సిలెండర్ తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

"చూడండి బ్రహ్మజీగారూ పై ఫ్లాటులో ఉన్న దంపతులిద్దరూ ఉద్యోగిస్తులు. ఇదిగో ఇలాంటి అవసరాలకు సుదర్శనం సాయం తీసుకుంటున్నారు. అలాగే సుదర్శనం అవసరాలనే వాళ్ళు తీరుస్తున్నారు. వీళ్ళ మధ్య ఒకరకమైన అభిమానం, బంధం ఏర్పడుతోంది. అది తప్పంటే ఎలా? " అన్నాడు పశుపతి.

"సరిగ్గా అర్థం చేసుకోండి. తప్పు అని నేను అనటంలేదు. వాళ్ళిద్దరిని వీళ్ళు కొడుకు, కోడల్లాగే చూస్తున్నారు. వాళ్ళూ వీళ్ళని తల్లితండ్రుల్లాగే భావిస్తున్నారు. కానీ ఆ అమ్మాయి అత్తమామలు లేదా తల్లితండ్రుల స్థానంలో ఎందుకులేరు? వీడి కొడుకు, కోడలుపై వాటాలో ఎందుకు లేరు? వాడి అభిమతం కొడుకు, కోడలు ఇక్కడ ఉండాలనే కదా! తల్లితండ్రులులాగా, కొడుకు కోడలు లాగా ఉంటున్నారు కానీ "అసలు వాళ్ళు" వీరిరువురికి ఇక్కడ లేరు. మరెక్కడో ఉన్నారు. వీళ్ళు అద్దెకిచ్చేటప్పుడు పిల్లలతో సందడిగా ఉంటుందని, వాళ్ళుకి వీళ్ళు పెద్దదిక్కుగా ఉంటారని అద్దెకివ్వటం, దిగటం జరిగింది. వారి మధ్య బంధానికి కారణం "అవసరం" మానవ సంబంధాలన్నీ ఆర్థిక బంధాలని అన్నారో మహానుభావుడు. కానీ అవన్నీ అవసర బంధాలు అంటాను నేను" అన్నాడు బ్రహ్మజీ.

"ఈ లెక్కన చూస్తే ప్రతిబంధానికి ఏదో కారణం ఉంటుందిగా?" అడిగాడు పశుపతి.

"ఆర్థిక, అవసరాలకు, అతీతంగా ఏర్పడే బంధం గొప్పదంటాను. మానవ బంధం వాటికి అతీతంగా ఏర్పడాలంటాను"

"ఎలా?"

"మానవత మూలంగా, మానవత కారణంగా, మానవత కోణంలోంచి ఏర్పడిన బంధం గొప్పది. మేం చేపట్టే సేవా కార్యక్రమాలన్నీ మానవీయత దృష్టితో జరుగుతాయి. ఇప్పుడు ఈ సుదర్శనం, పైవాళ్ళ మధ్య ఉన్నవి "అవసర" బంధాలు. అదే ఆ దంపతులు ఆ గ్యాస్ వాడికి కానీ పనిపిల్లకి కానీ కొంచెం ఎక్కువ డబ్బులు ఇస్తే ఆ పని వాళ్ళూ చేస్తారు. అవి అప్పుడు "ఆర్థిక" బంధాలు. నేను చెప్పేది ఎటువంటి ఫలాపేక్ష లేకుండా చేసే సేవా కార్యక్రమాలు మాత్రమే మానవీయ సంబంధాలు అనిపించుకుంటున్నాయి." అన్నాడు బ్రహ్మజీ.

"మీరు చెప్పేది బాగున్నా దైనందిన జీవితంలో జరిగే అవకాశం లేదేమోననిపిస్తోంది" అన్నాడు పశుపతి.

తలపట్టుకూచున్నాడు సుదర్శనం. "నీకూ వాడిలా కాస్త పిచ్చి ఉందిరా" అని పశుపతితో అంటే ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు.

సుదర్శనమూ నవ్వేసాడు.

ఇంతలో రుక్మిణి ముగ్గురికీ టిఫెన్, కాఫీలు తెచ్చింది.

"సరే మీ భార్య మీతో ఎంతవరకూ సహకరిస్తోంది. ముఖ్యంగా పిల్లలకీ, మనవలకీ దూరంగా ఉండటం విషయంలో మీరయితే మానవతావాదులాయె" అడిగాడు పశుపతి కాఫీ త్రాగుతూ.

"అదో పిచ్చిమొద్దు అది ఎప్పుడూ నన్ను ఆడిపోసుకుంటూనే ఉంటుంది. కొడుకు ఇంటికి వారానికోసారి వెళ్ళి ఆ పనులు, ఈ పనులూ చేసి మనవడితో కాసేపు ఆడుకుని వస్తుంది. ఆ మధ్య ఈ మొద్దుని వాళ్ళ ఇంటికి కాపలాగా పెట్టి తిరుపతి వెడుతూ వాళ్ళ అత్తగారికెవ్వరూ లేరని ఆవిడను తీసుకెళ్ళాడు, దాంతో కొంచెం అర్థం అయ్యింది. దీనికి లేకపోతే మనం వెళ్ళకపోతే మనవడిని క్రెచ్ లో వేస్తారంటుంది. అక్కడ ఎలా చూస్తారో ఏమిటో మనం ఇక్కడే ఉండి ఏంటుండీ ఈ కర్మ అని తినేసింది. వాడి సంపాదనతో ముగ్గురూ హాయిగా బ్రతకొచ్చు పిల్లాడు కాస్త పెద్దయ్యేదాకా కోడలిని ఉద్యోగం మానేయమన్నాను నేను. మానలేనప్పుడు ఇటువంటి ఇబ్బందులకు అలవాటు పడాలి. మేం వస్తామని రాసిస్తేనే పిల్లలను కన్నారా? లేదా మేం చెప్పినట్లు మా ఇంటికొచ్చేయ్యండి మేం చూస్తా. ఇద్దరూ

ఇక్కడినుంచే ఆఫీసుకు వెళ్ళొచ్చు. నా సేవా కార్యక్రమాలకూ ధోతా ఉండదు అంటే వినరు. ఇలా సాగుతున్నాయి మా సంబంధాలు" చెప్పాడు బ్రహ్మజీ.

ఎంత ధ్రుఢంగా చెప్పినా నిస్పృహయత, నిరాశ ధ్వనించాయి. పశుపతికి ఆయన మాటలలో.

"మాలా వాడికి లోలోపల బాధ ఉంది. కానీ పంతం ఎక్కువ అని మానవత పిల్లల పట్ల చూపించరా అంటే వినడు" అన్నాడు సుదర్శనం.

"పిల్లల మీద చూపిస్తే అది మానవత అనిపించుకోదు. ఏ ఫలాపేక్ష లేకుండా నీ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించమన్నాడు గీతాకారుడు. చాలామంది మంచి వాళ్ళు మంచి వాళ్ళుగా ఎందుకు ఉంటున్నారంటే ఆ మంచితనం ఎన్నటికైనా తమను కాపాడుతుందేమోనన్న ఆశవలన, చెబుతున్నానుగా. ఇవన్నీ తప్పు అనను కానీ ప్రతి బంధం వెనుక, బంధం నుంచి ఏదో ఒకటి ఆశించబడుతోంది. ఇచ్చి పుచ్చుకోవటం తప్పుకాదు గానీ.. ఒక్కోసారి నాకు అనిపిస్తూ ఉంటుంది. మీరన్నట్లు ఈ దైనందిన జీవితంలో ఈ ఉదాత్తమైన ఫలాపేక్ష రహిత బంధాలు సాధ్యమేనా అని" అని వాపోయాడు బ్రహ్మజీ.

సాధ్యంకాక పోయినా అతని ఉదాత్తమైన ఆలోచనలవల్ల గౌరవం కలిగింది పశుపతికి. ఇంతలో పైవాటా పిల్లలు స్కూలు నుంచి వచ్చారు. "తాతగారు.." అంటూ సొంత మనవలకి మల్లే అల్లకుపోయారు.

"నా సొంత మనవడు అమెరికాలో ఉంటే ఏం చెయ్యాలి. ఇదిగో ఈ పిల్లలు నా మనవడి అవసరాన్ని తీరుస్తున్నారు. ఇది మానవతో, ఆర్థికమో, అవసరమో నాకు తెలియదు" అన్నాడు సుదర్శనం.

ఇంతలో "ఇదిగో ఈ గ్లాసుడు కాంప్లాన్ త్రాగి ఆడుకోండా" అంటూ బయటకు వచ్చింది రుక్మిణమ్మ. ఆ కుర్రాడు త్రాగకుండా మారాం చేస్తున్నాడు సొంత మామ్మ సొంత మనవడు కానీ వారి బంధాన్ని చూస్తూ బ్రహ్మజీ "ప్రతి తల్లి కొడుకు పెద్ద డాక్టర్, ఇంజనీరో అవ్వాలనుకుంటుంది. మరి అంతటి పెద్దవాళ్ళ తల్లి చెంగు పట్టుకునే ఎలా ఉంటారు? కొన్నింటికి దగ్గరవ్వాలంటే మరికొన్నింటికి దూరం కాక తప్పదు. కానీ ఏ తల్లి కొడుకు ఓ శంకరాచార్యో ఓ వివేకానందుడో కావాలని కోరుకోదు. సాక్షాత్తు శంకరాచార్యుల వారి తల్లే ఆయన సన్యాసం పుచ్చుకోవడానికి ఒప్పుకోలేదు. ఈమె ఎంత? " అన్నాడు భారంగా. పశుపతి తలూపాడు. ఇంతలో పై పోర్షన్ ఆవిడ ఆఫీసు నుంచి వచ్చింది. వస్తూనే

"ఏయ్ బంటీ.. మామ్మగారిని అల్లరిపెట్టొద్దని చెప్పానా" అంటూ పిల్లల్ని తీసుకుని పైకి వెళ్ళింది.

వాళ్ళకేసే చూస్తూ "వాళ్ళది "అవసరబంధం" అయితే కావొచ్చు కానీ వాళ్ళు వీళ్ళు తృప్తి పడుతున్నారు. ఆనందంగా ఉంటున్నారు బ్రహ్మజీ."

"ఏ బంధానికైనా కావలసిన ప్రయోజనం అదేగా" అన్నాడు పశుపతి.

"ఎంతో కొంత తృప్తి అన్ని బంధాలలోనూ కలుగుతుంది. అన్నింటి కన్నా తక్కువ తృప్తి ఆర్థిక బంధాల్లో ఉంటుంది. ఒక వ్యక్తి సేవకు నీవు వెలకట్టి ఇస్తావు. అది వాడికి తక్కువ అనిపించవచ్చు. అతని సేవ నాకు నాసరకంగా ఉండొచ్చు. మానవతని కొలవలేం కాబట్టి మానవీయ సంబంధాలలో తృప్తి అధికంగా ఉంటుంది. నీ పనివాడికి ఓ దుప్పటి ఇస్తే ఒకలా ఉంటుంది. అదే పేమెంట్ మీద వణుకుతూ పడుకున్నవాడికి ఓ దుప్పటి కప్పితే ఎంతో గొప్పగా ఉంటుంది." అన్నాడు బ్రహ్మజీ.

"భార్యాభర్తల మధ్యవీ అవసర సంబంధమేనంటారా?" అడిగాడు పశుపతి.

"ముమ్మాటికీ! నిన్నుగా ప్రేమించుటకూ.. అంటూ పాటలు పాడుకోవాలే కానీ నిజజీవితంలో అది అంతగా సాధ్యపడని విషయం పెళ్ళిని ఒక రక్షణ కవచంగా మాత్రమే భావించే వారెందరో? క్రిరుక్రిరుల తరువాత చిరుబురులే లేదా చిరుబురుల మధ్య క్రిరుక్రిరులు

ముద్దు తీరాక అన్నీ మూడంకెలే. సంఘంకోసం, పిల్లలకోసం మాత్రమే ఈ వైవాహిక బంధాలు ఎక్కువగా అని, అరె చాలా టైమయ్యింది మరోసారి కలుద్దాం" అని సెలవు తీసుకొన్నాడు బ్రహ్మజీ

మరునాడు ఉదయమే పశుపతి, లలితల ప్రయాణం. స్టేషన్ చేరుకున్నారు. ఇంకా బండి రాలేదు. ఇంతలో ఓ ఖరీదైన సూట్ కేస్ తో అటూ ఇటూ చూస్తూ వస్తున్న ఓ వ్యక్తి పశుపతి దగ్గరకు వచ్చి "మాస్టారు కొంచెం చూస్తూ ఉండరా.. ఇప్పుడే వస్తాను" అని పశుపతి బుర్ర ఊపేలోగా వెళ్ళిపోయాడు. ఏ టాయ్ లెట్ కో వెళ్ళాలేమో అనుకున్నాడు పదినిముషాలు గడిచినా రాకపోయేసరికి కొద్దిగా భయం ఆందోళన కలిగాయి. ఇంతలో ఆ వ్యక్తి వచ్చి "థాంక్స్ డీ" అని సూట్ కేస్ తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు. ఆ పదినిముషాలలో పశుపతి ఆలోచనలు టెర్రరిస్ట్ లదాకా వెళ్ళివచ్చాయి.

ట్రైన్ వచ్చింది. ఎక్కి కూర్చున్నారు. ప్రక్కనీటు ఖాళీగా ఉంది. చార్జ్ లో ఎవరి పేరో ఉంది ట్రైన్ కదులుతుండగా హడావిడిగా వచ్చి సీటులో కూర్చున్నాడు. కొద్దిసేపటి క్రిందట పశుపతికి కంగారు పుట్టించిన ఆ సూట్ కేస్ వ్యక్తి పశుపతిని చూసి ఆశ్చర్యంగా "అరె మీరా మాస్టారు" అంటూ మాటలు కలిపాడు. కాఫీ ఆర్డర్ చేసి కాఫీ ఇచ్చాడు, ఇద్దరికీ వద్దంటున్నా. పశుపతి ఆలోచిస్తున్నాడు. బ్రహ్మజీగారి ప్రకారం ఆ వ్యక్తి తమకి కాఫీ ఇప్పించటానికి కారణం అతని అవసరానికి మేము ఉపయోగపడటం. ఆ వైపు నుంచి అది అవసర బంధం. తమవైపు నుంచి చూస్తే తనకి సంబంధం లేకపోయినా సాయం చేసాడు. ఈ కాఫీ కూడా ఆశించలేదు. కాబట్టి తనది మానవతా బంధం కానీ మానవత చూపించేసరికి చాలా ఆందోళన చెందాడు కూడా ఇంకొంచెంసేపు అతను రాకపోయివుంటే సూట్ కేస్ అలా వదిలి వచ్చేద్దామా అనిపించింది కూడా. కుర్రాడు మంచివాడిలాగే ఉన్నాడు. ఒక్కళ్ళూ ప్రయాణం చేసేటప్పుడు ఇటువంటి అవసరాలు కలుగుతుంటాయి. అందుకనే ఏమో ఈ జీవన ప్రయాణంలో నలుగురితో మంచిగా ఉండాలి అంటారు. కనీసం పాడె ఎత్తడానికైనా, కనీసం మహాప్రస్థానం బండిలో ఎక్కించే వరకైనా ఉంటుందిగా ఓ నలుగురి అవసరం.

ఇలా చూస్తే మానవ సంబంధాలన్నీ "ఆర్థిక సంబంధాలే" కావు. "అవసరబంధాలు" కూడా ఉంటాయి.

"మానవతా బంధాలు" తక్కువైనాయి. అయినా ఈసారి బ్రహ్మజీగారిని కలిసినప్పుడు ఈ సూట్ కేస్ ప్రహాసనం గురించి చెప్పాలి అనుకున్నాడు పశుపతి.

ట్రైన్ దూసుకుపోతోంది. అతని ఆలోచన వేగంతో పోటీ పడుతూ..

నిశ్చబ్దం

వక్కలంక సుబ్రహ్మణ్యం

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో బహుమతి పొందిన కథ

మాటిమాటికీ మొన్న మా బ్యాంకులో జరిగిన గొడవే గుర్తుకొస్తోంది. నన్ను చాలా కదిలించి వేస్తోంది. నేనలా చేసి ఉండకుండా ఉండవలసిందేమోనని ఒకసారి, అలా చేయక పోతే అదుపు లేకుండా పోయి, చేయిదాటిపోయేదేమోనని ఒకసారి అనిపిస్తోంది. ఏది ఏమైనా మూడు రోజులనుంచీ నాకు మనశ్శాంతి కరువైపోయిందనే చెప్పుకోవాలి. అయిన నేనే కొంచెం ఓర్పు వహించి ఉండవలసిందేమో! అమ్మాయి కదా, అలా కటువుగా కాకుండా కాస్త నెమ్మదిగా చెప్పి ఉండవలసిందేమో.

లేదు. నెమ్మదిగా చెపితే ఆరు నెలలనుంచీ ఆమెకి బుర్రకెక్కిందా? నా గోల నాదే, ఆమె పని ఆమెదే మొండి ఘటం. ఆరునెలల క్రితం ఈ బ్రాంచికి మేనేజరుగా వచ్చినప్పటినుంచీ భరిస్తున్నా ఈ వసశ్రీని.

వసశ్రీని నేను ఈ బ్రాంచిలో నా మొదటి రోజున మొదటిసారిగా చూసాను. మొదటిసారి ఆమెని చూసినప్పుడు అందమంతా పొందిగ్గా ఇమిడ్చేసిన నాజూకు వైన్ బాటిల్‌లాగా అనిపించింది. తెల్లటి తెలుపు, చారడేసి కళ్ళూ సొట్టబుగ్గలూ, రింగుల రింగుల జుట్టూ! ఒక్కసారైనా ఆ అమ్మాయితో మాట్లాడితే బావుణ్ణిపించే అందం ఆమెది. మొదటి రోజున ఆమెని చూసినప్పుడు ఈ బ్యాంకులో స్టాఫంతా తమ తమ పనులన్నీ మానేసి ఏదో వంకన ఆమె చుట్టూ తిరుగుతూ ఉంటారేమో అనుకున్నా.

నా ఊహ తప్పని నాకు ఆ మరునాడే తెలిసిపోయింది.

ఆరోజు సీరియస్‌గా సిస్టమ్‌లో పేమెంట్స్ ఆధరైజ్ చేస్తుంటే, నా క్యాబిన్ బయట ఎవరో అరుచుకుంటూన్నట్టుగా వినిపించింది. ఇది మాకు మామూలే. సమయానికి సహకరించని కంప్యూటర్లూ, అస్తమానూ నెట్‌వర్క్ సమస్యలూ, సమయాసమయాలు లేని కరెంటు కోత వల్ల బ్యాటరీ వ్యవస్థ మొండిచేయడం, బ్యాంకులకి ఏ సమాచారం ఇవ్వకుండానే తీరి కూర్చుని వడ్డీలేని ఋణాలూ, వడ్డీలు మాఫీ అంటూ పేపర్లనిండా ప్రకటనలు గుప్పించే మంత్రుల వల్లా - దానా దీనా వచ్చిన కష్టమర్లు చిరాకుపడిపోతారు. ఇదంతా బ్యాంకు స్టాఫ్ చేతగాని తనం వల్లేనని తిడతారు. వాళ్ళలో కొందరుంటారు. సంఘంలో జరుగుతున్నదానికంతా తాము మాత్రమే బాధ్యత తీసుకున్న వారిలా ఫీలయిపోతూ గట్టి గట్టిగా బ్యాంకులో స్టాఫందరికీ విసపడేలా అరుస్తారు. గోలగోల చేస్తారు. స్టాఫ్ మొత్తం కదిలొచ్చి బాబూ నీకొచ్చిన ఇబ్బందేమిటి బాబూ అని అడిగే వరకూ అలాగే గొంతు చించేసుకుంటూ ఉంటారు.

ప్యూను రామారావు కాఫీ పట్టుకుని క్యాబినోకి వస్తే బయట ఆ అరుపులు ఏవిటని చాలా క్యాజువల్గా అడిగాను.

దానికి అతను చెప్పిన సమాధానం విని నివ్వెరపోయాను. బయట కష్టమర్లు ఎవరూ పెద్దగా లేరట. అవసలు అరుపులూ కేకలూ కానేకావట. మా వసశ్రీ పక్కనీటు రాధిక గారికి శ్రావణ శుక్రవారం ఎలా జరుపుకోవాలో వివరిస్తోందట.

రామారావు మాటలు నమ్మశక్యంగా లేవు. ఒక మనిషి మాట్లాడితే బ్యాంకంతా గోలగోలగా ఎలా వినిపిస్తుంది? స్వయంగా నేనే విషయమేమిటో తెలుసుకోవాలని బయటికి వచ్చి చూస్తే - నిజమే. వసశ్రీ తన పక్కనీటు రాధికగారితో గట్టిగా మాట్లాడుతోంది. మిగిలిన అందరూ ఎవరి పని వాళ్ళు చేసుకుంటున్నారు. ఆ మాటకొస్తే రాధికగారూ, వసశ్రీ కూడా తమ పని తాము చేసుకుంటూనే మాట్లాడుకుంటున్నారు.

పక్కనీటు మనిషితో ఇంత గట్టిగానా మాట్లాడడం? నాకు ఆసక్తి పెరిగింది.

బ్యాంకులో సీనియర్ అయిన రంగాచారిగారిని క్యాబినోకి పిలిచి వసశ్రీ ఎందుకంత గట్టిగా మాట్లాడుతుందని అడిగాను. రంగాచారిగారు నవ్వి, "సార్ ఆ అమ్మాయి పేరు వసశ్రీ కాదండీ. వనబాక సత్యశ్రీ గట్టిగా మాట్లాడుతుందనీ, మొదలు పెట్టిందంటే ఆపదనీ, వినడానికి ఎవరో ఒకరు దొరికితే చాలు ఏ టాపిక్ మీదైనా ఆపకుండా గంటలు గంటలు మాట్లాడుతుందని ఇక్కడంతా ఆమెని వసశ్రీ అని పిలుస్తారు. ఆ సంగతి ఆమెకి కూడా తెలుసు. చిన్నప్పుడు తనకి చాలా కాలం పాటు మాటలు రావట్లేదని వస ఎక్కువగా పోసినారని, అందుకే తను మొదలెడితే ఆపనిని తనే నవ్వుతూ చెబుతుంది" అన్నారు.

"మరి మీకు చిరాకు రాదా, పని చేసుకోడానికి డిస్టర్బెన్స్ కాదా? మీరెవ్వరూ వసశ్రీని వారించలేదా? - బ్యాంకులో అలా చెవి కోసిన మేకలా ఆపకుండా మాట్లాడొద్దని?"

దానికి రంగాచారిగారు నవ్వి "మొదట్లో అందరూ ఆమె మిద కంప్లెయింట్ చేసినవాళ్ళే. కాని ఆమె తీరేమీ మారలేదు. పోను పోను స్టాఫ్కి ఆ తీరు అలవాటయిపోయింది. ఆమెని చూసి కొందరు నవ్వుకుంటారు. ఇష్టంలేని వాళ్ళు ఆమెకి ఎదురుపడకుండా జాగ్రత్తగా తప్పుకు తిరుగుతారు..జాగ్రత్తగా తప్పుకు తిరుగుతారు.

మన స్టాఫ్లోనే కాక చాలా మంది మన కష్టమర్లకి కూడా ఆమె మాట తీరంటే ఇష్టం. నోటినిండా పలకరిస్తుందనీ, కడుపునిండా కబుర్లు చెబుతుందనీ ఆమెకి మంచి పేరుంది. వేరే బ్యాంకుల్లో కన్నా మన బ్రాంచిలో అయితే ఇంట్లో మనిషిని పలకరించినట్టు పలకరిస్తారని ఆనంద పడి మన మేజర్ కష్టమర్ రావు అండ కంపెనీ రావుగారు ఎక్కడెక్కడో ఉన్న తన అక్కొంట్లన్నిటినీ మన బ్రాంచికే మార్చేసారు. మన వసశ్రీ రావుగారి లాంటి కష్టమర్లందరి పేర్లతో బాటు వాళ్ళ ఎక్కొంట్ల నంబర్లని గుర్తుంచుకుంటుంది. వారి వారి ఫ్యామిలీ వివరాలు కనుక్కుని మళ్ళా వాళ్ళు బ్యాంకుకి వచ్చినప్పుడు "ఏవండీ సుబ్బారావుగారూ, మీ అమ్మాయికి పెళ్ళి కుదిరిందా అనో, ఏవండీ రవణమూర్తిగారూ, మీ అబ్బాయి ఇంటర్వ్యూ ఏమైందీ అనో, ఏవండీ అనసూయమ్మగారూ, మీ ఇల్లు రిపేరు పూర్తిగా అయిపోయిందా" అనో గుర్తుంచుకుని మరి అడగడం వలన వసశ్రీ అంటే కష్టమర్లందరికీ ప్రత్యేకమైన అభిమానం" అన్నారు.

"బ్యాంకు పని సరిగ్గా చేసినంత మాత్రాన సరిపోదు. బ్యాంకన్న తరువాత దానికి ఒక డీసెన్సీ డెకోరమ్ ఉంటాయి. బ్యాంకులో ఒకళ్ళు గట్టిగా మాట్లాడితే అవతలి వాళ్ళు ఇంకా గట్టిగా మాట్లాడవలసి వస్తుంది. ఆఖరికి చేపల మార్కెట్లాగా ఒకళ్ళ మీద ఒకళ్ళు పోటీకి గొంతులు పెంచేసుకుంటూ ఎవరు ఏం మాట్లాడుతున్నారో అర్థం కాని పరిస్థితి వస్తుంది. వచ్చిన కష్టమర్లకి మన బ్రాంచి అంటే చులకన భావం ఏర్పడుతుంది. మీరు ఆ వసశ్రీకి చెప్పండి, బ్రాంచిలో ఎవ్వరూ గట్టిగా, గట్టిగానే కాదు అసలు మాట్లాడకూడదని. ఏమైనా మాట్లాడదలచుకుంటే ఎవరి ఇంటర్కమ్లు వాళ్ళకున్నాయిగా, ఉపయోగించమనండి" అంటూ రంగాచారి గారికి ఆర్డరు జారీ చేసాను.

ఆ మరునాడు కూడా పాత పాటే. మళ్ళీ అదే గోల, అదే రణగొణ ధ్వని. క్రమంగా నాలో సహనం నశించసాగింది. ఈ శబ్దం విషయంలో కాక మరే విషయమైనా నాలో అంత అసహనం కలిగేది కాదు. నా పాత బ్రాంచిలలో క్యాష్ టాలీలో విపరీతమైన తేడాలోచ్చినప్పుడు కూడా నాలో ఎలాంటి అసహనం కలగలేదు. చాలా ప్రశాంతంగా క్యాషియర్ని పిలిచి, ఒక టీ తాగేసి మళ్ళా వచ్చి టాలీ చేయండి ఎక్కడో అక్కడ పొరపాటు దొరికిపోతుంది అనేసేవాణ్ణి. నేను పనిచేసిన అన్ని బ్రాంచీల్లోనూ కూడా కోపమనేదే ఎరుగని సౌమ్యుడని పేరు తెచ్చుకున్నాను. మరి ఇప్పుడు మాత్రం సౌమ్యంగా ఉండలేకపోతున్నాను. కారణం నాకు శబ్దం అంటే ఎలర్జీ. నిశ్శబ్దం అంటే చిన్నప్పణ్ణించి చాలా ఇష్టం. నేను ఎక్కువగా మాట్లాడను. మాట్లాడే వాళ్ళతో స్నేహం చేయను. నేను మితభాషిని, నా సన్నిహితులంతా అలాగే ఉండాలని కోరుకుంటాను.

అమితంగా మాట్లాడే వాడి మెదడు ఆలోచించదు. అది ఎంతసేపూ తరువాత మాట్లాడబోయే వ్యాక్యాన్ని నిర్మించడానికి కావల్సిన పదజాలాన్ని సమకూర్చడంలోనూ దానికి వ్యాకరణం అన్వయించడంలోనూ, సందర్భానుసారంగా చిన్న మెదడు నుంచి పాత సంగతులను జోడించడంలోనూ నిమగ్నమయి ఉంటుంది. శాస్త్రవేత్తలు చెప్పినట్టు, మనిషి మెదడు మెలకువగా ఉన్నప్పటి కంటే నిద్రపోతున్నప్పుడే చురుకుగా పనిచేస్తుంది. అలాగే మెదడు మాట్లాడే వాడి కన్నా మౌనంగా ఉండేవాడిలో ఎక్కువ చురుకుగా పని చేస్తుందని నా నమ్మకం.

నిశ్శబ్దం ఎలాంటి రణగొణ ధ్వనులూ లేకుండా మన ఊపిరి మనకే వినపడేంత నిశ్శబ్దం కావాలని కోరుకుంటాను నేను. నిశ్శబ్దంలో ఎంత హాయి ఉంటుంది. ప్రశాంతత ఉంటుంది. నిశ్శబ్దం నుంచి ఎన్నో ఆలోచనలు పుడుతాయి. నిశ్శబ్దంలో మన మెదడులో జరిగే ఆలోచనల తర్కవిత్కాలు మనకి స్పష్టంగా వినబడతాయి. ఏది మంచి, ఏది చెడు తెలుసుకోగలిగినంతగా మనసు వికసిస్తుంది. తొందరపాటు నిర్ణయాలు తీసుకోము. నిశ్శబ్దంలో ఒక విచిత్రమైన ధ్వని ఉంది. లయ ఉంది. శృతి ఉంది. మౌనంగా ఉండే వాడి కళ్ళల్లో ఆ ధ్వనులన్నీ ప్రతిధ్వనిస్తాయి. అందుకే నా మాతృభాష ఏదని అడిగితే నా స్టాఫ్ అంతా "కళ్ళ భాష" అనే చెప్తారు.

నా నిశ్శబ్దాన్నీ, ఏకాగ్రతనీ భంగం చేసి బెస్ట్ మేనేజరుగా నాకున్న పేరు ప్రతిష్ఠలని మంటగలపడానికే పుట్టించినట్టుగా తయారయ్యింది ఈ వసశ్రీ

ఎలాగైనా దీనికి పుల్స్టాప్ పెట్టాలని ఈసారి రంగాచారి గారి ద్వారా కాకుండా నేనే వసశ్రీని నా క్యాబినీలోకి పిలిచి గట్టిగానే చెప్పాను శబ్దం అనేది రాకుండా పని చేసుకోమని. ఆమె తలుపేసి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ మరునాడు కూడా నిన్నటిలాగానే - ఏం మార్పులేదు. వసశ్రీని కొన్నిరోజులు ఫ్రంట్ లైన్ నుంచి తీసేసి చెక్స్ క్లియరింగ్లో వేసాను. అక్కడయితే కష్టమర్లతో మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉండదు. తోటి స్టాఫ్తో కూడా పెద్దగా మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉండదని. అయినా ఆమె తీరేమీ మారలేదు. లొడలొడా ఎవరితోనో ఒకరితోనో ఒకరితో ఏదో ఒకటి వాగుతూనే ఉంది. చాలాసార్లు, ఆమెని క్రాస్ చెక్ చేసాను, పని ఎగ్జిట్టిసి కబుర్లు పెట్టుకుంటోందేమోనని - అలా దొరికితే ఆమె మీద యాక్షన్ తీసుకోవచ్చని. ఆశ్చర్యమేమిటంటే వసశ్రీదేనికి దొరికేది కాదు - ఏ పని ఇచ్చినా, ఏ సెక్షన్చిన్నా పని గబగబా పూర్తిచేసుకుని పక్కవాళ్ళతో బాతాఖానీ కొట్టేది. ఇక ఆమెకి సరైన మందు క్యాష్, క్యాష్లో కూర్చున్నప్పుడు బాతాఖానీ కొడితే అంతే సంగతి. అందుకే ఆమెని క్యాష్లో వేసాను. సాయంత్రం వరకూ ఓపిగ్గా ఎదురు చూసాను. క్యాష్ టాలీ అవదు, అప్పుడు ఆమెని గట్టిగా నాలుగు కడిగెయ్యిచ్చుని. సాయంత్రం అయ్యింది, కానీ నేను ఎదురు చూసిన సన్నివేశమేదీ అక్కడ జరగలేదు. చక్కగా ఆరింటికల్లా క్యాష్ టాలీ చేసేసి ఇంటికి వెళ్ళిపోయింది వసశ్రీ

నాకు రోజురోజుకీ అసహనం ఎక్కువవుతోంది. చిరాకు, కోపం కూడా నాకు తెలియకుండానే చేరువవుతున్నాయి. బయట గోల క్యాబినీలో నన్ను ప్రశాంతంగా ఉండనివ్వడం లేదు. రాను రాను నేనే చేస్తున్నానో నాకే తెలియని పరిస్థితి వచ్చేస్తోంది. ఇలా ఉపేక్షిస్తే

మొదటికే మోసం వస్తుందని వసశ్రీని పిలిచి చాలా ఘాటుగా చెప్పాను. ఒకసారి కాదు, రెండుసార్లు కాదు కనీసం ఓ యాభై అరవై సార్లు చెప్పాను. అయినా ఆమె ధోరణి ఏమాత్రం మారలేదు.

మొన్నటి రోజున క్యాబినోకి పిలిచి తిడితే లాభం ఉండదని, ఆమెని అందరి ముందూ అవమాన పరిస్తేనే ఫలితం ఉంటుందని నిశ్చయించుకున్నాను. ఆమె పనిచేసే చోటికే వెళ్ళి "బుద్ధి ఉంటే ఒకసారి చెబితే అర్థం చేసుకోవాలి. ఇది బ్యాంకునుకున్నారా, చేపల మార్కెట్ నుకున్నారా? నిశ్శబ్దంగా పని చేసుకోగలిగితేనే బ్యాంకుకి రండి. లేదంటే రాజీనామా చేసేయండి. అప్పుడు ఇంట్లో కూర్చుని మీ వీధిలో అందరితో సోది పెట్టుకోవచ్చు. ఎవరూ మిమ్మల్ని ఆపరు" అంటూ గట్టిగా అరిచేసరికి వసశ్రీతో సహా స్తాపంతా నిర్భాంతపోయి చూసారు. బ్యాంకుకి వచ్చిన కష్టమర్లు సైతం కిక్కురుమనకుండా నిలబడి పోయారు. "నిజంగానే చెబుతున్నాను. మీరు మాట్లాడకుండా పని చేసుకుంటానంటేనే రేపణ్ణించి బ్యాంకుకి రండి, లేదంటే మీ రాజీనామా పంపించేయ్యండి" అని మరింత గట్టిగా అరిచి నా క్యాబినోకి వెళ్ళిపోయాను.

రాజీనామా చేయమని అందరి ముందరూ అరిచాను గానీ, క్లరికల్ స్టాఫ్ కి యూనియన్ ఒకటుంటుందనీ, అలా ఉద్యోగం తీసేయ్యడం అంత సులభమేమీ కాదనీ నాకు తెలుసు. నలుగురి ముందురా తిడితే ఆమె సిగ్గుపడుతుందనీ, మళ్ళీ తిడితే పరువు పోతుందని భయపడి దారికొస్తుందని అలా ప్రవర్తించాను. ఎలాగైనా ఈసారి ఆమె వాక్రవాహానికి ఆనకట్ట కట్టేసి నిశ్శబ్దంతో బ్రాంచిని నింపేయాలని నా తపన.

ఆ మరునాడు వసశ్రీ బ్యాంకుకి రాలేదు. లేటుగా వస్తుందేమోనని చూసాను. అసలామెకి ఇంతవరకూ లేటుగా రావటం అలవాటే లేదట. సాయంత్రం వరకూ ఎదురు చూసాను, ఇంట్లో ఎవరికో బాగోలేదనో లాంటి సమాచారం ఏదైనా పంపిస్తుందేమోనని. ఏ సమాచారమూ రాకుండానే ఆ రోజు బ్యాంకు కట్టేసి ఇంటికి వచ్చేసాను. ఇంటికి వెళ్ళినా నాకు నిద్రపట్టలేదు.

ఆ మరునాడు కూడా వసశ్రీ బ్యాంకుకి రాలేదు. మాటిమాటికీ క్యాబిన్ బయటికొచ్చి వసశ్రీ ఖాళీ సీటుకేసి చూసి తిరిగి క్యాబినోకి వెళ్ళి కూర్చుంటున్నాము. ఆ అమ్మాయి నిజంగా నొచ్చుకుండా ఏమిటి నా మాటలకి? ఒకవేళ నిజంగా రాజీనామా చేయాలని అనుకుండా ఏమిటి? రాజీనామా చేస్తానంటే మాత్రం అంత సులభంగా ఒప్పుకుంటానా ఏమిటి? బ్రాంచి దృష్ట్యా చూస్తే ఆ అమ్మాయి ఈ బ్రాంచికి ఒక మూల స్థంభంలాంటిది. ఇలా మొత్తం ఆలోచనలన్నీ వసశ్రీ చుట్టే తిరుగుతున్నాయి. నిరాశతో నిట్టూర్పులతో ఆ రోజుకూడా అయిపోయింది.

మూడోరోజు కూడా వసశ్రీ బ్యాంకుకి రాలేదు. ఈసారి కొత్తగా నాలో భయం కూడా వేసింది. కొంపదీసి తనకి జరిగిన అవమానాన్ని తట్టుకోలేక ఏ నిద్రమాత్రమైనా.. అమ్మో తలచుకుంటేనే భయం వేస్తోంది. అంత చిన్న తప్పుకి ఇంత పెద్ద శిక్షా? అతి కష్టం మీద ఆ సాయంత్రం అయ్యింది.

ఎవరైనా వసశ్రీ ఇంటి అడ్రసు అడిగి ఇంటికి వెళ్ళి అసలామె రాకపోవటానికి కారణం కనుక్కోవాలనుకున్నాను. ఆశ్చర్యంగా బ్యాంకులో ఎవ్వరూ ఇంతవరకూ ఆమె ఇంటికి వెళ్ళలేదట. రంగాచారిగారిని అడిగి బ్యాంకు రికార్డుల ప్రకారం వసశ్రీ ఇంటి అడ్రసు తీసుకున్నాను. మూడురోజులుగా నేను అనుభవిస్తున్న క్షోభకి ఇవ్యాళ తెరపడాలి అనుకుంటూ వసశ్రీ ఇంటికి బయలుదేరాను.

కారులో వెళ్తున్నంతసేపు అదే ఆలోచన. నేనలా చేసి ఉండకూడదేమో - అమ్మాయి కనుక కాస్త మృదువుగా చెప్పి ఉండవలసిందేమోనని.

రంగాచారిగారిచ్చిన అడ్రసు చేరుకున్నాను. అది ఒక చిన్న ఇల్లు. వెనక వైపుగా ఇల్లా, ముందు వైపున రకరకాల పూల మొక్కలూ గేటు దగ్గర్నంచీ ఇంటి గుమ్మం దాకా కింద బండలు పరిచి ఉన్నాయి. దాని మీద పందిరి వేయబడి ఉంది. పందిరి పైన బ్యూటెల్స్

పాకించారు. ఎవరైనా కనబడతారేమోనని చూసాను. ఎవరూ కనబడకపోయేసరికి నేనే గేటు తీసుకుని గుమ్మండాకా వెళ్ళాను. తలుపు వారగా వేసి ఉంది.

లోపల ఎవరో ఒకాయన కుర్చీలో కూర్చుని టీవీ చూస్తున్నాడు. మెల్లిగా 'సార్' అని పిలిచాను. బాగా టీవీలో లీనమైపోయినట్టున్నాడు, వెనక్కి తిరిగి చూడడంలేదు. గొంతు స్థాయి పెంచి మళ్ళీ పిలిచాను. అతను తిరిగి చూడలేదు. గట్టిగా కొట్టాను. అయినా ఫలితం లేదు. ఇక విసుగొచ్చి తలుపు కొద్దిగా తోసి లోపలికి వెళ్ళి అతని ఎదురుగా నుంచున్నాను. అతను నాకేసి చూసి నిర్మలమైన ఓ చిరునవ్వు నవ్వాడు.

"నేను సత్యశ్రీ పని చేసే బ్యాంకు మేనేజరునండి. సత్యశ్రీ గారున్నారండీ?" అని అడిగాను. అతను నాకేసి అదోలా చూసాడు. అంటే సత్యశ్రీ ఇంట్లో మొన్న జరిగిన గొడవంతా చెప్పేసిందనమాట అనుకున్నాను. అతను కూర్చోమని సోఫాకేసి చూపించాడు. నేను కూర్చున్నాను. అతనేమో లోపలికి వెళ్ళాడు. బహుశా సత్యశ్రీని పిలవడానికేమో.

ఆ ఇంటిని పరికించసాగాను. ఎక్కడ ఉండవలసినవి అక్కడ ఉన్నాయి. ఇంటి అలంకరణ ఇంటి వాళ్ళు చాలా రసజ్ఞులని చెబుతున్నట్టున్నాయి. గోడకి కట్టిన ఒక ఫ్రేమ్ నన్ను ఆకర్షించింది. లేచి వెళ్ళి దాన్ని శ్రద్ధగా పరిశీలించాను. ఒక వీణ ఉంది. దానిమీద ఒక గుడ్డ కప్పబడి ఉంది. కింద ఇంగ్లీషులో "దేరీజ్ రిథమ్ ఇన్ సైలెన్స్" అని రాసి ఉంది. అది నన్ను ముగ్ధుణ్ణి చేసింది. నిజమేకదా - నిశ్శబ్దంలో ఒక లయ ఉంది. నాకు ఆ ఇంటికి వచ్చినందుకు చాలా సంతోషంగా అనిపించింది సోఫాలో కూర్చుందామని అటువైపు తిరిగాను. ఆ గోడకి మరో ఫ్రేమ్ వేళ్ళాడుతోంది. ఒక అమ్మాయి లేలేత పెదాలున్నాయి. దాని పక్కన తెలుగులో "నీవు మాట్లాడలేక పోతే సగమే బ్రతికి ఉన్నట్టు" అని రాసి ఉంది. పెదాల కింద అమ్మాయి చెవులు లోలాకులు వేళ్ళాడుతున్నాయి. దాని పక్కనే "నీవు వినలేకపోతే సగం చనిపోయినట్టు" అని రాసి ఉంది. ఆ రెండింటికీ కింద పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో "ఎదుటి మనసుని విను, నీ మనసుని వినిపించు - సంపూర్ణంగా జీవించు" అని రాసి ఉంది. ఈ ఫిలాసఫీ నాకెంతో నచ్చింది. మాట్లాడితే ఎదుటి మనసు వినేలా మాట్లాడాలి, వింటే మాట్లాడిన వారి మనసు తెలియాలి. ఎంత చక్కటి ఆలోచన. వెళ్ళి బుద్ధిగా సోఫాలో కూర్చున్నాను.

కాసేపటికి లోపలికి వెళ్ళిన పెద్ద మనిషి కాఫీ ట్రేతో తిరిగి వచ్చాడు. నాకో కప్పు ఇచ్చి తనో కప్పు తీసుకున్నాడు. నవ్వుతూ కాఫీ ఎలాగ ఉందని కళ్ళెగరేసి అడిగాడు. బాగుందని సమాధానం ఇచ్చాను.

ఈలోగా బయటినుంచి ఒక ఎనిమిదేళ్ళ కుర్రాడొకడు క్రికెట్ బ్యాటుతో లోపలికొచ్చాడు. బహుశా సత్యశ్రీ గారి అబ్బాయనుకుంటా - ఆ సొట్ట బుగ్గలు చూస్తే అలాగే అనిపించింది. లోపలికొస్తున్న ఆ అబ్బాయిని ఆపి నన్ను చూపించి నమస్కారం చెయ్యమని సైగ చేసాడు అతను. ఆ అబ్బాయి అలాగే చేసి లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. అతను వెంటనే లేచి వెళ్ళి ఒక మాజిక్ స్లేట్ తెచ్చి దానిమీద గుండ్రటి అక్షరాలతో ఇంగ్లీషులో "నా పేరు శివరాం. నేను వసశ్రీ భర్తని. నేను మాట్లాడలేను, వినలేను. మీరు మా వసశ్రీ పనిచేసే బ్యాంకు మేనేజరని ఊహిస్తున్నాను. అవునా?" అని రాసి పలక నాకిచ్చాడు చదవమని. ఒక్కసారిగా నా మనసు వికలమైంది. అతను సమాధానం కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు.

"అవును. మూడు రోజులనుంచీ సత్యశ్రీగారు బ్యాంకుకి రావట్లేదు. అంతకు ముందు రోజు ఆమెని గట్టిగా అరిచాను. దానికి ఆవిడేమైనా చిన్నబుచ్చుకున్నారేమో - సారీ చెబుదామని వచ్చాను" అని రాసాను.

దానికతను "లేదు. లేదు. ఆమె నాకంతా చెప్పింది. మీరు క్షమాపణ చెప్పేంత ఏమీలేదు దానిలో. నాకు మూడు రోజుల నుంచి జ్వరంగా ఉంటే ఇంట్లో ఉండి పోయింది తను. చెప్పకుండా మానేస్తే ముందుగా మీరే కంగారు పడతారనీ, వెతుక్కుంటూ మా ఇంటికి వస్తారనీ చెప్పింది. మిమ్మల్ని నాకు చూపించాలని అలా చేసింది" అని రాసాడు.

"ఇప్పుడెలా ఉంది మీకు" అని రాసిందానికి అతను "నాకు నిన్ననే తగ్గిపోయింది. వసశ్రీకి కొంచెం చాదస్తం ఎక్కువ. అందుకే ఈ రోజు కూడా మానేసింది. మందులు తేవడానికి వచ్చేస్తుంది. కూర్చోండి" అని రాసాడు.

ఈలోగా లోపలికి వెళ్ళిన వాళ్ళబ్బాయి వచ్చాడు. పలక తీసుకుని వాళ్ళ నాన్నకేదో రాసి చూపించాడు. దానికయన ఏదో సమాధానం రాసాడు. ఆ పిల్లవాడు ఆనందంగా బయటికి పరుగెత్తాడు.

అబ్బాయి వెళ్ళిపోయాక శివరాం ఆ పలకమీద "ఇతను మా అబ్బాయి రోహిత్. వాడూ నాలాగే మాట్లాడలేడు. వినలేడు. బయటికెళ్ళి ఆడుకుంటానంటే వెళ్ళమన్నాను. వసశ్రీ వచ్చేస్తుంది. కాసేపు కూర్చోండి" అని రాసాడు.

ఒక్క క్షణం నిశ్శబ్దం. మాటలు లేని ఆ ఇల్లు - ఆ ఇంట్లో నిశ్శబ్దం నన్ను గేలి చేస్తున్నాయి. ఆ ఇంటికి వచ్చి కేవలం పది నిమిషాలే అయినా, చాలా కాలంగా నేను మాట్లాడకుండా ఉండి పోయానేమోనని అనిపించసాగింది. నిశ్శబ్దం ఎంత భయంకరమైనదో నాకు మొదటిసారి అనుభవంలోకి వచ్చింది. భరించలేని శబ్దానికి కొంత కాలానికి అలవాటు పడిపోగలమేమో గానీ నిశబ్దాన్ని మాత్రం ఎప్పటికీ జీర్ణించుకోలేము. ఇప్పుడు వసశ్రీ వస్తే మూగ సైగలతో నిశ్శబ్దంగా ఉండే ఆమెను నేను చూడలేను. అందుకే వెళ్ళొస్తానని చెప్పి బయటికి వచ్చేసాను - నిశ్శబ్దం లోంచి రణగొణధ్వనిలోకి.

కథా కౌముది

మూన్ వాక్

రాళ్ళపల్లి రాజావలి

ఐమాక్స్ లో సెకెండ్ షో హాలీవుడ్ సినిమా చూసి ఇంటికొచ్చా. ఎందుకో కాస్త అలసటగా ఉంది. మనసులో ఊహలు అలా అలా అలలా ప్రవహిస్తున్నాయి.

ఉబుసుపోక సెల్ లో ఎఫ్.ఎమ్ ఆన్ చేశా.

‘రావోయి చందమామా... మా వింతగాధ వినుమా’ పాటొస్తోంది.

‘ఆహా పాతపాటెంత మధురం’ అనుకున్నా. పాట కట్ అయ్యింది నా ఫ్రెండ్ సోము కార్ల చేస్తున్నాడు. లిప్ట్ చేసి ‘మూడ్ బాలేదు మార్నింగ్ మాట్లాడతా’ అని కార్ కట్ చేశా. ‘తన మతమేమో తనదీ..’ అంటూ పాట ఎఫ్. ఎమ్ లో వినపడుతోంది. జ్ఞాపకాల పందిరిలో సేదతీరటానికి మనసు మా ఊరికి ఉరికింది.

నా చిన్నతనంలో వీధి అంతా తిరుగుతూ చంద్రున్ని చూస్తుండటం భలే ఉండేది. అదో అవ్యక్తనుభూతి. ఆకాశం నట్టింట్లోని ఆ చందమామని చూస్తే ఎంత హాయిగుండేదో! గుండెల్లో వెన్నెల కాసేది. ఆ వెన్నెల చూస్తుంటే, అదేంటో చిత్రంగా కడుపు నిండేది వెన్నెల ముద్ద సాక్షిగా.

రెండో తరగతిలోనే డాట్లు దావూద్ అయ్యాను. విమానం పైకి ఎలా ఎగురుతుంది? ఆకాశంలో చంద్రున్ని ఎవరు అతికించారు? ఇలా అందర్నీ ప్రశ్నించేవాణ్ణి.

ఆ ప్రశ్నల ప్రవాహానికి వీధిలోని సీనియర్స్ జాట్టుపిక్కునేవాళ్ళు. వామోయి అంటూ నా నుంచి దూరంగా పరుగు తీసేవారు. రోజూ రాత్రివేళ ఆరుబయటే అన్నం వడ్డించేది మా అమ్మ. వెన్నెల నవ్వుల్ని చూస్తూ తినేవాడిని. మౌన మనసుతో మూన్ తో టాకింగు చేయటం అలవాటు. ఇంకా కళ్ళని చంద్రుడికి తాకట్టు పెట్టి పరిశీలించే వాణ్ణి. ఆ చంద్రునిలో చిన్నగేద దూడ, ఎలుగుబంటి, చెట్టు ఏవేవో ఆకారాలు మెదిలేవి. హాయిగా నిద్రపోయేవాణ్ణి.

నా తెలివి ఐదోతరగతి వచ్చేసరికి వెన్నలారింది. తెల్లారినట్లు. జాబిలిని చూడందే పొద్దుపోయేది కాదు. ఇంటి అరుగుమీద కూర్చుని తెల్లటి వెన్నల పొగలో పాలచంద్రున్ని చూస్తూ పెరుగన్నం తినేవాణ్ణి. నాకు, చెల్లికి మా అమ్మ ఏడు చేపల కథ చెప్పింది. నిద్రపోవటానికి. నేను మాత్రం ఇంకో కథ మా అంటూ మారాం చేస్తే, కాదనలేక కోతికథ, నల్లపిల్లి - తెల్లపిల్లి కథలు చెప్పేది. జాబిలి చూస్తూ ఆ వెన్నెల్లో నిద్రలోకి జారుకుండేవాణ్ణి. ఒక్కోసారి నా కంటి చూపు, జాబిలికి మధ్యలో మా ఇంటి మందారం చెట్టు అడ్డొచ్చేది. విడవటానికి రెడీ అవుతున్న ఏదో ఒక మొగ్గ మొహమాటంగా అడ్డొచ్చేది నా కంటి తెరకి. ఆ మందారం మొగ్గని జాబిలమ్మ ఫ్రెష్ గా తల్లో ధరించినట్లు తోచేది. ఆకాశం అమ్మ మురిసిపోయేది. మా అమ్మ మాత్రం జోకొట్టేది నన్ను.

అత్యద్భుతమైన అదృష్టం ఏమిటంటే ఆరోతరగతి నుంచి పదోతరగతిలో పడేవరకూ తరగని వెన్నెల జ్ఞాపకాలు. ఆహా వెన్నెల్లో అలసట లేకుండా ఆడుకునేవాళ్ళం. అచ్చి అమ్మచ్చి, చింతాకు దాన్ని, చెట్టుకింద దెయ్యం.. నాకేం భయ్యం అంటూ కబడీ ఆట ఆడేవాళ్ళం. పదమూడేళ్ళ వయస్సులోని ఆడపిల్లలు, మగపిల్లలు అందరం కలిసి వెన్నెల్లో మా ప్రాంతంలో జరిగిన, మాకు తెలిసిన దెయ్యాల కథలు డ్రమటైజ్ చేసి చెప్పుకునే వాళ్ళం. పదిమంది పిల్లలూ చేతుల్లో అప్పచ్చులు వేసుకుని దొరికిన ఆ ఒక్కర్ని మరొకరు కళ్ళు మూసేవాళ్ళు. వచ్చిపో రామన్నా చిలకా, ముక్కుగిల్లిపో అంటూ పాటపాడేవారు. ఆ తొమ్మిది మందిలో ఎవరో ఒకరు వచ్చి ఒనారుగా ముక్కు గిల్లి వరుసలో కూర్చునేవారు. కళ్ళు తెరవగానే ఆ ముక్కు గిల్లిన వారెవరో టపీమని చెప్పాలి. ఇదో అందమైన ఆట. దీంతో పాటు దొంగ - పోలీస్, అచ్చంకాయలు, తాడాట, కుంటాట ఆడుకునేవాళ్ళం. అచ్చం వెన్నెలంత స్వచ్ఛమైన మనసులుండే ఆ రోజుల్లో. రాత్రి ఆట్లాడుకుంటుంటే జాబిలమ్మ పిండి వెన్నెలతో తలంటు పోసింది. తనివి తీరని అందమైన అలౌకికానందమది.

ఆకాశంలోని ఆ చల్లటి రాజుకి బాగా దగ్గరయ్యా. లైఫ్లో భాగంగా భావించేవాణ్ణి. అందుకే చంద్రుడు ఒక్కోసారి ఒక్కో విధంగా కనిపించేవాడు. వెన్నెల రాత్రుల్లో సైకిల్ టైరుతో వీధంతా తిరుగుతుంటే, మా అమ్మ మాత్రం తిట్టేది. అన్నం తినలేదని కొట్టేది. అలా గాలికి తిరగకు అని చెప్పినా వినకపోయేవాణ్ణి.

చిన్నప్పటి చేష్ట గుర్తొచ్చి అర్ధరాత్రిలో తెగ నవ్వేశాను. మా వీధిలో మాత్రమే చంద్రుడు బాగా కనిపిస్తాడని గర్వంగా ఫీలయ్యేవాణ్ణి. పక్క వీధిలోకి పరుగెత్తుకెళ్ళి మా ఇంటి దగ్గరి చంద్రుడి కన్నా బాలేడు అంటూ మురిసిపోయేవాణ్ణి. నేను వేసి ఒలంపిక్ రౌండ్లో సగం ఊరంతా చంద్రుణ్ణి చూస్తూ పరుగెత్తేవాణ్ణి. ఎక్కడికొచ్చినా అక్కడికి సెక్యూరిటీ గార్డులా వస్తాడే అని ఆనందపడేవాణ్ణి. అంతలోనే ఎందుకో అసూయపడేవాణ్ణి. మా అమ్మమ్మ వాళ్ళ ఊరెళ్ళినప్పుడు, మామయ్య ఉండే టౌనుకెళ్ళినప్పుడు చంద్రుణ్ణి బాగా పరిశీలించేవాణ్ణి. అసూయపడేవాణ్ణి. ఆ టైంలో మా ఊరు చంద్రుడికన్నా బాగాలేడు అంటూ సంతోషపడేవాణ్ణి. మా ఊరొచ్చాక టౌన్లో చంద్రుడు బాలేడని స్నేహితులతో చెప్పేవాణ్ణి ఒకంత గర్వంగా. ఆడుకునే టైంలో మా పెద్ద రేడియోలోంచి 'రావోయి చందమామ' అంటూ ఓ పాట తెమ్మర నా హృదయాన్ని కమ్మేసినట్లు గుర్తు.

ఓ రోజు రాత్రి ఊరుబయట ఉండే గుడి దగ్గరికి వెళ్ళాం పిల్లలం. చంద్రుడు రాలేని చోటుకు వెళ్ళాలనుకున్నా చిత్రంగా. తర్వాత తెలిసొచ్చింది చంద్రుడు ప్రాకృతిక దేవుడు అని. సోషల్లో గ్రహాలు - ఉపగ్రహాలు పారం సార్ చెప్పాక మరింతగా జ్ఞానబల్బు వెలిగింది. దట్ ఈజ్ సైన్స్.

అమావాస్యలూ, మబ్బు పట్టిన ఆకాశం అప్పుడప్పుడూ మా దోస్తుని దాచేస్తే బలే విసుక్కునేవాళ్ళం. సన్నటి చంద్రరేఖ చూసి పెద్దచంద్రుడు త్వరగా అవ్వాలని కోరుకునేవాణ్ణి. ఆకాశంలోంచి చంద్రుడు చల్ల వెన్నెల పాడర్లో హాయిగా గడిపేవాళ్ళం. ఆ ప్రాకృతిక టార్ప్ లైట్లో ఓలలాడేవాళ్ళం. ఉన్నట్లుండి పదో తరగతిలోకి గంభీరంగా అడుగుపెట్టే సమయమొచ్చింది. పదిపాసవ్వాలని ఇంట్లో వాళ్ళ ఒత్తిడి. వెన్నెల్లో ఆడుకోకుండా 'వెర్నియర్ కాలిపర్స్, ఇటలీ ఏకీకరణ, ఆప్ కో ప్రియ నేతా, త్రికోణవతి సూత్రాలు, మైటోకాండ్రీయా, భానూతప్త నీహారస్యంది కందళ' అంటూ పదోతరగతి పాఠాల్ని పక్కింటమ్మాయి - నేను అప్పచెప్పుకునే వాళ్ళం. పది పాస్.. వెన్నెల్లో ఆటలు కట్.

క్రికెట్ కనికట్టు, చిరంజీవి ఫైట్స్ తో ఇంటరు మీడియట్ ఎంటరింగ్, అసలు ఎప్పుడయిపోయిందో గుర్తేలేదు. తోటి అమ్మాయిలతో ఇన్ ఫాచుయేషన్ ఎక్కువై మూన్ స్టడీ మూలనపడింది. అయితే హృదయంలో మాత్రం కవితావెన్నెల ప్రకాశించేది. టూ థౌజండ్ సంవత్సరంలో ఎక్కువగా ఇళ్ళల్లోకి వచ్చిన ఇడియట్ బాక్సులు వీధిలో ఉండకుండా జనాల్ని కట్టిపడేశాయి. నాగరికం వచ్చింది. క్రమేణా వెన్నెల ఆటలు మరుగున పడ్డాయి. ఉష్ణోగతా సెన్సియస్ డిగ్రీలు హైక్ అయ్యాయి. ఈలోపు బి.యస్సీ డిగ్రీ కంప్లీట్.

జర్నలిజం చదివే రోజుల్లో అమీర్ పేట సత్యం థియేటర్లో చందమామ సినిమా చూసి ఇంటికొచ్చిన రేతిరి నిద్రపట్టలేదు. ఒరిజినల్ చందమామని కాంక్రీట్ జంగిల్లో మనసారా చూడలేకపోయాననే బాధ చుట్టేసింది. టాప్ ఫ్లోర్ పైకెళ్ళి చంద్రుణ్ణి చూస్తూ కాసేపు నిలబడిపోయాను.

దారింటూ వెన్నెల్ని ఆస్వాదించలేకున్నానెందుకూ?

అసలు వెన్నెల గురించి ఆలోచించే కాసంత టైం ఎందుకు తీసుకోలేకపోతున్నా?

లోపలి ప్రశ్నలకి 'కాలం మారిపోయింది' అని లో వాయిస్లో ఆన్సర్. పైన చందమామ హాయి చెబుతున్నాడు.

ఇప్పుడు పర్సెక్ట్ ఆన్సర్ దొరికింది. నేను మారిపోయాను.

మునిపటిలాగే హాయిగా శశిగాడు నిశీధి ఆకాశంలో నవ్వుతున్నాడు. ఆ చంద్రునిలో జంతువులు మనుషులు, మా ఆటలు లీలగా కనిపించాయి. విరగబడి చంద్రుడు నవ్విస్తూ ఆ కిరణపు చెలికత్తెలు నా నయన కర్డెన్లోని నల్లటి కనుబొమ్మ అద్దంలో చూసుకుని మురిసిపోతున్నాయి.

'నడమంత్రపు నియాన్ లైట్, థామస్ అల్వా ఎడిసన్ గారాల పట్టీలు, మనీలత కోసం ఉద్యోగపర్వాలూ, బిజీతనం అనే అంటువ్యాధి'. ఇవన్నీ మూన్కి ఎనిమీస్ అని అర్థమైందపుడు. మనిషిని, మనసునూ పావనం చేసిన వెన్నెల్ని మర్చిపోవటం ఆక్షణంలో ఆత్మహత్యా సదృశ్యంలా తోచింది.

అయినా ఉద్యోగం చేస్తున్న ఈ ఆరేళ్ళనుంచీ ఏటీయమ్, తిండి, ఫేస్ బుక్, సినిమాలు.. ముఖ్యంగా ఆఫీస్ పనే పార్ట్ ఆఫ్ లైఫ్. అసలు నగర జీవనానికి నాణ్యతెక్కడిదీ? ఆరుబయటని మింగేసిన ఎత్తైన రాక్షస బిల్డింగ్స్ కప్పేయటంతో నా ఇరుకు ఆలోచనలు చంద్రుడితో అటాచ్ కాలేకపోయాయి.

మొన్నీ మధ్యే వైశాఖ మాసంలో ఊరెళ్ళాను. మనసొంతం ఆరుబయట నులకమంచం వేసుకుని పడుకున్నా. ఎడం పక్కన తీగచెట్టులోని బొండుమల్లెలు వెన్నెల కవ్వంపుతో సిగ్గుపడుతున్నాయి. ఇన్నాళ్ళూ చంద్రుణ్ణి ఇంత హాయిగా చూడలేకపోయాననే బాధ, సిగ్గు అలుముకున్నాయి. మంచంలోంచి లేచి ఆకాశం చెట్టుకు కాసిన చుక్కలపూల మధ్య పారిజాత పుష్పమల్లె కనిపించిన చంద్రుడిని చూస్తూ దర్జాగా నడిచా. వెన్నెలత్వాన్ని వ్యక్తీకరించడానికి మెదడు అలంకారాల్ని ఆబగా జుర్రుకుంది. మనసు కడలిలో వెన్నెల కవిత్వం నురుగులు నురుగులుగా పుడుతోంది.

వెన్నెల విరగ్గాస్తోంది. చెట్లు, ఇళ్ళు, పశువులూ వెన్నెల్లో తరిస్తున్నాయ్ అనిపించింది. అరగంట పాటు వెన్నెల్లో గర్వంగా నడిచి ఇంటికొచ్చా. ఆరుబయట చెట్ల దగ్గర బండపై కాళ్ళు కడుక్కున్నాను. 'అన్నం పెట్టమ్మా' అంటూ కేకవేశా.

'మంచంపై కూర్చో' అన్నారు నాన్న.

'నీకీష్టమని పులగం - చట్నీ చేశారా' అంటూ నా చిన్నప్పటి అరల పళ్ళెంలో వడ్డించుకుని వచ్చింది అమ్మ.

వెన్నెల హాయిలో కారం తియ్యగా అనిపించింది. పెరుగన్నం కూడా తిన్నాను. ఆకాశంలోని చంద్రుని చూస్తూ పడుకున్నా. జ్ఞాపకాలు లేడిపిల్లల్లా చంద్రునిపై గెంతుతూ ఆడుకుంటుంటే హాయిగా మనసు మూన్ వాక్ చేసింది.

హృదోగం

ఆర్.శర్మ దంతుర్తి

ఆఫీసుకెళ్ళే సరికి ఇంకా ఎవరూ రాలేదు. మొదటే చూడవల్సిన ఈమెయిల్స్, వెబ్ సైట్స్ అన్నీ చూసేక కూడా ఇంకా గంట ఎనిమిదవలేదు. ఓ సారి బాత్రూం లోకి దూరి జుట్టు దువ్వుకుని, అద్దంలో బాడీ బిల్డింగ్ చేసిన సిక్స్ ప్యాక్ బాడీ చూసుకుని డెస్కు దగ్గరకొచ్చి కూర్చున్నాడు ఆనంద రావు.

తొమ్మిదింటికి టీం లీడ్ చాంగ్ వచ్చేడు. ఆ తర్వాత రావాల్సిన డేవిడ్, టాం రాలేదు పది అయినా. ఆనంద రావు దగ్గరకొచ్చి చెప్పేడు చాంగ్. "డేవిడ్, టాం రావడానికి లేట్ అవుతుంది, ఈ లోపున కస్టమర్ ఎవరైనా వస్తే ఓ చూపు చూడాలి మనిద్దరం అని." ఆనంద రావు సరే అనేసాడు.

మధ్యాహ్నం రెండు కావొస్తూండగా దిగేరు డేవిడ్, టాం. వస్తూనే టాం చెప్పేడు లేట్ గా రావడానికి కారణం, "పొద్దున్నే డేవిడ్ ఫోన్ చేసేడు వంట్లో బావోలేదూ, డాక్టర్ దగ్గరకి నన్ను డైవ్ చేస్తావా అని అడిగేడు అని. అతన్ని తీసుకెళ్ళి ఇప్పుడు ఇదే రావడం."

"ఏమైంది డేవిడ్ కి?" చాంగ్ అడిగేడు. అతన్నే అడుగు అన్నట్టు టాం కళ్ళె గరేసేడు.

డేవిడ్ అందుకుని చెప్పేడు, "డాక్టర్ టెస్టులన్నీ చేసేడు. వచ్చే రెండు మూడురోజుల్లో తెలుస్తుంది. కానీ పొద్దున్నే నలతగా ఉంటోంది మధ్య ఎందుకో తెలియటం లేదు."

డేవిడ్ సీట్లోకి వెళ్ళి ఫోయేక ఆనంద రావు ఛాట్ ప్రోగ్రాం లో కాలిఫోర్నియాలో ఉన్న తన క్లాస్ మేట్ అయిన రెడ్డితో చెప్పేడు "హాయ్, మా ఆఫీసులో కథ వింటావా?"

రెడ్డి ఆన్ లైన్లో ఉన్నట్టున్నాడు, "చెప్పు" అన్నాడు.

"పక్క కూర్చో లో ఉన్న మూడొందల యాభై బ్లడ్ టెస్టుకి వెళ్ళేట్ట, " చెప్పేడు ఆనంద రావు.

"మూడొందల యాభై?"

"అదేలే, మూడొందల యాభై పొండ్ల డేవిడ్."

"ఒరే ఆనందం, ఇలా మనం మాట్లాడుకున్నట్టు ఎవరికేనా తెల్పిందంటే దుంప తెగిపోగల్లు."

"ఎవరికి తెలుస్తుంది? నేను చెప్పను, నువ్వు చెప్పవని నాకు తెల్లు."

"సరేలే అలా మాట్లాడడం మంచిది కాదు."

"రెండ్రోజుల్లో రిజల్ట్స్ వస్తాయిట, అంత తిండి తిననేల, రోగాలు తెచ్చుకోనేల?"

"అయినా ఇలాంటివి మనం మాట్లాడకూడదు ఆనందం. మెడికల్ హిస్టరీ ఎవరిదీ పైకి చెప్పకూడదు, మాట్లాడకూడదు ఈ దేశం లో. కాస్త జాగ్రత్తగా ఉండు."

"ఏం? పనికెలాని వెధవలందరికీ ప్రమోషన్ ఇచ్చేసి ఇలా జీతాలు పెంచుతే, పండుల్లా తిని ఇలాగే రోగాలు తెచ్చుకుంటారు. వీళ్ళందరికీ అలా రోగం కుదరాల్సిందే. బాగానే అయ్యింది వెధవకి."

"ఆ !!? నీకున్న మానసిక రోగం డేవిడ్ కి ఉన్న శారీరక రోగం కన్నా ప్రమాదమైంది. జాగ్రత్త," రెడ్డి చెప్పేడు, "ఇప్పుడు కాస్త పని ఉంది మళ్ళీ ఛాట్ చేద్దాం తర్వాత."

"ఏం? నన్ను కాదని పని!? ఏమీ రాని మూడోదల యాభై కి ప్రమోషన్ ఇచ్చేరుగా? మళ్ళీ రోజూ ఈ పందికొక్క నన్ను హెల్ప్ అడుగుతాడు ఏ పని చెయ్యాలన్నా" కసిగా అన్నాడు ఆనందం.

"ఒరే చూడూ, ఇది పరాయి దేశం. నీ కిష్టం ఉండే ఉండూ, లేకపోతే వెరే ఉద్యోగం చూసో, అంతే గానీ ఇలాగ వాగడం మంచిది కాదు. అయినా నీకు ఇంత ఏడుపు పనికెలాదు మనసులో. అది నిన్ను తినేస్తుంది; మూడోదల యాభై మనసు మంచిది అని నువ్వే అన్నావు ఒకసారి. అలాంటివాడు శారీరకంగా ఏ రోగం వచ్చి కింద పడ్డా వెంటనే లేవగలడు. మరి నువ్వో? నీ మనసుకి పట్టిన కుళ్ళు వదుల్చుకోలేకపోతే ఏమౌతుందో ఒకసారి ఆలోచించు."

"నాకేంటా, నేను దుక్కలాగ ఉన్నాను, రోజూ చేసే ఎక్సర్ సైజ్ తోటి. నాది సిగ్స్ పేక్ బాడీ నాకింకా ముప్పై ఒకటే మరి పందికొక్కకి దాదాపు యాభై దాటుతున్నాయ్."

"సరే, సరే తర్వాత మాట్లాడదాం, ఇప్పుడు పని ఉంది" ఛాట్ లో మాట్లాడడం మానేసిన రెడ్డి అనుకున్నాడు, "ఈ ఆనందం గాడికేదో మూడింది. ఇలాంటి వాగుడు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు నోట్లోంచి పైకి వచ్చిందంటే వీడ్ని తన్ని తగిలేస్తారు. జైలుకెళ్తే గానీ కొంతమంది బుద్ధి రాదులా ఉంది."

ఛాట్ మానేసాడు కానీ ఆనందరావ్ పనిలో బుర్ర కాన్సల్ట్రీట్ చేయలేకపోయేడు. మనసు కుత కుత ఉడుకుతోంది.

"పందికొక్క మనసు మంచిదే కానీ వీడికేం వచ్చని ప్రమోషన్ కొట్టేసాడు? అసలు వీడికేమొచ్చని ఉద్యోగం ఇచ్చేరు?...." ఒక గంట ఇలా తర్జన భర్జనలు పడ్డాక బుర్ర ఒక్కసారి విదిల్చి సీట్లోంచిలేచి కాఫీ తెచ్చుకోవడానికి వెళ్లేడు.

ఈ కుతంత్రాలు ఏమీ తెలియని డేవిడ్ మాత్రం మామూలుగా తన పని చేసుకుపోయేడు.

* * * * *

ఆ రోజు రాత్రి ఆనందం మాంచి హుషారుగా ఒక బీరు తాగి పడుకున్నాడు. విచిత్రంగా డేవిడ్ మంచితనం గానీ ఇంకేమీ గుర్తు రాలేదు ఆనందానికి. వాడికి ప్రమోషన్ నన్ను కాదని ఇచ్చేరు, వాడికి ఏదో పెద్ద జబ్బు వచ్చి వాడు పోతే అంతకన్న ఇంకేం కావాలి తనకి అనుకుంటూ. దురుదృష్టం కొద్దీ, ఆనందం రోజు రోజుకీ తనలో పెరిగే కుళ్ళూ, మాతృర్యాదులకంటే పెద్ద శత్రువు డేవిడ్ అనుకున్నాడు.

నాల్గోజులు గడిచేక డేవిడ్ వచ్చేడు ఆఫీసుకి. భోళా శంకరుడు కనక వస్తూనే అందరికీ చెప్పేసేడు, "నా రిజల్ట్స్ వచ్చాయి. నాకు కొలెస్టరాల్ 350, బ్లడ్ లో సుగర్ 190 ఉన్నాయిటా."

టీం లీడ్, మిగతావాళ్లతోపాటు ఆనందం కూడా విచారంగా మొహం పెట్టేడు. లోపల మాత్రం సంతోషం పొంగిపొర్లుతూనే ఉంది ఆనందానికి.

అదే రోజు మధ్యాహ్నం కొంచెం ఖాళీ దొరికేక డేవిడ్ ఆనందం తో చెప్పేడు ఛాట్ మీద,

"నేను చచ్చిపోతే ఎలాగురూ?"

ఆనందం అన్నాడు సర్దాగా " మళ్ళీ ఇంకోడ్ని హైర్ చేస్తారే. ఏమీ ఖంగారేదు." లోపల మాత్రం భలే అన్నాను అనుకున్నాడు.

"నీకు జోకులాగా ఉందా బాసూ?"

" ఓకే, మెడికల్ అడ్వైజ్ తీసుకుని మందులు వాడితే ఫర్వాలేదేమో?"

"నీకు ఇలాగుంటే నువ్వేం చేస్తావ్?"

"నాకు ఎందుకలా అవుతుంది? నాది సిక్స్ పేక్ బాడీ. నేను ఏది పడితే అది తినను కదా?" ఎంత దాచినా మాటల్లో వ్యంగ్యం కనబడుతూనే ఉంది.

"సరే, నేను మెడిసిన్ వాడి చూస్తాను. ఏదైనా కావలిస్తే నిన్ను హెల్ప్ అడగొచ్చా?"

"నాకు చేతనైతే చేస్తాను." చెప్పేడు ఆనందం కేర్ లెస్ గా.

ఆ రోజు సాయంకాలం ఇంటికొచ్చేక రెడ్డికి ఫోన్ చేసేడు ఆనందం, మహా సంతోషంగా.

"రెడ్డి, పందికి 350ట కొలెస్టెరాల్. ఇలా ఉన్నాడంటే మూడు నెలల్లో వీడూ చావడం ఖాయం." నవ్వుతూ చెప్పేడు.

"ఒరే ఆనందం నీకు ఆల్లడీ చెప్పాను ఒకసారి. నీకు ప్రమోషన్ రాకపోవడానికి డేవిడ్ కారణం కాకపోవచ్చు. సాటి మనిషి అని కూడా లేకుండా ఇలా మాట్లాడడం బాగాలేదు మరి." రెడ్డి అన్నాడు.

"నీకేం తెల్పు రెడ్డి, నేను ఎంత బాధ పడుతున్నానో. నేను ఇక్కడ చేసే పనిలో వీడు పదో వంతు కూడా చెయ్యడు. ఫ్లస్ తిండి పక్కన పెట్టుకుని అదే పనిగా మేకలా నవ్వుతూ ఉంటాడు...." ఇంకా ఏదో చెప్పబోతూంటే రెడ్డి అడ్డుకున్నాడు..... "సరే, వేరే కాల వస్తోంది, మళ్ళీ తర్వాత మాట్లాడదాం."

ఫోన్ పెట్టేసి రెడ్డి నిశ్చయించుకున్నాడు, "ఇంక వీడితో మాట్లాడడం అనవసరం," అని.

* * * * *

ఆ రోజు రాత్రి రెడ్డికి నిద్ర పట్టలేదు. పక్క మీద మూడింటిదాకా అటూ ఇటూ పొర్లాడు కానీ ఏమీ ఉపయోగం లేకపోయింది. మర్నాడు ఆఫీసుకెళ్ళేడు కానీ పని చెయ్య బుద్ధి కాలేదు. దాదాపు మూడింటికి ఇంక బాస్ తో చెప్పేసి ఇంటికెళ్ళిపోదాం అనుకుంటూండగా ఫోన్ మోగింది.

"హాల్లో, ఇది డేవిడ్ అనీ ఆనందరావుతో కలిసి పనిచేసే అతన్ని. మేమిద్దరం పక్క పక్క క్యూబుల్లో పనిచేస్తూ ఉంటాం. మీ నెంబరు ఆనందం పర్సులో దొరికింది. నిన్న రాత్రి ఆనందానికి హార్డ్ ఎటాక్ రావడం వల్ల పోయేడు. అంత చిన్న వయసులో హార్డ్ అటాక్ రావడం చాలా విచారకరం. మీకు చెప్తామని ఫోన్ చేసాను. అతనికి అమెరికాలో ఎవరైనా ఉన్నారా? చెప్పే వాళ్ళకి ఫోన్ చేసి శరీరం పంపించే ఏర్పాటు చేద్దాం అని హాస్పిటల్ వాళ్ళు చెప్పారు....."

ఒక్కసారి షాకులోంచి తేరుకునేటప్పటికి డేవిడ్ చెప్పడం అయ్యి, హల్లో, హల్లో అని అరుస్తున్నాడు అటువైపునుండి. వెంటనే తేరుకుని, చెప్పేడు రెడ్డి, "ఆ, ఇక్కడే ఉన్నాను, అయాం సారీ కొంచెం కంగారుగా ఉంది ఒక ఐదు నిమిషాలు ఆగి చేసారంటే కాస్త కుదుటపడ్డాక సర్దుకుని మాట్లాడతాను మీతో, ఒకే?" అని ఫోన్ పెట్టేసాడు.

ఫోన్ పెట్టేసాక రెడ్డి పరిస్థితి చూసి పక్కనున్న కొలీగ్ అడిగేడు, "ఏమైంది మీకు? అంతా కులాసానా?"

"లేదండీ, మా స్నేహితుడు ఫోయేడని ఫోన్ వచ్చింది."

"అరే, ఎలా?"

"హార్ట్ ఎటాక్ ట, బాస్ తో చెప్పి లీవ్ తీసుకుంటాను వాణ్ణి చూద్దానికి వెళ్ళాలి." అని సీట్లోంచి లేచేడు.

లీవు తీసుకుని బయటకొచ్చేక బండి డ్రైవ్ చేస్తూంటే రెడ్డి అనుకున్నాడు, "వాడికున్న హృద్రోగమే వాణ్ణి చంపేసింది కదా, ఎన్ని సార్లు చెప్పేడు తను ఇలా అసూయా ద్వేషాలు పెంచుకోవద్దని." సడన్ గా రెడ్డికి స్కూల్లో మేష్టారు వల్లెవేయించిన బద్దైన పద్యం గుర్తుకొచ్చింది.

"తన కోపమే తన శత్రువు

తన శాంతమే తనకు రక్ష దయ చుట్టంబౌ

తన సంతోషమే స్వర్గము

తన దుఃఖమే నరకమంద్రు తధ్యము సుమతీ"

చెవిలో పువ్వు

రోధ మండువ

“అక్కా! మీ అత్త నిన్ను తీరిక చేసుకుని ఫోన్ చేయమంది” అంది మా పనమ్మాయి శ్యామల. శ్యామల మా ఇంట్లోను మా అత్తగారింట్లోను కూడా పని చేస్తుంది. అక్కడి విషయాలు ఇక్కడకి, ఇక్కడ విషయాలు అక్కడకి భలే తెలివిగా చేరేస్తుంటుంది.

పండక్కి నేను చీర కొనుక్కున్నట్లు మా అత్తగారికి వార్త చేరేసి ఉంటుంది అందుకే ఫోన్ చేయమని శ్యామల చేత కబురు చేసింది అనుకుంటూ అత్తగారికి ఫోన్ చేశాను. ‘ఎన్ని చీరలు కావాలని అడుగుతుందో’ అనుకుంటూ -

“హల్లో! అత్తయ్యగారూ ఫోన్ చేయమన్నారుట?” అన్నాను అవతల ఖచ్చితంగా ఆవిడే ఫోన్ ఎత్తుతుందని తెలుసు కాబట్టి.

మా అత్తగారిని వెయ్యింగ్ మిషన్ మీద నిలబెడితే మిషన్ లో ఉండే సూచి జరజరా గిర్తున ఒక రౌండ్ తిరిగి ఇరవై దగ్గర ఆగుతుంది. ఆమెకీ మధ్య చాలా జబ్బు చేసి ఆమె స్వర్గం, మేము నరకానికి వెళ్ళి వచ్చాం. ఇక లావు తగ్గకపోతే కుదరదని హై లెవెల్లో బంధుమిత్రుల సమక్షంలో తీర్మానించేశాము. దానిలో భాగంగా ప్రతి ఆదివారం, కొడుకు, అంటే మా ఆయన, పదకొండు గంటలకి తంచనుగా అక్కడకి హాజరయిపోయి ఆమెకి బరువు తూస్తాడు. ఆవిడ చూపించుకోవడం అయ్యాక 120 అని డైరీలో రాస్తూ “ఏమండీ! మీరూ రండి బరువు చూపించుకోండి” అని మా మామగారిని దబాయిస్తుంది.

ఆయన నిదానంగా సోఫా కుర్చీలో నుండి లేచి మిషన్ మీద నిలబడతారు.

“ఎంత?” అంటుంది -

మా ఆయన “56” అంటారు.

"నా బరువు ఎప్పుడూ అంతే" అని మా మామగారు మిషన్ దిగుతారు.

"ఆ అంతే మీరు లావు ఎక్కరు నేను లావు తగ్గను" తగ్గను అనే మాట ఎవరికీ వినిపించకుండా గొణుక్కుంటూ 56 అని మామయ్య గారి పేరు కింద ఆయన బరువు నోట్ చేస్తుంది.

అంత బరువున్న మా అత్తగారు ఉదయం 9 గంటలకి శ్యామల వచ్చి లేపిందాకా నిద్ర లేవదు. శ్యామల వచ్చి నిద్ర లేపి చిన్నగా బాత్ రూమ్ లోకి నడిపించి అన్ని కార్యక్రమాలూ పూర్తి చేయించి డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గర కూర్చోబెడుతుంది. టేబుల్ మీదే ఓ ప్రక్క ఆమె రాసుకునే డైరీ, ఫోన్, రేడియో పెట్టి ఉంటాయి. టిఫిన్ తిని ఆరోజు ఏం టిఫిన్ తిందో, దాన్లో కరివేపాకు వేశారో లేదో, దోశ కాలిందా లేదా ఇలా డైరీలో రాస్తుంది. రేడియో వింటూ మధ్య మధ్యలో వచ్చే ఫోన్ లు ఎత్తుతూ ఉంటుంది. మధ్యాహ్నమన్నమయ్యాక నిద్ర మళ్ళీ 3 గంటలకి లేచి 9 గంటల దాకా అక్కడే కూర్చుని ఉంటుంది. ఆమె టైమ్ టేబుల్ తెలుసు కాబట్టి ఫోన్ చేస్తూనే 'చెప్పండి అత్తయ్యగారూ' అన్నాననమాట.

"ఆ ఏం లేదు గాని భోంచేశావా?" అంది తటపటాయిస్తూ.

"11 గంటలకే ఏం భోజనం అండీ" అన్నాను.

"తినాలి - తినకే సన్నగా అయిపోతున్నావు" అంది.

"ఇంత లావుంటే సన్నం అంటారే"

"నీ ముఖం - ఇప్పటి నుండి మొదలు పెడితే చిన్నగా నమిలి 12 కి పూర్తి చేసి కాస్త విశ్రాంతి తీసుకోవచ్చు....."

"సరే ఏంటి ఫోన్ చేయమన్నారుట" అన్నాను కట్ చేయకపోతే దంపుడు ఆపదని.

"సంక్రాంతికి 3 పట్టు శారీస్ భోగికొకటి, సంక్రాంతికి, కనుమకీ మొత్తం మూడు కావాలని వాళ్ళకి ఆర్డర్ ఇచ్చా" అంది.

"ఎవరికీ?" అన్నాను ఆశ్చర్యపోతూ.

"పేపర్ లో శారీస్ షాప్ వాళ్ళు ఫోన్ నంబరు ఇచ్చారు - వాళ్ళకి ఫోన్ చేసి ఆర్డర్ ఇచ్చా" అంది ఏమిటో చంద్రమండలం దాకా వెళ్ళి చ్చినంత గొప్పగా.

"డబ్బులు ఎలా ఇచ్చారు? బ్యాంక్ అకౌంట్ నంబరు ఇవ్వలేదు కదా" అన్నాను ఆందోళనగా.

“హ హ హ! నేనంత తెలివి తక్కువదాన్నా ఏమిటే? - వి. పి. పి కి ఆర్డరిచ్చా” అంది.

అమ్మో! చాలా విషయాలు తెలుసుకుందే అనుకుంటూంటే తనే “పోస్ట్ వాళ్ళు మనింటికొచ్చి శారీస్ చూపించి డబ్బులు కట్టించుకుంటారుట. చూశావుటే మనకి నచ్చినవి ఇంట్లోనే కూర్చుని కొనుక్కోవచ్చు. శారీస్ కొనాలని బజారుకెళితే సాయంత్రం దాకా తిరిగినా మంచి శారీ దొరకదు నీకు” అంది.

“అయ్యో అత్తయ్యగారూ పోస్ట్ వాళ్ళు పార్సిల్ విప్పి ఎందుకు చూపిస్తారండీ? మీరు డబ్బులు కడితే పార్సిల్ ఇచ్చేసి పోతారుగాని” అన్నాను.

“ఆ చీరల షాప్ అబ్బాయి ఫోన్ లో అలా చెప్పాడే మరి” అంది. పాపం భయంలో శారీ కాస్తా చీరయింది.

“ఉండండి నేను వస్తున్నాను అక్కడకి” అని ఫోన్ పెట్టేసి అత్తగారింటికి వెళదామనుకుంటుండగా ఫోన్ లో మా సంభాషణ వింటున్న మా అబ్బాయి “మమ్! ఆకలేస్తుంది నాయనమ్మ దగ్గరకెళితే ఎప్పటికొస్తావో కాని అన్నం పెట్టి వెళ్ళు” అన్నాడు.

‘13 ఏళ్ళకే ఎంత వ్యంగ్యంగా, ఇన్ డైరెక్టుగా మాట్లాడతాడో వీడు’ అనుకుంటూ భోజనాల ఏర్పాట్లలో పడిపోయా. భోంచేసేటప్పటికి రెండు దాటింది. గబగబా తెముల్చుకుని నాలుగు వీధులవతల ఉన్న అత్తగారింటికి వెళ్ళేప్పటికి అత్తగారు రగ్గు కప్పుకుని గురక పెడుతోంది. సోఫా కుర్చీలో కునికి పాట్లు పడుతున్న మామగారిని చీరల షాప్ వాళ్ళ ఫోన్ నంబరు గురించి అడిగాను - ఆవిడ లేవకముందే ఫోన్ చేసి ఆర్డర్ కాన్సిల్ చేద్దామని. ఆయన అయోమయంగా చూశారు నా వైపు బాపు గారి ఫక్తు భర్త ఫోజులో.

శ్యామల వంటింట్లో ఏదో పని చేసుకుంటున్నది నా మాట విని చేతులు కొంగుకు తుడుచుకుంటూ హాల్లో కొచ్చింది. “అక్కా! అమ్మ నన్ను ఊరికే తిడుతుంది నేను పని మానేస్తా అట్ల తిడితే” అంది గుసగుసగా.

“నువ్వూరుకో తల్లీ! ఇక్కడ పనికి చేరినపుడే నీకు ఆవిడ గురించి చెప్పాగా - ఆమెకి కాస్త” అన్నా చెయ్యి కణత దగ్గర పెట్టి గుండ్రంగా తిప్పుతూ.

“కాదక్కా వీపు పగలకొడతా అంది ఇవాళ పొద్దున” అంది.

“అలా ఎందుకండీ? పాపం అలా అనే మనిషి కాదే నువ్వేదో అని ఉంటావు” అన్నా

“గులాబీ పువ్వులు తెచ్చింది ఇవాళ పూల శాంత. తీసుకుని చెవి పక్కగా పెట్టుకుంది. అది చూసి నవ్వాను. అట్లా పెట్టుకుంటే నవ్వు రాదా? చెప్పక్కా” అంది మళ్ళా కిస కిస నవ్వుతూ.

చెవి ప్రక్కన గులాబీ పువ్వు పెట్టుకున్న మా అత్తగారిని ఊహించుకోగానే నాకూ నవ్వు ఆగలేదు. పెద్దగా నవ్వాను.

"ఇ హి హి! ఇట్లా నవ్వాననే పొద్దున తిట్టింది" అంది శ్యామల ఇకిలిస్తూ.

"సరే ఆమె లేచాక కనుక్కుంటాలే" అని పేపర్ తీసి చీరల అడ్వర్ టైజుమెంట్ల కోసం వెతకసాగాను.

మా అత్తగారు లేచినట్లుంది "ఏమండీ! ఏమండీ!" అంటూ మా మామగారిని కేకేసింది. నేను రాగానే పని పిల్ల బాధ్యత నేను తీసుకుంటాననుకుని కునికిపాట్ల నుండి నిశ్చింతగా నిద్రలోకి జారుకున్న మా మామగారు కళ్ళు కూడా తెరవలేదు.

"ఈయనొకరు చెవిటి మిషన్ కొనుక్కోమంటే కొనుక్కోరు - శ్యామలా ఓ శ్యామలా" అని అరిచింది.

శ్యామల తాపీగా నడుచుకుంటూ వెళ్ళి "వినతక్క వచ్చింది" అని చెప్పింది బెదిరిస్తున్నట్లుగా.

"వచ్చిందా! సరే పద బాత్ రూమ్ కి తీసుకెళ్ళు ముఖం కడుక్కుంటా" అంది.

ముఖం కడిగి పౌడర్ రాసుకుని బొట్టు కాటుక దిద్దుకుని చెవి పక్కగా గులాబీ పువ్వు పెట్టుకుని తన రూమ్ లో నుండి గునగునా బయటకి వస్తున్న మా అత్తగారిని చూసేటప్పటికి నాకు నవ్వు ఆగలేదు.

నవ్వుని దగ్గుగా మార్చి "బావున్నారా?" అంటూ ఆవిడ ముఖాన్ని అప్పుడే పరిశీలనగా చూస్తున్నట్లు చూస్తూ "ఇదేమిటండీ గులాబీ పువ్వుని చెవి పైన పెట్టుకున్నారు" అన్నాను.

"నీకేమీ ఫ్యాషన్ తెలియదు - నేనే నయం. నిన్న మధ్యాహ్నం వచ్చిన ప్రేమనగర్ సినిమాలో వాణిశ్రీ గులాబీ పువ్వు చెవి ప్రక్కగా పెట్టుకోలా" అంది.

"చూడక్కా పువ్వు ఇట్లా పెట్టుకుందని పొద్దున నవ్వా. దానికి అమ్మ ఎన్ని మాటలండో" అని మధ్యలో దూరింది మా శ్యామల.

"ఆఁ నువ్వేమంటే తిట్టాను? 'భలే పెట్టావే పువ్వు కుర్రదానిలాగా' అంది నన్ను - దానికెందుకు నేను ఎట్లా పెట్టుకుంటే" అంది మా అత్తగారు గయ్యిన లేస్తూ.

"నేనెప్పుడన్నా కుర్రా ముసలీ అని" అంది శ్యామల.

“ఆ అన్నావు - ఇక నుంచీ టేప్ రికార్డర్ లో మాటలు రికార్డ్ చేస్తా - నాకు తెలియదనుకుంటున్నావేమో రికార్డు చేయడం ఆ - అప్పుడు తేలుతుంది ఎవరేమన్నారో” అంది.

“శ్యామలా! పెద్ద వాళ్ళని పట్టుకుని అలా మాట్లాడొచ్చా - పో లోపలకి వెళ్ళి కాస్త టీ పెట్టుకురా పో” అని శ్యామలని అక్కడ నుండి తరిమేశాను.

“ఇదే గాదు మొన్న జాకెట్ కి వెనక తాళ్ళు కుట్టమని టైలర్ కి చెప్తుంటే వాడితే చేరి నవ్వడం. మొత్తం రికార్డు చేసి వినిపిస్తా ఉండు నీకు ఈసారి” అంది.

నాయనోయ్ ఉన్నవి చాలు మళ్ళీ కొత్త రామాయణం నేనెక్కడ వినేది అనుకుంటూ “అబ్బే వాళ్ళ మాటలు మన టేప్ రికార్డులో రికార్డు చేయడం ఎందుకులెండి నేను చెప్తాలే శ్యామలకి - ఏదీ ఎవరికి ఆర్డర్ ఇచ్చారు చీరలు పంపమని? ఎంతట ఒక్కో చీర?” అని మాట మార్చాను.

“ఇదిగో” అంటూ భగవద్గీత తీసింది.

నంబరు అడిగితే పేపర్ తీయకుండా భగవద్గీత తీసిందేమిటా అనుకుంటూ చూస్తున్న నాచేతిలో భగవద్గీతలో నుండి తీసిన ఒక ఫ్లయ్యర్ పెట్టి “చూడు ఎంత బావున్నాయో - మూడు శారీస్ కలిపి పదిహేను వేలేనే. పండగ సేల్ పెట్టి తక్కువ ధరకే ఇస్తున్నారట. అందుకే ఆర్డర్ చేశా” అంది చాలా తెలివైన పని చేసినట్లు మురిసిపోతూ.

రంగురంగుల పట్టు చీరలు కట్టి నిలబడ్డ అమ్మాయిల ఫొటోలు అవి. వాళ్ళల్లో ఓ అమ్మాయి చెవి ప్రక్కన గులాబీ పువ్వు పెట్టుకోనుంది. ఆ అమ్మాయిని చూసే మా అత్తగారు చీరలకి ఆర్డర్ ఇచ్చేసి ఉంటారు అనుకుని నవ్వుకుంటూ ఫ్లయ్యర్ చూస్తున్న నన్ను చూడగానే మా అత్తగారు ఆ చీరలని చూసి సంతోషపడుతున్నాననుకుని

“నువ్వు కూడా రెండు చీరలకి ఆర్డర్ ఇవ్వరాదుటే - నీకు మంచి పట్టు చీరలే లేవు” అంది నన్ను జాలిగా చూస్తూ.

ఆ ఫ్లయ్యర్ లో ఇచ్చిన నంబరుకి మా అత్తగారి ల్యాండ్ లైన్ లో నుండి ఫోన్ చేశాను. ఎవ్వరూ ఎత్తలేదు. ఎన్ని సార్లు చేసినా ఎత్తకపోయేటప్పటికి “ఇదేమిటండీ ఎవరూ ఎత్తడం లేదు” అన్నాను.

“పాపం ఆర్డర్లు తీసుకుని తీసుకుని ఇప్పుడే భోజనాలకి వెళ్ళి ఉంటారు కాసేపయ్యాక చేద్దువుగానీలే టీ తాగి” అంది.

“టైమ్ ఐదవుతోంది ఇప్పుడేం భోజనాలండీ? అయినా పార్సెల్ విప్పి చూపిస్తారని వాళ్ళు చెప్తే ఎలా నమ్మారు” అన్నాను అసహనంగా.

“ఆ మాట అడుగుదువుగానీలే అయినా నిన్ను 3 గంటలకి చేశా. ఆర్డర్లు వస్తుంటే ఏం చేస్తారు పాపం టైమ్ కి తినడం వాళ్ళకి కుదురుతుందా” అంది తపతపలాడుతూ. ఆమెకి కూడా అనుమానం వచ్చినట్లుంది లేకపోతే తపతపలాడదు.

ఈ ఫోన్ తో చేస్తే ఎత్తర్లే అనుకుని నా సెల్ తో చేశాను. అవతలి వైపు నుండి “ఏం కావాలండీ?” అంటూ స్వీట్ గొంతు.

“నిన్ను మా అత్తగారు చీరలకి ఆర్డర్ ఇచ్చారండీ - ఆమె తెలియక ఆర్డర్ ఇచ్చారు కేన్సిల్ చేద్దామనీ.. ఆమె పేరు”

“ఒకసారి ఆర్డర్ ఇచ్చాక క్యాన్సిల్ చేయడం కుదరదండీ” అంటూ నా మాట పూర్తిగా వినకుండానే

టప్పున ఫోన్ పెట్టేసింది. ఏం కావాలండీ అన్న స్వీట్ గొంతులో ఈసారి బీదర స్పష్టంగా వినిపించింది.

“అదేమిటే అలా వాళ్ళకి నాకు తెలియదని చెబుతున్నావు? నాకెందుకు తెలియదూ?” అంది కోపంగా.

“ఊరికేలే అత్తయ్యగారూ! అలా చెప్పే త్వరగా పంపిస్తారనీ” అన్నాను.

మా అత్తగారి నషాళానికి అంటిన కోపం దెబ్బకి దిగింది. “నీకేమీ తెలియదు అనుకుంటా గాని ఎవరికి ఏం చెప్పాలో నీకు భలే తెలుసు” అంటూ నన్ను మునగచెట్టు ఎక్కించేసింది.

మామగారి వైపు కళ్ళెగరేసి చూపిస్తూ డబ్బులు అడుగు అంటూ బొటనవ్రేలిని చూపుడువేలి కేసి తాటిస్తూ సైగలు చేస్తోంది.

కళ్ళు మూసుకుని తన్మయానందం పొందుతున్న మామగారిని “మామయ్య గారండీ చీరలు పోస్ట్ లో వస్తాయి పదిహేను వేలు బ్యాంక్ నుండి తీసుకురమ్మని మీ ఆబ్బాయికి చెప్పండి” అన్నాను మావారి సెల్ కి నా సెల్ కలిపి ఇస్తూ.

మా మామగారు మా అత్తగారి వైపు చూస్తూ “పదిహేను వేలా!?” అన్నాడు నోరు వెళ్ళ బెట్టి.

“ఆ పదిహేనువేలే - మీకేం తెలుసు శారీన్ సంగతి? కోడలు చెప్పిందిగా మాట్లాడండి వాడితో” అంది గదమాయిస్తూ.

అన్నీ ఫోన్ లో అటువైపు నుంచి విన్న కొడుకు “ఆ తెస్తానులే పదిహేను వేలు రేపు” అన్నాడు నాతో ఫోన్ మామయ్య గారికి ఇవ్వకుండానే.

“తెస్తారటలే అత్తయ్యగారూ” అన్నాను.

ముఖం చాటంత చేసుకున్న మా అత్తగారు "ఓ శ్యామలా అయ్యగారు లేచారు ఆయనకి టీ ఇవ్వు. నువ్వు కూడా ఇంకో కప్పు తాగరాదుటే - ఏమిటో తిండి సరిగ్గా తినవు" అనుకుంటూ మళ్ళీ దంపుడు మొదలుపెట్టింది.

“వెళ్ళిస్తా అత్తయ్యగారండీ ఇంట్లో చాలా పనుంది" అంటూ లేచి వచ్చేశాను.

వారం తర్వాత "పార్కిల్ వచ్చిందే త్వరగా రా" అంటూ ఫోన్ చేసింది. ఆమె గొంతులో పట్టరాని సంతోషం. నా కూడా భలే హుషారు వచ్చింది. నాలుగు వీధులవతల ఉన్న మా అత్తగారింటికి నాలుగంగళ్లో వెళ్ళాను.

లోపల

ఐదొందల రూపాయల ఖరీదు కూడా చేయని మూడు నైలాన్ శారీస్ డ్రైనింగ్ టేబుల్ మీద పెట్టుకుని వాటి వైపే దిగాలుగా చూస్తూ మా అత్తగారు, నడుమున చెయ్యి పెట్టుకుని మా మామగారు, వాళ్ళ వెనగ్గా నిలబడి ఇ హి హి హి అంటూ నవ్వుతున్న శ్యామల!!!!

పొద్దు వాలిపోయింది

అత్తలూరి విజయలక్ష్మి

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో బహుమతి పొందిన కథ

"అరుణా! త్వరగా రావాలి" షూ లేసు ముడివేసుకుంటూ ఓ పొలికేక పెట్టాడు ప్రసాదు.

వంటగదిలో పెనం మీద దోసలపిండి వేస్తున్న అరుణ చుయ్మన్న శబ్దం పూర్తయిందాకా ఆగి, "వస్తున్నానండి టిఫిను చేయాలికదా! నాకేం పది చేతులున్నాయా?" అన్నది కొంచెం విసుగు కలగలసిన స్వరంతో.

షూ తొడుక్కోవటం పూర్తిచేసి, వంటగది గుమ్మం దగ్గరకి వచ్చి నిలబడి "ఇప్పుడు తీరిగ్గా దోసలేస్తూ కూర్చుంటే ఎలా? నిన్ను డ్రాప్ చేసి నేను వెళ్ళాలంటే నాకు టైం అయిపోతుంది" అన్నాడు.

అరుణ చీర కుచ్చిళ్ళు సరిచేసుకుంటూ "మీకేనా టైం అయేది. నాకు మాత్రం అవదా? ఐదు గంటలకి లేచి చేస్తున్నా పని తెమలదు. మీకేం దర్జాగా ఏడింటికి లేచి, కాఫీలు, టిఫిన్లు, క్యారియరు అందిస్తుంటే టింగురంగా అంటూ తెమిలి నా ప్రాణం తీస్తారు అయిందా అయిందా అంటు. పిల్లల్ని పంపించి, మావయ్యగారికి, అత్తయ్యగారికి టిఫిను చేసి పెట్టి నేను తినాలా వద్దా?"

"అయిందా నీ ఉపన్యాసం. ఒక్కదానివీ చేసుకోకపోతే మా అమ్మ హెల్ప్ తీసుకోవచ్చుగా"

అరుణ చురుక్కున అతడి మొహంలోకి చూసి మాటాడకుండా కాలిన దోశె తీసి ప్లేటులో వేసి మరికొంత పిండి పెనం మీద వేసి, గరిటతో పల్చగా వత్తసాగింది.

ఓ పక్క వంటచేస్తూనే మిగతా పని చేస్తోంది. పిల్లల్ని స్కూలు ఆటో ఎక్కించి, గబగబా మొహం కడుక్కుని తయారైంది. మరో పక్క అత్తగారికి, మామగారికి దోసలు వేసిచ్చింది. పనిమనిషి వచ్చిందంటే బట్టలు నానపెట్టలేదని సణుగుతుంది. ఆ పని పూర్తిచేసి, అయ్యగారి క్యారేజి రెడీచేసింది. దేవుడు ఇచ్చింది రెండు చేతులే. ఇంకో రెండు చేతులిస్తే బాగుండేది. అదేం దేవుడో ఆడవాళ్ళకి మగవాళ్ళకన్నా బాధ్యతలు, సమస్యలు, కష్టాలు, శ్రమ ఎక్కువ పెట్టి, చేతులు మాత్రం మగవాళ్ళతో సమానంగా రెండే ఇచ్చాడు. అరుణ ప్లేటులో పెట్టుకున్న దోశ తినబోతూ ఆగిపోయింది.

ప్రసాద్ స్వరం వినిపించింది "అమ్మా" అంటూ.

కోడలు పెట్టిన టిఫిను తిని అప్పుడే చెయ్యి కడుక్కుంటున్న లలితాంబ "ఏంటా?" అంటూ గదిలోంచి బయటికి వచ్చింది.

"ఏం లేదు. టిఫిను తిన్నావా? అని అడుగుదామని" మొహమాటంగా అన్నాడు.

"ఇప్పుడే తిన్నానురా. నువ్వింకా వెళ్ళలేదేం" అడిగిందావిడ.

"అదే అరుణని కూడా డ్రాప్ చేయాలిట. తన చేతిలో పని తెమల్లేదు. నువ్వు కొంచెం సాయం చేస్తే తను బయలుదేరుతుందని."

"చేస్తాను. దానికేం.. ఏం పనిచేయాలో తెలియక నేనేం చేయడంలేదు."

అరుణకి ప్రసాద్ మీద గొంతుదాకా కోపం వచ్చింది. ఎవరు చెప్పమన్నారావిడకి? ఆవిడేమనుకుంటుంది. మొగుడితో చెప్పకపోతే తనే చెప్పచ్చుగా అని నిష్ఠూరాలేయదూ. ఏం మనిషి? తగుదునమ్మా అంటూ వెళ్ళాడు. ఆవిడ ఇప్పుడు ఏం అంటుందో?

ఆమె అలా అనుకుంటూ ఉండగానే లలితాంబ వంటగది గుమ్మం దగ్గరకు వచ్చి "అదేంటమ్మా ఏదన్నా సాయం కావాలంటే చెప్పచ్చుగా. నీ ఇంట్లో ఏదెక్కడుందో తెలీదు. అందుకే ఊరికే కూర్చున్నాను. పని కావాలంటే చెబితే చేస్తాను" అన్నది.

అరుణ మాట్లాడకుండా ప్లవ్ ఆఫ్ చేసి, ప్లేటులో ఉన్న దోశలు రెండు చిన్న బాక్సులో పెట్టుకుంది.

"అదేంటి? నీకా రెండు దోశలు సరిపోతాయా? అన్నం తీసికెళ్ళవా క్యారేజిలో?" అన్నదావిడ.

"అన్నం క్యారేజీ సర్దుకున్నానండి. ఇప్పుడు టిఫిను తినే టైం లేదు. ఆయన వెళ్ళిపోతే నాకు బస్సు కూడా దొరకదిప్పుడు. రెండు దోశలు ఆఫీసుకెళ్ళి తింటాను" అంటూ హడావిడిగా బ్యాగు తీసుకుని భుజాన తగిలించుకుంటూ "మీకూ, మావయ్యగారికీ డైనింగ్ టేబుల్ మీద అన్నీ సర్దేశాను. బియ్యం కడిగి కుక్కర్లో ఉంచాను. మీరు అన్నం తినబోయేముందు ప్లవ్ వెలిగించుకోండి. వేడిగా తినచ్చుకదా. పనిమనిషికి చెప్పండి బట్టలు సరిగా ఉతకడం లేదు. సరిగ్గా ఉతకమన్నానని, లేకపోతే పనిమానేయమనండి. వేరే మనిషిని చూసుకుంటామని. నేను వెళ్తున్నాను ఏవండి రెడీయా?" గబగబా మాట్లాడేస్తూ గుమ్మం దాటి గేటు దగ్గరకి వచ్చింది.

అప్పటికే స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసి ఎదురుచూస్తున్నాడు ప్రసాద్. అరుణ అతని వెనకాల సీటుమీద కూర్చుని "పదండి" అన్నది. స్కూటరు బర్మని స్టార్ట్ చేసి ముందుకు పోనిచ్చాడు.

పదినిమిషాల్లో సెక్టేరియట్ ముందు స్కూటర్ ఆపి, అరుణ దిగగానే ఏ.జి ఆఫీసువైపు పోనిచ్చాడు.

ఆఫీసులో అడుగుపెట్టి, అటెండెన్స్ రిజిస్టరులో సంతకం చేసి, సీటులో కూర్చున్న అరుణ ఒక్కసారి రిలాక్స్డ్గా ఊపిరి పీల్చుకుంది. ఉదయం ఆరుగంటలకి తాగిన కాఫీ ఎప్పుడో అరిగిపోయింది. ఆ తరవాత మంచినీళ్ళు తాగడానిక్కూడా సమయం దొరకలేదు.

భగవంతుడు ఆడదాన్ని ముందు పుట్టించి, దాని ఆధారంగా మెషిన్ తయారు చేసుకోండని మేధస్సుని సృష్టించి ఉంటాడు. మెషిన్ కి, ఆడదానికి పెద్ద తేడాలేదు. కాకపోతే ఆడదానికి మనసుంది కాబట్టి భగవంతుడా ఏవిటీ జీవితం. అని మధనపడుతుంది. మెషిన్ కలాంటి బాధలేం లేవుకదా!

అదేవిటో అత్తగారు, తనలా గిరగిర తిరుగుతూ, పని చేసుకుంటుంటే చూస్తూ కూర్చుంటుంది. పైగా "నాకు నీ ఇల్లు కొత్తకదమ్మా!" అంటుంది. ఇంకా ఎంతకాలం కొత్త. ఏడాదవుతోంది తమ దగ్గరకి అత్తగారు, మావగారు వచ్చి. పని చెప్పాలిట. ఎలా చెపుతుంది తను పెద్దావిడకి పని? ఆవిడంతట ఆవిడే కలగచేసుకుని కాస్త సాయం చేయచ్చుగా. కనీసం అనన్యకి జడవేసి, దానిని తయారు చేసి, అనన్యకి, ఆదిత్యకి క్యారేజీ సర్ది, స్కూలుకి పంపించడం చేయలేదా? ఆవిడకి పనిచేయడం ఇష్టంలేదు. ఇది కోడలిల్లు నా ఇల్లుకాదు అనే పరభావన ఉంది. ఆవిడకి కొడుకు తనవాడు. కోడలు పరాయిది. కొడుకు జేబులోంచి పర్చుతీసి, తనక్కావలసిన డబ్బులు మాత్రం తీసుకోడానికి ఆవిడకి మొహమాటం లేదు. కోడలుకి పనిలో కాస్త సాయం చేయడానికి కొత్త, మొహమాటం, వగైరా!! "ఏం మనుషులో!" నిట్టూర్చింది అరుణ.

ఆకలితో కళ్ళు తిరుగుతున్నట్టు అనిపించింది. బాక్స్ తీసుకుని దోశెలు తినడం ప్రారంభించింది.

అప్పుడే వచ్చిన నీలిమ పలకరింపుగా నవ్వి "ఏంటి ఇవాళ ఇంటిదగ్గర టిఫిను తినడానికి టైం దొరకలేదా?" అన్నది సీటులో సెటిల్ అవుతూ.

అరుణ నవ్వి "లేదోయ్! మా ఆయన పని పూర్తవగానే నా సంగతి ఆలోచించరు. త్వరగా తెములు అంటూ ఊదర బెట్టేస్తారు."

"ఆయనలందరూ అంతే. అందుకే ఈ మధ్య నేను ముందు తినేసి తరువాత ఆయనకి పెడుతున్నాను."

"పతివ్రతవి కావనమాట" నవ్వింది అరుణ.

నీలిమకూడా నవ్వి, "పెళ్ళయిన కొత్తలో పాపం పిచ్చిదానిలాగా నిద్రలేవగానే మంగళసూత్రాలు కళ్ళకద్దుకునేదాన్ని. ఓసారి ఆయనే అది చూసి పగలబడి నవ్వారు. అప్పటినుంచీ మానేసాను. ఆ తరువాత వేరు కాపురం పెట్టించాక అందుకు పశ్చాత్తాపపడ్డారనుకో"

నీలిమతో పాటు అరుణ కూడా నవ్వి, బాక్స్ మాతపట్టి, బాటిల్ లో మంచినీళ్ళు తాగింది.

"పద మనం కూడా టీ తాగివద్దాం" అన్నది నీలిమతో ఇద్దరూ లేచి క్యాంటీన్ వైపు నడిచారు.

అరుణ భర్త ప్రసాద్ తల్లి తండ్రులకి ఒక్కడే కొడుకు. అతని తరువాత ఓ ఆడపిల్ల. నివేదిత పెళ్ళి అయింది. భర్తతో పాటు అమెరికాలో ఉంటోంది. ప్రసాద్, అరుణలకి ఇద్దరు పిల్లలు అనన్య, ఆదిత్య అనన్య ఫస్ట్ క్లాస్ చదువుతోంది. ఆదిత్య సెకండ్ క్లాసు చదువుతున్నాడు.

ప్రసాద్ తల్లి, తండ్రులు లలితాంబ, భాస్కరం ఏడాది క్రితండాకా విజయవాడ దగ్గర చిన్న పల్లెటూరైన స్వంత ఊళ్ళోనే ఉండేవాళ్ళు. భాస్కరం మొదటి నుంచీ వ్యవసాయం మీదే ఆధారపడ్డాడు. అంతో, ఇంతో కలిగిన కుటుంబమే. కొడుకునీ, కూతుర్నీ హైదరాబాదులో హాస్టల్స్ లో ఉంచి చదివించాడు. ప్రసాదు ఎమ్.కామ్ పాస్ అ.జి ఆఫీసులో అకౌంటెంట్ గా ఉద్యోగం సంపాదించుకున్నాడు. నివేదిత బి.యస్సీ. పాస్ అయిన కొత్తలోనే అమెరికాలో డాక్టరైన ఓ కుర్రాడు గురించి తెలిసిన వాళ్ళద్వారా వివరాలు తెలుసుకుని, సంబంధం కలుపుకున్నాడు భాస్కరం. ప్రసాద్ స్నేహితుడి చెల్లెలు అరుణని ఇష్టపడి పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. పిల్లలిద్దరూ సెటిల్ అవడంతో నిశ్చింతగా వ్యవసాయం చూసుకుంటూ స్వంత ఊళ్ళోనే ఉండిపోదాం అనుకున్నారు భాస్కరం దంపతులు. అయితే, తండ్రి బాధ్యతలో పాలుపంచుకోవడానికి ప్రసాద్ అస్తమానం విజయవాడ వెళ్ళాల్సి రావడం, వరదలోచ్చి పొలం పోయి, కొంత నష్టం రావడంతో ఏడాది క్రితం ఉన్న కొద్దిపాటి పొలం అమ్మేసి, తల్లితండ్రులను హైదరాబాదు తీసుకొచ్చాడు.

అసలే, పెళ్ళి అయిన ఏడాదికే ఆదిత్య పుట్టడం, రెండో ఏడు అనన్య పుట్టడంతో రొటీన్ కాపురం తప్ప వైవాహిక జీవితంలోని మాధుర్యం ఆస్వాదించలేకపోయానని బాధపడుతోన్న అరుణకి, వీళ్ళురాక కొంచెం అసంతృప్తినే కలిగించింది. దానికితోడు ఉద్యోగం, పిల్లల బాధ్యత, ఇప్పుడు అత్తగారి, మావగారి సేవలు.

అరుణ నెమ్మదస్తురాలే. కాకపోతే అందరాడపిల్లలకుండే సహజమైన కోరికలు ఆమెకీ ఉన్నాయి. భర్తతో చక్కగా చెట్టాపట్టాలేసుకుని హానీమూన్ కి ఏ ఊటీయో, కొడైకెనాలో వెళ్ళాలని, సినిమాలోలా భర్తతో వెన్నెల పికాపుల చేయాలని, పచ్చని చెట్లకింద, చల్లగాలి ఆస్వాదిస్తూ, అతని ఒడిలో పడుకుని కబుర్లు చెప్పాలని ఇలాంటి చాలా కోరికలు అరుణకి ఉన్నా, వాటిలో ఏదీ కూడా తీరలేదు.

డిగ్రీ పూర్తికాగానే సర్వీస్ కమిషన్ పరీక్షలు రాసి, రిజల్టు కోసం ఎదురు చూస్తూ ఇంట్లో కూర్చున్న అరుణకి అనుకోకుండా ప్రసాద్ సంబంధం కుదిరింది. అరుణ తండ్రికి ఎరువుల వ్యాపారం ఉంది విజయవాడలో. ఆయన కొడుకు, ప్రసాద్ తో పాటే చదువుకున్నాడు హైదరాబాదులో. సెలవులకి ఇద్దరూ కలిసి విజయవాడ వెళ్ళినప్పుడు అతని చెల్లెలు అరుణతో పరిచయం కలిగింది. అరుణకున్న పెద్ద జడ చూసి కళ్ళు చెదిరిన ప్రసాద్ ఆమె మీద మనసు పారేసుకున్నాడు. ఈ లోపల అరుణ తండ్రి కూడా ప్రసాద్ ని

చూడగానే ముచ్చటపడి అతని గురించిన వివరాలు సేకరించి, భాస్కరం దంపతులను కలవడం, సంబంధం నిర్ణయించడం జరిగిపోయింది. తను కోరుకున్న అమ్మాయే కాబట్టి ప్రసాద్ కూడా వెంటనే పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నాడు.

సరిగ్గా నెలరోజుల్లో ముహూర్తం నిశ్చయించారు కాబోయే భర్తకి హైదరాబాదులో ఉద్యోగం అని తెలియగానే అరుణ ముసిపోయింది. ఎంచక్కా హైదరాబాదులో గోల్కొండకోట, సాలార్జంగ్ మ్యూజియం, జూపార్కు, లుంబినీ పార్కు, ట్యాంక్ బండ్ వగైరా ప్రదేశాల్లో భర్తతో కలిసి రోజూ సాయంత్రాలు షికార్లు చేస్తూ, సినిమాల్లో హీరో, హీరోయిన్లలాగా బతకచ్చు అనుకుంది ఏ ఊటీయో, కొడైకెనాల్లో హానీమూన్ కి వెళ్ళచ్చు అనుకుంది. అయితే ఆమె కోరికల్లో ఒకటి కూడా తీరలేదు ఈ రోజు దాకా.

పెళ్ళికి ముందు రెండురోజులు అయాక నాలుగు రోజులు మాత్రం ప్రసాద్ సెలవు పెట్టాడు. పెళ్ళి అయిన తరువాత అత్తగారింట్లో ఆ పల్లెటూళ్ళో, అంతమంది బంధువుల మధ్య భర్తతో రాత్రిపూట తప్ప ఏకాంతంగా గడిపే అవకాశమే దొరకలేదు అరుణకి. ప్రసాద్ నాలుగురోజులుండి హైదరాబాదు వెళ్ళిపోయాడు. అరుణని అప్పుడే కాపురానికి పంపమని చెప్పి అత్తగారు మరో పదిహేను రోజులు అరుణని అక్కడే ఉంచేసింది.

అలా నెలరోజులపాటు అత్తగారింట్లో ఉంటూ, శని ఆదివారాలు మాత్రం ప్రసాద్ రావడం, ఏదో రోటీన్ గా గడిపేయడంతో గడిచిపోయాయి.

ఆ తరువాత ప్రసాద్ ఇల్లు చూసి కాపురానికి తీసుకొచ్చేశాడు. అక్కడికి రాగానే పెళ్ళికాకముందు కాలక్షేపానికి రాసిన సర్వీసు కమిషన్ పరీక్షల్లో అరుణకి సెలక్షన్ వచ్చి సెక్రటేరియట్ లో క్లర్కుగా పోస్టింగ్ వచ్చింది. అరుణకి ఉద్యోగం చేయడం ఇష్టంలేకపోయినా ప్రసాద్ ఊరుకోలేదు. "ఇంతమంచి ఉద్యోగం, అదికూడా గవర్నమెంటు ఉద్యోగం చేయడం ఎంత అదృష్టమో తెలుసా? ఉద్యోగాలు లేక జనాలు గిలగిలా తన్నుకుంటున్నారు. నువ్వేంటి గుమ్మం దగ్గరకి వచ్చిన అదృష్టం కాలదన్నకుంటానంటావు. మాట్లాడకుండా జాయిన్ అవు" అంటూ వెంటపెట్టుకుని తీసుకెళ్ళి జాయినింగ్ రిపోర్టు ఇప్పించాడు.

వంటచేసుకోడం, తినడం, ఆఫీసుకి వెళ్ళడం, అలసిపోయి ఇంటికి రావడం.. రోటీన్ కాపురం! ఐదునెలలు కాగానే వేపిళ్ళు ప్రారంభం కావడం, మళ్ళీ పదిరోజులు పుట్టింట్లో ఉండడం, ఇలా సాగిపోయింది. శని, ఆదివారాలు వస్తే ప్రసాద్ తప్పనిసరిగా విజయవాడ తల్లి, తండ్రి దగ్గరకి వెళ్ళాల్సిందే.

జీవితంలో సారం లేనట్టు, యాంత్రికంగా గడిచిపోయాయి ఐదేళ్ళు - ఐదేళ్ళలో పద్దెనిమిది నెలలు చాలింత, ఆరునెలలు బాలింతగా గడిచిపోవడం, మిగిలిన కాలం తల్లిగా, ఉద్యోగినిగా, ఎక్స్ట్రా బాధ్యతలు మీద పడడంతో కాపురానికి కొత్త, పాతలేకుండా చాలా యాంత్రికమైపోయింది. చార్మినార్, గోల్కొండ, గండిపేట, మ్యూజియం, కొడైకెనాల్, ఊటీ ఇవన్నీ ఎలా ఉన్నా, నర్సింగ్ హోములు, విజయవాడ ఇమ్లిబన్ బస్ స్టేషన్, సెక్రటేరియట్, మధ్య, మధ్య నాలుగైదు సినిమాలు మాత్రం భర్తతో కలిసి వెళ్ళింది. అరుణకి ఒక విషయం రూఢీగా తెలిసింది. ఇంక పిల్లలు ఎదిగి వాళ్ళు సెటిల్ అయితే తప్ప తన కోరిక తీరే అవకాశం లేదని.

అత్తగారు అదో రకం మనిషి. ఆప్యాయంగా ఉంటున్నట్టు ఉంటుంది. కానీ ఆ ఆప్యాయతలో నిజాయితీ ఉండదు. ఏదో పరాయిదానిలా ఉంటుంది. "అమ్మాయ్ మీ మావగారికి కొంచెం కాఫీ కావాలిట. ఇవ్వనా? మీ మావగారికి కూరల్లో కొంచెం ఉప్పు, కారం తగ్గించమ్మా నాకెలా ఉన్నా ఫర్వాలేదనుకో. అరుణా! నీ కొడుకు మీ మావగారి కళ్ళద్దాలు విరగొట్టాడమ్మా ఇంత అల్లరేంటి? కొంచెం అదుపులో పెట్టుకోవచ్చుగా, మొక్కగానే వంచాలమ్మా పిల్లల్ని. ఆనక ఎందుకూ పన్నికిరాకుండా పోతారు" ఇలా ఎవరో పరాయివాళ్ళతో మాట్లాడుతున్నట్టు అంటే ముట్టకుండా ఉంటుంది. వాళ్ళ గదిలోంచి త్వరగా బయటికి రాదు. అప్పుడప్పుడు అరుణకి విసుగొస్తుంది. ఏమిటీవిడ? ఈ వయసులో. శోభనం పెళ్ళికూతురిలా గదిలోంచి రాదు. చీటికి మాటికి పిలవాలంటే తనకి చిరాగ్గా ఉంటుంది అనుకుంటూ ఉంటుంది.

ప్రసాద్ మాత్రం అమ్మకి చెప్పచ్చుగా, అమ్మతో వంట చేయించచ్చుగా. అమ్మని అడగొచ్చుగా అంటూ తనకి సలహాలిస్తుంటాడు. ఎలా చెప్పతుంది తను ఆవిడలా అంటిముట్టనట్టు ఉంటుంటే ఆవిడంతట ఆవిడగా "నువ్వు ఆఫీసుకి వెళ్ళాలిగామా వంట నేను చేస్తాలే" అంటే వంటగది ఆనందంగా ఆవిడ చేతిలో పెట్టగలదు తను. సాయంత్రం తనింటికి వెళ్ళేటప్పటికి ఏ పకోడీలో చేసి, కాఫీ కాచి వాళ్ళింత తిని తనకూ, ప్రసాద్ కి పెడితే ఎంత హాయిగా ఉంటుంది..!? దానికి బదులు " నువ్వొచ్చే సమయం ఎప్పుడవుతుందా అని అని చూస్తున్నారు మీ మావగారు. కాస్త కాఫీ కాచివ్వమా" అంటుంది.

ఓ రోజు చిరాకుపుట్టి అన్నది అరుణ "అదేంటత్తయ్యా కాఫీ తాగేసేయకపోయారా నాకోసం ఎందుకు ఎదురు చూడడం?"

"ఏమోనమ్మా డికాషన్ ఉందో, లేదో చూడలేదు."

అరుణకి ఒళ్ళు మండింది. డికాషన్ ఉందో, లేదో చూసుకుని లేకపోతే వేసుకోవచ్చుగా. ఏమిటీవిడ? అనుకుని, "మీరెందుకు మొహమాటపడతారు? మూడింటికి మీక్కావలసిన కాఫీయో, టీయో తాగేయండి." అన్నది నిక్కచ్చిగా. ఆయన కాఫీకోసం తను ఐదింటికల్లా ఇంటికి రావాలంటే కుదరదూ అనుకుంటూ.

అప్పటినుంచీ వాళ్ళిద్దరూ తాగేసి కూర్చుంటున్నారు. ఇంటికి వెళ్ళి డికాషన్ చూస్తే ఉండదు. ఉన్న డికాషన్ వాళ్ళు కలుపుకుని తాగి ఊరుకుంటారు. మళ్ళీ వేయచ్చుగా ఆ విషయం మాత్రం అరుణ చెప్పలేకపోయింది. చెప్పాలనిపించలేదు. ఆవిడకామాత్రం తెలియదా? అనుకుని ఊరుకుంది.

అరుణ నిట్టూర్చింది. ఛీ ఏం జీవితం? ఇలాంటి బాధలేవీ లేని ప్రసాద్ మాత్రం పూలరంగడిలా హాయిగా ఉంటాడు. అరుణ ఏదన్నా చెప్పబోతే, జీవితం అంటే ఇలాంటివి తప్పవు. అడ్డస్ట్ కావాలి అంటాడు. ఎంతకాలం ఈ అడ్డస్టుమెంటు మరోసారి అలా అనుకుడిని పనిలో పడింది అరుణ.

"అరుణా ఎల్.టి.సి అప్టే చేయవా? " అడిగింది నీలిమ.

"ఎల్.టి.సీనా? " అరుణ కళ్ళు మెరిసాయి.

"అవును అప్టే చేయచ్చుగా. నాలుగురోజులు పిల్లల్ని అత్తగారి దగ్గర వదిలేసి ఎటన్నా వెళ్ళిరావచ్చు" అనిపించింది. ఆ ఆలోచన కొంత హుషారు కలిగించింది ఆమెలో. ఆ రోజు పనంతా పూర్తిచేసుకుని బెడ్ రూములోకి వచ్చి, ప్రసాద్ తో తన మనసులో మాట చెప్పింది. నేను ఈ సంవత్సరం "ఎల్.టి.సి అప్టే చేస్తాను. ఎక్కడికన్నా వెళ్ళామా? " అడిగింది.

"ఎల్.టి.సీనా? ఎక్కడికి వెళదాం?" అడిగాడు.

" సరదాగా వైజాగ్ వెళ్ళి భీష్మి, అరకు, బొర్రాగుహలు చూసొద్దాం. "

" పిల్లలతో కష్టం అరుణా. నాకు చిరాకు. వాళ్ళ అల్లరి, ఉచ్చలు, గోల. ఎంజాయ్ చేయలేం" అన్నాడు.

"పిల్లల్ని మీ అమ్మగారి దగ్గర వదిలేసి వెళ్ళచ్చుగా" గోముగా అన్నది.

"నిజమే సుమా! నాకీ ఆలోచన రాలేదు. ఓకే వెడదాం" అన్నాడు.

అరుణ పొంగిపోయింది. హమ్మయ్య ఇంత త్వరగా ఒప్పుకుంటాడనుకోలేదు. ఏకళ్ళనున్నాడో లేకపోతే లీవు లేదు ఆడిటింగ్ అవుతోందనో, చార్జీలు ఆఫీసు వాళ్ళిస్తే మిగతా ఖర్చులకి డబ్బేది అనో అంటాడనుకుంది. ఆ రాత్రి మొదటిసారిగా ఆనందంగా గడిపాననిపించింది ఆమెకి.

తెల్లవారి లేస్తూనే అన్నది "మీ అమ్మగారికి మీరు చెప్పండి."

"ఎందుకు నువ్వే చెప్పు. భయందేనికి? "

"భయంకాదు. ఊరికినే మీరు చెప్పండి. నేన్ను చెబితే ఏవన్నా అనుకుంటారు. "

" సరేలే.. చెప్తాను. "

నిశ్చింతగా ఊపిరి పీల్చుకుని ఉల్లాసంగా పనిచేసుకుంది. రోజూకన్నా త్వరగా, సునాయాసంగా పని అయిందనిపించింది.

ప్రసాద్ స్నానం పూర్తిచేసి, తనకీ, తల్లి, తండ్రులకీ ఉప్పా ప్లేట్లు తీసుకుని వాళ్ళగదిలోకి వెళ్ళాడు. గదిలోంచే వినిపించే సంభాషణ కోసం అరుణ చెవులు రిక్కించుకుని వినసాగింది.

"అమ్మా మీకు పిల్లలు బాగా మాలిమి అయారా?" అడిగాడు ప్రసాద్.

"వాళ్ళమొహం వాళ్ళకి మాతో గడిపే తీరికేదిరా? స్కూలు, ట్యూషను, హోం వర్కు అంటూ మీ ఇద్దరికన్నా బిజీగా ఉంటారు" అన్నది లలితాంబ.

"తప్పదు కదా ఈ రోజుల్లో ఇలా కష్టపడితేగానీ పెద్దయాక సుఖపడలేరు. కాలం అలా అయింది అంతా పోటీ యుగం అన్నింటల్లో పోటీయే."

"ఏం పోటీనో, సరదాగా ఎప్పుడూ ఆడుకున్నట్టు కనిపించలేదు నాకు"

ప్రసాద్ కాస్సిపు ఏం మాట్లాడలేదు. కొన్ని క్షణాల తరవాత అన్నాడు. "నేనూ, అరుణా ఊరు వెళ్ళాలనుకుంటున్నాం. పిల్లల్ని మీ దగ్గర వదిలేసి."

"ఏం ఊరు?" ఆసక్తిగా అడిగాడు భాస్కరం.

"వై.. కాదు.. తిరుపతి" అన్నాడు. వైజాగ్ అంటే ఇప్పుడెందుకక్కడికి? ఎవరున్నారు? అని అడుగుతారనిపించింది. సరదాగా తిరగడానికి అంటే దానికోసం అక్కడిదాకా ఎందుకు? అంటారని, చటుక్కున తిరుపతి అన్నాడు.

"తిరుపతా? అలా అయితే, అందరం కలిసే వెళ్ళచ్చుగా. ఏడుకొండలవాడి దర్శనానికి పిల్లల్ని తీసుకు వెళ్ళకుండా ఎందుకు? పైగా మీ నాన్నగారు కూడా చాలాకాలమైంది తిరుపతి.. ఓసారి వెళ్ళిరావాలి అని నిన్ననే అన్నారు కూడాను."

జడ వేసుకుంటున్న అరుణ చేతిలో దువ్వెన జారిపడింది. దానితో పాటే ఉత్సాహంగా గంతులేస్తోన్న ఆమె గుండెకూడా జారిపడినట్టు అనిపించింది. ఆవిడ మాటలకి ప్రసాద్ ఏం జవాబు చెప్పాడో వినిపించలేదు.

ఆ తరువాత మామూలుగా అతని వెనకాల స్కూటర్ ఎక్కి ఆఫీసు దగ్గర దిగిపోయింది. కానీ, అతనుకానీ, ఆమెకానీ ఈ సంగతి ఏమీ మాట్లాడుకోలేదు.

ఆ రోజు అప్లికేషన్ ఇవ్వాలనుకున్న అరుణ ఇంక దానిగురించి ఆలోచించలేదు. ఒక్కరాత్రే వస్తుంది మధురమైన కల. అదీ కాస్సేపే. మధురంగా ఉందికదా అని ఇంకాస్సిపు పడుకుంటే కల కంటిన్యూ అవుతుందా? రాత్రి కలిగిన తీయని ఊహలు, రెక్కలోచ్చిన ఆశలు ఉదయానికల్లా చెదిరిపోయాయి. ఇంక దానిగురించి ఆలోచించినందువల్ల ప్రయోజనం ఏం ఉంది? అనుకుంది. అన్యమనస్కంగా పనిచేసింది. పోస్టులో తల్లి దగ్గర్నించి ఉత్తరం వచ్చింది మధ్యాహ్నం.

'అన్నయ్య అమెరికా వెళ్ళాట్ట వచ్చేనెల్లో వీసా ఏదో రావాలిట. మీ నాన్నగారి ఆరోగ్యం బాగాలేదు. ఆ ఉద్యోగం ఏదో ఇక్కడే చేసుకోవచ్చుగా అంటున్నారు. వాడు మాత్రం అక్కడికే వెడతానని ఖచ్చితంగా చెప్పాడు. మీ వదినకూడా అదే బాగు అంటోంది. ఇండియాలో ఉంటే ఎదుగుదల ఉండదుట. ఏవిటో మీ ఇద్దరూ చెరోచోట మేము ఇద్దరం రెక్కలు తెగి ఇక్కడ చాలా దిగులుగా ఉందమ్మడూ. నువ్వు కూడా వచ్చి చాలా రోజులైంది ఏడాది దాటుతోంది. విజయవాడ ఎంతదూరం అని. ఈసారి దసరా సెలవులకన్నా మీ ఇద్దరూ పిల్లల్ని తీసుకుని వస్తే బాగుంటుంది. మళ్ళీ అన్నయ్య అమెరికా వెడితే ఎప్పటికీ కలుసుకుంటారో. అల్లడిగారికి నా మాటగా చెప్పు. మీ నాన్నగారితో వాళ్ళ ఆఫీసుకి ఫోన్ చేయిస్తాను. పిల్లలెలా ఉన్నారు? జాగ్రత్తగా చూసుకో. మీ అత్తగారు, మావగారు కులాసానా. పెద్దావిడ నీకు కాస్త అండగా, సాయంగా ఉన్నారని అనుకుంటాను. '

హు.. పేలవంగా నవ్వుకుంది అరుణ. 'అందరూ నీలా ఉంటారామ్మా?' అనుకుంది.

అరుణ తల్లి సుశీల చాలా నెమ్మదస్తురాలు. తండ్రి కొంచెం మూర్ఖుడు. ఆయనతో ఇంతకాలంగా నెట్టుకు వస్తూ, కాపురం చేస్తోందంటే ఆవిడ ఎంత ఉత్తమురలో అనిపిస్తుంది ఎవరికైనా. ఆవిడ నెమ్మదే అరుణకూడా వచ్చింది. ఆవిడ కోడల్ని చాలా అపురూపంగా చూసుకుంటుంది. కొడుక్కీ, కోడలికీ, ఉదయం కాఫీ, బ్రేక్ ఫాస్ట్ గదిలోకి తీసుకెళ్ళి ఇస్తుంది. కోడలు బాగా చదువుకున్న పిల్ల అనీ, హైదరాబాదు పిల్ల అనీ ఎంతో గౌరవంగా చూసుకుంటుంది. దానికి తోడు శరణ్య కూడా గడసరి.

తల్లితండ్రులకు ఒక్కతే కూతురు. పుట్టింట్లో ఎంతో గారాబం. ఇవతల పుల్ల తీసి, అవతల పెట్టే అవసరం లేకుండా పెరిగింది. శరణ్య తండ్రి ఎల్క్విసిటీ బోర్డులో ఇంజనీరు. హైదరాబాదులో బంజారా హిల్స్ లో ముప్పై లక్షల విలువచేసే బంగళా ఉంది. బోలెడంత ఆస్తి సంపాదించాడు. అనుకోకుండా తన దగ్గరకే జూనియర్ ఇంజనీరుగా ఇంటర్వ్యూకి వచ్చిన హరీష్ ని చూసి, అతని తెలివితేటలు, చక్కదనం చూసి మెచ్చి, ఉద్యోగంతోపాటు, పిల్లని కూడా ఇచ్చాడు. ముందు అల్లుడుని ఇల్లరికం ఉంచుకోవాలనుకున్నవాడు మళ్ళీ ఏం అనుకున్నాడో విజయవాడకే పోస్టింగ్ ఇచ్చి, కూతుర్ని శాస్త్రోక్తంగా అత్తగారింటికి పంపించాడు.

ముందు కొంతకాలం శరణ్య అత్తగారింట్లో ఉండడానికి రాద్ధాంతం చేసింది. కానీ, అత్తగారి మంచితనం, ఆవిడ శ్రద్ధగా వండిపెట్టడం, చూసి సర్దుకుపోయింది. పుట్టింట్లో వంటమనిషి చేసేపెట్టి పోతే, ఎప్పుడో ఎవరికి వాళ్ళు పెట్టుకు తినడం, నచ్చీ నచ్చక, తిన్నంత తిని వదిలేయడం, ఆకలి తీరక బైట ఫాస్టు ఫుడ్స్ తినడం ఈ బాధలన్నీ పోయి కమ్మగా వండిపెట్టే అత్తగారు దొరకడం అదృష్టంగా భావించింది. పెద్ద ఇల్లు. సపరేట్ గా గది అత్తగారి మంచితనం, భర్త అనురాగం ఉన్న ఒక్క ఆడపడుచు దూరంగా ఉండడం మావగారు ఇల్లు పట్టించుకోని మనిషి. ఇంక అక్కడ ఉండడానికి ఆ అమ్మాయికేం అభ్యంతరం కనిపించలేదు. ఎటొచ్చీ తన బతుకే ఇలా అయింది. హైదరాబాదు, హైదరాబాదు అంటూ మురిసిపోయింది. ఏం ఉంది ఈ హైదరాబాదులో విరక్తిగా అనుకుంది అరుణ.

"అమ్మా, నాన్న కూడా వస్తారా ఏం చేద్దాం?" అన్నాడా రాత్రి ప్రసాద్.

"వాళ్ళు వస్తానన్నది తిరుపతికి. కానీ మనం వెళ్ళేది వైజాగ్ కదా! "

"వైజాగ్ అంటే, ఎందుకు? ఏవిటి? అని సవాలక్ష ప్రశ్నలేస్తారని తిరుపతి అని చెప్పాను. నాకేం తెలుసు?"

"ప్రయాణం క్యాన్సిల్ అయిందని చెప్పండి."

"ఎందుకులే అరుణా.. వెళ్ళొద్దాం. భగవంతుడి దర్శనానికి వెళితే తప్పేం ఉంది? ఈసారి నా ఎల్.టి.సి పెట్టుకుని చక్కగా ఢిల్లీ, ఆగ్రా, హరిద్వార్ అన్నీ చూసొద్దాం. నాకు ఆల్ ఇండియాకి వెళ్ళే అవకాశం ఉందిగా. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఎంప్లాయిని."

అరుణ మాట్లాడలేదు. పిల్లల్ని తీసుకెళ్ళడానికే విసుగు అనిపించే ఈయనికి ఆ ముసలాళ్ళని తీసుకుని ఎలా వెళ్ళాలనిపిస్తుంది? అనిపించింది.

"మాట్లాడవే?" ఆమె ముఖం చుబుకం పట్టుకుని తనవైపు తిప్పుకుని అడిగాడు.

" ఏం మాట్లాడను? పెళ్ళి అయిన దగ్గర్నుంచీ మీతో కలిసి సరదాగా, హాయిగా అనేక చోట్లకి వెళ్ళాలని కలలు కన్నాను. ఒక్కటి కూడా తీరలేదు. మొట్టమొదటిసారి చిన్న కోరిక కోరాను. ఇది కూడా తీరదా? శని, ఆదివారాలు వాళ్ళకోసమే ఖర్చుపెడతారు. సెలవురోజులన్నీ వాళ్ళకోసమే. నాతో నాలుగురోజులన్నా ఏకాంతంగా గడపాలని మీకెందుకు ఉండదో నాకర్థంకాదు. "

"అబ్బ జీవితం అప్పుడే అయిపోయిందా ఏంటి? ఇంకా బోలెడు జీవితం ఉంది. తరువాత వెడదాం అన్నాగా. " కొంచెం విసుగ్గా అన్నాడు.

అరుణ నిట్టూర్చింది. జీవితం అప్పుడే అయిపోయిందో, ఇంకా ఉందో ఎవరికి తెలుసు? ఏక్షణాన ఏం జరుగుతుందో తెలియని నీటిబుడగలాంటిది ఈ జీవితం. నిజానికి జీవితం చాలా సుదీర్ఘమైంది అంటారు. కానీ, చాలా చిన్నది. ఈ చిన్న జీవితంలో

అమాయకత్వంతో కొంత, అసహాయతతో కొంతా, బాధ్యతలతో కొంత, అనారోగ్యంతో కొంతా గడిచిపోతే మిగిలింది ఎందుకు పనికివస్తుంది. కృష్ణా, రామా అనుకోడానికి తప్ప. ఈ వాస్తవం తెలుసుకోలేని వాళ్ళు ఎప్పటికప్పుడు ఇంకా ముందు, ముందు బోలెడు జీవితం ఉంది అంటూ అనేక పనులు, సుఖాలు, ఆనందాలు వాయిదా వేస్తుంటారు. చివరికి ఏమవుతారో?

"మీ ఇష్టం.." అంటూ పక్కకు తిరిగి పడుకుంది అరుణ.

"రేపు ఎల్.టి.సి అపై చెయ్యి" అన్నాడు.

"ఎల్.టి.సి నాకూ, పిల్లలకీ మాత్రమే ఇస్తారు. మీరు అవైల్ చేసుకోకపోతే మీకూ ఇస్తారు. మీ అమ్మకీ, నాన్నకీ ఇవ్వరు. " కొంచెం విసురుగా అన్నది.

"సరే అయితే నువ్వు చేయకు. నేను చేస్తాను. నాకైతే మా అమ్మకీ, నాన్నకీ కూడా ఇస్తారు. కనీసం చార్జీలన్నా కలిసి వస్తాయి. "

"మరి ఆ గ్రా, ఢిల్లీ అవన్నీ ఎప్పుడు వెడదాం?" చురుగ్గా అడిగింది. కొన్ని క్షణాల క్రితం వాగ్ధానం చేసి, మళ్ళీ తిరుపతికి అప్టే చేస్తానంటున్న భర్త ముఖంలో భావాలు వెదుకుతూ.

"తరువాత షెడ్యూల్లో వెళ్ళచ్చుగా. " పక్కకి వత్తిగిల్లాడు.

"హూ..." అంటే మళ్ళీ నాలుగు సంవత్సరాల తరువాతనమాట. బరువుగా కళ్ళుమూసుకుంది.

ప్రసాద్ మర్నాడు ఆఫీసునుంచి వస్తూ, వస్తూ టికెట్లు బుక్ చేయించుకొచ్చాడు. నాలుగురోజుల్లో ఇంటిల్లిపాదీ తిరుపతి బయలుదేరారు.

ఆరోజు సెకండ్ సాటర్డే అరుణ సోమవారం నుంచీ బుధవారం దాకా లీవు పెట్టింది. ఆ సాయంత్రం వెంకటాద్రికి బయలుదేరాలి.

సూట్ కేసులో చేరలు, ప్రసాద్ బట్టలు సర్దుతోంది అరుణ. అనన్య తన టెడ్డీబేర్ తీసుకొచ్చి "మమ్మీ ఇది కూడా సూట్ కేసులో పెట్టు" అన్నది.

"ఇదెందుకే ఉన్న లగేజీ సరిపోకనా?" తీసి పక్కన పెట్టేసింది అరుణ.

"ఊ.. ఊ ఐ వాంట్ మై మంకీ. ఐ వాంట్ మై మంకీ.." అంటూ గొడవచేస్తూ ఏడుపు మొదలుపెట్టింది.

"అబ్బబ్బ.. ఏంటా ఏడుపు? చంపుతాను. నోరుముయ్" కసిరింది.

"ఐవోంట్ కమ్ విత్ యూ.." అనన్య విసురుగా మంకీబొమ్మ తీసుకుని బైటికి పరిగెత్తింది.

హాల్లో ఆదిత్య, ప్రసాద్ కూర్చుని వీడియో గేమ్స్ ఆడుకుంటున్నారు. అనన్య ప్రసాద్ భుజం మీద వాలి, గారాలు పోతూ అన్నది.

"డాడీ! నా మంకీ బొమ్మ తీసుకువెళ్ళతానంటే మమ్మీ వద్దంటుంది. బాడ్ మమ్మీ"

బయలుదేరోజు పులిహార, పూరీలు చేయడం, సామాన్లు సర్దడం, పిల్లలకి కావలసిన చిరుతళ్ళు, ఎమర్జెన్సీ మెడిసన్స్ తీసుకోవడం వగైరా దగ్గరనుంచి, తిరిగి వచ్చిందాకా ప్రసాద్తో ఓ గంటకూడా ఏకాంతంగా గడిపే అవకాశం రాలేదు అరుణకి.

తిరిగి హైదరాబాదు చేరేప్పటికి వళ్ళంతా పచ్చిపుండులా అయింది. నూటరెండు డిగ్రీల జ్వరంతో నాలుగు రోజులు సెలవు పొడిగించింది. ఆ నాలుగురోజులూ లలితాంబ వంట చేస్తే, ప్రసాద్ పిల్లల పని చూసుకున్నాడు. అయితే, "బియ్యం ఎన్ని పోయాలి? కందిపప్పు ఎంతపోయాలి? కూరలు పావుకిలో వండాలా? మీ పిల్లలు కారాలు తింటారా?? నా వంట నచ్చుతుందో, లేదో, ఉప్పెక్కడుంది? ఆవాలు ఎక్కడున్నాయి? సరుకుల డబ్బాలు సరిగా సర్దుకోలేదేంటి?" అనే రకరకాల ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పలేక జ్వరం తాలూకు నీరసం కన్నా, మరో నీరసం ఎక్కువైంది అరుణకి.

జ్వరం పూర్తిగా తగ్గకుండానే తిరిగి తన రోటీన్ బాధ్యతల ఛార్జి తీసుకోవాల్సి వచ్చింది.

రెండు రోజులు అలాగే ఇంట్లో పని, ఆఫీసు పని బాగా అలసిపోయి, మళ్ళీ మంచాన పడింది.

ఈసారి కన్నీళ్ళు కారిపోతోంటే అంది "నేనొక వారం రోజులు మా అమ్మదగ్గరకి వెళ్తాను. పిల్లలక్కూడా దసరా సెలవులొస్తున్నాయిగా. "

"అలాగే వెళ్ళు నేను కూడా వస్తాను పండక్కి రెండు రోజులు ముందు సరేనా? " స్వరంలో అనురాగం కురిపిస్తూ అన్నాడు ప్రసాద్.

అసలే మనసంతా చెమ్మగిల్లి ఉండేమో అతని అనురాగంతో కళ్ళు వర్షించసాగాయి.

" ఏడవకు అరూ ఈ మాత్రానికే ఏడిస్తే ఎలా? టేకిట్ ఈజీ ఆప్టాల్ దిసీజ్ లైఫ్. మనం ఇంకా ప్రారంభంలోనే ఉన్నాం. బోలెడంత జీవితం ఉంది ముందు, ముందు" అన్నాడు ఆమె నుదుటి మీద వెంటుకలు సవరిస్తూ.

దసరా సెలవులకి పిల్లలతో పాటు వారం ముందు అరుణ పుట్టింటికి వెళ్ళింది. దుర్గాష్టమినాడు ప్రసాద్ కూడా వచ్చాడు. ఆ కాసిని రోజులూ సరదాగా, ఆహ్లాదంగా గడిచాయి.

కాలం చకచకా నడిచేసింది. ఆదిత్య ఇంజనీరింగ్ ఫస్టియర్ కి వచ్చాడు. అనన్య మెడిసిన్ సెకండ్ ఇయర్.

ప్రసాద్, అరుణ వయసుకి వచ్చారు.

భాస్కరం, లలితాంబ వృద్ధులైనారు. ఇప్పుడు వాళ్ళకి మంచం మీదికే అన్నీ. ఇదివరకటి కన్నా వాళ్ళకి సేవలు ఎక్కువగా చేస్తోంది అరుణ. మూడేళ్ళ ముందే రిటైర్ మెంట్ తీసుకుంది.

ఇప్పుడామెకి యాభై అయిదేళ్ళు.

వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటే తను జీవితంలోని మాధుర్యం ఏం అనుభవించిందో ఆమెకే తెలియడంలేదు. ఇప్పుడు అన్నిటికీ నిర్లిప్తంగా అయిపోయింది. పిల్లలు సినిమాకి వెళ్తామన్నా "నాకు ఓపిక లేదు మీరు వెళ్ళండి" అంటోంది.

మరో నాలుగేళ్ళు గడిచాయి. అత్తగారూ, మావగారు ఒకరి తరువాత ఒకరు కాలం చేశారు.

అనన్య తన క్లాస్మేట్ శ్రీహర్షని ప్రేమించింది. ఆ అబ్బాయినే ఇచ్చి కన్యాదానం చేశారు అరుణ, ప్రసాద్. ఆదిత్యకూడా తన క్లాస్మేట్ని ప్రేమించి ఆమెనే చేసుకుంటానన్నాడు. ఆ అమ్మాయి కన్నడ. అయినా కాదనడానికి కారణం కనిపించక ఆదిత్య పెళ్ళి కూడా చేసేశారు.

ఇప్పుడు ప్రసాద్, అరుణ పెద్దవాళ్ళయారు. ఇద్దరూ రిటైర్ అయారు.

అనన్య, ఆమె భర్త స్వంతంగా క్లినిక్ పెట్టుకున్నారు.

ఆదిత్యకి ఇన్ఫోసిస్లో సాఫ్ట్వేరు ఇంజనీరుగా జాయిన్ అయ్యాడు.

అతని భార్య గోపిక సత్యం కంప్యూటర్స్లో చేరింది.

వాళ్ళిద్దరూ హైటెక్ సిటీకి దగ్గరగా మంచి ఫ్లాట్ అద్దెకు తీసుకుని విడిగా వెళ్ళిపోయారు.

ఇంతకాలం ఇంటినిండా జనంతో కళకళ్యాడిందేమో ఇప్పుడు ఇద్దరే ఉంటే బోసిగా ఉంది అరుణకి.

ఆ రోజు ఆదివారం.

ప్రసాద్ కి కాఫీ కలిపిచ్చి, తానూ కప్పు తీసుకుని పెరట్లో తిరుగుతూ అడ్డదిడ్డంగా పెరిగిపోయి పెరడంతా తుప్పల్లా పెరిగిపోయిన మొక్కల్ని చూస్తూ కాఫీ తాగడం పూర్తిచేసి, మొత్తం గడ్డిమొక్కలన్నీ పీకేస్తోంది అరుణ.

అరుణ కనిపించకపోవడంతో వెతుక్కుంటూ వచ్చిన ప్రసాద్ ఆమె దగ్గరగా నడిచి, భుజం మీద చేయేసి ఆస్వాయంగా అన్నాడు. "ఇంతకాలం పని, పని, పని... క్షణం తీరికలేకుండా పని, బాధ్యతలు. ఇప్పుడు ఇంత ఖాళీ సమయం ఏం చేయాలో తెలియడం లేదుకదూ. "

అరుణ నవ్వింది. "తెలియకేం.. చేయదల్చుకుంటే బోలెడు పని ఉంది. చూడండి చిక్కుడు పాదు ఎలా అయిందో, గులాబీ కొమ్మలు కట్ చేసి, ట్రీమ్ చేయాలి. మల్లెపందిరి చూశారా పడిపోతోంది. కర్రలు సరిగా పాతి సరిచేయాలి. ఆ పిచ్చి మొక్కలన్నీ పీకేయాలి. నీళ్ళు సరిగా పట్టడంలేదు. ఇప్పటి నుంచీ రోజూ క్రమం తప్పకుండా నీళ్ళు పోయాలి. మండులేయాలి. "

"అబ్బో బోలెడు పనుందే? " ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు ప్రసాద్.

"మన బాధ్యతలు తీరిపోయాయి. కానీ ఈ పసిపిల్లల బాధ్యత మనమీద ఇంకా ఉంది. ఎప్పటికీ ఉంటుంది" అంది అరుణ చిక్కుడు పాదు నుంచి ఎండిపోయిన ఆకులు తీసిస్తూ.

ఆమె చేస్తున్న పని తదేకంగా చూస్తూ పదిహేనేళ్ళ క్రితం ఆమె కోరినకోరిక గుర్తు తెచ్చుకున్నాడు ప్రసాద్. పాపం ఆమె కోరిక చాలా చిన్నకోరిక తను తీర్చగల స్తోమత ఉండి కూడా తీర్చలేకపోయాడు. కారణం ఒక్కటే ఎప్పటికప్పుడు మీదపడుతున్న రక, రకాల బాధ్యతల ఒత్తిడి. అటు కన్నవాళ్ళ మనసు కష్టపెట్టలేక, ఇటు భార్యని సంతోషపెట్టలేక నలిగిపోయాడు.

"అరూ వైజాగ్ వెళ్లామా? " అడిగాడు.

అరుణ ఆశ్చర్యంగా అడిగింది. "ఇప్పుడా? దేనికి? "

అవును దేనికి? ఆమె కాకతాళియంగానే అన్నా అలా అనడంలో అతనికి వెటకారం వినిపించినట్టనిపించింది. దేనికి? ఇప్పుడెళ్ళి ఏం చేద్దాం? అని అడుగుతున్నట్టే అనిపించింది.

"అదే, అరకు, బొర్రా గుహలు. "

ఫక్కున నవ్వింది. "ఈ వయసులో బొర్రాగుహలు చూడగలమనేనా? "

"ఏం?"

"ఏం? ఏంటండి అవన్నీ ఎక్కాలి, దిగాలి చాలా కష్టం. నాకు మోకాళ్ళ నొప్పులొచ్చేశాయి. మీకు బి.పి వచ్చింది. "

ఉసూరుమంది ప్రసాద్ కి. అంతేనే తనింక ముసలివాడైనట్టేనా? ఇదివరకులా చలాకీగా ఉండలేరా ఇద్దరూ.

"పోనీ అరకు వెళ్తాం. నాకు ఆ రోజు నువ్వు అడిగింది గుర్తుంది అరుణా. ఇప్పుడు వెళ్లామా? మనకింక అడ్డేముంది? " అన్నాడు జాలిగా.

అరుణకూడా అనిపించింది. అవును ఇప్పుడు అడ్డేముంది? హాయిగా తిరగొచ్చు. తిరుగుతుంటే అదే వస్తుంది ఓపిక.

"అలాగే వెడదాం" అంది.

"ఓ.కె. నేను వెళ్ళి టికెట్స్ తెస్తాను. " అంటూ బట్టలు మార్చుకోడానికి హుషారుగా లోపలికి వెళ్తున్న ప్రసాద్ ని చూసి నవ్వుకుంది అరుణ.

వచ్చే శనివారం వాళ్ళు వైజాగ్ వెళ్ళడానికి టికెట్స్ దొరికాయి.

ఇద్దరూ పదేళ్ళ వయసు తగ్గిపోయినట్టు హుషారుగా ఏర్పాట్లు చేసుకోసాగారు. వైజాగ్, అట్నీంచి అరకు, సింహాచలం, భీష్మి విజయనగరం, అరసవెల్లి మొత్తం ప్లాన్ గీశాడు ప్రసాద్.

కొంచెం జంతికలు, కజ్జికాయలు చేసింది అరుణ.

ఇద్దరూ చెరో సూట్ కేసులో బట్టలు సర్దుకున్నారు. సెపరేట్ బ్యాగులో టూత్ బ్రష్లు, పేస్టు, దువ్వెన, పౌడర్, సబ్బు, సర్ప్, మైసూర్ శాండిల్ సోప్స్, ఇద్దరి మందులు అన్నీ సర్దుకున్నారు. ఒక బాస్కెట్ లో తిండిసామాను సర్దింది అరుణ.

"అవీ, ఇవీ సర్ది లగేజ్ పెంచకు. నువ్వు మోయలేవు నేను మోయలేను. లెస్ లగేజ్ ఈజ్ మోర్ కంఫర్టబుల్" అన్నాడు ప్రసాద్.

"నాకు తెలియదా? అన్నీ అవసరమైనవే సర్దాను. ఇవి కూడా లేకపోతే ఎలా?" అంది అరుణ.

సాయంత్రం ఏడున్నరకి ట్రైను.

అరుణ ఇల్లంతా నీటుగా సర్ది స్నానానికి వెళ్ళింది.

ప్రసాద్ రెడీ అయి కూర్చున్నాడు.

అరుణ స్నానం చేసి, తెల్లని గంజిపెట్టి ఇస్త్రీ చేసిన గులాబీ రంగు పూలున్న తెల్లచీర కట్టుకుని, పౌడర్ రాసుకుని, జడలో మల్లెపూలు పెట్టుకుని ఘుమఘుమలాడుతూ వచ్చింది.

"శోభనం పెళ్ళికూతురిలా ఉన్నావు" అన్నాడు ప్రసాద్ ఆమెని ఆపాదమస్తకం చూస్తూ.

"చాలెండి" చిరుకోపంతో కసిరి గోడ గడియారం చూసింది. ఇంకా టైం ఉంది.

"పిల్లకి ఫోన్ చేసి చెప్పారా?" అడిగింది.

"ఇప్పుడు చెబుతాను. " అంటూ ఫోన్ కోసం లేస్తుండగానే ఫోన్ రింగింది.

"నీ కూతురో, కొడుకో నూరేళ్ళాయుష్షు " అంటూ రిసీవర్ తీసుకుని "హలో" అన్నాడు ప్రసాద్.

అవతలి నుంచి అనన్య స్వరం నీరసంగా వినిపించింది. "అమ్మ ఉండా నాన్నా? "

"ఆ ఉందమ్మా.. మేము.. " అతనేదో చెప్పబోతుంటే మధ్యలోనే అంది అనన్య "అమ్మకివ్వు నాన్నా. "

"నీతో మాట్లాడుతుందిట" అంటూ అరుణకిచ్చాడు ఫోన్.

"చెప్పు తల్లీ.." అరుణ ఆప్యాయంగా అంది.

"అమ్మా నాకు వారం నుంచీ వాంతులు, కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి పనిచేసుకోలేకపోతున్నాను. క్లినిక్ కి కూడా వెళ్ళడం లేదు. ఏం తినాలనిపించడంలేదమ్మా నువ్వురామ్మా! "

అంతా వింటోన్న అరుణ మొహంలో మారుతున్న రంగులు చూస్తున్న ప్రసాద్ ఖంగారుగా అడిగాడు.

"ఏమైంది అరూ..? "

దీర్ఘంగా శ్వాస వదిలి, రిసీవర్ పక్కన పెట్టేస్తూ చిన్నగా నవ్వింది.

ఆ నవ్వులో శతకోటి భావాలు వినిపించాయి ప్రసాద్ కి. కానీ, అవేం అర్థం కాలేదు.

" ఏంటి ఏమైంది? అన్నాడు మళ్ళీ.

"ఏం లేదండి. మీరు, తాత, నేను అమ్మమ్మ కాబోతున్నాం. వైజాగ్ లో గడిపే వారం రోజులు అమ్మాయి ఇంట్లో గడుపుదాం. పదండి అన్నీ సర్దేయండి" అంటూ చలనరహితంగా లేచి లోపలికి వెళ్ళిపోతున్న అరుణవైపు వెరిగా చూశాడు ప్రసాద్.

అనన్య గర్భవతి. మళ్ళీ అరుణ భుజాలపైన మరికొన్ని బాధ్యతలు పడ్డాయి. అరుణ ఆరోగ్యం కనిపెట్టి ఉండడం, ఆమెకి ఇష్టమైనవి చేసి పెట్టడం, సీమంతం హడావుడి, డెలివరీ, బాబు పుట్టడం, వాడి ఆలనా పాలనలతో మరో ఐదేళ్ళ వయసు పెరిగింది ప్రసాద్ అరుణలకి.

బాబు స్కూలుకి వెళుతున్నాడు. ఆదిత్యకూడా పాపాయి పుట్టింది. సరదాలూ, షికార్ల వయసు దాటిపోయింది. ఆ ఆలోచనా పోయింది. మనవడు, మనవరాలితో ఆడుకోడం వాళ్ళ ముద్దు, ముచ్చట్లు వీటితో గడిచిపోయింది. ఇప్పుడు పిల్లల్ని చూడకుండా ఒక వారం రోజులు కూడా ఉండలేకపోతున్నారిద్దరు.

"ఇల్లు అద్దెకిచ్చేసి, మా ఇద్దరిలో ఎవరో ఒకళ్ళ దగ్గర ఉండచ్చు కదమ్మా" అన్నారు ఆదిత్య, అనన్య కూడా.

"అవును అలా చేయచ్చుకదా మనం!?" అన్నాడు ప్రసాద్ ఒకరోజు.

కాస్పిపు మౌనంగా ఉన్న అరుణ అంది. "ఒద్దండీ. ఈ ఇల్లుని వృద్ధాశ్రమంగా మార్చాలనుకుంటున్నాను. "

"వృద్ధాశ్రమమా? " ఆశ్చర్యంగా చూశాడు ప్రసాద్. "దేనికి? ఎందుకొచ్చిందా ఆలోచన. "

"అదేంటమ్మా అసలా ఆలోచన ఏంటి? బోలెడన్ని వృద్ధాశ్రమాలున్నాయి. వాటిలో మనుషులే లేరుట." అంది అనన్య.

"వృద్ధాశ్రమాలు కావాలి అనన్యా. చాలా కావాలి. పెద్దవాళ్ళంతా అరవై దాటగానే ఆశ్రమంలో ఉంటే పిల్లలు జీవితాన్ని అనుభవించే అవకాశం ఉంటుంది. లేకపోతే జీవితంలో పూర్తిగా నిలదొక్కుకోకుండానే పెద్దవాళ్ళ బాధ్యతలు మీద పడతాయి. వాళ్ళ రోగాలు, రొష్టులు, సేవలు వీటితో పిల్లల కెరియర్ దెబ్బతింటుంది. యవ్వనం మొత్తం బాధ్యతలతో గడిచిపోతుంది. చిన్న, చిన్న కోరికలు కూడా తీరకుండానే వృద్ధాప్యం వచ్చేస్తుంది. "

ప్రసాద్ చెవులకి ఆవిడ స్వరంలో లీలగా మెదిలిన జీర వినిపించి చకితుడై చూశాడు.

ఇంత వేదన ఉండా అరుణ గుండెల్లో. మరి ఇన్నేళ్ళు ఈ బాధ్యతలన్నీ ఎలా మోసింది? ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్న అతని కళ్ళకి ఆమె వెనకాల ఉన్న కిటికీలోంచి దూరంగా అస్తమిస్తున్న సూర్యబింబం తాలుకు నారింజరంగు అలుముకున్న ఆకాశం కనిపిస్తోంది

పొద్దు వాలిపోతోంది అరుణా. "లైటు వేయవూ!?" అన్నాడు.

ఆవిడ నెమ్మదిగా లేచింది.

కథ వెనక కథ

సాధారణ మధ్యతరగతి జీవితాల్లో కొందరికి, ముఖ్యంగా సగటు గృహిణికి చిన్న, చిన్న కోరికలు కూడా గగనకుసుమాలే. గృహిణిగా కుటుంబ బాధ్యతలు, తల్లిగా పిల్లల బాధ్యతలు, భార్యగా భర్త బాధ్యతలు, కుటుంబ సభ్యుల బాధ్యతలు, నేటి ఆధునిక గృహిణికి అదనంగా చేరిన ఉద్యోగ బాధ్యతలు. ఇవికాక, ఆర్థిక ఇబ్బందులు వీటితో చిన్న కోరిక కూడా తీరకుండానే వృద్ధాప్యాన్ని చేరడం చాలా విషాదం. చాలామంది జీవితాలు కోరికలు తీరని అసంతృప్తితోటే ముగిసిపోతాయి కూడా. ఎవరూ కూడా బాధ్యతల నుంచి పారిపోయి, బతకాలని అనుకోరు. కానీ, ఆ బాధ్యతల్లో ఇతర కుటుంబ సభ్యులు కూడా కొద్దిగా భాగం పంచుకుంటే ఎంత బాగుంటుంది.

కోడలంటే కేవలం అత్త, మామలకి సేవకురాలే కాదు. తమ కుటుంబంలో శాశ్వతంగా కలిసిపోయి బతికే ఓ స్త్రీ అని, ఆమెకూడా కోరికలు, ఆశలు ఉంటాయని గ్రహించి తదనుగుణంగా ఆదరించే అత్త, మామలు లభించే అదృష్టం కొందరికే ఉంటుంది. అలాగే భార్య మనసు తెలుసుకుని నిరంతరం చాకిరీతో, బాధ్యతలతో సతమతమయే ఆమెకి అప్పుడప్పుడు కొంత ఉపశమనం కలిగించడానికి ప్రయత్నించే భర్త దొరకడం కూడా అదృష్టమే. అరుణలాంటి స్త్రీలు మన సమాజంలో చాలామంది ఉన్నారు. అటు యవ్వనంలో, ఇటు

మధ్య వయసులో, ఆఖరికి వృద్ధాప్యంలో కూడా వెంటపడి తరిమికొట్టే బాధ్యతలు వారికెలాంటి జీవితానందాన్ని అందించవు. ఇంకా బోలెడు జీవితం ఉంది అనుభవిద్దాంలే అనుకునే ప్రసాద్ లాంటి వాళ్ళకి చివరికి కానీ అర్థంకాదు జీవితం ఎంత చిన్నదో.

ఈ ఆలోచనలకి రూపమే పొద్దువారిపోయింది .. కథ.

నా ఈ కథకి బహుమతినిచ్చి ఆదరించిన కౌముదికి, రచన మాసపత్రికకు నా కృతజ్ఞతలు.

అత్తలూరి విజయలక్ష్మి.

స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః పరధర్మో భయావహః

గంటి భానుమతి

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో ఐహుమతి పొందిన కథ

మెట్లమీద కూచుని, గోదావరి అలల్ని చూస్తూ, నేనూ, ప్రభాకరం ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడుకుంటున్నాం. వీస్తున్నది, మధ్యాహ్నం గాలి అయినా, మాకు హాయిగానే ఉంది.

ఎలిమెంటి స్కూలు నుంచి హైస్కూలు చదువు పూర్తి అయ్యేవరకూ ప్రభాకరం, నేనూ కలిసి చదువుకున్నాం. ఆ తర్వాత ముక్తేశ్వరం నుంచి మేము హైదరాబాదు వచ్చేసాము. ప్రభాకరం రాజమండ్రి వెళ్ళిపోయాడు.

రాజమండ్రి పరిసర ప్రాంతాలలో మా యాజమాన్యానికి ఓ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ పెట్టాలన్న ఆలోచన వచ్చింది. నాది ఆ ప్రాంతమే కాబట్టి, ఓ సారి చిన్న సర్వే చేసి, ప్రభాకరం ఇంకా రాజమండ్రిలోనే ఉంటున్నాడని తెలిసి, వాడిని అతికష్టం మీద పట్టుకున్నాను.

ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడుకున్నాం. చిన్నప్పటివి, స్కూలు గురించి కలిసి ఎలా తీర్థాలకి వెళ్ళేవాళ్ళమో, మాష్టర్లని వెనకాల ఎలా పేర్లు పెట్టి రిఫర్ చేసి వాళ్ళమో అన్నీ చెప్పుకుంటూ నవ్వుకుంటున్నాం.

"మన తెలుగు మేష్టారు ఇక్కడే ఉంటున్నారు. నేను అప్పుడప్పుడు కలిసి వస్తూంటాను. వస్తానంటే, ఆయన్ని కలుస్తానంటే తీసుకువెళతాను." ఆలోచనలో పడ్డాను.

"తెలుగు మేష్టారు.. అంటే..?"

"పిలక మేష్టారు గోదారి కాలవ ఎదురుగా ఉండేది ఆయన ఇల్లు. అప్పన్న మేష్టారు. లెక్కల మేష్టారు. ఈయన ఓ ఇంట్లో చెరో వాటాలో ఉండేవారు. గుర్తున్నారా?" నా వైపు చూస్తూ అన్నాడు.

వెంటనే గుర్తుకొచ్చారు.

ఆయన్ని ఎలా మర్చిపోతాను. మమ్మల్ని అన్నివిధాలా ఉత్సాహపరిచేది స్కూలంతటికీ ఆయనొక్కరే.

"ఆయని ఇక్కడ ఉంటున్నారా! ముక్తేశ్వరంలో కాదా?"

"లేదు రిటైరయిపోయాక, ఇక్కడే ఉంటున్నారు. వాళ్ళబ్యాంకు ఇక్కడ లాయర్గా ఉంటున్నాడు."

"అలాగే వెళ్ళాం. నా రైలు రాత్రి తొమ్మిదింటికి కదా! చాలా టైముంది పద." అంటూ లేచాను.

"దగ్గిరేనా?" అన్నాను మళ్ళీ.

"బైక్ మీద వెళ్తాం. ఓ పది నిమిషాల్లో వెళ్ళిపోతాం.. సరేనా!"

అప్పన్న మేష్టారు, సన్నగా ఐదడుగుల ఆరంగుళాలుంటారు. ఎర్రటి ఛాయ. సన్నగా సూదిలా ముందుకి వచ్చిన ముక్కు. అరంగుళం ఎత్తున పెరిగిన నల్లగడ్డిలాంటి జుట్టు. వెనకాల వంశానుసారంగా వచ్చే, పెద్దవాళ్ళ మాట నిలబెట్టే పాడుగాటి పిలక, ఖద్దరు లాల్చి, సైకిల్ కచ్చు, అంచులు కనపడేలా మడత పెట్టిన జరీ ఉత్తరీయం, చిన్న కుంకుమ బొట్టు నుదుటిన బ్రాహ్మణ్యం ఉట్టిపడుతూ ఉంటుంది.

అవడానికి తెలుగు మేష్టారే, కానీ ఆయనకి ఎన్నో విషయాలు తెలుసు. ఇంగ్లీషు సాహిత్యం, తెలుగు సాహిత్యం, హిందీ సాహిత్యం గురించి, ఆయా భాషల రచయితల గురించి, వాళ్ళ జీవితాల్లోని చీకటి కోణాల్ని వెలుగు పుంజాల్ని, ఎంతో ఆసక్తిగా చెప్పేవారు. అంతేకాకుండా, చరిత్ర ముఖ్యంగా మనదేశచరిత్ర, యుద్ధాలు అణచివేతలు ఇలాంటివన్నీ చెప్పి, ఓ విధంగా మమ్మల్ని ఎమోషనల్ గా ఉత్సాహపరిచేవారు. అందుకే ఆయన క్లాసుకోసం ఎదురుచూసేవాళ్ళం.

అలాంటిది, ఇప్పుడు ఆ మేష్టార్ని కలుసుకోబోతుంటే సంతోషంగా ఉంది.

ముక్తేశ్వరం వదిలాక మళ్ళీ ఆయన్ని చూడలేదు. చూసే అవకాశం కలగలేదు. ఎందుకంటే, నేను హైదరాబాదు వెళ్ళిపోయాను. అక్కడ ఇంటరు, ఇంజనీరింగ్ చదివి, ఎమ్మెస్ చేయాడానికి, అమెరికా వెళ్ళిపోయాను. అక్కడొక ఐదేళ్ళు చిన్నా చితకా ఉద్యోగాలు చేసాక, మళ్ళీ హైదరాబాదు వచ్చాను. అప్పుడే ఫ్రెండ్ నారాయణ ఓ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ పెట్టాడు. అయితే డబ్బు అంతా వాళ్ళ కుటుంబాల్లోని వాళ్ళదే. వాళ్ళ కాలేజీలో చేరిపోయాను. ఆ తర్వాత కాలేజీ రెస్పాన్సిబులిటీని పూర్తిగా నాకే ఇచ్చేసారు.

ఇన్ని ఏళ్ళ తర్వాత మళ్ళీ మేష్టార్ని అనుకోకుండా చూస్తున్నాను. రంగు మారిన కాంపౌండుకి నల్లగేటు. అక్కడే నుంచుని, లోపలికి చూసాను. పాతకాలం నాటి పెద్దఇల్లు. చుట్టూ చెట్లు. ముందు అర్ధచంద్రాకారంలో ఉన్న వరండా. ప్లాస్టిక్ కుర్చీలు.

గేటు తీసుకుని లోపలికి నడిచాం.

ఎంతో అందంగా, ఆహ్లాదంగా ఉంది చెట్ల మధ్యలో నడుస్తూంటే. అన్ని రకాల చెట్లు వాటికింద గాలికి గలగలమంటూ డేకుతున్న ఎండిపోయిన ఆకులు.

తీసి ఉన్న తలుపు లోపల్నించే మా రాకని చూసిన ఓ పంజాబి డ్రెస్ లో ఉన్న అమ్మాయి మాకు ఎదురొచ్చింది.

"ఎవరు కావాలి? నాన్నకోసమా? తాతగారి కోసమా?"

"అప్పన్న మేష్టారు."

"తాతగారి కోసమా? అలా కుడివైపుకి వెళితే కటకటాల వరండా వస్తుంది అక్కడున్నారు" అంటూ చేతులతో దిక్కు చూపించి అక్కడే నుంచుంది.

నేను, ప్రభాకరం ఆమె చూపించిన వైపుగా వెళ్ళి తిరిగాము. అక్కడ కూడా చెట్లు. దానికింద ఓ పడక్కుర్చీలో కూచుని ఏదో పుస్తకం చదువుతున్నారు. పక్కన ఓ చిన్న ముక్కాలిపీట. దానిమీద రెండు గ్లాసులు ఓ ఖాళీ పళ్ళెం.

మా వెనకాలే ఆ అమ్మాయి వచ్చింది.

"తాతగారూ! మీకోసం వీళ్ళు వచ్చారు."

అతను పుస్తకాన్ని పక్కకి తప్పించి, కళ్ళజోడు తీసి చూసారు.

ముందు జుట్టు పోయింది. వెనకాల మాత్రం తెల్లగా పీచులా, చిందరవందరగా ఉన్న జుట్టు, అందులోంచి దిగిపోయి, ఉంగరం తిరిగిన సన్నటి పిలక. అలాగే అంతే సన్నగా అదే రంగు. అయితే ఇప్పుడు జబ్బల బనీను, లుంగీతో ఉన్నారు.

నన్ను ఓసారి చూసి, ప్రభాకరాన్ని చూసి కళ్ళెగరేస్తూ, చేతిలోని పుస్తకాన్ని మూసేసి, తొడమీద ఉంచుకున్నారు.

"ఆ.. ప్రభాకరం ఏమిటి ఎలా ఉన్నావ్? ఈ మధ్య ఈ వైపు రావడం లేదా ఏమిటి, చాలా రోజులకి కనిపించావ్. కొత్తగా పెట్టిన అకాడమీతో బిజీగా ఉన్నావా? ఈ మనిషెవరోయ్, చూసినట్టుగా ఉండే"

ఇద్దరం, ఆయనకి దండం పెట్టాం.

ఈ లోపల ఓ పనివాడు రెండు ప్లాస్టిక్ కుర్చీలు తెచ్చి వేసాడు.

"పార్కు. ముక్తేశ్వరంలో ఉన్నప్పుడు, నా క్లాసులోనే ఉండేవాడు." అతనికి జ్ఞాపకం వచ్చినట్టులేదు.

నేను, పాసయిన సంవత్సరం, ముక్తేశ్వరంలో మేము ఎక్కడుండేవాళ్ళమో, ఇంటి పేరుతో సహా మా నాన్నగారి పేరు, అన్నీ చెప్పాక, ఆయన కళ్ళల్లో ఆనందంతో కూడిన మెరుపు స్పష్టంగా కనిపించింది.

"అలాగా..! బావుందోయ్. ఓ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ నడిపిస్తున్నావనమాట మంచిదే ఉపాధ్యాయ వృత్తి నైతిక విలువలతో కూడుకున్నది. ఆ విలువలు మీరు కాపాడాలి" అని, ప్రభాకరం వైపు తిరిగారు.

"ప్రభాకరం.. ఏమిటి? నువ్వు వీరబాబుని, క్లాసులో చేర్చుకోనన్నావుట? ఏం, నా శిష్యుడైన నువ్వు ఇలా చేస్తావనుకోలేదు"

నేను ప్రభాకరం వైపు చూసాను.

వాడు ఆశ్చర్యంగా చూసాడు.

"నాకెలా తెలుసనుకుంటున్నావా? వాడే చెప్పాడు. నీకు చెప్పమన్నాడు. ఎలాగైనా చేర్చుకోమని నన్ను సిఫార్స్ చెయ్యమన్నాడు. అయినా ఎందుకు తీసుకోలేదు. డబ్బు ఇవ్వలేదనా? లేకపోతే నీ దగ్గరికొచ్చే వాళ్ళ పక్కన ఈ పనిమనిషి కొడుకుని కూచోపట్టడం ఇష్టం లేకనా? అంతేనా?"

ఇదేమిటి ఇలా అవుతోందేమిటి. ఎందుకొచ్చామా అనిపించింది.

"అబ్బే అలా కాదు" అంటూ నీళ్ళు నమిలాడు.

"ఏం కాదు గురుస్థానంలో ఉన్నావు. వృత్తి ధర్మం పాటించాలి. ఆ కాలంలో ద్రోణుడు చేసి, జీవితాంతం సంఘర్షణలతో సతమతమయ్యాడు. "

ఈ మాటలు నాక్కూడా వర్తిస్తాయి.

మేం అంతే. ఫీజులు కడితేనే, క్లాసులో కూచోనిస్తాం. పరీక్ష రాయనిస్తాం.

ఇందులో ధర్మం తప్పడం ఏవ్వంది, నాకర్థం కాలేదు.

కాలేజీ నడవాలంటే, ఫీజులు తప్పనిసరిగా తీసుకోవాల్సిందే. పైగా కాలేజీని నడిపే బాధ్యత నామీద పెట్టారు. దాన్ని సక్రమంగా నిర్వర్తించాల్సిన బాధ్యతనాది.

ఏకలవ్యుడిని తీసుకోకపోవడం అధర్మమా? లేకపోతే ఉత్తమకుల సంజాతుడు కాదని, కర్ణుడికి అస్త్రం నేర్పించనడం ధర్మం తప్పడమా? ఇందులో తప్పేం ఉంది?

అదే అన్నాను మేష్టారుగారితో

"ద్రోణుడు వృత్తిధర్మం తప్పినట్లు నాకనిపించడంలేదు. ద్రోణాచార్యుడు రాకుమారులకి విద్యనేర్పించడానికి, హెడ్ హంటర్ లాంటి భీష్ముడు ఆ ఉద్యోగాన్ని అతనికి ఇచ్చాడు.

ఉండడానికి కావలసిన సదుపాయాలు చేయించాడు. ఓ ఉన్నత స్థానాన్ని కల్పించాడు. ఓ విధంగా ద్రోణుడి కుటుంబానికి సుఖమైన జీవితాన్ని సమకూర్చాడు. అందుకని, భీష్ముడికి లాయల్ గా ఉండాలి. ఆయన ఎవరి కోసం అయితే ద్రోణుడిని నియమించారో వాళ్ళకే నేర్పించాలి. ఉప్పుతింటున్న వాళ్ళ పక్షాన ఉండడమే, ధర్మం. అది తప్పులేదు" అని మెల్లిగా అన్నాను.

మేష్టారుగారు ఆశ్చర్యంగా చూసారు.

"పర్వాలేదే ద్రోణాచార్యుడి కారెక్టర్ ని బాగానే స్టడీ చేసావు. అయితే నీకింకా పూర్తిగా తెలిసినట్లు లేదు.

ద్రోణాచార్యుడు ఆ రాజమర్యాదలకి, సంపదలకి దాసోహం అయిపోయాడు. తన స్టూడెంట్స్ అందరికన్నా బెస్ట్ అనుకోవాలనుకున్నాడు. అందుకే కర్ణుడికి కాకుండా, అర్జునుడికే బ్రహ్మస్త్రాన్ని నేర్పించాడు ఏకలవ్యుడిని శిష్యుడిగా అంగీకరించలేదు.

మీరంతా చేస్తున్నది అదేకదా! మీకు ఎక్కెల్లెన్నీ అక్కర్లేదు సుప్రీమెసీ కావాలి."

నాకు ఇబ్బంది అనిపించింది ముఖం మీద, పరోక్షంగా ద్రోణుడిని అన్నట్టే అంటూ మమ్మల్ని అనేస్తున్నారు.

మేష్టారు పెద్దమనిషి వాదించాలని లేదు. కానీ, ఓ విధంగా మమ్మల్ని ఇప్పుడు డిఫెండ్ చేసుకోకపోతే, మళ్ళీ సమయం రాకపోవచ్చు. ద్రోణుడిని వెనకేసుకుని రావాలి.

"ద్రోణుడి సుప్రీమెసీ కావాలంటే అర్థం ఉంది. అతనేం చేసినా రాజకుమారుల మంచి కోసం చేసాడు.

ద్రోణుడి జ్ఞానసంపద ఉంది. అపారమైన విజ్ఞానం ఉంది. మంచి వంశంలోంచి వచ్చాడు.

అన్నింటికీ మించి దుర్యోధనుడికి బాగా నచ్చాడు. దృతరాష్ట్రుడి అంతటివాడు ద్రోణుడు మరణాన్ని అంగీకరించలేకపోయాడు. అంతటి గొప్పమనిషి మృత్యువికి తలవంచాల్సి వచ్చిందా! అందుకే ద్రోణుడు గొప్పవాడు."

మేష్టారు నా మాటల్ని తేలిగ్గా తీసుకున్నారు అందుకే నవ్వేసారు.

"ఆ మాట కొస్తే మనమందరం గొప్పవాళ్ళమే. కానీ, ఎక్కడో అక్కడ బండి పట్టాలు తప్పుతూంటుంది. వృత్తి ధర్మాన్ని తప్పాడు. అందుకే సంఘర్షణలతో సతమతమయ్యాడు."

ద్రోణుడు పుట్టుకతో బ్రాహ్మణుడు, జ్ఞానాన్ని సృజించేవాడు. నేర్పించేవాడు. దానితో పాటు కాస్తంత స్వార్థం ఉన్నవాడు. ఏకలవ్యుడికి నేర్పిస్తే, తన శిష్యుడు అర్జునుడు బెస్ట్ అని ఎలా అనిపించుకుంటాడు. అందుకే నిరాకరించాడు. అందుకే అంటున్నాను ఎక్స్లెన్సీ అక్కర్లేకపోయింది.

తను ఎవరి దగ్గర పనిచేస్తున్నాడో వాళ్ళకి ద్రోహం చేయకూడదనుకున్నాడు. అందుకే ఏకలవ్యుడిని తీసుకోలేదు. ఇప్పుడు ప్రభాకరం చేసింది అదే. సుప్రీమెసీ కోసం.

నేను ఏదో అనబోయాను. ప్రభాకరం ఓ చేత్తో నా చేతిని నొక్కాడు.

"నేను చేస్తున్నది తప్పని అనుకోడం లేదు మేష్టారు, రోజులు అలా ఉన్నాయండీ.

గ్లోబలైజేషన్ వల్లనే అన్ని రంగాల్లో ఒత్తిడి దానితో అన్ని రంగాల్లో మార్పులు వచ్చాయి. అలాగే విద్యావిధానంలో కూడా. అదే మమ్మల్ని ఎగ్జెక్యూట్ గా చేసింది పోటీ తత్వాన్ని పెంచింది. అన్నింటినీ మార్కెట్ విలువలతో చూడాల్సి వస్తోంది.

మంచి పిల్లలుంటే మా కాలేజీకి మంచిపేరు వస్తుంది. మంచి పిల్లల్ని తీసుకుంటే, మంచి మార్కులొస్తాయి. మంచి మార్కులు వస్తే ఫోటోలు పేపర్లలో వస్తాయి. మా కాలేజీల పేర్లు నిలబెడతారు. మేం చేస్తున్నది వ్యాపారం అంటే సమాధానం ఇవ్వలేను. భవిష్యత్తులో ధైర్యంగా నడిచే విధంగా మోటివేట్ చేస్తాం."

తలని 'అలాగా' అన్నట్టు ఊపారు.

"బావుందోయ్ నీ మోటివేషన్ కి అర్థం. పేరెంట్స్ పర్చులా? అందులో రావలసిన మీ వాటాలా?"

"మీరలా అనేస్తే నేనేం అనలేనండి. మా యాజమాన్యం చెప్పినట్టు మేం చేస్తాం. వాళ్ళని సంతోష పెట్టాలి. మా లిమిట్స్ మాకున్నాయి. "

మేష్టారు ఒక్కసారి తలని నిలువుగా ఊపి, చేత్తో ఒళ్ళో ఉన్న పుస్తకం మీద గట్టిగా కొట్టారు.

"అది.. అదేనోయ్ నాక్కావలసింది. నేననేది అదే ద్రోణుడు కూడా అంటే. ధర్మాన్ని ఓ పక్కకి పెట్టాడు. తను ఎవరి దగ్గర పనిచేస్తున్నాడో వాళ్ళని సంతోష పెట్టాలనుకున్నాడు. అది స్వధర్మాన్ని తప్పినట్లే.

అందుకే ఏకలవ్యుడు నేర్పించమంటే నేర్పించలేదు. పైగా ఏకలవ్యుడు చాటుగా నేర్చుకున్నదాన్ని రాజద్రోహం కింద జమ కట్టాడు.

తను నేర్చకపోయినా, తననే గురువుగా అనుకోడం ఏవీటనుకున్నాడు.

ఈ నేరానికి శిక్ష, దృతరాష్ట్రుడికి చెప్పి, వేయించచ్చు, జైల్లో పెట్టించచ్చు. అలా చేస్తే ఏకలవ్యుడు విలువిద్యని మానేస్తాడన్న నమ్మకం లేదు. మరోసారి విల్లు పట్టకుండా వేలుని అడిగాడు.

ఇది స్వధర్మం. తప్పినట్లే కదా!

అంతేనా యుద్ధం అనివార్యం అయినప్పుడు కూడా అంటే చేసాడు. ధర్మాన్ని అనుసరిస్తూ, ఆచరించే పాండవులున్నారు. వాళ్ళవైపు ఉండకుండా, కౌరవులవైపు ఉన్నాడు. ఎందుకు? తన శత్రువు ద్రుపదుడు పాండవుల వైపు ఉన్నాడని.

ఓ గురువు నిష్పక్షపాతంగా ఉండాలి కదా! మరి ద్రోణుడు అలా లేకపోవడం ధర్మ విరుద్ధం కాదా!

ఆకలితో ఏడుస్తున్న కొడుకు కోసం ద్రోణుడు కొన్ని చోట్ల ధర్మం తప్పాడు. ద్రుపదుడి దగ్గరికి వెళ్ళాడు. అవమానించాడని అతని మీద పగపట్టాడు. తీర్చుకోడానికోసమే, కౌరవులవైపు వెళ్ళాడు.

ద్రోణుడు బ్రాహ్మణుడు. క్షమించే గుణం సహజంగానే ఉంటుంది కానీ, అలా చేయలేదు. పైగా కక్ష కట్టాడు. అది చివరి వరకూ కంటిన్యూ చేసాడు. ఇది కులధర్మం, వృత్తి ధర్మం తప్పడం కాదా?"

నాకు, ద్రోణుడిది తప్పో, ఒప్పో అన్నది పక్కన పెడితే లక్ష్యం సాధించాలన్న తపనే కనిపించింది.

నేను చదువుకున్న దానిలో దాన్ని డ్రైవింగ్ ఫోర్స్ అని అంటారు. ఈ కాలంలో ఆ డ్రైవింగ్ ఫోర్స్ అన్నది ఎం.బి.ఎ చదివే వాళ్ళకి తప్పకుండా ఉండాలి. అందులో తప్పేం లేదు.

ఈ ఫోర్స్ గురించి మేష్టారిగారితో చెప్పాలనిపించినా చెప్పలేకపోయాను.

ఈలోపల మేష్టరుగారి మనవరాలు జాంపండు ముక్కలు, నారింజ తొనలు రెండు పళ్ళాల్లో పెట్టి, వాళ్ళిద్దరికీ ఇచ్చింది.

"ఇవీ మా తోటలోని, చెట్లు కాయల్నివ్వడం ప్రకృతి ధర్మం. అవి పళ్ళుగా మారిపోవడం వాటి ధర్మం. ఈ ప్రకృతిలో ఏది ధర్మం తప్పడం లేదు. అలాగే ప్రతీ వృత్తిలో ధర్మం ఉంటుంది. అలాగే గురువుకి కూడా.

అంతేనా! కొన్ని విద్యలని అశ్వద్ధామకే నేర్పించాడు. అది స్వార్థం కాదా? ధర్మం తప్పడం కాదా?"

నేను ఉలిక్కిపడ్డాను. కాలేజీ పిల్లలకి ఎన్నో విధాలా సాయం చేస్తాం. కొంతమందికి చేయం. అది పక్షపాతం అనుకోలేదు. మా యాజమాన్యాన్ని సంతోష పెడుతున్నాం అని అనుకున్నాను.

కానీ, ఇప్పుడు నాకు ఏదో ఓ భావం, తప్పు చేస్తున్నానన్నది చిన్నగా అనిపించింది.

"మీ ఇద్దరూ ఓ విధంగా బోధనా సంస్థల్లో ఉన్నారు. మీకు సంతృప్తిగా ఉందా?" అంటూ మా ఇద్దరినీ మార్చి మార్చి చూసారు.

మేం ఇద్దరం కూడా మాట్లాడలేదు.

నవ్వేసారు ఆయన.

"ఉంది.. లేదు.. అన్న ఒక్క మాట చెప్పడానికి అంతగా ఆలోచించాలా?"

ఇద్దరం తలవంచుకున్నాం.

వాడి సంగతి నాకు తెలీదు. నేను మాత్రం ప్రతిక్షణం కాలేజీ, పిల్లలు, ఫీజులు, ఎలా పాస్ చేయించాలో, ఏ కంపెనీలని కాంపస్ ఇంటర్వ్యూలకి పంపుతారో, ఎంతమంది సెలెక్ట్ అవుతారో, దాని ఫలితాలు యాజమాన్యం నామీద ఎలా తోసిస్తాయో. ఇదే ఒత్తిడి. అందుకని, కష్టపడుతూ ఉంటున్నాను. ఎంత మంది పాసయితే, ఎంతమందికి ఉద్యోగాలోస్తే నాకు అంత బోనస్ ఇస్తారు. డబ్బు కోసం కష్టపడడంతో తప్పేం ఉంది? అనే అనుకున్నాను. కానీ, ఎన్నోసార్లు జీవితాన్ని కోల్పోతున్నానన్న భావం కలిగింది.

"కన్ ఫ్యూజన్ - ప్రతిసారి కన్ఫ్యూజన్. ఓ బ్రాహ్మణుడిగా, గురువుగా జీవించడానికి, ఓ క్షత్రియుడిగా క్షత్రియుల దగ్గర పనిచేయడానికి.

రెండు పడవలమీద కాళ్ళు పెట్టి ప్రయాణం చేయటం అంటే ఇదే ఇదే సంఘర్షణకి దారి తీస్తుంది.

ఇదే బలహీనతలు మీ కాలం యువతలో ఉన్నాయి. ఈ మీ బలహీనతలకి రెండు నాలుకలు. ప్రశ్న అదే, జవాబు కూడా అదే అందుకే ప్రతీసారి మిమ్మల్ని మీరు డిఫెండ్ చేసుకోవాల్సి వస్తోంది."

మమ్మల్ని ద్రోణుడితో పోలుస్తున్నారు. మేం చేస్తున్నది తప్పా! నిజమే గురువులమే. కానీ, ఎక్కడో వ్యాపారధోరణి మా ఇద్దరిలో ఉంది. రెండు వేరే వేరే వృత్తులు

"ద్రోణుడు తన తప్పులు తెలుసుకున్నాడా మేష్టారు." అన్నాను.

"అది నన్నడుగుతున్నావా? ముందు మీ తప్పులు మీకు తెలుస్తున్నాయా?" తెల్లబోయాను. నా మాటలు నాకేనా!!

డబ్బు సంపాదన ఒక్కటే, ధ్యేయం కాకపోయినా, అది కూడా ఓ కారణం, పూర్తిగా కాలేజీ బాధ్యత తీసుకోడంతో, కొన్నిసార్లు నా క్లాసులు, కొత్తగా పాసయిన ఓ ఇంజనీరింగ్ స్టూడెంట్ కిచ్చాను. ఆ పిల్లాడెలా చెపుతున్నాడో తెలుసుకోలేదు. అది తప్పే కావచ్చు. కానీ, మరో బాధ్యతలో అది తప్పనిపించలేదు.

ఇప్పుడు మేష్టారి మాటలు నన్ను ఆలోచనలో పడేస్తున్నాయి.

"ఏం ప్రభాకరం నీకు నీ తప్పులు తెలుస్తున్నాయా?"

"లేదు మేష్టారు నాది తప్పనిపించడంలేదు. కాలాన్ని సద్వినియోగం చేసుకుంటున్నాను. నాకు డబ్బు కావాలి. అది తప్పుకాదు."

"కానీ గురువులు వేరు ప్రభాకరం. గురువులకి విలువలుండాలి. నీకే విలువలు లేకపోతే, పిల్లలకేం నేర్పిస్తావు. డబ్బొక్కటే కాదు. జీవితానికి కావలసింది. ఇంకా చాలా ఉన్నాయి.

మనసు అనే మైక్రోచిప్ ని ఎలా డిజైన్ చేస్తే అలాంటి అవుట్పుట్ మాత్రమే బయటికి వస్తుంది.

చైనా సామెత ఒకటి ఉండనే ఉంది. విద్యార్థి సిద్ధంగా ఉంటే ఓ గురువు ప్రత్యక్షం అవుతాడు. కానీ, ఆ గురువు ద్రోణుడు కాదని అనుకుందాం."

ఆ తర్వాత ఆయన ఎన్నో విషయాలు, మమంల్ని, ముఖ్యంగా నన్ను అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఆయన మాటలు వింటున్నానే కానీ, మనసులోనే ఓ నిశ్చయానికొచ్చాను.

ఓ నెల తర్వాత, నా నిర్ణయాన్ని మా యాజమాన్యానికి చెప్పాను, "మూడు లక్షలు తీసుకో. నీ ఫారిన్ డిగ్రీలు మూలంగానే మా కాలేజీ నడుస్తుంది." అని అంటూంటే, వినిపించుకోలేదు. క్లాసులు మాత్రమే తీసుకుంటానని అన్నాను.

ఒకటి వృత్తి. రెండోది వ్యాపారం అది నావృత్తికాదు. వృత్తికాని దానికి న్యాయం ఎలా చేస్తాను.

అందుకే, మేష్టారి మాటల్ని గుర్తు చేసుకుంటుంటాను.

ప్రభాకరం సంగతి నాకు తెలీదు. వాడిమీద మేష్టారు మాటలు పనిచేసాయో లేదో నాకు తెలీదు. నేను మళ్ళీ రాజమండ్రి వెళ్ళలేదు. వాడిని కలుసుకోడం కుదరలేదు.

ఆశకూ, అత్యాశకూ ఉండే స్పష్టమైన విభజన రేఖను నేను తీసుకోగలిగాను. కానీ ప్రభాకరం తీసుకోలేదు. తీసుకోదల్చుకోలేదు.

కథా కౌముది

దుర్గమ్మ దాబా హోటల్

తిరుమలశ్రీ

ఆకాశంలో వేగుచుక్క పొడిచింది. దుర్గమ్మ దాబా హోటల్ బద్దకంగా ఒళ్ళు విరుచుకుంది.

దుర్గ లేచి గబగబా కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని స్టవ్ వెలిగించి టీకి నీళ్ళు పెట్టింది. ముసుగులు తన్ని నిద్దరోతూన్న కుర్రాళ్ళను తట్టి లేపింది. వాళ్ళు బద్దకంతో వొళ్ళు విరుచుకుంటూంటే, "పక్షి జీవాలు తొలిపొద్దుకు ముందే లేచి కూస్తంటే...మనుషులమై యుండి పొద్దెక్కేక కూడా లేవకపోతే ఎలాగరా? లెండి, లెండి" అంటూ గదమాయింది. లేచి కళ్ళు నులుముకుంటూ దొడ్డి వైపుకు వెళ్ళిపోయారు వాళ్ళు.

దాబాలోని చప్పుళ్ళకు ప్రతిస్పందనగా బైట మడత మంచాలూ, నులక మంచాలూ కిరుమన్నాయి. అక్కడ నైట్ హాల్ట్ చేసిన ట్రక్ డ్రైవర్లు, క్లీనర్లు నిద్ర లేచారు. పచ్చ రంగు డ్రమ్ములోంచి ఫ్లాస్టిక్ మగ్గులతో నీళ్ళు ముంచుకుని రోడ్డవతలనున్న చెట్లలోకి వెళ్ళిపోయారు.

అంతా కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని వచ్చేసరికి పొగలు క్రక్కే అల్లం, యాలుకపొడి వేసిన చాయ్ రెడీగా ఉంది. కబుర్లు చెప్పుకుంటూ చాయ్ త్రాగి సిగరెట్లు ముట్టించారు డ్రైవర్లు. క్లీనర్లు బళ్ళను కడగడంలో నిమగ్నులయ్యారు.

కస్టమర్స్ తో కబుర్లు చెబుతూనే దుర్గ చకచకా టిఫిన్లు తయారుచేస్తూంటే, టీనేజ్ కుర్రాళ్ళు ముగ్గురూ హుషారుగా ఆమెకు సాయపడుతున్నారు. నలభయ్యో పడిలో ఉన్న పాపాయమ్మ పిండి రుబ్బుతూంటే...కుర్రాళ్ళలో ఖాసిం, రాజు కప్పులు సాసర్లు కడగడం, బల్లలు తుడవడం చేస్తున్నారు. కాస్త పెద్దవాడైన మల్లేశు చెరువునుంచి కావిడతో నీళ్ళు తెచ్చి పోస్తున్నాడు.

నైట్ హాల్ట్ వేసిన నాలుగు ట్రక్కులకు తోడు సూరీడుతో పాటు మరో నాలుగు ట్రక్ లు వచ్చి ఆగాయి. డ్రైవర్లు, క్లీనర్లు దిగి దాబాలోకి నడిచారు. అందర్నీ నవ్వుతూ పలుకరించింది దుర్గ. కుర్రాళ్ళు అందించిన వేప పుల్లలతో పళ్ళు తోముకుని ముఖాలు కడుక్కున్నారు వాళ్ళు. దుర్గ చేతి వేడి వేడి చాయ్ ని సిప్ చేస్తూ రిలాక్స్ అయ్యారు...చపాతీ కుర్రా, పూరీ కూర, ఇడ్లీ సాంబారు, ఉల్లిదోసె, ఊతప్పం, మినపట్టు - ఇలా ఎవరికి కావలసింది వారికి చకచకా తయారుచేసి ఇస్తోంది దుర్గ. వారిలో ఎక్కువమంది రెగ్యులర్ కస్ట మర్లే. వారానికి ఒకటి రెండు సార్లైనా అదే రూట్లో సరుకు వేసుకుని తిరుగుతూంటారు. మరీ దూరభారాలకు వెళ్ళేవారు కొందరు చీకటిపడే వేళకు వస్తే అక్కడే నైట్ హాల్ట్ చేస్తారు. ఇక పాసింగ్ వెహికిల్స్ సరేసరి. లారీలు, వేళ్ళూ, కార్లు - ఎన్నో!

రేయింబవళ్ళు బహు సందడిగా ఉండే ఆ హైవేలో - బ్రేక్ ఫాస్ట్, లంచ్, ఈవెనింగ్ టీ, డిన్నర్లతో ఎప్పుడూ బిజీగా ఉంటుంది దుర్గమ్మ దాబా. అటు అర కిలో మీటరు, ఇటు అర కిలో మీటరు దూరంలో పెద్ద దాబాలు రెండు ఉన్నా దుర్గమ్మ దాబాకే గిరాకీ ఎక్కువ.

అందుక్కారణం- ఆమె పలకరింపులోని ఆప్యాయత, 'అన్నా, తమ్ముడూ, మామా, తాతా' అంటూ కొత్తవారిని కూడా వరుసలు కలిపి పిలిచే ఆమె పిలుపులోని మాధుర్యం, ఆత్మీయతా...వారిపట్ల ఆమె చూపించే శ్రద్ధా...అమృతంలాంటి ఆమె చేతి వంటాను - అంటారంతా. రోజుల తరబడి కుటుంబాలకు దూరంగా ఉంటారన్న సానుభూతితో విసుక్కోకుండా ఎవరికి ఏది ఇష్టమో అది చేసిపెడుతుంది. రేట్లు కూడా సరసంగానే ఉంటాయి. అప్పుడప్పుడు కష్టం వచ్చిందంటే రెగ్యులర్ గా వచ్చే డైవర్లకు, క్లీనర్లకు ఆర్థిక సహాయమూ చేస్తుంటుంది. దాబా చిన్నదైనా ఆమె మనసు పెద్దది అంటూంటారంతా.

మింటి కెక్కుతూన్న పొద్దుతో పాటు బళ్ళన్నీ ఒక్కొక్కటే బయలుదేరడంతో తొమ్మిదయేసరికి దాబాలో సందడి తగ్గింది. పాసింగ్ వెహికిల్స్ కు చెందిన కస్టమర్స్ వస్తున్నారు, వెళ్తున్నారు. పని కాస్త తెరిపివ్వడంతో దుర్గ, పాపాయమ్మ, కుర్రాళ్ళు కబుర్లు చెప్పుకుంటూ టిఫిన్లు చేస్తున్నారు. అప్పటికి ఒకసారి చాయ్ త్రాగడం ఐపోయింది వాళ్ళు.

నేషనల్ హైవేలో రోడ్ పక్కనే ఉంది దుర్గమ్మ దాబా హోటల్. మట్టి గోడలతో, మట్టితో మెత్తిన వెదురు తడికలతో కట్టబడింది అది. రెండు గదులు, పెద్ద హాలూను. చుట్టూ ఖాళీ స్థలం. దాబా ముంగిట చదును చేయించి లౌంజ్ లా చేసింది దుర్గ. మూడు పక్కలా దడి కట్టించి ఎదుట గేటు పెట్టించింది. దడి వారనంతా పూలమొక్కలు నాటింది. లౌంజ్ లో టేబుల్స్, ప్లాస్టిక్ చెయిర్స్ అమర్చింది. హాల్లో పొడవైన చెక్క బల్లలూ, కుర్చీలూ వేసింది. ఓమూల కిచెనూ, సెర్వింగ్ సిమెంట్ బల్లా ఉన్నాయి. పెరట్లో వేప, అరటి, బొప్పాయి వగైరా చెట్లతో పాటు కూరగాయల పాదులు పెట్టింది.

ఒక గదిని తన పడకకూ, రెండోది స్టోర్ రూమ్ గానూ వాడుతుంది. రాత్రులు కుర్రాళ్ళు హాల్లోనే పడుకుంటారు. పాపాయమ్మ పన్నెపోగానే తన ఇంటికి వెళ్ళిపోతుంది. దాబా పక్కను షామియానాలో నైట్ హాల్ట్ కస్టమర్స్ పడుకుంటారు.

2

ఇరవైమూడేళ్ళ దుర్గ చామనచాయకు కొంచెం ఎక్కువే ఉంటుంది. సన్నగా, పొడవుగా ఉంటుంది. వెడల్పాటి కన్నులతో, కళగల ముఖంతో ఆకర్షణీయమైన రూపం ఆమెది. అణువణువునా ఉట్టిపడే యవ్వనంతో పాటు ఆకట్టుకునే చిరునవ్వు, మృదుభాషణ ఆమెకు పెట్టని ఆభరణాలు.

దుర్గ ఒంటరిగత్తె. ఆమె ఎవరో, ఎక్కడినుండి వచ్చిందో ఎవరికీ తెలియదు. మూడేళ్ళ క్రితం అక్కడ దాబా ఆరంభించింది. అక్కడకు రెండు మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న గోపవరం గ్రామంలో రికామికిగా తిరుగుతూన్న కుర్రాళ్ళను తీసుకువచ్చి దాబాలో పనికి పెట్టుకుంది. తిండి పెట్టి జీతం ఇస్తోంది. ఆమెకు తోడుగా రాత్రులు అక్కడే పడుకుంటారు వాళ్ళు. పిన్న వయసులోనే భర్తను పోగొట్టుకుని అన్నావదినెల పంచను అగచాట్లు పడుతూన్న పాపాయమ్మ గురించి ఆలకించి, దాబాలో పిండి రుబ్బే పనికి పెట్టుకుంది. ఆమెను 'పిన్నీ' అని పిలుస్తుంది.

పిటపిటలాడే వయసులో ఉన్నా ఒక పొల్లుమాట ఆడడం కాని, సొల్లు కబుర్లు చెప్పడం కాని, వెకిలి చూపులు చూడడం కాని ఎరుగని దుర్గ అంటే అందరికీ గౌరవం. అదే అంతా ఆమెను ఆప్యాయంగా 'దుర్గమ్మా' అని పిలిచేలా చేసింది. అనతికాలంలోనే అప్పటికే ఉన్న రెండు దాబాలనూ డౌన్ చేసేసి పాప్యూలర్ అయిపోయింది దుర్గమ్మా దాబా. దుర్గ పుట్టు పూర్వోత్తరాలు తెలుసుకోవాలని ఎందరో ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు. అందరి ప్రశ్నలకూ ఆమె సమాధానం ఒక్కటే - చిరునవ్వు!

దాబాలో పనిచేసే కుర్రాళ్ళలో మల్లేశుకు పదహారేళ్ళుంటాయి. మిగతా ఇద్దరూ పదిహేనేళ్ళవాళ్ళు. దుర్గ, కుర్రాళ్ళు టిఫిన్ తింటూంటే హనుమంతు వచ్చి దుర్గ పక్కను కూర్చున్నాడు. వడల ప్లేట్ వాడి ముందుంచింది దుర్గ. బుద్ధిగా వాటిని తినసాగాడు... ఏడాది క్రితం ఏవెహికిలో గ్రుద్దివేయడంతో గాయపడి రోడ్ పక్కను పడున్న ఆరైల్ల వయసుగల ఓ కోతి పిల్లను తీసుకొచ్చి గాయం శుభ్రం చేసి మందు పూసి కట్టు కట్టింది దుర్గ. తిండి పెట్టింది. అది కోలుకునేంతవరకు జాగ్రత్తగా సాకింది. బాగయ్యాక కూడా అది ఆ దాబాను విడిచిపెట్టకపోవడంతో దానికి 'హనుమంతు' అని పేరు పెట్టి తమతోనే ఉంచేసుకుంది.

తెలివైన హనుమంతు కుర్రాళ్ళనుచూసి చిన్న చిన్న పనులు నేర్చుకున్నాడు. ఖాళీ ప్లేట్లు, గ్లాసులూ తీయడం, గుడ్డతో టేబుల్స్ తుడవడం చేసేవాడూ. అది చూసి కస్టమర్స్ ముచ్చటపడేవాళ్ళు. పళ్ళు తెచ్చి పెడుతూండేవారు. దుర్గమ్మా దాబాతో పాటు హనుమంతు కూడా పాప్యూలర్ అయిపోయాడు. దుర్గ బైటకు వెళ్తే ఆమెకు బాడీగార్డ్ అయ్యేవాడు.

3

గోపవరం గ్రామానికి మకుటం లేని మహారాజైన రంగయ్యనాయుడికి యాభై ఏళ్ళుంటాయి. వేయి ఎకరాల మాగాణి, రెండు వందల ఎకరాల కొబ్బరి తోట, పెద్ద ఎత్తున పాడీ పశువూ, ట్రాక్టర్లు వగైరాలు...ఆ చుట్టుపక్కల గ్రామాలలో అతని ఒక్కడివే. మూడంతస్తుల భవంతి, నౌకర్లూ చాకర్లూను.

దాబా ఆరంభించిన కొత్తలో రంగయ్యనాయుణ్ణి కలుసుకుంది దుర్గ. ఆమెను ఎక్కడో చూసినట్టనిపించడంతో, "నువ్వెవరివే పిల్లా?" అనడిగాడు.

"ఓ అమ్మ కూతురుండీ," అంది దుర్గ గడుసుగా. "మిమ్మల్ని చూస్తే మా మామయ్య గుర్తొస్తున్నాడండీ. నన్ను మీ మేనకోడలిగా అనుకుని మిమ్మల్ని మామయ్యా అని పిలవమంటారేటండీ?"

ఆమె వాగ్గాటికి డంగైపోయి, "పడుచుదానవే కాదు, గడుసుదానివి కూడాను!" అంటూ ఫకాలున నవ్వేసాడు నాయుడు. దాబాకు కావలసిన పాలకు వాడకం నాయుడి దగ్గరే పెట్టింది దుర్గ. పండుగలకు పబ్బాలకు రంగయ్యనాయుడింటికి వెళ్ళి పలుకరించి వస్తూంటుంది. తన కబుర్లతో ఆ ఇంట్లో వాళ్ళందరినీ మచ్చిక చేసుకుంది.

గోపవరంలో ఆస్తిలో నైతేనేమి, పలుకుబడిలో నైతేనేమి రంగయ్యనాయుడి తరువాత చెప్పుకోదగ్గవాడు భూషయ్య. ఇద్దరిదీ ఇంచుమించు ఒక్కటే వయసైనా బుద్ధుల్లో, వ్యవహారాలలో ఇద్దరికీ చుక్కెదురు. భూషయ్య కన్ను దుర్గ మీద పడింది. తన

అంతరంగికుడి చేత కబురుపెట్టాడు - ఆమెను తాను శాశ్వతంగా ఉంచుకుంటాడనీ, ఏ లోటూ రానివ్వడనీ, రోడ్ పక్కను దాబా హోటల్ నడుపుకోవాల్సిన అగత్యం తప్పుతుందనీను'!

దుర్గ ఆగ్రహవేశాలను అణచుకుని, "నేనే వాణ్ణి ఉంచుకుంటానని చెప్పు - నా దాబాలో కప్పులు కడగడానికీ, టేబిళ్ళు తుడవడానికీను!" అని జవాబు చెప్పి పంపించింది. "ఇంకోసారి ఇలాంటి చెత్త రాయబారాలు మోసుకొచ్చి డాఫర్ పని చేసావో...లారీ అన్నలతో చెప్పి నిన్ను, ఆభూషణలను కూడా బండి చక్రాల క్రింద పడేసి తొక్కించేస్తాను, జాగ్రత్త!" అంటూ వచ్చినవాడికి తీవ్రంగా వార్నింగ్ కూడా ఇచ్చింది.

ఏమనుకున్నాడో ఏమో, ఆతరువాత భూషణల మళ్ళీ ఆమె జోలికి పోలేదు. అతనిలాగే ఒకరిద్దరు దుర్గను లొంగదీసుకోవాలని ప్రయత్నించి తీవ్రంగా భంగపాటు చెందారు.

ఐతే తనకు తెలియకుండానే రషీద్ ఆకర్షణకు లోనయింది దుర్గ. రషీద్ కు ముప్పుయ్యేళ్ళుంటాయి. తెల్లగా, ఎత్తుగా, మగసిరి ఉట్టిపడుతూంటాడు. 'లక్ష్మీదుర్గా ట్రాన్స్ఫర్ట్' కు చెందిన లారీని నడుపుతూంటాడు. నీట్ గా డ్రెస్ చేసుకుని టిప్ టాప్ గా కనిపిస్తాడు. వారానికోసారి హైదరాబాద్ నుంచి విశాఖపట్టణానికి లోడ్ వేసుకుని వెళ్తూంటాడు. వెళ్ళేటప్పుడు, వచ్చేటప్పుడు దుర్గమ్మ దాబా దగ్గర ఆగుతూంటాడు. తొలి చూపు లోనే ఒకరి పట్ల ఒకరు ఆకర్షితులయ్యారు. రషీద్ - మనిషి, మనసు కూడా మంచివని గ్రహించింది దుర్గ. అందుకే మతాల అంతరాన్ని పట్టించుకోలేదు. ఇద్దరి మధ్యా సయోధ్య కుదిరింది, చనువు పెరిగింది. ప్రేమ రగిలింది. పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకున్నారు.

4

పదహారేళ్ళ వయసు మల్లేశును అల్లరి చేస్తోంది. ఓసారి దుర్గ దుస్తులు మార్చుకుంటూండగా చూసాడు వాడు. లంగా బాడీలలో కుబుసం కప్పుకున్న నాగినిలా యవ్వనపు పొంగులు తొంగిచూస్తూంటే ఎలాగో అయిపోయింది వాడికి. ఆమె కదలుతూంటే దొంగ చూపులు చూసేవాడు.

ఆరోజు రాత్రి - అంతా అలసి సొలసి నిద్రపోతూంటే మల్లేశుకు మాత్రం కంటి పైన కునుకు రావడంలేదు. యవ్వనం సంతరించుకుంటూన్న వయసు చేసే గారడీ నెమ్మదిలేకుండా చేస్తోంది. ఆలోచనలు వింత పుంతలు త్రొక్కుతూంటే పక్కమీంచి లేచాడు మల్లేశు. హాల్లో ఓమూల గాఢ నిద్రలో ఉన్నాడు హనుమంతు. మెల్లగా దుర్గ గది వైపు అడుగులు వేసాడు. మట్టి తడికె తలుపుకు లోపల గెడ పెట్టుకుంది దుర్గ. ఓ పుల్లను తలుపు నెరదలో పెట్టి మెల్లగా గెడ పైకితూడు. తలుపు తెరచి నెమ్మదిగా లోపల ప్రవేశించాడు.

గదిలో జీరో వాట్ బల్బ్ వెలుగుతోంది. నవ్వారు పట్టె మంచంపైన వెల్లకిలా పడుకున్న దుర్గ గాఢ నిద్రలో ఉంది. నిద్రలో ఓణీ స్థానభ్రంశం చెందింది. పరికిణీ మోకాళ్ళ వరకు తొలగియుంది... ఆ భంగిమలో దుర్గను చూస్తూంటే మల్లేశు గుండె లయ తప్పింది. తలుపు మూసి ఆమెను సమీపించాడు. శరీరం సన్నగా కంపిస్తూంటే మంచం మీద కూర్చుని ఆమె పైకి వాలాడు.

తనమీద ఏదో భారంగా తోచడంతో చటుక్కున మెలకువ వచ్చేసింది దుర్గకు. తనమీద ఎవరో ఉన్నట్లు గ్రహించి ఉలికిపడింది. కాలిపోతూన్న శరీరంతో తనను కావలించుకుంటూన్న మల్లేశును వెనక్కి త్రోసేసింది. వాడు స్మింగ్ లా లేచి ఆమెను కౌగలించుకోబోయాడు మళ్ళీ. వాడి చెంప చెళ్ళు మనిపించిందామె. దాంతో వాణ్ణి క్రమ్ముకున్న కామ పిశాచం తొలగిపోయింది. ఏడుస్తూ నేలపైన కూలబడిపోయాడు.

పెద్ద లైట్ వేసి వచ్చి వాడి పక్కనే చతికిలబడింది దుర్గ. అనునయంగా వాడి తల నిమురుతూ, "నీ వయసేమిటి, నా వయసేమిట్రా, మల్లేశూ? నేను నీ అక్క లాంటి దాన్నిరా. ఇలా చేయడం తప్పు కాదా?" అంటూ మెత్తగా మందలించింది.

సిగ్గుతో కుచించుకుపోయాడు వాడు. ఆమె వంక చూళ్ళేక ముఖం చేతుల్లో కప్పుకుని, "నేను తప్పు చేసానక్కా! నన్ను చంపెయ్" అంటూ విలపించాడు.

"ఎడ్వకు, లే. అది నీతప్పు కాదు, నీ వయసు చేసే అల్లరిది. నువ్వు మంచి పిల్లాడివి. ఊరుకోరా తమ్ముడూ!" అని ఓదార్చిందామె. పశ్చాత్తపంతో వాడు తన కాళ్ళ మీద పడిపోతే, ఆప్యాయంగా వాణ్ణి తన గుండెలకు హత్తుకుంది.

మల్లేశు వెళ్ళిపోయాక తలుపు గెడ పెట్టుకుని మంచం మీద వాలిందే కాని ఆలోచనలతో నిద్ర పట్టలేదు దుర్గకు. ఆలశ్యం చేయకుండా పెళ్ళి చేసుకుంటే మంచిదనిపించింది...రషీద్ వచ్చినప్పుడు ఆమాటే చెప్పింది. అందుకు అతడూ సుముఖుడే కాని వారి పెళ్ళికి అతని చెల్లెలు అడ్డంకి. ఆపిల్ల పెళ్ళి కానిదే తాను చేసుకోలేదు.

5

ఓరోజు మునిమాపు వేళ దుర్గ కిచెన్ లో ఉండగా ఖాసిం ఆమెను పక్కకు పిలిచి, జై భజరంగ్ ట్రాన్స్ఫోర్మ్ లారీ నడిపే జాన్సన్ డైవరు ఎవరో అమ్మాయిని తీసుకువచ్చాడనీ, ఆమెను లారీ దిగనివ్వకుండా లోపలే ఉంచాడనీ' చెప్పాడు రహస్యంగా. జాన్సన్ తరచు అదే రూట్ లో తిరుగుతూంటాడు. దుర్గకు అతనిపైన సదభిప్రాయం లేదు. ఎప్పుడు వచ్చినా తనతో అతి చనువు ప్రదర్శించబోతాడు. కస్టమర్స్ లో ఆడవాళ్ళు కనిపిస్తే చాలు, వారి వంక వెకిలి చూపులు చూస్తూంటాడు. అతని మాటలు కూడా అలాగే ఉంటాయి.

దాబా ముందు మూడు లారీలు, రెండు కార్లు, ఓ వ్యాను ఆగి ఉన్నాయి. దుర్గ దాబా వెనుకనుంచి బైటకు వెళ్లింది. దడి చాటున నడుస్తూ ఖాసిం చూపించిన ట్రక్ దగ్గరకు వెళ్ళింది. అందులో డైవర్ సీటుకు పక్క సీట్లో ఒదిగి కూర్చుంది ఓ అమ్మాయి. ఓణీని తలపైన ముసుగులా వేసుకోవడంతో ముఖం సరిగా కనిపించడం లేదు. జాన్సన్ ఆమెను ఎక్కణ్ణుంచో తీసుకువచ్చుంటాడనిపించింది దుర్గకు. హైవే పక్క విటురాలైతే ఆమె అతనితోపాటు దాబాలోకి వచ్చి దర్జాగా కూర్చునేది. అలాంటివారితో పబ్లిక్ గా తిరగడానికి భయపడే రకం కాదు జాన్సన్.

ఓ క్షణం యోచించి ఆమెను పలుకరించకుండానే తిరిగివెళ్ళిపోయింది దుర్గ. రెండు నిముషాల తరువాత ఖాసిం వెళ్ళి, 'జాన్సన్ అన్న రమ్మంటున్నాడు' అంటూ ఆపిల్లను దొడ్డి దారిన దుర్గ గదికి తీసుకు వెళ్ళాడు. పనులు కుర్రాళ్ళకు పురమాయింది గదిలో

సిద్ధంగా ఉన్న దుర్గ, ఆపిల్ల లోపల ప్రవేశించగానే తలుపు మూసేసింది. గదిలో లైట్ వేసి, బిత్తరపోయి నిల్చున్న ఆమె వంక పరిశీలనగా చూసింది.

టీనేజ్ గర్ల. తెల్లగా, కొంచెం బొద్దుగా చూడ ముచ్చటగా ఉంది. ముఖంలో అమాయకత్వం, కళ్ళలో పసిదనం, చూపులలో బెరుకూ కొట్టవచ్చినట్టు కానవస్తున్నాయి...స్నేహపూర్వకంగా ఆమె చుట్టూ చేయి వేసి దగ్గరకు తీసుకుంది దుర్గ. మంచం మీద కూర్చోబెట్టి మెల్లగా మాటలలోకి దింపింది. నెమ్మదిగా ఆపిల్ల వివరాలు సేకరించింది...

పేరు రజిత. హైదరాబాద్ లో ఇంటర్ చదువుతోంది. ఆరైల్ల క్రితం సంజీవయ్య పార్క్ లో జాన్సన్ తో పరిచయమైంది. అప్పుట్నుంచీ ప్రేమిస్తున్ననంటూ ఆమె వెంటపడ్డాడు. కాదంటే చచ్చిపోతానన్నాడు. అతను ఓ ట్రక్ డ్రైవర్ అని ఆమెకు తెలియదు. లారీ ఓనరునని చెప్పుకున్నాడు. ఆమెను సినిమాలకు, షికార్లకు త్రిప్పాడు. వయసు ఆపాదించిన అమాయకత్వం ఐతేనేమి, సినిమాల ప్రభావం ఐతేనేమి అతని వలలో పడిపోయిందామె... రజిత తండ్రి ఓ ఫైవేట్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజ్ లో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్. మతాంతర వివాహానికి ఆమె తల్లిదండ్రులు ఒప్పుకోరని ఎరిగిన జాన్సన్ ఆమె నెలాగో ఒప్పించి లేవదీసుకు వచ్చేసాడు. కనకదుర్గ గుళ్ళో పెళ్ళి చేసుకుందామంటూ ఆమెను విజయవాడ తీసుకువెళ్తున్నాడు.

చిన్నగా నిట్టూర్చింది దుర్గ. "చూడమ్మా, నేను నీకు అక్కలాంటి దాన్ని. ఆడది పూవైతే మగాడు భ్రమరం. జాన్సన్ గురించి నాకు బాగా తెలుసును. అతని కేరెక్టర్ మంచిది కాదు. ఓ మంచి కుటుంబంలోంచి వచ్చిన పిల్లవు నువ్వు. చదువుకుంటూన్నదానివి. నీది చదువుకునే లేత వయసే కాని... ప్రేమ, పెళ్ళిళ్ళను గూర్చి ఆలోచించేది కాదు. నువ్వు అనాలోచితంగా వేసే ఈ తప్పుటడుగువల్ల ఎన్ని అనర్థాలు జరిగిపోతాయో నువ్వెరుగవు. నీచదువు కొండెక్కడమే కాక జాన్సన్ లాంటి వాణ్ణి నమ్ముకున్నందుకు నీ జీవితం నాశనమౌతుంది. లేచి వచ్చేసావన్న ముద్ర జీవితాంతమూ నిన్ను వెంటాడుతుంది. అవమానం భరించలేక నీ తల్లిదండ్రులు ఆత్మహత్య చేసుకోవచ్చును కూడా..." అంటూ జాన్సన్ నిజ రూపాన్ని ఆపిల్ల ముందు ఆవిష్కరించింది, బోధించింది.

దుర్గ పలుకులలోని వాస్తవం తలకు ఎక్కడంతో, 'అక్కా!' అంటూ ఆమె ఒళ్ళో తల పెట్టుకుని ఏడ్చేసింది రజిత. అనునయంగా ఆపిల్ల తల నిమిరింది దుర్గ. "అదృష్టవశాత్తూ నువ్వు నాకంట పడ్డావు. ఏడవకు, నిన్ను సురక్షితంగా నీతల్లిదండ్రుల వద్దకు చేర్చే పూచీ నాది," అంటూ హామీ ఇచ్చింది.

లారీలో రజిత కనిపించకపోయేసరికి ఉలికిపడ్డ జాన్సన్ దాబా కుర్రాళ్ళను అడిగాడు. తాము చూళ్ళేదన్నారు. కాసేపు ఆచుట్టుపట్ల వెదికి విఫలుడయ్యాడు. బూతులు తిట్టుకుంటూ బండి తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

మర్నాడు దాబాను పాపాయమ్మకూ, కుర్రాళ్ళకూ అప్పగించి రజితను తీసుకుని హైదరాబాద్ వెళ్ళింది దుర్గ. ఆమె తల్లిదండ్రులకు ఏదో సర్దిచెప్పి ఆపిల్లను వారికి అప్పగించి తృప్తితో తిరిగివచ్చింది.

ఆ మధ్య రషీద్ బండి రావడంలేదు. వారానికోసారైనా ఆ రూట్ లో లోడ్ వేసుకురావడం అలవాటు. ఏ కారణం చేతనైనా ఓ వారం లోడ్ లేకపోతే దుర్గను చూడడంకోసమైనా ఏ లారీ లోనో ఎక్కి వచ్చేవాడు. అటువంటిది నెల రోజులుగా అతని జాడ లేదు.

దుర్గ కుడి కన్ను కొట్టుకో నారంభించింది. సన్నగా ఆందోళన ఆరంభమైంది ఆమెలో. రషీద్ కు ఆరోగ్యం బాగోలేదా? అతను లోడ్ తీసుకువెళ్ళే రూట్ మారినదా? లేక, అతనికి ప్రమాదం ఏదైనా జరిగినదా? - అన్న తలంపులు ఆమెకు నెమ్మది లేకుండా చేసేస్తున్నాయి. అతనితో క్లోజ్ గా ఉండే ఒకరిద్దరిని అడిగితే అతన్ని తామూ చూశ్యే దన్నారు. అన్యమనస్కం గానే పనులు చేసుకోసాగింది.

ఆరు వారాల తరువాత హఠాత్తుగా ప్రత్యక్షమైన రషీద్ ను చూసి దుర్గ మనసు ఉప్పొంగిపోయింది. చేతిలోని పని వదిలేసి నవ్వుతూ అతనికి ఎదురు వెళ్ళింది.

"మరీ నల్లపూసవైపోయావు. ఏమైపోయావు ఇన్నాళ్ళూ?" అనడిగింది కించిత్తు నిష్ఠూరంగా.

రషీద్ ముఖంలో మునుపటి ఉత్సాహం కనిపించలేదు. జవాబివ్వకుండానే క్యాబిన్లోంచి ఓ అందమైన అమ్మాయిని చేయి అందించి జాగ్రత్తగా దింపాడు.

"ఎవరీ సుందరాంగీ? నీ చెల్లెలా?" అడిగింది దుర్గ - తెల్లగా, నాజూకుగా, బార్బీ బొమ్మలా ఉన్న ఆ ముస్లిం యువతిని చూసి.

"కాదు, నా భార్య హసీనా" ముక్తసరిగా అని ఆయువతితో పాటు వెళ్ళి ఓ టేబుల్ దగ్గర కూర్చున్నాడు అతను.

ఆమాట వింటూనే నెత్తిమీద పిడుగు పడినట్టయింది దుర్గకు. కాళ్ళ క్రింద భూమి కదలిపోయింది. అంతలోనే తేరుకుని, "నీ వేళాకోళానికేం గాని, ఈ ముస్లిమ్ పిల్ల నీ చెల్లెలే కదూ?" అంది నవ్వుడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

"నేను వేళాకోళం ఆడడంలేదు, దుర్గా! నిజంగానే ఈమె నాభార్య. అనుకోకుండా హఠాత్తుగా నిఖా చేసుకోవలసివచ్చింది," దోషిలా తల వంచుకుని మెల్లగా అన్నాడతను.

వాస్తవం శూలంలా గుండెల్లో పొడవడంతో చటుక్కున మైకం క్రమేసింది దుర్గకు. నిలుచోలేక టేబుల్ పట్టుకుని ఆపుకుంది. అతను ఏదో చెప్పబోతే వినిపించుకోకుండా చెంగు నోట్లో క్రుక్కుకుని పరుగెత్తుకుంటూ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

ఆమె వెనుకే వెళ్ళిన రషీద్ జరిగిందేమిటో వివరిస్తూంటే...శిలాప్రతిమలా వింటూ వుండిపోయింది.

రషీద్ చెల్లెలికి మంచి సంబంధం ఒకటి వచ్చింది. ఆకురాడికీ ఓచెల్లెలు ఉంది. ఆమెను రషీద్ పెళ్ళి చేసుకుంటే, తాను రషీద్ చెల్లెల్ని చేసుకుంటానని షరతు పెట్టాడు. అతనికి హైదరాబాద్ లో ఓ రెడీమేడ్ దుస్తుల షాప్ ఉంది. మనిషి బావుంటాడు. బుద్ధిమంతుడు కూడాను. ఆ కుండ మార్పిడి ఇరువైపులా సమ్మతమే. తాను దుర్గను ప్రేమించినట్లూ, ఆమెను పెళ్ళాడ దలచుకున్నట్లూ చెప్పాడు రషీద్. మతాంతర వివాహాన్ని ససేమిరా అంగీకరించమని చెప్పారు అతని తల్లిదండ్రులు. ఆవిషయమై ఇంట్లో పెద్ద గొడవే జరిగింది. అతను ఆ సంబంధం కాదని దుర్గను పెళ్ళాడితే కూతురితో సహా తామంతా ఆత్మహత్య చేసుకుంటామన్నారు. చివరి కతను ఒప్పుకోక తప్పలేదు.

రషీద్ మనస్ఫూర్తిగా చెప్పుకుంటూన్న క్షమాపణలు దుర్గ మనసులోకి ఎక్కడం లేదు. నమ్మిన మగాడి చేతిలో ఘోరంగా పరాభవం చెందిన వాస్తవికతే ఆమెను గుండెల్లో ఈటె అయి పొడుస్తోంది. 'అమ్మ వారసత్వమే నాకూ వచ్చిందా!?' అన్న తలంపు మదిలో చురుక్కున పొడిచింది. ఏడ్వడానికి కూడా కన్నీళ్ళు రానట్టు కొయ్యబారిపోయింది.

హనుమంతూ అసహాయతతో దిగులుగా ఆమె వంక చూడడం మినహా ఏమీ చేయలేకపోయారు. పాపాయమ్మ సాయంతో దాబా నడుస్తోందనిపించారు... ఓరోజు రాత్రి పాపాయమ్మ ఇంటికి వెళ్ళిపోతూంటే పెద్ద కవరు ఒకటి ఇచ్చి రంగయ్యనాయుడికి ఇవ్వమని చెప్పింది దుర్గ.

మర్నాటి ఉదయం పాపాయమ్మ ఇచ్చిన కవర్ని తెరచి చూసిన రంగయ్యనాయుడికి - ఫ్రేమ్ కట్టని పాత ఫోటో ఒకటి కనిపించింది. అందులో ఓయువతి, ఆమె పక్కనే పదేళ్ళ పిల్లా ఉన్నారు. అందులోని యువతి తన చెల్లెలు సరళ అని గుర్తించిన నాయుడు నిర్ఘాంతపోయాడు. పాతికేళ్ళ క్రితం - అదే ఊరికి చెందిన ఓ కుర్రాణ్ణి ప్రేమించింది సరళ. పేద కుటుంబానికి చెందినవాడన్న కారణంగా వారి పెళ్ళికి ఒప్పుకోలేదు తండ్రి. వేరే సంబంధం చూస్తూన్న నేపథ్యంలో ప్రియుడితో లేచిపోయింది సరళ.

రంగయ్యనాయుడికి చెల్లెలంటే ప్రాణం. కాని తండ్రికి ఎదురుచెప్పే సాహసం లేక మిన్నకుండిపోయాడు. తండ్రి పోయాక ఆమె కోసం ఎంతో వెదికాడు. ప్రయోజనం లేకపోయింది.

ఫోటోలో సరళ పక్కనున్న పిల్లలో చెల్లెలి పోలికలు కనిపించడంతో ఆమె సరళ కూతురై ఉంటుందనుకున్నాడు. 'ఆఫోటో దుర్గకు ఎలా వచ్చిందో? ఇన్నాళ్ళూ దానిని తనకు ఎందుకు చూపించలేదో?' అని విస్తుపోతూంటే, హఠాత్తుగా తట్టిందతనికి - దుర్గను చూసినపుడల్లా ఎక్కడో చూసినట్టు ఎందుకు అనిపించేదో!

'నన్ను మావయ్యగారూ అని పిలిచేదే కాని, తాను నా మేనకోడలని ఎందుకు చెప్పలేదు? భయపడిందా? ఇప్పుడు సరళ ఎలా ఉంది? ఎక్కడ ఉంది?' అన్న ప్రశ్నలు కందిరీగల్లా మెదడులో రొద చేయడంతో, వెంటనే దుర్గమ్మ దాబాకు వెళ్ళాడు రంగయ్యనాయుడు.

ఐతే - తెల్లవారేసరికే దుర్గ కనిపించడంలేదన్న వార్త గ్రీట్ చేసింది అతన్ని... కుర్రాళ్ళు ఏడుస్తూ చుట్టుపక్కలంతా వెదికారు ఆమె కోసం. ఫలితం లేకపోయింది.

7

దుర్గ కోసం నలు దిక్కులకూ మనుషుల్ని పంపించాడు నాయుడు. ఆమె జాడ తెలియలేదు. కళ్ళ ఎదుట తిరుగాడిన మేనకోడల్ని గుర్తించలేకపోయినందుకు మిక్కిలి బాధగా ఉంది అతనికి. 'తల్లీ తండ్రి పోయారా? అందుకే నన్ను వెదుక్కుంటూ ఇక్కడికి వచ్చిందా? నాతో నిజం చెప్పడానికి భయపడి, ఏమంటానోనని బైట పడకుండా నా కన్నుల ముందే జీవితంతో ఒంటరి పోరాటం సాగించిందా? ...దుర్గ అదృశ్యానికి కారణం ఏమిటి? ఆమెకు ఎలాంటి హానీ జరుగలేదుకదా!' అనుకుంటూ తెగ బాధపడిపోయాడు.

దుర్గ లేకపోవడంతో దాబా మూతబడింది. కుర్రాళ్ళు ఎవరి ఇళ్ళకు వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. హనుమంతు మాత్రం అక్కణ్ణుంచి కదలేదు. ఏనాటికైనా దుర్గ తిరిగివస్తుందన్న ఆశతో కళ్ళలో వత్తులు వేసుకుని ఎదురుచూడసాగాడు.

మూడేళ్ళ క్రితం ఎంత హఠాత్తుగా వెలసిందో అంత హఠాత్తుగానూ దుర్గమ్మ దాబా హోటల్ మూతపడడం అందర్నీ చకితుల్ని చేసింది. పలువురి అభిమానాన్ని చూరగొన్న దుర్గ ఏమైందో, ఎక్కడకు వెళ్ళిపోయిందో, ఎందుకు వెళ్ళిపోయిందో... బోధపడలేదు ఎవరికీను. అలవాటు ప్రకారం దుర్గమ్మ దాబా దగ్గర

బళ్ళు ఆపే డైవర్లకు - మూసియున్న దాబా దర్శనమిచ్చేది. దుర్గను గూర్చిన జ్ఞాపకాల వెల్లువను వెలికి తీసేది. ఆ దాబా ముందు తిండి లేక శుష్కించిన దేహంతో దుర్గ రాక కోసమా అన్నట్లు పడిగాపులు పడి చూసే హనుమంతు డైన్య రూపం వారికి జాలిగొలిపేది. వారి మనసులను కరగించివేసేది. అక్కణ్ణుంచి కదలకుండా...ఎవరైనా ఏ పండో కాయో ఇస్తే తింటూ...తన ప్రియమైన యజమానురాలు ఎప్పటికైనా తిరిగి రాకపోతుందా అన్న ఆశతో ప్రాణాలు కళ్ళలో పెట్టుకుని...ఆ దాబా ముంగిట ఇప్పటికీ ఎదురుచూస్తూనే ఉన్నాడు హనుమంతు!

కథా కౌముది

ఓటమి

సన్నిహిత

' నిజంగా విజయం ఇంత ఆనందాన్ని ఇస్తుందా ! ' అనిపించింది నాకు. అంటే ఇంతకు ముందు నాకు విజయాలు తెలీవని కాదు. అవన్నీ చిన్నవి. ఇప్పుడొచ్చింది పెద్ద విజయం. పల్లెటూర్లో పుట్టి పెరిగిన నేను కష్టపడి ఇంజనీరింగ్ చదువుకున్నాను. చదువు పూర్తవ్వగానే కాంపిటిటివ్ టెస్ట్ లు వ్రాసి గవర్నమెంట్ జాబ్ కి సెలెక్ట్ అయ్యాను. అదీ హైదరాబాద్ లో . మా ఊరు వాళ్ళంతా నన్ను గొప్పగా చూడసాగారు. నా అంతవాడు లేడన్నారు. ఉప్పొంగిపోయాను. ఇంకా మరెన్నో విజయాలు సాధించాలి, పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించాలి అన్న దృక్పథం ఆ నాడే నాలో బలపడిపోయింది.

ఎలెక్ట్రానిక్స్ రంగానికి సంబంధించిన రీసెర్చ్ ఓరియంటెడ్ జాబ్ నాది. రక్షణ రంగానికి సంబంధించిన సంస్థ వాళ్ళు మాకు పని ఇస్తూ ఉంటారు. క్షిపణుల విడి భాగాలను మేము తయారు చేసి ఇవ్వాలి. అది అంత ఆషామాషీ వ్యవహారం కాదు. వారి అవసరాలకు తగ్గట్టుగా డిజైన్ చేసి , అన్ని విధాలా టెస్ట్ చేసి ఇవ్వాలి. చాలెంజింగ్ జాబ్.

నా చేతిలో ఉన్న టెస్టింగ్ రిజల్ట్స్ ప్రింటవుట్ తీసుకొని మా బాస్ కేబిన్ వైపు వెళ్ళాను.

" డా.పరమహంస, ఎం.టెక్, పి.హెచ్ డి " అని వ్రాసి ఉన్న బోర్డ్ ని భక్తి గా చూసుకుంటూ డోర్ నాక్ చేసి ఆయన కేబిన్ లోకి వెళ్ళాను. మా బాస్ పరమహంస కి షుమారు ఏబై ఏళ్ళు ఉంటాయి. కుటుంబ బాధ్యతలన్నింటినీ త్యజించి ఆఫీసుకే అంకితం అయిపోయాడు. ఇంటి బాధ్యతలు తీసుకోమని అతని భార్య పొట్లాడి పొట్లాడి అలసిపోయింది. ఆమె పోరు పడలేక కొంతమంది కుర్రవాళ్ళని , డైవర్ తో సహా ఒక కారుని ఆమెకు ఇంటి వద్ద ఏర్పాటు చేశాడు. ఆమె ' అన్ని ' పనులు ఈ కుర్రాళ్ళతోనే చేయించుకుంటుంది.ఇతని జోలికి చచ్చినా రాదు. ఏ అర్థ రాత్రో ఇంటికి వెళ్ళేటప్పటికి కాసింత ముద్ద పడేస్తుంది. మా బాస్ కి కావాల్సింది కూడా అదే కాబట్టి హేపీగా మమ్మల్ని అందరినీ అర్థ రాత్రి దాకా నంజుకు తింటూ ఉంటాడు. తనలాగే తన కింద పని చేసే వాళ్ళందరూ ఆఫీసుకు అంకితమ అయిపోవాలని ఆశిస్తూ ఉంటాడు.

" కం ...కం...షో మి ద రిజల్ట్స్ " అంటూ నా చేతిలోని పేపర్లు లాక్కున్నాడు . అప్పటికి టైము సాయంత్రం ఐదు కావస్తుంది. ప్రతీ రోజూ ఈ టైముకి మేము అతన్ని కలిసి మా ఔట్ పుట్ చూపించాలి.

" వెరీ గుడ్ ...ఎవిరీ థింగ్ ఈజ్ ఏజ్ ఎక్స్ పెక్టెడ్ " అంటూ తన పిల్లి గడ్డాన్ని నిమురుకున్నాడు.

"హమ్మయ్య ...ఈ రోజుకి నన్ను వదిలేస్తాడు " అనుకున్నాను. కానీ నా పప్పులు ఉడకలేదు.

" అన్నీ బాగానే ఉన్నాయి. కానీ నాకు ఇంకా కొంచెం క్లారిటీ కావాలి. వేరే పేరామీటర్స్ కూడా ఎక్స్ ట్రెక్ట్ చేసి ప్లాట్ చేసి తీసుకురండి " అని చెప్పాడు. నా గుండెల్లో రాయి పడింది. అవన్నీ చేయాలంటే కనీసం నాలుగు గంటలు పడుతుంది.

" సార్ ...ఈ రోజు కొంచెం తొందరగా వెళదామనుకున్నాను " అంటూ నసిగాను.

" ఏం తొందరయ్యా ? మాకు లేదా తొందర ? బేబిలర్ వేకదా ! ఇంటికెళ్ళి ఏం చేస్తావు ? నువ్వు వెళ్ళిపోతే పనెవడు చేస్తాడు ? " అంటూ గట్టిగా అరిచాడు. నోరు పెగల్లేదు నాకు.

" అలాగే సార్ ! ఉంటాను " అని చెప్పి వచ్చేసాను. నా మీద నాకే జాలేసింది. పేరుకు గవర్నమెంట్ జాబే అయినా పైవేట్ కంటే అధ్వాన్నం. ఒక్కో సారి బాగా తిరగబడాలనిపిస్తుంది. కానీ కెరీర్ మొదట్లో ఉన్నాను. ఏ చిన్న రిమార్క్ వచ్చినా చెడ్డ పేరు. పైగా అందరూ సిన్సియర్ గా పని చేసుకుంటూ ఉంటే నేను వెళతాననడం ఏం బాగుంటుంది. అందుకే అన్నీ మూసుకొని నా సీట్ కి వచ్చేసాను.

* * *

మొదట్లో స్కూల్ కి వెళ్ళనని మొరాయింది , తర్వాత తనే పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళే పిల్లాడిలా క్రమంగా మా ఆఫీసు కల్చర్ కి అలవాటు పడిపోయాను. రోజూ ఇంటికి వచ్చేటప్పటికి రాత్రి పది దాటేది. బేబిలర్ ని కాబట్టి బయట మెస్ లో భోంచేసి రూం కి వచ్చే వాడిని. కాసేపు టీవీ చూసి నిద్రపోయే వాడిని. మళ్ళీ పొద్దున్న లేచి రడీ అయి ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోయేవాడిని. ప్రతీ రోజూ ఇదే నా దినచర్య. నా సిన్సియారిటీ కి మా బాస్ కూడా మురిసిపోయే వాడు. మొత్తానికి నా దారికొచ్చాడు అనుకుంటూ సంతృప్తి పడ్డాడు. కానీ నా లక్ష్యం వేరు. నేను తొందరగా కెరీర్ లో పైకి రావాలి. అందుకోసం కష్టపడి బాగా పని చెయ్యాలి. ఒంట్లో ఓపిక ఉన్నప్పుడు కాకపోతే ఇంకెప్పుడు కష్టపడతాం ? మీరే చెప్పండి !

మన బ్రతుకు మనం హాయిగా బ్రతికేస్తూ ఉంటే దేవుడికి కూడా కన్ను కుడుతుంది. అందుకే ఆయన ఖాళీ గా ఉన్న నా తల్లిదండ్రులని ఏక్సివ్ చేసాడు.

" ఏరా ..జాబ్ లో సెటిల్ అయ్యావు . ఇంకా ఎంత కాలం బయట తింటావు. పెళ్ళి చేసుకోవా ? " అంటూ మా నాన్న నన్ను ఫోన్ చేసి మరీ చావగొట్ట సాగాడు. వాళ్ళ పోరు పడలేక " మీరే ఒక అమ్మాయి ని చూడండి నాన్నా ...చేసుకుంటాను " అని చెప్పేసాను. అన్నట్టుగానే వాళ్ళు ఒక అమ్మాయిని చూసారు. నన్ను పెళ్ళి చూపులకి రమ్మన్నారు . " అక్కర్లేదు నాన్నా , అమ్మాయి ఫోటో పంపించండి చాలు " అని చెప్పాను. నేను వాళ్ళ మాట జవదాటనని సంతోషపడిపోయారు. కానీ నా ఆలోచన వేరు. పెళ్ళి పట్ల నాకు పెద్ద సదభిప్రాయం లేదు. అదో పెద్ద గుది బండ. కానీ ఎంతకాలం తప్పించుకోగలను. ' ఎవరో ఒకరిని చేసుకుంటే సరి. పెళ్ళయ్యాక అదే ఇంట్లో పడి ఉంటుంది ' అనుకుని ఒప్పుకున్నాను.

అమ్మాయి ఫోటో చూసి నేను ఓకే చెప్పాక అన్ని పనులు చక చకా జరిగిపోయాయి. పెళ్ళి ముహూర్తం రానే వచ్చింది. నేను మా బాస్ దగ్గరికి వెళ్ళి " సార్...నా మేరేజ్ సెటిల్ అయింది , ఒక పదిహేను రోజులు లీవ్ కావాలి " అని అడిగాను.

" ఓహ్...కంగ్రాట్స్ ! అయినా పెళ్ళికి పదిహేను రోజులు ఎందుకు ? వారం చాలు. డోంట్ వేస్ట్ యువర్ టైం యార్ "

అని చెప్పాడు. నాకూ అది నిజమే అనిపించింది. " థాంక్యూ " అని చెప్పి వచ్చేసాను.

అంగరంగ వైభోగంగా నా పెళ్ళి జరిగింది. జీవితంలోని కొత్త కొత్త రుచులు , ఆనందాలు తెలిసి వచ్చాయి. వాటితో పాటూ బాధ్యత కూడా నా ' భార్య ' రూపంలో వెన్నుంటి వచ్చింది. ఒక పెద్ద ఇల్లు అద్దెకు తీసుకొని నా కాపురాన్ని అందులోకి మార్చేసాను. ఇంట్లోకి కావాల్సిన గృహోపకరణాలు అన్నీ కొని పడేసాను. నా భార్యతో పాటూ అవి కూడా ఒక అవసరం కదా మరి !

నా జీవితంలో పెళ్ళి వల్ల పెద్ద మార్పులేమీ రాలేదు. ఇంతకు ముందు లాగే పది దాటాకే ఇంటికి వస్తున్నాను. కాకపోతే ఇంతకు ముందు రాత్రిళ్ళు బయట మెస్ లో తినే వాడిని. ఇప్పుడు ఇంట్లో తింటున్నాను. అంతే తేడా ! జీవితం సాఫీగా , నాకు నచ్చినట్లుగా సాగిపోతోంది. అయితే , వర్షం, చావు లాంటివి చెప్పి రానట్లు సమస్యలు కూడా సడన్ గా వస్తాయి అని నాకు త్వరలోనే తెలిసింది.

* * *

" మీరు తండ్రి కాబోతున్నారు " అని నా భార్య సిగ్గు పడుతూ చెప్పింది. నెత్తి మీద పెద్ద సుత్తితో ఎవరో కొట్టినట్లుగా ఫీల్ అయ్యాను. సినిమాల్లో చూపించినట్లు నా భార్యను కౌగిలించుకొని ' ఎంత తియ్యటి వార్త చెప్పావు ' అంటూ నేను పొంగిపోలేదు. మౌనంగా ఉండిపోయాను. దానిక్కారణం ఉంది. త్వరలోనే మాకు ప్రమోషన్ ఇంటర్వ్యూలు ఉన్నాయి. చాలా కాంపిటీషన్ ఉంటుంది . అందులో నెగ్గాలంటే మరింత బాగా పని చేసి మా బాస్ ని ఇంప్రెస్ చెయ్యాలి. ఆఫీసులో ఎంతసేపైనా గడపాలి. మా ఇంటర్వ్యూ ప్రాసెస్ అంతా అవడానికి ఎలా లేదన్నా ఏడెనిమిది నెలలు పడుతుంది. ఈ టైములో నా భార్య గర్భంతో తిరుగుతూ ఉంటే నాకు డిస్టెంబ్లెస్ ! అందుకే ఈ వార్త నాకు అశనిపాతమైంది.ఎటూ తేల్చుకోలేని పెద్ద సమస్యలా కనపడసాగింది.

" ఏంటండీ ...అలా నిశ్శబ్దంగా ఉన్నారు. మీకు ఇష్టం లేదా ? " నెమ్మదిగా అడిగింది నా భార్య

" అవును. నాకు ఇష్టం లేదు " అని చెప్పాను

" పోనీ లెండి నేను మా పుట్టింటికి వెళ్ళిపోతాను , మీకు అడ్డుగా ఉండను "

" అంటే ఏంటి నీ ఉద్దేశ్యం ? భార్యను కూడా పట్టించుకోని ఒక రాక్షసుడిలా నన్ను చిత్రీకరించాలనుకుంటున్నావా ? " గట్టిగా అడిగాను. నా గొంతు నాకే విచిత్రంగా ఉంది. ఇంతకు ముందు ఎప్పుడూ ఇలా మాట్లాడలేదు నేను. బహుశా పరిస్థితులే మనిషికి మాటలు నేర్పుతాయేమో !

దెబ్బతిన్నట్లు చూసింది నా భార్య. ఆమె కళ్ళల్లో సుడులు తిరుగుతున్న కన్నీళ్ళు. షిట్ ! ఎమోషనల్ బ్లాక్ మెయిలింగ్ ! నేను లొంగ దలచుకోలేదు. చెయ్యాలిని పని చాలా ఉంది కాబట్టి రడీ అయి ఆఫీసుకి వచ్చేసాను.

మా బాస్ కేబిన్ లో

" నీ సిన్సియారిటీ నాకు చాలా నచ్చిందయ్యా ! . మన టెస్టింగ్ ఫెసిలిటీ కోసం ఫారెన్ నుండి ఒక ఎక్స్పెర్ట్ కొందామని ప్లాన్ చేస్తున్నాను. దానికి సంబంధించిన గ్రాండ్ వర్క్ అంతా నువ్వు చెయ్యి. డిజైన్ రివ్యూ కోసం మనిద్దరం అక్కడికి వెళదాం..ఓకేనా " పిల్లిగడ్డాన్ని గోక్కుంటూ వల విసిరాడు మా బాస్.

నా మనసు ఆనందంతో గంతులేసింది. మా గవర్నమెంట్ జాబ్ లో ఫారెన్ వెళ్ళే చాన్సు రావడం చాలా అరుదు. కష్టపడి నిజంగా పనిచేసే ప్రతిభ ఉన్న వాళ్ళకే ఆ అవకాశం వస్తుంది. అంటే ఇన్నాళ్ళకి మా ఆర్గనైజేషన్ నా ప్రతిభను గుర్తించిందన్న మాట. ! చాలా గర్వంగా ఫీల్ అయ్యాను. నేను ఫారెన్ వెళ్ళానని తెలిస్తే మా ఊళ్ళో కూడా నా గొప్పతనం పెరుగుతుంది.

" థాంక్యూ సార్ ! తప్ప కుండా అన్ని డిటెయిల్స్ సిద్ధం చేస్తాను. " అని ఉత్సాహంగా చెప్పాను.

" అది సరే ! దాని కోసం నువ్వు ఇంకా కష్టపడాల్సి ఉంటుంది. కొన్ని త్యాగం చెయ్యాల్సి ఉంటుంది.జీవితంలో ఏదీ సులభంగా దొరకదు .అర్థమైందా ? " అంటూ నవ్వాడు బాస్.

" అర్థమైంది సార్ " అని చెప్పి అక్కడ నుండి వచ్చేసాను. వాడి గోలంతా సాయంత్రాలు నేనెక్కడ తొందరగా ఇంటికి వెళ్తానేమోనని భయం. వాడితో పాటూ అర్థరాత్రి దాకా కంపెనీ ఇవ్వడానికి ఎవడో ఒక బకరా కావాలి కదా ! కానీ నాక్కావలసింది కూడా వాడి ఆ బలహీనతే ! కుటుంబాన్ని గాలికి వదిలేసి సాయంత్రాలు పని చేసే వాళ్ళంటే మా బాస్ కి చాలా ఇష్టం. నేను ఆ ఇష్టాన్ని కేష్ చేసుకోవాలనుకున్నాను. సాయంత్రాలు పని ఉన్నా లేకపోయినా ఏదో ఒక టెక్నికల్ ఇష్యూ తో ఆయన కేబిన్ కి వెళ్తూ ఉండేవాడిని. నేననుకున్నట్లుగానే నా వలలో పడ్డాడు బాస్. నన్ను ఫారెన్ పంపించేదాకా వచ్చాడు. అదీ నా తెలివి !

ఆ సాయంత్రం మరింత బాగా పనిచేసి రాత్రి పది దాటాక ఇంటికివచ్చాను. నిరాసక్తంగా నా భార్య భోజనం వడ్డించ సాగింది. ఆమె మొహం లోకి పరిశీలనగా చూసాను. ఆనందం అనేది ఎంత వెతికినా కనపడలేదు. ఏం తక్కువైందని ఆమెకు ఈ విషాదం ? కొంతమంది అంతే ! అన్నీ ఉన్నా కూడా ఏదో కోల్పోయినట్లు ఎప్పుడూ ఏడుస్తూ ఉంటారు. అయినా నాకవన్నీ అనవసరం . ఎక్కువ ఇన్ వాల్వ్ అయితే ఎక్కువ బాధపడాలంటుంది. అందుకే భోంచేసి ఏమీ ఎరగనట్లు నిద్రపోయాను.

* * *

ఆఫీసు కాంఫరెన్స్ హాల్లో మేమంతా కూర్చున్నాము. మా బాస్ చెబుతున్నాడు.

" వెల్ కం ఫ్రెండ్స్ ! మీరంతా ఈ సారి ప్రమోషన్ కోసం ఇంటర్వ్యూ కి వెళ్ళబోతున్నారు కదా. ఆర్గనైజేషన్ లో కాంపిటీషన్ చాలా ఎక్కువైంది. ఇంటర్వ్యూ ఎవరు బాగా చేస్తే వాళ్ళనే క్లియర్ చేస్తున్నారు. నేను బోర్డ్ లో ఉన్నప్పటికీ మీరు బాగా చెబితేనే సపోర్ట్ చేస్తాను. లేకపోతే నేనేమీ చెయ్యలేను. ఆ తర్వాత నన్ను నిందించి ఉపయోగం లేదు " చెప్పుకు పోతున్నాడు.

ఆ క్షణంలో నా కంటికి ఆయన ఒక డ్రిల్లు మాష్టారి లా కనిపించాడు. ఒక పెద్ద గ్రౌండ్ లో పరుగు పందెం కోసం సిద్ధంగా ఉన్న క్రీడాకారులని చూస్తూ విజిల్ ఊది ఆట ప్రారంభించినట్లు అనిపించింది. మా అందరిలోనూ పైకి కనిపించని టెన్షనూ , పోటీ మొదలైపోయింది. రేట్ రేస్ ! నా కైతే ప్రమోషన్ అన్న గమ్యం మాత్రమే కనిపిస్తోంది. ఎలాగైనా సాధించాలి. అందరి కంటే గొప్ప అనిపించుకోవాలి. మీటింగ్ పూర్తవ్వగానే నా సీట్ కి వచ్చి గేం ప్లాన్ ప్రిపేర్ చేసుకున్నాను. పొద్దున్న లేచినప్పటి నుండి రాత్రి నిద్రపోయే దాకా నేను చెయ్యాల్సిన పనులన్నీ వ్రాసుకున్నాను. చిత్రంగా అందులో నేనూ , నా భార్య కలిసి చెయ్యాల్సిన పనులేవీ లేవు. గ్రేట్ ! నా ప్లానింగ్ కి నేనే సంబరపడిపోయాను.

ఒక వైపు ఇంటర్వ్యూ ప్రిపరేషన్ , మరో వైపు ఫారెన్ ఎక్స్‌ప్లెంట్ వర్క్ తో పూర్తిగా బిజీ అయిపోయాను. పొద్దున్నే ఆఫీసుకి వెళ్ళడం , రాత్రి ఇంటికి వచ్చి నిద్రపోవడం . రోజూ ఇదే పని . ఇంట్లో ఏం జరుగుతుందో కూడా నాకు తెలీదు. పెరుగుతున్న నాభార్య పొట్ట మాత్రం నన్ను భయపెడుతూ ఉండేది. అప్పుడప్పుడు ఇంట్లో ఎవరో చుట్టాలు కనిపిస్తుండేవారు. నా భార్యని చూడటం కోసం వచ్చిన వాళ్ళట ! . వాళ్ళ సంగతి నా భార్య చూసుకుంటుందిలే అని లైట్ గా తీసుకొనే వాడిని , పైగా వాళ్ళతో మాట్లాడటం పెద్ద టైం వేస్ట్ !

కొన్ని రోజుల తర్వాత...

ఎప్పటి లాగే రాత్రి పది దాటాక ఆఫీసు నుండి వచ్చేటప్పటికి నాకు చాలా ఆశ్చర్యమేసింది. దానిక్కారణం ఇంట్లో అన్ని వస్తువులు యధాతథంగా ఉన్నాయి. కానీ నా భార్యలేదు. ' ఇప్పుడు నాకు భోజనం ఎవరు వడ్డిస్తారు ' అనుకుంటూ కాసేపు అసహనంగా అటూ ఇటూ తిరిగాను. చివరకు కంప్యూటర్ టేబుల్ మీద ఒక లెటర్ కనపడింది. క్యూరియస్ గా ఓపెన్ చేసాను.

" ఏమండీ -

దయచేసి ఉత్తరాన్ని చివరిదాకా చదవండి. టైం వేస్ట్ అని పక్కన పడేయకండి. మీరు నాతో ఎక్కువ సమయం గడపడం లేదు అని నిందించను. భార్యలకు దూరంగా ఆర్మీలో ఉద్యోగాలు చేసే వారు, విదేశాల్లో ఉండేవారు నాకు తెలుసు. వాళ్ళ సంసారాలన్నీ సజావుగానే ఉన్నాయి. వాళ్ళంతా సంతోషంగానే ఉన్నారు. అవసరమైనప్పుడు మనిషి సర్దుకుపోవాలి. ఆ మాత్రం ఇంగితం నాకుంది. కానీ మీరు నన్ను ఒక మనిషిగా కూడా గుర్తించడం లేదు. ఏనాడూ నా సరదాలని, సంతోషాలని పట్టించుకోలేదు. అయినా ఫర్వాలేదు. కనీసం ఒక మాట , ఒక ఓదార్పు, ఒక ప్రేమతో కూడుకున్న స్పృహ లాంటివి కూడా మీరు నాకివ్వలేదు. ఇంట్లో వస్తువలతో పాటూ సమానంగా , మీ అవసరం తీర్చే ఒక గార్డెట్ లా ట్రీట్ చేసారు. మా వాళ్ళనందరినీ వదులుకొని , మీ మీద ఇష్టంతో ఎన్నో ఆశలతో వచ్చాను. ఇదేనా మీరు నాకు ఇచ్చేది ? అయినా తప్పు మీది కాదు లెండి , మీ మనస్తత్వానిది. జీవితంలో ఏదో సాధించెయ్యాలి అన్న మీ తపనది. అందుకే మీకు డిస్టర్బెన్స్ లేకుండా నేనే మా పుట్టింటికి వెళిపోతున్నాను. ఇక మీరు హాయిగా లక్ష్య సాధనకు శ్రమించండి. డెలివరీ అవగానే మీకు తెలీయజేస్తాను. కనీసం అప్పుడైనా రండి. ఆరోగ్యం జాగ్రత్త . ఉంటాను "

సెంటిమెంటల్ ఫూల్ !. జీవితం విలువ , టైం విలువ తెలీదు అని చిన్నగా నవ్వుకుంటూ ' హమ్మయ్య ! ' అనుకున్నాను. ఒక తలనొప్పి వదిలింది. నా భార్య ఎత్తైన పొట్టతో నా కళ్ళ ముందు తిరుగుతుంటే ఏదో గిల్టీ ఫీలింగ్ ఉండేది. ఇప్పుడది పోయింది. ప్రీ బర్డ్ అయిపోయాను. కానీ త్వరలోనే నా అహం రెక్కలు తెగి పడే అనుభవం ఒకటి ఎదురవుతుందని నేను ఊహించలేకపోయాను.

* * *

ఆఫీసులో ఒక సాయంత్రం , మా బాస్ ని ఎలా బుట్టలో వేసుకోవాలా అని ఆలోచిస్తుండగా సెల్ రింగ్ అయింది.

లిఫ్ట్ చేసి " హలో ...చెప్పండి " అన్నాను. " నేనయ్యా ...మీ మామగారిని . కంగ్రాచ్యులేషన్స్ ! మీకు అబ్బాయి పుట్టాడు

" అని చెప్పారు.

నా మనసు అట్టడుగు పొరల్లో ఒక చిన్న కదలిక. తొలిసారిగా వర్ణించలేని ఒక కొత్త అనుభూతి. తేరుకొని " థాంక్యూ అండీ ...వీలు చూసుకొని చూడ్డానికి వస్తాను " అని చెప్పి ఫోన్ పెట్టేసాను. వెంటనే మా బాస్ కేబిన్ కి వెళ్ళాను.

" ఆ...చెప్పు...ఎనీ టెక్నికల్ ప్రోబ్లెం ? " అడిగాడు హుషారుగా.

" నో ప్రోబ్లెం సార్. ఎవీ థింగ్ ఆల్ రైట్ ! నాకు కొడుకు పుట్టాడు . చూడ్డానికి వెళ్ళాలి. రేపు లీవ్ ఇవ్వండి " సూటిగా అడిగాను.

" కంగ్రాట్స్ ! కానీ ఇప్పుడే వెళ్ళడం ఎందుకు ? తర్వాత వెళుదువు గాని. అయినా నువ్వు వెళ్ళి చేసేదేముంది ? పైగా మన ప్రోడెక్ట్ ని తొందరగా ఇమ్మని డిఫెన్స్ వాళ్ళు ప్రెజరెజ్ చేస్తున్నారు " అంటూ నసగడం మొదలు పెట్టాడు.

తొలిసారిగా మా బాస్ మీద నాకు కోపం వచ్చింది. కంట్రోల్ చేసుకున్నాను. " నేను రేపు ఆఫీసుకి రావడం లేదు సార్ ! " అని చెప్పి వచ్చేసాను. నా ప్రవర్తన నాకే వింతగా ఉంది. " నేనేంటి...నా బాస్ ని ఎదిరించడం ఏంటి ? నా నాలుక మీద నాకే కంట్రోల్ తప్పిపోయింది " అనుకున్నాను. ఎప్పుడెప్పుడు కొడుకుని చూడ్డామా అని నా మనసు తొందర పెట్ట సాగింది. ఆ రాత్రికే బయలుదేరి నా భార్య దగ్గరకు వెళ్ళాను.

ఖరీదైన కార్పొరేట్ హాస్పిటల్ స్పెషల్ రూములో నా భార్య నిస్త్రాణంగా పడుకొని ఉంది. ఒక బిడ్డకు జన్మనిచ్చిన ఆనందం ఆమె మొహంలో ఇంకా దోబూచులాడుతోంది. బహుశా తన ఒంటరి తనాన్ని పారడ్రోలే ఒక తోడు దొరికాడన్న నిశ్చంత కాబోలు ! . బెడ్ పక్కనే కూర్చుని మొదటిసారి ప్రేమగా ఆమెను స్పృశించాను. చిన్నగా కదిలి మళ్ళీ నిద్రలోకి జారుకొంది. నా కళ్ళు బాబు కోసం వెదికాయి.

" మీ అబ్బాయి తక్కువ బరువుతో పుట్టాడు. అందుకనే పక్కనే ఉన్న ఎన్.ఐ.సి.యు లో ఇంకుబేటర్ లో ఉంచారు " అని చెప్పారు మా మామగారు. " ఆహా .. " అని తలాడించి ఎన్.ఐ.సి.యు కి వెళ్ళాను.

ఎన్.ఐ.సి.యు లో ఇంకుబేటర్ లోపల లైట్లవెలుగులో నవ్వుతూ ఆడుకుంటున్నాడు నా కొడుకు. ఒళ్ళంతా ఏవో క్లిప్పులు, వైర్లు ! . నర్సుల పర్యవేక్షణలో ఉన్నాడు. అచ్చం నాలాగే ఉన్నాడు. ఆ కళ్ళు , ముక్కు , చెవులు అన్నీ నా పోలికల్లో నా నోట్లోంచి ఊడిపడ్డట్టు ఉన్నాడు . అదో రకమైన ఆనందం కలిగింది .నా శరీరంలోని భాగమేదో ప్రాణం పోసుకుని అక్కడ ఉన్నట్లుగా అనిపించింది.

" ఎత్తుకోండి సార్ ! " అంటూ నర్సు మా అబ్బాయి ని నా చేతిలో పెట్టింది. చేతుల్లోకి తీసుకొని పదిలంగా పట్టుకున్నాను. వాడు నవ్వుతూ నా చేతి వేళ్ళని గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. ఏదో బంధం , పాశం నన్ను కట్టిపడేసింది. అలాగే కాసేపు ఎత్తుకుని మళ్ళీ నర్సుకి ఇచ్చేసాను.

" బేబీ కి పాలు తీసుకు రండి " అని చెప్పింది నర్సు. తిరిగి నా భార్య దగ్గరకు వచ్చేసాను. నా భార్యనడిగి ఆమె ఇచ్చిన తన చనుబాలని చిన్న బాటిల్ లో తీసుకెళ్ళి నర్సుకు ఇచ్చాను. ఆమె మా అబ్బాయికి త్రాగించింది. దురదృష్టవంతుడు. తల్లి పక్కలో పడుకొని తాగే అవకాశం లేదు మా అబ్బాయికి.

నా ప్రమేయం లేకుండానే నా భార్యని , కొడుకుని చూసుకోవడంలో మునిగిపోయాను. ఒక్కరోజు లీవ్ అంటూ వచ్చిన నాకు మూడు రోజులయిన సంగతి కూడా తెలీలేదు. క్రమంగా నా మనసుకి ఉన్న ' నాకు నేనే ముఖ్యం ' అన్న సెల్ఫ్ మేడ్ ముసుగు

తొలగసాగింది. నాలుగో రోజు మా బాస్ ఫోన్ చేసాడు.

" హలో...వేర్ ఆర్ యు ? ఒక్క రోజుని చెప్పి ఇంకా రాలేదేంటి ? " అంటూ అరుస్తున్నాడు.

" నేనిక్కడ ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది సార్ ! వారం తర్వాత వస్తాను. రాగానే ఆబ్జెంట్ అయిన రోజులన్నిటికీ లీవ్ ఎప్లై చేస్తాను "

" నో...నో...యు హేవ్ టు కం ఇమీడియట్లీ " ఆర్డర్ వేస్తున్నాడు

" సారీ సార్ ! నేను రాలేను " నవ్వుతగా చెప్పాను

" దెన్ ఐ విల్ నాట్ సపోర్ట్ యు ఫర్ ద ఇంటర్వ్యూ...ఈవెన్ ఐ విల్ నాట్ టేక్ యు ఎబ్రాడ్ " బెదిరిస్తున్నాడు

" ఫర్వాలేదు సార్ ..నేనేమీ చెయ్యలేను ..ఓకే ! " అని చెప్పి ఫోన్ పెట్టేసాను. రిలీఫ్ గా అనిపించింది. ఇన్నాళ్ళూ మా బాస్ ఆడిన మైండ్ గేం లో పడి నన్ను నేను కోల్పోయాను. అయితేనేం ఇప్పుడు లక్షల విలువైన ' సత్యాన్ని ' తెలుసుకున్నాను.

అవును...మా బాస్ పెట్టిన పరుగు పందెం లో ' నేను ఓడిపోయాను ' . కానీ నాలోని అహంన్ని , మూర్ఖత్వాన్ని, స్వార్థాన్ని తెగ నరికి ' మానసిక విజయం ' సాధించాను. జీవితానికి ఉన్న అర్థం తెలుసుకున్నాను. అది చాలు నాకు !!

-----O-----

కథా కౌముది

మనస్సాక్షి

గన్నవరపు నరసింహమూర్తి

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో బహుమతి పొందిన కథ

ఆ రోజు నేను ఆఫీసుకి వెళ్ళేసరికి డ్రైవర్ రాజు పరుగున వచ్చి "సార్.. ఈ రోజు విజిలెన్స్ వాళ్ళు వస్తున్నారట. తమకీ విషయం చెప్పమని జె.ఈ రామారావుగారు చెప్పమన్నారు. వాళ్ళకి మన బడాబాబు శంకరావ్ గారే కంప్లెంట్ చేసాడట" అంటూ చెప్పాడు.

"ఈ శంకరావ్ కి బుద్ధిలేనట్లుంది, రోజూ ఇతనితో మనకి తలనొప్పులు ఎవ్వర్నీ ప్రశాంతంగా ఉండనీయటంలేదు. ఇతనికి ఉద్యోగం ఇప్పించి నేనే పెద్ద తప్పుచేసాను" అంటూ జీపు ఎక్కాను.

ఓ అరగంట తరువాత మా జీపు టన్నెల్ సైట్ కి చేరుకుంది. అప్పటికే అక్కడ ఒక రౌండ్ బ్లాస్టింగ్ పూర్తయిపోయింది. ఆ ప్రాంతమంతా ధూళితో నిండి ఉంది. నా ఏరియాలో ఇదే పెద్ద టన్నెల్. ఒక కిలోమీటరుంటుంది. టన్నెల్ లో లోపలికెళ్ళి బ్లాస్టింగ్ జరిగిన ప్రదేశాన్ని చూసి అక్కడ బ్లాస్టింగ్ కి కొన్ని సూచనలు చేసి బయటకొచ్చాను. ఇంతలో జూనియర్ ఇంజనీర్ రామారావ్ నా దగ్గరకు వచ్చి "ఈవాళ బ్రిడ్జి నలభై ఐదులో కాంక్రీట్ ఉంది. మీరు చూస్తే పనిమొదలెడతాము" అని చెప్పాడు ఈ టన్నెల్ ప్రాంతానికి ఆ బ్రిడ్జి మూడుకిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంటుంది. ఆ తరువాత ఇద్దరం బ్రిడ్జి సైట్ కి బయలుదేరాము.

నేను ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్నది దండకారణ్య రైల్వే ప్రాజెక్ట్. ఇది తూర్పు కనుమల్లో విస్తరించి ఉంది. పదిహేను సంవత్సరాల క్రితం ఈ ప్రాంతంలో విపరీతంగా బాక్సైట్ ఖనిజం లభ్యం కావటంతో దానికోసం ఈ రైల్వే ప్రాజెక్ట్ ని మంజూరు చేసింది రైల్వేశాఖ. నేను రైల్వేలో చేరిన కొత్తలో మా బృందమే ఈ ప్రాజెక్ట్ ని సర్వే చేసింది. అందులో నాతో పాటు రామారావ్ కూడా ఉండేవాడు. కాకపోతే తరువాత నేను డిపార్ట్మెంట్ పరీక్షల్లో పాస్ అయిన డివిజన్ ఇంజనీర్ స్థాయికి చేరితే అతను మాత్రం ఇంకా జె.ఇ గానే ఉండిపోయాడు. కాకపోతే మనిషి చాలా మంచివాడు.

జీపు బయలుదేరగానే "ఎంటి రామారావ్ గారూ విజిలెన్స్ వాళ్ళు వస్తున్నారా? ఏదైనా సమస్యా?" అని రామారావుని అడిగాను.

"అదేం లేదు సార్. మీకు తెలుసుకదా మాన బడాబాబు శంకరావ్ సంగతి. ఏ కంట్రాక్టరైనా డబ్బులివ్వకపోతే ఆ సైటు మీద విజిలెన్స్ వాళ్ళకి ఉత్తరాలు వ్రాస్తుంటాడు. అక్కడికి మొన్న ఓ కంట్రాక్టర్ గట్టిగా వార్నింగ్ కూడా ఇచ్చాడు. అయినా అతనికి బుద్ధిలేదు" అన్నాడు రామారావ్.

"వాడి సంగతి నేను చూస్తాను లెండి. ఎల్లుండి వాడి స్టోర్ చెక్ చేద్దాం. ఏదైనా తేడా వస్తే సస్పెండ్ చేసి ఛార్జి షీటిచ్చి బదిలీ చేద్దాం. వాడి విషయమై ఛీఫ్ ఇంజనీర్ తో మాట్లాడుతాను" అంటూ అతన్ని బ్రిడ్జి సైట్ లో దించేసి అతను వేయబోయే ఫైల్ ని పాస్ చేసి ఇంటికి బయలుదేరాను.

ఆ సమయంలో నాకెందుకో పదిహేను సంవత్సరాల క్రితం జరిగిన సంఘటనలన్నీ గుర్తుకురాసాగాయి.

నేను పదిహేనేళ్ళ క్రితం ఇంజనీరింగ్ పూర్తికాగానే ఆర్.ఆర్.బి పరీక్ష వ్రాసి రైల్వేలో సెక్షన్ ఇంజనీర్ గా చేరాను. అప్పటికి రైల్వేలంటే నాకస్సలు తెలియదు. మా బాచ్ లో అందరూ కుర్రవాళ్ళు కావడంతో మమ్మల్నందర్నీ "దండకారణ్య" ప్రాజెక్ట్ కి సర్వే నిమిత్తం పోస్ట్ చేసారు. కోరాపుట్ కి ముప్పైకిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంటుంది మా సైటు. లైను మొత్తం దుర్గమమైన అరణ్యం గుండా వెళుతుంది. రోజూ కొండలెక్కి ధియోడలైట్ల సాయంతో సెంటర్ లైన్ ని మార్క్ చేసేవాళ్ళం.

అప్పట్లో మాకు పర్మినెంట్ స్టాఫ్ లేకపోవడంతో సర్వేకోసం "జంగిల్ కట్టర్స్"ని రోజు వారీ వేతనం మీదవేసుకునేవాళ్ళం. వాళ్ళకి పదిహేనురోజులకోసారి పేమెంట్ ఇచ్చేవాళ్ళం. ఒకసారి రైల్వేలోగానీ చేరితే అదే పర్మినెంట్ అవుతుందన్న ఆశతో చాలామంది జీతం తక్కువైనా, కొండప్రాంతం అయినా ఓర్పుకొని పనిచేసేవాళ్ళు. మేము సర్వే చేసి కొండల మీద ఏవైనా చెట్లు, పొదలు అడ్డువస్తే వాటిని కొట్టి దారిచేసి ఉద్యోగం వాళ్ళది.

అక్కడికి దగ్గర్లోని ఓ కొండవాలులో గెడ్డపక్కన మా సర్వే కాంప్ ఉండేది. మా ఇంజనీర్లందరికీ గుడారాలు ఉండేవి ఒక్కొక్క టెంట్ లో నలుగురేసి ఉండేవాళ్ళం. మిగతావి మామూలు టెంట్స్. వాటిలో కళాశిలు, జంగిల్ కట్టర్స్ ఉండేవాళ్ళు. మా సర్వే బృందానికి నేను ఇన్ ఛార్జిగా ఉండేవాడిని. మేమందరం సైటుకి వెళ్ళడానికి, సర్వే పనిముట్లు తీసికెళ్ళడానికి మా దగ్గర రెండు ఆల్వీన్ నిసాన్ వేన్లుండేవి. రోజూ మా బృందం మూడు నుంచి నాలుగుకిలోమీటర్లు సర్వే చేసేవాళ్ళు. ఉదయం అంతా సర్వే, మధ్యాహ్నం భోజనం చేసిన తరువాత అందరం డ్రాయింగ్ టేబుల్స్ మీద డ్రాయింగులను గీసేవాళ్ళం.

ఒకరోజు మేము సర్వేకి బయలుదేరుతుంటే ముప్పై ఏళ్ళ వ్యక్తి నాదగ్గరకు వచ్చి "నమస్కారం సార్. నా పేరు శంకరావ్, మాది సాలూరు దగ్గర చిన్న పల్లెటూరు. బి.ఏ చదివాను. వంట కూడా బాగా చేస్తాను. నన్ను మీరు జంగిల్ కట్టర్ గా వేసుకుంటే మీరు ఏ పని చేయమన్నా చేస్తాను" అన్నాడు. ఆ రోజుల్లో ఎవరైనా జంగిల్ కట్టర్స్ గా వేసుకునే అధికారం మాకుండేది. మస్టర్ రోల్స్ లో పేరు వేసి జీతం ఇచ్చే పద్ధతి ఉండేది.

ఎప్పుడైతే అతను నేను వంట చేస్తానని అన్నాడో అప్పుడే నా మెదడులో ఒక ఆలోచన మెరిసింది. మా కాంపులో మొదట గిరి అనే ఒక వంటవాడు ఉండేవాడు. నిజానికి అతను ఒక కళాశీ. కానీ రెండు నెలల క్రితం అతనికి మలేరియా జ్వరం రావడంతో అతను విశాఖపట్నం వెళ్ళిపోయాడు. అప్పట్నుంచీ మేమంతా తిండికి ఇబ్బంది పడుతున్నాం. అందుకే శంకరావ్ ని జంగిల్ కట్టర్ గా వేసుకుని ఆ రోజు నుంచి వంటపని అతనికి అప్పచెప్పాం. అప్పట్నుంచీ మా సమస్య తీరింది.

అలా మొదలైన శంకరావ్ ప్రస్థానం అనతికాలంలోనే వేగం పుంజుకుంది. అవసరం అయితే మాతో సర్వే పనికి వచ్చేవాడు. అదీకాక మాకు బోలెడంత ఆఫీసుపని ఉండేది. రోజువారీ ఖర్చులు, నెలవారీ రిటర్న్స్, స్టాఫ్ జీతపు బిల్లులు, జంగిల్ కట్టర్స్ మస్టర్ రోల్స్ అతనే నిర్వహించేవాడు. అలా ఆర్నెట్లు అయేసరికి శంకరావ్ లేకపోతే ఒక్కరోజు కూడా ఆఫీసు పనులు జరగని స్థాయికి అతను తీసుకువచ్చాడు.

అలా సంవత్సరం తరువాత మా సర్వే పూర్తైనప్పుడు మా సైటుకి ఛీఫ్ ఇంజనీర్ వచ్చారు. మేము చేసిన సర్వే పనులకు అతను సంతృప్తి చెంది మాకు బోర్డ్ అవార్డు ఇప్పించడమే కాకుండా జంగిల్ కట్టర్స్ అందరికీ ఉద్యోగాలు పర్మినెంట్ చేస్తూ ఉత్తర్వులు

పంపించారు. అలా శంకరావ్ రైల్వేలో స్థిరపడ్డాడు. దానికి కారణం నేనే అని అతను చాలా రోజుల వరకు నా పట్ల గౌరవ మర్యాదలు ప్రదర్శించేవాడు.

ఆ తరువాత సర్వే పనులు ముగిసి రైల్వే నిర్మాణపనులు మొదలయ్యాయి. ఆ తరువాత నేను అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్గా, శంకరావ్ క్లర్క్గా పదోన్నతులు పొందాం. ఐదేళ్ళ క్రితం నేను డివిజనల్ ఇంజనీర్గా ప్రమోట్ చేయబడ్డాను. కానీ రానురాను శంకరావ్ చెడు వ్యసనాలకు బానిసై తప్పుడు పనులు చేస్తున్నట్లు నాకు చాలా ఫిర్యాదులు అందాయి. అప్పటికి అతనికి పెళ్ళై ఇద్దరు పిల్లలు కూడా. ఈ చెడు వ్యసనాల వల్ల డబ్బుకి కక్కర్తిపడి ఏపని చెయ్యడానికైనా సిద్ధపడేవాడు. ఎంతోమంది అతన్ని డివిజనల్ ఆఫీసుకి బదిలీ చెయ్యమనీ చెప్పిన తరువాత అతనిని బదిలీ చేశాను. కానీ అతను యూనియన్ నాయకుల్ని పట్టుకుని ఆ ఉత్తర్వులను రద్దు చేయించి తిరిగి ఇక్కడే చేరాడు. ఆ తరువాత తనని వ్యతిరేకించిన వాళ్ళ మీద విజిలెన్స్ వాళ్ళకి ఫిర్యాదులు చెయ్యడం, ఆ తరువాత వాళ్ళ దగ్గర డబ్బులు తీసుకుని కేసుల్ని మాఫీ చేయించడం చేస్తుండేవాడు. నేను ఎన్నోసార్లు అటువంటి తప్పుడు పనులు చెయ్యవద్దని చెప్పినా అతనిలో మార్పు రాలేదు. అతను కుక్కతోకలాంటివాడు.

ఆ రోజు నేను మా బంగ్లాలోని లాన్లో కూర్చుని ఫైల్స్ చూస్తుండగా డ్రైవర్ రాజు వచ్చి "సార్ మిమ్మల్ని కలవాలని మన ట్రక్ డ్రైవర్ వెంకట్రావ్ వచ్చాడు" అని చెప్పడంతో రమ్మనమని చెప్పాను.

వెంకట్రావ్ సంవత్సరం క్రితం డ్రైవర్గా సెలకై మా ప్రాజెక్టులో చేరాడు. ఈ సమయంలో అతనికి తనతో ఏం పని చెప్పా అని నేను ఆలోచిస్తుండగానే అతను లోపలికొచ్చి "నమస్తే సార్.. నా మీద శంకరావ్ బాబు విజిలెన్స్ వాళ్ళకు ఫిర్యాదు చేసారట బాబు. మళ్ళీ వారం భువనేశ్వర్ నుంచి విజిలెన్స్ వాళ్ళు వచ్చి ఎంకైర్లీ చేస్తారట" అంటూ కంటనీరు పెట్టుకున్నాడు.

"విజిలెన్స్ వాళ్ళకా? ఏమని ఫిర్యాదు చేసాడట?" అంటూ అతన్ని వివరాలు అడిగాను.

"నేను లంచం ఇచ్చి డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ లేకుండానే రైల్వేలో ఉద్యోగం సంపాదించానని కంప్లెంట్ చేసాడట బాబూ." కంటనీరు తుడుచుకుంటూ చెప్పాడతను.

"వాళ్ళొస్తున్నట్లు నీకెవరు చెప్పారయ్యా? అవన్నీ అబద్ధాలు. డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ లేకుండా ఎవరైనా డ్రైవర్ ఉద్యోగం ఇస్తారటయ్యా. ఐనా నువ్వేం గాభరాపడొద్దు. నేను విజిలెన్స్ ఆఫీసర్తో మాట్లాడతానులే. నువ్వేం గాభరాపడకు." అంటూ అతనికి ధైర్యం చెప్పాను.

"బాబూ. నానా కష్టాలు పడితే ఈ ఉద్యోగం వచ్చిందయ్యా. ఈ ఉద్యోగం రాకమునుపు పదేళ్ళు నేను ప్రైవేట్ కాంట్రాక్టర్ దగ్గర ట్రక్ డ్రైవర్గా పనిచేసాను. నేనెవరికీ లంచం ఇవ్వలేదు. బాబూ నా ఉద్యోగానికేమీ ప్రమాదం ఉండదు కదా? ఒకదానికొకటితే నా భార్య పిల్లలు రోడ్డు మీదపడతారయ్యా. మీరే కాపాడాలి" అంటూ అతను నా కాళ్ళు పట్టుకోబోతే "నేనే వారించి నీకేం భయంలేదు వెంకట్రావ్.. నేను మాట్లాడతానుగా" అంటూ ధైర్యం చెప్పి అతన్ని పంపించివేశాను.

ఆ తరువాత మా డ్రైవర్ రాజు లోపలికొచ్చి "మాసారా బాబూ ఎంత ఘోరమో. అసలు ఈ వెంకట్రావ్ గాడికి బుద్ధిలేదు. అప్పట్లో డ్రైవర్ పోస్ట్లకి ఇంటర్వ్యూలైనప్పుడు ఈ శంకరావ్ 'లక్షరూపాయలీస్తే ఈ ఉద్యోగం నీకిప్పిస్తాననీ' చెప్పాడట. 'ఉద్యోగం వస్తే అలాగే ఇస్తాలేబాబూ' అని ఈ వెంకట్రావ్ గాడు నోరు జారాడట. అంతే ఆడివల్ల ఉద్యోగం ఏమీరాలేదు. ఆడు మంచి డ్రైవర్ కాబట్టి ఉద్యోగం వచ్చింది. కానీ ఉద్యోగం వచ్చిన దగ్గర్నుంచీ 'నీకు నావల్లే ఉద్యోగం వచ్చింది నా డబ్బులు ఇవ్వమంటూ వెంకట్రావ్ని బెదిరిస్తున్నాడట ఈ శంకరావ్. పాపం ఆ వెంకట్రావ్ గాడి దగ్గర అంతడబ్బెక్కడిది చెప్పండి. చివరికి విజిలెన్స్ వాళ్ళకి దొంగ కంప్లెంట్ చేసాడనీ చెప్పుకుంటున్నారు. మీరే వాడికి సహాయం చెయ్యాలి" అంటూ చెప్పాడు.

"సర్లే ఆ విజిలెన్స్ వాళ్ళు వస్తే నేను చెబుతానులే. ముందే మనం ఏమీ చెయ్యలేం" అన్నాను రాజుతో.

ఈ సంఘటన జరిగిన పదిహేను రోజుల తరువాత ఓ పిడుగులాంటి వార్త తెలిసింది. డ్రైవర్ వెంకట్రావ్ భార్య నూతిలో పడి ఆత్మహత్య చేసుకుందనీ డ్రైవర్ రాజు ఉదయాన్నే వచ్చి చెప్పడంతో నేను ఆశ్చర్యానికి లోనయ్యాను. "ఆ దుర్మార్గుడు శంకరావ్ ముండాకొడుకు ఆడి పెళ్ళాన్ని బెదిరించి నువ్వు నాకు లొంగితే ఆ కంప్లెంట్ వెనక్కి తీసుకుని ఉద్యోగం పోకుండా చూస్తాననీ బెదిరించడంతో ఆ అమాయకపు ఆడది వాడికి లొంగిపోయిందిట బాబూ. ఆ తరువాత ఏమనుకుందో ఏమో గానీ నిన్న రాత్రి నూతిలో పడి చచ్చిపోయిందిట" అంటూ పూర్తి వివరాలు చెప్పాడు రాజు.

ఆ మాటలు విన్న నాకు శంకరావ్ మీద విపరీతమైన కోపం వచ్చింది. నేను పాతిన మొక్క మానై విషపు పళ్ళు కాస్తుంటే దాన్ని నాశనం చెయ్యవలసిన బాధ్యత కూడా నాదేననిపించింది. వెంటనే వాడిమీద రిపోర్ట్ రాసి ఛీఫ్ ఇంజనీర్ కి పంపాను. కానీ ఇంతలోనే మరో ఘోరం జరిగిపోయింది. వారం రోజుల తరువాత ఒక రాత్రి శంకరావ్ తన ఇంట్లో నిద్రిస్తుండగా దారుణంగా హత్యకు గురికాబడ్డాడు. హంతకుడు ఎవరో తెలియదు. పోలీసులొచ్చి విచారణ జరిపారు కానీ వాళ్ళకి ఏ విధమైన ఆధారాలు దొరకలేదనీ తెలిసింది. అతని భార్యకూడా తాను లోపల నిద్రిస్తున్నానీ, అందువల్ల తనేమీ చూడలేదనీ, అదీకాక తమకెవ్వరూ శత్రువులులేరనీ, తనకెవ్వరిమీదా అనుమానాలు లేవనీ చెప్పడంతో ఏం చెయ్యాలో తెలియక పోలీసులు వెళ్ళిపోయినట్లు తెలిసింది.

కానీ శంకరావ్ హత్య వార్త తెలవగానే నా మనస్సులో ఎందుకో వెంకట్రావ్ మెదిలాడు. మరో రెండు నెలల తరువాత హంతకులు దొరకలేదనీ పోలీసులు ఆ కేసుని క్లోజ్ చేసేసారు. శంకరావ్ చనిపోయిన ఇరవై రోజుల తరువాత ఒకసారి రామారావు నా దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు "శంకరావ్ భార్యకు డబ్బులు అందాయా? పెన్షన్ ఫారాలు అన్నీ పంపించేశారా ? ఆమె ఉద్యోగానికి అప్లై చేసిందా?" అని ఆమె వివరాలడిగాను. ఎవరైనా ఉద్యోగులు సర్వీసులో ఉండగా చనిపోతే వాళ్ళ భార్యకు ఉద్యోగం ఇచ్చే రూల్స్ రైల్వేలో ఉన్నాయి.

"లేదుసార్. అతను చనిపోయిన పదిరోజుల తరువాత ఆమె ఇల్లు ఖాళీ చేసి ఎవ్వరికీ చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయిందిట. ఆ తరువాత నేను వాళ్ళూరికి కబురు పెడితే ఆమె అక్కడ కూడా లేదనీ తెలిసింది. ఆమె వస్తే అన్నీ దొరుకుతాయి, పేపర్లన్నీ రెడిగా ఉంచాము. వచ్చి ఆమె సంతకం చేస్తే చాలు. నిజానికి ఆమె డిగ్రీ చదివింది. ఆమెకు క్లర్క్ ఉద్యోగం దొరుకుతుంది." అన్నాడు రామారావ్.

"సరేండి ఆమె రాకపోతే మనం ఏం చెయ్యగలం చెప్పండి? అయినా అంత మొత్తం డి.సీ ఆర్ జీ, పెన్షన్ కోసం రాకపోవడం చాలా వింతగా ఉంది. ముఖ్యంగా మంచి ఉద్యోగం వదులుకుంటోంది" అన్నాను నిట్టూరుస్తూ.

అలా శంకరావ్ అధ్యాయం విషాదంగా ముగిసింది.

ఈ సంఘటన జరిగిన ఆరునెలల తరువాతనుకుంటాను ఒకసారి నేను విశాఖపట్నం ఒక పెళ్ళికి హాజరు కావటానికి వెళ్ళినప్పుడు శంకరావు భార్యని చూసాను. ఆమె నాకు బాగా తెలుసు. ఆమె పేరు వసుంధర.

"మీరు శంకరావు గారి భార్య వసుంధర కదూ?" అని ఆమె దగ్గరికి వెళ్ళి అడిగాను.

"అవునండీ" అంది నాకు నమస్కారం పెడుతూ.

"మీరేంటమ్మా ఎవరికీ చెప్పకుండా వచ్చేసారట. మీరు మన ఆఫీసుకు వస్తే మీకు రావలసిన ఎనిమిది లక్షల రూపాయల డి.సీ.ఆర్ జీ, పెన్షన్ అన్నీ వస్తాయి. అదీకాక మీకు క్లర్క్ ఉద్యోగం కూడా వస్తుంది. మీరు వెళ్ళి రామారావుగారిని కలవండి" అన్నాను.

"అలాగే సర్. వస్తాను" అంటూ అక్కడి నుంచి వడివడిగా వెళ్ళిపోయింది. ఆ తరువాత నేను పెళ్ళిలో చాలాసేపు ఉన్నానుకానీ ఆమె మరి కనిపించలేదు. నాకెందుకో ఆమె ప్రవర్తన ఆశ్చర్యం కలిగించింది. నన్ను చూడగానే గాబరాపడటం, వెంటనే వెళ్ళిపోవడం వింతగా తోచింది.

పెళ్ళి నుంచి వచ్చిన తరువాత నేను శంకరావ్ విషయాన్ని పూర్తిగా మరచిపోయాను. కానీ పదిహేను రోజుల తరువాతనుకుంటాను వసుంధర నుంచి నాకో ఉత్తరం వచ్చింది.

శ్రీవివాసమూర్తిగారికి,

నమస్కారములు. ఆ రోజు పెళ్ళిలో నా ప్రవర్తన మీకు బాధ కలిగించి ఉంటుంది. అందుకు క్షంతవ్యురాలిని. మీరు నా భర్తకు ఉద్యోగం వేయించిన వ్యక్తి. అందుకు మా కుటుంబం మొత్తం జీవితాంతం మీకు ఋణపడి ఉంటుంది కానీ మీ నమ్మకాన్ని వమ్ముచేసి నా భర్త ఎన్నో తప్పుడు పనులు చేశాడు. అందుకే ఆ రోజు పెళ్ళిలో ముఖం చెల్లక మీతో మనఃస్ఫూర్తిగా మాట్లాడలేకపోయాను.

ఇక అసలు విషయానికొస్తే నా భర్తను చంపిన వ్యక్తి వెంకట్రావ్ అనీ, నేను అతన్ని చంపుతుండగా చూసినా పోలీసులకు ఆ విషయం చెప్పలేదనీ చాలామంది అనుకున్నారు. కానీ నిజం అదికాదు. నా భర్త హత్యకావింపబడిన రోజున నేను లోపల పడుకోవడం వల్ల హంతకుడు ఎవరన్నది నాకు తెలియదు. కాకపోతే వెంకట్రావ్ భార్య ఆత్మహత్యకు నా భర్తే కారణం కాబట్టి అతనే హంతకుడు అని చాలా మంది అనుమానం. కానీ నా భర్తకి వెంకట్రావ్ తో సహా ఎందరో శత్రువులున్నారు. వాళ్ళలో ఎవరైనా ప్రతీకారంతో ఆ హత్య చేసి ఉండవచ్చు. ఒకవేళ నేను పోలీసులతో వెంకట్రావ్ మీద అనుమానం అని చెప్పినా వాళ్ళు అతన్ని అరెస్టు చేసి నానా హింసలు పెడతారు.

కానీ ఇప్పటికే అతని పిల్లలు తల్లి ఆత్మహత్యతో తల్లిలేని పిల్లలయ్యారు. ఇక అతని మీద నేను ఫిర్యాదు చేస్తే ఆ పిల్లలకు తండ్రికూడా లేక పూర్తి అనాధలవుతారు. అందుకే నేను నాకు ఎవరిమీదా అనుమానంలేదనీ చెప్పాను.

చివరగా నా భర్తలాంటి నీచుడి వల్ల వచ్చే ఒక్కపైసాగానీ, ఉద్యోగం గానీ నాకు అక్కర్లేదు. అతను చాలా కుటుంబాలతో పాటు నాకు, నా పిల్లలకు కూడా తీరని అన్యాయం చేసాడు. అతని వల్ల మా కుటుంబాలతో పాటు నాకు, నా పిల్లలకు కూడా తీరని అన్యాయం చేసాడు. అతని వల్ల మా కుటుంబం మొత్తం అప్రతిష్టపాలైంది. ఇప్పుడు నేను అక్కడికి వచ్చి ఉద్యోగంలో చేరినా జీవితాంతం అపరాధ భావంతో నాకు ప్రశాంతత ఉండదు. అందుకే ఆ రక్తపుకూడు తినదల్చుకోలేదు. అందుకు నా మనస్సాక్షి ఒప్పుకోట్లేదు.

అందుకే దూరంగా ఇక్కడకొచ్చి టీచరుగా ఉద్యోగం చేసుకుంటూ హాయిగా బ్రతుకుతున్నాను. ఇక నా గమ్యం నాపిల్లలిద్దరికీ మంచి చదువులు చెప్పించడమే. అందుకు ఎన్ని కష్టాలైనా నేను ఎదుర్కొంటాను.

ఒకవేళ నేను చేసింది తప్పైతే క్షమించవలెను.

వసుంధర

ఆ ఉత్తరాన్ని చదివిన తరువాత చాలాసేపటివరకు మనిషిని కాలేకపోయాను. చెడు వ్యసనాల వల్ల పాడైపోయిన వ్యక్తివల్ల చుట్టూరా సమాజంతో పాటు కుటుంబ సభ్యులుకూడా ఎలాంటి బాధలుపడతారో ఆ ఉత్తరం వల్ల తెలిసింది.

శాంతము లేక సౌఖ్యము లేదు!!

శ్రీమతి పి.వి. శేషారత్నం

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో బహుమతి పొందిన కథ

'ఒరేయ్ సీతారాముడూ!

మొన్నమధ్య మా చిన్న మనవడితో పార్కులో కాలక్షేపం చేస్తూంటే గుర్తుపట్టలేనంతగా మనిషి ఊరిపోయి, బట్టతల వచ్చేసిన మన కాలేజీమేట్ రంగారావు నన్ను గుర్తుపట్టేసి మాటల్లో నీ వివరాలు చెప్పి అడ్రసు ఇచ్చాడురా. మనం కాలేజీ అవగానే గోదావరి ఒడ్డుకి పారిపోవడం, పడవల్లోను, నావల్లోను తిరగడం, సెలవుల్లో అవతలి ఒడ్డుకు పోటీలు పడుతూ ఈదులాడడం, ఇదంతా ఒకరోజు మా అమ్మకి తెలిసిపోయి ఆవిడతో ముక్కచీవాట్లు తినడం, అమ్మ ఇంకమీదట ఈతకు వెళ్లనని నాతో ఏడుస్తూ ఒట్లు వేయించుకోవడం... సెలవు రాగానే అవన్నీ గట్టున పెట్టేసి మళ్లీ గోదావరి దగ్గరికి పరిగెత్తడం అన్నీ గుర్తొచ్చాయి. చదువులయిపోయాక నేను ఉద్యోగాల వేటలో రాజమండ్రి వదిలేయడంతో నీ కబుర్లేమీ ఇన్నాళ్లూ తెలియలేదు. ఆ తర్వాత ఉద్యోగరీత్యా ఈ వైపే ఊళ్లు తిరుగుతూ రిటైర్ అయ్యాక ఢిల్లీలోనే సెటిలవడంతో నాకు అటు వచ్చే అవకాశమే లేకపోయింది. ఎన్నాళ్లయిందిరా మనం కలుసుకుని? నువ్వు మీ పిల్లలతో కలిసి రాజమండ్రిలోనే ఉంటున్నట్టు రంగారావు చెప్పాడు. నువ్వు భౌతికంగా మారివుంటావు తప్ప మన పాత స్నేహపు వాసనలు మర్చిపోవనే అనుకుంటున్నాను.

నువ్వు కూడా రిటైరయిపోయి ఉంటావు కనుక ఖాళీయే కదాని నిన్ను నిన్నడగకుండానే రాజధాని ఎక్స్ప్రెస్ కి హైదరాబాద్ నుంచి నీకూ చెల్లెమ్మకీ (నీ పెళ్లికి నేను రాలేకపోయినా చెల్లెమ్మ పేరు రంగారావు చెప్పాడులే) రెండు టికెట్లు తీసాను. ఈ కవరులోనే పంపిస్తున్నాను. నేను, మీ చెల్లెమ్మ మీకోసం కళ్లు కాయలు కాసేలా ఎదురుచూస్తున్నాం అని గ్రహించి తప్పకుండా వస్తావనే ఆశిస్తున్నాను. తినబోతూ రుచి ఎందుకని నా వివరాలేమీ రాయడం లేదు. వచ్చాక ఎడతెగకుండా మనకి కబుర్లే కబుర్లు. ఎందుకైనా మంచిదని నా అడ్రసు రాస్తున్నాను తప్ప నువ్వు రైలు దిగేటప్పటికి నేను 'జీ హుజూర్' అంటూ ఎలా నిలబడతానో నువ్వే చూస్తావుగా. ఉంటాను మరి.

నీ రాధాగోపాలం

ఆ ఉత్తరం గురించి చెప్పినపుడు మా పిల్లలంతా తమ చేతిచమురు వదలదు పరవాలేదనుకున్నారో, లేక అత్తగారి పోరు కొన్నాళ్లయినా తప్పుతుందన్న కోడళ్ల మాటలకి తల ఒగ్గారో లేదా అంత గొప్పవ్యక్తి తమ తండ్రిని ప్రేమగా పిలుస్తుంటే వద్దనడం భావ్యం కాదనుకున్నారో గాని వెంటనే ఒప్పేసుకున్నారు. మా పెద్దాడు ఆఫీసు పని కల్పించుకుని మరీ హైదరాబాద్ తీసుకొచ్చి రాత్రికి తెలిసిన స్నేహితుల ఇంట్లో ఉంచి పొద్దుటే దగ్గరుండి మరీ రైలెక్కించాడు. నిజానికి రైలు కదుల్తూంటే మా మహాలక్ష్మి ఎందుకో కళ్లనీళ్లు పెట్టుకుంటూంటే చెప్పొద్దూ నాకూ కళ్లు చెమర్చాయి.

+++

'ఒరేయ్ సీతారాముడూ!'

రాజధాని ఎక్స్ప్రెస్ దిగి భార్యమణి మహాలక్ష్మితో పాటు భారత రాజధాని ఢిల్లీ రైల్వేస్టేషనులో తొలిసారిగా అడుగుపెట్టి దిక్కులు చూస్తున్న నన్ను బలంగా వాటేసుకున్నాడు రాధాగోపాలం.

'రాధాగోపాలం! ఎంతకాలమయిపోయిందిరా నిన్ను చూసి?'

నా మొహం వెయ్యి వోల్టల బల్బులా వెలిగి ఉంటుందని నాకు తెలుసు.

'సీతారాముడూ నువ్వేం మారలేదురా! అరే... ధోవతి లాల్చీ... అసలుసిసలైన తెలుగు మేష్టారివంటే నువ్వే...'

భుజం మీద గట్టిగా చరిచాడు. పట్టరాని ఆనందం వస్తే వాడెప్పుడూ అంతే...

'నువ్వు మాత్రం? నీ సూటూ బూటూ దర్జా... ఓహో... చదువుకునేటప్పుడు కాలేజీ రోజుల్లోనూ అంతేగా నువ్వు??'

'ఇదిగో అన్నయ్య గారూ! ఇక్కడ మహాలక్ష్మి అనే ప్రాణి ఉందని మర్చిపోయి మీ బాల్యస్నేహితులిద్దరూ ప్లాట్ఫారం మీద ఎంతసేపని అలాగే వాటేసుకుని కలలో విహరించేస్తారు?'

మహాలక్ష్మి మాటలతో ఈ లోకంలోకి అప్పుడే వచ్చినట్లుగా 'నువ్వున్నావుగదే అర్ధాంగివి, నన్ను కలలో కూడా సుఖంగా ఉండనీకుండా ఈ లోకంలోకి లాక్కురావడానికి...' విసుగు నటించాను సీతారామారావు అనబడే నేను.

'విన్నారా అన్నయ్య గారూ ఇదీ ఈయనగారి వరస. రైల్లో ప్రయాణం చేసినంతసేపూ మీ నామస్మరణే అనుకోండి.'

'ఏమ్మా రైలు ప్రయాణం బాగా సాగిందా?' మా రాధాగోపాలం నవ్వేస్తూ పలకరించాడు మా ఆవిడని.

తర్వాత దర్జాగా రాజహంసలాంటి తన కారులో ఎక్కించి తనే డ్రైవ్ చేస్తుంటే నా కళ్లు చెమర్చాయి - మా రాధాగోపాలం ఎంత గొప్పవాడయ్యాడో చూసి...

'ఇదేం రైలో... ఇలాంటి సుఖం ఎన్నడూ ఎరగం అన్నయ్య గారూ! హైదరాబాదు నుంచి ప్రయాణం కదా దడ్డోజనం, పులిహార అయినా లేకుండా అన్ని గంటలు ఎలాగా అని నేను కంగారు పడుతుంటే అక్కడకీ మా పెద్దాడు చెబుతూనే ఉన్నాడు. 'అమ్మా నువ్వు ఈ రైల్లోకి ఏమీ మూటలు కట్టుకోనక్కరలేదు. అన్నీ రైలు వాళ్లే పెడతారు' అని... కానీ కుర్రకుంక వాడికేం తెలుసు... ఈయనగారు ఏ క్షణాన ఏం తేలేదని విసుక్కుంటారోనని మాగాయముక్క దగ్గర్నుంచీ ఇంటినుంచే పట్టుకొచ్చాను. అయినా మా వాడన్నట్టే అరగంటకోసారి ఎవరో ఒకరు రావడం... డ్రింకులనీ, కాఫీలనీ టిఫిన్లనీ బిస్కెట్లనీ రొట్టెలనీ... భోజనమనీ తీసుకొచ్చి ఇస్తూనే

ఉన్నారనుకోండి. ఇంక తేవడం అయిపోయిందిలే అని కాస్త నడుం వాల్చగానే మళ్ళీ లేపేసి మరీ మళ్ళీ కాఫీలు, టీలు ఇవ్వడం. పెళ్లివారి మర్యాదలని మించిపోయాయి సుమండీ.'

'పిచ్చిదానా! ఈ తిన్నవాటి రేట్లన్నీ రైలు టికెట్టులో కలిపేసి ఉంటారులే. అందుకే టికెట్టు అంత రేటు... అయినాగానీ రాధాగోపాలం! వాళ్లు గడియ గడియకీ లేపేసి తిండి పెట్టడం కాదుగానీ కొంతసేపటికి తిండి కంటే నిద్రే ముఖ్యమనిపించిందిరా...'

'ఆ మాట మాత్రం నిజం అన్నయ్య గారూ! నాలుగు మెతుకులు నోట్లో పడగానే నడుంవాల్చి చిన్న కునుకు తీయడం అలవాటేమో ఈయనగారు పడుకున్నారు కదా అని నేనూ కాస్త కునుకు తీర్దామనుకుంటే 'ఒరేయ్ రాధాగోపాలం భలేవాడివిరా నువ్వు?' అంటూ ఈయనగారు నిద్రలోనే వికటాట్టహాసాలు... ఇదేం మనిషో... ఆనందం వచ్చినా ఆవేశం వచ్చినా పట్టలేరు బాబూ!'

'ఏదో నువ్వు నీమీద ఒట్టు పెట్టుకుని మా ఇద్దరికీ టికెట్లు కొని పంపించకపోతే రాజమండ్రి దాటి ఎరగనివాళ్లం మేం ఇలా రాజధానికి రావడమనేది ఈ జన్మలో జరిగే పనేనంటావా రాధాగోపాలం?'

'ఒరేయ్ కాలేజీలోలాగా అంత పూర్తిగా 'రాధాగోపాలం' అని పిలిస్తే గానీ పలకనా ఏమిట్రాసీతారాముడూ! గోపాలం అను చాలు.'

'నీ రాధనెలా మర్చిపోగలంరా... ఇదిగో ఏమోయ్... మహాలక్ష్మీ! మావాడికి రాధాగోపాలమని మిత్రబృందమంతా ఎందుకు పేరెట్టామో ఆ సంగతి ఎప్పుడూ నీకు చెప్పనేలేదు కదూ!'

'పోనివ్వరా ఇప్పుడీ వయసులో చెల్లెమ్మ దగ్గర అదంతా ఎందుకు?' అంత పెద్దవయసులోను సిగ్గుతో మెలికలు తిరిగాడు రాధాగోపాలం.

'అవునులే మా చెల్లెమ్మ గారి దగ్గర చెబితే రంజుగా ఉంటుంది కదా!' అలవాటు చొప్పున తెరలు తెరలుగా నవ్వాను.

వాడా నవ్వుకి అదిరిపోయి 'అబ్బే... నువ్వేం మారలేదురా?' అంటూ మళ్ళీ జబ్బు మీద బలంగా చరిచాడు వాడు.

ఇంద్రభవనంలా ఉంది వాడియిల్లు... ఇంటిముందు అధునాతనంగా పెద్ద గార్డెన్... మా జన్మలో అలాంటి ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టి ఉండమేమో నోరు తెరుచుకుని కళ్లతోనే ఆ అందాలను జుర్రేస్తున్నాం నేనూ మహాలక్ష్మీ... బహుశా శ్రీకృష్ణుడింటికి కుచేలుడు వెళ్లినప్పుడూ ఇలాగే విస్తుబోయి చూసి ఉంటాడు.

'లోపలకి రండన్నయ్య గారూ... వదిన గారూ ప్రయాణం బాగా జరిగిందా?'

ఫిల్మ్లో ఉంటున్నారు కదా రాధాగోపాలం భార్య అనసూయ ఏ పంజాబీ డ్రస్సా వేసుకుని జుట్టు విరబోసుకుని దర్శనం ఇస్తుందనుకున్న నాకు చక్కని హుందా అయిన వెంకటగిరి చీరతో కళ్లనిండా కాటుకతో నిండుగా ఎర్రని కుంకుమ బొట్టుతో, అచ్చతెలుగు ఆడపడుచులాగా సంప్రదాయంగా స్వాగతం చెప్పేసరికి కాస్తంత ఆశ్చర్యపోయినా వెంటనే సర్దుకున్నాను.

'బాగానే జరిగిందమ్మా.'

ఏసీ ప్రయాణమే అయినా వయసురీత్యా కాబోలు అన్ని గంటలు రైల్లోనే కూర్చోవడం బడలికగా అనిపించి ఇద్దరమూ భోజనాలయ్యాక కాస్త కునుకు తీసి లేచేసరికి టిఫిన్లు రడీ...

ఆ తర్వాత రాధాగోపాలం భార్య అనసూయ సాయంత్రం కొడుకులు కోడళ్లు ఉద్యోగాల నుంచి వచ్చేసరికి చపాతీ పిండి కలిపేసి అన్నం, కూర వండేసింది.

తర్వాత ఇంటికి వచ్చిన కోడళ్లు చక్కగా స్నానాలు చేసి ఫ్రైమ్ అయిపోయి వంటింట్లోకి ప్రవేశించి తక్కిన పనంతా నవ్వుతూ పూర్తి చేసేసారు.

ఆ తర్వాత భోజనాల దగ్గర తండ్రి మమ్మల్ని పరిచయం చెయ్యగానే...

'అంకుల్ మా అమ్మానాన్నగార్లకు మంచి కాలక్షేపం దొరికినందుకు మాకెంతో సంతోషంగా ఉంది.'

అంటూ మా ఇద్దరినీ కుటుంబసభ్యుల్లా కలిపేసుకుంటున్న వాళ్లందరినీ చూస్తుంటే మా దంపతులకు తెగ ముచ్చటేసింది.

భోజనాలు చేస్తున్నప్పుడు నేను కూడా వాళ్లలో ఒకడిగా కలిసిపోతూ మా గోపాలానికి రాధాగోపాలమనే ఆ పేరెలా వచ్చిందో చెబుతుంటే హాలంతా నవ్వుల పువ్వులు విరిసాయి.

'ఇదిగో చెల్లెమ్మా! కాలేజీలో చదివేటప్పుడు ఇప్పుడంత స్టయిలిష్ గానూ ఉండేవాడేమో వీడికి రాధ నుంచి తెగ ప్రేమలేఖలు వచ్చేవని నీకెప్పుడయినా చెప్పాడామ్మా!'

నా మాటలకి రాధాగోపాలం భార్య లేదని తల తిప్పుతూ నవ్వింది.

'ఆ తర్వాతేమయింది అంకుల్ చెప్పండి.. నాన్నగారు కూడా తిరిగి లవ్ లెటర్లు రాసారా? నాన్నగారికి రాధ కనిపించిందా లేదా?' గోపాలం ముగ్గురు కొడుకులు, కూతురు, అల్లుడు సరదాపడుతూ కుతూహలంగా అడిగారు.

'ఆ.. ఆ... మీ నాన్న కూడా కవితావేశంతో వీరలెవెల్లో రాసేసాడు లవ్ లెటర్లు. ఒకానొక శుభముపూర్తాన రాధ, గోపాలం కాలేజి గ్రౌండ్ లో కలుసుకోగానే మా స్నేహబృందమంతా ఒకటే నవ్వులు... చప్పట్లు...'

'ఇదంతా నాకెప్పుడూ చెప్పలేదేమండీ?' కినుక నటించింది అనసూయ.

'మరి వాళ్లెందుకు పెళ్లి చేసుకోలేదు. పెద్దవాళ్లు ఒప్పుకోలేదా అంకుల్!' కొంటెగా అడిగాడు అతని అల్లుడు మనోహర్.

'వీళ్లే ఒప్పుకోలేదమ్మా! రాధాకృష్ణ అనబడే రాధని ఈ గోపాలం ఎలా పెళ్లి చేసుకుంటాడు? ప్రతీమాటకీ ఎప్పుడూ కవిత్వం అల్లే వీడిని ఆట పట్టించడానికి మా స్నేహబృందం ఆడిన నాటకమది.'

'ఒరేయ్ సీతారాముడూ మావాళ్లముందు నన్నాట పట్టిస్తావా ఉండు నీ పనిచెప్తాను?' అంటూ వాడు నా జబ్బు చరిచేందుకు నన్ను పట్టుకోవడానికి డైనింగ్ టేబిల్ చుట్టూ తిరుగుతూంటే అంతా ఘెయ్యలన ఒకటే నవ్వులు...

ఆ మర్నాడు రెండో శనివారం... అందరికీ సెలవే...

అనసూయ దర్జాగా ముగ్గురు కోడళ్లకు పనులు పురమాయిస్తూ వాళ్లతో కలిసి కబుర్లు చెబుతూ వారానికి సరిపడా జుంతికలు, బెల్లం బూంది, తొక్కుడు లడ్డులు, కారపూస వగైరా వగైరాలు చేయిస్తూంటే మా మహాలక్ష్మి కళ్లు తుడుచుకోవడం నాకంట బడింది.

దానికి ఆనందమొచ్చినా విషాదం కలిగినా చప్పున కన్నీళ్లుచేస్తాయి. ఎంతైనా ఎప్పటికప్పుడు భావోద్వేగాలు వదిలించేసుకునే ఆడవాళ్లు అదృష్టవంతులనే చెప్పాలి. నేనలా చెయ్యలేకపోవడంతో ఒత్తిడి ఎక్కువైపోయి మాయదారి షుగర్ దాపరించింది.

భోజనాల దగ్గర అంతా పోటీలు పడుతూ ఒకటే సరదా కబుర్లు చెబుతుంటే... నాకయితే అన్నం తినకుండానే కడుపు నిండిపోయింది. రాధాగోపాలం కోడళ్లు కూడా ఎంతో చురుకైనవాళ్లు కావడంతో చకచకా అత్తగారిని మన్నిస్తూనే వడ్డనలు, తక్కిన పనులు చక్కబెట్టేసి ఆ తర్వాత అత్తాకోడళ్లు అంతా ఒకే దగ్గర సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ అన్నాలు తింటుంటే మహాలక్ష్మి ఉత్సాహంతో వాళ్లలో కలిసిపోవడం చూసి నా మనసు ఆనందతరంగితమయింది. ఆడవాళ్లకి అప్పుడప్పుడూ ఇలాంటి ఆడవిడుపు అవసరమని తొలిసారిగా అర్థమయింది నాకు.

ఇదంతా తప్పుకుండా ఇంటి యజమాని చాకచక్యమే. లేకపోతే ఈ లోకంలో అత్తాకోడళ్లను ఇలా నవ్వుకుంటూ చూడటం అంత తేలిక కాదనే చెప్పాలి. ఆరోజు సాయంత్రం ఆడవాళ్లంతా గుడికి వెళ్లిపోతే, నేను, రాధాగోపాలం, పిల్లలతో కలిసి పార్కుకి వెళ్లి అలిసిపోయేదాకా ఆటలు ఆడాం. నిజం చెప్పాలంటే నా మనవలతో ఒక్కనాడూ నాకిలాంటి అనుభవం కలగనే లేదు.

మేం వచ్చి అప్పుడే మూడు రోజులయిందంటే నమ్మబుద్ధికావడంలేదు నాకూ మహాలక్ష్మికినూ...

ఎందుకంటే ఇంటి దగ్గర కాలం ఎంత భారంగా కదిలేది? మేం ఇక్కడనుంచి కదిలి వెళ్లేలోగా ఆ చిదంబరరహస్యాన్ని రాధాగోపాలం నుంచి తెలుసుకునే తీరాలని నిశ్చయించుకున్నాను.

సోమవారం...

రోజుల సెలవుల తర్వాత పొద్దుటే పిల్లలంతా స్కూళ్లకు, గోపాలం కొడుకులు కోడళ్లు ఉద్యోగాలకు వెళ్లిపోవడంతో పదింటికల్లా ఇల్లు ఖాళీ అయిపోయి చిన్నబోయింది. అయినా చిరునవ్వు చెదరకుండా అనసూయ మా మహాలక్ష్మి సాయంతో మా నలుగురికీ ప్రత్యేకంగా వంట చేసాక మళ్లీ కబుర్లతో కాలక్షేపం చేస్తూ భోజనాలు చేసేసి కునుకులు తీసేసాం.

'ఈ పూటేం చేద్దారా... మన కాలనీ చివర ధియేటర్లో పాత తెలుగు సినిమా 'కలసి ఉంటే కలదు సుఖం' వేస్తున్నారట వెళ్ళామా సీతారాముడూ! ఏవోయ్ అనసూయా మీ ఆడాళ్లు ఏమంటారు?'

'ఇంత చల్లని వేళ మన నందనవనంలో పూల పరిమళాలు ఆస్వాదిస్తూ సన్నజాజుల మాల కట్టుకుంటూ కూర్చోకుండా సినిమా ఏమిటండీ? వదిన గారూ! ఏమంటారూ?'

గార్డెన్ ను ఇంతింత కళ్లు చేసుకుని చూస్తూ పువ్వులను సున్నితంగా స్పృశిస్తూ మురిసిపోతున్న మా మహాలక్ష్మి 'నా ఓటు మీకే వదిన గారూ!' అంది చిరునవ్వుతో.

'అయితే రండి అలా వెళ్లి ఇన్ని మొగ్గలు తెంపుకుని వద్దాం.' అంటూ ఆడవాళ్లిద్దరూ గార్డెన్ లోకి వెళ్లిపోయారు.

'ఇంత వయసాచ్చినా నీ సినిమా పిచ్చి తగ్గలేదేమిటిరా రాధాగోపాలం? నిన్నా మొన్నా సెలవు కదా... అందరితో కలిసి వెళ్లకుండా ఇప్పుడు సినిమా ఏమిటిరా... అదీగాక కొడుకులు కోడళ్లు మనవలు వచ్చే వేళవుతోందాయె! అయినా ఉద్యోగాలతోను, చదువులతోను అలసిపోయి వస్తారు. మనం సినిమాకి రమ్మన్నా వస్తారో రారో కదా!'

మా రాధాగోపాలం కొత్త సినిమా తొలి ఆటకు క్లాసులు ఎగ్గొట్టి వెళ్లడం నాకింకా గుర్తుంది.

రాధాగోపాలం 'ఎవరి సంగతి నువ్వనేది. కొడుకులు, కోడళ్లు మనవలు ఇవాళ్లి నుంచి వాళ్లిళ్లికి వెళ్తారుగాని మనింటికెందుకు వస్తారురా నువ్వొట్టి అమాయకుడివి.' అన్నాడు ఎటో చూస్తూ. 'వాళ్లిళ్లికి వెళ్లడమేమిటి? అంటే???' ఇంకా ఏదో అనబోయి వాడివైపు చూసి ఆగిపోయాను.

నాకేదో అర్థమయి అవనట్టుంది.

'అంటే ఏంలేదులే... వారాంతలో వాళ్లంతా పిల్లలతో సహా ఇక్కడకు వస్తారు. వాళ్లు రాకముందు మూడు రోజులూ వాళ్లు వస్తారనే ఎదురుచూపుతోను, వచ్చి వెళ్లిన తర్వాతి మూడు రోజులూ వాళ్లతో గడిపిన రోజుల్ని నెమరువేసుకుంటూ గడిపేస్తుంటాం మీ చెల్లెమ్మా నేనూను.'

ఆ తర్వాత నన్ను మాట్లాడనివ్వకుండా వాడు కళ్లు మూసుకుని చెప్పుకుపోయాడు.

'ఒరేయ్ సీతారాముదూ! నీకో సంగతి తెలుసా? చిన్నప్పుడు మీ ఉమ్మడి కుటుంబాన్ని చూసినప్పుడల్లా అమ్మ తప్ప ఎవరూ లేని నేను ఎంతో ముడుచుకుపోయేవాడిని. ఒకరోజు నువ్వన్నం తినకుండా స్కూలుకి వచ్చేసావని మీ బాబాయి క్యారేజి మోసుకురావడమే కాకుండా నీకు ప్రేమగా తినిపించడం కూడా చూసి ఇంటికెళ్లి నాకలాంటి బాబాయి ఎందుకు లేడని మా అమ్మ దగ్గర ఎంత ఏడ్చానో... అమ్మ ఇచ్చిన తాయిలాలు నేను నీతో పంచుకుందామని నీకు వాటా పెడితే 'ఇది మా చెల్లికి ఎంతో ఇష్టం' అంటూ అందులో కొంత దాచి నువ్వు మీ బాబాయి కూతురికి పెడుతుంటే ఆశ్చర్యంతో కళ్లు ఇంత చేసుకుని చూడడం నువ్వు గమనించి ఉండవు గానీ ఉమ్మడి కుటుంబం అంటే అప్పటినుంచీ నా జీవితంలో ఓ కోరికగా దాచుకున్నానురా సీతారాముదూ!

అందుకే నా సంపాదనతో నా కొడుకులు కోడళ్లు మనవలతో ఉమ్మడి కుటుంబంగా గడుపుదామనే... చూసావుగా ఇంత పెద్ద ఇల్లు డిజైన్ చేసి కట్టించాను. కాని.... ఏడాది తిరక్కుండానే నాకు హార్ట్ ఎటాక్ వచ్చింది. మీ చెల్లెమ్మకి అలాకయితే రాలేదు గానీ రోజూ తగువులతో షుగరూ బిపి తగులుకున్నాయి.

పూర్వపురోజులు వేరురా సీతారాముదూ! అమ్మాయిలకి ఊహ తెలిసీ తెలియని రోజుల్లో అంటే వ్యక్తిత్వం ఏర్పడనప్పుడే పెళ్లిళ్లయ్యేవి కనుక వాళ్లు అత్తింటి వాతావరణానికి అలవాటు పడి ఆపాటి ఈపాటి తగువులున్నా కష్టసుఖాలకు సర్దుకుపోయేవారు. పైగా ఎంత దెబ్బలాడుకున్నా మనసుల్లో ప్రేమాభిమానాలకు కరువుండేది కాదు. కానీ కాలం మారిపోయిన ఈ రోజుల్లో... వ్యక్తిత్వాలు ఏర్పడ్డాకనే పెళ్లిళ్లు చేసుకుంటున్న ఈరోజుల్లో అందరికీ స్వతంత్ర భావనలే. మగవాళ్లతో సమానంగా ఉద్యోగాలు చేసుకుంటున్న ఇంటి కోడలికి అలసిపోయి ఇంటికి రాగానే కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకుని పని చేసుకోవచ్చు కదా అనిపిస్తుంది. కాని కోడలు ఇంటికి వచ్చాక కూడా తనే ఎందుకు పని చెయ్యాలి అని అత్తగారికుంటుంది. సెలవురోజు కదా ఓ గంట లేటుగా లేచి భార్యాభర్తా ఇద్దరూ కలిపి సరదాగా నవ్వుకుంటూ వంటింట్లో పని చేసుకోవచ్చు కదా అని ఆ దంపతులకుంటుంది. ఎన్నడూ వంటిల్లెరుగని కొడుకు, కోడలి

కారణంగానే గరిటె పట్టుకోవాల్సి వస్తోందని పెద్దవాళ్లకుంటుంది. ఇంక అత్తగారికి ఏ నడునొప్పి వచ్చినా ఇంట్లో తినికూర్చుని పని ఎగ్గొట్టడానికి ఇదొక సాకు అనుకుంటుంది కోడలు. ఇంక అలాగే ఆదాయాలలో తేడాల వల్ల తోడికోడళ్ల మధ్య పోటీ... అటు భార్యలను సమర్థించలేక, సమర్థించకుండానూ ఉండలేక ఇంట్లో తండ్రికోడుకులకు హైరానా... ఈ మాటల్ని బట్టి మాయింటి పరిస్థితి నీకర్థం అయి ఉంటుంది. అసలు మాయింట్లోనే కాదు ఏ ఇంట్లోనయినా కాస్తా కూస్తా తేడాతో ఇదే పరిస్థితి అనే నిజం చాలాకాలానికి గానీ నాకర్థం కాలేదురా.

సీతారాముడూ! మన కాలేజీలో కర్ణాటక సంగీతపు పోటీల్లో 'శాంతము లేక సౌఖ్యము లేదు' అనే కీర్తనకు నాకు ఫస్ట్ ప్రయిజ్ లోచ్చింది నీకు గుర్తుందా? అప్పుడు అర్థం తెలియకుండానే పాడి బహుమతి తెచ్చుకున్న నేను, ఏడాది క్రితం... ఓ సుముహూర్తానదాని అర్థం గ్రహించి ఆచరణలో పెట్టాను. సౌఖ్యమంటే ఏమిటిరా? మహాభాగ్యము... మహాభాగ్యమెలా వస్తుంది? ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము కదా! నాకు ఆరోగ్యం పోయాకనే దాని విలువ తెలిసి ఇంట్లో శాంతముగా లేకపోతే ఎవరికీ సౌఖ్యముండదు అని గ్రహించాను. శాంతము కావాలంటే ఏం చెయ్యాలో అదే చేశాను. నేను బ్రతికుండగానే నాకున్నదానిని నాతో సహా వాటాలు వేసి పంచేసి ఎవరి ఇల్లు వారిదే అని సున్నితంగా చెప్పాను. చిత్రమేమిటంటే ఎందుకోగాని ఎవరూ వ్యతిరేకించలేదు. మరొక చిత్రమేమంటే వారంతా పిల్లాపాపలతో వచ్చి మాతో గడిపేలాగా నేనడక్కుండానే నాకో వరమిచ్చారు. ఇప్పుడు మా ఆవిడ నేను ఎంతో శాంతంగా ఉంటూ సౌఖ్యాన్ని కాపాడుకుంటున్నాం. బ్రతికున్నన్నాళ్లూ బద్ధశత్రువుల్లా ప్రతిరోజు కత్తులు దూసుకోకుండా అప్పుడప్పుడు వచ్చి పలకరించే పిల్లల ప్రేమాభిమానాలతో ఈ జీవితం ఇలా ఆనందంగా వెళ్లిపోతే అంతకంటే ఇంకేం కావాలిరా సీతారాముడూ!

మా మహాలక్ష్మికి అనసూయమ్మ ద్వారా అదంతా తెలిసిందో లేదో నాకు తెలియదు గానీ సాయంత్రం తను కట్టిన సన్నజాజుల మాలను ఆనందంతో ఆ రాత్రి నా మెడలో వేసింది.

నాయింట్లో అశాంతినీ పారద్రోలేందుకు నాకేదో సంకేతం అందినట్టయింది.

మాయింట్లో కూడా మా మహాలక్ష్మి, నేను సౌఖ్యాన్ని శాంతంతో కొనుక్కుంటేనే బాగుంటుందనే నిర్ణయానికొచ్చాను. అందుకు మానాన్నగారు నావాటాకిచ్చిన భూమిని ఫణంగా పెడితే చాలు. నా పిల్లలందరి దృష్టి దానిమీదేనని నాకుగాక ఇంకెవరికీ తెలుస్తుంది.

అయినా పైకి వెళ్లేటప్పుడు ఈ భూములు, భోషాణాలు మనవెంట వస్తాయా మాపిచ్చిగాని...

నెల్లాళ్ల తర్వాత...

తిరిగి రాజమండ్రి వెళ్తున్నంతసేపు మా రాధాగోపాలం మాటలే నా గుండెల్లో మారుమ్రోగుతుంటే అంతవరకు చర్చించుకున్న మా దంపతుల నాలుగు కళ్లు మాత్రం మా నిర్ణయానికి ఎందుకో వర్షిస్తూనే ఉన్నాయి.

అయితే రాజమండ్రిలో రైలు దిగుతుంటే మసకబారిన మా కళ్లకు మా కుటుంబం మొత్తం స్వాగతం పలుకుతూంటే బిత్తరపోయాం.

'అత్తయ్య గారూ మీరు లేని ఈ నెల్లాళ్ల ఇంట్లో శృశాన నిశ్శబ్దం అనుకోండి.... అబ్బబ్బా భరించలేకపోయాం...'

పెద్దకోడలు గొంతులోని ఆరాటంలో నిజాయితీ తళుక్కుమంటోంది.

'అవును నాన్నా! రాత్రిళ్లు మీరిద్దరూ లేని ఇంటికి రావాలనే అనిపించలేదు.' కొడుకులు ముగ్గురూ నన్ను చుట్టేశారు. వాళ్ల స్పృహలో నాకేదో సంకేతం...

'అత్తయ్యా! మీ మనవరాలు బామ్మకోసం ఎలా బెంగపెట్టుకుని చిక్కి శల్యమయిందో చూడండి.' చిన్నకోడలు ఫిర్యాదు.

'అవును బామ్మా! ఇన్నాళ్లు ఎందుకుండిపోయావు? నా కాలికి దెబ్బ తగిల్తే నువ్వు మంత్రం వేస్తే ఇట్టే తగ్గిపోయేది. చూడు ఎన్ని దెబ్బలు తగిలి అలాగే పెచ్చులు కట్టిపోయావో!' అంటూ మనవరాలు వాళ్ల బామ్మని వాటేసుకుంటూంటే కన్నీళ్లు వద్దన్నా ఆగడం లేదు.

'తాతయ్యా! నువ్వు లెక్కలు చెప్పలేదుగా... అందుకే నాకు మార్కులు తగ్గిపోయాయి. ఇంకెప్పుడూ నువ్వెక్కడికీ వెళ్లొద్దు తాతయ్యా!'

ఏదో తెలియని ఉద్వేగంతో మహాలక్ష్మి, నేను ముఖముఖాలు చూసుకున్నాం.

ఎందుకంటే మాయింట్లో 'శాంతమూ లేక సౌఖ్యమూ లేదు' అని పాడుకోవాలో వద్దో మాకిద్దరికీ ఎంతకీ అర్థం కావడంలేదు.

అప్పుడప్పుడూ రాధాగోపాలం గుర్తుకొస్తూంటాడు.

మా ఇంట్లో శాంతం తగ్గినప్పుడు మాత్రం... సౌఖ్యం గురించి ఆలోచించడం మానేసి... ఆనాడు ఢిల్లీనుంచి వచ్చేటప్పుడు రైలుప్రయాణంలో తీరికగా మఠం వేసుకుని కూర్చుని ఎంతగానో ఆలోచించి ఎవరెవరికి ఎంతెంత వస్తుందో అని కాగితాల మీద వేసిన లెక్కలను తీసి చూసుకుంటూ కాలం గడిపేస్తుంటాం మా మహాలక్ష్మి, నేనూను.

శాంతం విలువ, సౌఖ్యం ఖరీదు మాకు ఈ జన్మలో అందుబాటులోకి వస్తాయో రాదో తెలియదు మరి!!

కథా కౌముది

దొంపత్వం

డా. వెంకట రావు కూచిభొట్ల

“ఏమయ్యోయ్, నాతిన్న నేను నడుం విరిగేలా చేస్తుంటే నీతిన్న నువ్వు అలా నడుచుకొంటూ తిరుగుతావే? కాస్త ఆరేదాకా ఓమూల కదలకుండా కూర్చోవయ్యా అంటే వినవే? ముసలితనం వచ్చేకొద్దీ కుదురు లేకుండా పోతోంది మీకు”, పూర్ణమ్మ గమ్ మంది.

పూర్ణమ్మ భర్తను ఎప్పుడు నువ్వు అంటుందో అప్పుడు మీరు అంటుందో తనకే సరిగా తెలీదు.

“అబ్బబ్బ ఊరుకోవే, అవతల ఎవరున్నారో చూసుకోవు, పనిమీద ఎవరో వస్తే పుస్తకం కోసం లేచాను” అన్నాడు శంకరం.

“సరేలే, ఎప్పుడూ ఉండేదే కదా”, గొణుకొంటూ శంకరం అడుగులు పడినచోట మళ్ళీ పేడతో అలికింది.

సాయంత్రం అయ్యేసరికి పూర్ణమ్మ ఇల్లంతా పేడతో అలకడం, ముగ్గు కర్రతో ముగ్గులు వెయ్యడం అయిపోయింది. విశాలమైన ఆ అరుగుని అలికి ముగ్గుపెట్టిన వెంటనే ఓ ప్రక్కగా నిలబడి చూడడమంటే పూర్ణమ్మకు ఎంతో ఇష్టం. కొత్తగా అలికిన అరుగుమీద ముగ్గు చీకట్లో మతాబు నుంచి రాలుతున్న ముత్యాల్లా, ఆకాశంలో నక్షత్రాల్లా కనిపిస్తూ ఇంట్లోకి పండగ తీసుకొచ్చినట్లు ఉంటుంది. బయటికి వెళ్ళిన శంకరం పనయ్యాక కాలవ గట్టు దగ్గరికి వెళ్ళాడు. సాయంత్రం కాలవ గట్టు మీదుగా నడవడం తనకి ఇష్టమూనూ, చిన్నప్పటిన్నుంచీ అలవాటూనూ. శీతాకాలం అవడంతో పొలం మీంచి అప్పుడే చలిగాలి వీస్తోంది. వీటికి తోడు తన చిన్నతనంలో అయితే, గట్టుని ఆనుకొని ఉన్న రావిచెట్టు ఆకులు, గాలితో గల గలా కబుర్లు చెబుతూ ఉండేవి, పిచ్చుకలు కరంటు తీగల మీద తీగ కనిపించనంతగా ఉండేవి. అవి చేసే హడావుడి, సాయం సంధ్య కాలికి చిరు గంటలు కట్టుకొని వస్తోందా అన్నట్లుండేది. దూరంగా గుడిలోంచి వినిపించే ఘంటసాల భగవద్గీత, శిశిరం మనసుని తాకినప్పుడు, దుప్పటిలా వెచ్చగా ఉండేది. ఇప్పుడు కాలవ గట్టు తారోడ్డుగా మారింది. రావిచెట్టు రోడ్డుకు అడ్డం అని కొట్టేసారు. రోడ్డును ఆనుకొని ఉన్న పొలంలో అక్కడక్కడా ఇళ్ళు వచ్చాయి. గుడి పాతపడి పోయి దీపం పెట్టే నాధుడు లేని స్థితి వస్తే, అందులోనే సాయిబాబా విగ్రహం పెట్టారు. రెండు చర్చిలు కూడా వచ్చాయి. సినిమా పాటలు, సినిమా పాటల రాగంలో భక్తి పాటలు, చర్చి లోంచి వచ్చే ఉపదేశాలు, అప్పుడప్పుడు కాకి అరుపు,

వచ్చేపోయే వాహనాలు, వాటి హారన్ శబ్దాలు, రోడ్డు పై నుంచి లేచే ఎర్రటి దుమ్ము, వేటికవి తమ గుర్తింపుకోసం తెగ ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ఏవీ తనను చూడటం లేదని సంధ్యా కాంత, ముఖం కందగడ్డలా చేసుకొని రోజూ కన్నా ముందే పశ్చిమానికి వెళ్ళిపోతానంటోంది. శంకరానికి ఇక నడవాలనిపించలేదు. పైగా కొడుకు, కోడలు వచ్చే వేళయింది. శంకరం ఇంటి దారి పట్టాడు. ఆవీధిలో పాక ఉన్న ఇల్లు అది ఒక్కటే. అంతకుముందు ఉన్న పాకలన్నీ పెంకుటిళ్ళు లేదా డాబాలు అయిపోయాయి. శంకరానికి కానీ, పూర్ణమ్మకు కానీ డాబా ఇల్లు ఇష్టం లేదు. పాక అయితేనే చల్లగా ఉంటుందని, పేడతో అలికిన ఇంటి అందమే వేరని వాళ్ళ ఉద్దేశం. ఆ యిల్లు ఓ నాలుగు వందల గజాల్లో ఉంటుంది. ఉత్తరం వీధి. రమారమి ముప్పై అడుగులు పొడవైన ఆరుగు, మట్టి గోడలు. గోడలపై కరెంటు వైరింగ్ పైకి కనిపిస్తూనే ఉంది. చెక్క బద్దీ వేసి దానిపై వైర్లు బారులుగా పేర్చి పిన్నులతో బిగించారు. పాత కాలపు గుండ్రటి ఇత్తడి స్విచ్ లు, ఫిలమెంట్ బల్బులు, అమర్చి ఉన్నాయి. అరుగుకి, వీధి గేటు కి మధ్య పదిహేను అడుగులకు పైన వెడలైన ఖాళీ స్థలం, అందులో ఎడమ వైపు మామిడి చెట్టు, కుడివైపు నుయ్యి. నుయ్యికి చుట్టూ సిమ్మెంటు తో కట్టిన పళ్ళెం. అక్కడక్కడ సిమ్మెంటు పగిలిపోయి మట్టి కనిపిస్తోంది. ఇంటికి తూర్పు వైపు బాగా పెరిగిన నాలుగు కొబ్బరి మొక్కలు ఉన్నాయి. తూర్పులో తులసి కోట, ఆగ్నేయం వైపు వాడకుండా వదిలేసిన మట్టి పొయ్యి ఉన్నాయి.

శంకరం ఇంటికి చేరేసరికి పూర్ణమ్మ వ్యాసపీఠం పైన భాగవతం పెట్టుకొని చదువుకొంటోంది.

“నేను రాకుండానే చదివేస్తున్నావా” అన్నాడు.

చదవడం ఆపి, “ఏం చెయ్యను, ఏపనీ లేదు, మీరు లేరు, పదే పదే పిల్లాడు వచ్చాడా అని వీధివైపు దృష్టి పోతోంది” అంటూ పూర్ణమ్మ మళ్ళీ భాగవతం రాగయుక్తంగా చదువుతోంది.

పూర్ణమ్మకు సంగీతం రాదు కానీ, ఆ గొంతులో భక్తి కలిసి శంకరానికి మధురమైంది.

శంకరం పెరట్లో ఆవు దగ్గర శుభ్రం చేసి, గడ్డి వేసి నూతి దగ్గర స్నానం చేసేసరికి వాతావరణంలోకి పసుపు ఎరుపు కలిసిన కిరణాలు ప్రసరించాయి. వాటికి ఎదురుగా నిలబడి శంకరం సంధ్యావందనం చేస్తున్నాడు. సన్నగా ఆరడుగుల పొడవుతో నిటారుగా నిలిచి, చేతులు ముకుళించి నిశ్చలంగా ఉన్న శంకరాన్ని చూస్తూ, “నేను లేని రోజున తనకు తట్టుకొనే శక్తి నివ్వు తండ్రి” అని ఒక సారి కళ్ళు మూసుకొని ప్రార్థించింది. అలికి ముగ్గుపెట్టిన వాకిలిని ముద్దు పెట్టుకోవాలని సాయం సంధ్యా కిరణాలు మామిడి కొమ్మల మధ్యనుంచి దారిచేసుకొని వస్తున్నాయి. శంకరం సంధ్యా వందనం ముగించి పూర్ణమ్మ ప్రక్కనే కూర్చున్నాడు.

పూర్ణమ్మ చదవడం ఆపి, “అబ్బాయి, కోడలు ఎన్నింటికి వస్తున్నారు?” అంది.

“దీపాల వేళకి వచ్చేస్తారు, రాత్రి అన్నంలోకి ఏం చేసావు?” అన్నాడు.

“అబ్బాయికి వెన్న చిలికాను. ఆవకాయ, వెన్న అంటే వాడికి ఇష్టం. కోడలికి వంకాయ బండ పచ్చడి ఇష్టం అని చేసాను” అంది.

శంకరం లేచి లైటు స్విచ్చు వేసి కళ్ళకద్దుకొన్నాడు. పూర్ణమ్మ పుస్తకం మూసి, దీపాన్ని కళ్ళకద్దుకొంటుండగా ఘోను మోగింది. “అబ్బాయి చేసాడు” అంటూ శంకరం ఘోనులో మాట్లాడాడు.

శంకరం మొహంలో నవ్వు పోవడం చూసి “ఏమైంది?” అని అడిగింది.

“ఏముంది, భోజనానికి రావట్లేదుట, రావడం లేటవుతుంది, మేము దారిలో చేసేసి వస్తాము మీరు తినేయండి అన్నాడు”, శంకరం గొంతులో నిరాశ స్పష్టంగా ఉంది.

శంకరానికి కొడుకు సత్యంతో కలిసి భోంచేయడం ఇష్టం. సత్యం పిల్లవాడిగా ఉన్నరోజుల్లో తను కబుర్లు చెబుతూ అన్నం తినిపించడం, వాడి అల్లరీ గుర్తుకొస్తాయి. పూర్ణమ్మ కాసేపు ఏమీ మాట్లాడలేదు. “కరంటు పోయే వేళయింది” అంటూ లేచి కిరోసిన్ దీపం వెలిగించింది. వీధి దీపం కాంతిలో చెట్ల నీడలు భారంగా కదులు తున్నాయి. కాసేపటికి కరంటు పోయి అంతవరకూ కనిపించని వెన్నెల, కొబ్బరి ఆకుల మధ్యలోంచి జారుతూ ముత్యాల హారాలు వేళ్ళాడదీసి అలంకరించారా అన్నట్లుంది. ఇంటి చుట్టుప్రక్కల నుంచి అలవాటు పడిన టీవీ శబ్దాలు ఆగిపోయి, ఆకుల కదలికలకు వచ్చే శబ్దం వినిపించడం మొదలై, నిశ్శబ్దాన్ని గుర్తు చేస్తోంది. శంకరానికి ఆ వాతావరణం అంటే ఎంతో ఇష్టం. కొబ్బరి చెట్టుకింద పడక కుర్చీలో కళ్ళు మూసుకొని విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న శంకరం ముహూం పై వెన్నెల, ఆకుల నీడలు, విచిత్రంగా దోబూచులాడుతున్నాయి. శంకరం అలా కూర్చోడం మామూలే అయినా, పూర్ణమ్మకు స్థిమితం లేకుండా చేసింది. కాసేపాగి దగ్గరికి వెళ్ళింది. భుజం మీద చేయి స్పర్శకు శంకరానికి మూసిన కళ్ళలోంచి ఒక బొట్టు నీరు క్రిందికి కారింది.

“ఎక్కడో హైదరాబాదు నుంచి రావాలి, కారులో ప్రయాణం, వచ్చేస్తారు, కాస్త ఆలస్యానికే డీలా పడిపోతే ఎలా, ఈవయస్సులో నువ్వు ఇలా ఉండకూడదు, నాకు చెప్పి, నువ్విలా ఉంటావా?” అంటూ కుర్చీ ప్రక్కనే చతికిల పడింది.

పూర్ణమ్మ కొడుకు సూర్యానికి పెళ్ళయిన కొత్తలో, కోడలు రమణికి పూర్ణమ్మకూ పడలేదు. పూర్ణమ్మ సర్దుకొన్నా, రమణి సరిపెట్టుకోలేక పోయింది. ఇక లాభం లేదని శంకరం, ఊళ్ళో పొలం సరిహద్దులు ఎవరో మార్చేసారు చూసి రావాలని చెప్పి పూర్ణమ్మ తో కలిసి హైదరాబాద్ నుంచి వెనక్కి వచ్చేసాడు. ఊరు వచ్చాక పూర్ణమ్మకు అర్థమై ఎన్ని రోజులు ఏడ్చిందో. కొడుకు నుంచి దూరం చేసారు నన్ను అని తిట్టేది. ‘నేను తనను ఏమీ అనను, తానేమైనా నన్ను అన్నా నేను మాట్లాడను, నా కొడుకును చూసుకుంటూ ఉంటాను చాలు’ అని ప్రాధేయ పడింది. శంకరం చలించలేదు. ఇక ప్రయోజనం లేదని గ్రహించి పూర్ణమ్మ కొడుకు కోసం దిగులుతో మంచం పట్టింది. శంకరం రోజంతా పూర్ణమ్మ తోనే ఉండేవాడు. తను తిడితే పడేవాడు, ఏడిస్తే ఓదార్చే వాడు. ధైర్యం చెప్పేవాడు.

“ఇది మనం చేసిన తప్పేనే, మన పద్ధతులు మన వాడికే తెలీకుండా మనం పెంచాము. అల్లాంటప్పుడు వాడికేం తెలుస్తుంది ఎల్లాంటి అమ్మాయి కావాలో, ఇక ఆ పిల్ల మనల్ని ఏం అర్థం చేసుకుంటుంది?, మనిద్దరి కోసం మానాన్న ఎంత ప్రయత్నం చేసాడో నీకు తెలుసు. మనం కూడా వీళ్ళకు ఉపయోగం పడేలా ఉండాలి కానీ, మనమే సమస్య అయిపోకూడదు. వాళ్ళు మన పద్ధతుల్లోకి రారు. మనం ఈ వయస్సులో కొంత తాపత్రయం కూడా తగ్గించుకోవాలి. అప్పటి దాకా ఇక్కడే ఉండి అప్పుడు వెళదాం. మనకి వాళ్ళ తోడు ఉంటుంది, వాళ్ళకూ మన వల్ల ఉపయోగం ఉంటుంది” అన్నాడు. పూర్ణమ్మ అదీ నిజమేలే అని సరిపెట్టుకొంది.

“ఎప్పుడూ తోడుండే మొగుడున్నాడు, కొడుకు ప్రయోజకుడై, తన కాళ్ళ మీద తను నిలబడ్డాడు, ఇంకేం కావాలి” అనుకొంది. పూర్ణమ్మ క్రమంగా కోలుకుంది. ప్రతీ ఏడాది కొడుకూ, కోడలూ, మనవరాలు ఇక్కడికి రావడమో, లేదా వీళ్ళే హైదరాబాద్ వెళ్ళడమో చేసేవారు.

“తనకు చదువు, ఉద్యోగం, ఉండబట్టి, అత్తగారు గతి లేక మారారు కానీ, ఈ పాత తరం ఆడవాళ్ళు కోడళ్ళని ఎన్ని బాధలు పెట్టారో” అనుకొనేది రమణి.

ఒక్కసారిగా అవన్నీ గుర్తుకొచ్చే సరికి, శంకరం మనసు మరింత భారమైంది. కళ్ళు తెరచి పూర్ణమ్మ కేసి చూసి “నిజమేనే” అంటూ తుండుగుడ్డతో మొఖం తుడుచుకొన్నాడు.

“ముందుగా ఒక్క మాటైనా చెప్పలేదు, ఇంత తొందరగా కావ్య కి పెళ్లి చూపులు, కారులో ఈ హడావుడి ప్రయాణాలు, ఏమీ అర్థం కావట్లేదు, ఇక్కడుండా హైదరాబాదు” అంది పూర్ణమ్మ.

సూర్యం కూతురు కావ్య. మనవరాలి చిన్నప్పటి కబుర్లు, అప్పుడే అది పెళ్ళిడుకి రావడం, ఏవేవో మాటలు పూర్ణమ్మ చెబుతూనే, ఓ కంట శంకరాన్ని కనిపెడుతోంది. మబ్బుల్లోంచి చంద్రుడు కొద్దికొద్దిగా వస్తున్నట్లు, శంకరం మనసు నెమ్మదిగా స్థిమిత పడి, ముఖంలోకి వెలుగు పూర్తిగా పరచుకొంది.

ఇంతలో కారు శబ్దం వచ్చి గుమ్మంలోకి వచ్చారు. సూర్యం, కోడలు రమణి, కారును ఓ ప్రక్కగా పెట్టి, లోపలి వచ్చారు.

“అత్తయ్యా, మీరు ఎలా ఉన్నారు, మావయ్యగారు బాగున్నారా?” అంటూనే రమణి చూపు ముగ్గుపెట్టిన అరుగుమీద పడి కళ్ళు ఆల్చిపుల్లా విచ్చుకోన్నాయి,

“అబ్బ అరుగు ఎంతబాగుందో, సింప్లీసూపర్బ్, ఎలాఉందో అసలు చెప్పలేను, మాటలు రావట్లేదు, కదూ సూర్యం” అని భర్త సత్యం కేసి తిరిగి, మరింత ఆశ్చర్య పోయింది.

సూర్యంలో, అతని చిన్నప్పటి ఫోటోలోని నవ్వు కనిపించింది రమణికి. నా దగ్గరెప్పుడూ సూర్యం ముఖం ఇలా ఉండదు, నేను చేసుకొన్న పాపమేమిటో అని నిట్టూర్చింది. సామాను సర్దుకొని, బట్టలు మార్చుకొని, సూర్యం వంటింట్లోకి వెళ్లి బయటికి వచ్చాడు.

“దార్లొ రమణి భోజనం చేసింది, తింటే కారు నడపలేనని, నేను పళ్ళు తిన్నాను. నాకు సరిపోయినట్లు లేదు, కొంచెం ఆవకాయ అన్నం తింటాను, తను పాలు తాగితే సరిపోతుంది, మీరు భోజనం చేసారా?” అన్నాడు.

రమణి అసహనంగా చూసింది భర్తకేసి. ఇంత వయసొచ్చినా ఈ చాదస్తం పోదు, తను భోజనం చేయకుండా ఉండి, నేను తినేసి వస్తే నా గురించి ఏమనుకుంటారు అన్న ఆలోచన రాదు, ఎప్పుడు నా గురించి ఆలోచించాడు గనక అనుకొంది బాధగా. సూర్యం వంటింట్లోకెళ్ళి చూసి వచ్చాడని పూర్ణమ్మకు అర్థమైపోయింది. చిన్న పిల్లాడిలా విచ్చుకొన్న శంకరం ముఖాన్ని గమనించి, నవ్వుకుంటూ పూర్ణమ్మ అన్నం వడ్డించడానికి లేచింది.

“కావ్య పెళ్లి చూపులకు ఎవరెవర్ని పిలుస్తున్నావు?, అబ్బాయి ఏం చేస్తున్నాడు” అన్నాడు శంకరం.

“ఫోన్ లో చెప్పడం ఎందుకని, పెళ్లి చూపులని చెప్పి ఊరుకొన్నాను. కావ్య ఎవరినో ప్రేమించింది. ఇప్పుడు మనం పెళ్లికే వెళుతున్నాం, పెళ్లి అయిన వెంటనే అమెరికా వెళ్లి పోతారు. పైగా ఈ కాళ్ళు కడగటం, గంటల కొద్దీ మంత్రాలు, తనకు నమ్మకం లేదు. అందుకని రిజిస్టర్ మ్యారేజ్ చేసుకోవాలని అనుకొంది” అన్నాడు.

“మరి అబ్బాయి తల్లిదండ్రులకి అలా ఇష్టమేనా?” పూర్ణమ్మ అడిగింది.

“అది తనకు కాబోయే వాడి పని, తను వాళ్ళ పేరెంట్స్ ను కన్విన్సు చేసుకొంటాడు అని కావ్య అంది” - రమణి పూర్తి చేసింది.

సూర్యం మాట మారుస్తూ “ఇక్కడే లాంతరు పెట్టుకొని చదువు కొనేవాళ్ళం కదా నాన్నా, ఊళ్ళో టీచర్లు డబ్బులు ఇస్తే కానీ పిల్లలకి ట్యూషన్ చెప్పేవాళ్ళు కాదు. నువ్వు, అమ్మా ప్రీ గా చదువు చెప్పేవాళ్ళు. నా ఫ్రెండ్స్, వీధిలో వాళ్ళు ఓ పది, పదిహేను మంది, రోజంతా ఇక్కడే ఆడుకోవడం, చదువుకోవడం, పడుకోవడం. వాళ్ళు అన్నానికి మాత్రమే వెళ్లి వచ్చేవాళ్ళు. భలేగా ఉండేవి ఆరోజులు” అంటూ చిన్నప్పటి విషయాలు చాలా చెప్పుకుంటూ పోతున్నాడు.

శంకరం ప్రపంచం మర్చిపోయి కబుర్లలో పడ్డాడు కానీ, సూర్యం మాట మార్చడం, కోడలు ముఖంలో బాధ పూర్ణమ్మ గమనించింది. సూర్యం చదువయ్యి, హైదరాబాదు వెళ్ళిపోయాక కూడా, శంకరం ఇంట్లో చదువు కోసం పిల్లలు చాలా కాలం వచ్చేవాళ్ళు. పొద్దుపోయే దాకా చదువుకొని అక్కడే పడుకోనేవాళ్ళు. కొంతమంది అక్కడే అన్నం తినేవాళ్ళు. డబ్బు చాలా కొద్దిమంది వద్ద మాత్రమే ఉన్న రోజులవి. ఒక్క పూలైనా తిండి ఉంటుందని పిల్లల్ని పంపించేవాళ్ళు లేకపోలేదు. పూర్ణమ్మ చదివింది ఐదో తరగతే కానీ, శంకరం దగ్గర నేర్చుకొని తనూ చెప్పేది. ఊరు పెద్దదయ్యాక, కొత్త తరం వచ్చాక వీరి మీద ఆధారపడేవాళ్ళు క్రమంగా తగ్గి పోయారు.

మర్నాడు తెల్లవారు ఝామున శంకరం స్నానం చేసి పూజచేసుకొంటున్నాడు. పూజామందిరం లోని దీపం సైతం తపస్సు చేసుకొనే మునిలా నిశ్చలంగా ఉంది. మందిరంలోని ఇత్తడి దేవతా మూర్తులు తన్మయులై శంకరాన్ని తిలకిస్తున్నాయా అన్నట్లున్నాయి. గంధం రంగు పంచె కట్టుకొని ధ్యానంలో ఉన్న తండ్రిని చూడటమంటే సూర్యానికి చాలా ఇష్టం. నిద్ర మత్తుతోనే లేచి, పూజగదిలో నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నాడు. కాసేపయ్యాక, నెమ్మదిగా లేచి బైటకి వచ్చాడు.

“లేచావా, నువ్వు లేస్తావని తెలుసు, అందుకే పొయ్యి వెలిగించాను, రా”, అంది పూర్ణమ్మ.

తల్లి దగ్గర కూర్చొని ఏమీ మాట్లాడకుండా చలి కాచుకొంటున్నాడు సూర్యం.

చాలా సేపు మౌనంగా ఉండి, “నువ్వు, నాన్నా చాలా అదృష్టవంతులు, నిజంగా స్నేహితుల్లా ఉంటారు” అన్నాడు.

“అంతా మీ తాతగారిదేరా, మాకేమైనా తెలుసా, ఏదో పెద్ద వాళ్ళు ఇలా ఉండాలి అని చెప్పేవాళ్ళు, మేం వినేవాళ్ళం అంతే” అంది పొయ్యిలోకి పుల్లల్ని తోస్తూ.

కాసేపటికి పూర్ణమ్మకు సూర్యం రమణి విషయంలో బాధ అర్థమైంది.

“ఏ బంధమైనా, ఏ సమస్యైనా ఎదో ఒకటి నేర్పడానికే ఉంటాయి రా. ఈ పొయ్యిలో కట్టెను ఈ మంట కాలుస్తుంటే, “ఇది నాది” అని అనుకొనేభాగం బూడిద గా ఉండి పోతోంది, “ఇది నాది కాదు” అని వదిలేసే భాగం, వెలుగుగా మారి పోతోంది, అంతే తేడా. సమస్యలు వచ్చేవి వాటికి అతీతంగా ఎదగడానికి, అందులోనే కూరుకు పోడానికి కాదు, చదువు కొన్న వాడివి నీకు ఎక్కువ చెప్పనక్కరలేదు” అంది.

తెల్లవారాక సూర్యం స్నానం చేసి వచ్చాడు. ప్రయాణంలో రమణి అలసిపోవడంతో కాస్త ఆలస్యంగానే లేచింది.

“మీనాన్నకు పూజ అవడానికి ఇంకా చాలా సేపు ఆవుతుంది, మీరు ఊళ్ళో ఉన్న పెద్ద నాన్న ఇంటికి వెళ్లి రండి” అని పూర్ణమ్మ పంపించింది.

శంకరం మొక్కలకి, పాదులకి, వారం దాకా సరిపడేలా నీళ్ళు పెట్టి, ఆవుని చూస్తూ ఉండమని, వాళ్లకి పాలుపోసే అతనికి అప్పగించి వచ్చాడు. ఊళ్ళో కెళ్ళి తిరిగొచ్చిన కొడుకు, కోడలితో కలిసి హైదరాబాదుకు కారు ఎక్కి బయలుదేరారు.

దారిలో రమణి అంది “అవునూ, ఆవు వట్టిపోయాక ఇంకా దాన్ని ఎందుకు మేపుతున్నారు, ఓ ప్రక్క పాల ఖర్చు, మరోపక్క దాని తిండి ఖర్చు, కాదా అత్తయ్యా?”.

పూర్ణమ్మ ఎదో చెప్పబోయి ఊరుకొంది.

శంకరం “మేమూ వట్టిపోయాం కదా, మరి మీరు వదిలేయకుండా దగ్గరుండి హైదరాబాద్ కు తీసుకెళ్లబ్లేదా, అలాగే అది మాకు” అన్నాడు.

రమణి విన్నట్లు లేదు, చెప్పుకు పోతోంది. “పెద్ద మావగారు, అత్తగారు బాగా పెద్దయి పోయారు. ఓపిక బాగా తగ్గిపోయింది. కానీ ఆవిడకు మాత్రం నోరు తగ్గలేదు అత్తయ్యా, వాళ్ళని వాళ్ళ కొడుకు పట్టించుకోవడం లేదని, దానికి కోడలే కారణం అని ఏవోవో తిట్టిపోశారు. ఇంత వయస్సు వచ్చినా వాళ్ళు ఏమీ మారలేదు. నిజానికి వాళ్ళ పిల్లల తప్పేమీ లేదు అత్తయ్యా, వీళ్ళని కొంతకాలం ఉంచుకొన్నారు. ఈవిడకు కోడలి పద్దతులేవీ నచ్చవు, ఏదో ఒకటి అంటూనే ఉంటుంది. ఎంతకాలం అని భరిస్తారు? ఓ వయసాచాక వీళ్ళే తెలుసుకోవాలి కానీ. ఈ విషయంలో నేను చాలా అదృష్టవంతురాల్ని, మీరు ఎంతో మారారు అత్తయ్యా, మీరు నన్ను అర్థం చేసుకొన్నారు. అసలు మన దేశంలో ఆడవాళ్ళు అంతా ఇంతే, అందరినీ అర్థం చేసుకోగలరు, మగవాళ్ళకు ఏమీ పట్టదు. అయినా ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారాయి, భర్త అర్థం చేసుకోక పోయినా ఆడవాళ్ళు చాలా సాధిస్తున్నారు” అంది ఓ కంట భర్తకేసి చూస్తూ.

దారి పొడవునా ఆడవాళ్ళ బాధల గూర్చి కొంతసేపు, తన ఆఫీసులో విషయాలు కొంతసేపు, ఏదో ఒకటి మాట్లాడుతూనే ఉంది. సూర్యం మధ్యలో రమణిని ఆపబోయి “ఏమైనా అంటే అది వాదనలోకి వెళ్లి పోతుంది, తను డైవింగ్ మీద దృష్టిపెట్టాలి, అమ్మకు, నాన్నకు తన తత్వం తెలుసు, బాధపడరు” అని ఊరుకొన్నాడు. పూర్ణమ్మకు రమణి మాటలు తను కోడలుగా వచ్చిన రోజుల్ని, రమణి కోడలుగా వచ్చిన రోజుల్ని గుర్తుకు తెచ్చాయి.

శంకరం తండ్రి రమణయ్య గారికి వేద పండితుడని ఆ చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల్లో పేరు. రమణయ్యకు శంకరం మూడో కొడుకు. పెద్ద వాడికి, రెండోవాడికి మేనరికం ఇచ్చి చిన్నప్పుడే పెళ్ళిళ్ళు చేసాడు. పెళ్లి అయిన వెంటనే, కోడళ్ళు తన ఇంట్లోనే ఉండాలని రమణయ్య పట్టు పట్టాడు కాని చెల్లలేదు. పెద్దమనిషి అయ్యాకే పంపడం సంప్రదాయం అన్నారు అంతా. రమణయ్య ఇంటికి మూడిళ్ళ ఆవతల పూర్ణమ్మ తల్లి తండ్రుల ఇల్లు. ఆవీధిలో పిల్లలందరూ కలిసి ఆడుకోనేవాళ్ళు. పూర్ణమ్మ ఆటల్లో శంకరం వైపు ఎక్కువసార్లు ఉండేది. పూర్ణమ్మ ఆడుకొనే తీరు, కబుర్లూ, రమణయ్య చాలా సార్లు గమనించాడు. ఓ సారి పూర్ణమ్మ తండ్రి పేరయ్యకి కబురుచేసి సూటిగా అడిగేసాడు ‘పిల్ల నిస్తావా?’ అని. అంత పెద్ద సంబంధం ఎదురు వచ్చి అడిగితే ఎగిరి గంతేశాడు పేరయ్య. అయితే రమణయ్య ముందే ఒక షరతు పెట్టాడు, పెళ్ళయిన వెంటనే అత్తవారింటికి పంపాలి, లేకపోతే కాపురానికి పంపేవరకు పిల్లల్ని కట్టిడి చేయకుండా ఇప్పటిలాగానే ఉండనివ్వాలి. పేరయ్య దంపతులు మారు మాట్లాడ కుండా పెళ్లి చేసేసారు. కాపురానికి పంపలేదు కానీ,

పద్ధతులు వాళ్లే నేర్చుకొంటారు, కట్టడి చేయద్దన్నాక మనకెందుకు అని ఊరుకొన్నారు. రమణయ్య భార్యకి పై ఇద్దరూ మేనకోడళ్ళు అవడం వల్ల అత్తయ్యా మావయ్యా అనే అనేవారు. వాళ్ళని చూసి పూర్ణమ్మ కూడా అత్తయ్యా, మావయ్యా అనే అనేది.

“అత్తగారూ, మావగారూ, అనాలి, మొగుడ్ని పేరుపెట్టి పిలవడం, అరేయ్, ఒరేయ్ అనడం చేయకు” అని రమణయ్య భార్య కేకలేస్తే,

“నీ ఇష్టం వచ్చినట్లు పై ఇద్దరు కోడళ్ళని కాపురానికి తెచ్చుకొన్నావు, ఆఖరి కోడలి విషయంలో నువ్వు మాట్లాడకు నేను చూసుకొంటాను” అని రమణయ్య భార్యని బాగా మందలించాడు.

“ఈయన ఊరంతటికీ పెద్ద మనిషి, ఇంట్లో వింత మనిషి, ఈ చోద్యం ఏమిటో”, అని లోలోపలే తిట్టుకొంటూ ఉండేది. ఆస్తీ లేదు, పాస్తీ లేదు, పైగా ఈ వింత పిలుపు లోకటి అని పూర్ణమ్మ మీద కోపం పెంచుకోనేది. పూర్ణమ్మకు ఆచిన్న వయస్సులో వచ్చిన మార్పులు మూడే. ఒకటి మెళ్ళో మంగళ సూత్రం, కాలికి మట్టెలు. రెండోది అత్తయ్యా, మావయ్య అన్న పిలుపులు. మూడోది శంకరాన్ని అందరూ నీ మొగుడే అని అనడం. మొగుడంటే ఏమిటనే ఆలోచన లేక పోయినా ఆటల్లో ఎప్పుడూ శంకరం జట్టులోనే ఉండేది. ఆటల్లో ఓడిపోతే, నువ్వు సరిగా ఆడలేదు అంటే నువ్వు సరిగా ఆడలేదని గొడవ పడేవాళ్ళు. రమణయ్యకి అందరూ భయము, గౌరవంతో దూరంగా ఉండేవారు. కానీ, రమణయ్య పూర్ణమ్మకు చాలా చనువిచ్చాడు. మొక్కజొన్న పొత్తు సగం తిని, మావయ్యా చాలా బాగుంది చూడూ అంటూ నోట్లో పెట్టేది, రమణయ్య భార్యకి అరికాలి మంట నెత్తి కెక్కి, ఏమీ మాట్లాడలేక అక్కడినుంచి వెళ్లి పోయేది.

పూర్ణమ్మ కాపురానికి వచ్చాక ముందుగా రమణయ్య తోనే సమస్య వచ్చింది. శంకరాన్ని “ఏమండీ అనాలి, నువ్వు అసకూడదు” అన్నాడు రమణయ్య.

“ఏం, ఇంతకాలం ఏమీ చెప్పకుండా ఇప్పుడు వేరేలా పిలవాలంటే ఎలా, వాడికి ఆటలు కూడా సరిగా రావు, ఏమండీ అంట, ఏమండీ” అంది.

రమణయ్యకి బాగా కోపం వచ్చింది. ఏమీ మాట్లాడ కుండా కూర్చున్నాడు.

“ఎందుకో చెప్పు, అప్పుడు ఏమండీ అంటాను” అంది.

“అన్నీ తెలుసుకొనే చేస్తాను అంటే కష్టం తల్లీ. ఆ సమయం రాకుండా చెప్పకూడదు. ఆ సమయం వచ్చాక, నేను చెప్పనక్కరలేదు, నువ్వు అలా పిలవనక్కర లేదు, నా మాట వింటే విను, లేక పోతే నాతో మాట్లాడకు” అన్నాడు.

“సరే నువ్వు చెప్పావు, నేను చేస్తున్నాను అంటే, సరేనా” అంటూ వెళ్లి పోయింది.

కానీ అసలు సమస్య అత్తయ్య రూపంలో వచ్చింది. రమణయ్య భార్య ఏదో ఒక మాట అనకుండా ఉండేది కాదు. చూసి, చూసి పూర్ణమ్మ తిరిగి ఏదో ఒకటి అని గొడవకి దిగి, పుట్టింటికి వెళ్లి పోయేది. కాపురానికి వెళ్లి ఏడాది దాటిపోయినా గొడవలు తగ్గలేదు సరికదా పెరిగిపోయాయి. శంకరానికి తల్లి లోనూ, పూర్ణమ్మ లోనూ తప్పు కనిపించేది.

కల్పించుకొన్న ప్రతీసారీ “పెళ్ళాన్ని వెనకేసుకోస్తున్నావు ఆడంగి వెధవా” అని తల్లి,

“నా గురించి మీకక్కరలేదా?” అని పూర్ణమ్మ అనేవారు.

వినుగొచ్చి రోజంతా బైట తిరిగి ఇంటికొచ్చేవాడు. రమణయ్య ఎదురు పడితే పేరయ్య ముఖం తిప్పుకొని ముభావంగా వెళ్లి పోయేదాకా వచ్చింది వ్యవహారం. రమణయ్య ఇలా కాదని, ఓ సారి పేరయ్యను బయట కలిసి మాట్లాడాడు, ఎప్పట్లానే అత్తతో గొడవ పడి ఏడుస్తూ పుట్టింటికి వచ్చిన పూర్ణమ్మకు ఈ సారి పుట్టింట్లో ఎదురు దెబ్బ తగిలింది. ఏం జరిగిందో కానీ,

“నోటికి ఎంత వస్తే అంత మాటంటారా, నేను మీముఖం చూడను, మీరు మా ఇంటికి రాకండి” అని ముఖం ఎర్రగా చేసుకొని తిరిగి అత్తింటికి వచ్చి ఎవరితోనూ మాట్లాడకుండా గదిలోకి వెళ్లి గడియ పెట్టుకొంది.

శంకరం వచ్చి పిలిచినా తలుపు తీయలేదు. విషయం తెలిసి రమణయ్య పొలంనుంచి వచ్చి

“నేను చూసుకొంటాను మీరు వెళ్ళండి ఇక్కడ నుంచి” అని తన భార్యను, కోడళ్ళనూ కేకలేసి పంపించేసాడు. రమణయ్య మాట వింటూనే తలుపు గడియ తీసి, మళ్ళీ వెనక్కి వెళ్లి ఏడుస్తూ పడుకోంది. రమణయ్య రోజూ సాయంత్రం పూర్ణమ్మను కూర్చోబెట్టుకొని ఏదో ఒక శ్లోకం నేర్పేవాడు. అది వల్ల వేస్తూ ఉంటే, పడుకోనేవేళకి, ఆరోజు అత్తతో జరిగిన గొడవలో తన తప్పు ఏమిటో తెలిసేది. క్రమంగా పూర్ణమ్మకు మావయ్య ఏం నేర్పుతున్నాడో అర్థమైంది. ఐతే, రమణయ్య భార్యను కూడా కట్టడి చేస్తున్నాడని పూర్ణమ్మకు తెలీదు.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయి. రమణయ్య కొడుకులు ముగ్గురూ కలిసి వ్యాపారం మొదలు పెట్టారు. శంకరానికి జాలి గుండె, ఎవరికి ఏం అవసరం వచ్చినా ఆడుకొనేవాడు. తండ్రి దగ్గర వేదం కొంత నేర్చుకొన్నా, తండ్రి అంతటి వాడు కాదు. వ్యాపార నైపుణ్యం పెంచుకొనే తత్వం లేదు, మరో పనీ రాదు. గాలికి తిరిగే తత్వం. అన్నలిద్దరూ శంకరానితో సమస్య అని వ్యాపారానికి దూరంగా ఉంచారు. ఉమ్మడి కుటుంబం, ఖర్చు వ్యవసాయం మీద. వ్యాపారంలో నష్టం వస్తోందని చెప్పి, లాభం వాళ్ళిద్దరే పంచుకొనే వారు. భర్త సంపాదన తో నగలు కొనుక్కొని పుట్టింటి వాళ్ళు పెట్టారని కోడళ్ళూ చెప్పుకొనేవారు.

శంకరానికి ఏమీ పట్టదు. పూర్ణమ్మకు ఏం చేయడానికీ పాలు పోక రమణయ్య దగ్గరికి ఎవరూ లేకుండా చూసి వచ్చింది. “మావయ్యా, ఇల్లంతా వ్యవసాయం మీదే గడుస్తోంది, ఆయనకు వ్యవసాయం తప్ప ఏమీ రాదు, పొలం పంచుకొంటే ఈయనకి వచ్చే భాగం తినటానికి సరిపోదు. పొలం మీది ఆదాయమే వ్యాపారం లోకి వెళుతోందికానీ, ఎప్పుడూ వ్యాపారం నష్టాలే వస్తున్నాయి అంటున్నారు. ఫైగా అందరూ ఆయన్ని చులకనగా చూస్తుంటే చాలా కష్టంగా ఉంటోంది”.

రమణయ్య “నేనూ చూస్తూనే ఉన్నాను తల్లీ, ఏమీ తోచలేదు” అని చాలా సేపు మౌనంగా ఉండి “ఆస్తి పంపకం చేసుకొని వేరు కాపరం పెడతావా?” అన్నాడు.

అప్పుడే బయటినుంచి వచ్చిన రమణయ్య భార్య అది విని చాలా గొడవ చేసింది.

కోడలే వేరు కాపురం అడిగిందని అనుకొని శంకరం తో చెప్పింది. రమణయ్య మాట ఎవరూ వినలేదు సరికదా, మీకు చిన్న కోడలంటే ఇష్టం, ఈగ వాలనివ్వరు అని అన్నారంతా. శంకరానికి తన భార్యని అందరూ మాటలంటుంటే వాళ్ళ మీద కోపం వచ్చింది. కానీ ఎవరినీ ఏమీ అనలేని పరిస్థితి, తన చేతకానితనం, అన్నీ కలిసి ఉక్రోషంతో పూర్ణమ్మ మీద చేయి చేసుకొన్నాడు. పూర్ణమ్మ అనుకోని ఈ ఉపద్రవాన్ని తట్టుకోలేక జ్వరం తెచ్చుకొంది.

రమణయ్య శంకరాన్ని పిలిచి “నువ్వు ఇంత నీచంగా ఉంటావని నేను అనుకోలేదు” అన్నాడు.

“మీరేప్పుడూ దాన్నే వెనకేసుకొస్తారు, అది చేసిన పని ఏమన్నా చిన్న పనా?” అన్నాడు శంకరం.

“పూర్ణమ్మ అలా అనదని నీకూ తెలుసు. నీ తప్పు కప్పి పుచ్చుకు, నువ్విల్లాంటి వాడి వని తెలీక, దాన్ని నీకిచ్చి చేసి, దాని గొంతు కోసాను, ఛీ, నీమొఖం చూపించకు” అన్నాడు రమణయ్య.

శంకరానికి చాలా సిగ్గేసింది. తను పనీ పాటా లేకుండా తిరిగినప్పుడు కూడా తండ్రి అంతలా అనలేదు. “నిజమే, తను అలాంటిది కాదు” అనుకొన్నాడు. ఇక అప్పుడే కాదు, ఎప్పుడూ పూర్ణమ్మ దగ్గర శంకరం అహం చూపించలేదు. ఇంత దూరం వచ్చాక ఇక కలిసుండం విడిపోతాం అన్నారు పెద్ద కొడుకులిద్దరూ. పొలం అంతా రమణయ్య తన పాండిత్యం మీద సంపాదించింది. సగం పొలం శంకరానికి రాసి, మిగిలిన సగం పెద్ద పిల్లలిద్దరికీ పంచాడు. నా వారసుడివి నువ్వే అని చిన్న కొడుకుతోనే ఉన్నాడు. రమణయ్య భార్యకు పెద్ద కొడుకు దగ్గరే ఉండాలని ఉంది కానీ, అది కుదరదని తెలుసు.

పెద్ద వాడికి డబ్బు తరువాతే ఏదయినా. పెద్ద కోడలికి చీరలు, నగలు, ఇంటి చుట్టుప్రక్కల గొప్పలు పోవడం తప్ప కనీసం వంట పైన కూడా దృష్టి పెట్టదు. నోరు మాత్రం చాలా పెద్దది, తనను ఎవరైనా అన్నారనిపిస్తే ఉన్నవీ లేనివీ కల్పించి దుమ్మెత్తి పోస్తుంది. రమణయ్య అడక్క పోయినా, తమతో ఉండటం కుదరదని, చిన్న కొడుక్కే అంతా ఇచ్చేసారు కాబట్టి అక్కడే ఉండమని రమణయ్య తో పెద్ద కొడుకు ఖరాఖండిగా చెప్పేశాడు. రెండో కొడుకుకి ఏదీ ప్రధానం కాదు, దేనిమీదా ఆలోచనా ఉండదు. అందరూ ఏది చేస్తే అది చేస్తాడు. నాన్నకి చిన్న కొడుకు, కోడలు ఇష్టం అని అందరూ అంటున్నారు కదా, కావాలంటే అక్కడే ఉంటారు, లేదూ ఇక్కడ ఉంటామని అంటే ఇక్కడ ఉంటారు ఏముంది ఇందులో అనుకొంటాడు. అతని భార్యకు అంటి అంటని భర్త మీద ఆశలేమీ లేవు. భర్త మీద ప్రేమను కూడా పిల్లలకే పంచేసింది. పిల్లలే ప్రపంచం. ఆశలు, కోరికలు అన్నీ వాళ్ళ మీదే. మావయ్య, అత్తయ్యా ఉంటే కుంచెం పెద్ద దిక్కు ఉంటుందని ఉంది కాని, వాళ్ళు ఉండరని తెలుసు.

పూర్ణమ్మకు చదువు తక్కువే గానీ విషయజ్ఞానం ఎక్కువే. డబ్బు విషయంలో చాలా గట్టి. వేరు కాపురం పెట్టాక, శంకరాన్ని బాగా కట్టడి చేసింది. డబ్బు తీసుకు రావడమే కానీ పూర్ణమ్మకు చెప్పకుండా శంకరం ఖర్చు చేయకూడదు. శంకరానికి కూడా పూర్ణమ్మమీద గురి ఎక్కువే. ఎవరికైనా అవసరం వస్తే శంకరం రోజంతా వాళ్ళు ఎలా ఉన్నారో అని బాధ పడేవాడే కానీ, ఒక్క పైసా కూడా ఇచ్చేవాడు కాదు. శంకరానికి ఎంత బాధగా ఉంటుందో పూర్ణమ్మకు తెలుసు. అప్పుడప్పుడు తనే ఇమ్మని చెప్పి, ఇప్పించి, డబ్బు పోయిందే అన్న బాధను, భర్త ముఖంలోని సంతోషంతో తుడిచేసుకోనేది. క్రమంగా పూర్ణమ్మకు శంకరం సంతోషం అనుభవంలోకి రావడం మొదలై, నలుగురికీ తోచిన మాట సాయం, పని సాయం చేసి పెట్టేది. శంకరానికి లోక వ్యవహారాలు, లౌక్యం బాగా తెలిసాచ్చాయి. కాలక్షేపం కోసం చావడిలో కూర్చోని పేకాట ఆడటం, ఆలస్యంగా ఇంటికి రావడం అలవాటవడంతో ఓ రోజు పూర్ణమ్మ రమణయ్య ను అడిగింది,

“మావయ్యా ఆయన తీరు మారుతోంది, ఆయన మీద అనుమానం ఏమీ లేదు, కానీ మన ఊరు నిండా చీట్ల పేక, తాగుదూనూ. ఓ ప్రక్క ఇంకా పిల్లలు లేరని బాధ, దానికి తోడు ఈయనకి ఏదయినా అలవాటైతే నేనిక బ్రతకలేను” అంటూ కళ్ళనీరు పెట్టుకోండి. పూర్ణమ్మ కు రెండు సార్లు పిల్లలు పుట్టి పోయారు.

బాగా నీరసపడి పోయి ఉన్న పూర్ణమ్మను చూస్తూ రమణయ్య ఆలోచనలో పడ్డాడు. తరువాత ఏవో లెక్కలు వేస్తున్నట్లు వేళ్ళు ఆడించి అన్నాడు “ఏమీ భయం లేదు, వాడి గురించి బాధ పడకు, నీకు కొడుకు పుట్టే సమయం కూడా వచ్చింది, ఇక నుంచి నీకు పూజ చేయాల్సిన అవసరం లేదు, వాడే దీపం పెట్టాలి, నీ భర్తను చూసుకో చాలు” అన్నాడు.

“అయినకు ఏం వచ్చని చేస్తారు, నువ్వేమో సంధ్యా వందనమేనా చేయించావు కాదు” అంది.

“అందరికీ నేర్పించాను తల్లీ, కానీ ఎంత చెప్పినా ఎవరూ చేయలేదు, ఏం చేయనూ?. ఎలాగూ పెద్దవాళ్ళు ఇద్దరూ అర్హులు కాదని వదిలేసాను. నువ్వే వాడిని ప్రయోజకుణ్ణి చేసావు, ఇదీ నువ్వే చేయించాలి” అన్నాడు.

రమణయ్య అన్నట్లు గానే పూర్ణమ్మకు సూర్యం పుట్టాడు. లేక లేక పుట్టాడేమో పూర్ణమ్మకు సూర్యం అంటే పంచప్రాణాలు. రమణయ్య సూర్యాన్ని ఉదయాన్నే లేపేవాడు. పూర్ణమ్మ పిల్లాడికి నిద్ర తక్కువైపోతోందని బాధ. రమణయ్య, పూర్ణమ్మ తల్లి ప్రేమ ముందు ఓడిపోయాడు. పిల్లవాడికి బద్దకాన్నే సుఖంగా పరిచయం చేసి, వాడు పెద్దయ్యాక వచ్చే కష్టాలకు కారణం అవుతున్నారని రమణయ్య బాధ పడే వాడు. శంకరానికి పూర్ణమ్మను నొప్పించడం ఇష్టం లేదు. సూర్యానికి పదేళ్లు కూడా ఇంకా రాకుండానే మళ్ళీ రమణయ్య గొడవ మొదలెట్టాడు సూర్యానికి పెళ్లి చేయమని.

"అలా చేయకూడదు నాన్నా, ఇప్పుడు అది నేరం అన్నాడు" శంకరం.

"అదేమిటిరా నేరం అంటావు, నీ పెళ్లి చేసి నేను తప్పు చేసానంటావా" అన్నాడు.

“అది కాదు నాన్నా, మనకు ఇష్టమైనా ఇప్పుడు ఎవరూ పిల్లను ఇవ్వరు” అన్నాడు శంకరం.

కానీయ్, కాలం తోనే మనమూనూ, కలి ని ఎవరాపగలరు అనుకొన్నాడు రమణయ్య.

మళ్ళీ పూర్ణమ్మ జీవితంలో అలజడి సూర్యం పెళ్ళితో వచ్చింది.

ఎవరో అమ్మాయిని తీసుకొచ్చి తన పేరు రమణి, నేను ప్రేమించాను అన్నాడు. అమ్మాయి చిన్నప్పటినుంచి పట్నం లోనే చదివింది. వేసుకొన్న బట్టలనుంచి, నుంచునే తీరు, మాట్లాడే తీరు, ఏమీ బొత్తిగా నచ్చలేదు పూర్ణమ్మకు. పెళ్ళయిన కొత్తలో హైదరాబాద్ లో అందరూ కలిసే ఉండేవాళ్ళు. రమణి మంగళ సూత్రాలు, నల్ల పూసలను బీరువాకు పరిమితం చేసింది. ఎప్పుడైనా పూజలకు పండగలకూ వేసుకొంటుంది. దాంతో పూర్ణమ్మకు పట్టరాని కోపం. సంప్రదాయమన్నా, పెద్దలన్నా, గౌరవం లేదు, కనీసం మేము చెప్పినందుకైనా చేయ్యచ్చుగా అని గొడవ చేసేది.

ఒకసారి రమణి క్లాసుమేట్ గురుమూర్తి, అతని భార్యతో కలిసి వీళ్ళ ఇంటికి భోజనానికి వచ్చారు. అప్పుడు రమణి కట్టుకొన్న డ్రెస్ చూసి you are very beautiful అని షేక్ హ్యూండ్ ఇచ్చాడు, రమణి thank you అంది. అంతే, వాళ్ళు వెళ్ళిపోయాక, పూర్ణమ్మ రమణి తో

“ఆ వెధవని, ఇంకెప్పుడూ ఇంటికి రానీకు, వాడితో మాట్లాడకు. వాడసలు ఎలా చేయి పట్టుకోన్నాడో, ఆవాలకం ఏమిటో నీకు తెలీదా ?” అని చాలా గట్టిగా అంది.

“మీరు తేడాగా చూస్తున్నారు కానీ, మీరనుకొనేదేమీ లేదు, అతను అల్లాంటి వాడు కాదు, నాకు మాత్రం తెలీదా” అని రమణి ఎంత చెప్పినా వినలేదు.

ఇంత జరుగుతున్నా సూర్యం ఏమీ మాట్లాడలేదు సరికదా, రాత్రి పడుకోనేటప్పుడు వచ్చి “గురుమూర్తి గురించి నేను వేరేగా విన్నాను కుంచెం దూరంగా ఉండటం మంచిది, చూసిన వాళ్ళు మనగురించి మరోలా అనుకోకూడదు కదా, ఎంతమందికని చెబుతాం” అన్నాడు.

నిజమే, గురుమూర్తి ఎంజాయ్ చేసేమనిషి. అది చదువుకొనే రోజుల్లోనే రమణి గుర్తించింది. అలా అని అసభ్యంగా ఉండదు. ఆఫీసులో colleague అయ్యాక try చేసాడు కానీ, తను మౌనంగానే ఉండిపోయింది.

“నాకు మాత్రం తెలీదా, సూర్యం తన తల్లి గొడవ చేసినప్పుడు ఏమీ మాట్లాడకుండా ఉండి, ఇప్పుడు ఇలా అంటే నామీద నమ్మకం లేనట్లే కదా, ఇదేనా నన్ను ప్రేమించడం అంటే” అని అనుకొనే సరికి రమణికి ఏడుపు ఆగలేదు.

“ఎం, నీకు నామీద నమ్మకం లేదా?, ఇతను కాకపోతే ఆఫీసులో మరొకడు ఉంటాడు, ఎంత మందికి దూరంగా ఉండాలి?, ఇల్లా అయితే ఉద్యోగం చేయలేను” అంది.

“నేను ఉద్యోగం మానేయమని అనలేదే, జాగ్రత్తగా ఉండు అన్నాను అంతే కదా” అన్నాడు సూర్యం.

ఉన్న కొద్దీ గొడవలు పెరుగు తాయి కానీ ప్రయోజనం లేదని శంకరం గ్రహించి, పూర్ణమ్మ తో కలిసి హైదరాబాదు నుంచి మళ్ళీ సొంత ఊరుకు వచ్చేసాడు.

అయితే సూర్యానికి అక్కడితో సమస్యలు ఆగలేదు. రమణి చాలా తెలివైనది. దానికి తోడు పదిమందితో కలిసిపోయే గుణం. దాంతో ఉద్యోగంలో గుర్తింపు, ప్రమోషను చాలా తొందరగా వచ్చింది. రమణికి బాధ్యతలు పెరగడంతో కావ్యను చూసుకోవడం కుదర లేదు. కావ్యను ఊళ్లోనే ఉన్న తన తల్లి తండ్రుల దగ్గర ఉంచుదాం అంది రమణి.

“ఎందుకలా, మా అమ్మానాన్నల్ని ఇక్కడే ఉండమంటే సరిపోతుంది, వాళ్ళకీ ఆనందంగా ఉంటుంది, మన దగ్గరే కావ్య ఉంటుంది” అన్నాడు సూర్యం.

“అబ్బ, మీ అమ్మగారు ఎదో ఒకటి అంటూ ఉంటారు, నా వల్ల కాదు వాళ్ళను భరించడం” అంది.

“ఎప్పుడో పెళ్ళయిన కొత్తలో అన్నారు, అదీ, ఆవిడకు మరీ ఇబ్బందిగా ఉండి. ఇప్పుడు ఏమీ మాట్లాడటం లేదు, మరి సమస్యేముంది?” అన్నాడు సూర్యం.

రమణికి చిరాకొచ్చింది, “ఆవిడ ఏమీ మాట్లాడక పోయినా తన మనసులో నామీద అభిప్రాయం అదే గా, వాళ్ళ చాదస్తాలూ అలవాట్లూ, కావ్యకూ అంటిస్తారు, నాకిష్టం లేదు, అయినా ఊళ్ళో ఉన్న మావాళ్ళను కాదని ఎక్కడో ఉన్న వాళ్ళను తీసుకొస్తానంటావేమిటి, ఈ తేడా చూపించే బుద్ధులు పోవా నీకు” అంది.

రమణికి తన తల్లి మీద కోపం ఇంకా పోలేదని అర్థమైంది. “పోనీ ప్రమోషన్ వదులుకొంటే ఎలా ఉంటుంది?” అన్నాడు.

రమణికి నోట మాట రాలేదు. “అసలంటూ ఉద్యోగం చేసాక, ఏ గుర్తింపూ లేకుండా, జీతం నీకివ్వడం కోసం, ఉద్యోగం చేసి, ఇంట్లో నీకు పనిచేసి పెడుతూ ఉండనా?, నా చదువు, నా తెలివి, నా కొచ్చే గుర్తింపూ ఇవేమీ నీకు అక్కర లేదా?” అంది.

సూర్యం మరేమీ మాట్లాడలేదు. ఎవరికీ రాని గుర్తింపు, ప్రమోషన్ వస్తే ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకొన్నవాడితోనే ఆ ఆనందం పంచుకోవడానికి లేదు. రమణికి ఏడుపు ఆగలేదు. చివరికి కావ్యను అమ్మమ్మ దగ్గరే పెంచారు. పెద్దయ్యాక హాస్టల్ లో పెరిగింది. తల్లి లాగే తెలివైంది కూడా.

దారి పొడవునా రమణి కబుర్ల తో శంకరం, పాత జ్ఞాపకాలతో పూర్ణమ్మ ప్రయాణంలో బాగా అలసి పోయారు. హైదరాబాదు చేరేసరికి బాగా పొద్దు పోయింది.

కావ్యకు మామ్మ, తాత అంటే ఏడాదికి ఒకసారి కలిసే చుట్టాలు, అంతకుమించి బంధానికి అవకాశం, అవసరం రెండూ రాలేదు. పూర్ణమ్మకు కాసేపు కావ్య దగ్గర గడపాలనిపించింది, మళ్ళీ మనవరాలిని ఎప్పుడు చూడటం జరుగుతుందో తెలీదు.

కావ్య ఉదయం లేచి కాఫీ తాగుతూ ఉంటే, “ఏం చేస్తున్నావు తల్లీ” అంటూ పూర్ణమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళింది.

కావ్య తనకు కాబోయే భర్త ఇచ్చిన గిఫ్ట్ అంటూ పెద్దగా ఉన్న ఫోన్ చూపించింది. అందులో ఏవేవో ఉంటాయని చెప్పింది కానీ పూర్ణమ్మకు ఏమీ అర్థం కాలేదు. పెళ్ళికి తను కొనుక్కొన్న నగలు, తన భర్త ఉద్యోగం, జీతం, అమెరికాలో ఎక్కడ ఉంటున్నారు, అలా, చాలా కబుర్లు చెప్పింది.

“ఇవి సరే, అబ్బాయి గురించి, వాళ్ళ వాళ్ళ గురించీ చెప్పు” అంది పూర్ణమ్మ.

“ఊ... ఏముంది, వాళ్ళకు కిషోర్ ఒక్కడే కొడుకు, వాళ్ళకి ఏవో ఆస్తులున్నాయ్ అని అన్నాడు కానీ, నాకు అలా అనిపించ లేదు. మా ఇద్దరికీ అమెరికాలో సెటిల్ అవ్వాలనే ఉంది, పైగా నేను financial గా sound. అతనికి కొంచెం traditional touch ఉండటం వల్ల నాతో తప్ప ఎవరి తోనూ relation లేదు” అని అంటూ కొంచెం తడబడి, మామ్మ కళ్ళలోకి చూసింది.

ఏభావామూ లేకపోయేసరికి సర్దుకొంది. “ఈ రోజుల్లో, తెలివి, చదువు ఉండి, కొంచెం మెతక, ఎవరి తోనూ తిరగని వాడు దొరకడం కష్టం, నా మాటను తొందరగా తీసేయడు” అంది.

“మరి, అమెరికా నుంచి ఎప్పుడొస్తారే?” అంది పూర్ణమ్మ.

“ఏముంది మామ్మా, మళ్ళీ క్రిస్మస్ రోజులకు వస్తాము”.

“అలాకాదే, ఇక్కడే ఉండిపోయేలా ఎప్పుడు రాగలుగుతారు?”.

కావ్య కళ్ళు అంతంత చేసుకొని “ఇక్కడ ఉండటానికా, ఎందుకూ?” అంది.

“అదికాదు, అబ్బాయి వాళ్ళకు ఒక్కగానొక్క కొడుకు కదా అని అడిగాను, మరి వాళ్ళే అక్కడికి వెళతారా?” అంది.

“వాళ్ళా, అక్కడా, ఏం తోస్తుంది వాళ్ళకు, మా అమ్మకే అక్కడ adjust అవడానికి కొంచెం టైం పడుతుంది, అయినా అది అతను ఆలోచించుకొంటాడు, మనకెందుకు, నువ్వు మరీ వర్రీ అవకు మామ్మా” అంది.

పూర్ణమ్మ ఊరుకోలేదు, “అదికాదే, పోనీ అబ్బాయి కొంత కాలం అయ్యాక వెనక్కి వచ్చేద్దాం అనోచ్చుకదే” అని రెట్టించింది.

“వస్తే వస్తాడు, నేను రాను. ఏడుస్తూ భర్త వెనకే రావడానికి నేను నీ తరం అమ్మాయిని కాదు మామ్మా, నా డబ్బు నా కుంటుంది, అన్ని జాగ్రత్తలూ తీసుకొంటాం. నాకేం నష్టం లేదు. అయినా, అక్కడ వచ్చే జీతం ఇక్కడ రాదు, నేను రాను, ఏం చేస్తాడు?, చెప్పు మామ్మా, ఏం చేస్తాడు?”, అని కళ్ళు ఎగరేస్తూ కావాలనే కొంత ధీమా చూపిస్తూ నవ్వింది. “అసలు నీకు తెలుసా మామ్మా, మన india లో more than half of the families, ladies కు education, financial security లేక పోవడం వల్లే నిలిచాయి” అంది.

“తనకు అనుభవం లోకి రానిది, తెలీనిదీ అబద్ధమని; దక్కనిది చెడ్డదని, అనుకోవడం అందరూ చేసేదే. మనం ఎలా చూడాలను కొంటామో అలాగే కనిపిస్తుంది” అని మనసులో అనుకొంటూ లేచి ఇవతలకు వచ్చేసింది పూర్ణమ్మ.

కావ్య పెళ్లి రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో జరిగింది. ఆ సాయంత్రం పెళ్లి భోజనం. పెళ్లి కొడుకు తల్లిదండ్రుల మొఖంలో నవ్వు అతికించినట్లు ఉండేకానీ, కొడుకు పెళ్ళికి ఉండాలనినంత ఆనందం పూర్ణమ్మ కు కనిపించలేదు. బహుశా, ఒక్కగానొక్క కొడుకు దూరంగా అమెరికా వెళ్లి పోతున్నాడనేమో అనుకొంది. ఆరాత్రి భోజనాలయ్యాక పడుకొనేసరికి బాగా పొద్దు పోయింది.

రకరకాల ఆలోచనలతో కావ్యకు నిద్ర పట్టలేదు. తన జీతం పూర్తిగా కిషోర్ కి తెలీదు, వేరే బ్యాంకు ఎకౌంటు అతనికి తెలీకుండా ఒకటి ఉంది. కిషోర్ చెడ్డ వాడు కాదు కానీ, నా ఆస్తి ఇచ్చే సెక్యూరిటీ ఫీలింగ్ కూడా అతనికి కావాలి. ఏమైనా అమెరికా జీవితం, అక్కడికి వెళ్ళాక కిషోర్ ఎలా ఉంటాడో తెలీదు. డబ్బు విషయాల్లో కొంచెం జాగ్రత్త తీసుకోవడంలో తప్పు లేదు అని అమ్మ correct గా చెప్పింది. తన ఆలోచనల్లో ప్రక్కనే ఉన్న కిషోర్ నిద్ర పోతున్నాడో, మెలకువగా ఉన్నాడో అన్న ఆలోచన కావ్యకు రాలేదు. కిషోర్ కూ నిద్ర రావట్లేదు. “తనతో ఆస్తి ఉందని చెప్పాను, నిజం తెలిస్తే కావ్య ఎలా రిసీవ్ చేసుకొంటుండో. నన్ను నమ్మినట్లే ఉంది కాబట్టి పరవాలేదు. ఇంటికి డబ్బు పంపిస్తే వాళ్ళకే ఉంది కదా ఎందుకు పంపుతున్నావు అంటే చెప్పడానికేమీ లేదు. నెల నెలా కాకుండా కొంత డబ్బు వాళ్ళకి ఇచ్చేస్తే, ఇక్కడే వాళ్ళు సుఖంగా ఉంటారు. ఏమైనా చిన్న చిన్న విషయాలకు గొడవ పడకూడదు, అమెరికా వెళ్ళాలన్న ఆశ తీర బోతోంది, మా ఇద్దరి salary, కావ్య ఆస్తి కలుపుకొంటే అక్కడ చాలా రిచ్ గా బ్రతకొచ్చు” అనుకొన్నాడు.

రమణికి, కావ్య దూరంగా వెళ్లి పోతోందని బాధ గా ఉండి నిద్ర పట్టలేదు. ఒక్కగానొక్క కూతురు, ఇక్కడే కళ్ళ ముందు ఉంటుందని అనుకొంది. అక్కడికి వెళితే, తనకేమీ తోచదు. కావ్య కొంచెం కూడా తన గురించి ఆలోచించలేదని చాలా బాధగా ఉంది.

“నేను ఇక్కడే ఉండాలి, ఇక్కడైతే ఫ్రెండ్స్, చుట్టాలు, కాలనీ వాళ్ళు అందరూ తెలిసిన వాళ్ళే, తోడు ఉంటారు” అనుకొంది.

అంతలోనే సూర్యం తన ఆలోచనలోకి రాలేదని గుర్తించింది. కావ్య లాగే తనూ ఎంతగా ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకొంది. ఎన్ని ఆశలు పెట్టుకొంది. “కావ్యకు నాలా కాకూడదు, ఆ అబ్బాయి ఎలా అర్థం చేసుకొంటాడో, చూడ్డానికి బాగానే ఉన్నాడు, కానీ ఫైసా ఆస్తి లేదు. అయినా పైకి ఏం తెలుస్తుంది కనకా, సూర్యం పెళ్ళికి ముందు ఎలా ఉండేవాడో, ఆ తరువాత అసలు ఆ అందమూ, ఆ నవ్వు, ఆ స్నేహమూ ఏమీ లేవు. ఎన్నో సార్లు గమనించాను, నావేవీ తనకు నచ్చలేదు. ఏమీ అనకుండా నాతో ఉన్నంత మాత్రాన నేను గ్రహించలేనా. తను ఇలా ఉండబట్టే ఆఫీసులో సమస్యలు ఏవీ తనతో పంచు కోవడానికి లేకుండా పోయింది. ప్రక్కనే సూర్యం ఉన్నా, రమణికి తను వంటరిగా ఉన్నట్లు అనిపించింది. ఎంత హాయిగా నిద్ర పోతున్నాడో” అనుకొంది.

తనకు నిద్ర వచ్చినట్లు కాని, నిద్రలో కూడా తన కళ్ళల్లోంచి ధారగా నీరు కారినట్లు కాని రమణికి తెలీదు.

సూర్యానికి నిద్ర రావట్లేదు. ప్రక్కనే రమణి కదలకుండా పడుకొందనే అనుకొంటున్నాడు. కావ్య మొదటినుంచీ మా ఇద్దరికీ దూరంగానే ఉంది. దగ్గర పెరిగిన వాళ్ళే పేరెంట్స్ గూర్చి ఆలోచించడం లేదు, ఇక కావ్య ఏం ఆలోచిస్తుంది, కావ్య కూడా తల్లి లాగానే తయారైంది అనుకొన్నాడు. వెంటనే ఆలోచన రమణి వైపు వెళ్ళింది. తనకి నేనెప్పుడూ అర్థం కాను. తనని అనుమానించానంటుంది. తన తెలివి తేటలకి, జీతానికి, నేను జెలసీ ఫీల్ అవుతున్నానంటుంది. అర్థం చేసుకోని వాళ్ళతో ఏం చెప్పి ఏం లాభం, అందుకే తన ఇష్టానికి వదిలేసి మౌనంగా ఉండాల్సి వచ్చింది. జీవితాంతం మౌనంగా ఉండటం ఎంత బాధో ఎవరికీ తెలుస్తుంది. అలసిన సూర్యానికి నిద్ర పట్టింది.

పెళ్లిలో అందరినీ చూస్తుంటే, శంకరానికి తనెంత అదృష్టవంతుడో అని పదేపదే అనిపించింది, కొడుకు జీవితం చూస్తుంటే మనసు పాడైపోతోంది. వాడికి తోడు లేకుండా పోయింది అనుకొంటే చాలా బాధగా ఉంది.

“సూర్యానికి చిన్న తనంలో పెళ్లి చేయకూడదు, అది నేరం” అని అన్నప్పుడు తన తండ్రి మాటలు గుర్తుకొచ్చాయి,

“పెళ్లి అనేది పెద్దయ్యాక ఏర్పడే అవసరం కాదురా, అది మానసిక అవసరం, ఒక జీవిత కాలపు తోడునివ్వాలి. అది చిన్న తనంలోనే ఏర్పడాలి. అప్పుడే అది మరో మంచి తరానికి పునాది అవుతుంది. నా అవసరాలు, నా కోర్కెలు, నేను, అనేది పోవడానికి, ఈ గృహస్థాశ్రమం. ఎవరి కోర్కెలు వాళ్ళు, ఎవరి అవసరాలు వాళ్ళు తీర్చుకొనే ఉమ్మడి సత్రం కాదు”.

శంకరం మరో సారి, “నాన్నకు పూర్ణమ్మ అంటే అందుకే అంత ఇష్టం” అని అనుకొన్నాడు.

ప్రక్కనే ఉన్న పూర్ణమ్మకు నిద్ర రాక, లేచి కూర్చుంది. “ఏమే నిద్ర పోలేదా?” అన్నాడు శంకరం.

“ఆ..., నిద్రా..., ఏమిటి నిద్ర పోయేదీ, ప్రక్కనే నిద్ర పోకుండా నిశాచరుడిలా నువ్వుంటే, నిద్రెక్కడ పడుతుందీ, నీకు ఎందుకు నిద్ర రావడం లేదూ?” అంది.

“ఏమీ లేదే, మన సూర్యం కాపురం ఇలాఉంది. కావ్య కూడా వీళ్ళని వదిలేసి వెళ్లి పోతోంది. ఈ ప్రేమ పెళ్ళిళ్ళు ఏమిటో అర్థం కావట్లేదు, చిన్నప్పుడు పెళ్ళిళ్ళు చేయడమే సరేమో” అన్నాడు.

“ఎప్పుడు పెళ్లి చేసినా ఒకటేనండీ, స్వార్థం పెరిగి “మనమందరం” అనేది పోయి, “నేను, నా పిల్లలు” అనుకొంటే, అప్పుడు పెంచిన తల్లిదండ్రులూ భారమౌతారు, మీ అన్నయ్యల్లా జీవిస్తారు. అలా కాక తనూ, తన ఇష్టమూ, తన ఆశలూ తీరాలు; కుటుంబమూ కావాలి అనుకొంటే మన కొడుకూ, కోడలి లాగా రెండింటి మధ్యా నలిగి పోతారు. కావ్య కు ఈ సమస్యా లేదు, జరిగింది పెళ్ళి కాదు, కలిసి జీవిస్తారు అంతే, మన కోడలికి ఉండే బాధ ఇప్పట్లో కావ్యకు రాదు. మనసును వీటికి దూరంగా ఉంచుకోండి. మీరు ఒకప్పటి నాలాగా ఉన్నారు, రేపు ఉదయమే మనూరికి పోదాం” అంది.

“ఏమిటి అక్కడికి వెళ్ళేది, సూర్యానికి మన అవసరం ఇప్పుడు చాలా ఉంది, నాకేదయినా అయితే నువ్వొక్క దానివే అక్కడ ఏం చేస్తావ్?, ఇక్కడే ఉందాం” అన్నాడు.

“సూర్యానికి, కోడలికి మన అవసరం వస్తుంది, వచ్చినప్పుడు వాళ్ళు పిలుస్తారు, మనం తిరిగి వస్తాం, పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలు చేయక, నోరుమూసుకొని పడుకో, రేపు మనం ఊరు వేళ్ళు తున్నాం, ఇక మాట్లాడకు, నాకు నిద్ర వస్తోంది” అని ముసుగు లాగింది.

పూర్ణమ్మ పడుకొంటూ అనుకొంది “ముందు తనే పోతే అదృష్ట వంతుడు, ఏ బాధ లేకుండా స్వర్గానికి పోతాడు. ముందు నేనే ముందు పోతే, తనకి ఇక కొడుకు బంధమూ ఉండదు. అన్నీ వదులుకొన్నాక, ఇక ఏ తోడూ అక్కర లేదు, ఆ శివ సాన్నిధ్యం తప్ప.” చిత్రంగా పూర్ణమ్మకు అప్పుడు కూడా తన గురించి ఆలోచన రాలేదు.

కథా కౌముది

అమెరికా వలస

ఆకెళ్ళ కృష్ణకుమారి

“పద్మగారూ, వస్తున్నారా పేరంటానికి? ఇంకా ఆలస్యం ఉందా?” అని కేకేసింది లలిత.

“వస్తున్నా, వస్తున్నా, దేముడి దగ్గర దీపం పెట్టి వచ్చేస్తాను, మీరు వెడుతూ ఉండండి” అంది పద్మ.

శ్రావణ శుక్రవారం. సాయంత్రం 5.30 గంటలైంది. అప్పటి దాకా పడిన వాన కొంచెం తగ్గటంతో ఆ చుట్టుపక్కల ఉన్న ఆడవాళ్ళందరూ తీరికగా బయల్దేరారు రాధగారింటికి పేరంటానికి.

రాధ ఇంట్లో వరలక్ష్మి అమ్మవారు నీలం రంగు. ఎర్రటి పెద్ద అంచు ఉన్న కంచీ పట్టు చీర , మెడనిండా నగలు, పూల మాలలతో అందంగా మెరిసిపోతోంది దీపాల వెలుగులో. పేరంటాళ్ళు అందరూవచ్చి అమ్మవారికి నమస్కారం చేసి కూచున్నారు.

ఇంక మొదలైనై కబుర్లు. చీరలు, నగలు, సినిమాలు, ఒకటేమిటి, అన్ని topics దొర్లుతున్నై. ఇంతలో వచ్చింది విశాలాక్షి , ఆవిడకి వయస్సు 60 పైనే . మనిషి హుందాగా ఉంటుంది. అందరితో చాలా స్నేహంగా ఉంటుంది. వాళ్ళాయన ఉద్యోగ రీత్యా చాలా ఊళ్ళన్నీ తిరిగి, చివరికి 5 ఏళ్ల క్రిందట ఈ హైదరాబాద్ వచ్చి స్థిరపడ్డారు.

ఆవిడ రాగానే అందర్నీ ఒకసారి పలకరించి వచ్చి, లలిత పక్కన కూచుంది.

లలిత ” అమెరికా నించి మీ అబ్బాయిలు వచ్చినట్టున్నారు ఈ మధ్య. అంతా ఎలా ఉన్నారు? విశేషాలేమిటి?” అని అడిగింది.

“ అంతా బాగానే ఉన్నారుమ్మా. మా మనవరాళ్ళు బాగా చదువుకుంటున్నారు. పాట, డాన్స్ కూడా నేర్చుకుంటున్నారు. ఈ సారి వచ్చినప్పుడు మా పిల్లలు మమ్మల్ని చూసి, ” మీరు పెద్దవాళ్ళయారు.. మీరు ఇక్కడ ఒక్కళ్ళే ఉంటే మీ ఆరోగ్యాల గురించి మాకు బెంగగా ఉంది. మీకు గ్రీన్ కార్డు తెప్పిస్తాము .మా దగ్గరకి వచ్చేయండి “ అన్నారు. “ ఇప్పుడు బాగానే ఉన్నాముకదా. ఇంకా కొన్నాళ్ల తర్వాత వస్తాము” అంటే, “అలా కాదు. ఇప్పుడే ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నప్పుడే వస్తే మీకు మాకు కూడా బాగా అలవాటు అవుతుంది. మెడికల్ ఇన్సూరెన్స్ కూడా ఇప్పుడైతే రావటం తేలిక, అందుకని ఇప్పుడే వస్తే మంచిది” అని చెప్పి వెళ్ళారు”.

“ మీరు చాల అదృష్టవంతులమ్మా. మీ పిల్లలు వచ్చి వాళ్ళతో ఉండమని పిలుస్తున్నారు. అయితే వెళ్ళటానికే నిశ్చయించుకున్నారా “ అంది లలిత.

“లేదమ్మా. ఇంకా ఏమీ తేల్చుకోలేదు. అంత తొందరగా తీసుకునే నిర్ణయం కాదుగా ఇది. అందుకనే ఆలోచిస్తున్నాము”.

“అంత ఆలోచన ఏమిటండీ? పిల్లలు ప్రేమతో పిలిస్తే వెళ్ళవచ్చును కదా!?” అంది లలిత.

“నిజమే. పిల్లలతో ఉండాలని ఎవరికి ఉండదు చెప్పండి. కాని ఇన్నాళ్ళూ మా వారి ఉద్యోగ రీత్యా అన్ని ఊళ్ళూ తిరిగి, తిరిగి విసుగెత్తి ఉన్నాము. ఇన్నాళ్ళకి ఇక్కడ బంధువులు, స్నేహితులతో మా ఆయన, నేను హాయిగా గడుపుతున్నాము. పెళ్ళిళ్ళు, పేరంటాలు, పాట కచేరీలు, ప్రవచనాలు, వీటన్నింటితో మాకు బాగా కాలక్షేపం అవుతోంది. సొంత ఇంట్లో ఉన్నాము. వంటమనిషి, పనిమనిషి, డ్రైవర్ అన్నీ సౌకర్యంగా ఉన్నాయి. ప్రశాంతంగా జీవితం గడుపుతున్నాము. ఇవన్నీ వదులుకుని ఇప్పుడు మళ్ళీ పిల్లల హడావిడి జీవితం లోకి వెళ్లాలంటే అంత సులభమా?

అక్కడ కొడుకులు , కోడళ్ళు వాళ్ల ఉద్యోగాలతో, పిల్లల చదువులు, వాళ్ళ కి నేర్పించే ఆటలు, పాటలు , డాన్సులకి తిప్పటంతో ఎప్పుడూ బిజీగా ఉంటారు. ఇన్నేళ్ళనించి అక్కడ ఉండటంతో పిల్లల ఆలోచనా పద్ధతి, జీవన విధానం, భాష బాగా మారింది. ఆ మార్పు కి మేము సర్దుకోగలమా? ఇన్నాళ్ళ నించి స్వతంత్రంగా ఉండటం బాగా అలవాటైన పిల్లలు మాతో సర్దుకోగలరా? ఇదివరకు వెళ్ళి వచ్చాము కాని, ఏదో నాలుగు రోజులు ఉండటం వేరు. చుట్టూ చూపుగా నాలుగు రోజులు వెడితే శలవలు పెడతారు, దగ్గర ఉన్న చోట్లకి తీసుకు వెళ్ళి చూపిస్తారు. అది వేరు. ఏకంగా వాళ్ళతోనే ఉండిపోవటానికి వెళ్లటం వేరు. మా ఇంట్లో హాయిగా మాకు కావలసినట్లు ఉన్నవాళ్ళం, అక్కడ కొడుకు, కోడలి పద్ధతులకు అలవాటు పడగలమా ? ఇక్కడ అన్ని సదుపాయాలతోను హాయిగా ఉన్నదాన్ని , అక్కడికి వెళ్ళి మళ్ళీ వంట పని, గిన్నెలు కడుక్కోవటం అన్నీ చేయగలనా? అలాగని ప్రొద్దుటి నించి పని చేసి అలిసిపోయి ఇంటికి వచ్చిన కోడలు వచ్చి వంట చేస్తాంటే, కూచుని తినగలనా? అన్నీ ప్రశ్నలే అనుకో” అంది విశాలాక్షి.

“ మరి మీ వారేమంటున్నారు?” అడిగింది లలిత.

“ ఆయనకి పెద్ద అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. “మనం పెద్దవాళ్ళమైన కొద్దీ ఎవరి మీదో ఒకరి మీద ఆధార పడక తప్పదు. మన పిల్లలైనా సరే, ఇంకొకరైనా సరే, వాళ్ళతో సర్దుకు పోవాలి. అది ఎలాగు తప్పనప్పుడు ఆ సర్దుకోవటం పిల్లలతోనే సర్దుకుంటే సరిపోతుంది కదా. వాళ్ళే రమ్మని పిలుస్తున్నారు కూడాను అంటారు”. అది నిజమే. పిల్లల దగ్గర ఉంటే మాకు ఆరోగ్యం బాగా లేకపోతే వాళ్ళు బాగా చూసుకుంటారు అని కొండంత ధైర్యంగా, నిశ్చింతగా ఉంటుంది. మనవరాళ్ళు పెరగటం దగ్గర ఉండి చూసి సంతోషించ వచ్చు. అన్నీ బాగానే ఉంటాయి. కాని వచ్చే గొడవల్లా అది మన జీవితం కాదు . పిల్లల జీవితం. పిల్లల్ని ఇబ్బంది పెట్టకుండా ఉండాలంటే, మన స్వేచ్ఛ వదులుకుని పిల్లల జీవితంలో మనం సర్దుకోవాలి . అదే అసలు సమస్య.

“ ఇక్కడ మనకు మనుష్యులు చాలా అలవాటు. మన ఇళ్ళలో ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరు వచ్చి పోతుంటారు. ఇక్కడ ఎవరైనా ఇంటికి వస్తామంటే, వెంటనే రమ్మనమంటాం. అక్కడ మామూలు రోజుల్లో అయితే అలిసి పోయి ఇంటికి వచ్చిన కొడుకు,

కోడలికి ఇబ్బంది అవుతుందేమోనని, పిల్లలకి ఏమైనా activities ఉన్నాయేమోనని, వారాంతం అయితే వాళ్ళకి వేరే కార్యక్రమాలు ఉన్నాయేమోనని, అన్నీ కనుక్కుంటే గాని వచ్చే వాళ్ళని రమ్మనమని చెప్పలేము. పోనీ, అని మనమే ఎవరింటికి వెళ్ళాలన్నా, ఏ ప్రోగ్రాం కి వెళ్ళాలన్నా, పిల్లలే తీసుకు వెళ్ళాలి. మనంతట మనం ఒక ఆటో గాని, టాక్సీ గాని ఎక్కి వెళ్ళలేము. అందువలన ఎప్పుడూ ఎవరిమీదో ఆధార పడినట్లు ఉంటుంది. ఇక్కడ హాయిగా మా పాటికి మేము తిరిగేవాళ్ళం. అక్కడ కట్టి పడేసినట్లు ఉంటుంది. అబ్బాయి, కోడలు ఆఫీసుకి, పిల్లలు స్కూళ్ళకి వెడితే రోజంతా మాకు కాలక్షేపం ఏమిటి? ఇవన్నీ ఆలోచించిన కొద్దీ మతి పోతోందనుకో “ అంది విశాలాక్షి.

ఇంతలో పక్కన కూచున్న లక్ష్మి అందుకుని,

“అదేమిటండీ, అలా అంటారు. ఇప్పుడు అమెరికాలో చాలా గుళ్ళు వచ్చాయిట. అక్కడ కూడా చాలా ఊళ్ళలో పాటకచేరీలు, ప్రవచనాలు, తెలుగు కార్యక్రమాలు బాగా జరుగుతున్నాయిట కదా.

మొన్న మా మరదలు లేఖ చెప్పింది, అక్కడ మంచి లైబ్రరీలు ఉంటాయిట. ఎన్ని పుస్తకాలైనా ఇంటికి తెచ్చుకోవచ్చుట. ప్రవచనాలు వినటం, సీరియలు చూడటం ఇష్టమైతే కంప్యూటర్, ఐపాడ్ ధర్మమా అని అవన్నీ ఎక్కడ ఉన్నా చూడ వచ్చునుట కదా. పైగా వానేజి ఫోన్లు, ఫేస్ టైం వచ్చిన తర్వాత ఇక్కడి వాళ్ళందరి తోను హాయిగా మాట్లాడటానికి, చూడటానికి వీలుగా ఉందిట. వాళ్ళమ్మ వరలక్ష్మి వ్రతం చేసుకుంటే ఫేస్ టైం లో చూస్తే, ఇంట్లో పక్కన కూచుని చూసినట్లే ఉందిట. ఇంక కాలక్షేపానికి ఏమి తక్కువ?” అంది.

“ అవును. అన్నీ ఉంటాయి. కాని ఆ కార్యక్రమాలకి అయినా మళ్ళీ పిల్లలే తీసుకు వెళ్ళాలిగా. అసలే వాళ్ళ పనులతోనే తీరిక లేకుండా ఉన్న పిల్లల్ని తీసుకు వెళ్ళమని ఏమడుగుతాము? పుస్తకాలు, ఐపాడ్ బాగానే ఉంటాయి కాని ఇలాగ అందరితో కూచుని హాయిగా కబుర్లు చెప్పుకున్నట్లు ఉంటుందా. అందుకే మనుష్యులకు మొహం వాచినట్లు ఉంటుంది”.

లలిత, “మీరు చెప్పింది చాలా నిజం. వెళ్ళాలంటే కూడా కష్టమే. కాని ఈ రోజుల్లో చాలా మంది పెద్దవాళ్ళు ఇలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకోవలసి వస్తోంది. చాలామందికి పిల్లలందరూ విదేశాల్లో ఉంటున్నారు. తల్లితండ్రులు ఒక్కళ్ళే ఇక్కడ ఉంటే వచ్చే సమస్య ఇదీ. నిజానికి ఇది కొత్త సమస్య కాదు. పాతదే. ఇదివరకు పల్లెటూళ్ళ నించి పట్నవాసం వెళ్ళేవారు. ఇప్పుడ వేరే దేశం వెడుతున్నారు. అంతే తేడా. కాకపోతే వేరే దేశం కనుక వీసాలు, మెడికల్ ఇన్సూరెన్స్ లాంటి సమస్యలు ఉన్నాయి.

అందుకని కొంతమంది తల్లితండ్రులు ఇక్కడే ఉంటున్నారు.. ఆరోగ్యం బాగున్నవాళ్ళూ ఏమీ ఫరవాలేదు. కాని ఇద్దరిలో ఎవరికైనా వంట్లో బాగా లేకపోతే? పిల్లలు వస్తారు. కొన్నాళ్ళు ఉంటారు, వెళ్ళిపోతారు. వాళ్ళకు మాత్రం 2,3 వారాలకన్నా శలవు ఎన్నాళ్ళు ఉంటుంది? అప్పుడు రెండో వాళ్ళే పూర్తిగా చూసుకోవలసి వస్తుంది.

ఈ మధ్య మా పక్కంటి రమ గారింట్లో చూసాముకదా. వాళ్ళాయనకు హార్ట్ ఎటాక్ వచ్చింది. అమెరికా నించి పిల్లలు ముగ్గురూ వచ్చారు. 2 వారాలు ఉన్నారు. ఉన్నవాళ్ళూ బాగా చూసుకున్నారు. వాళ్ళ శలవలన్నీ అయిపోయి వెళ్ళిపోవలసి వచ్చింది. ఆయన్ని అప్పుడు అమెరికా తీసుకు వెళ్ళాలంటే, మెడికల్ ఇన్సూరెన్స్ ఉండదు కనుక వైద్యానికి అంతా చేతనించే

పెట్టుకోవాలిట. అది చాలా ఎక్కువగా ఉంటుందిట. అందుకని తీసుకు వెళ్ళలేక పోయారు. మళ్ళీ అన్నీ రమే చూసుకోవలసి వచ్చింది” అంది.

పద్మ, “అందుకే కొంతమంది ఇప్పుడు ఇక్కడే వృద్ధాశ్రమాలకి వెడుతున్నారు. అవి కూడా ఇప్పుడు అన్ని సదుపాయాలతో అమెరికాలో వాటిలాగ కడుతున్నారు కదా. నలుగురిలో ఉండవచ్చును. కాలక్షేపం బాగా అవుతుంది. కావలసినప్పుడు సహాయం చేసేవాళ్ళు ఉంటారు. వంట్లో బాగా లేకపోతే వాళ్ళే హాస్పిటల్ కి తీసుకువెళ్ళి, వైద్యం చేయించి చూసుకుంటారుట. అంతా బాగానే ఉంటుందిట. అది ఇంకొక పద్ధతి. ఏది ఏమైనా బాగా ఆలోచించి తీసుకోవలసిన నిర్ణయమే ఇది” అంది.

లలిత, “ఏ నిర్ణయం చేసుకున్నా దేని సాధక బాధకాలు దానికి ఉన్నాయి. బాగా ఆలోచించి, ఎవరికి తగిన నిర్ణయం వాళ్ళు తీసుకోవాలి” అంది.

ఇంతలో రాధ “అందరూ వచ్చారు. లలితా సహస్రనామం చదువుదామా?” అని పిలిచింది. అందరూ కూచుని సహస్రనామాలు, ఖడ్గమాల చదివి, అమ్మవారికి హారతి ఇచ్చి, పాటలు పాడారు. తర్వాత రాధ ఇచ్చిన పసుపు, కుంకుమ, తాంబూలాలు అందుకుని ఇళ్లకు వెళ్ళారు.

ఆరు నెలలైన తర్వాత గార్డెన్ షాప్ లో కలుసుకున్నారు విశాలాక్షి, లలిత.

లలితని చూడగానే, చాలా సంతోషంగా చెప్పింది విశాలాక్షి,

“మాకు మనవడు పుట్టాడండీ. ఎల్లుండే మా అమెరికా ప్రయాణం. వెళ్ళి చూసుకోవద్దూ బుజ్జిగాడిని “ అని!!!!

-----O-----

కథా కౌముది

ఇష్టాయీష్టాలు

వసుంధర

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో
సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కథ.

దండాలండి- నా పేరు రోజూ అండి. పనిమడిసినండి. నా ఇట్టాయిట్టాల గురించి తమరికో మాట సెప్పాలనొచ్చానండి. తమరికి తెల్లని కాదండి. అసలది తమర్నించి నేరిసిందేనండి.

ఇంతకాలం నేనేంజేసినా అన్నీ నా ఇట్టపెకారం సేశానండి. ఇప్పుడే ఓ సమస్యాచ్చిందండి. అదేటంటే-

నేనిప్పుడో ఇంట్లో పన్నేత్తన్నానాండీ- ఆళ్లు నెలకి రెండేలిత్తారండి. టియ్యూ, టిపినూ, బువ్వా కూడా ఆడేనండి. ఒంటిపూట పనండి. ఆ పనీ మరీ ఎక్కువేం కాదండి. వచ్చిన సిక్కంతా మడుసుల్లోనేనండి.

ఆ ఇంట్లో ఓ అత్తా, కోడలూ ఉన్నారండి. అత్త పెద్దమ్మ మాలచ్చిమి. కోడలు సిన్నమ్మ మాంకాళి. అవి ఆళ్ల నిజం పేర్లనుకునేరు. నేనే ఎట్టానండి.

పెద్దమ్మకి అరవయ్యండి. పచ్చగా దబ్బపండులా ఎప్పుడూ నవ్వుతూ ఉంటదండి.

సిన్నమ్మకి ముప్పయ్యేమోనండి. సోగ్గా సూడ్డానికి శానా బాగుంటది. కానీ అసలు నవ్వదండి.

ఆళ్లింటికి తెల్లారి ఆర్లో పెల్తానా- అప్పటికింకా సిన్నమ్మ లెగదండి. పెద్దమ్మ తలుపు తీస్తదా- అప్పటికే తానమాడేసి. పెద్దయ్యతో కాపీ తాగుతూంటదండి. నేను కాపీ తాగనని- నాకోసం టీ కలుపుతాదండి. అదిచ్చాకే పన్నోకి పంపుతాదండి. ఇల్లూడుత్తున్నంతసేపూ నాతోనే ఉంటదండి. ఇక్కడ తుడూ, అక్కడ తుడూ అని అదార్టీ సెయ్యదండి. కట్టం సుకం అడుగుతాదండి. సుకం సెబితే సంతసిస్తది. కట్టం చెబితే అయ్యో పాపమంటది. అంటగిన్నెలు తోమివ్వగానే పలారం మొదలెడుతుంది. బట్టలుతికేసరికి టిపిను రెడీ. అప్పటికి ఇంట్లో ఒకొక్కరే లేతారు. ముందు సిన్నయ్య. తర్వాత పిల్లలు. తర్వాత కోడలు.

పిల్లలు ఎందింటికల్లా బడికండి. సిన్నమ్మా, సిన్నయ్యా తొందింటికల్లా ఆపీసులకండి. ఈలోగా ఆ సిన్నమ్మ సేసే అడావుడింతా అంతా కాదండి. తను కదల్లు కానీ అందర్నీ పరుగులెట్టితాది.

ఎక్కడ తుక్కు అక్కడే ఉందంటది. గిన్నెలోదల్లేదంటది. బట్టల మురికి పోలేదంటది. నేనేపనీ సరిగ్గా సెయ్యలేదంటాది. ఇయ్యన్నీ నన్ననొచ్చుగా- నాసేత పని సేయించుకోడం రాదని అత్తని తప్పుడుతుంది. 'ఐనా జీతమిచ్చేది మేం కదా, నీకేం పడుతుందిలే'- అని అత్తని నిట్టూరాలాడుతుంది.

ఆళ్లింట నీసు తినరండి. మసాలా లేస్కోరండి. ఐనా కూడా పెద్దమ్మ వంటలు నాక్కూడా శానా శానా బావుంటాయండి. కానీ సిన్నమ్మ మెచ్చదండి.

'ఈ తిండి తినలేకపోతున్నా మద్దూ! రేపట్నీంచి హోటల్నీంచి తెప్పించుకుందాం' అంటది. ఆ మాటకి- మద్దూ అంటే మదన్, సిన్నమ్మ మొగుడు, అదే సిన్నయ్య- ఎద్దులా బుర్రూవుతాడండి.

అలా తెప్పించినా బావుణ్ణు- అత్తకి కాస్త పని తప్పుద్దనుకుంటానాండీ- అలా జరగదు. వంట అత్తే సెయ్యాల. బావోలేదనిపించుకోవాల. అదీ కోడలి పద్దతండి.

ఇదంతా సూసి నాకొళ్లు మండిపోతాదండి. పెద్దమ్మ తిరగబడితే నేనూ సిన్నమ్మనో పట్టు పట్టాలను కుంటానండి. కానీ పెద్దమ్మ కిమ్మనదండి. కోడల్ని పల్లెత్తు మాటనదండి. నన్నననివ్వదండి.

మద్దెన నాకేవొచ్చిందంటారా- కళ్లముందు అన్నేయం జరిగిపోతుంటే సూత్తూ ఊరుకోలేం కదండీ మరి. మొదట్లో ఓపాలి అంతా ఎల్లిపోయాక- నేను పెద్దమ్మను దెబ్బలాడానండి. కోడలి దుమ్ము దులిపెయ్యాలన్నానండి. తనవల్ల కాపోతే నేనే ఓ సూపు సూత్తానన్నానండి. కానీ అప్పుడు పెద్దమ్మ ఏమందో ఎరికాండీ!

'నా ఒంట్లో ఓపికుంది. చాకిరీ చేస్తున్నాను. అదీ పరాయివాళ్లకి కాదు- నావాళ్లకి. నా కోడలి నోరు మంచిది కాదు కానీ, మనిషి మంచిదే. మొగుడితో తనూ సమంగా సంపాదిస్తోంది. ఆడకూతురు మగాళ్లమధ్య రోజంతా పనిచేసి ఎంత విసిగిపోతోందో మనమర్థం చేసుకోవాలి. తనేం మాట్లాడినా, వేరు కాపురం పెడతాననడం లేదుగా. మమ్మల్నింట్లోంచి పొమ్మనడం లేదుగా' అందండి.

నా తల తిరిగిపోయింది. 'ఐనా నీ కొడుకింట్లో నువ్వున్నావ్. ఆయమ్మోవరు నిన్ను పొమ్మండానికి? ముందు నీ కొడుకుననాలి!' అన్నానండి కోపంగా.

'వాడికి నోట్లో నాలిక లేదు. వాడికీ పిల్లను కూడా మేమే చూశాం. అది వాణ్ణి బాగానే చూసుకుంటోంది. అంతేకదా- మాకూ కావాల్సింది. దాన్నేమైనా అంటే- అది వాణ్ణి సతాయిస్తుంది. వాడు మమ్మల్నేమీ అనలేక, దాన్నేమీ అనలేక మధ్యన నలిగిపోతాడు. పద్దవాళ్లెప్పుడూ చెద్దవాళ్లు కారు. ఎదిరిస్తేనే వచ్చేది ఏ సమస్యలైనా! మాకిలా బాగానే ఉంది. మధ్య నీకెందుకూ?' అనేసింది పెద్దమ్మ.

'నీలాటి మంచోళ్లు ఉత్తవున్నేన మాటపడితే- సూత్తూ ఊరుకోలేనమ్మా. నీ తరపున నేనే సిన్నమ్మమీద తిరగబడతాను' అన్నాను ఆవేసెంగా.

'అప్పుడు నీ ఉద్యోగం పోతే, పూచీ నాది కాదు' అందండి పెద్దమ్మ.

ఆ మాటకి కాత్త బయమేసింది. దేనికైనా తన్నుమాలిన దరమముండకూడదుగా. ఈ పనికి- ఈ తిండి, ఈ జీతం, ఇంకా చిల్లరా చితకా ఈనాములు- ఇంకెక్కడా దొరకవు నాకు. ఐనా ఊరుకోలేక ఓ రోజు సిన్నమ్మతో, 'అన్ని పన్ను సేత్తన్న పెద్దమ్మని, ఊరికే ఆడిపోసుకోడం దేనికమ్మా?' అనేశాను మందలిస్తున్నట్టు.

సిన్నమ్మ నన్నేమీ అనలేదు. నాకేసి సురుగ్గా సూసి పెద్దమ్మను పిలిసి, 'ఇదిగో, ఈ రోజూ ఏమంటోందో విన్నారా- నేను మిమ్మల్ని ఆడిపోసుకుంటున్నానుట. ఏమాడిపోసుకుంటున్నానో కాస్త చెప్పండి' అంది.

అప్పుడు పెద్దమ్మ కోడల్నేమీ అనలేదు. నన్ను సురుగ్గా సూసి, 'నాకేం తెలుస్తుంది? అన్నది అది. విన్నది నువ్వు. దాన్నే చెప్పమను' అంది.

ఏం సెప్పాలో తెలీక గుటకలు మింగాను కానీ సిన్నమ్మ నావొంక సూణ్ణయినా లేదు. పెద్దమ్మే అబం సుబం తెలీని పనోళ్లకి తనమీద పితూరీలు సెప్టాందని పెద్ద రగడ సేసింది.

నా మూలంగా పెద్దమ్మ అన్ని మాటలు పడాల్సిచ్చిందని నొచ్చుకుని- ఆ తర్వాత పెద్దమ్మకి సారీ సెప్పాను. పెద్దమ్మ నవ్వేసి, 'మాటలదేముందే- గాల్లో కలిసిపోతాయ్. నేను మాత్రం- ఎక్కడ నీ ఉద్యోగం పోతుందోనని బెంగ పడ్డాను. ఐనా నీకు కాలం మూడినట్టే తోస్తోంది నాకు. రేపట్టించి మొదలెట్టి, నువ్వు చిన్నమ్మని అదేపనిగా పొగుడుతూండు. తనన్న మాట నీకు నచ్చనీ, నచ్చకపోనీ- ఆలోచించకుండా మెచ్చేసుకో. నీ పనికి ధోకా ఉండదు. లేదూ మీ చిన్నమ్మ- నాచేతే నీ ఉద్యోగం ఊడగొట్టిస్తుంది. అప్పుడు నేను చెయ్యగల సాయమేముండదు. జాగ్రత్త!' అని ఉపాయం సెప్టానే ఎచ్చరించింది.

నాకేమో పెద్దమ్మంటే సెప్పలేనంత ఇట్టం. సిన్నమ్మంటే వీకెల్లాకా ఉంది. మరి సిన్నమ్మని పొగడ్డం నా వల్లనౌతుందా? అదే పెద్దమ్మకి సెప్పి, 'రెక్కల కట్టాన్ని నమ్ముకున్నదాన్ని. ఈ యిల్లు కాపోతే ఇంకోటి. నాకేం బయం నేదు. నా పద్దతి మారదు' అనేశాను.

అప్పుడు పెద్దమ్మ, 'ఇక్కడే కాదు, ఎక్కడయినా సరే- పనిమనిషివి నీకు ఇష్టాయిష్టాలేమిటే! నీకు నీ అవసరం ముఖ్యం. ఇష్టం లేనివాళ్లని పొగడాలి. ఇష్టమున్నవాళ్లని తిట్టాలి' అని కాస్త గట్టిగానే మందలించింది.

నాకా మాట నచ్చలేదు. ఎంతో మంచిదనుకున్న ఈ పెద్దమ్మేటి- పుసుక్కున ఇలా గనేసింది? పనిమడిసి మడిసి కాదా? దానికి ఇట్టాయిట్టాలుండవా?

ఆలోచనలో పడ్డాను. నా ఇట్టాయిట్టాలు నా పేరు దగ్గరే మొదలయ్యాయని అప్పుడు గురుతోచ్చింది.

అన్నట్లు నా పేరు రోజూ అని సెప్పాను కదూ! పన్నేసుకు బతికేదానివి, ఏ రాజమ్మనో పేరెట్టుకోక- రోజూ అంటూ పేర్లో నీకీ సోకులేటే- అని నవ్వుమాకండి. నాకూ ఇట్టాయిట్టాలుంటాయి కదండీ- అదన్న మాటండి.

ఇంతకీ రోజులెప్పుడో మారిపోనాయండి. నా తల్లి వయసోళ్లు కూడా సీదేవి, జయప్పద అని ఎప్పుడో పేర్లు మార్చేసుకున్నారు. నాకు అక్క వయసోళ్లు కూడా సవుందరియ, ఆమని అని పేర్లు మార్చేసుకున్నారు. ఇంకా నేనే ఎనకబడిపోయానండి.

నిజానికి పెద్దోళ్లు నాకెట్టిన పేరు రాజమ్మనండి. బాగా సిన్నప్పుడు అంటే నాకు మూడు నాలుగేళ్లు- మా యమ్మ నన్ను రాజమ్మా అని పిలిచే బావుండేది కూడానండి. ఆ తర్వాత కొంచెం సిన్నప్పటికి పాసిపనిలో సేరిపోయానండి. కొంచెం సిన్నప్పుడంటే- మీలాటోళ్లు బడికెళ్లడం మొదలెడతారూ అప్పుడండి. బడంటే టింకిలు టింకిలు లిటిలుస్తారు బడి కాదండి. మీ పుత్తకాలు మోపెడు మీరే మోసుకెడతారూ- ఆ బడండి.

అసత్తెమెందుకూ, అప్పుడు నాకు బడికంటే పాసిపనే బావుండేది. పాపం, మీ పెద్దోళ్లకి మీ ఇట్టాయిట్టాలతో పన్నేదని- మీలాటోళ్లమీద జాలి పడేదాన్ని కూడానండి. కానీ ఆ తరవాతెలిసిందండి. మీ పెద్దోళ్లు మీ మంచికోసం మిమ్మల్ని బడికి పంపారు. నా పెద్దోళ్లు నా డబ్బులకోసం నాకు బడొద్దన్నారు.

తరవాతంటే మరీ ఎంటనే కాదండి. శానా శానా తరవాతండి. అంటే ఈలోగా నేను పెద్దదాన్నయ్యానండి. ఆ ఎంటనే నాకు పెళ్లి సేసేశారండి. అప్పుడు నాకు పెళ్లంటే ఏటో తెల్లండి. కానీ పెళ్లంటే ఇట్టంగానే ఉండేదండి. మొగుడొత్తాడంటే సిగ్గేసేది కూడానండి.

అవితే నా మొగుడు నా ఇట్టంమీద రాలేదండి. పెద్దోళ్ల కిట్టమై నాకు సేశారండి. ఐనా ఆడంటే నాకిట్టంగానే ఉండేదండి. ఆడు శానా మంచోడండి. పెళ్లవగానే నా సేత పాసిపన్ను మానిపించేశాడండి. ఏవిట్టవో అడుగు- కొనిపెడతానన్నాడండి. కామోసనుకుని- ఏవేవో అడిగేత్తే- అప్పుడాడన్నాడూ, 'నేనేవన్నా మారాజునా, మంతరినా- అలా ఏదిపడితే అదడిగేయకూడదే- మొగుడేం కొనగలడో సూసుకునడగాలి' అని.

అంటే- 'పేదోళ్ల ఇట్టాయిట్టాలు డబ్బునుబట్టే ఉండాలే' అని అమ్మ సెప్పిందిగా- అదన్నమాటండి.

బడికెళ్లి సదవనేడు కానీ డబ్బీసయంలో సిటికెలమీద నోటి లెక్కలెస్తానండి. అందుకని అప్పట్నుంచీ ఆడి సంపాదనెంతో ఆరా తీసానండి. కరుసులకెంతవుతుందో లెక్కలేసానండి. ఏం మిగిలిందో సూసుకుని దానికేమొత్తాయో అవే అడిగేదాన్నండి. అలా ఆడు నాకు సుక్కల సీరలు కొన్నాడండి. పూసల గొలుసులు కొన్నాడండి. చంకీ సెప్పులు కొన్నాడండి. ఎన్నాళ్లండీ- ఓ రెండేళ్లు. ఆ తర్వాతనుంచి ఏమడిగినా డబ్బుల్లేవండం మొదలెట్టాడండి.

నాకు లెక్కలు తెలుసుగా. డబ్బెందుకు లేదని ఆరా తీసేదాన్నండి. నాల్రోజులు ఇన్నాడండి. అయిదోరోజున ఈ ఆరాలన్నీ ఏటని గట్టిగా ఇసుక్కున్నాడండి. అప్పుడు నాకు బయమేసిందండి. మళ్లా ఆణ్ణి ఇది కొనూ అది కొనూ ఆనడగలేదండి. కానీ కొన్నాళ్లకి ఆడు బువ్వొండడానిక్కూడా డబ్బులివ్వడం మానేశాడండి. అడిగితే డబ్బుల్లేవంటాడండి. లెక్కలడుగుదామంటే తిడతాడని బయం. కానీ అలా ఎన్నాళ్లు?

చివరికో రోజున ఆడిదగ్గర బేరుమని ఏడిసేసానండి. ఆడికప్పుడు నామీద జాలేసి దగ్గరగా తీసుకుని ఓదారిసినాడండి. 'నేనేటి సేసేదే, నాకాడ డబ్బులు బొత్తిగా మిగల్గం లేదు. బువ్వ డబ్బులు నువ్వే తెచ్చుకోవాలే, ఎక్కడైనా పనికి కుదురు' అన్నాడండి.

పన్ను మానేసి ఏళ్లయిపోనాది కదా- అందుకని బూవికని అడిగాను. బూవికంటే నాలాంటి పనిమడిసే. దానిల్లు మాకు దూరమే కానీ, మా ఇద్దరికీ సంతలో కలిసినప్పుడు సెలిమి అయినాది.

మొన్నటిదాకా బూవిక ఓ టూడెంటుబాబుల గదిలో పన్నేసేదిట. ఈ టూడెంటు బడికెళ్లి సదూకునే టూడెంటు కాదండి. సదువయ్యాక ఉడ్డోగాలకని సదూకునే టూడెంటుట.

'ఆళ్లు మొత్తం ముగ్గురు. శానా మంచోళ్లు. గదూడవాల. పక్కలు సద్దాల. టిపినూ, టియ్యా తెచ్చిపెట్టాల. నెలకారొందలితారు. మావోడికి నేనక్కడ పంజెయ్యడం ఇట్టం లేదని మానుకున్నా. నీకిట్టమైతే ఆడ కుదురుకో. నే సెబితే నిన్నే ఎట్టుకుంటారు' అందండి బూవిక.

నా మొగుడిప్పుకోడని బూవిక అనుకుంది కానీ- ఆడిది సెప్పగానే ఎగిరి గంతేసి మరీ ఒప్పుకున్నాడండి.

బూవిక నన్నా బాబుల్లగ్గిరికి తీసుకెళ్లింది. ఆళ్లు నన్ను సూత్తూనే పనిలో ఎట్టుకుందుకు ఒప్పేసుకున్నారు. నా పేరడిగి- 'ఎంచక్కగున్నావు. నీకీ పేరు బాగోలేదు. ఈ రోజునుంచీ నిన్ను రోజూ అని పిలుస్తాం' అన్నారాళ్లు.

ఆ మాట బూవిక్కి సెబితే నవ్వేసి, 'నా పేరు కూడా బూలచ్చిమి. ఆళ్లే బూవికని మార్చారు' అంది.

ఆ కుర్రాళ్లు నేననుకున్నకంటే శానా మంచోళ్లండి. నన్ను ఇంటో మడిసిలా సూసుకునేవారు. నాతో సక్కగా మాటాడేవారు. కట్టం సుకం అడిగి తెలుసుకునేవారు. నా కదడిగి తెల్పుకుని- సదూకుంటావా, మేం సెబుతాం- అని కూడా అన్నారు. నేనెందుకు పన్నో సేరానో తెలుసుకుని, 'నీ మొగుడు తాగుతున్నాడేమోనని అనుమానంగా ఉంది. అలవాటు ముదిరితే మానుకోవడం కష్టం. వెంటనే మాన్పించు' అని సలహా ఇచ్చారు.

ఎలాగయినా సదూకున్నోళ్లు తెలివయినోళ్లు. ఆళ్లనుమానం నిజమేనండి. ఆరాలు తీతే ఆడు నిజంగానే తాగుతున్నట్టు తెలిసింది. ఆణ్ణడిగితే లేదన్నాడు. ఒట్టెయ్యమన్నా. అంతే- ఆడికి కోపమొచ్చిందండి, 'అయినా నేస్తాగితే నీకేమొచ్చిందే. నిన్నేవయినా తిట్టానా కొట్టానా' అని కసిరాడండి.

ఏమనాలో తెలిక- ఓ పాలి అమ్మకాడి కెళ్లి ఇసయం సెప్పానండి.

అమ్మ చులాగ్గా నవ్వేసిందండి. 'మగాడన్నాక తాక్కుండా ఉంటాడేటీ? నీ అయ్య తాగడూ- అలాగన్న మాట! ఆడు ఇంటికొచ్చి కొడితే కనక సెప్పు' అంది.

పాపం మాటెందుకూ- ఆడెప్పుడూ నామీద సెయ్యి సేసుకోలేదండి. కానీ సేసుకున్నా సెయ్యగలిగిందేం లేదటండి. అలాగని బూవిక సెప్పిందండి. అది నాకంటే రెండేళ్లు పెద్దదా- దానికో కొడుక్కుడానండి. మొగుడు కొడతన్నాడని వాళ్లమ్మకాడికెడితే- 'మొగుడన్నాక కొట్టకుండా ఉంటాడా? మీ అయ్య నన్ను కొట్టడా' అని కసిరి పంపేసినాదటండి.

ఆతర్వాత ఇంకేముంది, 'మొగుడన్నాక సంపితే తప్పా?' అని కూడా అనేయగలరీ పెద్దోళ్లు. అంటే పెళ్లయ్యాక- ఆడదాని బతుకు పూర్తిగా మొగుడి సేతిలోకి పోద్దన్నమాట. నా జీవితంలో ఇక నా ఇట్టాఇట్టాల పనుండదన్నమాట. అది తల్లుకోగానే అప్పుడు నాకు నిజంగా బయమేసిందండి.

అదలాగుంటే- నా మొగుడు- నాకు డబ్బెలాగూ ఇవ్వడం మానేశాడా- అప్పుడప్పుడు నన్నే అడగడం మొదలెట్టాడండి. 'నీ డబ్బంతా ఏమైపోతోంది?' అనడిగానండి ఓ పాలి.

'పెళ్లయ్యాక నీదీ నాదీ అనుండదే- అంతా మనదే' అన్నాడండి.

ఆడిదెలాగూ నాదాకా రాదుకదండీ. మరి మనదంటే- నాది మాత్రమే ఆడిదన్నమాటండి. అంటే పెళ్లయ్యాక నేనూ, ఆడూ కలిపి మనం కదండీ. మనమంటే ఆడినని అరదమండి. అరదనారీస్సెరుడిలో సివుడూ పార్వతీ ఉన్నా- ఆ పేరు మాత్రం పార్వతిది కాదండి. సివుడొక్కడిదే కదండీ- అలాగన్నమాటండి!

ఈ మాటలు టూడెంటుబాబులకి సెప్పుకున్నానండి. ఆళ్లు ఎంటనే ఓ మాట సెప్పారండి.

ఇది పెజాసామియంట. ఇక్కడ అందరికీ సొతంత్రముందంట. అందరికంటే ఎక్కువ సొతంత్రం నాకుందంట. అంత సొతంత్రమున్న నేను కట్టపడుతున్నానంటే ఆ తప్పంతా నాదేనంట.

నాకు సొతంత్రం కొంతుండొచ్చు. కానీ అందరికంటే ఎక్కువెలాగుందని ఆచ్చర్యపడ్డాను. దానికి ఆళ్లలో ఓ బాబు, 'మాకు పేరు నచ్చలేదనుకో. మా అంతట మేం మార్చుకుంటే చెల్లదు. దానికి చాలా పెద్ద తతంగముంది. అదే నీకైతే- నువ్వేమంటే అదే నీ పేరు. ఎందుకంటే నీ పేరుకి ఎక్కడా రికార్డు లేదు' అన్నాడు.

'ఆ సొతంత్రం నాకెందుకు పనికొత్తది బాబూ' అన్నాను తెలుసుకుందామని ఆసెగా.

'నీ డబ్బు నువ్వు సంపాదించుకుంటున్నావు. నీకు నచ్చినట్లు బ్రతికే అవకాశం నీకుంది. నీ మొగుడిలాంటి వాడు మొగుడే కాదు. వాణ్ణోదిలేసి నీ బ్రతుకు నువ్వు బ్రతుకు. లేదూ నీ కర్మ. అనుభవించు' అన్నాడా బాబు.

మొగుణ్ణోదిలేయ్యడం నాకిట్టమే. కానీ ఇక్కడ నా ఇట్టం కాదు పెదానం. అమ్మొప్పుకుంటాడా? అయ్యొప్పు కుంటాడా? ఆళ్లతో బతకాలిసిందాన్ని- ఆళ్లని కాదని ఎక్కడుంటాను? ఎలాగుంటాను?

అలాగంటే ఆ బాబులు నవ్వేసి, 'సామాన్యుడికి ఓటు హక్కిచ్చి- నీకు పనికొచ్చే నాయకుణ్ణి ఎన్నుకోరా అంది మన ప్రజాస్వామ్యం. ఆ సామాన్యులు- ఎవరో చెప్పారనో, ఏదో అనుకుంటారనో- ఎందుకూ పనికిరాని వాణ్ణో, తమని దోచుకునేవాళ్లనో నెత్తికెక్కించుకుంటున్నారు. నువ్వు అదే చేస్తున్నావులే' అని ఊరుకున్నారండి.

నాకు వాళ్ల మాటలు పూర్తిగా అర్థం కాలేదు కానీ- నేను నా మొగుణ్ణోదలాలనుకోలేదండి. అంటే- నాకు సొతంత్రం శానా ఎక్కువ కదండీ. దాన్నలా గుపయోగించుకున్నానన్నమాట!

అలా ఓ ఏడాదయిందండి. ఆ టూడెంటు బాబులు రూమొదిలి ఎల్లిపోతూ నాకు తలో ఒందా ఇచ్చారండి. కొత్తగా వచ్చిన బాబులకి నన్నెట్టుకోమని సెప్పారండి. కానీ ఆళ్లకి ఈళ్లకి శానా తేడా ఉందండి.

ఆళ్లు నన్ను ఇంటిమడిసిలా సూసుకున్నారా- ఈళ్లలాకాదండి. నన్నుసూసి ఎకిలిగా నవ్వుతారండి. నాకే సదోలా సూత్తారండి. రెండరదాల మాటలూ పాటలూనండి. పొరపాటున అన్నట్టు ముట్టుకోవడమండి. ఓసారి ఒకడు సెయ్యట్టుకున్నాడండి. ఇదిలితే పచ్చనోటు సూపిచ్చాడండి. ఇసిరికొట్టానని పన్నోంచి తీసేత్తానన్నాడండి.

ఇంటికెళ్లి నా మొగుడికి సెప్పానండి. ఆడు ఎంటనే పచ్చనోటేదని ఆరాలు తీశాడండి. నేను నోటిసిరి కొట్టడం నిజమేనని నమ్మకం కుదిరేక- 'పని పోకుండా సూసుకో' అని సలహా ఇచ్చాడండి.

ఆడితో నాబం నేదని తేలిపోగానే ఆ సావిత్రం బూవిక్కి సెప్పానండి. మర్నాడది నాతో ఆ బాబుల గదికొచ్చిందండి. ఆళ్లతో ఏదో మాటాడిందండి. ఆతర్వాతనుంచి వాళ్లు నాతో బుద్ధిగా ఉండడం మొదలెట్టారండి.

'ఏం సెప్పావే ఆళ్లకి' అనడిగానండి దాన్ని.

'ఆళ్లు సెయ్యట్టుకుంటే నీకిట్టవే కానీ నీ మొగుడికి బయపడుతున్నావని సెప్పా. నీ మొగుడా బాబుల్ని సంపేత్తాడని బయపడుతున్నావన్నా. నీ మొగుడిప్పటికే అలా రెండు మడ్డర్లు సేసాడన్నా' అంది బూవిక.

'ఆళ్లు నమ్మేరా?' అన్నాను ఆచ్చరియంగా.

'అన్నిటికీ బయపడితే అంతా మన నెత్తికి తొక్కుతారు. నేనిప్పుడో బానమేసినానంతే. ఆళ్లు పిరికోళ్లయితే నమ్ముతారు. ఆళ్లు నమ్మలేదూ- మనమింకో ఇల్లెతుక్కోవాల. సాధారణంగా టూడెంటు బాబులు పిరికోళ్లే. బస్సులు తగలెట్టారనో, పోలీసులమీద రాళ్లిసిరారనో- ఆళ్లు పెద్ద రవుడీలనుకోకు. తమకేం కాదని పక్కాగా తెలిసే ఆళ్లవన్నీ సేసేది. పెజల ఆస్తులు దయిర్యంగా నాసినం సేసేత్తారా- మరి ఆల్లెప్పుడూ రవుడీల జోలికి పోరు' అంది బూవిక.

అది సెప్పింది కొంతవరకూ నిజమే. ఓ నెల్లాళ్లు వాళ్లు నా జోలికి రానేదు. ఆతర్వాత మళ్లీ కుక్క తోక వంకరే.

నాకిక రెండే దార్లు. నా మొగుడు సెప్పినట్టు ఆళ్లకాడ డబ్బు తీసుకోడం. లేదా ఇంకో ఇల్లు సూసుకోడం.

నేను రెండో దారే సూసుకున్నా. ముందు ఆరుగురున్న కుటుంబం దొరికింది. నెలకో ఎయ్యిచ్చేవారు. కానీ ఒళ్లు హూసమైపోయేది. వారం రోజుల్లోనే తెల్లిపోనాది- ఆ ఇంటి పని నావల్లకాదని. కానీ ఇంకో ఇల్లు దొరకడానికి రెణ్ణెల్లు పట్టింది. ఆ ఇంటి పనికూవ నేను కానీ సతాయింపెక్కువ. ఉత్తపున్నేన మాటపడ్డం కట్టమే కాబట్టి వేరే ఇళ్లకోసం సూసుకోడం మొదలెట్టానండి.

రెండేళ్లలో నాలుగిళ్లు మారాను. ఒకోసారి ఒకిల్లు సాలక రెండుమూడిళ్లు కూడా సేశాను. అదురుట్టం- నాకింకా పిల్లలేరు. ఆదురుట్టమేటినెండి- నా మొగుడు ఇంటిపట్టునుండడం తగ్గిపోనాది కదా. ఆడు ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతాడు. ఎవతైనో తగులుకున్నాడని కూడా అంటన్నారు. అందుకేనేమో- ఆడిప్పుడు మా ఇంటిని మనిల్లండం నేను. నీ ఇల్లంటున్నాడు. ఆడు నా ఇంటికొచ్చేది డబ్బుల్లండుకొందుకేనండి.

ఇవ్వకూడదనిపిత్తాది. కానీ ఆడు ఏవేవో మాయమాటలు సెప్తాడు. నాకన్నేయం సేత్తన్నానని కళ్లనీళ్లెట్టు కుంటాడు. రెండు సేతులూ జోడించి దండమెడతాడు. నేను దేవతనంటాడు. కాళ్లెట్టుకుందుకూడా సిద్దమైపోతాడు. జాలేత్తాదండి. అడిగినంతా కాకపోయినా ఎంతోకొంతిచ్చి పంపుతాను. ఆడి మంచితనానికి ఈనామిచ్చాస్తే అనుకునిత్తానండి.

ఆడు మంచోడేటి ఆనుకుంటున్నారా? ఆడు మంచోడే. ఎందుకంటే ఆడు సెడ్డోడు కాదు కదండీ, అందుకని. సెడ్డోడయితే నన్ను తిట్టో కొట్టో డబ్బుట్టుకుపోతాడు. అలాంటోళ్లు శానామందిని నేనే కళ్లారా సూశాను. ఆళ్లనెవ్వరూ ఏటీ సెయ్యనేరు కూడా. మరి నా మొగుడట్టా కాదుగా-

మొగుడు మంచోడయితే అద్దురుట్టమని సంతసించాల. సెడ్డోడయితే దురద్దుట్టమని సద్దుకుపోవాల. అంతకిమించి ఆడదాని సేతిలో ఏటీ నేను. సెడ్డోడు కదా అని ఈణ్ణొదిలేసి ఇంకోణ్ణి కట్టుకుంటే- మళ్లా ఆడు మంచోడెతాడని గేరంట్రి ఏటి? ఈడంటే ఇట్టం నేకపోతే అది ఏరే సంగతనుకోండి.

ఆడంటే నాకిట్టమే. అందుకే ఆడితో సద్దుకుపోతన్నాను. నే పన్నేసే ఇళ్ల ఇసయమూ అంతే! ఇట్టమయిన ఇంటోనే పన్నేత్తాను. లేనింట లేదు.

అలా నాలుగిళ్లు మారేనన్నా కదండీ- ఇదిగో ఇప్పుడీ మాలచ్చిమి, మాంకాళీల ఇల్లు దొరికింది. నాకిక్కడ శానా బాగుంది. పని బారమనిపించదు. తిండెల్లిపోతాంది. నెలకి రెండేలు జీతం. గుడ్డలిత్తారు. పండగొత్తే ఈనామిత్తారు. నేనూ ఆ ఇంటిమడిసినే అనుకునేలా సూసుకుంటారు.

ఇదంతా ఒక్క పెద్దమ్మవల్ల. ఆ పెద్దమ్మకా ఇంటో ఇలువ నేను. సిన్నమ్మ ఆయమ్మని నానా మాటలూ అంటది. నా పేరుసెప్పి కూడా తననే అంటది. మరి నేనేమో- సిన్నమ్మని పొగడాలంట. సిన్నమ్మని పొగడ్డమంటే పెద్దమ్మని తిట్టడమే. అయినా సిన్నమ్మని పొగడాలంట. ఆ మాట పెద్దమ్మే సెప్పింది. నావల్లకాదంటే- పనోళ్లకి ఇట్టాయిట్టాలేటి అంటది.

నా కదంతా ఇన్నారు కదండీ! ఇందాకా అన్నీ నా ఇట్ట పెకారమే సేశాను. ఇప్పుడూ అంతే. కానీ ఆ ఇల్లు మాత్తరం ఒదులుకోకూడదు. ఎలా?

నా ఇట్ట పెకారమే సెయ్యాల. ఆ ఇంట్లోనే పని సెయ్యాల. అందుకేం సెయ్యాలా అని తెగ ఆలోసించాను. సివరికో మంచి ఉపాయం తట్టినాదండి. అదెలా తట్టినదో తెలుసాండీ- ఇందాకా నేను అన్నీ నా ఇట్టపెకారమే ఎలా సేశానా అని తరికించుకున్నానాండీ- అప్పుడు తట్టినాదండి!

అంతే- ఇప్పుడు నా ఇట్టాల్ని మారినేసుకున్నానండి. అంటే నాకిప్పుడు పెద్దమ్మంటే సికాకండి, సిన్నమ్మంటే శానా ఇట్టవండి. ఇక సిన్నమ్మని పొగడ్డానికిబ్బంది నేడు కదండీ!

అదేంటీ- సిన్నమ్మ సెడ్డది కదా- ఆయమ్మనెలా ఇట్టపడతావూ అనుకుంటున్నారా! మరి సిన్నమ్మ నన్నెప్పుడూ సిన్నమెత్తు మాటందు కదండీ. నే తప్పుసేసినా పెద్దమ్మనే అంటది కదండీ- అందుకని సిన్నమ్మ నాకు మంచిదే మరి. ఇక పెద్దమ్మంటారా- నేనేమో తనకి మేలు సేస్తే- తను నన్ను పన్నోంచి కూడా తీసేత్తానందిగా- తనంటే సికాకెయ్యదండీ మరి- అదన్నమాటండీ!

దండాలండీ- నా ఇట్టాయిట్టాల గురించి తమరికో మాట సెప్పాలనొచ్చానండి. తమరికి తెల్లని కాదండీ. అసలది తమర్నించి నేరిసిందేనండి. అందుకే తాంకు సెప్పాలనొచ్చానండి- ఇక సెలవాండీ!

---0---

గమనిక

ఇష్టాయిష్టాలు కథ నడకకి మాండలికం అనువయింది. ఐతే పాఠకుల సౌలభ్యం కోసం కొన్ని పదాలకు

మాండలికాన్ని కావాలనే తప్పించడం జరిగింది.

ఉదా: తమరు (తవరు), 'ళ్ల' (ల్ల) అక్షరంతో వచ్చే కొన్ని పదాలు.

కథా కౌముది

సందు

సి. హెచ్.వి. బృందావనరావు

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో
సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కథ.

అది నవంబరు నెలగానీ, డిసెంబరు నెలగానీ - ఆ సిటీకి పెద్ద సమస్యకానేకాదు ఎప్పుడూ. ఆ ఊరి ఎండలు మాత్రం జగత్ప్రసిద్ధం. ఆ సిటీ అస్తిత్వపు లాండు మార్కుల్లో అసలు ఎండలే ఒక ముఖ్యవిశేషం. ఏడాదేడాదీ ఎండాకాలంలో పాటక జనాల గుడిసెలు తగలబడటం - కొన్నేళ్ళ కిందటిదాకా ఆ ఊరికి ఒక ఆనవాయితీగా ఉండేది, కానీ ఇప్పుడంతగాలేదు. పూరిళ్ళులేవిప్పుడు. రేకుల షెడ్రే అన్నీ. నాగరికం వచ్చేసింది పనిపాటల జనానిక్కూడా.

డిసెంబరు వచ్చేసింది. సిటీ మొత్తానికొచ్చినట్టే - ప్రేమాటాకీస్ సందుకు కూడా డిసెంబరు అంటే మరేం లేదు, కొంచెం తొందరగా చీకటిపడుతుందన్నమాట. సాయంకాలమయ్యాకాకముందే, చప్పుళ్ళేని సందడి మొదలవుతుందా సందులో. మొత్తమ్మీద ఆ ఏరియా బిజీ సెంటరేగానీ, ఆ సందు మాత్రం ప్రత్యేకం. వీడ్చిపాలు ఆ కాస్త చోట్లా ఉండవు. ఉన్నా వెలగవు. చీకటిగాబట్టి మామూలు జనం ఆ సందులోంచి పోవడానికి సంకోచిస్తారు. ప్రత్యేకమైన పనికోసమే వచ్చే ప్రత్యేకమైన మనుషులే ఉంటారక్కడ.

మొదటాట సినిమా వదిలారు. సందు వెనక బజార్లోనూ ముందు మెయిన్ రోడ్డులోనూ జనం బాగానే ఉన్నారు. వదిలిన సినిమాల్నించి వచ్చిన జనమూ రెండో ఆటకోసం వచ్చిన జనమూ - బజార్లన్నీ సందడి సందడిగా, హడావుడిగా ఉన్నాయి. ఒక పదిహేన్నిమిషాలు కాగానే - జనం ఇళ్ళకు పొయ్యేవాళ్ళు పోగా, రెండో ఆట మొదలు కాగా - జనం బాగా పల్కబడ్డారు. ఆ సందులో మాత్రం, చీకట్లో నీడల్లాగా కలిసిపోయి ఒకరొ ఇద్దరో కదుల్తున్నారు. అప్పుడు మొదలైంది ఆ చీకటి సందు రోజువారీ కార్యక్రమం మాములుగానే.

మెయిన్ సందు దారికి కొంచెం దూరంగా ఒక రేకుల షెడ్రు. ఐదారు గదుల్లి. గదులంటే గదులు కావు, రేకుల పార్శిషన్లు. గదులన్నిట్లో గుడ్డిబల్బులు వెలుగుతున్నాయి. ఓ మూల కుండతో నీళ్ళు, కుండ మీద స్టీలు ప్లేటు మూతా, ఒక స్టీలు గ్లాసూ. గది వెనక భాగంలో కొంచెం మెల్లా. ఒక గదిలోంచి మరో గదిలోకి - అన్ని గదుల వాళ్ళూ రహస్యంగా వెళ్ళిపోవడానికి వీలు ఒక సన్నటి ఖాళీ. ఆ ఖాళీ దారి ఉన్నట్లు దేవుడిక్కూడా తెలియదు. అనుకుని అవసరం వచ్చినప్పుడు అందరూ అదృశ్యం కావడానికి ఏర్పాటున్నమాట. ఆ షెడ్రుండే ప్రాంతం ఎంత చీకటిగా ఉంటుందంటే, అక్కడ షెడ్రుందని మాములు కళ్ళతో ఎవరూ కనిపెట్టలేరు. దానికోసం వచ్చే రెగ్యులర్ సందర్శకులకు అది కొట్టిన పిండి.

సందుకు ఆ చివరోటి ఈ చివరోటి వీధి దీపాల స్తంభాలున్నాయిగానీ ఆ దీపాలెప్పుడూ వెలగవు. ఎందుకు వెలగవో ఎవరికీ తెలియదు. వాటికి బల్బులేదామని ఎవ్వరూ అనుకోరు. కరెంటు అధికార్లు ఎవరన్నా చూసి, బల్బులు వేయించారంటే - ఆ రాత్రికే వాటిని రాళ్ళతో కొట్టి పగలోని ఏర్పాట్లు జరిగిపోతాయి - దీపాలు వెలగని ఆ స్తంభాల దగ్గర నిల్చుంటే దూరం నుంచి కనపడే సినిమాహాళ్ళ కాంపౌండులోని లైట్ల కాంతి - కొంచెంగా కనిపించి - అక్కడెవరైనా ఉంటే, ఎవరో ఉన్నట్లు దూరం నుంచి చూసే వాళ్ళకు తెలుస్తుంది. ఆ టైమప్పుడు అక్కడ ఎవరు, ఎందుకు నిల్చుంటారో ఆ సందు సంగతి తెలిసిన వాళ్ళకు ఎరుకే - అప్పుడక్కడ ఇద్దరు ఆడాళ్ళు నిల్చుని - తమగ్నవల్సిన వాళ్ళెవరైనా వస్తారేమోనని గమనించుకుంటున్నారు.

‘వనజా, నిన్నంతా రాలేదు. యాడికిబొయినవే. ఎవరన్నా రూముకు దీసకపోయినా ఏంది’ - అడిగింది కల్యాణి.

ఎవరైనా రూముకు దీసుకుపోతే, సామాన్యంగా రాత్రంతా ఉండే బేరం అన్నమాట. ‘ప్యాసెంజర్లు’ - ఇద్దరు ముగ్గురుండే అవకాశం. ఆ రాత్రికి కొంచెం ఓర్పుకుంటే డబ్బులు కాసిన అదనంగా గిడతాయి.

‘రూముకా పాడా, నిన్నంతా మా పిలగాడికి ఒకటే జెరం. ముక్కుతూ, మూలుగుతూ పడుకోనుండే వాళ్ళనాయినేమో, మాపిటేల అన్నందిని రాత్రంతా రిక్షాదొక్కడానికి బోయిండు. తెల్లారేసరికి జెరం కొంచెం ఇడిసింది. ఆస్పత్రికి దీసకపోయి ఇంజక్షను జేయించినా. మా ముసిల్తాన్ని వాడికాడుంచి ఇయ్యాళ ఇట్లోచ్చినా’ - అంది వనజ.

చౌకబారు పాడరు పూసుకుని, తలలో దవనపు ఆకుల్తో కట్టిన కాగడా పూలదండను షోగ్లా అలంకరించుకుని ఉన్నారెద్దరూ. కళ్ళు జిగేల్నిపించే చీరను చుట్టుకున్నారు. చీరకట్టు, నిలబడ్డ తీరూ, వయ్యారమూ మగాళ్ళనెలా ఆకర్షించాలో బాగా ప్రాక్టీసు అయిన మనుషులు. వారి కులుకుల్ని దూరం నుంచి గమనించిన రసికులు వచ్చి మాట్లాడుకుని షెడ్యోకి తీసుకువెళతారు. బేరసారాలుండవు. అన్నీ ఫిక్సెడ్ రేట్లే.

షెడ్ ఓనరు ఆ దండా మేనేజరు. ఆ యువతుల సంపాదనలోంచి తన వాటా తను తీసుకుని, ఆ చీకటి వ్యాపారాన్ని నిర్వహిస్తూంటాడు. పోలీసుల మామూళ్ళ వాళ్ళకు రంచనుగా ఇస్తుంటాడు. అక్కడ పోలీసు రెయిడ్లుండవు. ఏమీ తగాదాలు జట్టిలుండవు. ఉంటే అతనే సామ, దాన, భేద, దండాల్తో మేనేజ్ చేయగలడు. అంతా సజావుగా జరిగిపోతూంటుంది. నిమ్మళంగా.

‘మీ ఆయనకెట్టుంది?’ అడిగింది వనజ కల్యాణిని. కొంచెం సేపు మాట్లాడలేదు. ఆ గుడ్డివెల్తుర్లో కల్యాణి కళ్ళల్లో మెరిసిన తడిని గమనించింది వనజ.

‘కూలికి బోయి నెల్లాటింది. ఒకటే నీరసం. దగ్గు ఎక్కువయ్యింది. గౌరెంట్ ఆస్పత్రికి మూడురోజులకోపాలి బోతనే ఉన్నడు. రోగండాని రోగందే మందు దారి మందుడే ‘ఏం జబ్బో సెప్పిసావరు. నీర్సం ఎక్కువయ్యే కొద్దీ కోపం ఎక్కువైంది. అసలోడికి వొంటి జబ్బుకన్నా మణుసులో బాద ఎక్కువ. ఆ బాదేందో సెప్పిసావడు గాని నాకు దెలుసు. తెలిసి ఏంజెయ్యమంటవు. ఆ యబ్బికి నెల్లోజుల్నించీ సంపాదన లేదు. నేనిట్టావస్తే గాని ముద్దనోట్టోకి బోదు. నేనిట్టారావడం వానికి ఇష్టంలేదు. రాకపోతే జరగదనీ మనికి తెలుసు. అందుకని కక్కలేకా మింగలేకా బాదపడతాడు. కోప్పడతాడు. కోపమంతా నామీద జూపిస్తాడు. ‘ఏం జెయ్యాల’ అంది బాధగా కల్యాణి.

‘మనట్టాంటోళ్ళందరి బతుకులూ ఇంతేలేక్కా. అయినా ఈ మొగోళ్ళు ఏలేలు సంపాదించి తెచ్చిపోస్తుంటే మనం మాత్రం ఇట్లా సందువెంబడికి ఎందుకు వస్తం. వాళ్ళకు శాతగాకనే గదా’ అంది వనజా.

‘వాళ్ళు మాత్రం ఏం జేస్తరులేయే. రిక్షాల్లోక్కి, కూలికిబోయి ఏం సంపాదించగలరు. ఏరోజు పోలేకపోతే ఆ రోజు పస్తేనాయె. డబ్బులు ఏలేలు రావాలంటే దండాల్తెయ్యాల. వాడి జుట్టు యాడికీ, ఈడి జుట్టు వాడికీ ముళ్ళేయాల. పెద్ద పెద్ద ఆఫీసర్లకూ, మంతురులకూ ఐక్లాస్ ఆడోళ్ళను తార్చాల. అయ్యన్నీ మర్యాదస్తులు జేసే పనులు. మన మొగోళ్ళుశాతేమవుద్ది’ - అంది కల్యాణి.

వనజ ఏమీ మాట్లాడలేదు.

‘మనం ఒళ్ళు తిమ్మిరెక్కి ఈ పనిజేస్తున్నామనుకుంటుంటున్నామని మనమెంత బాధపడుతున్నామో బయటోళ్ళకేం తెలుసుద్ది. మొగుళ్ళు బాగా సంపాదించిదేస్తే - అపేక్షగా మొగుణ్ణి పిల్లల్ని జూసుకుంటూ సుకంగా ఇంటి పట్టున మర్యాదగా ఉండాలని ఎవరికి మాత్తరముండదు. మన కర్మే ఇట్ల గాలిందిగాని’ - అన్నది కల్యాణి.

పాసంజర్లు జుర్రుకునే ఆనందం తమ పాలిటికి ఎంత నరకమో ఒక్కసారి గుర్తుదెచ్చుకుంది వనజ ‘ఒక్కో లంజికొడుకైతే ఎట్టరక్కతాడో. దున్నపోతులె మీనబడి యట్ట ఎకిలేసాలేస్తడో! కొందరు ముండకొడుకులైతే కొడతరు గూడ - అయ్యన్నీ బరించాల. కాదంటే మేనేజరు గాడితో గొడవ. పాసంజర్ల ఇష్టం ప్రకారం ఉండాలంటడు. పాసంజర్లంట పాసంజర్లు. బలిసిన్నాకొడుకులు’ అంది వనజ.

‘రోగాల ముండకొడుకులొస్తరు. ఏ రోగం దగిలిస్తరో అని ఏడిసి సావాల. అసలు మన్దగ్గర రోగాలున్నయనుకుంటుంటున్నామని, ఈ మొగోళ్ళకు ఒంట్లోనేగాదు. మనసునిండా రోగాలేనే -’

‘యాందోలేక్కా, కడుపుజించుకుంటే కాళ్ళమీద బడద్ది. యాడాదేడాది పిల్లాడు బుట్టిపొయ్యేదానికన్నా - యాకంగా మొగుడే పోతే పీడావదుల్దన్నట్టు - రోజూ ఈ నరకంలో సచ్చేకంటే అసలు ప్రాణమే పోతే మేలుగదా. ఈ శరలన్నాదప్పుతయి.’ అంది వనజ.

‘ఏం జేస్తంటేయే. ఈ మొగుళ్ళని ఒదిలిపెట్టగల్గుమా. పిల్లోళ్ళను ఒదిలిపెట్టగల్గుమా. మనంతట మనం సావలేంగదా. ఈ జనమలిట్టాబోవాల్సిందే’ అని నిట్టూర్చింది కల్యాణి.

ఇదీ ఆ ప్రత్యేక ప్రపంచం. ఉగాదులూ, ఉషస్సులూ ఎరుగని ప్రేమాటాకీస్సందు ప్రపంచం. ఇది ఇలాగే కామాలూ, ఘలుస్తాపులూ లేకుండా సాగిపోతూనే ఉంటుంది - ఆరు అబార్లన్నూ, అరవై రోగాలుగా అలానే సాగిపోతూ ఉన్నది - ఆ ఊరికి కొత్త యస్పీ వచ్చిందాకా -

ధర్మేష్ రంజన్ చతుర్వేది ఐ.పి.యస్ - యువకుడూ, ఉత్సాహవంతుడూ అయిన పోలీస్‌ఫీసర్. శిక్షణ పూర్తయింతర్వాత అనుభవం కోసం కింది స్థాయిల్లో కొంతకాలం పనిచేసాడుగానీ, స్వతంత్ర హోదాలో జిల్లా అధికారిగా రావడం ఇదే మొదటిసారి ఆయనకు ఉత్తరప్రదేశ్‌లో అధికార పార్టీ నేతకొకరికి దగ్గరిబంధువని పుకారొచ్చింది గానీ దాన్నెవరూ ఇంకా ధ్రువీకరించలేదు. శిక్షణ కాలంలో నూరిపోసిన సుభాషితాలు - న్యాయమూ ధర్మమూ, చట్టమూ, కర్తవ్యమూలాంటివి - ఆయన గుండెలో ఇంకా పచ్చిగానే ఉన్నాయి. రాజకీయ పదవీధారుల స్వప్రయోజనాల ఆజ్ఞలకు పైవన్నీ వెనక్కెళ్ళిపోయి - అమాయకుల మీద జులుం చెలాయించడమొక్కటే ఆఖరికి మిగిలిపోతుందని - ఇప్పుడిప్పుడే కొద్దిగా అర్థమౌతున్నా - గట్టిగా స్వానుభవంలోకి వచ్చే అవసరం, అవకాశం ఇంకా కలగలేదు ఆయనకు. ఒక్కో అధికారికి ఒక్కో ప్రియమైన విషయం ఉన్నట్టు - వ్యభిచార నిర్మూలన అనేది ధర్మేష్ రంజన్‌గారి పెట్ సబ్జెక్టు.

‘నమస్కారం సార్’ - అని వినిపించేసరికి శబ్దం వినిపించిన వైపు తలతిప్పిచూశాడు ధర్మేష్.

‘రావయ్యా చలపతి, ఓహో, మనోహర్ గారు కూడా వచ్చారే’ తెలుగు మాతృభాషకాకపోయినా, ఉద్యోగం కోసం నేర్చుకున్న తెలుగును - తన ప్రత్యేక యాసతో పలికి - వారివైపాకసారి తలతిప్పి చూసి ‘కూచోండి’ అని టెన్నిస్ ఆడటంలో మునిగిపోయాడు ధర్మేష్.

సాయంకాలం ఆరుదాటింది. ఆరోజు ఆఫీసుపని కొంచెం తక్కువగా ఉండటమూ, బయటపనులు అంత ఒత్తిడైనవిలేక పోవడమూ, ఆరోజు సిటీకి మృతులెవరూ రాకపోవడమూ, వీటివల్ల కొంచెం తీరికి చిక్కి - ఒక కుర్రకానిస్ట్రీబుల్లో, తన కేంప్ ఆఫీస్ కం క్వార్టర్లు ఆవరణలోని టెన్నిస్ కోర్టులో టెన్నిసాడుతున్నాడాయన.

‘బిజీగా ఉన్నట్టున్నారు’ - అన్నాడు చలపతి.

‘లేదులెండి. వస్తున్నాను కూచోండి’ అని జవాబిచ్చి, ఆడటం ఆపి రాకెట్ను కానిస్టేబులు వైపు విసిరి, వరండాలోకి వచ్చి పేము కుర్చీమీదున్న టర్నిష్ తువ్వాలతో ముఖం తుడుచుకుంటూ కుర్చీలో కూర్చున్నాడు ధర్మేశ్. లోపల్పించి, ఒక సుశిక్షితుడైన కానిస్టేబులు - మస్టిలో ఉన్నాడు - ఒక ప్రేలో మూడు మంచినీళ్ళగ్లాసులూ, మూడు కప్పులటీ - పట్టుకుని వారిదగ్గరకి వచ్చాడు. టీలు త్రాగడమైతర్యత ‘ఏమిటివిశేషాలు?’ అని అడిగాడు ధర్మేశ్.

‘ఏంలేదు సర్. మాట్నీకి వెళ్ళి - ఇంటికి పోబోతూ మిమ్మల్నోసారి కలిసి వెళ్ళామని’ అన్నాడు చలపతి.

‘ఏం సినిమా?’ - అడిగాడు ధర్మేశ్.

‘పాత హిందీ సినిమా సర్. ప్యాసా. గురుదత్ది.’

‘మంచి సినిమా’ అన్నాడు ధర్మేశ్.

‘అట్లాంటివి చాలా రోజులు ఆడవు సార్. ఒకటి రెండు రోజుల్లో వెళ్ళిపోతుంది. మీరు ఇంతకు ముందు చూసుకుంటారనుకోండి. మళ్ళీ ఓసారి చూసి రండి’ - అన్నాడు మనోహర్.

ధర్మేశ్ నవ్వి ‘మాకు థియేటర్కు పోయి సినిమా ఎంజాయ్ చేసే తీరిక గూడానా’ అన్నాడు. చలపతి కూడా నవ్వాడు.

చలపతి ఒక చిన్నస్థాయి విలేఖరి. చిన్న చిన్న లోకల్ వార్తలు సేకరించి తనపత్రిక స్థానిక కార్యాలయంలో ఇస్తూ ఉంటాడు. ‘రెండు ఆటోలు డీ - ముగ్గురు ప్రయాణీకులు తా’ లాంటి హెడ్డింగులు పెట్టి జిల్లా అనుబంధ పత్రికలకు పంపుతుంటాడు. తన్ను తాను శేకర్ గుప్తా అనో, యం.జె.అక్బర్ అనో, అరుణ్ శౌరీ అనో భావించుకుంటూ - జర్నలిస్టుకుండే సదుపాయాల్లో పెద్ద ఆఫీసర్లను కలుస్తుంటాడు. తను అతనికిచ్చే సమాచారంకన్నా - అతని దగ్గర్పించి ఏమైనా వార్తలు తెలుస్తుంటాయని అప్పుడప్పుడూ అతన్ని రానిస్తుంటాడు ధర్మేశ్. అతని ద్వారనే మనోహర్ కూడా ధర్మేశ్కు పరిచయమయ్యాడు.

మనోహర్ది సెటికి పదిపదిహేను మైళ్ళ దూరంలోని ఊరు. యం.కాం పాసయ్యాడు. అతన్ని కోటిశ్వరుడనటం కొద్దిపాటి నిజాన్ని చెప్పడమన్నమాట. అతను బిలియనీశ్వరుడు. ముప్పై ఎకరాల సుక్షేతమైన మాగాణి - అరటి తోటలూ, మామిడి తోపులూ - ఊర్లో వడ్లమిల్లా, సిటీలో రెండు పెద్ద బిల్డింగులూ - ఇవన్నీ వారసత్వంగా వచ్చాయి అతనికి. వీటన్నిటినీ నిర్వహించడానికి మనుషులను ఏర్పాటు చేసుకుని - పైన అజమాయిషీ చేస్తూ - కార్లో తన ఊరికి, సిటికి తిరుగుతూ ‘లైఫ్ను ఎంజాయ్’ చేస్తుంటాడు.

‘ఏ హాల్లో ప్యాసా?’ అడిగాడు ధర్మేశ్ యధాలాపంగా.

చలపతి ‘ప్రేమా టాకీస్’లో అన్నెప్పి - ఒక వంకర నవ్వు నవ్వాడు.

‘ఎందుకు నవ్వుతున్నావు?’ అని అడిగాడు ధర్మేశ్ తానూ నవ్వుతూ.

‘ఏం లేదులెండి’ అన్నాడు చలపతి

ఆ మాటా ఈ మాటా మాట్లాడి చలపతి మనోహరూ వెళ్ళిపోయారు. ఆ తర్వాత ధర్మేశ్ కానిస్టేబుల్ని పిలిచి ‘ఎందుకు ప్రేమాటాకీసని చెప్పి చలపతి నవ్వాడు?’ అని అడిగాడు.

కానిస్టేబులు సంకోచిస్తూ సంకోచిస్తూ ‘ప్రేమాటాకీస్సందులో వ్యభిచారం దందా జరుగుతుంటది సార్’ అని చెప్పాడు.

అశ్చర్యపోయాడు ధర్మేశ్. ‘అదేంది. సిటీ మధ్యలో అలాంటిది జరుగుతుంటే మనవాళ్ళు ఏం చేస్తున్నారు?’ అన్నాడు. కానిస్టేబులేమీ మాట్లాడలేదు.

పోలీసులకు తెలియకుండా ఇలాంటివి జరగవనేది తెలీనివాడుకాదు యస్సీ. పోలీసులను గదమాయించగలడుగాని వారిని చేతుల్లాపే అలవాటు నుంచి తనగ్గాదుగదా, ఆ దేవుడిక్కుడా సాధ్యం కాదని తెలియని వాడూకాదు. తను కొంచెం పకడ్బందీ చేస్తే ఆ వ్యభిచారం దంధాను ఆపొచ్చుగానీ కొన్నిరోజులర్వాత మళ్ళీ మొదలౌతుంది. అందుకని ఏదైనా గట్టిపనిచెయ్యాలని తలపోశాడు.

ఒకరోజు మనోహర్ను పిలిపించి 'మనోహర్ గారూ, ప్రేమాటాకీస్సండు జాగాను మీరెందుకు కొనుక్కోగూడదు?' అని అడిగాడు.

'అక్కడెంత చోటున్నది సర్. ఎందుకు పనికొస్తుందది?' అన్నాడు మనోహర్.

'ఎందుకు పనికీరారు. నాలుగైదు అంతస్తుల్లేపితే మంచి బిజినెస్ కాంప్లెక్స్ గా తయారవుతుంది. ప్రయత్నించి చూడండి' అన్నాడు ధర్మేష్.

అప్పటిదాకా ప్రత్యేకంగా ఆ చోటును గురించి ఆలోచించలేదు మనోహర్. ఇప్పుడు యస్సీ చేప్పేసరికి దాన్నిగురించి కూలంకషంగా మనసులో లెక్కలు వేసుకున్నాడు. చినదైనా, పెద్దదైనా సిటీలో చోటంటే టంకసాల కిందే లెక్క. ప్రేమాటాకీస్ ఏరియా అంటే యమ బిజీ సెంటరు. నాలుగంతస్తులు కట్టి షాపులకివ్వడమో, స్వయంగా షాపింగ్ మాల్ పెట్టడమో చేస్తే గొప్పలాభాలు సంపాదించొచ్చు.

'మనంతట మనం పోయి అడిగితే వాడు కొండమీద కూచుంటారు' అన్నాడు మనోహర్.

'మీకు మాత్రం కొండమీదికెక్కడం చేతకాదా' అన్నాడు ధర్మేష్.

'మీరు కొంచెం వాణ్ణి ఒత్తిడి చేయలేరా?' అన్నాడు మనోహర్.

'నాదాకా ఎందుకులెండి. వాడు ఆశించే దానికన్నా ఒక రూపాయి ఎక్కువపడేస్తే వాడే మీ చుట్టూ తిరుగుతాడు. పోనీకండి' అన్నాడు ధర్మేష్.

పదిరోజుల్లో చోటు చేతులుమారింది. పాతరేకుల షెడ్యూ పడగొట్టడమూ, షాపింగ్ మాల్ కు శంఖుస్థాపన చేయడమూ ఒక నెలరోజుల్లో జరిగిపోయింది. సంవత్సరం తిరక్కముందే నాలుగంతస్తుల దుకాణ సముదాయాల కాంప్లెక్స్ దగ్గరగాయమానంగా వెలిసింది ఆ సెంటర్లో. ఇప్పుడది ఆ సిటీలోని గ్రాండ్ ల్యాండ్ మార్కుల్లో ఒకటి. ఒక సినీతారనూ, తారడినీ పిలిచి ప్రారంభోత్సవం చేయించాడు మనోహర్. గ్రాండు ఫ్లోరును పార్కింగ్ కోసం ఉంచి మూడంతస్తుల్లో షాపింగ్ మాల్ కు కేటాయించాడు. నాల్గో అంతస్తు మాత్రం తన సొంత ఉపయోగం కోసం అట్టేపట్టుకున్నాడు మనోహర్.

అందాల నగరం శరీరం మీద ఒక కురుపులా ఉంటున్న ప్రేమా టాకీస్ సందు రేకుల షెడ్యూ ఏడాది తిరక్కుండానే మారి పోయింది. ఒక నీచ వ్యభిచార కేంద్రాన్ని నిర్మూలం చేసిన తృప్తితో హాయిగా నిట్టూర్చాడు యస్సీ.

అయితే యువకుడూ, సమాజాన్ని దుష్టశక్తులనుండి కాపాడటానికి తన శక్తియుక్తులనూ, ఉద్యోగాధికారాన్నీ ఉపయోగించిన ధర్మేష్ రంజన్ చతుర్వేదిగారికి తెలియని విషయాలు రెండున్నాయి.

ఒకటి: వనజా, కల్యాణీ లాంటి ఏడెనిమిదిమంది యువతులు కడుపునింపుకోడానికి వారికున్న ఏకైక మార్గం కోల్పోయి గట్టుమీద పడ్డ చేపలయ్యారనీ, ఆసుపత్రి రంగు నీళ్ళు ఏమీ పనిచేయక వనజ కొడుకూ - క్షయ వ్యాధి సోకి - మందులు తీసుకోడానికి డబ్బుల్లేకా, ఆత్మన్యూనతా భావంతోనూ కల్యాణీ మొగుడూ ఆత్మహత్య చేసుకుని - చనిపోయారనీ, మరికొందరు ఆడవాళ్ళు సిటీలో అనేక చోట్ల ఉండే 'ప్రేమాటాకీస్సండు' లాంటి చోట్లకు మకాం మార్చి తమకు తెలిసిన ఏకైక వృత్తిని కొనసాగిస్తూ - తమ స్థాయికి తగినవారికి ఆనందాన్ని పంచుతూనే ఉన్నారనేది.

ఇక రెండో విషయం మనోహర్ అట్టహాసంగా నిర్మించి తన ముద్దుల కూతురోపేరుతో ప్రారంభించిన "ప్రత్యూషా కాంప్లెక్స్" నాలుగో అంతస్తులో గొప్పస్థాయి అధికారుల కోసం, భూస్వాముల కోసం, పారిశ్రామిక వేత్తల కోసం, సమాజంలోని పెద్దమనుషుల

కోసం, వైరెటీ కోసం వెంపర్లాడే గౌరవకుటుంబాల లేడీస్ కోసం - ష్హాటెక వ్యభిచారం జరుపుతున్నాడనీ - దాన్ని తనమిత్రుడైన మనోహరే స్వయంగా నిర్వహిస్తున్నాడనీను.

రాజధాని నగరానికి ట్రాన్స్ఫరార్లర్లందుకున్న ధర్మేశ్గారికి ఇక ఆ విషయాలు తెలిసే అవకాశం కూడా లేదు.

కథా కౌముది

విశ్వరూప సందర్శనం తొడికొండ కె.శివకుమార శర్మ

నైనం భిన్నన్తి శస్త్రాణి నైనం దహతి పావకః |

నచైనం క్షేదయన్త్యాపాః నశోషయతి మారుతః ||

"దానిని శస్త్రములు చేదించలేవు. అగ్ని దహింపలేదు. నీరు ముంచలేదు. గాలి ఎండబెట్టలేదు." ఈ ధర్మాలని శ్రీకృష్ణుడు ఆత్మకి అన్వయించాడని చెబుతారుగానీ, అంతకన్నా శక్తిమంతమైన పదార్థం ఈ సృష్టిలో గలదన్న సత్యం ఆ పరమాత్మునికే తెలియదంటే నమ్మశక్యంగాదు. నేను ఈ నిర్ణయానికి రావడం వెనుకవున్న బలమైన కారణాలని విశదీకరిస్తాను. సావకాశంగా వింటే మీరుకూడా నాతో ఏకీభవిస్తారన్న నమ్మకం నాకుంది.

* * *

ధర్మారావు, లక్ష్మయ్య, రంగాచారీ, నేనూ ఏటివొడ్డున బిల్లంగోళ్లు ఆడుకుంటూ తిరిగినవాళ్లం. యుక్తవయసులో ఉన్నప్పుడు మాకు దుష్టచతుష్టయం అన్న పేరు రాకుండా ఆపింది ధర్మారావే - వీధినాటకాల్లో "అలుగుటయే ఎరుంగని" పద్యాన్ని పాడుతూ శ్రీకృష్ణ వేషధారి స్టేజీమీద ఉన్నప్పుడు నిజంగా వీడిగూర్చేనా ఆ పాడుతున్నది అని మిగిలిన ముగ్గురమూ ఆశ్చర్యపోకపోవడానికి కారణం మాలో గాత్రధారీ, అసమాన పాత్రధారీ వాడొక్కడే గాబట్టి. ఆ పాండవగ్రజుని పాత్రని పోషించేముందర నూనూగువయసులో చంద్రమతీ, శకుంతలా వంటి స్త్రీపాత్రలుకూడా ధరించాడు. అదృష్టం వాణ్ణి జె.వి. ప్రసాదు రూపంలో ఎగరేసుకుపోయి సినిమారంగంలో అగ్రనటుడిగా నిలబెట్టింది. ఈనాడు వాడి కొడుకులూ, మనవళ్లు కూడా సినీనటులే, హీరోవేషాలని తప్ప మరేపాత్రలనీ ముట్టనివాళ్లే. అంతేగాక వాడికి నగరంలో పెద్ద మూవీ స్టూడియోకూడా ఉన్నది.

లక్ష్మయ్య తండ్రికి చిన్న చిల్లరకొట్టుండేది. దాన్నుంచీ వాడు గ్రాడ్యుయేట్ అయి పుగాకు వర్తకంలో అడుగుపెట్టడానికి వాడికి పిల్లనిచ్చిన మేనమామ కారణమంటారుగానీ అక్కణ్ణించీ పుగాకు డిస్ట్రిబ్యూటర్గానూ, ఆ తరువాత రియలెస్టేట్లోకి పట్టభద్రువడానికి

మాత్రం ఏ కళాశాలలూ, విశ్వవిద్యాలయాలూ ఇచ్చిన పట్టాలుమాత్రం కారణాలుగావు. చిన్న టవున్లోంచి నగరం నడిబొడ్డులోకి చేరడానికి ఒక దశాబ్దకాలం మాత్రం పట్టింది. అదికూడా ఓ మూడు దశాబ్దాలక్రితం.

రంగాచారివిషయంలో మాత్రం అదృష్టమనేదాన్ని స్వయంకృతంగాతప్ప వేరేరూపంలో ఎరగడనే అనుకుంటాను. మెడికల్ డిగ్రీ చేతికొచ్చిన తరువాత క్రితం శతాబ్దంలోని అరవయ్యవ దశకంలో అమెరికావెడదామని అనుకోవడమే తరువాయి, ఏమీ కష్టపడకుండానే వీసా రావడంతో వెళ్లి గత యాభయ్యేళ్లుగా అక్కడే స్థిరపడ్డాడు. ముగ్గురుపిల్లలూ, ఒకే అల్లుడూ డాక్టర్లే. నలుగురూ కలిసి అమెరికాలోనే ఒక హాస్పిటల్ నడుపుతున్నారు. వీడుమాత్రం ఈ వయసులో ఆ హాస్పిటల్ కి ఛీఫ్ ఎక్జిక్యూటివ్ పదవిలో విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నాడు.

జీవితంలో పైకిరావడం చేతగానివాణ్ణి ఆ ముగ్గురూ నన్నంటారుగానీ నేనుమాత్రం ఒప్పుకోను. విలేఖరిగా మొదలుపెట్టి, సంపాదకుని స్థాయికెదగడం పైకిరావడంగాదా? ఆ రెండో పాజిషన్లో ఎంతోకాలం లేకపోవడం యాజమాన్యం గొప్పదనంవల్లగానీ నా లోపంవల్లనేమీ కాదు మరి! ఈనాడు, "ఎక్కడున్నావే గొంగళీ" అన్న సామెత చందాన పత్రికా విలేఖరిగానే కాలం వెళ్లబుచ్చుతున్నాను. ఈ వయసులోకూడా ఫ్రీలాన్సర్ గా అప్పుడప్పుడూ ఏదో గిలుకుతూనేవుంటాను. అలాంటప్పుడు - మా జీవనవిధానాల్లో ఇంత వ్యత్యాసంవున్నప్పుడు - వాళ్లకి అసలు నేనున్నాననే విషయం ఎందుకు గుర్తుంటుందని మీకు అనుమానం రావడం సహజమూ, సమంజసమూను. ఇదుగో, ఈ విలేఖరినవడం మూలాన్నే, వాళ్లలో ఇండియాలోవున్న ఇద్దరితో నాకు అనుబంధం లేకపోవచ్చేమోగానీ నాతో సంబంధం మాత్రం వాళ్లకి తప్పలేదు.

కానీ, ఇవాళ కారు పంపించి బంజారా హిల్స్ లో ఇంద్రభవనంలావున్న ధర్మారావింటికి వాళ్లు నన్ను పిలిపించుకోవడంకన్నాగూడా ముందుగా నన్ను నాలుగు తన్నించి హుసేన్ సాగర్లో తోయించకపోవడమే ఆశ్చర్యకరం. దాదాపు రాత్రి తొమ్మిదిగంటల సమయంలో పోతున్న కార్లోంచి తోసేస్తే చూసేవాడుగానీ పట్టించుకునేవాడుగానీ ఎవడుంటాడుగనుక! ఎందుకు పిలిపించారన్న సంగతి అక్కడవున్న రంగాచారిని చూడగానే అర్థమయింది. నలుగురమూ సోఫాల్లో కూర్చునేవున్నాగానీ అందరిచేతుల్లోనూ విస్కీగ్లాసులున్నాగానీ వాళ్లముందు నా పాజిషన్ ముగ్గురు న్యాయమూర్తులముందో లేక ఓ ఫైరింగ్ స్వామ్ముందో నిలబడ్డ దోషిదని నాకు తెలియకపోతేగా!

"పరమాన్నంలో పలుగురాయిలా అడ్డుతగుల్తూనేవుంటాడు," అన్నాడు లక్ష్మయ్య.

"పొగడలేదని అననుగానీ తెగడ్డలే గుర్తున్నాయి," అన్నాడు ధర్మారావు.

"వాడితో మీకున్నంత టచ్ లేకపోయినా, పోన్లేగదాని నా డబ్బుతో వాణ్ణి అమెరికాలో జరుగుతున్న తెలుగుమహాసభలకి తీసుకెడితే నాకు మంచి కితాబే ఇచ్చాడు," అన్నాడు రంగాచారి. వాడు అడపాదడపా ఇండియా వచ్చివెళ్లడంలో ఆశ్చర్యంలేదు, వచ్చినప్పుడల్లా ధర్మారావునీ, లక్ష్మయ్యనీ కలవడంకూడా ఆశ్చర్యకరమేమీగాదు. కానీ నేను ఆ ముగ్గురినీ ఒకేసారి కలవడం మాత్రం ఒక అర్థశతాబ్ది తరువాత. అమెరికాలో వాడి అధ్యక్షతన జరిగిన తెలుగు మహాసభలతరువాత వాడు ఇండియా రావడం ఇదే మొదటిసారిని నా నమ్మకం. దోషిలా నిలబెట్టడంకోసమే నన్ను రంగాచారి అక్కడకు పిలిచాడని నాకు తెలుసు.

చిన్నతనపు కలివిడి ఇచ్చిన చనువుతో అన్నాను - "బాబులూ, కారు పంపితే వచ్చాను. వెళ్లిపోమ్మంటేమాత్రం, రేపొద్దున్నదాకా ఆగితే ఇక్కణ్ణించీ ఒక ఆటోపట్టుకుని ఇంటికి చేరతాను. ఈ సమయంలో ఇక్కణ్ణించీ ఊరిబయట ఇరవై కిలోమీటర్లు వచ్చే ఆటోవాడెవడూ దొరకడు," అన్నాను.

"నన్నుగానీ, ధర్మాని గానీ అడిగితే ముందే చెప్పేవాళ్లం - వీడితో పెట్టుకోవద్దురా అని. చాచిన చెయ్యిని కరిచేవాడు వీడొక్కడే. మిగిలినవాళ్లందరూ నాకడానికి క్యూకట్టేవాళ్లే," అన్నాడు లక్ష్మయ్య.

వాడు చెప్పిన మొదటి కాటగిరిలో నేనొక్కణ్ణేవుండడం నా ప్రత్యేకత అని నేనేమీ అనుకోవలేదుగానీ, వాడలా అనుకోవడంలో తప్పులేదని వాడి బిజినెస్ ల గూర్చి మిగతా విలేఖర్ల రిపోర్టులతో పోల్చి నా రాతలని చదివినవాళ్లు వాడి అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తారు - కనీసం నా రాతలగూర్చి. వాడు రాజకీయ నాయకుడయ్యంటే మా పత్రిక ఆఫీసు - నాదిగాదు, నేను పనిచేసేది - ఈ పాటికి ఎప్పుడో రాళ్లు, రప్పల ధాటికి గురయ్యుండేది. కాకపోయినా డబ్బులుండాలేగానీ గూండాలు ఎవరికి అందుబాటులోవుండరు గనుక? వాళ్లని లక్ష్మయ్య ఇప్పటిదాకా నామీదకు పంపకపోవడమే విశేషం.

"పదాలకు రంగురంగుల పావడాలు చుట్టి, పారాణీ పెట్టి, పారిజాతాలని సిగన చుట్టి పాఠకులకు వయసెక్కించడం వాడి ప్రత్యేకత - ఒకప్పుడు," అన్నాడు ధర్మారావు.

"థాంక్యూ - ఆ చివరి క్వాలిఫయ్యర్ కి తప్పించి," అన్నాన్నేను. నా పాఠకులు నాకున్నారు. పత్రికలవాళ్లు నాకు ఎన్ని ఘోష్టల పేర్లొచ్చినా నా శైలిని కనిపెట్టగలిగినవాళ్లలో ధర్మారావుకడు. ఆ మాత్రం భాషగూర్చి తెలియనివాడు అంత అగ్రతార ఎలా అవుతాడు?

"ఈ పత్రికలనీ, రివ్యూలనీ చదివేటంత టైం నాకులేదు. ఇప్పుడెలా వున్నయ్యని నీ అభిప్రాయం?" అడిగాడు రంగాచారి.

"గులాబీ ముళ్లల్లా గుచ్చుకుంటున్నాయి," అన్నాన్నేను.

"పూలని ఎవరో కోసుకెళ్లిన తరువాత," అన్నాడు కసితో లక్ష్మయ్య.

ధర్మారావు నాకలాన్నుండీ వెలువడే పారిజాతాలనేకాక మల్లెలనీ, సంపెంగలనీ, కనకాంబరాలనీ కూడా ఈనాడు మిస్సవడానికి కారణం, కొద్దిగా వాడి కొడుకు నీలకంఠ. అంతకన్న ఎక్కువగా ఒక మనవడు మణికంఠ. ఇంకా ఎక్కువగా ఇంకో మనవడు వజ్రకంఠ. నీలకంఠ వాడి సంతానంలో మూడవవాడు. వాడు పుట్టే సమయానికి అప్పుడే సినీరంగంలో నిలదొక్కుకుంటున్న ధర్మారావుకి 'వీరభద్ర విజయం' అన్న సినిమాలో శివుడిగా వేసినప్పటినుంచీ సుడితిరగడంతో శివుణ్ణి కులదైవంగా చేసుకుని "కంఠ"ని సెంటిమెంటుగా పెట్టుకున్నాడు. సినీ స్టూడియోకి 'పద్మకంఠ' అని పేరుపెట్టడానికికూడా కారణమదే.

దేశానికి ప్రధానమంత్రి పదవిని ఒక కుటుంబపు హక్కుగా స్వీకరించడం అలవాటైన ప్రజలకి సినీహీరోల వారసత్వాన్ని శిరోధార్యం చేసుకోవడం అంత కష్టమేమీ కాలేదు. కానీ, అదేదో సామెత చందాన ధర్మారావుని చూసిన కళ్లతో మిలిగిన "కంఠ"లని చూడడం నాలాంటివాళ్లకి దినదినగండమే అవుతోంది. పోనీ చూడడం మానేద్దామంటే నేను వాటికి సమీక్షలని రాయాలిగదా!

"నిజం చెప్పురా! తెరమీద నిన్ను చూసిన నీ కళ్లతో నీ మనవళ్లని ఎలా చూడగలుగుతున్నావ్?" అనడిగాను. ఆ "రా" సంబోధనకి లక్ష్మయ్య ఉలిక్కిపడ్డాడు. కానీ, నా ప్రశ్న ధర్మారావు అంతరంగంలో ఎక్కడో గుచ్చుకునుండాలి. ఒక్కక్షణం మౌనంగావున్నాడు.

"సీయస్పార్సీ, చదలవాడనీ, నాగయ్యనీ చూసిన కళ్లతో వీణ్ణి చూశ్లేక భస్తున్నామనేవాడు మా నాన్న. తారలు తరాలబట్టి మారతారు. ఈనాడు హీరోయిన్లు సావిత్రిలాగా ఒళ్లంతా కప్పుకుంటామంటే సినిమాలెలా హిట్టవుతాయి?" అన్నాడు లక్ష్మయ్య.

"నీ అభిప్రాయం ప్రకారం నటన అనేది తరతరానికి దిగజారిపోతూనేవుండాలి," అన్నాను పగలబడి వచ్చే నవ్వుని అతికష్టమీద ఆపుకుంటూ.

"నేను అమెరికాకు వెళ్లిందగ్గర్నూచీ తెలుగు సినిమాలు చూసింది చాలా తక్కువ. నేను చెప్పగలిగిందిమాత్రం, నేను ఆర్గనైజ్ చేసిన తెలుగుమహాసభలని వజ్రకంఠ విజయవంతం చేశాడు. అతను నటించిన 'రణశూర' సూపర్ హిట్టటగదా! అతనితోబాటు స్టేజీమీద డాన్స్ చెయ్యడంకోసం తోసుకుంటూ వచ్చిన ఆడవాళ్లని కంట్రోల్ చెయ్యడానికి ప్రత్యేకంగా సెక్యూరిటీ ఫోర్స్ కావల్సిచ్చింది," అన్నాడు రంగాచారి.

"ఆ సభలకి రెండురోజులకయ్యే ఖర్చుతో ఈ దేశంలో కొన్నిలక్షలమందికి ఉపాధిని కల్పించవచ్చు, ఇట్లు కట్టించవచ్చు," అన్నాన్నేను.

"అదుగో, నువ్వలా సమీక్ష రాసినందుకే నాకు మండింది. నిన్ను తీసుకెళ్లినందుకు నన్ను చెప్పుతో కొట్టినట్టుచేశావ్!" విరుచుకుపడ్డాడు రంగాచారి.

"లెక్కలు నీకు వీక్ పాయింట్ ని నాకిప్పటిదాకా తెలీదు," అన్నాడు లక్ష్మయ్య సోఫాలో వెనక్కువాలి విలాసంగా నవ్వుతూ. అర్థంకాలేదన్నట్టున్న నా మొహాన్నిచూసి మళ్లీ తనే అన్నాడు - "ఆ డబ్బుని కొన్నిలక్షలమందికి పంచితే వాళ్లకి దొరికేది ఉపాధికాదు, మహా అయితే ఒకరోజుకి సరిపడే తిండిఖర్చు!"

ఇదేభావాన్ని ఆదివిష్ణు కథ 'సిద్ధార్థ'లో చదివినట్లు గుర్తొచ్చింది.

"ఎంతోకాలానికి నువ్వు చెప్పిన నిజమిది," మనస్ఫూర్తిగా ఒప్పుకున్నాను.

"అంటే, నేను అబద్ధాలకోరునా?" గయ్యమన్నాడు లక్ష్మయ్య.

"ఒకబేలు పుగాకు మాత్రమే తగులడినా, ఫుల్ గోడవున్ తగలడ్డ నష్టానికి డబ్బులు కక్కిన ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీనడుగు. ఖోరు అసలు ఏమాత్రమూ లేకుండా తగలడిన ఫుల్ గా మిరపకాయలున్న గోడవున్నడుగు. ఇన్ కంటాక్చుల రెయిడుల్లో ఏమీ దొరకలేదని రాసిన ఆ ఐటీఓలనడుగు. ఎక్కడ ఆపమంటావో చెప్పు," అన్నాను. నన్ను పురుగుని చూసినట్లు చూసి, మళ్లీ గ్లాసులో విసిగ్గి నింపుకున్నాడు.

రంగాచారి బుర్రలో లైటేదో వెలిగినట్లుంది, " నీ ఉద్దేశంలో మా తెలుగు సంఘం ఆ డబ్బుని ఎలా సంపాదించిందంటావ్?" నన్ను ప్రశించాడు. మౌనంగావున్న నన్నుచూసి, "నువ్వు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు కట్టలేదు, నీ ప్రయాణపు ఖర్చులని మా సంఘం పెట్టుకుంది. అక్కడ ఎగ్జిబిషన్ స్టాల్స్ ని పెట్టినవాళ్లకి నువ్వు ఒక్క నయాపైసాకూడా బిజినెస్ ని ఇవ్వలేదు. నీకెలా తెలుస్తుంది?" రంగాచారి మాటల్లో చిరాకేగాదు, తీవ్రమైన నిరసనకూడా ఉన్నది.

ఇంద్రలోకంలా మెరిసిపోతున్న కన్వెన్షన్ సెంటరూ, అందులో ధగధగా మెరిసిపోతున్న నగల, చీరెల దుకాణాలేగాక రియలెస్టేట్ కు సంబంధించిన స్టాల్స్ కూడా నా కళ్లముందర మెదిలాయి.

"రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజువల్ల వచ్చే డబ్బు, ఆ కట్టినవాళ్ళకి నాలుగుపూటలా భోజనంపెట్టడానికీ, ఆ కన్వెన్షన్ సెంటర్ అద్దెకట్టడానికీ మాత్రమేగాక ఇండియానించీ వచ్చిన ఆర్థిస్టులని తెప్పించడానికయ్యే ఖర్చులకిగూడా కావాలి. ఆ డబ్బులేగాక, ఎగ్జిబిషన్ స్టాల్స్ తెచ్చిన అద్దెలుగాక, స్పాన్సర్షిప్పులేగాక, నా చేతిలోంచి లక్షదాలర్లు ఖర్చయింది!" అన్నాడు రంగాచారి ఆవేశంగా.

ఆ లక్షదాలర్ల ఖర్చుగూర్చి రంగాచారి బాధపడుతున్నట్లు మీకనిపిస్తే మీరు పప్పులో కాలేసినట్టే. వాడిగొంతులో గర్వాన్ని మీరు వినలేదుగదా!

"దానికి తగిన ప్రతిఫలం నగరంలో పెట్టబోతున్న హాస్పిటల్కోసం నీకు చీఫ్మినిస్టర్ అందజేస్తున్న పర్మిట్ల రూపంలో ముట్టబోతోందిగా!" అన్నాను. ఆమాత్రం భోగట్టాని సంపాదించకపోతే నేను విలేఖరినెందుకవుతాను?

"ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా ఏ పని జరుగుతుందో చెప్పు. 'స్వంతలాభం కొంత మానుకు పొరుగువానికి తోడుపడవోయ్' అనేది గురజాడ ఆశయం, నిజమే. కానీ, 'స్వంతలాభం కొంతలేకను ఎవడుకూడా తోడుపడడోయ్' అనేది రియాలిటీ," అన్నాడు ధర్మారావు. వాడికి ఆ మాత్రం పొయెట్రితో టచ్వుండడం నాకు ఆనందాన్నిచ్చింది.

"కొంతగాదు. దానికి ఎన్నోరెట్లని ఆశించేగా, నువ్వు నీ కొడుకుల, మనవళ్ల సినిమాలు విడుదలకాకముందే ఆడియో కాసెట్ల రిలీజ్ ఫంక్షన్లని కండక్ట్ చేసేదీ, ఆ సినిమాల్లో నటించినవాళ్లందరిచేతా ఆ సినిమా సూపర్ హిట్టవుతుందని చెప్పించేదీను! నీ కాలంలో అయితే నువ్వు నటించిన సినిమాలకి టాక్ ఏంవస్తుందా అని ఎదురుచూసేవాడివి. ఈకాలంలో ఆ టాకేడో డబ్బులిచ్చి ముందుగానే కొనుక్కుంటున్నావ్! ఒకప్పుడు శతదినోత్సవాల కయ్యే ఖర్చుని ఎప్పుడో దాటిపోయాం రిలీజ్కాకముందే జరిగే ఈ ఫంక్షన్లకయే ఖర్చులు," అన్నాను.

"ఆ ఖర్చులతో ఎంతమందిని పోషించవచ్చు! ఎన్ని రోడ్లు వేయించవచ్చు!! ఎన్ని ఇళ్లని కట్టించవచ్చు!!!" వ్యంగ్యంగా అన్నాడు రంగాచారి నన్ను చూస్తూ!

ధర్మారావు తక్కువ లేచి నిలబడి, "నాతోబాటు రండి," అని చెప్పి ద్రయివర్ని పిలిచాడు. ఎక్కడికెడుతున్నదీ చెప్పలేదుగానీ, బయలుదేరిన పావుగంట తరువాత వెళ్లేదారినిబట్టి పద్మకంఠ స్టుడియోకి వెడుతున్నామని గ్రహించాను. దాదాపు అర్ధరాత్రి సమయంగాబట్టి ట్రాఫిక్ తక్కువగావుండడంవల్ల అరగంటలో అక్కడికి చేరుకున్నాము. వస్తున్నామని ముందే తెలియజేసివుంటాడు - సిబ్బంది రెడీగావున్నారు.

"సుబ్బారావుగారూ, వీళ్లకి స్టుడియో టూరివ్వండి. మనం దర్శకులకీ, నిర్మాతలకీ, ఇన్వెస్టర్లకీ, విదేశీ ఎక్సిప్మెంట్ కంపెనీలవాళ్లకీ ఇచ్చేటటువంటిది," అన్నాడు ధర్మారావు. ఇంద్రుడు పక్కనేవుండగా ఇంద్రలోకాన్ని చూపించమని అతని కొలువులో పనిచేసేవాళ్లని అడిగినట్లుంది. సుబ్బారావుగారికి యాభయ్యేళ్లకి మించివుండవు. ఐఐఎం గ్రాడ్యుయేటని తరువాత తెలిసింది. అతను, స్టుడియోలోవున్న స్టేట్-ఆఫ్-ది-ఆర్ట్ ఆడియో, విడియో, లైటింగ్, డిజిటల్ అండ్ కలర్ ప్రాసెసింగ్ కేపబిలిటీస్ గూర్చి చెప్పాడు. ఆ ఎక్సిప్మెంట్ జర్మనీ, జపాన్, అమెరికన్ కంపెనీలు తయారుచేసినదవడాన్నీ, వాటిని ఆపరేట్ చెయ్యడానికి స్టాఫ్ ఎంత ప్రత్యేకమయిన ట్రైనింగ్ని పొందినదీ అన్న వివరాలనీ ప్రత్యేకంగా చెప్పాడు. వాల్ డిస్నీ మరియు పిక్సార్ స్టుడియోలతో సమంగా పోటీపడగల గ్రాఫిక్స్, ఏనిమేషన్ల కేపబిలిటీలగూర్చి డిస్కస్సులని చూపించి వివరించాడు. ఆధునిక పరికరాలన్నీ ఎలా కంప్యూటర్ కంట్రోల్లో, వాటిని ఆపరేట్

చేసేవాళ్ళకి ఎంత నేర్పరితనంవుండాలో గ్రహించమన్నాడు. ఐబటీ గ్రాడ్యుయేట్లుగూడా కంప్యూటర్ల విభాగంలో పనిచెయ్యడం తమ స్టూడియో గొప్పదనాన్ని చాటుతోందన్నాడు. ఎక్స్‌ప్‌మెంటుని కొనడమేగాక దాన్ని ఎంత క్రమబద్ధంగా మెయింటెయిన్ చేస్తున్నారనేది ఇంకా ముఖ్యమని చెప్పాడు. కొత్త ఎక్స్‌ప్‌మెంట్ మార్కెట్లోకి రాగానే తమ దగ్గరవున్న దాన్ని అప్‌గ్రేడ్ చెయ్యకపోతే కస్టమర్లు వేరే స్టూడియోలకి వెళ్లిపోగలరనీ, దాని తరువాత వాళ్ళని మళ్ళీ తిరిగి రప్పించుకోవడానికి ఎంతో కష్టపడాలనీ చెప్పాడు. షూటింగ్ సమయంలో ఎక్స్‌ప్‌మెంట్ మొరాయింపడంవల్ల అంతరాయమేర్పడితే, మొదటగా నిర్మాతకీ ఆ తరువాత స్టూడియోకీ ఎంత నష్టమో వివరించాడు.

"బ్లాక్ మనీయేగా, పోయిందేముంది?" అన్నాను. అనీజీగా ఫీలయ్యాడతను.

పద్మకంఠ బొంబాయి స్టూడియోలతో ఎలా పోటీపడుతోంది, ఎన్ని హిందీ సినిమాలు ఇక్కడ తీయబడ్డాయన్నదీ వివరించాడు. ఆర్ట్స్, ఆర్కిటెక్చర్ డిపార్ట్‌మెంట్లలో ఎంతమంది పనిచేస్తోంది, ప్రపంచ చరిత్రలో ఏ జాతికి, ఏ యుగానికి సంబంధించిన ఆహార్యాన్నయినాసరే, ఎలా సమకూర్చగలరో, దృశ్యాలని ఎలా అమర్చగలరో, అలా చెయ్యడానికి కావలసిన రిసెర్చ్ డేటాబేస్ తయారీకి ఎంత ఖర్చయిందో వివరించాడు.. అది భారతదేశంలోనేగాక అంతర్జాతీయంగాకూడా హిస్టరీ, సోషియాలజీ ప్రొఫెసర్ల సమ్మతిని పొందిందన్న విషయాన్ని నొక్కి మరీ చెప్పాడు. ఏ డిగ్రీలతోనూ పనిలేకుండానే కిరీటాలనీ, కవచాలనీ, ఆయుధాలనీ అసమానంగా తయారుచెయ్యగల కళాకారులు తమవద్ద పనిచేస్తున్నారని గర్వంగా చెప్పాడు. ప్రతి అనుభవజ్ఞుడయిన కళాకారుడికీ బాకప్‌ని ఏర్పాటుజేసి, ఎవరి అస్పృహతలూ పనికి అడ్డురాకుండావుండేలా చూసిన మేనేజ్‌మెంట్ ప్రతిభని కొనియాడాడు.

ఇదంతా నేనేగాక లక్ష్మయ్య, రంగాచారీకూడా విన్నాం. నేను సంభ్రమాశ్చర్యాలకి గురవుతే, "మా హాలీవుడ్‌లో ఇంతకన్నా గొప్పగావుంటయ్ స్టూడియోలు" అని అనుకుంటున్న వాడిలా రంగాచారి కనిపించాడు. "ఎప్పుడో నువ్వు షూటింగులో ఉండగా చూశాను తప్ప - తన్నుదియ్య, నీ స్టూడియో వెనక ఇంత కథవుందా!" అని ఆశ్చర్యపోయాడు లక్ష్మయ్య.

* * *

బంజారా హిల్స్‌నించీ బయలుదేరిన మూడుగంటల తరువాత మళ్ళీ అక్కడికి చేరుకున్నాం నలుగురమూను. జెట్‌లాగ్ వల్ల గామోసు రంగాచారి మేలుకునేవున్నాడు - ఆ ముందురోజే వచ్చాట్ట అమెరికానుంచీ. చూచినవాటిని ఆకళింపుచేసుకునే ప్రయత్నంలో నేనున్నాను. లక్ష్మయ్య చిన్న కునుకుతీశాడు. నాకు ఇవ్వబోయే లెక్కర్‌కోసం ధర్మారావు ఆ సమయంలో ప్రిపేరయ్యాడని వాడింటికి చేరుకున్న తరువాతగానీ నాకు తెలియలేదు.

"విషయం పూర్తిగా తెలియకుండా గిలుకుతుంటారు నీలాంటివాళ్లు. ఈ స్టూడియోవల్ల లాభంచేసుకుంటోంది నేనొక్కణ్ణే కాదు. అమెరికా, జర్మనీ, జపాన్ దేశాల్లో నేను కొంటున్న ఎక్స్‌ప్‌మెంటుని తయారుచేసే కంపెనీలుకూడా. ఆ కంపెనీల్లో పనిచేస్తున్నవాళ్ళకి జీతాలు అందుతున్నాయిగదా! అంటే ఏమిటి? జీవనోపాధి కాదా? నా స్టూడియోలో సినిమాలు తీస్తే లాభాలు ఆయా దేశాల్లోకూడా చేరుతున్నాయి. నాకొచ్చే లాభాలతో నేను సినిమాలు తీస్తున్నాను. వాటి ఆడియో రిలీజులనీ, అవార్డు సెరిమొనీలనీ జరిపే ఘంక్షన్నవల్ల ఎంతమందికి జీవనోపాధి దొరుకుతోందో ఆలోచించరేం? నువ్వన్నావే, డబ్బిచ్చి పబ్లిసిటీ కొనుక్కుంటున్నానని, ఆ డబ్బుచేరినవాళ్ళకి అది లాభంకాదూ? నా కొడుకులతోనూ, మనవళ్లతోనూ సినిమాలు తీస్తే లాభంవస్తుందన్న గొప్ప నమ్మకంవల్లనే బయటి నిర్మాతలు వాళ్ళని హీరోలుగా తీసుకుంటున్నది. లొకేషన్ షూటింగులకని విదేశాలకి వెడితే, ఆ దేశాలేగాక, మమ్మల్ని అక్కడికి తీసుకెళ్లే ఎయిర్‌లైన్లూ, వాటి

ఎంప్లాయీనూ, ట్రావెల్ ఏజెంట్లూ, అందరూ బాగుపడుతున్నారుగదా! సినిమాలకి రివ్యూలు రాస్తూ, సినీతారల ముఖచిత్రాలు లేకుండా వార, మాస పత్రికలని విడులచెయ్యని మీ పత్రికల లాభాలగూర్చి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సినదేమయినా ఉన్నదా?

"ఇందులో ఏ ఒక్క రూపాయ వృధాపోయిందో చెప్పు. ప్రతీ రూపాయకూడా ఏదో ఒక మనిషికి అతని పరిజ్ఞానానికీ, నైపుణ్యానికీ వెలరూపంలో చెందుతోంది. అలాకాకుండా నీ మార్గాన్ననుసరించి, డబ్బుని సంచుల్లో తీసుకెళ్లి దానాలు చేస్తే అది అయిపోగానే మిగిలే పరిస్థితేమిటి?" అని ఆగాడు ధర్మారావు.

"నేను కండక్ట్ చేసిన సభలకి వచ్చిన పదివేలమందిలో కనీసం మూడువేలమంది అమెరికా నలుమూలలనుండి వచ్చినవాళ్లే. వాళ్ల ప్లేన్ టికెట్లకీ, హోటల్ ఖర్చులకీ కుటుంబానికి కనీసం వెయ్యిడాలర్లవుతుంది. వాళ్లదగ్గరికెళ్లి, మీరు ఆ సభలకి వెళ్లకుండా ఆ డబ్బుని దానంగా ఇవ్వడని అడుగు - వాళ్లు ఆ సభలకి అటెండవకపోయినా నీకు చిల్లిగవ్వకూడా రాల్చారు. ధర్మా చెప్పినట్టుగా, అక్కడ వెచ్చించిన డబ్బు అమెరికన్లకేగాక ఆ సభలతో సంబంధమున్న ఇండియాలోని ప్రతీవాళ్లకీగూడా పని కలిపించి వెలని ముట్టచెప్పింది. ఉదాహరణకి సావనీర్ సంచికని తీసుకో - దాన్ని అక్కడే ప్రింటు చేయించినా, ఇక్కడేగా అంతా తయారయ్యింది! అలాగే, నాకు హాస్పిటల్ కి దొరుకుతున్న పర్మిట్లగూర్చికూడా. నేను హాస్పిటల్ కట్టేటప్పుడు దానివల్ల ఎంతమంది ఉపాధిని పొందుతారో ఆలోచించు. బిల్డింగ్ పూర్తయినతరువాత దాన్లోకి చేరే కోట్లకొద్దీ విలువవున్న మెడికల్ ఎక్స్‌ప్‌మెంట్ గూర్చి ఆలోచించు. ఫుల్ టైం స్టాఫ్ గూర్చి ఆలోచించు," అన్నాడు రంగాచారి.

అప్పటికి లక్ష్మయ్యకిగూడా హుషారొచ్చింది.

"ఖాళీ గోడవున్నని తగులబెట్టేసి దానినిండా సరుకుందని ఇన్సూరెన్స్ లాగేశానని రాశావ్. కానీ, ఆ డబ్బుతో ఎంతమంది లాభపడలేదు? వాటా తీసుకున్న పోలీసులూ, ఇతర ప్రభుత్వ అధికారులూ మాత్రమేకాదు. గోడవున్న మళ్లీ కట్టించానా? మిగిలిన డబ్బులని పెట్టెలో పెట్టి భద్రంగా తాళం వెయ్యలేదే! ఏదో ఒక వ్యాపారంపెట్టాగదా! నేను కార్లు కొంటే వాటిని తయారుచేసినవాడిదగ్గర్నుంచీ మొదలుపెట్టి చివరికి రోడ్డుమీద కారాగినప్పుడు దాన్ని తుడిచేవాడిదాకా డబ్బులు చేసుకుంటున్నారుగదా! నా పెళ్లానికి వంటినిండా నగలు దింపితే ఆ బంగారాన్ని గనుల్లోంచి తప్పి బయటకు తీసిన ఆఫ్రికావాళ్లూ, ఆ నగలని తయారుచేసినవాడూ, అమ్మినవాడూ, అందరూ బాగుపడుతున్నారేమిట? నేను మోసంచేస్తే చేశాను. కానీ దానివల్ల బాగుపడ్డవాళ్లందరి మాటేమిటి? వాళ్లందరూ ఏదో ఒక పనిచెయ్యడం నేర్చినవాళ్లే. వాళ్లకి ఉపాధి చూపించడంలో నా పాత్ర నిర్వహించానా లేదా?" అన్నాడు. ఈ లాజిక్కుని చూపించి, తనమీద అక్కడక్కడావున్న కేసులని ఎత్తేయించవచ్చునన్న అయిడియా వాడికి ఇప్పుడే వచ్చినట్లుంది.

ఆ ముగ్గురు చెప్పింది కొద్ది తేడాలతో ఒకటే. వాళ్లవల్ల సహాయం పొందినవాళ్లంతా ఏదో పనితనం నేర్చినవాళ్లే. ఆ పనితనానికి వెలకట్టి ఇచ్చే డబ్బు పుట్టుక ఎలాంటిదయినాగానీ! లక్ష్మయ్య విషయంలో ఆ రూపాయ ఒక పంకజమని చెప్పుకోవచ్చు. రంగాచారి విషయంలో అది పెద్దచేపని పట్టడానికి విసిరే ఎరలాంటిది. ధర్మారావు విషయంలో 'అదిగో నవలోకం' అంటూ అవలితీరాన స్వర్ణకమలం దొరుకుతుందని చెప్పి, వెళ్లి పట్టుకురమ్మనమని ప్రోత్సహించడానికి ఆంజనేయునికి స్వశక్తిని గుర్తుచేసే జాంబవంతునివంటిది.

రూపాయి గొప్పదనమేమిటంటే, అది ఆక్రమించినచోట బురదకూడా విలువొస్తుంది. బురదలోపడితే తనబ్రతుకు నిరర్థకమయిందని రూపాయి నిరాశపడదు; పైగా, బురదలోనే అది విరగబూస్తుంది. ఎరగా వేస్తున్నారని నొచ్చుకోదు - అంతకు ఎన్నోరెట్లని సంపాదించిపెడుతుంది; ఆశలని హరివిల్లులుగా మార్చేచోట ఆ ఇంద్రధనుస్సుల చివరనుండే బంగారు నాణేల పాత్రని అందజేస్తుంది. ఈ గొప్పదనం ఏ ఆత్మకుందో చెప్పండి! అంతేకాదు, ఒక కిరాతకుడు చేసిన హత్యలో - ఉదాహరణకి గాడ్సే గాంధీని కాల్చి చంపినప్పుడు - హంతకుని ఆత్మకి అతని దేహపు బురద అంటలేదని ఒప్పుకోవడం కష్టం. అలాగని ఆ కిరాతకుని ఆత్మకే ఆ ఘాతుకాన్ని శ్రీకృష్ణుడు అంటగట్టనిస్తాడా అంటే ఆయన అది కుదరదంటాడు. ఆత్మని ఎరగా వేసి ఇంకెన్నో ఆత్మలని పట్టుకోవచ్చని చెప్పడంకూడా కష్టమే! ఎందుకంటే, ఆ ఎర వేసే ఆత్మ సుజనుడిదీ కావచ్చు, దుర్జనుడిదీ కావచ్చు. అందుకేగామోసు, సుజనుడి ఎరకే ఆత్మలు చిక్కుతాయనీ, దుర్జనుడికి ఏవీ చిక్కవనీ ఆ భగవానుడెక్కడా చెప్పలేదు. ఆత్మలని కొన్నింటిని మాత్రం తయారుచేసి, వాటిని విభజించనీయకుండా, మునగనీయకుండా, ఎండనీయకుండా, దహింపబడనీయకుండా చేశాడు. రూపాయకు ఈ బాధలేమీ లేవు!

ఆత్మ దేనినీ కోరకపోవచ్చుగానీ దాన్ని గూర్చిన పరిజ్ఞానాన్ని ప్రజలకు అందజేయడానికి మాత్రం మహాభారతయుద్ధం కావలసివచ్చింది. రూపాయగూర్చిన పరిజ్ఞానం ఈనాడు పొత్తిళ్లలోని బిడ్డకుకూడా తెలుస్తోంది ఏ యుద్ధాలూ అవసరంలేకుండానే. రూపాయి కోరేదిమాత్రం - కొద్దిగానైనా సరే, పనితనాన్ని!

ఈ కొద్దిగా కోరడమనేదాన్ని ఆ కృష్ణభగవానుడే చేశాడు అనడానికి సాక్ష్యాధారాలుగా ద్రౌపదినీ, కుచేలుణ్ణి చూపించవచ్చు. పాండవులు అరణ్యవాసంలో ఉన్నప్పుడు వాళ్ల భోజనాలు అయిన తరువాత, ద్రౌపది గిన్నెలన్నీ శుభ్రంగా కడుక్కున్న తరువాత, దూర్వాసుణ్ణి అతని శిష్యపరివారంతో సహా వాళ్లదగ్గరికి పంపించి, అతనిచేత భోజనం పెట్టమని అడిగించి, పెట్టకపోతే ఆ దూర్వాసుని కోపానికీ, శాపానికీ గురవుతామన్న భయంచేత ద్రౌపదికి అరచేతిలో చెమటలుపోయించి, చివరకు ఆవిడ ఒక గిన్నెలో ఓ మూలగా ఒక మెతుకుని పసిగట్టి, ఇప్పుడు వీళ్లందరికీ నేనెక్కడ వంటజెయ్యగలను, ఈ అన్నం మెతుకునే ఏదో చెయ్యవయ్యా, కృష్ణా, అని ప్రార్థించిన తరువాతేగా దాన్ని పంచభక్త పరమాన్నాలుగా మార్చి ఆవిడకు మనశ్శాంతిని చేకూర్చాడు! కుచేలుడిని మాత్రం వదిలాడా? కొంగున కట్టివున్న గుప్పెడు బియ్యాన్ని అందజెయ్యకపోతే ఆయనకు అష్టైశ్వర్యాలని సమకూర్చేవాడా?

రూపాయ కాంక్షించే "పని" అనే కోరికనిబట్టి మనకర్థమవుతున్నదేమిటి? అది "ఆత్మ" స్థానాన్ని ఎప్పుడో అధిక్రమించేసి భగవత్స్థానాన్ని ఆక్రమించేసిందని! రూపాయే పరమాత్మ!!

ఇప్పుడు చెప్పండి. 'నైనం భిన్నన్తి శస్త్రాణి...'ని ఇప్పటిదాకా అన్వయిస్తూ వస్తున్న పదార్థంకన్నా శక్తివంతమయినది సృష్టిలో లేదూ?

కథా కౌముది

పొడుగు జడ

చొమర్తి శాంతి

"నువ్వేం చెప్పినా, ఈ విషయంలో మాత్రం నా మాట వినాల్సిందే. అంత పొడుగాటి జుత్తుని కత్తిరించుకుని పొనీ టెయిల్ చేయించేసుకుంటానంటావేం? నేను దానికి అంగీకరించను గాక అంగీకరించను. ఆడపిల్లకి పొడుగాటి జడే అందం."

మరో మాటకి అవకాశం లేకుండా నాన్నగారు తన నిర్ణయాన్ని చెప్పేశారు.

"నీకు ఈ పొడుగు జడ మీద ఎందకంత ద్వేషమో నాకు తెలియదు కానీ కాలేజీ అమ్మాయిలకి పొడుగు జడ ఉండటం మైనస్ పాయింట్ కాదే," అంటూ అన్నయ్య కూడా నాన్నగారి పార్టీలో చేరిపోయాడు.

"పెళ్ళయ్యాక నీ ఇష్టం, మీ ఆయన ఇష్టం. అంత వరకు మాత్రం మా ముచ్చట కాదనకు. అయినా నీ జుత్తు సంరక్షణ అంతా నేనే చూస్తున్నాను. నూనె రాయటం, తలదువ్వేపనీ నాదే కదా! నీకేంటే బాధ? నాన్నగారి మాటకు ఎదురుచెప్పకు" అని అమ్మ మధ్యేమార్గాన్ని ఎంచుకుంది.

నాకు చిన్న జుత్తు అంటే ఇష్టం అనేకన్నా, పెద్దజుత్తు మీద ద్వేషం అని మాత్రం చెప్పగలను. ఈ ద్వేషం ఇప్పుడు కొత్తగా వచ్చింది కాదు. ఏళ్ళనాటి కథ.

చిన్నప్పుడు టైంకి నన్ను స్కూల్కి తయారుచేయడానికి అమ్మ చాలా హైరానా పడేది. తను నాకు జడ వేసే సమయంలోనే నాకు బోలెడన్ని పనులు గుర్తుకు వచ్చేవి. అటు ఇటు, అలా ఇలా పరుగులెత్తుతూ ఉండేదాన్ని. చూసీ, చూసి అమ్మ నా నెత్తిమీద ఒక్క మొట్టు మొట్టి, జుత్తు పట్టుకొని కుదేసేది.

హైస్కూలుకు వచ్చాక అమ్మ వేసే జడ ఓ పట్టాన నాకు నచ్చేది కాదు. ఆమాట నేను అమ్మతో అన్న ప్రతిసారి, "ఇంతకన్నా బాగా వెయ్యటం నాకు రాదు. చేతనయితే నువ్వే వేసుకో," అనేది. అదే కాదు. చాలా విషయాల్లో నేను పేచీ పెట్టినా, వాదించినా, చివరి అస్త్రంగా నా జడనే వాడుకునేది. "తెల్లారితే నేనే దిక్కు. ఇలా నాతో అడ్డదిడ్డంగా వాదిస్తే నీకు జడ వెయ్యను ఘో," అని బెదిరించేది.

అదిగో- అలాంటి సందర్భాల్లోనే అమ్మ మీద కన్నా నా పొడుగు జుత్తు మీదనే నాకు కోపం వచ్చేది.

సినిమాలలో కాలేజీ చదువులు చదివే హీరోయిన్ ఎంతో ధైర్యంగా తన తల్లిదండ్రుల్ని ఎదురించి తను కోరుకున్న హీరోని పెళ్ళి చేసుకోవడం చూసిన నేను, కాలేజీలో అడుగుపెడితే, నాకు కావలసిన స్వతంత్రం వచ్చేస్తుంది, నా పొడుగు జుత్తు సమస్య తీరిపోతుందనే అలోచనలో పడ్డాను. నా పోనీటెయిల్ కల కాలేజీలో సాకారమౌతుంది అనుకున్నాను.

కానీ నా కాలేజీ ఫిజిక్స్ లెక్చరర్ కథని అడ్డం త్రిప్పారు.

మా ఫిజిక్స్ లెక్చరర్కి అమ్మాయిలంతా "మహాలక్ష్మి"ల లాగా సంప్రదాయబద్ధంగా ఉండాలి. అలా ఉన్న వాళ్ళకి చక్కగా అర్థమయ్యేలా శ్రద్ధ తీసుకుని మరీ ప్రాక్టికల్స్ చెప్పేవారు ఆయన. మార్కులు దండిగా పడేవి. ఆయనగారి అభిమాన శిష్యురాలిగా మారటానికి, మార్కుల పాట్లలో భాగంగా ఇంటర్మీడియేట్ మొత్తం పొడుగు జుత్తుని భరించక తప్పలేదు.

మొత్తానికి డిగ్రీలో జాయిన్ అయ్యాక ధైర్యంగా 'పోనీటెయిల్' ప్రపోజల్ పెట్టాను. కాని, అమ్మ, నాన్నగారు అంత గొడవ చేస్తారని అస్సలు ఊహించలేకపోయాను.

* * *

"ఆనందరావుగారూ! ఇద్దరి జాతకాలు కలిశాయి. అన్ని విధాల వాళ్ళకి మీ సంబంధం నచ్చింది. కానీ అబ్బాయి పర్సనల్ గా మీ అమ్మాయితో మాట్లాడాలంటున్నాడు. అందువల్ల మీకు ఎప్పుడు వీలౌతుందో చెప్పే వాళ్ళకి తెలియజేస్తాను. ఆ తరువాత ఇక ముహూర్తాలు పెట్టుకోవడమే"

ఫైనలియర్ ఎగ్జాంస్కి సీరియస్ గా చదువుకుంటున్న నన్ను శాస్త్రిగారు, నాన్నగారు చెప్పుకుంటున్న మాటలు కాస్త డిస్టర్బ్ చేశాయి.

"సరే శాస్త్రిగారూ! నా కూతురిని చూసి వాళ్ళు కాదనుకోలేరు. ఈ సంబంధం తప్పకుండా కుదురుతుంది. కాకపోతే, అబ్బాయి అమెరికాలో పని చేస్తున్నాడు కాబట్టి అమ్మాయిని యేడాదికో రెండేళ్ళకో ఒకసారి మాత్రం చూడగలం. అదే ఆలోచిస్తున్నాను... ఐనా మంచి కుటుంబం కాబట్టి బెంగపడాల్సిన అవసరం లేదు. దాని పరీక్షలు కాగానే మంచిరోజు చూసుకుని వాళ్ళకి కబురు చేస్తాను," నాన్నగారు నిర్ణయం చెప్పేసారు.

* * *

నాన్నగారు అన్నట్టే అతనికి నేను నచ్చాను. పెళ్ళిచూపులకి పెళ్ళికోడుకు, అతని చెల్లెలు, బావ వచ్చారు. పెళ్ళి ముహూర్తం ఖరారు చేసుకోవటమే తరువాయి అని చెప్పి, అంతా బయలుదేరారు. సాగనంపటానికి వీధి గుమ్మం దాక వెళ్ళిన నా దృష్టి ఆడపడుచు జుత్తుపైన పడింది. ఆమెది పోనీటెయిల్!

నా ఆనందానికి అవధులు లేకుండా పోయాయి.

పెళ్ళికొడుకు చెల్లెలే పొనీటెయిల్ చేసుకుందంటే.... వాళ్ళ కుటుంబంలో పొడుగుజడ సాంప్రదాయం లేదన్నమాట. పైగా అమెరికాలో ఆయన వుంటున్నాడు కాబట్టి మరికాస్త నా పొనీటెయిల్ ప్రయత్నానికి సుగమమయినట్లే. ఇక బాధ లేదు.

* * *

"పెళ్ళి కుదురింది. ఇక నీ అంతట నువ్వు జడ వేసుకోవడం అలవాటు చేసుకో... అమెరికాలో జడ వేయడానికి పనిమనుషులు దొరకరు," అంటూ అమ్మ వార్నింగ్ ఇచ్చింది. అన్ని పెళ్ళిళ్ళకి పెళ్ళి కూతురుకోసం సవరం అరువిచ్చే పిన్ని, "నీ పెళ్ళికి నాకు సవరం భారం తగ్గించేవే. నీకా బాధలేదు. చక్కగా నేనే నీకు పూల జడ కుడతా," అంటూ శుభాకాంక్షలు తెలిపింది.

భజంత్రీలు మ్రోగాయి.

పెళ్ళి చాలా బాగా చేశారని మగపెళ్ళివారు కూడ వచ్చి నాన్నగారిని మెచ్చుకుని వెళ్ళారు. పెళ్ళి మండపం ఖాళీచేసి మగపెళ్ళివారిలో ముఖ్యమైన వాళ్ళు, మిగిలిన ఆడపెళ్ళివాళ్ళతో ఇంటికి చేరాం.

పెళ్ళి మూలంగా నా శిరోభారం విపరీతమైపోయింది. మంగళస్నానాలు, తడిజుత్తుతో పూలజడ కుట్టారు. ఆ పైన జీలకర్ర, బెల్లంతో జుత్తు మొత్తం బంకమట్టి లాగ తయారయింది. నా గదిలోకి వెళ్ళి పూలజడ విప్పి అద్దం ముందు నిలబడి జుత్తు చిక్కు తీసుకోడం మొదలెట్టాను. నా జుట్టు ముందు శకుంతలాదేవి పజిల్స్ ఎందుకూ పనికిరావు.

బయట గది నుంచి నాన్నగారు, శ్రీవారు మాటాడుకుంటున్నవి వినిపిస్తున్నాయి. పరధ్యానంగా వింటున్న నాకు వాళ్ళ మాటలు నా జుత్తు పైకి మరలడంతో నాలో కుతూహలం చోటు చేసుకుంది.

"అల్లుడుగారు, నాదో చిన్న రిక్వెస్ట్. మా అమ్మాయి జడ చాలా పొడవు. నాకు పొడవు జడ అంటే ఇష్టం. అందుచేత ఇన్నాళ్ళు మా అమ్మాయికి పొనీటెయిల్ లాంటివి ఒప్పుకోలేదు. మీరు కూడా అమెరికా వెళ్ళాక దానికి పొనీటెయిల్ లాంటివి చేయించుకోమని చెప్పకండి ప్లీజ్," అని నాన్నగారు అంటూ వుంటే శ్రీవారు ఆ మాటల్ని మధ్యలోనే తుంచేస్తూ-

"మీరు మరీ అంతగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదండీ. నాకు కూడ పొడవు జడంటే ఎంతో ఇష్టం. మా వంశంలో బట్టతల ఉంది. అందువల్ల మరికొన్నాళ్ళకయినా నాకు బట్టతల తప్పదు. నా భార్యకైనా పెద్ద జుత్తు ఉండటం నాకు ఊరట, గొప్ప కదండీ? మీ అమ్మాయి నాకు నచ్చటం వెనుక ఆ పెద్ద జుత్తు కూడా ఒక కారణం," అన్నారు.

నా చేతిలో దువ్వెన జారిపోయింది. అద్దం ముందు నిల్చున్నానే గాని నా మెదడులో నాన్నగారి, శ్రీవారి మాటలే సుడులు తిరుగుతున్నాయి.

"ఇంకా మీరు తయారు కాలేదా వదినా?" అన్న మాటలతో ఈ లోకంలోకి వచ్చాను. వెనక్కి తిరిగి చూద్దను కదా- నాలుగు మూరల మల్లెపూలు పట్టుకొని నా ఆడపడుచు నిలబడి వుంది.

"తొందరగా రెడీ అవ్వండి వదినా! టాక్సీ వచ్చేస్తుంది. ఈ పువ్వులు మీ కోసమే తెచ్చాను. పెట్టుకోండి. అరె! జుత్తు బాగా చిక్కులు పడినట్టుందే! ఉండండి నేను దువ్వుతాను," అంటూ కిందపడిన దువ్వెనను అందుకొని తల దువ్వుటం ప్రారంభించింది.

"మీకు తెలుసా వదినా! చెబితే ఇప్పుడు ఎవరూ నమ్మరు కూడాను. నా పెళ్ళికి నాకూ ఇంత జుత్తే వుండేది. కానీ ఏం లాభం? పెళ్ళయిన వెంటనే నెల తప్పాను. మా పెద్దది పుట్టిన మూడో నెలకి నా పొడుగు జడ కాస్తా పొట్టిగా ఇలా అయి కూర్చుని. ఇంక ఆ రెండోవాడు పుట్టేక ఎంత జుత్తు ఊడిందంటే జడ వేసుకోడానికి ఏమీ మిగలేదు. అప్పటినుంచి ఇదిగో ఈ పోనీ టెయిల్ శరణ్యమయిపోయింది. బాబుకిపుడు నాలుగో ఏడు వచ్చింది. అయినా నా పూర్వపు జుత్తులో సగం కాదు కదా, పావు వంతు కూడా రాలేదు..." అంటూ చెప్పుకుపోతోంది.

నాలో మళ్ళీ ఆశ... ఇప్పుడు నా పొడుగు జడ కాస్త తేలికగా అనిపిస్తోంది!

-----O-----

కథా కౌముది

స్వాక్షి

శిరంశెట్టి కాంతారావు

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో
సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కథ.

అతని నుదుటి మీద గుండంగా ఇంత వెడల్పున దిద్దుకున్న ఎర్రటి కుంకుమబొట్టు మిట్టమధ్యాహ్నపు సూర్యబింబంలా మిడిసిపడుతోంది. అతని తలమీద శివుడు, హరిశ్చంద్రుడు, ప్రహ్లాదుడు, వీరబాహుడు మొదలైన బొమ్మలు చెక్కిన మూర ఎత్తు ఇత్తడికిరీటం చింతపండు పెట్టి తోమినట్టు ఎండకు తళ, తళ మెరిసిపోతోంది. అతని గడ్డం, మీసాలూ ముదురు గొర్రె పొట్టేలు గడ్డం, మీసాల్లా గంభీరంగా ఉన్నాయి. మోకాళ్ళు దిగిన రంగు రంగుల అంగరఖాలో అతనో పంచవన్నెల చిలుకలా కనిపిస్తున్నారు.

తన ఎడమచేతిలోని కంచు బొనుగు (గంట)ను లయబద్ధంగా ఊపుతూ..

''రంగయగారో! ఓ రంగయగారో!

నీ ఆలుబిడ్డలాడబోయిరి రంగయగారో!

నీ బూమి జాగడలాడబోయె రంగయగారో!

నీ దారులన్ని చెదిరిపోయె రంగయగారో!''

అంటూ అతను పాడుతున్న పాట అక్కడ చేరినవాళ్ళ గుండెల్లో గుబులు రేకెత్తించసాగింది.

అతనికి కుడి ఎడమల నిలుచున్న ఇద్దరు ఆడవాళ్ళు అద్భుతంగా వంత పాడుతున్నారు.

శవదహనం చేసి బూడిద మీద వత్తుగా నీళ్ళు చల్లిన రంగయ్య కొడుకులిద్దరూ అయ్యవారు చూపిస్తున్న అస్థికలు తీసి ఓ మట్టిపిడతలో వేసి పక్కన పెట్టిన తరువాత పాలివాళ్ళతో కలిసి ఆ బూడిదనంతామెల్లగా ఒక్కచోట కుప్పతోశారు.

అప్పటిదాకా పాట పాడుతూ దూరదూరంగా ఉన్న ఆ ముగ్గురూ కళ్ళతోనే మాట్లాడుకుని బూడిదకుప్ప దగ్గరకి జరిగారు.

ఈలోగా పాత చేటును చేతిలోకి తీసుకున్న రంగయ్య పెద్దకొడుకు ఆ బూడిద కుప్పను 'ఎత్తిపోద్దాం' అన్నట్టుగా దగ్గరికొచ్చాడు.

అంతే!

ఒక్కసారిగా తనకు కుడిపక్కనున్న ఆడమనిషి భుజం మీది పాతచీరను అందుకున్న అతను దాన్ని ఛటుక్కున బూడిదకుప్ప మీదకప్పేసి దానిమీద బాసింపట్టాలేసుకుని కూర్చున్నాడు.

ఎండకు తట్టుకోలేక అప్పటిటిదాకా శ్మశానం చుట్టూ వున్న సర్కార్ తుమ్మ చెట్లకింద చేరిన రంగయ్య బంధువులు, పరిచయస్తులు ఇక ఆ బూడిదకుప్ప దగ్గర జరగబోయే తతంగాన్ని చూడాలన్న ఆసక్తితో దగ్గరికొచ్చారు.

"రంగయ్యగారో! రంగయ్యగారో!

నువ్వు కైలాసం సేరినావా రంగయ్యగారో! ఓ రంగయ్యగారో!

నీ కొడుకులు బిడ్డలు సల్లగుండ రంగయ్యగారో! ఓ రంగయ్యగారో!

నీ పేరునిలబెట్టంగా రంగయ్యగారో! ఓ రంగయ్యగారో!

మాకైదువేలిస్తరయా రంగయ్యగారో! ఓ రంగయ్యగారో!"

అంటూ తను పాడుతున్న పాటలోనే తనకెంతివ్వాలో తెలివిగా బయటపెట్టాడతను.

అతని మాటలు విన్న రంగయ్య పెదబావమరిది సత్యయ్య "ఓ అయ్య నీ పేరేందో నాకు తెలవదిగాని గట్లనేనా అడిగేది!? మొన్న మూ ఊళ్ల కుర్మాయన సచ్చిపోతే ఏడెనిమిదొందలే ఇచ్చిండు ఎరికేనా?" అంటూ అతని మాటలు కొట్టిపడేశాడు.

"అయ్యా నాపేరు లచ్చన్న, గా పెద్దమనిషి మా అమ్మ, ఆ పడ్చుది నా భార్య. ఐనా ఆల్లు మీరూ ఒకటేనా!? బాంచన్ మీరు పటేల్లేతిరి. మీరామాత్రమన్న ఇయ్యకుంటే మేమెట్ల బత్తాల, అసలే అప్పులపాలైవున్న బాంచన్!" అంటూ బూడిదకుప్ప మీద మరింత సర్దుకుని కూర్చున్నాడు లచ్చన్న.

"ఇంటిపేరు కస్తూరివారు - ఇంట్లో గబ్బిలాలవాసన అన్నట్టు పేరుకు పటేళ్ళమేగాని ఏం లాభం? ఎవ్వనింట్లె జూసినా తవ్వెడు గింజల్లేవ్. ఈడేం తడిలేదుగాని ఓ ఐదొందలిస్తరు తీసుకొనిపోండి" ఏదోవిధంగా అతన్ని సమాధానపర్చడానికన్నట్టు మాట్లాడాసాగాడు సత్యయ్య.

"అట్లమాట్లాడావేంది పటేలా! రంగయ్యగారి కొడుకులిద్దరూ పట్టనల కొల్వులు సేస్తున్నరుగాదు?" శ్మశానం దగ్గరకి రాకముందే గంగిరెడ్డుల శరాబందితో రంగయ్య కుటుంబ వివరాలన్నీ సేకరించి పెట్టుకున్న లచ్చన్న అన్నీ తెలిసినట్టే అనుకున్నాడు గట్టిగా.

"వాళ్ళు చేస్తున్నవి ఏమన్నా సర్కార్ కొలువులనుకున్నవా ఏంది? ఏదో పొట్టకూటికి ప్రవేట్ కొలువులు చేస్తుండగాదు" లచ్చన్న వంక సూటిగా చూస్తూ అన్నాడు సత్యయ్య.

"ఐనా ఈ రోజుల్లో ఇంకీ కాటికాపలోళ్ళు, గంగిరెడ్డోల్లు ఏందిదంతా?"

"ఔ మల్ల! కాటికాడికిల్లాస్తా సాలు గిట్లనే పీక్కతింటరు" అంటూ అక్కడ చేరిన జనాలంతా ఎవరికి తోచినట్టు వాళ్ళు మాట్లాడసాగారు.

"ఆ రోజులేంది? ఈ రోజులేంది? బాంచన్ ఏ రోజులైనా రివాజులొక్క తీరుగుంటెగాదు? మీ అసుంటి కల్గిన మారాజులు అట్ల అనుకుంట ఇస్తనే ఉన్నరు మేం ఇట్ల పడుకుంట బత్తుతునేఉన్నం. గీ దునియాల కట్టెదానం జేసేసేటోల్లనెవ్వలనైన కాటిసుంకం అడుక్కునే వారం. అలనాడు ఆదిశంకరుడే మాకిచ్చిండు గాదు బాంచన్! గండుకనె మీరియ్యాల మేం తీస్కాపోవాల" అంటూ పునాది ఎత్తుకున్నాడు లచ్చన్న.

ఇంతలో దప్పికవ్వడంతో లచ్చన్న తల్లి బూడిదకుప్పదగ్గర్నుండి ఆ పక్కనే ఉన్న సర్కార్ తుమ్మ చెట్టు కిందకెళ్ళి దాని కొమ్మకు తగిలించిన నీళ్ళ సీసా అందుకుని గటగటా సగం సీసాడు నీళ్ళు తాగి "హ్వాస్" మంటూ ఆ చెట్టు నీడన కూర్చుని పైట చెంగుతో ముఖం తుడ్చుకుంటున్న ఆవిడ మనస్సు కడలిలో అకస్మాత్తుగా ఆలోచనల తుఫాన్ చెలరేగి ఎక్కడికో తీసుకుపోయింది.

అదే సమయంలో 'కూ' అని కూతపెట్టుకుంటూ ఏదో రైలు వరంగల్లు వైపుగా సాగిపోయింది.

లచ్చన్న వాళ్ళది నెక్కొండ దగ్గర అన్నారం గ్రామం. ఆ గ్రామంలో వాళ్ళవో పాతిక, ముప్పై ఇండ్లున్నాయి. ఆ పాతిక, ముప్పై ఇండ్లకు లచ్చన్న తండ్రి ఈశ్వరన్న కులపెద్ద.

ఈశ్వరన్న దంపతులకు రామన్న, లచ్చన్న ఇద్దరు కొడుకులు, ఇద్దరు బిడ్డలు. ఇద్దరు బిడ్డలకు పెళ్ళిళ్ళు చేసి అత్తవారిళ్ళకు పంపించారు.

కొడుకులిద్దరికీ పెళ్ళిళ్ళు చేసి వాళ్ళకున్న కట్టడిగ్రామాలు చెరిసగం చూపించి "మంచిగ వతన్ జేసుకుని సల్లగ బతకండి బిడ్డా" అంటూ వేరుకాపురాలు పెట్టించారు.

కొన్నాళ్ళు గడిచిన తరువాత పెదకొడుకు రామన్న "నాయనా! మాకా వతనోద్దు, గితనోద్దు మన గెట్టు గ్రామాలన్నీ నువ్వు తమ్ముడూ గల్పిచేసుకోండి, మేం ఇద్దరాలుమగలం పట్నం బొయ్యి ఏదో పనిజేసుకుని వత్తంగాని" అంటూ ఓ రోజు తండ్రి ముందు తన అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించాడు.

"తాతలనాట్నుంచొస్తున్న వతన్ ఇయ్యాల వద్దని పోయినట్టుగాదు, రేపోనాటికి మల్లోచ్చి మావతన్ మాకియ్యమంటే వాడిస్తాడా?" ఆ పక్కనే జాలారుబండమీద పక్కెచేపలు కడుతూ పెద్దకొడుకు మాటలు విన్న వాళ్ళమ్మ ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

"ఒక్కసారి ఇల్లిడ్నిపోయినంక ఎట్లనో గట్ల బత్తలె తియ్యరాదు" లోటాతో గోలెంలో నీళ్ళుముంచి అత్త తోముతున్న చేపలమీద చిన్న దారెత్తిపోస్తూ అంది పెద్దకోడలు.

అప్పటిదాకా పంచన కూర్చుని చంటిపిల్లకు పాలిస్తూ తోటికోడలు మాటలు విన్న చిన్నకోడలు, పాలుతాగుతున్న చంటి పిల్ల పిర్రమీద 'చెళ్ళు' మంటూ ఒక్కటి చరిచింది.

దెబ్బకు 'కయ్య'మంటూ పిల్ల ఏడుపు లంకించుకుంది.

అది చూసిన అత్త "ఏమొచ్చిందే నీకు పిల్లనంతలావు కొడితివి?" కడిగిన చేపలను పక్కనున్న కంచుట్లో వేస్తూ అంది.

"పాలు తాగే పోరిముండ ఊకె తాగక ముందటి పండ్లతోటి రొమ్ము కొరుకుతుంది" రక్కన సమాధానం చెప్పింది చిన్నకోడలు పిల్లను గుంజి అవతల ఎత్తికుదేస్తూ.

"పిల్లవుంటే పిత్తనందన్నట్టు ఎట్లమాట్లాడుతుందో సూడు?" అనుకుంది పెద్దకోడలు నీళ్ళలోటాను పక్కనపెడుతూ

"ఈ బుద్ధి నీవంటన బుట్టిందో, ఎవరన్న చేదుకాయలు కోసిండ్లో నాకు తెలవదిగాని బిడ్డా! నా మాటిని గస్మంటి ఆలోశన్లు సెయ్యకుండ్రి. కాదు కక్కసం పొవ్వాల్సిందే అనుకుంటే ఓ పూట కులాన్నంతా కూసుండబెట్టి మాట ముచ్చెట అనుకుంటే మంచిది" తన పెద్దరికాన్ని నిలబెట్టుకుంటూ పెద్దకొడుకుతో అన్నాడు ఈశ్వరన్న అరచేతులకు పట్టిన చెమటను పైమీది గుడ్డకు తుడ్చుకుంటూ.

"సరే అట్లనే కానియ్యి" తండ్రి కళ్ళలోకి సూటిగా చూడకుండా తలవంచి నేలచూపులు చూస్తూ అన్నాడు రామన్న.

వారం రోజుల తరువాత ఓ రోజు

అన్నారం ఊరు చివరనున్న తాటితోపులో కులాన్నంతా కూడేసిన ఈశ్వరన్న నాలుగు కల్లుకుండలు, నాలుగుశేర్ల మంచినగల కారం గుగ్గిళ్ళూ తెప్పించి ఉంచాడు.

కులానికంతా మొదటివిడత మర్యాద ఐపోగానే మోదుగాకు చుట్టను ఝమాయించి నాలుగు గుంజులు గుంచి, ఎడమచేతి బొటనవేలితో గట్టిగా చుట్టను అదిమి పట్టి ఆర్పివేసి కుడివేలిలో చెక్కుకుని, గట్టిగా సరాయించి "ఏం ఈశ్వరన్నా! అసలు ముచ్చటేందో ఎల్లబెట్టరాదే" అన్నాడు చింతకింది ముత్రన్న.

"ఏముంది ఎయ్యేండ్లున్నా ఏరుదప్పది, నూరేండ్లున్న సావుదప్పది అన్నట్టు గిప్పుడు మా ఇంట్లగూడ గదే పుండు బుట్టింది నా పెద్దకొడుకు రామన్నకు మనకులవురితంటేనే ఓకారమొస్తుందట ఎంత జెప్పిన ఇనిపించుకోకుంట పెల్లం పిల్లల్ని తీసుకుని పట్నం బోతనంటడు" ఏ పుత్రవాత్సల్యపు శీతలపవనాలో తన గుండె తీరాన్ని తాకి కళ్ళమేఘాలుగుండా మమతల చినుకులు ఎదనేలపై జలజల రాలిపడుతుంటే మరింక మాట్లాడలేక మౌనాన్ని ఆశ్రయించాడు ఈశ్వరన్న.

దాంతో ఒక్కసారిగా ఆ తాటితోపంతటా విషాద గంభీరం ఆవరించినట్టేపోయింది.

కొంతసేపటి తరువాత "నీ ఒక్కని నెత్తిన్నే పేండ్లు పడలేదులే ఈశ్వరన్నా! ఈనాటికచ్చు పోరగాల్లంత కులవురుతులు సెయ్యనికీ ససేమిరా ఇష్టపడనట్టే. ఐనా, గీముచ్చెట్లన్నీ నువ్వెరగనివా తియ్! ఇప్పటిదాన్క ఆ ఇంటిమీద, ఈ ఇంటిమీద బడ్డనిప్పు ఇయ్యాల నీ ఇంటిమీద బడ్డది గంతే తేడా ఊకో.. ఊకో."

"పోనియ్యలే తాతా! ఆడుబోతె చిన్నోడు లచ్చన్న ఉన్నడు గద మీవతన్ గ్రామాలన్నీ వాడే సూసుకుంటడేం బాయె"

"ఐనా అడ్డాలనాడు బిడ్డలు గాని గడ్డాలనాడు బిడ్డలా?"

"రెక్కలోచ్చిన పచ్చి ఎగిరిపోక ఎంతకాలం గూట్లుంటది?" అంటూ అక్కడ చేరిన కులపోళ్ళంతా రకరకాలుగా ఈశ్వరన్నను ఊరడించారు.

కొంతసేపటికి తెప్పరిల్లిన ఈశ్వరన్న "మరిప్పుడు నేనేం జెయ్యాలో కులమే జెప్పాల" కళ్ళకింద మంచుముత్యాలా నిలిచి ఉన్న నీటి బిందువులను పైమీది తువ్వాలతో తుడ్చుకుంటూ అన్నాడు.

"అయ్యో! కులానికంత నాయం జెప్పే నాయకానివే నువ్వైతివి నీకు మేం జెప్పేదేంది బావా!? ఐన కన్నునీదె, ఏలునీదె దేనికి నొప్పితగలకుంట తప్పజెయ్యి" పిడికిలినిండా గుగ్గిళ్ళు తీసుకుంటూ అన్నాడు చింతకింది ముత్రన్న.

"పెరటి సెట్టు మందుకు పనికిరాదుగాదు" కులానికంతా న్యాయం చేప్పితను తన స్వంత విషయం వచ్చేసరికి కుదేలైపోవడంతో నామర్రాగా అనిపించిన ఈశ్వరన్న తన నిస్సహాయతను వ్యక్తపరిచాడు.

"వారి లచ్చన్నా! నువ్ సెన్నోనివి గాబట్టి ముందుగాల నీ మనసులేముందో కులానికి సెప్పుకో బిడ్డా!" ఖాళీ చేసిన కల్లుబింకిని కిందబెడుతూ ఈశ్వరన్న చిన్నకొడుకుతో అన్నాడు గడ్డమీది బొందన్న.

"ఏం జెప్పాల తాతా! మొన్నిటికీ ఇయ్యాలికి మాట తేడావచ్చింది. పోంగపోంగ ఇంకెన్ని తాకట్లు పెడతడో? అసలు నాగ్నాడ కులవురితోద్దు పాడొద్దు. అది నెత్తికెత్తుకున్న కాన్నించి ఏ పొద్దు ఏ ఊలై కిట్టుబడ్తుందోనని ఊకె ఎనుకులాడుకోవాల, ఎంతదూరమైన ఎనిదికట్టలకల్ల ఆడికి సేరుకోవాల, ఆ బూడిదలబడి బొర్లాడాల, ఆల్ల కాల్లగడ్డాలు బట్టాల. ఎంత బట్టినా ఆల్లేమన్న సంతోసంగ పదిరూపాయలిస్తరాంటె అదిలేదు. గునుసుకుంట గునుక్కుంట ఎయ్యో, ఎనిమిదొందలో చేతిలబెట్టి సాల్లెపొమ్మంటరు. గాగోకుడంత నాకెందుకు మేం ఆలుమొగలం పొద్దున్నె ఇంత సద్దిగట్టుకుని నాలుగుగూర్లుదిరిగి మంచాలల్లుకున్న ఆయిగ బత్తం" అంటూ కులవృత్తిపట్ల తనుకూడా పూర్తి విముఖతను వ్యక్తం చేశాడు లచ్చన్న.

చిన్నకొడుకు మాటలు వినగానే బలబల కళ్ళవెంట నీళ్ళు కారిపోతుంటే ఉరికెళ్ళి కొడుకును గట్టిగా కౌగిలించుకున్న తల్లి "కొడుకా! నువ్వు కూడా పెద్దోనిలెక్కనే మాట్లాడితే ఎట్లబిడ్డా! మీ అయ్య ఏనాడు బుట్టిండో ఏనాడు బెరిగిండో ఈనాటి దాన్క ఈసుట్టుముట్టు మున్నూరు గ్రామాలల్ల ఏకిట్టుకు బోయిన ఈరబావుని లెక్క గనంగ దిరిగొచ్చిండు కళ్ళినోల్లను, గరీబోల్లను అందర్ని ఒక్క

తీరుగ మెప్పించిండు, కదురు మీద బతికిండు. గసుమంటి మనిసి బతికుండంగనె గాయిన కడుపున బుట్టిన మీరు కులవురితిని కాదని కాలదన్నుకొనుడు మంచిదిగాదు బిడ్డా! మీరు గట్లజేస్తే మీ నాయన పానంతోనుంటడా? మునుంకు ఆకర్న బుట్టినోనివి కొడుకా! నువ్వన్న మామొకం జూసి మా తనువులు దాటిపోయిందాకనన్న కులవురితిని సేపట్టు కొడుకా!" తరాలుగా తమకు భుక్తినిస్తున్న కల్పవృక్షంలాంటి కులవుత్తి కళ్ళముందే కూకటి వేళ్ళతో కూలిపోతుందేమోనన్న ఓ బయం ఆమె శరీరంలోని కణకణంలోనూ ప్రకంపనలు సృష్టిస్తుంటే పీకకోసి విసిరేసిన కోడిపిల్లలా గిజగిజలాడిపోతూ ఆక్రోశించింది.

తల్లి రోదనవింటూ అలా ఊరుకున్నాడు తప్ప, లచ్చన్న నోరు విప్పి ఒకటి అనలేదు రెండూ అనలేదు.

"నాయినా! రామన్నా! మనిసన్నంక మాటకు కట్టుబడుండాలా" ఈశ్వరన్న పెద్దకొడుకు వంక చూస్తూ అన్నాడు చింతకింది ముత్తన్న.

"మాటమీదికెల్లి గ్రామాలన్ని వానికే ఇడ్డిపెట్టిపోతనంటున్నాడు. కాకుంటే గా ఒక్క మానుకోటకు మాత్రం అంతో ఇంతోయ్యమంటున్న గంతెగద" తనమనసులో ఏముందో అప్పటికీ బయటపెట్టకుండా నానుస్తూ అన్నాడు రామన్న.

"గదె ఎంతనో సెప్పరాదు" ఓపిగ్గా అన్నాడు గడ్డమీది బొందన్న రామన్న వంక చురుగ్గా చూస్తూ.

"ఎంతేముంది ఓ లచ్చ రూపాయలియ్యమంటున్న" కనురెపలు అర్చుకుంటూ చెప్పాడు రామన్న.

ఆ మాట వింటూనే విస్తుబోయిన కులం వాళ్ళంతా ఒకక్కారిగా నోళ్ళు వెళ్ళబెడుతూ రెప్పలు వాల్చడం కూడా మర్చిపోయి రామన్నవంక చూడసాగారు.

"అగోమల్ల సెప్పుసెప్పు మని పానందిని తీరసెప్పినంక ఒక్కసారె గట్ల నోరెల్లబెడితిరేంది? మానుకోటంటే ఏమనుకుంటుండు? ఊరు నాల్గదిక్కుల పుట్టపెరిగినట్టు పెరుగుతుంది. ఊర్ల వేయిలమంది జనమైండు. కంసెకం వారానికి రొండు కిట్లన్న పడతై. ఎంత దరిద్రం గిచ్చిన కిట్టుకు ఎయ్యిరూపాయలాడికి బోవు. ఆ లెక్కన నెలకు ఎనిమిదేలిస్తై. అండ్ల బప్పు కిరాయిలకు ఉల్పా కర్చులకు మూడువేయిలు తీసేసినా నెలకు ఐదు వేయిలు మిగులుతైగా మాత్రం లెక్క దెలియకుంటనే అడిగిన్నను కుంటుండా?" ఓ నిపుణుడైన ఆర్థికవేత్తలా గడగడమంటూ గణాంకాలన్నీ ఎరుకపరిచాడు రామన్న.

రామన్న మాటలు విన్న చింతకింది ముత్తన్న ఒక్కసారిగా మిటమిట కళ్ళకొడుతూ "నువ్వెన్నజేప్పే బొందన్నా! ఈ కాలం పోరగాల్లకు మనకన్న మస్తుతెలివితేటలున్నై. లేకుంటే ఒక్కూరి కిట్టుమీద ఏడాదికి గన్ని పైసలొస్తయని పెయిమీదికిన్నేల్లాచ్చినా మనకు తెలియకపాయ" తన పక్కన కూర్చున్న గడ్డమీది బొందన్నతో అనుకొచ్చాడు.

"ఔమల్ల నువ్వు జెప్పినట్టు నిజంగనే గంత పాయిదా వచ్చేదుంటే మీరెందుకు ఊరిడ్డిపోత మంటున్నరు? మీవతన్ మీరు జేసుకొని పిల్లల్ని సాదుకుంట మాతోనే సల్లగ సాంతూల్లనే బతక్క? తొలిసూలు కొడుకువని నిన్ను అరిసేతుల ఎన్నముద్దలెక్క సాదుకున్నం కొడుకా! గీవైసున మాకడుపున లేని రందిబెట్టిపోకు కొడుకా!" పెంచుకున్న నమ్మకం వమ్మైపోతుంటే కలిగిన నిరాశ, నిస్పృహలు స్వరతంత్రుల కడ్డుపడుతుమే బాధతో పెదకొడుకు కళ్ళలోకి చూస్తూ అంది తల్లి.

"నాకసలు మన కులవురితే వద్దనుకుని పోతుంటే ఇంక గీముచ్చెట్లన్నెందుగ్గాని అసలాడెంతిస్తడో కనుక్కోండి" తల్లితో విసురుగా అన్నాడు రామన్న.

"అన్నకు నలపైవేయిలు, కులానికి ఐదువేయిలిస్త దీ అమ్మనాయినల కోసం తప్ప కులవురితి సేయాలన్న కుశాలతోటి మాత్రంగాదు." ముందుపుట్టినవాడు తనదారి తాను చూసుకుంటూ కన్నవాళ్ళ ఎదలోతుల్లో చేసిన గాయానికి, తరువాత పుట్టినవాడు తన శక్తిమేరకు ఆ గాయపు తీవ్రతను కొంత తగ్గించే ప్రయత్నం చేస్తున్నట్టుగా మాట్లాడాడు.

తమ్ముని మాటలు విన్న రామన్న "లేదు లేదు ఆకరి మాట అరవై వేయిలైతే వదులత లేదంటే ఆ గనపురం అయోద్యకిచ్చిపోత. ఏదో తోడబుట్టినోడు గద ఓ రూపాయవాడు దింటేంది నేను దింటేందిని సల్లగ మాట్లాడుతుంటే అలుసుగ తీసుకుంటుండు" అన్నింటికన్నా చిక్కనైన రక్తసంబంధం కూడా పైసా ముందు పలచబారిపోతుందన్న నిజాన్ని నిజం చేస్తూ నిఖ్ఖచ్చిగా మాట్లాడాడు.

రామన్న మాటలు విన్న కులపోళ్ళంతా లచ్చన్న వైపు చూస్తూ మౌనంగా ఉండిపోయారు తప్ప ఎవ్వరూ నోరు విప్పక పోవడంతో కొంతసేపటిదాకా ఎదురుచూసిన ఈశ్వరన్న ఆఖరికి తానే కగజేసుకుంటూ "వాడో యపైవేయిలిస్తడుగాని తీసుకోపోరా పెద్దోడా!" అంటూ తన తుదినిర్ణయాన్ని తెలియజేశాడు.

తండ్రి మాటను ఆమోదిస్తున్నట్టు తలవంచుకుని నిశ్శబ్దమైపోయాడు రామన్న.

"ఆపైసలైన ఎప్పుడు గడతడో సెప్పమను" అప్పటిదాకా ఓపక్కన ఒదిగి కూర్చున్న రామన్న భార్య మామ ముఖం కేసి చూస్తూ అడిగింది.

వదిన మాటలు వింటూనే "వచ్చేనెల ఇదే రోజున మొత్తం పైసలు కడత" తన గడువేంటో తెలియజేశాడు లచ్చన్న.

అంతటితో పంచాయితీ ఐపోయింది

కల్లుకుండలూ, కారం గుగ్గిళ్ళూ ఖాళీ ఐపోయాయి.

అనుకున్న గడువు దగ్గరపడ్డా డబ్బులు ఎక్కడా పుట్టకపోవడంతో తొక్కులాడుతున్న భర్త అవస్తను గమనించిన లచ్చన్న భార్య "పాలోనితో మాటపడేదేందిగాని ఇగో ఈ పుస్తాలు, కమ్మలు మానుకోట కొంచబొయ్యి అమ్ముకొచ్చికట్టు" భార్యభర్తల మధ్య సమన్వయానికి నిలువెత్తు సాక్ష్యంగా తన వంటిమీది బంగారం తీసిచ్చింది.

ఆ రోజే మానుకోట వెళ్ళి బంగారం అమ్ముకొచ్చిన డబ్బులకు తోడు మరికొన్ని డబ్బులు వడ్డీకి తీసుకొచ్చిన లచ్చన్న ఏదైతేనేం మొత్తం మీద అనుకున్న గడువుప్రకారం అన్నకు, కులానికి డబ్బులు కట్టేశాడు.

డబ్బులు చేతిలో పడగానే కన్నవాళ్ళను, అన్నాళ్ళుగా అన్నం పెట్టిన కులవుత్తినీ, స్వంత ఊరునూ వదిలిపెట్టి పట్టుమనే రంగులవల వైపు అమాయకపు జింకపిల్లలా భార్యాబిడ్డలతో వెళ్ళిపోయాడు రామన్న.

నూటా ఎనభై ఆరురోజులు కనిపించని కాలం లోయలోకి జుర్రున ఇట్టే జారిపోయాయి.

ఒకరి సుఖం మరొకరికి దుఃఖకారణమవుతుందన్నట్టు ఈ ఆరునెలలకాలంలో మానుకోట శ్మశానంలో ఒక్క దహన సంస్కారం కూడా జరుగుందిలేదు, లచ్చన్నకు నయాపైసా వచ్చింది లేదు.

"మా అమ్మయ్య మాటలినాలనైప్పి నీ ఒంటిమీదున్న ఆముత్యమంత బంగారాన్ని తెగనమ్మింది సాలక వడ్డీకి దెచ్చి బేడిసలస్మంటి పచ్చనోట్లు వాల్ల దోసిట్లై బోస్తిని. వాల్లా పైసలు ముల్లెగట్టుకుని జంబరకొండ అనుకుంట పట్నం బొయ్యి మారాజు లెక్క మస్తుగ బత్తుంటే మనమీడ ఈగలుతోకుకుంట తిర్గుతున్నం" ఓ రోజు మద్యాహ్నం ఊరివెనుకనున్న పెద్ద చెరువు కట్టకి ఈతాకు కోసం వెళ్తుతూ భార్యతో అన్నాడు లచ్చన్న.

"ఈరోజుల్ల కులవురితిని నమ్ముకుని ఎవలు బాగుపడ్డరో జర సెప్పరాదు మనకావూరొద్దు పాడొద్దని నేను లబలబ నెత్తినోరూ కొట్టుకుని సెప్పినా ఇనకుంట ముసలోల్ల ముసలోల్లని ముసలోల్లకోసం తీసుకుంటివి. సేతులు కాలాంక ఆకులు పట్టుకున్నట్టు ఇప్పుడు ఏమనుకుని ఏం లాభం? జరిగిందేదో జరుగుద్ది కానియ్యి" మానుకోట ఊరుతీసుకున్న దగ్గర్నుండి భర్తపడుతున్న ఇబ్బందిని అర్థం చేసుకున్న లచ్చన్న భార్య ఎంతో సానుభూతితో మాట్లాడింది.

ఇంకేదో అనబోతున్నవాడల్లా ఈతచెట్టు దగ్గరవ్వడంతో గొంతులోని మాటలను గొంతులోనే దిగమింగుకుని వీపు వెనుక చెక్కుకున్న వంకకొడవల్ని చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు లచ్చన్న.

మరో పదిరోజుల తరువాత ఓ రోజు.

మానుకోటలోనే కాపురముండే గంగిరెడ్డుల శరాబంది "ఇయ్యాలికి మూడురోజులకింద ఈడోకాపోల్ల కిట్టుపడ్డది వచ్చే ఆదివారం నాడు బూడిదెత్తిపోసరు. ఎనిమిది కట్టలకల్ల రాండీ!" అంటూ లచ్చన్న సెల్ ఫోన్ చేసి చెప్పాడు.

ఫోన్లోనే చనిపోయిన వ్యక్తి తాలుకూ సమాచారాన్నంతా అడిగి తెలుసుకున్న లచ్చన్న ఆదివారం పొద్దున్నే "నాయినా! మేమిద్దరాలుమొగలం అవ్వను దీసుకుని మానుకోటకిట్టుకు బొయ్యెస్తం గాని పిల్లను జరపదిలంగ సూసుకో" అంటూ చంటిపిల్లను తండ్రికి అప్పగించి తల్లి, భార్యలతో మానుకోట బయలుదేరివెళ్ళాడు లచ్చన్న.

"అవ్వా! ఏదే వచ్చి ఈన్నేకూలబడ్డివేంది?" అన్న కొడుకు పిలుపుతో అప్పటిదాకా ఆలోచనల్లో బడికొట్టుకు పోయిన తల్లి ఒక్కసారిగా బయటకొచ్చి "ఏలేదు కొడుకా! ఏదో ముచ్చట మదిలబడే" కొంచెం సిగ్గుపడుతున్నట్టుగా అంటూ లేచి నిల్చుని తను తాగగా మిగిలిన నీళ్ళసీసాను కొడుకు చేతికందించింది.

"ఆ ఒప్పుకున్న పైసలన్న ఎల్లెనె ఇస్తే బాగుండు దబ్బున ఎల్లిపోదుం, ఇంటికాడ పిల్ల ఎంతేడుస్తుందో" అనుకుంటూ లచ్చన్న భార్యకూడా చెట్టుకిందికొచ్చింది.

"ఆకరికెంతొప్పుకున్నరు కొడుకా!" కొడుకు ఒక్కొక్కటిగా విప్పి ఇస్తున్న వేషం దుస్తుల్ని అందుకుని మూటకడుతూ అడిగింది తల్లి.

"ఎనిమిదొందలు" ముక్తసరిగా బదులిచ్చాడు లచ్చన్న.

"అయ్యో కొడుకా! ఆకరికి ఎయ్యిరూపాయలన్న ఒప్పుకోలేద?" విచారం వ్యక్తమౌతున్న స్వరాన నీరసంగా అంది తల్లి.

"ఏం జేద్దామత్తా! ఆడజూస్తే వాల్లకాడేం పసకన్నడ్డలే" ఎదుటివాళ్ళ పరిస్థితిని అర్థం చేసుకున్న కోడలు దొరికిన దాంతో తృప్తిపడాలన్నట్టుగా మాట్లాడింది.

అప్పటికి పొద్దునడినెత్తికొచ్చింది.

వచ్చిన జనమంతా ఒక్కొక్కళ్ళే మెల్లమెల్లగా రైలుపట్టాలపక్కనున్న రావిచెట్టు కిందికి చేరారు.

అంతలోనే..

ఎక్కణ్ణండో 'జుయ్యో' మంటూ మందలు మందలుగా ఎగిరివచ్చిన కాకులు కావ్, కావ్ అరుస్తూ పిండాలను ఆరగించడం చూసిన రంగయ్య బంధువులంతా "అరే! ఆ జీవికి దేనిమీద బ్రమతల్లేవ్ రా! పిండం అట్లబెట్టి వచ్చినమోలేదో ఇట్ల మందలకు మందలొచ్చి తింటున్నై" అంటూ తృప్తిగా మాట్లాడుకోసాగారు.

మరికాస్సేపటి తరువాత రంగయ్య పెద్దకొడుకు లచ్చన్నతోపాటు గంగిరెడ్డులవాళ్ళకూ ఒప్పుకున్న డబ్బులు లెక్కచూసి ఇచ్చి "ఇంగపోదాంపాండి" అంటూ బయలుదేరబోయాడు.

ఇంతలో..

ఊళ్ళోనుండి దుమ్ములేపుకుంటూ వచ్చిన జీప్లు రెండు సరిగ్గా రావిచెట్టు దగ్గరే ఆగాయి.

అక్కడ ఉన్నవాళ్ళంతా "ఎవరబ్బా" అన్నట్టు కుతూహలంగా చూస్తుండగానే ఆ జీపుల్లోనుండి మున్సిపల్ కమీషనర్, చైర్మన్లతోపాటు ఇంకొందరు కౌన్సిలర్లు బిలబిలమంటూ దిగి నేరుగా రావిచెట్టు దగ్గరికొచ్చారు.

వచ్చినవాళ్ళెవరో అర్థమైపోవడంతో చెట్టుకిందవున్న వాళ్ళంతా "ఏందిసారు ఇటొచ్చిందేది?" అంటూ మర్యాద పూర్వకంగా అడిగారు.

"ఇంకో ఆరునెలల్లో ఇక్కడింకో కొత్తలైన్లుస్తుందంట. ఊరు మున్సిపాలిటీ అయినదగ్గర్నుండి భూముల రేట్లు చుక్కలు చూస్తున్నాయి. ఊరుచుట్టూ ఎటుచూసినా కుంట ఖాళీజాగాలేదు. ఇన్నాళ్ళు ఈ రైలు పట్టాల పక్కనున్న ఈ ఖాళీస్థలాన్నే శ్మశానంగా వాడుకుంటున్నాం. మరి రేపొద్దున కొత్తలైన్లోస్తే ఊరికి శ్మశానమే లేకుండా పోయ్యేటట్టుంది. ఏం జెయ్యాలన్నో అర్థంగాక కొట్టుకులాడుతున్నాము" అక్కడున్న వాళ్ళనందరినీ ఓ ఆలోచనకు లోను చేసే వార్తను తెలియజేశాడు మున్సిపల్ కమీషనర్.

ఒక్కసారిగా కమీషనర్ మాటలు వింటూనే పిడుగుపడిన మ్రచెట్టులా గజగజ వణికిపోతూ "ఇంకేం చెబుతాడో" అన్నట్టు కమీషనర్ కి మరికొంత దగ్గరకు జరిగాడు లచ్చన్న.

"ఎవరిదగ్గరన్నా ఓ రెండెకరాలభూమి కొని శ్మశానానికి కొదలాల సారూ!" కమీషనర్ తో అన్నారు అక్కడ ఉన్నవాళ్ళంతా ఒక్కసారిగా స్పందిస్తూ.

"ఊలై యాడజూడు పైసలున్నోల్లు నలుగురు కూడుడు రియల్ స్టేట్ దందాసురుజేసి ఊరుసుట్టు ఎకరాలెకరాలు కొని ఎంచర్లు జేసుడు ఇగయాడకొనమంటరో మీరే చెప్పండి" అంటూ అక్కడున్నవాళ్ళందరివంకా తేరిపారచూశాడు మున్సిపల్ చైర్మన్ శ్రీశైలం.

"అన్న చెబుతుంది నిజమేగదా" అక్కడున్నవాళ్ళంతా ఏకగ్రీవంగా అనుకున్నారు.

ఆ సంభాషణ వింటున్న లచ్చన్న పై ప్రాణాలు పైనే అవిసిపోతుంటే "సారూ! ఊరన్నంక బొందలగడ్డ లేకుంటే ఎల్లదగదా? ఎట్లమరి" గుండెలోతుల్లో ఏమూలో చిన్న ఆశ మిణుక్కు, మిణుక్కుమంటుంటే భయం భయంగా చైర్మన్ను అడిగాడు.

"మన కమీషనర్ గారు ఆ కొత్తలైన్ కింద పొయ్యేజాగా పోంగ మిగిలే ఆ కొద్దిజాగల్నే కరెంట్ కాడు తెచ్చిపెడదామంటున్నరు" చైర్మన్ శ్రీశైలం లచ్చన్న వంక చూస్తూ అన్నాడు.

"ఔన్నజమేనండీ ఎందుకంటే మొదటిది భూమి సమస్య, రెండోది క్రరసమస్య ఒకప్పుడు శవదహనానికి చింత, వేష, నల్లతుమ్మకర్ర వాడేవాళ్ళు రానురాను ఆ కర్ర దొరక్క ఇప్పుడు సర్కార్ తుమ్మకర్రతో శవదహనాలు చేస్తున్నారు ఇంకొన్నాళ్ళు పోతే ఆ కర్రకూడా దొరకదు. అప్పుడైనా కరెంట్ మెషిను తేకతప్పదు. కాకపోతే ఈ రైల్వేలైన్ పుణ్యమాని మనూళ్ళోకి ఇంకా ముందేవస్తుంది అంటే తేడా. ఆ పనిమీదనే ఇప్పుడిటువచ్చాము" అద్దం, ముఖం ఒక్క దగ్గర పెట్టినట్టు ఉన్న విషయాన్ని ఉన్నట్టు బయటపెట్టాడు కమీషనర్.

అతను చెబుతున్న ఒక్కోమాట తన చెవుల్లో ఫిరంగి గుండ్ర మారిరిగా పేలుతుంటే "సారూ! తమరు గట్ట కరెంటు కాడుతోటి పీనిగలను దానంజేసుండు సురువుజేస్తే అలనాడు అరిశ్చంద్రమారాజు కాలం నుంచి వస్తున్న మాకులవురితి ఏమైపోవాల? మేమంత ఎట్టబతకాల?" తమ పొట్టమీద దెబ్బపడబోతుందన్న దుగ్గ గుండెల్లో కార్పిచ్చులా దహించుకుపోతుంటే ఒక్కోమాటా కూడదీసుకుంటూ అన్నాడు లచ్చన్న.

"ఈపనిగాకపోతే ఇంకోపని చేసుకుని బ్రతకాల, కాలంతోపాటు మనం కూడా మారిపోవాల ఇన్నాళ్ళు ఊళ్ళల్లో మనిషి చచ్చిపోతే మరునాటికి పాసిపీనిగొతుందని చెప్పి పొద్దు కూకకముందే శ్మశానికి తీసుకుపోయి దహనం చేసేవాళ్ళు. మరిప్పుడు బైటిదేశాల్లో ఉంటున్నవాళ్ళు వచ్చేదాకా రెండుమూడురోజులైనా శవాలు పాడుకాకుండా ఉంచే బాక్స్ లొచ్చాయాలేదా? ఇదికూడా అంటే కర్రదహనానికి

బదులు కరెంట్ మిషన్ మీద దహనం చేస్తారు అంటే తేడా, దేనిమీద దహనం చేసినా చచ్చినవాడు పిడికెడు బూడిదగా మారడమేగదా జరిగేది" అంటూ ఒక్కోవిషయాన్ని వెండితెరమీద సినిమా చూపించినట్టు వివరంగా చెప్పుకొచ్చాడు కమీషనర్.

"లైన్ వచ్చినప్పటి మాటగదా సర్కార్ పని సా అంటే ఆరునెలలన్నట్టుంటది అదంతా ఇప్పుడయ్యేదికాదులే" అంటూ అక్కడున్న వాళ్ళల్లో ఎవరో వ్యాఖ్యానించారు.

"లేదులేదు, ఆ రైల్వే లైన్ ఎమ్మటే వచ్చినారాకున్నా కరెంట్ కాడు మాత్రం ఆరునెలలవచ్చుడు ఖాయం" పలుకురాయితో పండు మామిడికాయను రాలగొట్టినంత సులభంగా చెప్పేశాడు మున్సిపల్ చైర్మన్ శ్రీశైలం.

ఆ మాటలు వింటూనే కళ్ళుబైర్లు కమ్మినట్టు అనిపించిన లచ్చన్న నిలుచున్నచోటనే ఒక్కసారిగా కుప్పకూలిపోయాడు.

"అయ్యో ఏమైందిరా కొడుకా!" అంటూ లచ్చన్నను వళ్ళోకి తీసుకున్న తల్లి బావురుమంది. నిరోమయంగా నిలబడిపోయిన లచ్చన్న భార్య అంతలోనే తేరుకుని సంకజోలలో ఉన్న నీళ్ళసీసా తీసి భర్త ముఖం మీద చిలకరించింది.

ఆ తరుత పదినిమిషాలకు మెల్లగా తేరుకున్న లచ్చన్నను చూస్తూ "అదేందివయా! అట్ల పడిపోతివేంది?" అంటూ పలకరించాడు చైర్మన్ శ్రీశైలం.

"ఏమోనన్నా! నీ మాటలు ఇనంగనే ఒక్కసారిగ కడ్చుల బయం జోరబడి సర్రున కండ్లు తిరిగినట్టైంది" భార్య తన చీరకొంగుతో ముఖం మీద నిలిచిన నీళ్ళను తుడుస్తూంటే పీలబోయిన గొంతుకతో బదులిస్తూ తల్లి ఒడిలోనుండి లేచి కూర్చున్నాడు లచ్చన్న.

"ఓర్ని అండ్ల బయపడేదేముందివయా? కరంటు కాడొస్తుందనా? వస్తేంది? మీకున్న కట్టడిగ్రామాల గీ ఒక్కరు పోతే ఏమైంది? గింతమాత్రందానికే గింతపరేశానైతే ముందు ముందు ఎట్లబత్తవ్? అంతగ్గాకుంటే ఆ కరంటు కాడె నీకే కాంట్రాక్ట్ కిస్తం తీసుకుని నడుపుకో" అతని భయం ఏమిటో? ఎందుకో? అవగాహనలేని చైర్మన్ శ్రీశైలం ఏదో యదాలాపంగా ఓదార్చసాగాడు.

అంతలో "ఇప్పుడాసోదంతా ఎందుగ్గాని ముందు బయలుదేరండి అవతల నాకు గోల్కొండకు టైమైతుంది" అంటూ జీప్ దగ్గరకి దారితీశాడు మున్సిపల్ కమీషనర్.

కమీషనర్ వెనుక చైర్మన్, అతని వెనుక కౌన్సిలర్లు ఒకరివెనుక ఒకరుగా వెళ్ళి జీప్ లో కూర్చున్నారు.

అక్కడున్న జనం కళ్ళల్లో దుమ్ముకొడుతు జీప్ లు రెండూ వేగంగా ఊరివైపు దూసుకుపోయాయి.

ఆ వెంటనే రంగయ్య తాలుకు వాళ్ళంతా "పొద్దుపోయింది పొండి పొండి" అనుకుంటూ ఊరిదారి పట్టారు.

అందరూ వెళ్ళిపోయిన తరువాత కూడా చాలాసేపు ఆ రావిచెట్టుకిందనే తల్లి భార్యలతో కూర్చున్న లచ్చన్న "అన్నకు కట్టిన పైసలొచ్చిందాకనన్న ఆ కరంటు కాడు రాకుంటుంటే పెద్దగుస్సయ్యకు మేకపోతునిడుస్త" అంటూ పదే పదే దేవునికి మొక్కుకోసాగాడు.

"మనరాతెట్టుంటే అట్టైదైపా పొద్దుసాల్మి తిరిగిపోయింది. ఇట్టనే కూసుంటే ఔతల బండెల్లిపోయింది" అంటూ అత్తను, భర్తనూ బయలుదేరదీసింది లచ్చన్న భార్య.

తలనిండా ఎన్నో ఆలోచనలు తేనేటిగల్లా తుకతుకలాడుతుంటే మెల్లగా లేచాడు లచ్చన్న.

జరిగిన విషయం విన్న ఈశ్వరన్న "అయ్యో కొడుకా! నా నోట్లెమన్నుబోయ అయ్యాల నువ్వు వొద్దొద్దంటున్న ఇనకుంట బలవంతంగ ఆ ఊరుపాడుగాను ఆ ఊరును నీ మెడకు బెట్టిన. తీసుకున్న కాన్నించి తిన్నదిలేదు, తాగింది లేదుగాని కోడలి మెడల పుస్తలుపోంగ అప్పులపాలైతివి కొడుకా! ఇయ్యాల ఆ ఊల్లె వచ్చిన ఆ కరంటు కాడు ఆ ఊరితోనే ఆ గదిసూస్తుండంగనే గాసెల్లపోస్తలెక్క అన్నివూల్లకు ఎగబాకుద్ది. మన కులవురితి మంట్లెగల్పిపోయింది కొడుకా!" అంటూ రకరకాలుగా తలపోసుకుంటూ వలపోయసాగాడు.

"ఏంగాదులే మామా! నువ్వాకో మనవురితిలెక్కన్నే ఈరోజుల్ల సానా కులవురుతులు కనుమరుగైపోతున్నైగాదు. ఆ రోజోస్తే బావలెక్కన్నే మేంగూడ పట్నంబొయ్యి బత్తంతియ్యి. ఇగ బాకీలంటవా ఇయ్యాలగాకుంటే రేపు అయ్యే తీరతైలే నువ్వేం గుబులుబడకు" అంటూ ఓ కన్నతల్లి బిడ్డను బుజ్జగించినట్టు మామను బుజ్జగించింది లచ్చన్న భార్య.

చంటిపిల్లవాడు పీచు మిఠాయి చప్పరించినంతోసపట్లో మరో మూడునెల్లు గిరున తిరిగొచ్చాయి.

ఈ మూడునెల్ల పేరుమీద మానుకోటలో లచ్చన్నకు ఒకే ఒక కిట్టు పడింది.

విద్యుత్ దహనవాటికకి రావడానికి ఇంకా ఏ ఏడాదో, ఆరునెల్లో పడుతుందనుకుంటున్నంతలోనే మున్సిపాలిటీవాళ్ళ చొరవతో మూడునెల్లకే వచ్చేసింది.

విద్యుత్ దహనవాటిక బిగించిన మూడోరోజు పొద్దున్నే అటువైపు పశువులు తోలుకుపోయిన కాపర్లకు దాని పక్కనే ఈశ్వరన్న శవమైకనిపించాడు.

ఆ విద్యుత్ దహనవాటిక ఈశ్వరన్న శవదహనంతోనే ఆరంభించబడింది.

కథా కౌముది

ఆహా! ఆజ్యం

చిట్టిబాబు

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో
సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కథ.

"ఒరేయ్ చిట్టి! పక్కింటిబామ్మగారు నిన్ను కాకినాడ వెళ్ళేముందు ఒకసారి వచ్చి కనిపించమని కబురు పంపారురా. సాయంకాలంలోగా వెళ్ళిరా" అమ్మ వంటింట్లోంచి చెప్పింది నేను బయటకు వెళ్ళాంటే.

"ఏం పని అమ్మా?" అని అడిగాను.

"నీకు ఏదో ఇస్తారట. కాకినాడ నీతో పట్టుకెళ్ళి వాళ్ళబ్బాయి సూర్యం కివ్వడానికి"

నేను కాలేజీలో చదివేడప్పుడు మా ఊరు దగ్గరే కాబట్టి, ప్రతీశెలవులకూ, పండగలకూ ఏదైనా శుభకార్యాలకు ఎక్కువ సార్లే వెళ్ళా ఉండేవోడ్డి. దీనికి వేరే ముఖ్యకారణం 'అమ్మ చేతివంట'. బస్ ప్రయాణం పడకపోయినా, 2-3 గంటలు ఏదో తిప్పలు పడి మా ఊరు వెళితే కాకినాడలో హాస్టల్ కూడు, బయట హోటల్ భోజనం నుంచి విముక్తి పొందే అవకాశం. దానికి తోడు నాలాంటి భోజనప్రియుడికి బయట తిండి తొందరగానే విసుగునూ, వైరాగ్యాన్ని కలిగించి, మా ఊరునూ, మా అమ్మచేతి వంటనూ గుర్తుకొచ్చేలాగో, ఎక్కువసార్లు ఊరు ప్రయాణం కట్టేలా చేసాయి.

సాయంకాలం ప్రక్కింటి బామ్మగారింటికెళ్ళే, ఆవిడకి చిన్నప్పట్నీంచి చనువుకాబట్టి "ఒరేయ్ చిట్టి! నేను ఒక క్యారియర్ ఇస్తా. కాకినాడలో సూర్యం వాళ్ళింట్లో ఇవ్వాలి - ఏమీలేదురా, అందులో నెయ్యి ఉంది. ఇంట్లో వెన్నకాచి తయారైన నెయ్యి జాగ్రత్తగా పట్టుకెళ్ళి ఇచ్చేయ్" అని పురమాయించారు. తర్వాత పిచ్చాపాటి కబుర్లు చెప్పి, నేను వెళ్తానని లేస్తూంటే ఒక స్త్రీలు క్యారియర్ నా చేతికిచ్చారు.

మర్నాడు బస్లో నా సామానుతోబాటు జాగ్రత్తగా క్యారియర్ని కాకినాడ తీసుకెళ్ళి, కాలేజీ హాస్టల్ రూము చేరినతర్వాత, రూములో బల్లమీద పెట్టడం, నా రూము మేటు గాంధీ "ఈసారి ఏం తెచ్చావురో?" అని అంటూనే క్యారియర్ మూతతీసి చూడడం వెంటనే జరిగిపోయింది.

"ఇది ఏమిటిరో! ఈ పని ఎవరు చేసారురో?" అన్నాడు గాంధీ బట్టలు మార్చుకుంటున్న నావైపు తిరిగి.

"ఏమైందిరో?" అంటూ కుతూహలంగా బల్లదగ్గరికి వచ్చాను.

క్యారియర్లో తొంగిచూస్తే, నిండుగా పేరుకుని గడ్డకట్టిన నెయ్యి మధ్యలో ఎవరో వేలుతో తవ్వి తీసినట్లు గుర్తు కనిపించింది.

ఈ పని ఎక్కడ, ఎవరు చేసి ఉంటారోనని మేమిద్దరం తర్జన భర్జన పడ్డాం.

"ఏమైనా, ఈ క్యారియర్ ఇలా బామ్మగారి అబ్బాయి ఇంట్లో ఇస్తే, ఈ పని మనమే చేసామేమోనని అనుమానం వచ్చి మన శీలాన్ని శంకిస్తారు" అని పశ్చికిలించాడు నవ్వుతూ రూముమేటు గాంధీ.

సూర్యంకి పెళ్ళయి, భార్యతో కాకినాడలో ఉంటాడు. ఏదో ఉద్యోగం చేసుకుంటున్నాడు. వాళ్ళింట్లో నెయ్యి క్యారియర్ ఇలా ఇవ్వడం ఇష్టంలేక నెయ్యి కరగపెట్టి మామూలుగా కనిపించేలా చేసి ఇవ్వాలని నిశ్చయించాం.

నెయ్యి కరగపెట్టాలంటే మా రూములో ఏ రకమైన సౌకర్యం లేదు. అసలే ఒకటి, రెండురోజుల్నించి, ఆకాశం అంతా బాగా ముసురుపట్టి సూర్యరశ్మి ఎక్కడా లేక, వర్షాలు బాగాపడే సూచనలు బాగావుండి నెయ్యి బాగా గట్టిగా పేరుకుపోయింది.

హాస్టల్ మెస్ (వంటశాల)లో అన్ని పాయిల్స్ పెద్ద పెద్ద గిన్నెలు వండుకోడానికి వీలుగా ఉండేవి. అప్పటికింకా గ్యాస్ పాయిల్స్ వాడుకలోనికి రాలేదు. నెయ్యి క్యారియర్ చిన్నది. అదీకాక కరగపెట్టడానికి మెస్లో ప్రయత్నిస్తే, హాస్టల్ అంతా వేళాకోళాన్ని, ఆటపట్టించడాన్ని, ఒక్క హాస్టాస్పదమైన విషయంగా అవ్వవచ్చని గుర్తుచేసుకుని, ఆ ప్రయత్నం విరమించుకున్నాం.

"ఒరేయ్ చిట్టి! నా స్నేహితుడు సోమయాజులు గదికి వెళ్తారా! వాడు స్వయం పాకం చేసుకుంటున్నాడుగా! " అని అన్నాడు గాంధీ మంచి ఆలోచన వచ్చి కంగారుగా.

సోమయాజులు వేరే కాలేజీలో చదువుకుంటున్నాడు. కాలేజీ దగ్గర ఒక చిన్నగది అద్దెకు తీసుకుని, అందులోనే వండుకుని, తింటూ, కాలేజీ చదువుతో కాలక్షేపంచేస్తున్నాడు.

మేమిద్దరం సైకిళ్ళమీద సోమయాజులు గదికి సాయంకాలం వెళ్ళాం.

కిరోసిన్ స్టవ్ మీద ఏదో కలుపుతున్నట్టున్నాడు సోమయాజులు. మమ్మల్నిద్దరినీ చూసి ఆహ్వానించాడు గుమ్మం దగ్గరకొచ్చి.

"రండి! ఏమి సంగతులు? ఊరకరారు మహానుభావులు" అంటూ - "కాఫీ కలుపుకుంటున్నా, మీరిద్దరూ త్రాగుతారా?" అన్నాడు కిరోసిన్ స్టవ్ దగ్గరికెళ్తూ.

"నేను త్రాగుతాను కదా! ఇదిగో వీడికి కాఫీ పడదు" నన్ను చూపెడతూ గాంధీ అన్నాడు వాడి మంచం మీద కూర్చుంటూ.

నేను అక్కడే కుర్చీలో కూర్చున్నాను. సోమయాజులు కాఫీచేసుకుంటున్న గిన్నెలోనే, ఇంకొంచెం పాలు, డికాఫ్, పంచదార వేసి కలుపుతున్నాడు. చిన్నగదిలో అన్నీ ఎక్కడ ఉండవలసినవి అక్కడే శ్రద్ధగా, కంటికింపుగా అమర్చుకున్నాడు సోమయాజులు. నేను మొదటిసారి ఆ గదికి రావడంతో గదంతా చూసాను సోమయాజులు కాఫీ రెండు కప్పులలో పోసి తెచ్చేలోగా.

"నా రూమ్మేటు ఇవాళే ఊర్పించి వచ్చాడు. చిన్న సమస్యతో దిగాడు" అన్నాడు గాంధీ కాఫీ త్రాగుతూ.

"ఏమిటి? నేనేమైనా చేయగలనా? " అన్నాడు సోమయాజులు స్వతహాగా సహాయం చేసే తత్వంగలవాడు కాబట్టి.

గాంధీ వచ్చినపనిచెప్పాడు. సోమయాజులు ఇంతేనా అని అనుకున్నట్లు సానుభూతిగానే స్పందించినా, నవ్వును దాచుకున్నట్లుగా అనిపించింది. వాళ్ళు కాఫీ త్రాగుతూ ఉండగానే నా దృష్టి వంట చేసుకునే కిరోసిన్ స్టవ్ మీదికి వచ్చింది. ఇండాక గది అంతా చూస్తున్నప్పుడు అటువైపు చూడలేదు కాబట్టి ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా దృష్టి కాఫీ కాచిన గిన్నె మీదపడింది. స్టీలు గిన్నె కింద భాగం మసిపోసి నల్లగా కనిపించింది.

"ఒరేయ్ గాంధీ! మన నెయ్యి క్యారియర్ ఆ కిరోసిన్ స్టవ్ మీద వేడిచేస్తే, నల్లగా మసిగా అవ్వడానికి అవకాశం ఉందా?" చిన్నగా భయాన్ని వ్యక్తం చేసాను.

"ఏం పరవాలేదండీ. ఆ మసి తాత్కాలికం మాత్రమే. సులభంగా వదిలిపోతుంది" కాఫీ కప్పు ఖాళీ చేస్తూ అన్నాడు సోమయాజులు.

మేం ముగ్గురం లేచి కాఫీ కాచిన గిన్నె దగ్గరకి వెళ్ళి మసిని చేతివేలితో ముట్టుకుంటే కొంచెం చేతికి నల్లగా మసి అంటుకుంది. సోమయాజులూ, గాంధీ ఇద్దరూ ఒక పాతగుడ్డతో మసిబారిన గిన్నె అడుగున తుడిచారు. మసికొంచెం పొయిందిగానీ, పూర్తిగా పోలేదు. కాఫీ గిన్నెలో మిగిలిన కాఫీ చుక్కలు పారబోసి, గిన్నె బోర్లించి ఎన్నోసార్లు తుడిస్తేనే గాని మసిపోలేదు. పూర్తిగా మసిమాయమయ్యిందికానీ గిన్నె అసలు మెరుపు మాత్రం రాలేదు.

"మన నేతి క్యారియర్లో నెయ్యి పూర్తిగా దాదాపునిండా ఉంది. నేయి కరగపెట్టిన తర్వాత ఇదేవిధంగా మసిబారిపోతే క్యారియర్ తుడవడం కష్టంకదరా?" నాకు వచ్చిన ఆలోచన పైకి అనగానే వాడికి అదే ఆలోచన వచ్చినట్లు తల ఆడించాడు.

"కిరోసిన్ స్టవ్ మంట పసుపూ, ఎరుపూ రంగులతో ఉంటుంది కదా! అందుకే వంటపాత్రలకు మసివస్తుంది. ఈమధ్య కొత్తగా కిరోసిన్ స్టవ్లు నీలం మంట ఉండేవి మార్కెట్లోకి వస్తున్నాయి. అవి గిన్నెలకు మసి తక్కువగా అవడంగానీ, లేకపోవడంగానీ అవ్వవచ్చు" అన్నాడు సోమయాజులు మా ఇద్దరివైపు కొంచెం నిస్సహాయంగా.

"అసలు ఎండలో పెట్టినా కరిగిపోతుంది. ప్రస్తుతం వాతావరణం మారి, పొద్దు, ఎండా వచ్చేవరకు వేచి ఉండాలేమో" అన్నాడు గాంధీ.

సోమయాజులూ, గాంధీ వేరే మార్గాలు గురించి చర్చిముకున్నారు. గ్యాస్ స్టవ్ల గురించికూడా ప్రస్తావించుకున్నారు.

మా ఊళ్ళో బామ్మగారు - సూర్యం పుట్టినరోజు తొందరలో ఉందనీ, ఆ రోజుకి అతని భార్య ఈ నెయ్యితో ఏదైనా తీపి వంటకం చేసుకుంటుందనీ, అంచేత క్యారియర్ సూర్యం ఇంట్లో సాధ్యమైనంత తొందరలో ఇవ్వాలనీ అన్నట్లు గుర్తుచేసుకుని వాళ్ళిద్దరితో చెప్పాను.

ఈ సమస్యకు పరిష్కార మార్గం దొరకకుండానే సాయంకాలం కొత్తగా విడుదలైన హిందీ సినిమాకి ముగ్గురం వెళ్ళాం. సినిమా అయిన తర్వాత హీరో రాజేష్ ఖన్నా గురించి చర్చించుకుంటూ గదిచేరుకున్నాం.

రెండు రోజుల తర్వాత ప్రొద్దుటే భళ్ళున ఎండరావడం, నెయ్యి ఎండలో కరగపెట్టడం అనుకోకుండా జరిగిపోవడంతో అదృష్టవంతులుగా భావించి, ఆ నెయ్యి క్యారియర్ తీసుకుని సాయంకాలం సూర్యం వాళ్ళింటికి కాలేజీ అవ్వగానే వెళ్ళాను.

సూర్యం ఇంటి తలుపు కొడితే, తలుపు తీస్తూ నవ్వుతూ నుంచున్న మా ఊరి బామ్మగారిని చూసి కొంచెం ఆశ్చర్యపోయాను.

"మావాడు భీమశంకరం ఎదో ఆఫీస్ పనిమీద అనుకోకుండా ఇక్కడికి బయలుదేరుతుంటే, వాడితో నేనూ బయలుదేరి వచ్చానురా!" ఇలా బామ్మగారు మాట్లాడుతూనే, నన్నులోపలికి పిలవారు. "మంచినీళ్ళు కావాలా?" అని అడుగుతూ వంటగది వైపు వేగంగా వెళ్ళిపోయారు.

నేతిలో ఇంట్లో ఏదో పిండి వంట చేస్తున్నట్లు మంచివాసనను బట్టి అర్థమయింది నాకు.

మంచినీళ్ళు త్రాగి, "పరిక్ష ఉంది రేపు" అని బామ్మగారికి చెప్పి బయటకు వచ్చేసాను - బామ్మగారు "మైసూర్ పాకు చేస్తున్నా, తినివెళ్ళువుగాని" అని అంటున్నా.

కథా కౌముది

క్షమయా ధరిత్రి

పన్నాల శ్రీనాయి

నా చావు నాకు పూర్తి తృప్తినిచ్చింది! చచ్చినా అనుకున్నది సాధించేనన్న 'ఆత్మ' విశ్వాసాన్ని, ఇక ముందర ఏదైనా సాధించగలననే ఆశ్వాసనని ఇవ్వగలిగింది.

కొద్దికాలం క్రితం వరకు 'ఆత్మ హత్య' అంటేనూ, దాన్ని చేసుకునే వాళ్ళంటేనూ భయం పడేదాన్ని! ఆత్మ హత్య చేసుకోవడమేమిటి? ఏదో పెళ్ళి చేసుకోవడంలాగా అనుకునేదాన్ని. శరీరాన్ని నిప్పుతో అంటించుకున్న వాళ్ళు నరకయాతన పడడం చూసాను మరి!

ఆత్మ హత్య చేసుకోవాలనే ఆలోచనతో పాటే, దాన్ని ఎలా చేసుకోవాలనే ఊహా భయం కలిగించింది. కెమికల్స్ త్రాగి, తిరిగి జీవించాలని ప్రయత్నంలో బాధపడ్డవాళ్ళనీ చూసాను. రాయల్ వే ఆఫ్ టేకింగ్ లైఫ్- 'ఉరి'! ఈ ఆలోచనతో పాటే నరనరాన ఉండే నిస్సత్తువ స్థానే, కొండొకచో భయం, ఈ రకంగానైనా సమస్యలు తీరుతాయనే 'ఉత్సాహం' వచ్చింది! చావంటే ఎవరికైనా ఆనందం, ఉత్సాహం ఉంటాయంటే మీరు నమ్మారు కదూ! సమస్యల భీభత్సం ఆ రకమైన పరిస్థితులను కల్పిస్తుంది. చావడం ఎలా? అనే దాన్ని బోధించాలంటే, స్వయంగా మరణించక తప్పదు! మరణించడాన్ని నాకు నేను బోధించుకోడానికి (సెల్ఫ్ టీచింగ్), నేను మరణించేంత ఎక్స్పెరిమెంటలిస్టుని కాను నేను! నా భర్త నా జీవితంలో పెట్టిన యాతనలకి, అతనికి నేను ఇవ్వగలిగిన ఏకైక శిక్ష నన్ను నేను చంపుకోవడమే! విచిత్రమేనేమో? కానీ ఇది ఎఫెక్టివ్ అని తెరిచి ఉన్న నా కన్నులు చూడగల్గుతున్నాయి!

ఉదయాన్నే లేచి తలంటు పోసుకొని వదులుగా వేసుకొన్న జడ ఆరుతూ ఉందా - హాల్లోకొచ్చి చూసా. ఇంకా అతను, బేబీ లేవలేదు. అతను ముడిచిపెట్టుకు పడుకుని ఉన్నాడు చలికి! జాలేసింది. దుప్పటి కప్పాను నిండుగా. నా మీద నాకే కోపం లాంటి బాధొచ్చింది! అతనిమీద జాలేమిటి? కర్కొటకుడు - నికృష్టుడు-తిట్టుకున్నాను. ఏమో- అయినా అతను నా భర్త!

అటువైపు తిరగగానే నిలువెత్తు అద్దంలో అమ్మ ఇచ్చిన నెక్లెస్, నా చేతికి బంగారు గాజులు మెరుస్తున్నాయి. బంగారాన్ని మించిన నా అందమైన శరీరాకృతి, వంపులు తిరిగి అద్దంలో గమ్మత్తుగా కనబడుతోంది. మా పెళ్ళినాటి చీర నిండుగా కనపడిందా! కాసేపు అలాగే ఉండిపోయాను - ఆడదాన్ని కదా, అద్దం నా హక్కు!

బేబీ మంచుతో కడిగిన ముత్యంలా, సోయగాల రాకుమారిలా సొంపుగా పడుకుంది. నా ఒక్కగానొక్క కూతురు. రోజూ ఈ పాటికి ఎంత హడావిడి! బేబీని "ఏమిటే ఆ అల్లరీ! తిన్నగా దువ్వింతుకో! నాకోపం వచ్చేస్తోంది, కొట్టేస్తానంతే!" నా మాటలేనా అవి? ఎంత కఠోరంగా మాట్లాడేదాన్ని! పాప లేచిందంటే ఇంత ముద్దుగా ఉండడే - పేచీలు పెడుతుంది. అతనూ - - నేను నిద్రలో ఉన్నప్పుడు ఎప్పుడైనా నా గురించి ఇలాగే అనుకుంటాడా? అప్పుడు నేను నా మీద జాలి, ప్రేమగొలిపే విధంగానే ప్రవర్తిస్తానా? ఏమో నా నిద్రాస్థితి నాకు తెలీదు కదా! చావు కూడా నిద్ర లాంటిదేట! ఏమో?!

బేబీని ముద్దుపెట్టుకున్నాను - కొంచెం కదిలిందా - మెల్లిగా ఎత్తుకొచ్చి వీధి గదిలో పడుకోబెట్టి ఫేను వేసాను. వీధి కిటికీ తెరిచాను. వీధి తలుపు వేసే ఉంది. రోజూ వీధి, పెరటి తలుపులు వెయ్యడం అతని ద్యూటీ! ఇది పక్కింటి వాళ్ళకు కూడా తెలుసు. పెరటి తలుపులు అతను వేస్తుంటే నిన్నరాత్రి పక్కింటి వాళ్ళు అక్కడే ఉండి గమనించారు. అది నేను చూసాను. జాగ్రత్తగా పెరటి తలుపులు , తువ్వాలు చేతికి చుట్టుకుని తీసా! కాగితం పెన్నూ తీసుకొని స్టూనైడ్ నోట్ వ్రాసాను.

వీధి గదిలోకి వచ్చి ఫేను ఆఫ్ చేసాను. స్టూల్ మీదకు ఎక్కి, ఫేను మీదకి చీర విసిరి, రెండోకొంగుతో మెలిపెట్టి, మెడచుట్టూ తిప్పి ముడి వేసాను. స్టూలుపైనుండి కాళ్ళు క్రిందికి వేళ్ళాడేలా చూసాను. ముడి మెడచుట్టూ బిగుసుకున్నట్లుంది. చీర మెత్తటిదే! మెత్తగా ఉంటుందనుకున్నా! అబ్బు!! పీక పిసికేస్తున్నట్లుంది- ఒక్కటే బాధ! భరించలేక కళ్ళు మూసుకున్నా! ఓర్పుకోవాలి! కొంచెం ధైర్యం తెచ్చుకుంటే, ఇక సమస్యలుండవు!

బేబీ నిద్రలో భయంతో కలవరిస్తోంది. "మమ్మీ టామీ! టామీ మీదకొచ్చేస్తోంది, కరుస్తుంది"అంటోంది. టామీ అంటే కుక్కపిల్ల. టామీకి బేబీ అంటే ఇష్టమే! బేబీకే టామీ అంటే భయం!! నాదీ , అతనిదీ - బేబీ, టామీకి ఉండే అనుబంధంలాటిదే. అతనికి చెలగాటం, నాకు ప్రాణ సంకటం! గుండెలో ఎక్కడో బేబీమీద బెంగ. ఒక్కసారిగా స్టూలు మీద కాళ్ళు పెట్టి, చీర ముడి తీసేసా! బేబీని ఊరుకోబెట్టాను. అతను ప్రక్కగదిలో , ముద్దుగా బేబీలాగే కలవరిస్తున్నాడు! అతనిమీద దయలాంటి సానుభూతి కలిగింది - - కానీ ఒక్కక్షణమే!

మళ్ళీ పాముల్లా ఆలో చనలు - సమస్యల తాలూకు - రోజూ నే పడేవన్నీ నన్ను చుట్టుముట్టాయి. నేను చావాలి! కానీ నా పరిస్థితిలో ఉండే అందరికీ, చావొక్కటే వాళ్ళ సమస్యలకు పరిష్కారం కాదు! నా ఒక్క విషయంలో చావు తప్పనిసరి పరిష్కారం! ఇది నా పూర్తి నమ్మిక కావడంచేత, ఇది ఇలాగే జరగాలని నిర్ణయించాను. ఇది తాత్కాలికమైన ఆవేశమనుకునేందుకేమీ లేదు! ఇంకొంచెంసేపు ఆగితే, చనిపోయే ఆ ధైర్యం నాకుండదని అనుకోనక్కర్లేదు! దీపం ముందర నుంచున్నా, ముందుకే పడే నీడలాంటిది చావు! ఆ చావే

దీపమైతే, దాని చుట్టూ తిరిగే శలభాన్నే నేను! ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఎలాగూ తప్పదు కదా! కొంచెం ముందర అంతే! తేడా ఏముందని కాదు. ఆ తేడాయే నా సమస్యలకో పరిష్కారం!

మరి ఇంక ఆలోచించలేదు. ఆ తర్వాత నాకు గుర్తున్నది ఇదే! నా కనురెప్పలు తెరిచే ఉన్నాయి; కళ్ళు నిగిడ్చి చూస్తున్నట్లుగా... చిన్నచప్పుడైతే ఉలికి పడే ఆ కళ్ళల్లో చలనం లేదు. నల్లగుడ్డు మరింత పెద్దదిగా పొడుచుకు వచ్చింది -- అతను కనిపిస్తే, చూపుల గునపాలు సూటిగా అతని గుండేల్లో దింపాలని ఆశ వాటికి! ఎప్పుడూ భయంతో గుబగుబా కొట్టుకొనే నా గుండె, ఇప్పుడు అలసట తర్వాత, విశ్రాంతి తీసుకుంటోంది! ఆలోచించే నా మెదడుకు మాత్రం లేదుకదా శాంతి! మెరుపుల మరకల్లో అపసవ్యంగా సుళ్ళు తిరిగిన గతం - అంతర్ముఖానికి కనబడుతూనే ఉంటుంది కదా!

రక్తమంతా కాళ్ళల్లోకి దిగినట్లుంది, కాళ్ళు బరువెక్కుతున్నాయి. నా వెచ్చటి శరీరం బయటి చలికి లాగుంది, మెల్లగా చల్ల బడుతోంది! మెడసాగతియ్యబడుతోన్నట్లు అనిపిస్తోంది! నిశ్శబ్ద వాతావరణంలో బాంబు పేలినట్లు, మెడలోంచి కళ్ళు మన్న శబ్దం! కంటికోసలనుంచి కన్నీరు బొట్టుగా కారింది. ఆఖరుసారిగా ఏదో చెప్పాలని నాలుక బయటకు వచ్చింది. తుఫాను తర్వాత ప్రశాంతత నెలకొంది చుట్టూ!!

ఇంకొంచెంసేపైనాక, నా చుట్టూ చేరిన వాళ్ళల్లో పెద్దవాళ్ళెవరో - "ఆవిడెంతో మంచిది - భూదేవంత ఓర్పు గలది! ఇలా ఎందుకు చేసుకుందో" అనడం గుర్తుంది. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు ప్రశ్నిస్తున్నా, ముంగిలా మాట్లాడని నా భర్త రూపం గుర్తుంది. కిటికీలోంచి వచ్చిన గాలికి, పెన్ను క్రింద కాయితం ఎగరడం గుర్తుంది - కాగితంలో అక్షరాలు ఎర్రగా మెరుస్తున్నాయి! దూరంగా నిను వీడని నీడను నేను పాట వినబడుతోంది. ఆ తర్వాత ఇంకేం జరిగిందో నన్నడగకండి. నాకు తెలీదు. నన్ను నమ్మండి శవాలెప్పుడూ అబద్ధాలాడవు. ఆడలేవుకదా!!

కథా కౌముది

సీతమ్మ వాకిట్లో..

ఆదిత్యగాయత్రి

“ఎమోనమ్మ నువ్వు బెల్లమే వేస్తావో పంచదారే వేస్తావో నీ ఇష్టం, నేను మా అమ్మాయితో కాసేపు మాట్లాడుకొని వస్తాను.....” ముసిముసిగా నవ్వుకుంటూ పెరట్లోకి అడుగేశారు మా అత్తగారు, సీతమ్మగారు. మా వారికేమో పంచదార, అత్తగారికేమో బెల్లం ఇష్టం. అల్లపుచ్చడి చేసినప్పుడల్లా ఇదే వరస.

“పోన్లేండి, ఈసారికి రెండూ చెరికాస్తా చేస్తాను. ఈ లోపు మీరు మీ అమ్మాయితో కబుర్లాడుకొని రండి” అన్నాను నేను.

“అదికాదమ్మమ్మ, లక్ష్మి పిన్ని ఉండేది.....” అని ఇంకా ఏదో అనబోతుంటే, పండగ శలవలకని వచ్చిన నా మేనకోడలు పద్మని మధ్య లోనే ఆపేశాను, చేతి తో సాంజ్జ చేసి. దగ్గరకి రమ్మని పిలిచి “అలా చూడు.....” అని మా పేరట్లోకి చూపించాను. నే చూపించిన దిక్కులో, వంటింటి కిటికీలోంచి పెరట్లోకి చూసింది. అప్పటికి, పెరట్లో సిరిమల్లె పందిరి దగ్గరకి చేరుకున్నారు మా అత్తగారు.

అరడజను గదులతో, విశాలమైన వాకిలితో, పెద్ద మండువా అంతకన్నా పెద్ద పెరడుతో మా మామగారు కట్టించారు ఈ ఇల్లు. మా మామగారే ఇంటికి పెద్దకొడుకు, ఆయనికి ఆరుగురు తమ్ముళ్ళు. ఆయన కాలంలో వచ్చిపోయే వారితో మహా సందడిగా ఉండేదిట. తనకి కూడా తన తండ్రి లాగే బోలెడుమంది పిల్లలు ఉంటారనుకొన్నారేమో, పెద్ద ఇల్లు కట్టించారు. ఇంకో రెండు మూడు గదులు వేయిస్తాను, ఇంత పెరడెందుకంటే మా అత్తగారు ఒప్పుకోలేదు. ఆవిడకి మొక్కలంటే ప్రాణం, ఆయనికి ఆవిడంటే ప్రాణం. ఆ పెరటినిండా ఆవిడ పెంచని మొక్కలేదు. ఓ ప్రక్క కొబ్బరి, మామిడి, పనస లాంటి చెట్లు ఇంకో ప్రక్క కూరగాయల మొక్కలు. మిగిలినదంతా పూలమొక్కలు. ఆ పెరట్లో పెరగని మొక్కలేదు, పూయని పువ్వు లేదు. అన్నింటిలోకి ఆ సిరిమల్లె పందిరంటే ప్రాణం ఆవిడకి. పూజామందిరం లోంచి చూస్తే పెరట్లో పూలమొక్కలు, మధ్యలో మల్లెపందిరి.

మా వారు పుట్టిన పదేళ్ళవరకు మళ్ళీ సంతానం కలగలేదు. ఎన్నో మొక్కలు మొక్కాక, ఎన్నో నోములు నోచాక మా ఆడపడుచు కడపున పడిందిట. కాన్పుకి పుట్టింటికి వెళ్ళినప్పుడు అంటు కట్టారుట. పురుడు పోసుకొని, మా ఆడపడుచుని ఒక చేతిలో,

సిరిమల్లె అంటుని ఇంకో చేతిలో తీసుకొని వచ్చారుట మా అత్తగారు. మా ఆడపడుచుతో పాటే పెరిగి పెద్దదయింది ఆ సిరిమల్లె అంటు. మా ఆడపడుచుకి ఏడాది నిండేటప్పటికి, ఆ అంటు పెరిగి పెద్దదై మొగ్గ వేసిందిట. ఆ రోజునుంచి ఈ రోజు వరకు మల్లె పూవు పూయని రోజు లేదుట.

మా ఆడపడుచు లక్ష్మి పాకడం మొదలుపెట్టి గుమ్మాలు దాటే వయసు వచ్చాక మొదట పాకి వెళ్ళింది, మొట్ట మొదటి అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్ళింది ఆ సిరిమల్లె పందిరి దగ్గరకే. అక్షరాభ్యసం, అన్నప్రాసనా అక్కడే. గోరుముద్దులు, జోలపాటలు అన్నీ అక్కడే.

లక్ష్మి ఆలనాపాలనా తో పాటే ఆ సిరిమల్లె పందిరి ఆలనాపాలనా కూడా. ఆ పందిరి కి నీళ్ళు పోసినా, ఎండిన ఆకులు, కొమ్మలు విరిపి పడేసినా, పువ్వులు కోసినా, దండలు కట్టి తలా ఒక మూర ఇచ్చినా మా అత్తగారే. మా మామగారు అనేవారుట నీకు ఇద్దరు కూతుళ్ళని. ఆ సిరిమల్లె పందిరి కూడా, మా అత్తగారి మనసెరిగి పూసేది పూలు. పదిమంది ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు పది మూరలకి సరిపడే పూలు, నలుగురే ఉంటే నలుగురుకి సరిపడ పూలు పూసేది. రోజు ఇంట్లో దేవుడికి పూలు, పండగ పూట గుళ్ళో రాముల వారికి పూలు.

మా ఆడపడుచుతో పాటే ఆ సిరిమల్లె పందిరి కూడా దినదిన ప్రవర్ధమానంగా పెరిగి పెద్దదైంది. నా పెళ్ళై, మా అత్తారింట అడుగు పెట్టేడప్పటికి, లక్ష్మికి పదిహేనేళ్ళు నిండి పదో తరగతి పరీక్షలు పాస్ అయ్యింది. మా పెళ్ళి, మంచి వేసవిలో అయ్యింది. ఎండతో పాటు మల్లెపూలకి కూడా కొరతే లేదు. పెళ్ళిలో హడావుడి అంతా లక్ష్మి దే, సువాసనలన్నీ మా మల్లె పందిరినుంచే.

వేసవి శలవలు పూర్తి అయ్యాక, బంగారు బొమ్మ లాంటి లక్ష్మి కొత్త పరికిణీ ఓణీలో, తలలో మల్లెపూలతో మొదటి రోజు కాలేజీ కి వెళ్తుంటే తన దిష్టే తగులుతుందేమో అనుకుంటూ మా అత్తగారు ముమ్మార్లు దిష్టి తీసి పడేసి కాని పంపలేదు. కాలేజితో పాటే మొదలయ్యాయి అబ్బాయిలు వెంట పడడాలు లాంటి గందరగోళాలు, కాకపోతే మా మామగారి కుటుంబం పేరుప్రఖ్యాతుల కారణం గానో లేక మా లక్ష్మి తల్లి చాటు బిడ్డలా పెరగడం వల్లనో, ఏ సమస్యలు రాకుండానే డిగ్రీ పూర్తయ్యింది. డిగ్రీ చివరి సంవత్సరంలో ఉండగానే పెళ్ళి సంబంధాలు రావడం మొదలయ్యాయి.

ఒక్కగానొక్క కూతురు కావడంతో వచ్చిన సంబంధాలన్నింటిని ఒకటికి పదిసార్లు పరిశీలించి, మళ్ళీ పదిమందితో వాకబు చేయించి చివరికి మండపేట సంబంధం వారిని ఆహ్వానించారు పెళ్ళి చూపులకి.

ఇక మా అత్తగారి హడావిడి చెప్పనక్కర్లేదు. పెందరాళే లేచి స్వీటు, హాటు తయారు చేశారు. ఆవిడకి బయట నుంచి తెచ్చిన వస్తువులు అంటే పెద్దగా నచ్చవు. అందులోను మొట్టమొదటి పెళ్ళి వారికి ఆవిడ ససేమిరా అటువంటి సరుకు పెట్టే అవకాశమే లేదు. ఇల్లంతా బూజులు దులిపించారు. కడిగి ముగ్గులు పెట్టించారు. గుమ్మాలకి తోరణాలు కట్టించారు. ఆవిడ హడావుడి చూసి మా మామగారు “ఏమిటి సీతా ఈహడావుడి అంతా, ఎవరైనా చూస్తే మనింట్లో పెళ్ళేమో అనుకుంటారు” అంటే, “పోన్లెండి మంచిదే, ఆ

అనుకునే వాళ్ళ చలవ వలెన్నా ఇంట్లో శుభకార్యం జరిగితే అంతకన్నా కావలిసిందేమంది” అని ఆవిడ జవాబు. ఆవిడ హడావుడి చూసి, మా మల్లె పందిరి మరో నాలుగు గుప్పెళ్ళు ఎక్కువ పూలే పూసింది.

సాయంత్రం ఐదు,ఆరు గంటల ప్రాంతంలో వచ్చారు పెళ్ళివారు. కలిగిన వాళ్ళ సంబంధమే. పెళ్ళి కొడుకు అందగాడే. ఇంజనీరింగ్ చదివాడుట, అమెరికా లో మాస్టర్స్ చేశాడు, అక్కడే ఉద్యోగం, అమెరికా సంబంధం అనేడప్పుడికి, చుట్టుపక్కల వాళ్ళు కూడా వచ్చి చూసి వెళ్ళారు అబ్బాయిని. అమెరికా సంబంధం అంటే మామూలు విషయం కాదుకదా. పెళ్ళివారు వచ్చేటప్పుడికి ఇల్లంతా మల్లెల గుబాళింపే. వచ్చిన పెళ్ళివారు వియ్యాలవారి ఇల్లు వాకిలి చూసుకొన్నారు, ఆస్తులుపాస్తులు అంతకుముందే తెలుసుకున్నారు. బంగారు బొమ్మలాంటి లక్ష్మి ఎలాంటి వారికైనా నచ్చితీరవలిసిందే. పెళ్ళివారు అన్ని విషయాలు మాట్లాడుకొని అప్పుడే చెప్పేశారు, అబ్బాయి మూడువారాల్లో అమెరికా వెళ్ళిపోతాడుట, పెళ్ళి చేసుకొని పెళ్ళి కూతురితో పాటు అని.

ఇంటిల్లిపాదికి, బంధుమిత్రులతో సహా ఒక్క నిముషం తీరిక లేకుండా పెళ్ళి పన్నుల హడావిడే సరిపోయింది. స్వీట్లు తయారు చేయించడం, వివాహపత్రికలు పంపించడం, దగ్గరి బంధువులని ఇంటికి వెళ్ళి పిలవడం, ఊళ్ళో పెళ్ళి పిలుపులు, పెళ్ళి సరంజామా సమకూర్చడం, పెళ్ళి పందిళ్ళు వేయించడం.....ఒకటేమిటి అన్నీ హడావిడే.

మా అత్తగారి మనసులాగే, మా మల్లె పందిరి కూడా విరగబూసింది. పూజలు, తంతులు, వచ్చిపోయేవాళ్ళు ఒకటేమిటి అన్నింటికీ మల్లెపూలే. వచ్చిన వాళ్ళందరూ అనడమే, సీతమ్మ ఇంట్లో మల్లెపూల అక్షయ పాత్ర ఉందని. ఎంత హడావుడి లో ఐనా, ఆ పందిరి ఆలనా పాలనకి లోటు రానివ్వరు ఆవిడ. ఏ కాలమైనా ఆవిడ పూలకి లోటు రానివ్వదు ఆ సిరిమల్లె పందిరి.

కళ్ళు మూసి తెరిచే లోపే, మూడు వారాలు గడిచి పోయి పెళ్ళి రోజు వచ్చేసింది. లక్ష్మిని దగ్గరుండి మరీ తయారు చేశారు, లక్ష్మిదేవే కదిలి వచ్చిందా అన్నట్టుంది. మా మల్లె పందిరి విరగబూసింది ఆరోజు, పూలు కోసేవాళ్ళ చేతులు నొప్పెట్టవలసిందే కాని పందిరి మీద పూలు తరగలేదు. మళ్ళీ ఎప్పుడూ అన్ని పూలు చూడలేదు ఆ పందిరి మీద.

పొద్దున్నే మంగళ స్నానాలతో మొదలై, మర్నాడు తెల్లవారు ఝామున స్థాళీపాకం వరకు హడావిడే హడావిడి. సూర్యోదయం సమయానికి, అప్పగింతల కార్యక్రమం మొదలయ్యింది. “అమ్మాయి, అబ్బాయి తల్లిదండ్రులిని పిలవండి, అప్పగింతల కార్యక్రమం మొదలుపెడదాం” అంటే, మా అత్తగారి జాడలేదు. మండపమంతా వెదికాను, ఇల్లంతా వెదికాను, ఎక్కడా కనపడలేదు. చివరికి పెరట్లోకి వెళితే, అక్కడ ఉన్నారు మల్లె పందిరి కింద. ఆవిడ మనసు లాగే, ఆ పందిరి కూడా చిన్నబోయింది.

“అత్తయ్యా! పంతులు గారు పిలుస్తున్నారు, అప్పగింతల కార్య.....” అంటూ సగంలోనే ఆగిపోయాను. ఆవిడ కళ్ళనిండా నీళ్ళు. కూతురు దూరంగా వెళ్ళిపోతోందన్న నిజం, ఇప్పుడే ఆవిడ మనసుకి తోచ్చినట్టుంది. మూడువారాలుగా పెళ్ళి హడావుడిలో తీరిక లేకుండా తిరిగి తిరిగి అలిసిపోయిన ఆవిడ మనస్సు, శరీరానికి ఈ బరువైన నిజం ఒక పెళ్ళి తంతు గా మారి కళ్ళముందు నిలబడేడప్పుడికి, తట్టుకోలేక నీరుగా మారి కంటి వెంట ప్రవహించడం మొదలుపెట్టింది. చిరుగాలికి ఊగుతున్న, ఆ

మల్లెపందిరి కొమ్మలు మౌనంగా ఆవిడని ఓదారుస్తున్నాయి. మండపంలోకి వెళ్ళి, మా లక్ష్మిని పిలుచుకొని వచ్చాను. ఆ తల్లిని, ఆవిడ ఇద్దరి కూతుళ్ళతో వదిలి, ఇంట్లోకి వెళ్ళాను. అక్కడే అయిపోయాయి, అప్పుగింతలు.

లక్ష్మి అత్తగారింటికి వెళ్ళింది, అక్కడి నుంచే భర్తతో కలిసి అమెరికా వెళ్ళింది. మా అత్తగారు మల్లెపందిరికి మరింత దగ్గరయ్యారు. ఇంట్లో ఫోన్ పెట్టించారు, మా మామగారు. అమెరికా వెళ్ళిన తర్వాత లక్ష్మి ఫోన్ చేసింది. అంతా కులాసాయే అని. పెళ్ళయి ఐదేళ్ళు గడిచి పోయాయి. వారానికి ఒకసారి తప్పకుండా ఫోన్ చేస్తుంది, మా ఆడపడుచు. గంటో అరగంటో మాట్లాడుతుంది. మిగిలిన రోజుల్లో ఆవిడ కబుర్లన్నీ, మా మల్లెపందిరితోనే.

కన్న కూతురిలా చూసుకొంటారు, చుట్టూ శుభ్రం చేయడం, ముగ్గులు పెట్టడం. ఆ మల్లె పందిరే ఆవిడ తులసి చెట్టు. కొమ్మ, కొమ్మనీ పలకరిస్తారు. రెమ్మ, రెమ్మ నీ తడిమి చూస్తారు. ముసి ముసి నవ్వులతో పలకరిస్తారు. ఆ ముసి, ముసి నవ్వులకి సమాధానంగా ఆ మొగ్గులు విచ్చుకున్నట్టు అనిపిస్తుంది.

ఇదిగో ఇప్పుడు కూడా అక్కడికే వెళ్ళారు, తన కూతురితో మట్లాడుకోడానికి - అల్లం, బెల్లం, పంచదార సమస్యని నాకు వదిలేసి. మల్లె పందిరి దగ్గర, పూలు కోసేందుకని పెట్టిన చిన్న స్టూలు మీద కూర్చుని ఉన్నారు. గాలే వీచిందో లేక ఆ మల్లె పందిరే మా అత్తగారిని పలకరించిందో తెలియదు గాని, కొమ్మలు రెమ్మలు కదిలి చిరునవ్వు నవ్వి నట్టుగా రెండు పూలు రాలి ఆవిడ మీద పడ్డాయి. లక్ష్మి అమెరికా వెళ్ళిపోయాక, రోజు మా అత్తగారు వాళ్ళమ్మాయి తో మాట్లాడతారు. ఆదివారం ఫోన్ లో, మిగిలిన రోజుల్లో మా పెరట్లో నుంచి.

ప్రతీ ఆదివారం పొద్దున్నే టివి లో రామాయణం పూర్తయ్యేదప్పడికి, లక్ష్మి నుంచి ఫోన్ వస్తుంది. రామాయణం చూస్తూ, టిఫిన్ తినడం పూర్తి చేసేసి, కూతురి తో మాట్లాడడానికి రెడీ అయిపోతారు.

“అమ్మాయి, రేపు రాముల వారి పట్టాభిషేకం. పెద్ద పనులేమీ పెట్టుకోకుండా, తేలిగ్గా టిఫిన్ కి ఇడ్లీ వేసేసి వచ్చికూర్చొని పట్టాభిషేకం చూడు. బోల్డెంత పుణ్యం” అన్నారు.

“అప్పుడే పట్టాభిషేకం దాకా వచ్చేసిందా కథ, ఇంకా సీతారాములు వనవాసంలో ఉన్నారనుకొన్నాను....” అన్నాను నేను మా అత్తగారితో.

“నీకు ఇరవై నాల్గంటలూ సరిపోదు ఆ వంటింట్లో, ఎప్పటి వనవాసం ఏనాటి మాట. నీ స్పీడులో వెళితే రాముల వారు పథాలుగేళ్ళు కాదు, ఇరవై నాల్గేళ్ళు చెయ్యాలి వనవాసం”

“పోనైంది, మీ సీతారాములని ఇరవై నాల్గేళ్ళు అడవిలో ఉంచిన పాపం నాకెందుకు. ఇడ్లీనే వేస్తాను టిఫిన్ కి. కొబ్బరి పచ్చడి, కారప్యాడి చేసేస్తాను, లేకపోతే మీ అబ్బాయి గారు అలిగి మధ్యాహ్నం దాకా ఖాళీ కడుపుతో కూర్చుంటారు” అన్నాను.

“ఆ కొబ్బరి చెక్కలు ఇలా పడేయి, ఇప్పుడే ముక్కలు తరిగి పెట్టుకుంటే రేపు పని తొందరగా ఐపోతుంది” అంటూ కత్తిపీట ముందు కూర్చున్నారు.

అనుకున్నట్టుగానే, పొద్దున్నే టిఫిన్ రెడీ చేసేసి రాములవారి పట్టాభిషేకం చూసేసాక, వంటింట్లోకి వచ్చి వంట పని మొదలు పెట్టాను.

“రాముడి పట్టాభిషేకం ఐపోయిందమ్మాయి, ఇక లవకుశలు పుట్టడమే తరువాయి” అన్నారు, వాళ్ళమ్మాయి ఫోన్ కోసం ఎదురు చూస్తూ, వంటింట్లో మంచినీళ్ళు తాగడానికి వచ్చి.

చిరునవ్వు నవ్వి అన్నాను, “కంగారు పడకండి, తొందరలోనే పుట్టేస్తారు లవకుశలు”, ఆవిడ ఏ లవకుశల కోసం ఎదురు చూస్తున్నారో తెలుసు కాబట్టి. నా మాటల్లో హాస్యం కనిపెట్టేసినట్టున్నారు, “నాకే లవకుశలు వద్దమ్మాయి, లక్ష్మీదేవి లాంటి బంగారు బొమ్మ పుడితే చాలు” అన్నారు.

ఇంతలోనే ఫోన్ మోగింది, మా అత్తగారు హాల్లోకి వెళ్ళిపోయారు, నేను వంట పనిలో పడిపోయాను.

“అమ్మాయ్! ఇలారా, వస్తూ పంచదారో, బెల్లం ముక్కో పట్టా” అంటూ కేకేశారు మా అత్తగారు. ఇంతలోనే ఏమిటో హడావిడి అనుకుంటూ, బెల్లం ముక్క తీసుకొని హాల్లోకి వెళ్ళాను.

“తియ్యటి నోరమ్మాయి నీది, ఇలా అన్నావో లేదో అలా ఫోన్ వచ్చింది. లక్ష్మి నెల తప్పిందిట” అంటూ నా నోట్లోనే పెట్టారు ఆ బెల్లం ముక్కని.

ఫోన్ తీసుకొని అభినందనలు తెలిపాను. కుశలప్రశ్నలయ్యాక, వివరాలు చెప్పండి లక్ష్మి. రెండో నెలట, డాక్టరు దగ్గరికి వెళ్ళడం మొదలు పెట్టారుట. మా అత్తగారు మరో గంటదాకా, అన్ని జాగ్రత్తలు చెప్పికాని ఫోన్ పెట్టలేదు.

ఆవిడ ఆనందానికి హద్దే లేదు. వెంటనే, పెరట్లోకి వెళ్ళిపోయారు అట్లకాడ పుచ్చుకొని. అట్లకాడ దేనికబ్బా అని ఆవిడ వెనకాలే వెళ్ళాను. అట్లకాడ తో, కొద్దిగా మట్టి పక్కకి తీసి, మంచి బలంగా ఉన్న కొమ్మని వంచి మల్లె అంటు కట్టడం ప్రారంభించారు.

“మా లక్ష్మి పుట్టిన్నప్పుడు తెచ్చాను, కన్నకూతురి లా పెరిగింది, లక్ష్మి కి పురుడు పోసి, మనవరాలి తో పాటు అంటు ఇచ్చి పంపుతాను” అంటుంటే, “మల్లె అంటు అవి అమెరికా తీసుకొని వెళ్ళ నివ్వరేమోనండి” అని చెప్పబోయి, ఆవిడ ఉత్సాహం నీరు కార్చడం ఇష్టం లేక, ఏమి చెప్పకుండా నీళ్ళు తెచ్చి ఇచ్చాను ఆవిడకి అంటు కట్టడంలో సహాయం చేస్తూ.

“ఒక్కతీ అక్కడ చేసుకోలేదు, వెంటనే వచ్చేయ్యమన్నాను. మూడో నెల దాటాక విమానంలో ప్రయాణం చెయ్యొచ్చుట కదా” అన్నారు మా అత్తగారు.

“మరి లక్ష్మి, ఏమందీ?” అని అడిగాను.

“ఇంకా ఏవో టెస్టులు అవీ చెయ్యాలిట, అన్నీ అయ్యాక చెప్తాను అంది. ఆ టెస్టులు అవీ, ఇక్కడ చేయించరంటావా?”

“అక్కడైతే అన్ని సౌకర్యాలు ఉంటాయి, మనకన్నా బాగా చేస్తారు” అని సర్దిచెప్పాను అప్పటికి. గర్భం ఆలస్యంగా రావడం వల్ల ఏవో కాంప్లికేషన్స్ ఉన్నాయని, ఎప్పుడు ప్రయాణం చెయ్యడానికి వీలవుతుందో తెలియదని లక్ష్మి చెప్పిన విషయం చెప్పి ఆవిడని అనవసరంగా కంగారు పెట్టడం ఇష్టం లేక.

మరోనెల గడిచింది, ఇంతలోనే. మా అత్తగారి ఎదురు చూపులు ఎక్కువయ్యాయి, ఫోన్ కోసం, కూతురి కోసం. “లక్ష్మి ఎప్పుడు వస్తున్నావు?” ఇదే ప్రశ్న, ప్రతి ఆదివారం ఫోన్లో, ప్రతి రోజు ఆవిడ మనసులో.

“ఏవో పరీక్షలు అవీ చేసి వచ్చే వారానికి చెప్తానన్నారమ్మ, ప్రయాణం చెయ్యడానికి వీలవుతుందో లేదో” అని చెప్పింది క్రితం వారం. అప్పటినుంచి, మా అత్తగారి మనసు మనసులో లేదు. రోజు పొద్దున్నే లేవడం, తలస్నానం చెయ్యడం, పెరట్లో నుంచి పూలు కోసుకువచ్చి పూజా మందిరం లో ఉన్న దేవుళ్ళందిరికి మొక్కుడం. ఇదే ఆవిడ దినచర్య.

ఇంతలోనే ఆవిడ ఎదురుచూస్తున్న ఆదివారం రానే వచ్చింది. యదావిధిగా, పొద్దున్నే లేచి స్నానం చేసి పెరట్లోకి వెళ్ళారు పూజకి పూల కోసం. పూలు తెచ్చి పూజామందిరం దగ్గర పెట్టి “ఒక్క పూవు కూడా పూయలేదమ్మాయి మల్లె పందిరి, ఎప్పుడూ లేదు ఇన్నేళ్ళలో....” దిగులుగా చెప్పారు. ఎప్పుడూ ఏదో హాస్యాలు ఆడుతూ, నవ్వుతూ ఉండే ఆవిడ గొంతులో దిగులు వింటే నా గుండె కరిగి పోయింది. ఆవిడ పరాకుగా ఉండి ఎక్కడైనా సరిగ్గా చూడలేదోమో అని, మళ్ళీ వెళ్ళి పందిరంతా గాలించి చూశాను. ఒక్క పూవు కూడా లేదు.

అమెరికా నుంచి ఫోన్ కాల్ వచ్చే దాకా, పూజామందిరం దగ్గర నుంచి లేవలేదు మా అత్తగారు. డాక్టర్లు పరీక్ష చేసి చెప్పారుట, మంచం దిగడానికి వీలేదు, బెడ్ రెస్ట్ తీసుకోవాలని.

మర్నాడే, పొలం నుంచి పనివాడిని పిలిపించారు. వాడు చెట్టంతా కలియ చూశాడు, పందిరి చుట్టూ తవ్వి చూశాడు, పందిరికొక్కలు ఏమైనా ఉన్నాయేమోనని. ఏమీ కనబడలేదు. “ఏమీ లేదమ్మా, మొక్కంతా బానే ఉంది. వేసవి కాలం వెళ్ళిపోయింది కదా అందుకే మొగ్గ వేయడం లేదు” అని వెళ్ళిపోయాడు. నెలరోజులు గడిచి పోయాయి, మళ్ళీ మొగ్గ వెయ్యలేదు.

“ఏమండీ! ఎవరైనా మొక్కల గురించి బాగా తెలిసిన వాడిని పిలిపించండి. మల్లెపందిరి మొగ్గ వేయడం మానేసింది, పుల్ల విరిగిపోతోంది” అని దిగులు పడుతుంటే, మా మామగారు ఊళ్ళో నర్సరీ నుంచి ఇంకో పనివాడిని పిలిపించారు. వాడు చూసి, ఏదో మందు మాకు పెట్టాడు, మొదలు అంతా తవ్వి. మొక్కంతా ఏదో మందు పిచికారీ చేశాడు. కొత్త ఆకులు, కొమ్మలు రావడం రావడం మానేసింది.

ఐదో నెల నిండింది లక్ష్మి కి. ఏవో కాంప్లికేషన్స్ ఉన్నాయంటు అబ్దుర్వేషన్ లో పెట్టారు.

“ఏమండీ! అమ్మాయి కి రావడానికి కుదరకపోతే, మనం వెళ్ళడానికి కుదరదా?” అని దిగాలుగా అడుగుతున్న మా అత్తగారిని చూసి, వెంటనే తతూల్ లో పాస్పోర్ట్ అప్లై చేశారు.

“ఏమండీ! ఈ నర్సరీ వాడికి అసలు ఏమీ తెలియదు లా ఉందండి, పెద్ద పెద్ద కొమ్మలే ఎండి పోతున్నాయి.....” ఆవిడ గొంతులో తడి. హైదరాబాదు నుంచి ఎవరో తెలిసినవాళ్ళ ద్వారా మంచి ఎక్స్‌పర్ట్ ని పిలిపించారు. వచ్చిన ఎక్స్‌పర్ట్ ముందు నర్సరీ వాడిని బాగా తిట్టిపోశాడు. మొదట్లో పెట్టిన మందులు తప్పి తీసిపారేశాడు. అంటుకట్టిన కొమ్మను వేరుచేశాడు. ఏవో కొత్త మందులు తెచ్చిపెట్టాడు. పచ్చటి పందిరి పసుపు పచ్చగా మారిపోయింది. తెల్లటి పూవుల బదులు తెల్లటి కొమ్మలు కనిపించడం మొదలయ్యింది.

మా అత్తగారి పాస్‌పోర్ట్ వచ్చింది. వీసా స్టాంపింగ్ కి మద్రాస్ వెళ్ళి వచ్చారు. ఇంకో వారం లో పాస్‌పోర్ట్ తిరిగి పంపిస్తామని చెప్పారు. లక్ష్మికి ఏడో నెల నిండింది. డాక్టర్లు టెస్టులు అవీ చేసి ఏవో మందులు అవీ ఇచ్చారు. ఎప్పుడైనా డెలివరీ చెయ్యాలిరావచ్చని చెప్పారు.

మా అత్తగారి వీసా వచ్చింది. ప్రయాణానికి టిక్కెట్లు తీసుకున్నారు. వారం రోజుల్లో ప్రయాణం. మునుపటి చిరునవ్వు లేదు ఆవిడ మొహంలో. ఇల్లంతా ఏదో నిశ్శబ్దం, బోసిపోయింది. ఆవిడ ఉంటే పూజామందిరంలో లేకపోతే పందిరి దగ్గర. ఎవరు ఏం చెప్పినా మార్పు లేదు.

మరో రెండు రోజుల్లో ప్రయాణం ఉందనగా, బంగాళాఖాతం అల్లకల్లోలం అయిపోయింది మా అత్తగారి మనసులా. కారు మబ్బులు కమ్మేశాయి. తుఫాన్ గాలులు. నెల్లూరు, మద్రాసు మధ్యలో తీరం దాటే అవకాశం ఉందని వార్త.

అర్ధరాత్రి ఫోన్ వచ్చింది అమెరికా నుంచి, లక్ష్మిని హాస్పిటల్ లో ఎడ్మిట్ చేశారు. అత్యవసరంగా డెలివరీ చెయ్యాలి, లేకపోతే తల్లికి పిల్లకి కూడా ప్రమాదం అని.

తెల్లారేటప్పటికి తుఫాన్ ఉధృతంగా మారిపోయింది, కరెంట్ లైనులు తెగిపోయాయి, ఫోన్ లైనులు పనిచేయడం మానేశాయి. ఊళ్ళు నీట మునిగి పోయాయి. ఒక ఊరినుంచి మరో ఊరికి వెళ్ళే మార్గాలు వరద ఉధృతిలో కొట్టుకొనిపోయాయి. అష్ట దిగ్బంధనం అయిపోయింది. కబురు తెలిసే మార్గం లేదు. ముసురు కొంటున్న కారుమబ్బులు, మా గుండెల్లో గూడుకట్టుకుంటున్న దిగులులా తొలిగి పోనంటున్నాయి. ఎడతెరిపి లేకుండా ఒకటే వాన. అందరి మనస్సులోనూ ఒకటే ఆలోచన...లక్ష్మికి ఎలా ఉందో ఏమిటో అని.

ఇంట్లో ఎవరికి సరిగ్గా నిద్రాహారాలు లేవు. మా అత్తగారు పూజామందిరం విడిచి బయటికి రాలేదు. సాయంత్రం, అందరికి తలా ఓ ప్లేటు ఇడ్లీ వేసి పెట్టాను. మా అత్తగారు అదికూడా ముట్టలేదు, ఏదో అంటి అంట నట్టు గా ప్లేటు లో కెలికి వదిలేస్తే, గ్లాసుడు పాలు కాచి ఇచ్చాను. ఇంట్లో అంతా నిశబ్దం, కరెంట్ లేక టివి, రేడియో అన్నీ నిశబ్దంగా ఉన్నాయి. మాట్లాడడానికి మాటలు లేక మనస్సులోను నిశబ్దం. మా మామగారు హాలు లో ఉన్న పడక కుర్చీ లోనే, కూర్చుని, కూర్చుని అందులోనే నడుం వాల్చారు. మా వారు సోఫా లోనే కలత నిద్ర పోతున్నారు.

గడప మీద తలపెట్టి పడుకున్న నాకు ఎప్పుడు నిద్ర పట్టిందో తెలియలేదు. చల్లటి తుఫాను గాలి, దభేల్ మని తలుపు పడిన శబ్దానికి, ఉలిక్కిపడి లేచాను. గాలికి వెలిగించిన దీపాలన్నీ కొండెక్కాయి. చీకట్లోనే దేవులాడుకుంటూ కిరోసిన్ బుడ్డి తీసుకొని, అగ్గిపెట్టె కోసం దేవుడి గది లోకి వెళ్ళాను.

దేవుడి గదిలో, పూజామందిరం ఎదురుగా కూర్చుని ఉన్నారు మా అత్తగారు. మొత్తం తడిసి ముద్దయి ఉన్నారు. కానీ ఆవిడ ద్రష్టి ఎదురుగా ఉన్న దేవుడి పటాల మీద లేదు. తెరిచి ఉన్న కిటికీ గూట్లో నుంచి పెరట్లో ఉన్న చీకటి మీద, తుఫాను గాలికి ఊగుతున్న నీడల మీద ఉంది. భీభత్సంగా వీస్తున్నగాలులు, వాటికి అడ్డం వచ్చిన వాటినన్నింటిని మొదళ్ళతో సహా పెకిలించి పారేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి.

పొడి తువ్వలు తెచ్చి, ఆవిడ తల అడ్డాను. ఊలు కంబళీ తెచ్చి ఆవిడ మీద కప్పాను. చలిగాలి రాకుండా, కిటికీ తలుపు వేడ్డామని వెళ్ళాను, అప్పుడు కనపడింది ఆవిడ చూపు దేనిమీద ఉందో, పెనుగాలిలో ఊగినలాడుతూ. అలాగే వెనుతిరిగి వచ్చాను. ఆవిడ పక్కనే గోడకి చారగిలబడ్డాను. ఎప్పుడు నిద్రలోకి జారుకున్నానో తెలియలేదు.

లేత సూర్యకిరణాలు, మబ్బుల రక్కసులను తొలగించుకొని మెల్ల మెల్ల గా మొహం మీద పడుతుంటే మెలకువ వచ్చింది. పక్కన చూస్తే, మా అత్తగారు లేరు.

తుఫాన్ తీరం దాటినట్టుంది. వర్షం ఆగిపోయింది. అప్పుడప్పుడే మబ్బులు చెదిరి, సూర్య కిరణాలు భూమిని తాకడం మొదలు పెట్టాయి.

మా అత్తగారిని వెతుకుంటూ పెరట్లోకి అడుగు పెట్టాను. పెరడంతా విరిగిన కొమ్మలు, రాలిన ఆకులు, పూలు, పిండెల తో గత రెండు రోజులుగా ప్రకృతి జరిపిన విలయతాడవానికి సాక్ష్యం లా ఉంది.

జడివానల తర్వాత తెరిపిచ్చిన ఆకాశంలా, అలసి సాలసి పోయిన మొహం లో ఏదో చిన్న వెలుగు తో, ఆ పెరటి మధ్యలో మా మల్లె పందిరి దగ్గర నిలబడి ఉన్నారు మా అత్తగారు. విరిగి పడిన మామిడి, జామ కొమ్మలు, కొబ్బరి మట్టలు, వంగి నేలకొరిగిన పూలమొక్కల మధ్యలో, యుద్ధభూమి లో విజయం సాధించిన ఒంటరి రాజులా నిలబడి ఉంది మా మల్లెపందిరి, అర్ధరాత్రి, ఆ తుఫానులో ఆవిడ బలంగా ముడి వేసిన చాంతాడు సాయంతో. చల్లిన మందులన్నీ నీళ్ళలో కలిసి కొట్టుకొని పోయాయి.

గవర్నమెంటు వాళ్ళు విరిగి పడిపోయిన చెట్లు అవీ తొలగించడం మొదలు పెట్టారు. నెమ్మది నెమ్మది గా ఒక్కొక్క సర్వీస్ పునరుద్ధరించడం మొదలు పెట్టారు. సాయంత్రానికి కరెంట్ వచ్చింది. మర్నాటికి ఫోన్ పలకడం మొదలెట్టింది.

మూడో నెల తిరిగేదప్పడికి, మా మల్లె పందిరి పచ్చగా ఆకులు వేసి మొగ్గలేసింది. రామాయణం ఐపోయింది, ఉత్తర రామాయణం మొదలైంది. ప్రతీ ఆదివారం పొద్దున్నే టివి లో ఉత్తర రామాయణం పూర్తయ్యేదప్పడికి, లక్ష్మి నుంచి ఫోన్ వస్తోంది. రామాయణం చూస్తూ, టిఫిన్ తినడం పూర్తి చేసేసి, మనవరాలి ఉంగా ఉంగాలు వినడానికి రెడీ అయిపోతున్నారు మా అత్తగారు.

లక్ష్మి పాపనెత్తుకొని ఇండియా వచ్చింది. పాపకి సీత అని మా అత్తగారి పేరే పెట్టుకొన్నారు. హైదరాబాదులో ఇల్లు కొనుక్కున్నారుట, ఇక అక్కడే ఉంటారని చెప్పింది. ఆరో నెలలో వెళ్తూ వెళ్తు, మల్లె అంటు వెంట తీసుకొని వెళ్ళింది. రెండు, మూడు నెలల కొకసారి హైదరాబాదు వెళ్ళి తన పేరింటిగతైతో ఆటలాడుకొని వస్తున్నారు.

అన్నట్టు చెప్పడం మర్చి పోయాను, సీతకి సంవత్సరం తిరిగేడప్పడికి ఆ మల్లె అంటు పెరిగి పెద్దదై మొగ్గ వేసింది.....

కథా కౌముది

ఎత్తరుగుల ఇల్లు

మధు పెమ్మరాజు

శ్రీ జయ నామ సంవత్సర ఉగాది (మార్చి 31, 2014) సందర్భంగా
వంగూరి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా వారు నిర్వహించిన
19 వ ఉగాది ఉత్తమ రచనల పోటీ లో
ఉత్తమ కథానిక విభాగం విజేత

★★★★

కోడికూతకి ఊరు నిద్రలేచి మూడు గంటలయ్యింది, అది కాస్త గట్టిగా కూత పెట్టిందోమో గొంతు నొప్పెట్టి గడ్డిమేటు వెనుక కునుకుతీస్తోంది, కుప్పనూర్పులు మొదలవడంతో ఊరంతా అప్పటికే ఖాళీ అయిపోయింది. ఎత్తరుగు మాత్రం చంద్రుణ్ణాంటి రాయుడితో, నక్షత్రాల్లా పేర్చిన పత్రికలతో నిండు ఆకాశంలా ఉంది. అతను పొగలు గక్కే కాఫీ తాగుతూ తాజా వార్తలని చదువుతున్నాడు. ఆ కుర్రాడి తీక్షణ తీరుబడిని చూసి ఇంటెదురుగా ఉన్న చెరువు, పక్కనే ఉన్న తాడిచెట్టు అలవాటుగా నవ్వుకున్నాయి. రోజూ ఎత్తరుక్కేసి చూడడం, మొహామొహాలు చూసుకుని నవ్వుకోవడం వాటికో సరదా, పాపం వాటికేం తెలుసు తీరుబడి అలజడిగా ఆ రోజే మారిందని.

రాయుడికి వీధిలో హడావిడిగా వెళ్తున్న కుర్రాడిని చూడగానే ఏదో తట్టి "ఒరేయ్! సూరిగా ఇల్లారా " అని కేకేసాడు.

"అయ్యబాబోయ్! బాడవకి బెగెల్లకపోతే మా నాన్న చీరేతాడండి" అంటూనే ఆగాడు సూరిగాడు.

"నువ్వెళ్ళకపోతే కొంపలేం మునిగిపోవులేరా, మీ నాన్న కేకలేస్తే నేను చెప్తాలే" అనగానే వాడు కాస్త స్థిమితపడి అరుగు దగ్గర కొచ్చాడు, వాడి దృష్టి పేపర్లపై పడి "యాండే.. తేలీకడుతాను అన్ని పేపర్లలో ఒకటే ఇసయం కదా, మరన్ని కొండం దేనికండి?" అన్నాడు.

“తెలీక్కాదు వెధవా.. వెటకారంగా అడుగుతున్నావు”

“అయ్ బాబోయ్! తెలీకడిగానండి బాబూ..అయినా పట్నంలో సదువుకున్నోరు, మీతో పరాసికాలేటండి”

“మనమెన్ని పేపర్లు కొంటే మనూళ్ళో అంత గౌరవం, అదే ఇంగ్లీష్ పేపర్ కొన్నామనుకో మన గౌరవం అత్తిలి దాకా పాకిపోతుంది”

రాయుడుకి ఇచ్చకాలు మాట్లాడి మచ్చిక చేసుకోవడం తనకున్న కళని గట్టి నమ్మకం “తణుకులో కొత్త సినిమాలు ఏమోచ్చాయిరా?” అని జవాబు తెలిసిన ప్రశ్న అడిగాడు.

సినిమా అనగానే సూరిగాడి మొహంలో వెలుగు వెలిగి జవాబుగా బయటకొచ్చింది “ఎంటీవోడి సర్దార్ పాపారాయుడొచ్చిందండి, మన సకుమల్లి ఇస్సెస్సురావు లేడండీ ఆడు సూసొచ్చి సినిమా సూపరన్నాడండి”

వాడి చేతిలో ఓ పావలా పెట్టి అసలు పని పురమాయించాడు “నువ్వు ఉన్న పళాన దువ్వెళ్లి వీరిగాడ్లి టాక్సీ వేసుకుని వచ్చెయ్యమని చెప్పు, అలానే పెద్దిరాజుని, చంద్రరావుని రమ్మన్నానని చెప్పు”

చేతిలో పావలా పడేసరికి బాడవని, నాన్నని మర్చిపోయి ఈల వేసుకుంటూ గాలి దుమారంలా మాయమయ్యాడు.

రాయుడుకి ఏ కొత్త ఆలోచనొచ్చినా, పట్టలేని ఆవేశమొచ్చినా పెద్దిరాజు, చంద్రరావుకి చెప్పే కానీ స్థిమితపడడు. సినిమా విరామపు గంట కొట్టగానే చెకోడీలు తింటూ మనసులో మాట బయటపెట్టాడు “ఒరేయ్! ఈ రోజు పేపర్ చదివాకా మనసు కెలికినట్టు అయిపోయిందిరా”

“లారీ పెమాదాలు, కట్నం సావు వోర్తలు సదివావా? అని గట్టిగా నవ్వాడు పెద్దిరాజు

“కాదేహే! మన మొయ్యేరు చాడా సత్యనారాయణగారు ఎకరానికి తొంబై బస్తాలు పండించారని ముఖచిత్రంపై ఫోటో, పేజీ తిప్పగానే ముఖాముఖీ, అలానే గణపారం బుల్లబ్బాయికి ప్రజాబంధని బిరుదు..అరపేజీ కథనం.. చదవగానే కకావికలం అయిపోయిందనుకో”

“ఎంటీ కకా.. సర్లే.. అండ్లో ఆచ్చిరిపడ్డానికి ఏవుంది, గొప్పనులు వార్తలవుతాయి..తిని తొంగుంటే అరక్క వాంతులవుతాయి” అని మళ్ళీ నవ్వాడు.

“ఎవరికో పేరొచ్చిందని కాదేహె నా బాధ, మనకి ఆస్తి, అందం, పరపతి ఉన్నాయి, అంటే ఫోటోలకి, వార్తలకి అర్హతలు ఇంచుమించుగా ఉన్నట్టే కదా?... ”

“అసలది పెన్నే కాదు”

“మరి మనమేం చెయ్యాలి?”

"ఏమీ సెయ్యక్కల్లేదు, అత్తిల్లో డొక్కు సైకిలెక్కి, సిమ్మిరి జుత్తుతో తిరుగుతాడు సూడు ఇలేకరి..ఆడికి దబ్బిత్రే ఆడే సూసుకుంటాడు" అన్నాడు పెద్దిరాజు.

"ఆ విషయం మాకూ తెలుసు, పేరంటే సంస్కరణ, పెద్ద కర్మ లాంటివి కాదు, కనీసం మనమీదో శీర్షిక పడాలి"

అప్పటిదాకా సంభాషణలని జాగ్రత్తగా పీల్చుకుంటున్న చంద్రరావు అందుకున్నాడు "ఒరేయ్ పరిసైమలెట్టి నోట్లు సంపాదించినా, పెజాసేవ సేసినా పేరేత్తారు.. నీ పేరు ఇంకా బేగా పడాలంటే మర్డర్ సేసినా పడుద్ది" అన్నాడు.

"ఆ మర్డరేదో నిన్ను చేస్తే శనోదిలిపోతుంది, ఎకసెక్కాలు చెయ్యడానికి కాదు మిమ్మల్ని తేరగా మేపేది"

"ఏదో సరదాగా అన్నారా బాబు, కూసింత ఆలోసిన్ననీ" అన్నాడు చంద్రరావు.

"బేగా పెద్ద మడిసవ్వాలంటే యాపారమే సులువు" అని పెద్దిరాజు అనగానే రాయుడు అంగీకారంగా చూసాడు.

మిత్రులు చెప్పిన సలహా నచ్చింది కానీ ఏమిటి, ఎప్పుడు, ఎక్కడ లాంటి ప్రశ్నలు రాయుడిని చుట్టుముట్టాయి.

సినిమా పూర్తవగానే నరేంద్ర సెంటర్లో ఒక మీటింగ్, బస్ స్టాండ్ పక్క హోటల్లో ఒక సిట్టింగ్ వేసారు ఏమీ తేల్లేదు, ఎండకి బుర్ర హీటెక్కి నిమ్మసోడా తాగుతుంటే తట్టింది..పరిశ్రమలు కొత్తగా పెట్టి, పోషించి, పెద్ద చెయ్యడమంటే విపరీతమయిన శ్రమ, జీవితంలో సుఖముండదు.. అదే కాస్త ఖర్చయినా రన్నింగ్ బిసినెస్ ఉత్తమం, కొనగానే ముఖచిత్రపు మనిషి అయిపోవచ్చు అనిపించి, అదే మాట తన భుజాలకు చెప్పాడు. టాక్సీ తణుకు దాటి బై పాస్ ఎక్కెలోపు మాట్లాడే భుజాలు బ్రహ్మాండమైన సలహాలు చెప్పాయి-

"రాయుడూ, పట్టుసీరలంటే లేడీస్కి ఎంత ప్రానమో తెలిసిన ఇసయమే కదా, పట్టుయాపారం పెట్టి మా బామ్మర్ది గంగావతిలో పదెకరాలు కొన్నాడు.... కదిలించి సూడమంటావా?" అని చంద్రరావు.

"కోళ్ళ యాపారం మహా గిట్టుబాటు, గుడ్డెట్టే కాష్టించి సచ్చే దాకా, సచ్చాక్కూడా డబ్బే డబ్బు..తణుకు సుట్టు పక్కల సూసావో లేదో ఈమద్దన్నీ బుజి, బుజి సెబ్బాలు.. అన్నీ కోళ్ళ ఫారాలే మన మునసబుగారి తోడల్లుడుది ఏల్వారే ఆయనో మాట సేప్పారంటే యిట్టే తెమిలిపొద్ది" అని పెద్దిరాజు చెప్పాడు.

"రెండూ చేసేద్దాం" అని రాయుడు తేల్చాడు.

"మేము పెట్టుబడెట్టలేమురో, మా అబ్బలకి ఉన్న అరెకరంతో తిండే సరీగ్గా గడవదు" అని ఉన్నదున్నట్టు నిఖార్సుగా చెప్పాడు చంద్రరావు.

"మీ మొహాలని పెట్టుబడి అడగను నా తంటాలేవో నేను పడతాను, ఇంట్లో మా బాబుకి బాబయ్యలకి నా మాటంటే వేదం, చిక్కల్లా మా ముసలాయనతో ఇంకా ఇంటి పెత్తనం అయన చేతిలోనే ఉంది"

రాత్రి భోజనాలవ్వడంతో ఇల్లు సద్దుమణిగింది. సావిత్రి చిన్న తలకాయలు పంచాయితీ పాలిటిక్స్ మాట్లాడుకుంటుంటే, ఎత్తరుగు పడక్కుర్చీలో ఇంటి పెద్ద రామంగారు రేడియోలో భాగవతం వింటున్నారు, అయన మోహంలో తృప్తి తొంగి చూస్తోంది, జీవితాన్ని బాధ్యతగా గడిపిన వారికి లభించే నిశ్చింత.

మిత్రులతో చర్చలు జరిపి రాయుడు ఉత్సాహంగా ఇంటికి చేరుకున్నాడు, ఎత్తరుగుపై రామంగారిని చూసి ముఖకవళికలు మార్చి, కాస్త కూడబలుక్కుని “తాతగారు మీతో ఒక విషయం మాట్లాడాలి” అన్నాడు.

రేడియో వాల్యూం కాస్త తగ్గించి “ఏమిటో చెప్పు” అన్నారు రామంగారు.

“ఏళ్ళుగా మన ఇంటి జరుగుబాటుకి పొలాలే ఆధారం, అనుకోకుండా వరదొచ్చినా, పురుడొచ్చినా పొలాలని అమ్మి గట్టు దాటడం తప్ప వేరే దారి లేదు కదా?”

“అవునురా, మనలా పొలాలపై బతికే వాళ్ళకి ఈ ఆటు పోట్లు తప్పవురా ”

“ఏదైనా వ్యాపారం చేస్తే మెరుక్కదా కష్టకాలంలో కాస్తాయి, పొలాలు కూడా అమ్ముకోక్కర్లేదు, ఏమంటారు?”

“ఏమోరా, మేమంతా ఊరొదలకుండా వ్యవసాయంపై బతికేసాము, వ్యాపారానికి కావాల్సిన అనుభవం, అవగాహన నాక్కానీ, మీ నాన్నకి, బాబయ్యలకి లేదు. నువ్వు చక్కగా బి.కామ్ పాస్ అయ్యావు, కొన్నేళ్లు ఉద్యోగం చేస్తే ఏం చెయ్యాలో నీకే తెలుస్తుంది”

వారి మాటలు వినపడగానే సావిత్రించి రాయుడి తండ్రి, బాబయ్యలు బయటకొచ్చారు. ఇంటికి ఒక్కగానొక్క మగబిడ్డ రాయుడంటే అందరికీ విపరీతమయిన ఇష్టం. అతనేమడిగినా, అడక్కపోయినా ఔనందామని ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు. కుర్రాడు అంత ముందుచూపుతో ఆలోచిస్తే పెద్దాయన చాదస్తంతో నీరు కారుస్తున్నారనిపించింది..

రాయుడి తండ్రి నసుగుతూ “అది కాదు నాన్నా ముందు వాడు చెప్పేది విందాం” అన్నారు.

రామంగారు “అసలేం చేద్దామని నీ ఉద్దేశ్యం? ఏదైనా చేద్దామనుకుంటే పెట్టుబడి ఎక్కడించి తెస్తావు? అని అడిగారు.

”తాతగారూ! నాలుగు నెలల నుండి ఆ పని మీదే చుట్టు పక్క ఊళ్లు తిరిగి, పరిచయస్తులని వాకబు చేస్తే బ్యాంకులు, ప్రభుత్వం పరిశ్రమలకి రుణాలిచ్చి ప్రోత్సహిస్తున్నాయని తెలిసింది, అంతగా అవసరమయితే మునసబుని అడగచ్చు.. పైపెచ్చు నా స్నేహితులు పెద్దిరాజు, చంద్రరావు కూడా చేదోడు, వాదోడుగా ఉంటారు” అన్నాడు.

రాయుడు మునసబు పేరెత్తగానే రామంగారి ముఖకవళికలు మారి, స్వరం తీవ్రంగా అయిపోయింది “ఈ ఊరి ప్రభావం నీపై పడకోడదని మీ నాన్నతో దెబ్బలాడి టౌనులో ఉంచి చదివించాను. నీకు తణుకెళ్ళే తారోడ్డు, చుట్టూ తిరిగే బొచ్చుకుక్కలు మాత్రమే తెలుసు, ఊరి నిండా పొంచి ఉన్న గుంటనక్కలు అదను కోసం ఎదురుచూస్తుంటాయి, నాకు చెప్పకుండా ఎవ్వరితో లావాదేవీలు పెట్టుకోకు”

”మీరు ఉరుకొండి! అతి జాగ్రత్త మీరూను, పిల్లాణ్ణి భయపెడుతున్నారు ” అని ధైర్యం తెచ్చుకున్న ఓ చిన్న పెద్దాయన కొట్టి పడేసాడు, ఇంకో గొంతు “పదిమందికి ఉద్యోగాలిస్తానంటే వీణ్ణి ఉద్యోగం చెయ్యమనడం ఏమిటండి నామోషిగా, అంతా ఏమనుకుంటారు?” అని ఎక్కడినించో వినిపించింది.

“మనని ఎత్తరుగుల ఇంటివారని మర్యాదగా పిలుస్తారంటే అది తరతరాలుగా మన కుటుంబం సంపాదించుకున్న గౌరవం, తలుపు తట్టిన సాయం చెయ్యడం మన నైజం కానీ చెయ్యి చాచి మునసబుని అప్పు అడగడం కాదు. మనమంతా ఊరొదలకుండా జీవితాలు గడిపేసాం, కనీసం వాడైనా బయటపడితే ప్రపంచం తెలుస్తుంది, బరువు బాధ్యతలు, మంచి చెడులు తెలుస్తాయి.. గుడ్డిగా సమర్థించే ముందు కాస్త ఆలోచించుకోండి” అని లోపలకి వెళ్ళిపోయారు.

ఊరి మునసబు మంచి మనిషి, తను బావుంటే ఊరు బావుంటుందనుకునే అమాయకుడు. ప్రభుత్వం కేటాయించిన ఎరువుల్ని ఉన్న పశంగా వాడితే పొలానికి వేడిచేస్తుంది తర్వాత రైతుకి హాని చేస్తుందని, ప్రతి బస్తాలో సొంత మట్టిని కలిపి పంపిణీ చేసాడు. ఎవరికైనా కష్టమొస్తే అప్పిచ్చి అదే చేత్తో పొలం రాయింతుకుని, హారయించుకునే ప్రజల మనిషి.

ఓ రోజు ఏమీ ఊసుపోక కాయితాలు లెక్కేస్తే ఆరెకరాలు కాస్తా అరవై ఎకరాలు అయ్యాయని తెలిసింది, అయినా మనిషికి మనసులో చిన్నాశ మిగిలిపోయింది, ఊరిని సున్నాలా చుట్టేసిన పచ్చదనాన్ని, తన కౌగిలిలో బంధించాలనే చిలిపి ఆశ, ఆ ప్రయత్నంలో మిగిలిపోయిన మిగిలిన చివరి సరిహద్దు రామంగారి పొలాలు.

ఊళ్ళో గేదె ఈనినా, మేక సవత్తాడినా ఆ పశువుకంటే ముందు మునసబుకి తెలుస్తుంది, దానిక్కారణం.. ఊరుని కంటికి రెప్పలా కనిపెట్టుకున్న పెద్దిరాజు, చంద్రరావనే మునసబు కళ్ళు. వారానికోసారి తన కళ్ళతో ఉప్పర మీటింగ్ పెట్టి మంచీ, చెడ్డా తెలుసుకోవడం అయనకి నచ్చిన ధర్మం.

గొడ్ల చావిడి దగ్గర మునసబు చుట్ట నములుతూ, గేదెలని చూస్తూ నడుస్తున్నాడు, ఓ పక్క చంద్రరావు, ఇంకో పక్క పెద్దిరాజు భయం నటిస్తూ అయన వెనకాలే నడుస్తున్నారు.

“ఒరేయ్ సంద్రిగా, ఎత్తరుగు సినబాబుకి యాపారంపై మోజు పుట్టిందని సెపితే నాకు సెప్పలేదేంట్రా?”

“అయ్ బాబోయ్! మీకెవరు సెప్పారండి?” అన్నాడు చంద్రరావు.

“అప్పిచ్చి రచ్చించడం నా యాపారం కాబట్టి అవకాసాలని ఎతుక్కుంటాను, అవకాసాలని సృష్టితాను, అది కాదు పాయింటు, మీకు తెలిసీ ఆ ముక్క నాకు సెప్పారా లేదా అనేది ముక్క?” మెత్తగా మొదలైన మునసబు గొంతు తీవ్రంగా మారేసరికి ఇద్దరికీ దడ పుట్టింది.

“అది కాదయ్యా, ఏదో సినిమా ఆల్లో సెప్పిన సరదా ఇసయమని సెప్పలేదండి ” వినయంగా అన్నాడు పెద్దిరాజు.

“తత్తుకొడకల్లారా, నార తీసేయగలను..మీ పనేంటి, ఏ ఇసమయినా నాకొచ్చి ఉన్నదున్నట్టు సెప్పాలి”

“అయినా ఇంటి పెత్తమంతా ముసలాయనై కదండీ, సినబాబు మాటేమీ సెల్లదండి” అన్నాడు చంద్రరావు.

”అదేదో నేను సూసుకుంటాను, మీరు నోట్లో ఎలేసుకుని కూసొకండి, సినబాబుని కోరిక్కి సెగెయ్యండి ” అని మెత్తగా చెప్పి, ఇద్దరి చేతిలో ఖర్చులకి డబ్బులు పెట్టాడు.

”అలాగేనయ్యా” అని వినయం నటిస్తూ వెళ్ళిపోయారు.

పెద్దిరాజు బామ్మర్నితో బేరమాడి మంచి ధరకి ఖాయం చేసానన్నాడు. చంద్రరావు వీళ్ళ కాలు, వాళ్ళ వేలు పట్టుకుని నెల తిరక్కుండా తణుక్కి, వేల్పూరుకీ మధ్యలో మంచి ఇరవై షెడ్యుల ఫారం పట్టాడు. పాపం మునసబుగారి తోడల్లుడు మధ్యవర్తిగా ఉండి బేరం తెగ్గొట్టారని చెప్పాడు. రాయుడికి అప్పుడు అసలు విషయం గుర్తొచ్చి, ఇద్దరు భుజాలతో కలిసి మునసబింటికి వెళ్ళాడు.

మునసబు రాయుడిని ఇంటి గేటు దగ్గర చూడగానే, గబా గబా లేచొచ్చి సాదరంగా లోపలకి తీసుకెళ్ళాడు.

”సినబాబు! పెద్దిన్నోరు పనిగట్టుకుని మా ఇంటికి రావాలా, ఈ యెదవలతో కవురంపితే నేనే ఒచ్చేవాన్ని కదా!”

”పర్వాలేదండి, ఇది ఇంట్లో మాట్లాడే విషయం కాదు”

”బానే అలోసించారు”

”వ్యాపారం చేద్దామంటే మా తాతగారు తప్ప ఇంట్లో అంతా ఒప్పుకున్నారు”

”పెద్ద వయసు కదా, ఆయన బయం ఆయనకుంటుంది”

”పెద్దిరాజు, చంద్రరావు మంచి బేరాలు తెచ్చారు, ఇప్పుడు మా తాతగారికి తెలియకుండా డబ్బెలా సద్దాలా అని..”

”ఈ ఊరు మీ కుటుంబానికెంతో ఋణముంది, మాకూ సేవించే అవకాశం ఇయ్యండి”

”కష్టపడి అభివృద్ధి చేసి, లాభాలు రాగానే అప్పు తీర్చేస్తాను”

చంద్రరావు, పెద్దిరాజుని చూస్తూ “యెదవల్లారా సదువుకున్నోరి మాటలిని పద్ధతి నేర్చుకోండి, తిని గాలి తిరుగుళ్ళు తప్ప పైసాకి పనికి రారు” అన్నాడు మునసబు.

”వీళ్ళు సాయంగా ఉంటానన్నారు”

”మీ నాన్నగారు, సిన్నాన్నగోర్లు సంతకమెట్టారంటే అప్పు పుట్టించే పూచీ నాదండి, త్రునమో పనమో నేనూ సద్దుతాను”

ఆ మాటలు వినగానే రాయుడి ఆనందానికి పట్టపగ్గాలు లేకపోయినా, పాపం అయన భయాలు ఆయనకుంటాయి అదే విషయాన్నీ మునసబు గేటు దాటగానే మిత్రులని ”పై ఊళ్ళ కెళ్ళి చూసుకోవాలంటే చాకిరీ కదరా?” స్వచ్ఛందంగా అడిగాడు.

”సాకిరీ మనం సేత్రావేంటి పనోల్లని మోపుసేసి సేయిత్రాం” అని పెద్దిరాజు సులువు చెప్పాడు.

”దొరబాబ్వి నీకెందుకురా తల్నిప్పి, సూస్సుండుకు మేమున్నాం కదేన్” అని చంద్రరావు హామీ ఇచ్చాడు.

అడిగిన మాట ప్రకారం మునసబు లెక్క సద్దాడు, బ్యాంకు మేనేజర్కి ఓ మాట చెప్పేసరికి అయన గ్రామీణ వికాసమనే పాలిసీ తప్పలేదు. బదులుగా రాయుడి కుటుంబం అడిగిన చోటల్లా సంతకాలు పెట్టారు, రాయుడు అన్ని సంతకాలు పెట్టడం మొదటిసారేమో సరదాగా అనిపించి ఓ రెండెక్కువ పెట్టాడు.

స్థానిక యెమ్.ఎల్.ఎ బుల్లబ్బాయ్ రిబ్బన్ కత్తిరించి రాయుణ్ణాంటి యువకులు దేశాన్ని ముందుకు నడిపే దివిటీలు అనగానే రాయుడు పత్రిక ముఖచిత్రంపై ఫోటో, పక్కనే కాగడా బొమ్మ ఊహించుకుని మురిసిపోయాడు. పెద్దిరాజు, చంద్రరావు తలనొప్పి పనులు చూసుకోవడం, వీలున్నప్పుడు రాయుడికి లెక్కలు చెప్పి విసిగించేలా ఒప్పుందం చేసుకున్నారు.

ఎం.ఎల్.ఎ రిబ్బను కత్తిరించి ఏడాది గడిచింది, ఆ రిబ్బను ఆఫీసు తలుపుకింకా వేలాడుతూనే ఉంది. ఈ లోపు రాయుడు రెండు సార్లు కంచెల్లి పట్టుగూళ్ళు అమ్మడం, ఆ వచ్చిన రాబడి సరిగ్గా లెక్కేస్తే దారి ఖర్చులు కూడా రావని తెలిసింది, మరి రాయుడికి దారి పొడుగూతా ఖర్చులే, కంచెల్లి వెళ్ళే దారిలో తిరుగు దారిలో మద్రాసు ఉంటుంది. మద్రాస్లో స్టూడియోలు, సినీ తారలు, హోటళ్ళు ఉంటాయి, అవన్నీ రాయుడి కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటాయి, అలా మిత్రులతో జాలీగా తిరుగుతూ సముద్రపొద్దుకి చేరుకోగానే లాభనష్టాల లెక్కలు కెరటాల్లో కొట్టుకుపోయాయి.

కోమర్లు శివాలయం అరుగుపై చెప్పుకునే పనిమంతుల కబుర్లు రాయుడి చుట్టూ అల్లుకున్నాయి.

“ఆచారిగారు! సినబాబు నట్టమెంతో తెలిదానికి అల్లంత దూరవెళ్లి బంగారు బల్లిని సూడాలాండి? మన పొంతులుగారి పంచాంగమింటే సారిపోయేది కదా!”

“బాగా చెప్పావురా అన్నవరం, ఇలాంటి వ్యాకరణంలేని వ్యాపారాల్ని వ్యాపకం అనడం మేలు, పెద్దాయన హయాం ఇక అయిపోయినట్టే”

“నా మాట కాదండి ఎవరో అంటుంటే ఇన్నానండి, బామ్మర్ని దివాలా యాపారం పెద్దిరాజు ఈనకి అంటగట్టాడండి”

“ఎండల్లో పట్టు పరిశ్రమేమిట్రానా పిండాకూడు, కాశ్మీర్లో కొబ్బరిచెట్లు వేసినట్టు, అంతా ఉడుకురక్తం!!” ఇద్దరూ హాయిగా నవ్వుతుంటే రామంగారు గుళ్ళో అడుగు పెట్టడం చూసి నిలబడి పలకరించారు.

రాయుడి మరో వ్యాపకం కోళ్ళ ఫారాలకి, సినిమా హాలుకి పోలికలున్నాయి. రెండూ కలెక్షన్లతో కళ, కళలాడతాయి. ఆ వచ్చే కలెక్షనంతా లాభమనుకుని రాయుడు ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు, ఇంట్లో వాళ్ళు చినబాబు స్థిరపడ్డాడని మంచి సంబంధం చూసి పెళ్లి చేసారు.

“ఈ గొడవలు సూసుకుందుకు మేమున్నాం కదేస్, కొత్త కాపురం ఎంజాయ్ సెయ్యి” అని భుజాలిచ్చిన హామీని రాయుడు కాస్త తీవ్రంగా పట్టించుకుని కేవలం డబ్బువసరముంటేనే షెడ్యూల వైపు చూసేవాడు.

అప్పు తప్పనే అడ్డుకట్ట ఉన్నంత వరకు మనిషి పర్వాలేదు, ఒక్కసారి గట్టు తెగిదంటే ప్రవాహాన్ని ఆపడం కష్టం, రాయుడి విషయంలో అదే జరిగింది. అప్పుంటే మొదట మొహమాటం అనిపించినా, అనుభవం పెరిగే కొద్దీ అలవాటుగా మారింది,

అలవాటు అవసరంగా మారి అప్పు తప్పనే భావం పూర్తిగా పోయింది. చిల్లుకుండ నింపడానికి నీళ్లు ఎక్కడివైనా పర్వాలేదు బ్యాంకులు, బంధువులు, మనసున్న మునసబు, ఆఖరికి ఆ మధ్యనే నికరంగా స్థిరపడ్డ చంద్రరావు, పెద్దిరాజు వద్ద కూడా సభ్యత్వం పుచ్చుకున్నాడు.

”ఒరేయ్ పెద్దిరాజు! ముఖచిత్రం ఎప్పుడు పడుతుందో కానీ, సమయానికి వడ్డీ కట్టకపోతే మునసబు మా తాత దగ్గరకెళ్ళడం ఖాయం, అయిన వేదాంతంతో నన్ను చంపడం ఖాయం” అన్నాడు.

రాయుడి పుణ్యమా అని పెద్దిరాజు పక్క పట్టి నున్నగా తయ్యారయ్యాడు, అతనికి రాయుడు చల్ల కదలకుండా డబ్బోచ్చే కాలక్షేపం, పైగా మునసబు తైలం కూడా అందుతోంది, కాస్త గొంతు రెట్టించి గెలుపు సూత్రాలు చెప్పాడు ”నీతో ఇదే సిక్కురా! యాపారమన్నాకా ఆటు పోట్లుంటాయి, నిలదొక్కున్ని నెగ్గే ఓడే గొప్పోడవుతాడు” అని సర్దిచెప్పాడు.

పెద్దిరాజు ఎంత సర్ది చెప్పినా రాయుడిని ఆపగలడు కానీ ప్రకృతిని ఆపలేదు కదా, కథకి తప్పని ముగింపులా, ప్రళయంలాంటి వరదలోచ్చి షెడ్యూని ముంచి, ముగించేశాయి.

రామంగారికి తలుపు తట్టినవారికి సహాయపడడం, ఊరికి దానధర్మాలు చెయ్యడం మాత్రమే తెలుసు. ఇప్పుడు మనవడు చెయ్యచాచి ఇంటి పేరుని నవ్వులపాలు చేస్తుంటే బాధగా ఉంది, బలమైన పునాదుల ఆసరాగా ఎంతో ఎత్తుకి ఎదుగుతాడన్న తాతగారి ఆశయం నీరుగారింది.

”రాయుడూ, జూదగాడికి కూడా చేసే పని మీద శ్రద్ధ ఉంటుంది, ముక్కపడే దాకా ఓపికగా ఎదురుచూస్తాడు, నీ అలక్కాన్ని ఏమంటారో నాకు తెలీదు, నోట్లపై సంతకాలు పెట్టి అప్పులు చేసావు, వ్యాపారం గాలికొదిలి ఊరిని ఇంటిపైకి వదిలావు”

రాయుడు "తాతగారూ... అనుభవం లేక తప్పులు చేసాను, ఇక పై ఇంట్లోంచి పూచికపుల్ల ముట్టను" అన్నాడు

”వరదలోస్తే పొలాలే కాదు షెడ్యూలు కూడా ములుగుతాయి, ఇప్పటి నిర్వాకానికి లెక్కలు గట్టు, పొలమమ్మి తీర్చేద్దాము, పిల్ల పెళ్ళికి పొలమిచ్చామనుకో..” అన్నారు.

మనవడు చిన్నబుచ్చుకుంటే ఆయనకే జాలనిపించి “ఒరేయ్! ఆస్తి పోతోందని కాదురా నా బాధ.. మన కుటుంబం ఉమ్మడిగా ఉండడానికి ఆస్థాక అవసరం, పరువుగా తలెత్తుకుని బ్రతకడానికో అవసరం, అన్నీ పోగొట్టుని మన కుటుంబం దేశాలు పట్టిపోవడం నేను బ్రతికుండగా చూడలేను” అని బాధగా అన్నారు రామంగారు.

నెల్రోజుల నిశ్శబ్దం నుంచి రాయుడు కోలుకున్నాడు, ఇప్పుడతనికి ఒకటే ఒకటే లక్ష్యం, ఏదో విధంగా గెలుపు సాధించి పెద్దాయన్ని చిన్నబుచ్చడం. అప్పుడెప్పుడో పెద్దిరాజుచ్చిన సలహా, రోజూ పలకరించే రాజకీయ పరిజ్ఞానం ఆలోచనల్లో మేఘుల్లా ఢీకొన్నాయి. ముఖచిత్రంపై మెరవాలంటే ప్రజాసేవ పరమపద సోపానం... పదవి, డబ్బు, హోదా..ఒక్క దెబ్బకి లెక్కలేనన్ని పిట్టలు, పెట్టుబడి కేవలం జనాకర్షణ మాత్రమే, అది అతనికి మెండుగా ఉందని అద్దంలో మరోసారి మొహం చూసుకుని రూఢీ చేసుకున్నాడు, వెంటనే మితులతో కలిసి ఓ ప్రణాళిక తయారు చేసాడు.

రెండు రోజుల తర్వాత జయకృష్ణ గెస్ట్ హౌస్లో రహస్య పార్టీ జరిగింది. దానికి ఊరి పెద్దలు, రాజకీయ చిరుద్యోగులు, చిడతలు పట్టుకున్న భజంత్రీలు వేంచేశారు. ఏర్పాట్లన్నీ పెద్దిరాజు, చంద్రరావు దగ్గరుండి చూసుకున్నారు.

భోజనాలయ్యాకా మస్తాను పలావు అదిరిందని, కాజాలూ తాజాగా ఉన్నాయనంతా మెచ్చుకున్నారు, కిళ్ళీ వేసుకుని అంతా కుర్చీలలో స్థిమితపడ్డాకా రాయుడు జీవితంలో మొదటి ఉపన్యాసం ఇచ్చాడు, దాని చివర్లో “ప్రజాసేవకి నా జీవితం అంకితం చెయ్యాలని నిశ్చయించుకున్నాను, మీరంతా ఎంతో అనుభవం ఉన్న పెద్దలు, ఊళ్ళో పలుకుబడి ఉన్నవారు, మీ అందరి అభిప్రాయం తెలుసుకుందామని పిలిచాను” అన్నాడు.

పలావు తిన్న విశ్వాసంతో కొందరు “సినబాబు మీది సానా మంచి నిర్ణయం, మీలా సదువుకున్నోరు ఊరి మంచి సెడ్డలు సూసుకోవాలి” అనీ

చనువు ఉన్న మరికొందరు “పెజలకి సాయం సెయ్యడం మీ ఒంసంలో ఉంది, మీలాంటి మంచోరు యాపారాలకి పనికి రారు, పెజాసేవే కరెట్టు” అలా రకరకాలుగా వంత పాడారు, లిప్తపాటు అందుకే పుట్టానేమోనని రాయుడికి అనుమానమొచ్చింది..

మునసబు అందరితో గోవిందా అనే రకం కాదు, అంతా వెళ్లిపోయాకా “సినబాబూ, రాజకీయాలు ఆసామాసీ యవ్వారం కాదు, చానా జార్తగా అడుగెయ్యాలి, మీకే సమసాచ్చినా కేకేయ్యండి.” అని గుంభనంగా చెప్పాడు.

ఆ ఏడాది సొసైటీ ఎన్నికల్లో యువకిశోరం రాయుడుకి, ఆ పదవిని సొంత పెళ్ళాంలా ఏలుతున్న సత్తిపండుకి హోరా, హోరీగా పోటీ, వోట్ల వేలంపాట పేకాట కంటే జోరుగా సాగింది.

”ఖర్చెంచైనా పర్వాలేదు మనం తగ్గొద్దు, ఇప్పుడెనకడుగు ఎసామంటే సీపై పోతాం”

”నెగ్గి పెద్దోల్ల కల్లల్లో పడ్డావంటే జెడ్. పీ ఖాయం”

”సినబాబూ ఖర్చులకీ పదేలుంచండి ” అని మునసబు అందరి ప్రోత్సాహంతో పాట పెంచుతూ పోయాడు, మేకులాంటి మగ ఓటుకి సైకిలు, కీలకమైన లేడీ వోటుకి కాసు బంగారమని తేల్చాడు, పాట పెరిగేసరికి సత్తిపండు సైడయి పోయాడు. పోటీ లేకపోవడంతో రాయుడు బంపర్ మెజారిటీతో గెలిచి ఊరికి కొత్త ప్రెసిడెంట్ అయ్యాడు. అప్పటి దాకా ఇంట్లో సమర్థించి మళ్ళీ, మళ్ళీ భంగపడ్డ వారు కాస్త అనుమానంగా తేరుకుని, కుర్రాడు రాజకీయాల్లో స్థిరపడ్డాడని సంతోషించారు.

అప్పు సిగరెట్లాంటి అవసరం, వేలు కాలితే కొత్త సిగరెట్ అవసరం తెలిసినట్టు, వడ్డీ కట్టమని అంతా కట్టకట్టుకుని రావడంతో కొత్త అప్పు అవసరమొచ్చింది కానీ ఏమీ పాలు పోలేదు, అప్పుడు మునసబు యేలు కర్చెట్టి సత్తిపండు నోట్లో ఎలేట్టుకోలేదు సినబాబు..పదేల్లలో రెండు డాబాలు కట్టించాడు, అల్లావిడికి కాసుల పేరు సేయించాడు..అత్తారూర్లో.....

”ఇప్పుడు నన్ను ఏమి చెయ్యమంటారు?”

“యెనకటికి మీలాంటోరు తాడిసెట్టు కింద నిలబడి కలెక్కడా? అన్నార్ల, రుణాలిచ్చే సాసైటికి పెసిడెంటు మీరు” అని ఆపాడు.

రాయుడికి అప్పుడు వెలిగింది తన అమాయకత్వానికి నవ్వుకుని, తన సంతకం పెట్టి సొంతానికి మొదటి లోను తీసుకున్నాడు, రెండో సంతకం పెట్టి వాళ్ళా విడ పేరు మీద తీసుకున్నాడు, ఆ తర్వాత సంతకాల లెక్క మర్చిపోయాడు.

రాయుడు టర్మ్ ముగియగానే, ఓ పెద్ద మనిషి రుణాల పంపిణీలో దుర్వినియోగం జరిగిందంటూ ఫిర్యాదు వేసాడు. దానికి ప్రభుత్వం స్పందించి మునసబు, సత్తిపండు లాంటి మర్యాదస్తులతో దర్యాప్తు జరిపిస్తే రాయుడు చేసిన అవకతవకలు బయపడ్డాయి. ఆ విషయం ఊర్లోకి పాకి శివాలయం అరుగు హోరెత్తిపోయింది.

“ఆచారిగోరు, ఈరిదెంత గొప్ప ఒంసాం, అలాంటి ఒంసంలో పెజల డబ్బు తినేసే రాబందెలా పుట్టాడో”

“కలికాలంరా అన్నవరం, అంతా మనలా పద్దతిగా ఉంటారా?”

“మనూరి సరిత్రలో ఇంత దుర్మార్గం సూడలేదండి, సత్తిపండుగారు ఎంత దర్బంగా సేసేటరు”

“కంగారుపడకు, ఈ పట్టు ఆయన పైసిడెంట్ అయిపోతారై” అని భరోసా ఇచ్చాడు.

ఊరు సత్తిపండు కోసం కలవరిస్తుంటే, ఇంకో పక్క గడువు లోపల బకాయి చెల్లించలేక రాయుడు పలవరించాడు. గడువు దాటిపోగానే రాయుడి పొలాలను ప్రభుత్వం వేలం వేసింది. వేలం పాట జరిగే రోజు మునసబు మనసులో ఉత్సవ వాతావరణం, ముందు వరసలో పెళ్లికొడుకులా పట్టుపంచె కట్టుకుని దర్జాగా కూర్చుని పొలాలని చవగ్గా కొనుక్కున్నాడు, దాంతో అతడి చిరకాల ఆశ నెరవేరింది.

బయట ఉరుములు, మెరుపులతో కుండపోతగా వర్షం కురుస్తోంది, అంత హోరులో ఒక వింత నిశ్శబ్దం ఇంటిని ఆవహించింది. పొలం కంటే పరువు ఎన్నో రెట్లు గొప్పాస్తి, ఆ రోజు వారి ఇంటి పరువుని నడిబజారులో వేలం పాడేసారు. ఏళ్ళుగా కాపాడుకున్న మర్యాద మట్టిపాలు కావడం రామంగారిని కృంగదీసింది. ఆ బాధతో ఆయన ఆరోగ్యం విషమించేసరికి, అర్ధరాత్రి హుటాహుటిన డాక్టర్ని రప్పించారు.

రాయుడు తుప్పుర్లకి చొక్కా తడిసి ఎత్తరుగుపై నిలబడ్డాడు, ఇంటి తలరాతని తన చేతులతో మార్చాననే బాధ దహించివేస్తోంది, ఇప్పుడు మాట్లడకపోతే జీవితం మళ్ళీ అవకాశం ఇవ్వదనిపించి రామంగారి దగ్గరికి వెళ్ళాడు. ఆయన మంచం పక్కన కూర్చుని “తాతగారు! ఇంటికి ఉపయోగపడాలని శతవిధాలా ప్రయత్నించాను, ఇంతలా జరుగుతుందని కలలో కూడా ఊహించలేదు, నన్ను క్షమించండి గద్దదమైన” గొంతుతో అన్నాడు.

రామంగారు కాస్త బలం కూడగట్టుకుని “రాయుడూ! అబద్ధాలు చెప్పకు, నువ్వు తెలివైనవాడినని... చుట్టూ వెరి వెధవలనే అహంకారం. నేలతో బంధం లేనివాడికి పొలం విలువ తెలియదు, సంపాదన తెలియని వాడికి శ్రమ విలువ తెలియదు. నీ ఒక్కడి తప్పు ఇకపై మన వంశాన్ని వెంటాడుతుంది” అన్నారు.

జవాబు చెప్పడానికి మాటలు మిగలక రాయుడు వెళ్ళి, వెళ్ళి ఏడుస్తున్నాడు, బయట కురుస్తున్న వర్షపు నీరు అతని చెంపల మీదుగా జారుతోంది, అతన్ని ఓదార్చడానికి ఎవ్వరూ ముందుకి రాలేదు.

కిటికీలోంచి బలంగా వీచిన ఈదురుగాలికి తేబులై పెట్టిన పత్రిక గాలికి ఎగిరింది, అప్పుడే మెరిసిన మెరుపుల వెలుగులో సొసైటీ సొమ్ముని సొంత పర్సులా వాడిన ప్రబుద్ధుడు అనున్న అక్షరాలని చూసి చెరువు, తాడిచెట్టు వెళ్ళిరింపుగా నవ్వుకున్నాయి, ఎత్తరుగులు మాత్రం వంశ పతనానికి మూగసాక్ష్యంగా మిగిలిపోయాయి.

కథా కౌముది

భార్య విద్యలో బి.ఎ

కలశపూడి శ్రీనివాస రావు

శ్రీ జయ నామ సంవత్సర ఉగాది (మార్చి 31, 2014) సందర్భంగా
వంగూరి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా వారు నిర్వహించిన
19 వ ఉగాది ఉత్తమ రచనల పోటీ లో
ఉత్తమ కథానిక విభాగం విజేత

★★★★

“పెద్ద ఆపద వచ్చింది సర్... మిమ్మల్ని ఇప్పుడు వచ్చి కలవచ్చా?”

అవతలి గొంతును బట్టి తెలుగువాడు, సర్ అన్నాడు కాబట్టి కొత్తగా అమెరికా వచ్చినవాడు, ఇప్పుడే వచ్చేస్తాను అంటున్నాడు కాబట్టి ఏదో పెద్ద ఆపదలోనే వున్నవాడు, ఇంటికి వచ్చేస్తానన్నాడు కాబట్టి ఇంతకుముందు ఇంటికి వచ్చినవాడు, అడగడంలో తీవ్రత బట్టి వద్దన్నా వచ్చేసేలా వున్నాడు అనిపించింది. కానీ ఇంతకీ ఇతనెవరు?

“ఇంతకీ మీరు ఎవరు?”

“సర్! నేను నాలుగేళ్ళ క్రితం అమెరికా రాగానే మీ ఇంటికి భోజనానికి వచ్చా సర్. అప్పుడే ఎలా మరచిపోయారు సర్?”

నాలుగేళ్ళ క్రితం మా ఇంటికి భోజనానికి వచ్చి మళ్ళీ ఇప్పటిదాకా ఫోన్కూడా చెయ్యకుండా, నాకు పేరు కూడా చెప్పకుండా, ముప్పై ఏళ్ల నుండి అమెరికాలో ఉంటున్న నన్ను ఇలా రాత్రి పదిగంటలకి తికమక పెట్టేస్తున్నాడంటే, అతనికి వచ్చిన ఆపద పెద్దదైనా అయ్యుండాలి, నా మీద అతనికున్న నమ్మకం ఎక్కువైనా అయ్యుండాలి .

“ఎవరండి?” అప్పుడే బెడ్రూమ్ లోకి వచ్చిన మా ఆవిడ తన నేత్ర నృత్యంతో నా కన్నుల పండుగ చేస్తూ.

“ఎవరో పెద్ద ఆపదలో ఉన్నాడట నా మీద ఎక్కువ నమ్మకంతో...” అన్నాను ఫోన్ ఒక చేతితో మూసి.

“పెద్ద ఆశతో, ఎంతో నమ్మకంతో వచ్చిన నా సంగతి ఇంకింతేనా?” అంది బుంగమూతితో.

“నీ సంగతి ఫోన్ కాల తరువాత,” అని ఫోన్ మీద చెయ్యి తీసి అవతలి వ్యక్తితో, “రండి, ఎప్పుడొస్తారు?” అన్నాను ఇంకో రోజు వస్తాను అంటాడన్న ఆశతో.

“ఇప్పుడే వస్తాను సర్.”

“మరి రాత్రి ఇంటికి దారి...”

“నా ఐ ఫోన్ లో మీ ఇంటి అడ్రస్ వుంది. దానిలోనే జి.పి.ఎస్ కూడా వుంది. అది బ్లూటూత్ తో నా కార్ తో కమ్యూనికేట్ చేసి మీ ఇంటికి తీసుకొస్తుంది, నేను కార్ ఎక్కడమే ఒక్కటి తక్కువ కానీ...” అంటూ కొత్త టెక్నాలజీతో మనిషి తలుచుకోవాలే కాని ఆచరించడానికి మెషిన్స్ రెడీ అన్నది నాకు బోధపరుస్తున్నాడు. ఎన్నో ఏళ్ళుగా నేను రోబోటిక్స్ లో ప్రొఫెసర్ నని చెప్పే, ‘ఏం పాఠాలు చెప్పున్నారు,’ అంటాడు కాబోలు.

“సరే రండి...” అన్నాను. ఫోన్ పెట్టి మా ఆవిడ వైపు చూశాను.

“ఫోన్ కాల తరువాత అన్నావ్, మళ్ళీ ఎవరినో రమ్మన్నావ్?” నిరాశ నిముషానికి కిలోలలో అక్షరాల ద్వారా బట్వాడా చేస్తూ.

“ఎవరో, ఏడో, ఎందుకో... ఆపద...లో...”

“పేరు తెలియదు, ప్రాబ్లం తెలియదు, ఇప్పుడు పదిగంటలని కూడా నీకు తెలియదు...” కానడ, కాఫీ, మధ్యమావతి మిశ్రమ రాగాలని మంద్రగా పలికిస్తూ, “మరి నీకు... నాకు... అతను... బఫే భాషలో బ్రేక్ ఫాస్ట్ లా... నీకు నావల్లి సీకింగ్ జీన్...”

“అంటే...?” మధ్యలో ఆపుతూ అడిగాను .

“ఏదైనా, ఎలాంటిదైనా కొత్తదనంతో వున్నది కావాలి. అది ఏ జీన్ వల్ల వస్తుందో అలాంటి జీన్ నాకుంది. అది చాలామందికి ఉంటుంది. కానీ నీకు నావల్లి ప్రాబ్లం సీకింగ్ జీన్ వుంది!” అంది.

అప్పుడే తన పరిశోధనల ఫలితాలని ప్రపంచ సమ్మేళనంలో పలు మేధావుల ముందు ప్రజెంట్ చేసి తానో విషయం కనుగొన్నానని చెప్పే శాస్త్రవేత్తలా అంది మా ఆవిడ.

ఇటువంటి ఆవిడ పరిశోధనలన్నింటికి నమునాని అయినందుకు నాకెంతో ఆనందంగా వుందని తెలియజేసేలాంటి నవ్వుకటి నవ్వి, ఆమెకిష్టమైన పుస్తకం ఒకటి తీసిచ్చి, “ఇక ఇది చదువుకొని పడుకో,” అన్నాను, రాబోయే పెద్ద ఆపదలరావు కోసం ఎదురుచూడాలని చెప్పున్నట్లు.

అతను వచ్చాడు. రెండు గంటలసేపు ఆపకుండా అతనికి వచ్చిన ఆపద వివరాలన్నీ చెప్పుకొచ్చాడు. దాని సారాంశం

ఏమిటంటే...

అందరి తెలుగు సాఫ్ట్‌వేర్‌ఇంజనీర్లలాగే అతను కూడా అమెరికా ఉద్యోగం కోసం వచ్చాడు. రాగానే వచ్చిన డబ్బులు అతని సామాన్య జీవితానికి చాలా ఎక్కువని తెలుసుకున్నాడు, జీతంలో కనీసం ఎనభై శాతం వెనకవేయవచ్చునని నిశ్చయించుకున్నాడు. నలుగురి స్నేహితులను కూడగట్టుకొని రెండు బెడ్‌రూమ్ ల అపార్ట్‌మెంట్‌లో సర్దుకొనిపోతూ ఉద్యోగం చేసుకొస్తూ గత నాలు గేళ్ళుగా అమెరికా జీవితాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు. అన్నిరకాల పొదుపుల వల్ల ప్రతి నెలా చాలా డాలర్ల జాగ్రత్త చేస్తున్నాడు. అమెరికా, అసమర్థ, అనాలోచిత, ఆర్థిక విధానాల వల్ల అనుదినం పడిపోతూ అడుగంటిపోతుండేమో అనిపించే స్టాక్ మార్కెట్‌లో డబ్బులు పెట్టకుండా వుండే నిర్ణయం తీసుకొన్నాడు. ఆ డబ్బుల్ని అమెరికన్ బ్యాంకులో వేస్తే వచ్చే రెండు మూడు శాతం వడ్డీ అన్యాయం అని ఆ పని కూడా చెయ్యలేదు. ఆ డబ్బుని ఏం చేద్దాం అని ఆలోచిస్తున్న సమయంలో వాళ్ళ సొంతూరిలో వాళ్ళ మావయ్య డిగ్రీ కాలేజీ పెడతానన్నాడు. ఆ కాలేజీలో మదుపుపెట్టాడు ఇతను. అది బాగానే పెరుగుతూ వచ్చింది. దాని పెరుగుదల ఇతని ఆనందాన్ని పెంచుతూ వచ్చింది.

పెరుగుతున్న ఆనందాన్ని పంచుకోవడానికి ఒక తోడు కావలసి వచ్చింది. మావయ్య కూతురు సిద్ధంగా వుంది ఆ పని కని తెలిసి సంతోషించాడు ముందు, ఆ మావయ్యకి ఒక్కరే కూతురన్న వూహ రాగానే ఆ సంతోషం పదింతలయ్యింది ఎందుకంటే మావయ్య పెట్టిన కాలేజీ మొత్తం తనదే అవుతుందని. ఆరోజు నుండి గాలిలో నడుస్తున్న భావన మొదలైంది. నయం, నైకీ ఎయిర్ షూ అనవసరంగా నూటయాభై డాలర్లు పోసి కొన్నాను కాదు. ఈ పాతిక డాలర్ల షూలోనే నైకీలో నడుస్తున్న భావన అని అనుకొన్నాడు, మావయ్య కూతురు భావనని తలుచుకుంటూ. ఇంకొక్క ఏడాదిలో ఇండియా వెళ్ళిపోతాను. అప్పటికి లక్ష డాలర్లు కూడబెట్టిన డబ్బు, లక్షణమైన మావయ్య కూతురు, లక్షల్లో లాభాలు తెచ్చిపెడుతున్న డిగ్రీ కాలేజీ కళ్ళ ముందుకు వస్తున్నాయి. అవి గుర్తుకు వచ్చినప్పుడల్లా అతను ఆకలి, నిద్ర తెలియని ఓ ఆనందస్థితికి వెళుతున్నాడు.

అలా అమెరికా హైవేలో అడ్డు, ఆపు ఏవీ లేకుండా గంటకి వంద మైళ్ళ స్పీడ్లో వెళ్తున్న అతని జీవిత వాహనం హఠాత్తుగా హైదరాబాద్ మెట్టుగూడ రోడ్ మీద నెత్తికి మొట్టికాయలు పెట్టే గతుకుల రోడ్ మీదకొచ్చి పడ్డట్టయ్యింది.

దానికి కారణం వాళ్ళ మావయ్య పెట్టిన కాలేజీయే. ఆ కాలేజీలో అతను తనకున్న ఎన్నో ఏళ్ళ అనుభవంతో ఒక కొత్త కోర్సు పెట్టాడు. ఆ కోర్సు పేరు భార్య విద్యలో బి.ఎ. ఇంగ్లీష్ లో చెప్పాలంటే 'బాచిలర్ ఆఫ్ వైఫ్ స్టడీస్'. స్పినిస్టర్ అంటే బాచిలర్ కు ఆడరూపం కదా అంటే బి.ఎ అన్నది మనకి అలవాటు అలాగే వుండాలన్నారుట యూనివర్సిటీలో ఉన్న బోర్డు ఆఫ్ స్టడీస్ వాళ్ళు.

ఈ భార్య విద్యలో బి.ఎ.లో చేరడానికి అరవై సీట్లు యూనివర్సిటీ ఇచ్చినా మా మావయ్య డిజైన్ చేసిన కోర్సు చూసి రెండో ఏడాది నుండి వందమంది చేరడానికి రెడీ అయ్యారుట. సీట్లు లేకుంటే 'మా కుర్చీలు మేం తెచ్చుకొని వేసుకుంటాం సర్ మీరు ఫీజు తీసుకోండి' అన్నారుట. ఆ విద్య మీద అంత భక్తి, గౌరవం మనవాళ్ళకి ఉందిట. ఈ కోర్సు మూడేళ్ళు. ఏడాదికి రెండు సెమిస్టర్లు, సెమిస్టర్ కి నాలుగు సబ్జెక్టులు. మొత్తం ఇరవై నాలుగు పేపర్లు. వాటికి లాభ్య, పరీక్షలు, పాస్, ఫెయిల్, గోల్డ్ మెడల్స్. పెళ్ళికి

కాంపస్ ఇంటర్వ్యూలు. వంట, శుభ్రత, ఆరోగ్యం, వ్యాయామం, ఇంగ్లీష్ ప్రతీ ఏడాది వుంటాయి. శృంగారం, షాపింగ్, ఆకౌంట్స్, సంగీతం, ఇంటీరియర్ డెకరేషన్, పిల్లల పెంపకం, వీటితో పాటు ఆయుర్వేదం కూడా పాఠ్యాంశాలే.

మొదటి బ్యాచ్ అమ్మాయిలందరికీ కోర్సు పూర్తయిన వారం రోజుల్లోనే పెళ్లిళ్లు అయిపోయాయిట. పాస్ అయిన వాళ్ళ కే కాక ఫెయిల్ అయిన వాళ్ళకు కూడా పెళ్లి అయిపోతున్నదట. ఇది తెలుసుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నలుమూలల నుండి అమ్మాయిలు చేరడానికి వస్తున్నారు. ఎంట్రెన్సు టెస్ట్ పెట్టవలసి వస్తున్నది. ఎంట్రెన్స్ ఫీ తోనే కాలేజీకి లాభాలు కనిపిస్తున్నాయి. డొనేషన్, భ్లాకు సీట్లు గట్టా గట్టా మరి చెప్పనక్కర్లేదు. ఈ ఏడాదే ఒకమ్మాయి తన ఫస్ట్ ఇయర్ సీటు ఏడాదికి లక్ష చొప్పున మూడు లక్షలకి అమ్మేసిందట. అది చూసి అడ్మినిస్ట్రేషన్ వచ్చే ఏడాది నుండి సీట్ ఫీజు లక్ష రూపాయలు చేస్తుందట. ఆ కోర్సు మీద పెడుతున్న ఖర్చు మీద లాభం పడితలు. ఇది ఇండియన్ విద్యావ్యాపారంలో సంచలనం సృష్టించిందిట.

“అబ్బా... అంతా బాగుంది. ఇక నీకొచ్చిన ఆపద ఏవిటయ్యా?” అన్నాను అసహనంగా.

“అదే సర్ పెద్ద ప్రాబ్లం... ఇంతమంచి కోర్సుని ఈనాడు పేపర్ లో వసుంధర పేజీలో రాశారు సర్...”

“రాస్తే మంచిదే కదా... లక్షలమందికి తెలుస్తుంది,” అన్నాను.

“అదే కొంప ముంచింది సర్... ఫెమినిస్టులకి తెలిసింది సర్... ఇది అన్యాయం, అమానుషం, పితృస్వామ్య వ్యవస్థ ఆధిపత్యానికి ఉదాహరణ అని మనువు నుండి మా మావయ్య దాకా మొలత్రాడు కట్టి నిలబడ్డ ప్రతీ మగాడినీ తిట్టి ఈ కోర్సు మూయించెయ్యమంటున్నారండి,” అన్నాడు .

“ఇది మంచి కోర్సు కాకపోతే మరి అంతమంది ఎందుకు జాయిన్ అవుతారని అడగలేకపోయారా?” అన్నాను.

“అలాగే మా మావయ్య వచ్చిన ఫెమినిస్టులకి చెప్పబోయడట సర్. ఇది చెడ్డ కోర్సు, నీకు మాచెడ్డ డబ్బులోస్తున్నాయి కాబట్టి నడుపుతున్నావ్. నీకు డబ్బులు రాకూడదు, ఈ కోర్సు నడవకూడదు. ఇది మార్కెట్ చెప్పినట్లు ‘మత్తుమందు’ అన్నారుట.”

“కార్లీ మార్క్స్ ‘మతం మత్తుమందు’ అన్నాడు కాబోలు. ఈ కోర్సు గురించి అతనికేం తెలియదు కదా...”

“అలా అనే వాళ్ళకి కార్లీ మార్క్స్ గురించి, అతను అన్నదాని గురించి ఎందుకు సర్... మార్క్స్, గాంధీ ఏమీ అనకపోయినా ఇప్పుడు వాళ్ళు అన్నారంటే మనం ఏమీ చెయ్యలేం కదా సర్. అది అంతే...”

“అవును అది అంతే మార్క్స్, గాంధీ కలిసొచ్చినా మనం ఏమీ చెయ్యలేం...” అన్నాను ఏమనాలో తోచక.

“మీరు వచ్చేవారం ఇండియా వెళ్తున్నారుట కదా సర్...”

“మీకెలా తెలిసింది..?” అన్నాను ఆశ్చర్యంగా. నేను వెళ్తున్నది సీక్రెట్ కాదు కానీ నాతో ఏ పరిచయం లేని ఇతనికెలా తెలిసింది అన్న కుతూహలంతో.

“మీ ఫ్రెండ్స్ భగారి ఇంటి ప్రక్కనున్న నాగేష్ గారి మేనల్లుడు న్యూజెర్సీ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీలో చేరడానికి

క్రిందటి నెల వచ్చాడుట. అతను అతని ఫేవరేట్ షర్టు తెచ్చుకోవడం మర్చిపోయడుట, మీరు ఎలాగో ఇండియా వస్తున్నారు తిరిగి ఓ పదిరోజులలో న్యూయార్క్ వస్తారని తెలిసి ఆ షర్టు మీ ద్వారా పంపిస్తామని ఆ అబ్బాయికి వాళ్ళ ఫోన్ చేయించారట. ఆ ఫోన్ తెలిసి ఆయన వాళ్ళ బావమరిదికి ఈ విషయం చెప్పాడుట. అతను మా వూరివాడేనట. అతను మావయ్య కష్టంలో వున్నాడని తెలిసి మీ రాక గురించి చెప్పి ఒక రాయి వెయ్యమన్నడుట. మీ వల్ల ఏమైనా అవుతుందేమోనని...”

‘నా ప్రయాణానికి ఇంత ప్రచారం ఉందా...!’ అనుకొన్నాను మనసులో.

పైకి, “నేను వెళ్లి ఏం చేస్తాను?” అన్నాను.

“ఏమో సర్నాకు తెలీదు... కాని ప్లీజ్ వెళ్లి మావయ్యను కలవండి సర్. ఏదైనా మంచి జరుగుతుంది సర్...”

‘మంచి’ ఎవరికీ, ఎందుకు, ఎలాగో కుడా తెలియదు. కాని నేను వెళ్ళాలి.

నా మీద అతనికున్న విశ్వాసానికి ఆశ్చర్యపోయాను .

‘ఎందుకింత నమ్మకం’ అని అడగబోయి దానికి మరే కథ చెబుతాడో అని అడగడం మానేసాను.

“సరే ఆలోచించుకొని చెప్తాను,” అన్నాను ఇక వెళ్ళమన్నట్లు, రాత్రి పన్నెండు గంటలవుతున్నది అన్నట్లు, గోడ గడియారం వైపు చూస్తూ .

“తప్పకుండా వెళ్ళండి సర్...” అన్నాడు ప్రాధేయపడుతూ. “ఎర్నాట్లు అన్ని నేను చూసుకుంటాను,” అన్నాడు వినయంగా.

భార్య విద్యలో బి.ఎ. పెట్టినాయన విశాఖపట్నం ఎయిర్పోర్ట్ లో నన్ను రిసీవ్ చేసుకున్నాడు. కారులో వాళ్ళ ఊరు బయలు దేరాం. దాల్లో "అసలు మీకు ఈ కోర్సు పెట్టాలన్న ఉద్దేశ్యం ఎలా వచ్చింది?" అని అడిగాను .

“ఉద్యోగాలు చేసుకొనే అమ్మాయిలే కట్నం అని అనుకొని అందరూ కట్నం లేకుండా పెళ్లి చేసుకుంటున్నారు. కాని అలా చేసుకున్న అమ్మాయి ఇల్లు నడవలేక, నడవడానికి కావలసిన జ్ఞానం లేక ఎన్నో బాధలు పడుతున్నారని గ్రహించి అలాంటి కోర్సు ఒకటి పెడితే ఎలా ఉంటుంది అని ఆలోచన వచ్చిందండీ.”

“మరి మీకు ఆ విద్యార్థినిలు ఎక్కడ నుండి వచ్చారు ..?”

“మాకు వచ్చిన వాళ్ళంతా వాళ్ళ ఆడపిల్లని పై ఊర్లోకి చదువుకు పంపకూడదని, కాని పిల్లల గొడవతో ఏదో ఒక కోర్సులో చేర్చాలని, వెంటనే పెళ్లి చేయాలన్న ఉద్దేశ్యం ఉన్నవాళ్ళు. ఒకసారి మా కోర్సులో చేరిన అమ్మాయిలలో వచ్చిన మార్పు చూసి పొరుగుగూర్లలో, ప్రక్క జిల్లాలలో వాళ్ళు కూడా రావడం మొదలుపెట్టరండీ,” అన్నాడు.

ఆయన కాలేజీకి తీసుకువెళ్లారు. భార్య విద్యలో బి.ఎ. చదువుతున్న విద్యార్థినులను కలిసి రోజంతా వాళ్ళతో మాట్లాడి

వాళ్ళ కార్యక్రమాలని పరిశీలించాను. చాల ముచ్చట వేసింది. హాయిగా సంసారం చేసుకుంటూ బ్రతకడానికి కావలసిన అన్ని విషయాలు చక్కగా క్లాసురూం లో నేర్చుకుంటున్నారు. వాటిలో వీలయినన్ని ప్రయోగశాలలో ఆచరణలో పెట్టడం నేర్చుకుంటున్నారు. చదువు హాయిగా బ్రతకడానికి సహాయం చెయ్యాలి అన్న ఉద్దేశం అయితే, ఈ కోర్సు ఆ ఉద్దేశ్యాన్ని చక్కగా పూర్తి చేస్తున్నది అని తోచింది .

ఉమ్మడి కుటుంబవ్యవస్థ పోవడం వల్ల తరతరాలుగా తరగతి అక్కర్లేకుండా తెలుసుకోవలసిన విషయాల్ని తేలికగా, తెలివిగా తెలియజేప్పే ఒక చక్కని జీవిత పాఠశాలకి తలుపులు మూసేయడం జరిగింది. చిన్న చిన్న కుటుంబాలు ఎన్నో చేదు అనుభవాల పునాదుల మీద 'హాయి'గా బ్రతకడం నేర్చుకుంటున్నాయి. కొత్తగా పెళ్లి చేసుకొని సంసారం చేసుకుంటున్న ఒంటరి జంటల్ని చూసినప్పుడు- పెరిగిన పెద్ద పిల్లలు ప్రాకుతున్నట్టు, నడవలేక నడుస్తున్నట్టు, పడి దెబ్బలు తగిలించుకుంటున్నట్టు తోస్తూ ఉంటుంది.

“రేపు ఫెమినిస్ట్ సంఘం వాళ్ళు కాలేజీ బండ్ కి వస్తున్నారు. మీరు వాళ్ళతో ఒకసారి మాట్లాడితే...”

“సరే అలాగే...” అన్నాను.

కుటుంబవ్యవస్థ, ఆ వ్యవస్థలో భార్యభర్తల పాత్రలు కలగాపులగం అయిపోయాయి. సంసారం చెయ్యడం, వంట చెయ్యడం, పిల్లల్ని పెంచడం, సమాజంలో బ్రతకడం ఇవన్నీ ఎవరికీ వారే, ఎప్పటికప్పుడు ఎలాగో ఒకలా నేర్చుకోవడం నేటి సమాజంలో ఒక వింత సమస్య. అన్నీ సమపాళ్ళలో సవ్యంగా తెలుసుకొని ఆచరించి ఆనందించేవాళ్ళు అదృష్టవంతులు. ఈ జీవిత పరుగుపందెంలో దురదృష్టవంతులే ఎక్కువ. హాయిగా బ్రతకడానికి మనిషి వేల సంవత్సరాలుగా చేస్తున్న ప్రయత్నాన్ని, అనుభవాన్ని ఛాందసం పేరుతో మరోదాని పేరుతో విమర్శించి ఎవరి చేతులు వాళ్ళు కాల్చుకొని, ఆ తర్వాత ఆకులు పట్టుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇలాంటి ఆలోచనలతో ఆ రాత్రి కాలేజీవాళ్ళ గెస్ట్ హౌస్ లో పడుకున్నాను.

ఉదయం నేను కాలేజీకి వచ్చేసరికి ఒక పాతికమంది మధ్యవయస్సు నుండి ముసలితనపు ముడతలు మొహమాటంగా మొహం పై వస్తూ పోతూ ఉన్న వయసువాళ్ళు దాకా ఉన్నారు. వాళ్ళ చేతుల్లో

‘నిన్నటి ఆలోచన నిప్పుల్లో వెయ్యాలి! భార్య విద్యని బండ్ చెయ్యాలి!’

‘నీలి ఆకాశం నిప్పులు చెరుగుతుంది’

‘పైట చింపి పాశం చేస్తాం’

‘మగ దురహంకార గాడిదలు డౌన్ డౌన్’

‘నేటి నారి విల్లుకాదు గన్ను’

‘స్త్రీ యే సృష్టికి మూలం’

‘స్త్రీయే సృష్టికి చాలు’

‘వీర్యానికి కాలం చెల్లింది’

‘మాట వినకుంటే మగజాతి నశిస్తుంది.’

ఇలాంటి నినాదాలతో కాలేజీ ఆవరణ నిండిపోయింది. కాలేజీ అమ్మాయిలు ఇంగ్లీష్ సినిమా చూస్తున్న తెలుగు ప్రేక్షకుల్లా ఏ ఎక్స్‌ప్రెషన్ ఇవ్వాలో తెలీక పుస్తకాల వెనుక ఎగసిపడుతున్న గుండెల్ని, గుండె చప్పుణ్ణి అదిమిపెట్టి రాబోయే పరిణామాలకి ఉత్సుకతతో ఎదురుచూస్తున్నారు.

“దయచేసి లోపలికి రండి మాట్లాడుకుందాం...”

“మనం ఈ విషయాన్ని శాంతియుతంగా చర్చించుకోవాలని మీరు మమ్మల్ని చర్చలకి ఆహ్వానిస్తున్నారా?” అని అడిగిందో మహిళ.

“అవునండీ...”

“అలా అయితే ఆ భాషలో చెప్పండి. మాటలు ఆడుకోవడం ఏమిటి? మీరు పేపర్లు చదవరా? టివిలో న్యూస్ చూడరా?”

“నినాదాలు ఆపండి. మన చర్చలు విజయవంతం అవుతాయి. మన నాయకురాళ్ళతో కాలేజీ యాజమాన్యం భేటి అవుతున్నారు. చర్చలు విఫలమైతే ఈ ఉద్యమం ఉధృతం అవుతుంది. ఆమరణ నిరాహారదీక్షా వంటి ఎన్నో త్యాగాలకు సిద్ధం కండి!”

అని గట్టిగా తమ వాళ్ళని ఉద్దేశించి మాట్లాడి చేతిలో ఉన్న అట్టని ప్రక్కవాళ్ళకి అప్పజెప్పి ఒకావిడ ముందుకు వచ్చింది. ఆమెతో పాటు ఆరుగురు మహిళలు ఆఫీసులోకి వచ్చారు .

“ఈ భార్య విద్యలో బి.ఎ. డిగ్రీ మీరు తీసేయాలి!” అందరూ ఒక్కసారి అన్నారు. బిక్కమొహంతో కోర్సు పెట్టినాయన నా వైపు చూసి అందరినీ కుర్చీలలో కూర్చోమన్నాడు.

“ఈ కోర్సు నీ మీరు ఎందుకు తీసేయమంటున్నారు?” అని అడిగాను మెల్లిగా.

“ఆడదాని అసలు శక్తి ముందు మగవాడు ఎందుకూ పనికిరాడు.”

“ఆకాశంలో సగం మాది, భూమిలో సగం మాది, పనికొచ్చే సగం భూమి తీసేస్తే పనికిరాని సగంతో మీరు ఏమీ చెయ్యలేరు.”

“పితృస్వామ్యంలో మమ్మల్ని తరతరాలుగా అణచివేస్తున్నారు.”

“ఈ అణచివేత ఆగాలి. దానికి అంతిమ క్షణాలు వచ్చేసాయి...”

ఒక్కొక్కరూ ఒక్కొక్క రీతిలో నినాదాలు చేశారు.

“వాటిని వేటిని మేం కాదనడం లేదు. ఈ కోర్సునెందుకు తీసేయాలి చెప్పండి?” అన్నాను ప్రాధేయపడుతూ.

“ఈ కోర్పు వల్ల ఆడదానికి అన్యాయం జరుగుతుంది గనుక.”

“ఈ కోర్పులో ఆడదానికి మంచి భార్యగా, తల్లిగా, మనిషిగా, సమర్థత వున్న వ్యక్తిగా తీర్చిదిద్దుతుందని మా ఉద్దేశ్యం...”

“మొగాడి భార్యగా తీర్చిదిద్దడం, మొగాడి కోసం, మొగాడి మోసం...”

“భార్యభర్త కలిసి హాయిగా సుఖంగా సంసారం చేసుకుంటేనే కదా మనం అభివృద్ధి చెందేది. మానవులుగా ఆలోచించండి స్త్రీగా, పురుషుడిగా కాకుండా...” అన్నాను.

“మాకక్కర్లేదు. స్త్రీ అభివృద్ధి చెందాలంటే మగాళ్లక్కర్లేదు. మగాడు లేకుండానే పిల్లల్ని కనొచ్చు. క్లోనింగ్ తో మగ సంబంధం లేకుండానే స్త్రీజాతి వృద్ధి చెందవచ్చు. ఇరవై ఒకటవ శతాబ్దంలో వున్నాం. వెయ్యేళ్ళ వెనకటి మాటలు మానండి.”

“అవన్నీ నిజాలే. మేం ఈ కోర్పు పెట్టి మగాడిని గొప్ప చేయడం లేదు, ఆడదానికి కావలసినవి...”

“మొగాడి కోసం కాకపోతే ఆడదానికోసం మొగాడికి కోర్పు పెట్టండి...”

“ఇది సరియైన పాయింటే...” అన్నాను. ఆ ముక్క అనడంతో నా ఆలోచనలు వెంటనే భర్త విద్యకు బి.ఎ. కోర్పు వైపు పరిగెత్తాయి. “అంటే భర్త విద్యకు బి.ఎ. పెట్టమంటారు అంతేనా,” అన్నాను.

“అవును ఆడదే ఎందుకు సంసారం కోసం కష్టపడి చదవాలి. సంసారం కోసం మగాడు కూడా కష్టపడి చదివి, అన్నీ నేర్చుకుని కానీ పెళ్ళికి సిద్ధం కాకూడదు.”

నన్ను తీసుకొచ్చినాయన వైపు చూశాను. ఆయన మొహంలో ఆనందం కనిపించింది. ఆయనకి అప్పుడు మరో కోర్పు, మరో క్లాసు, క్లాసుకో అరవై మంది, వాళ్ళ కోర్పు ఫీజులు ఆ లెక్కలు కళ్ళ ముందు కదిలిపోతున్నాయి, సినిమా రీలులా కాబోలు.

“మొగవాళ్ళకి కూడా భర్త విద్యలో బి.ఎ. పెడతాం వచ్చే ఏడాది నుండి. మీ సలహాకి కృతజ్ఞతలు,” అన్నాడు అతను ఆనందంగా.

“మేం ఎంత వేగం పెట్టగలిగితే అంత వేగం పెడతాం,” అన్నాడు ఆయన.

“అంతేకాదు, మగవాళ్ళ కోర్పులు మరింత కష్టంగా ఉండాలి. గిన్నెలు తోమడం, ఇల్లు కడగడం, బట్టలు ఉతకడం లాంటివి కూడా వుండాలి.”

“మగవాళ్ళకి పాస్ మార్కులు అరవై శాతం పైనే వుండాలి.”

“అవి యూనివర్సిటీలో బోర్డు అఫ్ స్టడీస్ నిర్ణయిస్తారండీ...”

“అమ్మయ్య ఈ విషయం చక్కగా సానుకూలమయ్యే మార్గం దొరికింది,” అన్నాను అందరినీ తృప్తిగా చూస్తూ.

“స్త్రీకి బి.ఎ. మగాడికి బి.ఎ. కుదరదు, మగాడు ఎం.ఎ. చదవాలి,” అన్నది ఒకావిడ.

“అంటే మరో రెండేళ్ళు ...” ఆ కాలేజీ కరస్పాండెంట్ ఆనందం పట్టలేక పైకే అన్నాడు సంతోషంగా. *****

కథా కౌముది

జీవన చిత్రం

గంధం యాజ్ఞవల్క్యశర్మ

శ్రీ జయ నామ సంవత్సర ఉగాది (మార్చి 31, 2014) సందర్భంగా
వంగూరి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా వారు నిర్వహించిన
19 వ ఉగాది ఉత్తమ రచనల పోటీ లో
ఉత్తమ కథానిక విభాగం - ప్రశంసాపత్రం

★★★★

నాకు ఓ వారం సెలవు మంజూరయింది.

ఈ వారం నాబదులు జిల్లా కలెక్టరుగా వ్యవహరింపవలసిన జాయింటు కలెక్టరు సురేష్ అగర్వాల్ కు చార్జి అప్పగించి రిలీఫ్ అయ్యాను.

ఈ సెలవు చాలా సంవత్సరాల తర్వాత నే పుట్టిపెరిగిన 'లింగంపల్లి' వెళ్ళటానికే.

కొద్దికాలంగా లింగంపల్లి నా మనసును తట్టుతోంది. అక్కడికెళ్ళి రావాలనే వాంఛ నన్ను వెంటాడుతోంది.

అక్కడెవ్వరున్నారని....!

నేను పోరగా, పోరగా పది సంవత్సరాల క్రితం బెంగుళూరులో ఇంజనీరుగా వున్న నా దగ్గరకు బయలుదేరిన అమ్మ, నాన్న బెంగుళూరుకు అతి సమీపాన నిప్పుంటుకొని దగ్గమైన రైలు ఏ.సి. కూపేలో గుర్తు తెలియనంతగా మాడిపోయారు. వారి అపరకర్మలు బెంగుళూరులోనే జరపవలసి వచింది.

ఆ తర్వాత లింగంపల్లిలో మిగిలివున్న రక్తబంధువు బాబాయి కూడా కొడుకు దగ్గరకు భువనేశ్వర్ వెళ్ళి పోయారు. ఇక అక్కడ లింగంపల్లిలో ఎవరున్నారని....?

ఎవరులేకేం, నా బాల్యమిత్రుడు 'దాసు' ఉంటాడు. అలాగే సుబ్బన్నా వుంటాడు. కాలం చేసిన మాయ కాకుంటే కొంతకాలంగా వాళ్ళకు నా కదలికలు, వాళ్ల ఆచూకీ నాకు తెలియకపోవటమేమిటి ? వీళ్ళిద్దరేకాదు నా కళ్ళలో మెదిలే, జానకి, ఎక్కడుండో... ఎలావుండో.. ఎన్నాళ్ళైంది జానకిని గురించి విని!

అమ్మ, నాన్న అలాపోయాక నేను ఐ.ఎ.యస్. అయి జాయింటుకలెక్టరుగా పలుచోట్ల తిరిగి, ప్రస్తుతం చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరుగా కొనసాగుతున్నాను. లింగంపల్లికి నేను దూరమై పదేళ్ళ పైమాటే...

ఉదయం ఆరుగంటలకే కారులో నా సూట్ కేస్, తదితరాలు సర్ది, ప్రయాణానికి రెడీ సర్ అన్నాడు డ్రైవరు లక్ష్మణ్. కారు బయలుదేరాక, వెనకసీటులో వాలిపోయి కూర్చొన్న నాకనులముందు నా చిన్ననాటి 'లింగంపల్లి', గడిచిపోయిన నా జీవిత ప్రస్తానం ప్రత్యక్షమయ్యాయి.

మా ఊరు లింగంపల్లి, గుంటూరు జిల్లాలో ఓ మారుమూల గ్రామం. ఆ గ్రామాన అంతా చిన్నచితక వ్యవసాయ రైతాంగమే. అప్పట్లో మాదే ఒక మోస్తరు పెద్దకమతం. పదెకరాలమెట్ట, ఐదెకరాల మాగాణి సేద్యంమాది. నాకు ఊహ తెలిసేపాటికి మా రక్త బంధువుల కుటుంబాలు రెండే లింగంపల్లిలో. ఒకటి మాదైతే, రెండవది మా బాబాయిగారిది.

బాబాయి నాన్నగారికి పినతండ్రి కుమారుడు.

సుబ్బన్న మా పాలేరు. సుబ్బన్నను పాలేరనటం న్యాయంకాదు. సుబ్బన్న మా ఆస్తిపాస్తులకు కాపలాదారు. కాపలాదారు అనటంకూడా సరికాదు. సుబ్బన్న మా సేద్యరక్షకుడు. నేనెరిగి మా నాన్నగారేనాడు మాపొలాల గట్టెక్కి తిరిగిన గుర్తులేదు. అంతా సుబ్బన్నే చూచుకొనేవాడు. ఏ పొలాన, ఏపంట వేయాలో సుబ్బన్న నిర్ణయించేవాడు. నాన్నగారు తలూపేవారు.

సుబ్బన్న అంటే నమ్మకం, సుబ్బన్న అంటే ధైర్యం, సుబ్బన్న అంటే నీతి నిజాయితీల ప్రతిరూపం. సుబ్బన్న నాన్నగారికి బహిఃప్రాణం.

సుబ్బన్న కంటూ సెంటు భూమిలేదు. ఓ వంటినిట్రాడి ఇల్లుతప్ప, కానీ సుబ్బన్నకు లేనిదేముంది, నాగరాజుగారు, జయమ్మగారుండగా అనుకొనేవారందరు.

నాగరాజుగారంటే మా నాన్నగారు, జయమ్మ మా అమ్మగారు.

జానకి పుట్టిన సంవత్సరానికే, సుబ్బన్న భార్య చనిపోయింది. సుబ్బన్న మళ్ళీ పెండ్లి చేసుకోలేదు. తలచెడి సుబ్బన్న ఇంటచేరిన అతడి అక్క అంజమ్మే సుబ్బన్న ఇంటికి ఆడదిక్కైంది. జానకికి సంరక్షకురాలైంది.

అంజమ్మ, మా అమ్మకు ఆప్తురాలు. చేదోడు వాదోడుగా ఉండేది. ఇల్లుతుడిచిపెట్టటం, గేదెల పాలు తీసిపెట్టటం, కారాలు కొట్టిపెట్టటం, పచ్చళ్ళు పెట్టి పెట్టటం లాంటి పనులలో చేసాయంగా వుండేది. అమ్మకూడా అంజమ్మను ఆప్యాయంగా చూచుకొనేది.

అంజమ్మ చెంగెట్టుకొని జానకి మా ఇంటికొచ్చేది. జానకి నాకంటే మూడేళ్ళు చిన్న. జానకి పసుపు పచ్చని ఛాయలో పుత్తడి బొమ్మలా వుండేది.

ఇకదాసు.... దాసు నా వయసువాడే. వాడిల్లు సుబ్బన్న ఇంటికి రెండిళ్ల అవతల. మా ఊరి ఎలిమెంటరీ స్కూలులో మేమిద్దరం ఒకేక్లాసు. వాడు నాకు అరమరికలులేని దోస్తు.

మేం నాలుగో తరగతిలో వుండగా జానకి ఒకటోతరగతిలో చేరింది. జానకి స్కూలులో చేరటానికి అమ్మ పట్టుదలే కారణం.

“అడపిల్లకు చదువెందుకులే అమ్మ.... ఏదో ఇంత పనిపాటు నేర్పిస్తే అదేచాలు... ఏనాటికైనా ఏ అయ్య చేతిలోనో పెట్టి ఎక్కడికో పంపాల్సిన బిడ్డేగా...” అని అన్న అంజమ్మతో....

‘నీమొహమేంకాదూ... ఏనాడెలాంటిదో దానికి నాలుగు ముక్కలు అబ్బనివ్వు’ అంటూ జానకిని స్కూలులో చేర్పించింది అమ్మ. చేర్పించటమే కాదు, నే క్రిందట చదివిన తరగతి పుస్తకాలను జానకికి ఇప్పించింది.

ఆ పుస్తకాలమీదున్న ‘శ్రీరాం’ అనేపేరును కొట్టివేసి ‘జానకి’ అని వ్రాయబోయిన నన్ను ఆపి ‘వద్దు మీపేరే వుంచండి మీపేరే బాగుంటుంది’ అంది జానకి.

“నీపేరూ బాగుంటుందికదా” అన్నాను, నేనలా అన్నందుకు, చాల సిగ్గుపడిపోయింది.... కానీ, నాపేరు కొట్టివేయనిచ్చింది కాదు. రాజీ అన్నట్లు నాపేరు ప్రక్కన జానకిపేరు వ్రాసి ఇచ్చాను.

మావూరిలో హైస్కూలు లేకపోవటంతో మాకు అయిదు కిలోమీటర్లలో వున్న నందిగంపాడు వెళ్లవలసి వచ్చింది నాకు, దాసుకు. నాన్నగారు నాకో సైకిల్ కొనిచ్చారు. దాసుకు సైకిలు కొనుక్కోగల స్తోమత లేదు. ఇద్దరం నా సైకిలు మీదే వెళ్ళేవాళ్ళం.

మా టెన్ చదువు పూర్తి అయ్యేసరికి జానకి ఐదవ తరగతి పూర్తిచేసి హైస్కూలులో రిటైరయిన సత్యానందం మాస్టారివద్ద పైవేటు చదివి ఏడవ తరగతి పరీక్ష నందిగంపాడు సెంటర్ లో రాసి పాసయింది...

పరీక్షలకు, జానకిని నా సైకిలు మీదనే నందిగంపాడు తీసికొనివెళ్ళే వాడిని. జానకి నా సైకిలుపై ఎక్కటానికి మొహమాటపడినా అమ్మ నచ్చచెప్పిపంపేది.

ఆ వేసవి సెలవలలో ఒక దురదృష్ట సంఘటన జరిగింది. పొలం గట్టుసరిచేయటానికి వాళ్ళ నాన్నతో పొలానికి వెళ్ళిన దాసుకు సెలగపార బలంగా తగలటంతో, వాడిపాదానికి తీవ్రమైన గాయమైంది. గ్రామంలో వున్న ఆర్.యం.పి. డాక్టరు, ఏవో మందులు వేసి కట్టుకట్టాడు. గాయం తగ్గినట్లే తగ్గి, పదిరోజుల తర్వాత సెలేసింది. తీవ్రంగా జ్వరం వచ్చింది. గుంటూరు జనరల్ హాస్పిటల్లో, సెప్టిక్ అయింది, చాల ప్రమాదస్థితి అని ఆపరేషన్ చేసి మోకాటివరకు తీసివేసారు.

అంతటితో దాసు చదువాగిపోయింది.

గుంటూరులో నా ఇంటర్మీడియేట్ అయ్యాక, పూనాలోని ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో, సీటు వచ్చింది. అక్కడికి వెళ్ళబోయే ముందు రోజు సాయంత్రం దాసును చూడటానికి వాడింటికేసి వెళ్ళాను. వాడి ఇంటికి రెండిళ్ళ ఇవతలే సుబ్బన్నఇల్లు. ఆరుబయట మంచంమీద

కూర్చొని ఏదో పూలమాల కడుతోన్న జానకి కనిపించింది. నన్ను చూస్తూనే గబుక్కున లేచి తలవంచుక నిల్చుంది. నేనూ జానకిని ఎవరినో కొత్తవ్యక్తిని చూచినట్లు ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ నిలచిపోయాను. ఆ విశాలమైన నేత్రాలు, పసిమితేరిన ఆకపోలాలు, ఆకొనతేరిన ముక్కు, నవయవ్వనపు సరికొత్త అందాలను సంతరించుకోగా... పూలలంగా, తెల్లని పావడతో ఎంత అందంగా కనిపించిందో.. తనను నఖశిఖ పర్యంతం చూస్తున్న నా చూపులకు సిగ్గడి, తోటుపాటుతో లోపలకు వెళ్ళిపోయింది.

దాసు ఇంటికి వెళ్ళాను.

దారిలోనేగా 'జానకి కనిపించిందా?' అని అడిగాడు దాసు.

'కన్పించింది ఎంతగా ఎదిగిపోయిందో' అన్నాను.

'ఎప్పుడైనా మా ఇంటికి వస్తుంది అదీ మా చెల్లికోసం వచ్చినపుడల్లా నిన్ను గురించే అడుగుతుంది' అన్నాడు దాసు.

'జానకి నన్ను గురించి అడుగుతోంది అని దాసు చెప్పిన విధంలో ఏదో ప్రత్యేకత ధ్వనించిందా' అనిపించి, "అవునా?" అని దాసును అడిగాను... దాసునవ్వి... "ఎమో నీకు తెలియాలి... లేకుంటే జానకికి తెలియాలి, ఆ ప్రత్యేకత ఏదో".....

"ఇలాంటివి దాచుకొంటే దాగేవి కావులే" అనేశాడు దాసు, నేను మాట్లాడక మౌనంగా వున్నాను.

ఇంటికి తిరిగి వచ్చి రేపటి నా పూనా ప్రయాణానికి బట్టలు సర్దుకొంటూ యధాలాపంగా అన్నట్లు 'జానకి పైవేటుగా మెట్రిక్ పరీక్షలకు కట్టవచ్చుకదా' అన్నాను అమ్మతో.

'అవును... కాని జానకి పెద్దచదువులు చదివితే రేపు పెళ్ళి చేయాలంటే అంతకంటే పెద్దచదువు చదివినవాడు దొరకట్టా?. జానకి నీకు కన్పించిందా' అని ప్రశ్నించింది అమ్మ.

'లేదు' అనేశాను..... అసంకల్పంగా... ఎందుకన్నానో.

'ఇంతకుముందే తాను కట్టినపూలమాల ఇవ్వటానికి వచ్చిందిలే.... నీవటు వెళ్ళటం చూచానంది... బహుశా నీవు తనని చూసివుండవు... అదీ నీలానే సిగ్గరి... ఎప్పుడైనా మనింటికి వస్తుంది. చిదివిదీపం పెట్టుకోవచ్చు అనేటంతటి అందానికి అందం... వినయానికి వినయం... పద్దతైన పిల్ల... కాని పాపం దానికి తగిన వరుణ్ణి సుబ్బన్న తేగలడో లేదో' అంది అమ్మ.

'అదేమిటమ్మా... జానకి అందాలరాసి అంటున్నావు... వినయవతి అంటున్నావు, మరి తనను చేసికోవటానికి ఏగొప్ప ఉద్యోగో, డాక్టరో ఇంజనీరో దొరకట్టా?' అన్నాను.

'సుబ్బన్న కులాన అంతటివాడెక్కడ దొరుకుతాడు నాయినా' అని అమ్మ నిట్టూర్చింది.

నాకు సుబ్బన్న మా కులం కాదన్నది తెలుసు... కాని సుబ్బన్న కులమేదో తెలియదు. నేనడగకుండానే అమ్మ సుబ్బన్న కులమేదో చెప్పింది.

ఏనాడు కులాలను గురించి ఆలోచించని నేను మొదటిసారిగా అసలీ కులవ్యవస్థ ఏమిటి... దాని అవసరం వున్నదా అన్న ప్రశ్న వేసుకొన్నాను.

వివేకవతి, అందాలరాసి అయిన జానకి ఎలా మనకంటే తక్కువ అనే ఆలోచన నన్ను ముంచెత్తింది.

‘మనమే ఈకుల వ్యవస్థను తిరస్కరిస్తూ సుబ్బన్నను జానకిని మనతో ఎందుకు కలుపుకోకూడదు’ అని ప్రశ్నించాను అమ్మను.

అమ్మ క్షణకాలం, నాకేసి మౌనంగా చూసి, నాకెలాంటి సమాధానం చెప్పకుండా అక్కడినుండి వెళ్ళిపోయింది.

పూనాలో బి.టెక్, చండీగర్ లో యం.టెక్ చేసిన ఆ ఆరేళ్ళలో సెమిస్టరు సెమిస్టరుకు మధ్య సెలవలు నామమాత్రమే కావటంతో నాకు లింగంపల్లి వెళ్ళటం, అంతగా కుదిరేదికాదు. అక్కడి వార్తలు దాసు నాకు వ్రాసే జాబులు ద్వారా మాత్రమే తెలిసేవి.

ఓసారి ‘నీ యం.టెక్ పూర్తవ్వగానే మీ ధర్మారావు మామయ్య గారి అమ్మాయి ‘సుధ’తో నీ పెండ్లిట కదా.. నాలుగురోజులుగా మీమామయ్య వచ్చి ఇక్కడే వున్నారట... నాకీ వార్త జానకి చెప్పింది... ఈ వార్త చెప్పటమే కాదు శ్రీరాంగారికి ఇష్టమేనా, అనికూడా అడిగింది’ అని వ్రాసాడు దాసు.

ధర్మారావు మామయ్య మా అమ్మకు తమ్ముడు. ఆమెకు మిగిలివున్న ఒకే ఒక రక్తబంధువు. అమ్మకు మామయ్య అంటే ఎంతటి ప్రేమాభిమానాలో.

‘మామయ్య అన్నా ‘సుధ’ అన్నా నాకూ అభిమానమే... కాని సుధను చేసికోను, సుధ నామనసున లేదు’ అని దాసుకు వ్రాసాను.

తిరుగుటపాలో దాసు నుండి మరో జాబు వచ్చింది.

‘జానకి, ఈ మధ్య మా చెల్లిదగ్గరికి తరచు వస్తోంది. నీ మొన్నటి జాబు జానకికి చూపాను, ఒకటికి రెండుసార్లు చదివింది జాబును... అయితే, ఆయనగారి మనసున, ఎవరున్నారో వాళ్ళ తల్లిదండ్రులకు, చెప్పవచ్చుకదా’ అని మా చెల్లితో జానకి అనటం విన్నాను నేను. జానకి వెళ్ళాక మా చెల్లి ఏమండో తెలుసా... ‘ఇదో పిచ్చిది.... తాను శ్రీరాం మనసున వున్నానని అనుకొంటోందిలా వుంది’ అన్నది.’ అని వ్రాస్తూ ‘అవునురా, నీమనసున వున్నదెవరు?’ అంటూ ప్రశ్నించాడు దాసు.

జవాబుగా ‘నీకు తెలియదా?’ అని ఒకే ఒక వాక్యం రాసి పడేశాను దాసుకు.

ధర్మారావు మామయ్యకు తెల్లకామెర్లువచ్చి చాల సీరియస్ కావటంతో నాన్నగారిచ్చిన టెలిగ్రామ్ చూచుకొని చండీగర్ నుండి బాపట్ల వెళ్ళాను. నేనక్కడకు చేరేపాటికి మామయ్య పోయారు. ఆయన పార్థివదేహాన్ని మాత్రమే చూడగల్గాను.

మామయ్య మరణం పట్ల అమ్మ ఎంతగా దురపిల్లించో!

ఆపై అనతికాలంలో, ఎన్ని పరిణామాలో... కొన్ని నేనాశించినవైతే, మరికొన్ని నేనాశించనివే.

‘మీ చిన్ననాట నుండి మా తమ్ముడు నేను సుధను నిన్ను భావికాలాన దంపతులవ్వాలని కోరుకొంటూ వచ్చాం. మొన్నవాడి చివరిక్షణాలలో, సుధను నాకోడలిని చేసికొంటానని నాచేయి తనచేతిలో వేయించుకొన్నాడు... వాడిభార్య, అదే మా మరదలు ఒంటరి.

అమాయకురాలేకాదు అశక్తురాలు. నామాట కాదనకు, సుధను నాకోడలుగా చెయ్ అంటూ నాచేతులు పట్టుకొని కన్నీళ్ళు పెట్టుకొంది అమ్మ.

'వాళ్ళకు మనం తప్ప మరెవ్వరున్నారరా' అన్నారు నాన్నగారు.

అమ్మకన్నీరు చూసి వారి అభీష్టాన్ని త్రోసిరాజనలేని బలహీనుణ్ణి అయిపోయాను. అలా నేనాశించని సుధతో నా వివాహం జరిగిపోయింది. బాపట్లలో జరిగిన నా పెండ్లికి లింగంపల్లి నుండి సుబ్బన్న, అంజమ్మ వచ్చారు, జానకి రాలేదు. వచ్చిన దాసు 'జానకి చాల దిగులుగా వుందిరా' అన్నాడు.

'బహుశా... నాలాగేకదూ..... జానకిని ఓదార్చు' అన్నాను.

నేను బెంగుళూరులో ఇంజనీరు నయ్యాను.

అమ్మ నాన్న టైన్ ప్రమాదంలో పోయాక. ఇక నాకెందుకో లింగంపల్లి వెళ్ళాలనిపించలేదు.... ఎందుకేవిటి... జానకికి నామొహం చూపలేకనే.

బాబాయికి, ఆయన భవనేశ్వర్ వెళ్ళబోయేముందు పవర్ ఆఫ్ అటార్ని పంపి, లింగంపల్లిలోని మా ఆస్తులను అమ్మి పెట్టమని వ్రాస్తూ.... పడమటి పొలంలోని మూడెకరాల మాగాణిని సుబ్బన్నకు ఉచితంగా దఖలు పరచమని వ్రాసాను.

'చాలా మంచి ఆలోచనరా నాయినా వాడి శేషజీవితం నిశ్చింతగా వెళ్ళిపోతుంది' అని జాబు వ్రాసారు బాబాయి.

ఓ సంవత్సరం తరువాత దాసు, జానకి పెండ్లి ఎవరో దూరపు బంధువుతో జరిగిందని, అతనో బీదరైతని, మీ అమ్మనాన్న వుండి వుంటే ఇలా జరిగేది కాదు. జానకి అత్తారింటికి వెళ్ళిందని వ్రాసాడు.

నేను ఐ.ఎ.యస్. అయ్యాను దాసు నన్ను అభినందిస్తూ జాబు వ్రాసాడు. అదేవాడి చివరి ఉత్తరం. ఆ తరువాత వాడి జాబులు చిత్రంగా ఆగిపోయాయి ఎందుకో...

సుధతో నేను సంసారం చేస్తున్నట్లా... లేనట్లా..... ఏమో! అమ్మ కన్నీరెట్టుకొని సుధను నాకోడలిని చేయమని కోరింది. అలాగే చేసాను, కాని సుధను భార్యగా స్వీకరించానా... ? క్లబ్బుల్లో, ఫంక్షన్లలో సుధను నా భార్యగా అతిథులకు పరిచయం చేయటంవరకే పరిమితం అయ్యాను.

'సుధ ఓనాడు.... మీ మనసున నేను లేనట్లుందికదూ.... ఎందుకు, మనకీ మౌనఘోష. ఇలాంటి నిరాసక్త సహచర్యం నేను భరించలేను' అంటూ నానుండి వెళ్ళిపోవటానికి సిద్ధమైంది.

'పరవాలేదు... వుండిపో' అన్నాను. ఉండిపోలేదు, వెళ్ళిపోయింది.

ఇదో పరిణామం అనుకొన్నాను అంతే!

నా ఆలోచనను తెంపివేస్తూ సార్ మీరు చెప్పిన పొన్నూరు వచ్చేసాం. ఇకపై దారి మీరు చూపుతామన్నారూగా అన్నాడు లక్ష్మణ్. నేను మార్గం సూచిస్తూ వుండగా సాయంత్రం ఐదుగంటలకల్లా లింగంపల్లిలో ఏనాడో విక్రయమైన మా ఇంటికి దగ్గరగా వున్న రామాలయం దగ్గరకు చేర్చి ఆపాడు కారును. కారు దిగకనే అటుకేసి చూసాను. అక్కడ వుండే మా మండువాఇల్లు లేదు, అక్కడో కొత్తభవనం వెలసివుంది.

మాకారు అక్కడ ఆగటం చూసి ఎవరెవరోవచ్చి కారులో ఎవరు వచ్చారో ఆరాతీస్తున్నారు. క్రిందకు దిగిన లక్ష్మణ్ 'చిత్తూరు కలెక్టరుగారు శ్రీరాంగారు మీ ఊరివారే' అని చెప్పటంతో.. నాగరాజుగారి అబ్బాయి శ్రీరాంగారట అన్న గుసగుసలు... ఎవరికో కబురెళ్ళటం, ఆ కబురందుకొన్న అతను పరుగున రావటం జరిగింది.

'నమస్కారమండీ, నేను తమ్మారెడ్డి వీరారెడ్డి కొడుకుని అక్కరెడ్డిని, మీరు నాకు గుర్తే.... మీ ఇల్లు తీసుకొంది మానాన్నేనండీ. ఇల్లు మరీ పాతదైపోతే పడేసి కొత్తదికట్టాను. మొన్ననే గృహప్రవేశమయ్యాం' అన్నాడు.

అక్కరెడ్డి గుర్తుకొచ్చాడు, నాకంటే పదేళ్ళు చిన్నవాడు.

'రండి మనింటికెళదాము' అన్నాడు నన్ను ఆహ్వానిస్తూ. వెళ్ళాం వాళ్ళ నాన్న లేడు చనిపోయి రెండేళ్ళయిందట.

అక్కరెడ్డి ఆ ఇంటిలో ఒక విశాలమైనగది నాకు కేటాయించాడు అందులో అన్ని వసతులు వున్నాయి.

నేను భరించలేని రెండు దుర్వార్తలు చెప్పాడు లింగంపల్లిలో, ఎవరున్నారని వచ్చానో ఆ ఇద్దరు దాసు, సుబ్బన్న లేరు. దాసు ఊరిబయట బహిర్భూమికని వెళ్ళగా ఆ చీకటిలో పాముకరచి చనిపోయాడట. ఆ తర్వాత నాలుగుదినాల వ్యవధిలో సుబ్బన్న నిదురలోనే మరణించాడట.

నేను ఐ.ఎ.యస్. ట్రైనింగులో ముస్సోరిలో ఉండగా జరిగిన పరిణామాలివి. నాకీవార్తలు చేరలేదు. సుబ్బన్న, దాసు లేరన్న నిజాన్ని జీర్ణించుకోలేక పోయాను. ఏదో నిస్సత్తువ నిస్పృహ నన్నావరించాయి.

అక్కరెడ్డి నేనడగకముందే జానకిని గురించి చెప్పాడు. జానకిభర్త తాను తోలుతున్న ఎడ్లబండి బోల్తాపడగా తలపగిలి చనిపోయాడట. జానకి తన ఏణ్ణార్దం పిల్లాడితో లింగంపల్లి వచ్చేసిందట. అప్పటికే సుబ్బన్నలేడు. వృద్ధాప్యంలో మంచానికే పరిమితమైన మేనత్త అంజమ్మను చూచుకొంటూ బాల్యాడి ఆయాగాచేరి ఆ చాలీ చాలని జీతంతో సతమతమౌతూ ఆ ఇంటిని నెట్టుకొస్తాందట.

ఏమిటి జానకి ఇక్కడేవుందా... చాలీ చాలని జీతంతో సతమతమౌతోందా... ? ఎందుకు సుబ్బన్నకు సాలుకు రెండు పంటలు పండే మూడెకరాల పొలం యిచ్చాంగా... ఆ ఫలసాయం సరిపోకపోవటం ఏమిటి అన్న నా ప్రశ్నలకు అక్కరెడ్డి అమ్మ తిరపతమ్మ జవాబిచ్చింది.

'పాపం ఆ పొలం జానకికి ఎక్కడ దక్కిందయ్యా... చంద్రయ్య ఆ పొలాన్ని అన్యాయంగా ఆక్రమించుకొన్నాడు కదా' అని, ఆ చంద్రయ్య ఎవరో... ఆ చంద్రయ్య ఆ పొలాన్ని ఎలా ఆక్రమించుకొన్నాడో తిరపతమ్మే చెప్పింది వివరంగా.

‘సుబ్బన్న మీరిచ్చిన ఆ మూడెకరాల భూమిని చంద్రయ్యకు తాకట్టు పెట్టి పదివేలు తెచ్చుకొని, జానకి పెండ్లి చేసాడు. పాపం సుబ్బన్నకేం తెలుసు చంద్రయ్య వెయ్యమన్న చోటల్లా వేలిముద్రలు వేసాడులాగుంది. అప్పటికి ఆపై మలిపంటలో సుబ్బన్న ఆ అప్పుతీర్చేసాట్టకూడా. కానీ సుబ్బన్న చనిపోగానే, సుబ్బన్న నాదగ్గర మూడు లక్షలు తీసికొని ఆ మూడెకరాల పొలాన్ని నాకు అమ్మాడు అంటూ అడ్డంతిరిగి ఆ పొలాన్ని ఆక్రమించుకొన్నాడు చంద్రయ్య. చంద్రయ్య గ్రామ వి.ఆర్.ఓ. అవ్వటంతో రెవెన్యూ వారి అండదండలు లభించాయి అతడికి. పాపం జానకి ఏమీ చేయలేకపోయింది.... చంద్రయ్య పచ్చి దుర్మార్గుడు’ అంటూ ముగించింది తిరపతమ్మ.

చంద్రయ్య ఎవడో జ్ఞాపకానికొచ్చాడు. వాడు మాతోపాటు నందిగంపాడులో కొన్నాళ్ళు చదివాడు. వట్టి తుంటరి. చిన్న చిన్న దొంగతనాలు చేసేవాడు వీడెప్పుడు వి.ఆర్.ఓ. అయ్యాడో !

ఆ రాత్రి లింగంపల్లిలోని, నాన్నగారి తరంపెద్దలు, కుర్తి వీరయ్య, సుబ్బయ్య, వణుకూరి పెదరత్తయ్య, భుజంగరెడ్డి, రెడ్డెమ్మ లాంటి వాళ్ళు వచ్చి పలకరించి వెళ్ళారు అలాగే అమ్మ వయసున్న అనసూయ, సందుకోపు కాంతమ్మ, కోమటి సరమ్మ, ఈదర రత్తమ్మ వచ్చి వెళ్ళారు. మరెవ్వరెవ్వరో వచ్చి వెళ్ళారు. రాత్రి పదకొండయింది వాళ్ళంతా వెళ్ళే సరికి.

ఇంతమంది వచ్చివెళ్ళారు... చిత్రం జానకి రాలేదెందుకో.... ? తెలియని అసంతృప్తి ఫీలయ్యాను. రేపైనారాదా అనుకొంటూ నిద్రకు ఉపక్రమించబోతుండగా...

‘గదిలోవున్నారు, మేలుకొనే వున్నారలావుంది’ అన్న తిరపతమ్మ మాటలు వినిపించాయి. దగ్గరగా వేసి వున్న గదితలుపు తెరుచుకొని వచ్చిందెవరో వెంటనే గుర్తించలేక పోయాను.

‘నేను జానకిని’ అంది. అలా అనటంలో మీకు గుర్తున్నానా అనే ధ్వనేదో వుంది. నాలో చిన్నపాటి ఆనందపు అలజడి, వెంటనే మాట్లాడలేక పోయాను.

అవును జానకీ... కాని జానకిలా లేదు. చీర పైటంచును మెడమీదుగా తలపై కప్పుకొని ‘జానకమ్మ’లా వుంది. బొట్టులేని నొస... బోసిమెడ... గతాన నేనెరిగిన ఆకనులలోని మిలమిల కాంతిరేఖలు లేకపోగా ఆకనుల చుట్టూ నల్లని వలయాలు.

‘బాగున్నారా?’ అంది.

‘ఇదిగో ఇలావున్నాను....’ అని కూర్చో అంటూ కుర్చీ చూపించాను, జానకి కూర్చోలేదు.

‘నేనిప్పుడు బాల్యాడి ఆయాని... మీరు కలెక్టరు, మీతోపాటు కూర్చోనే యోగ్యత లేదు’ అంది.

“అందుకేనేమో కలెక్టరుగారిని చూడటానికి ఆలస్యంగా వచ్చావు” అన్నాను.

‘క్షమించండి మండల ఆఫీసులో మీటింగై చెరుకూరునుండి వచ్చేసరికి ఆలస్యమయింది’ అంది.

‘నీగురించి వినవలసినదంతా విన్నాను. చంద్రయ్య మీపొలం ఆక్రమించాడని తెలిసింది. మా బాబాయి సుబ్బన్నకు దఖలుపరచిన పత్రాలు ఏమయ్యాయి?’ అని ప్రశ్నించాను.

‘ఉన్నయ్.’

‘వాటిని వెంటనే తెచ్చి నాకు చూపించు....’ అన్నాను.

‘రేపు ఉదయం తీసికొనివచ్చి చూపుతాను’ అంది.

‘సరే కూర్చో నీతో మాట్లాడాలి’, అన్న నాతో ‘చాలా పొద్దుపోయింది. మీనిద్ర పాడు చేశానేమో... రేపు వస్తానుకదా’ అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

జానకి వెళ్ళాక చాలాసేపటివరకు నిద్రపట్టిందికాదు. జానకితో మరునాడు ఏం మాట్లాడాలో ఒక నిర్ణయానికొచ్చాక నిద్రపోయాను.

మరునాటి ఉదయాన్నే జానకి పొలం కాగితాలను తీసికొనివచ్చి ఇచ్చింది. వాటిని అవతలపెట్టి... ‘ముందు నీతో మాట్లాడాలి’ అన్నాను.

క్షణం ఆడోలా చూసి ‘మాట్లాడండి’ అంది.

సుదీర్ఘంగా మాట్లాడాను. నా బాల్యదశనుండి లింగంపల్లితోనూ అక్కడున్న వ్యక్తులతోనూ పెనవేసికొన్న నా జీవిత ప్రస్థానంలో నా తల్లిదండ్రుల పాత్ర.... సుధతో నాకిష్టంలేని పెళ్ళికి దారితీసిన పరిస్థితులను గురించి చెప్పాను. పెళ్ళి అయ్యాక సుధపట్ల నేనెలా మసలింది... పర్యవసానంగా మీ మనసున నేను లేనట్లుంది, అంటూ సుధ నానుండి ఎలా వెళ్ళిపోయింది చెప్పాను.

అంతా చెప్పి ‘జానకి నా మనసున వున్నదెవరో నీకేనాడో చెప్పివుండవలసింది. చెప్పానుకాదు. నీవూ మౌనంగా వుండిపోయావు. గతాన్ని వదిలేద్దాం... ఈనాడు మనిద్దరం ఒంటరులం, ఈ శూన్యజీవితాలను మనమెందుకు మోయాలి. నీవు నా దగ్గరకు వచ్చేయ్, సుధనుండి విడాకులు తీసికొని నిన్ను పెండ్లాడతాను’ అన్నాను.

నేను మాట్లాడినంత సేపు జానకి తలవంచుకొనే మౌనంగా వుండిపోయింది. నేను ముగించాక చటుక్కున బయటకువెళ్ళి పదినిముషాలలో భుజాన సంచితోవున్న ఓ పిల్లవాడితో వచ్చి.

‘వీడు నా కొడుకు’ అంది.

చాల ముద్దుగా వున్నాడు నన్నుచూస్తూనే ‘నమస్తే’ అన్నాడు చేతులెత్తి.

ముచ్చటేసి దగ్గరకు తీసికొని ‘నీ పేరేమిటి?’ అని ప్రశ్నించాను.

‘శ్రీరాం’ అన్నాడు.

జానకి మనసున నేనున్నాననే తలపు నన్ను పరవశింపచేసింది.

‘ఇక నీవు బడికి వెళ్ళు నాన్నా’ అంటూ కొడుకుని పంపివేసి జానకి నాకేసి తిరిగి ‘మీరు మాట్లాడటం అయిపోయిందికదా ఇక నన్ను మాట్లాడనివ్వండి’ అంది.

‘మాట్లాడు’ అన్నట్లు తలూపాను.

‘శ్రీరాంగారు... ! గతించిన కాలంతోపాటు జారిపోయిన ఆశలను, అదృష్టాలను, అందుకోవాలనే కోరికగాని, పూనిక గాని నాకులేవు. ఇప్పుడు నేనో తల్లిని. పెళ్ళి కూతుర్నికాను, కాలేను. ఇప్పుడు నామందున్న అభీష్టాలు రెండే.... ఒకటి నాకొడుకు భవిష్యత్తును భద్రపరచటం. అగామికాలాన నన్నువాడు ఏవిషయంలోనైన ప్రశ్నించే అవకాశం వాడికి ఇవ్వకుండా వుండగలగటం. ఇక రెండవది, చరమదశలో వున్న మా అంజమ్మ అత్తయ్య శేషజీవితాన్ని ఎలాంటి అశాంతికి గురికాకుండా ఆమెను కడతేర్చగలగటం. ఈ రెండు బాధ్యతలను నిర్వర్తించగలిగితే చాలు.

ఇక మీరింతగా మాట్లాడారు కాబట్టి నా కర్తవ్యంగా. మీకో విషయం చెప్పదలచాను. దయచేసి వినండి. మీరు మీ సతీమణి సుధగారిపట్ల వ్యవహరించిన తీరు సరికాదు. అర్థాంగిగా స్వీకరించాక... ఆమెను మీమౌన తిరస్కారానికి గురి అయ్యేలా ప్రవర్తించటం మీకు ధర్మమెలా అవుతుంది. మీరు ఉన్నతోద్యోగులు ఇతరులకు చెప్పవలసిన వారు. మిమ్మల్ని నమ్మి వచ్చిన వారి జీవితంతో ఇలా నిర్దాక్షిణ్యంగా వ్యవహరించటం క్షమార్హంకాదు.

సుధగారి జీవితం ఇలా చిన్నాభిన్నం కావటానికి, నాప్రమేయం లేకుండానే నేను కారణం కావటం దురదృష్టం.

ఇప్పటికీ మించిపోయిందేమీ లేదు. జరిగిన పొరపాట్లను పునశ్చరణ చేసికొంటూ వుండి పోవాల్సిన పనిలేదు. సుధగారి దగ్గరికి వెళ్ళండి. తప్పుమీది కనుక క్షమించమనండి. సుధగారు గతాన్ని విస్మరించి మిమ్మల్ని అంగీకరిస్తారని నా నమ్మకం... ఎందుకంటే ఆమె భారత స్త్రీ...

నేనిలా మాట్లాడటం నాస్థాయికి అనుచితమని మీకనిపించినా, ఆగ్రహం తెప్పించినా నన్ను క్షమించండి’ అంటూ రెండు చేతులెత్తి నమస్కరించి అక్కడ నుండి వెళ్ళిపోయింది.

జానకి నాకో జ్ఞానదీపికలా గోచరించింది. నామనసు ప్రశాంతమయింది. జానకి నిష్కమించిన దిశగా నేనూ రెండు చేతులెత్తి నమస్కరించాను.

జానకి తెచ్చిన కాగితాలను చూసాను.

వందరూపాయల స్థాంపుపై ఆ మూడెకరాల మాగాణి భూమిని సుబ్బన్న మాకుటుంబానికి అందించిన సేవలకు గాను అతను జీవితాంతం అనుభవించేలా అతనికి దఖలుపరచినట్లు వ్రాసియిచ్చిన స్వాధీనపత్రమే అది.

నేనాభూమిని సుబ్బన్నకు సర్వహక్కులతో రిజిష్టరుచేయమని కదా బాబాయిని కోరింది... మరి బాబాయి ఇలా ఎందుకు చేసినట్లు...? ఏమయితేనేం, చంద్రయ్య మోసానికి ప్రతిగా మంచే జరిగింది. సుబ్బన్న మరణానంతరం ఆ ఆస్తికి హక్కుదారును నేనయ్యాను.

చంద్రయ్యను పిలిపించాను... వచ్చాడు.

‘ఆస్తిని అమ్మేహక్కు సుబ్బన్నకు గాని, కొనేహక్కు నీకుగాని లేవు. నీవు దౌర్జన్యంగా ఆ ఆస్తిని అనుభవిస్తున్నందుకు నీపై క్రిమినల్ చర్య తీసికొని జైలుకు పంపుతాను. నీ ఉద్యోగం కూడ ఊడగొట్టిస్తాను’ అని అతి తీవ్రంగా హెచ్చరించాను.

చంద్రయ్య కాళ్ళ బేరానికి వచ్చి తప్పని ఒప్పుకొని, ఇకముందెప్పుడు ఆ పొలం జోలికి పోనని బైండోవరు వ్రాసియిచ్చాడు.

కాకుమాను రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుకు వెళ్ళి జానకికి ఆ ఆస్తిని సర్వహక్కులతో రిజిస్టరుచేసి మరుక్షణమే కాకుమాను నుండే బాపట్లకు బయలుదేరాను.

“సుధగారికి నా శుభాకాంక్షలు చెప్పండి” అని జానకి నాదగ్గర సెలవు తీసికొని లింగంపల్లి వెళ్ళింది.

సుధ సమక్షంలో నిలచి ‘సుధా నన్ను క్షమించు మనం గతాన్ని మరచిపోదాం, చిత్తూరువెళదాంరా...’ అని కోరాను అది కోరటంకాదు, వేడికొన్నాను.

నాకేసి, నాకళ్ళ కేసి, సుదీర్ఘంగా చూసిన సుధ, ఆ నాకళ్ళలో ఏంచూసిందో... ఏం నమ్మిందో...

‘క్షమించటం అంతటి మాటెందుకు లెండి, చిత్తూరుకుకాదు ముందు తిరుపతికి ఆ తర్వాతే చిత్తూరుకు’ అంది.

తిరుపతికి వెళ్ళాము. కాలిబాటన నడిచి పైకెళ్ళాలంది సుధ. మెట్లెక్కే పైకి వెళ్ళాం. సుధ నాచేత తలనీలాలిప్పించింది. పుష్కరిణిలో తనతో పాటు మునకలు వేయించింది. నాచేత పట్టుధోవతి, ఉత్తరీయం కొనిపించి కట్టించింది. తానూ పట్టుచీర ధరించి.....

‘మీరు ఈ జిల్లా కలెక్టరు కావచ్చు కాని మనం సామాన్య భక్తుల్లా క్యూలో స్వామిని దర్శించాల్సిందే అంది’. అలాగే చేసాం.

మరునాడే చిత్తూరు బయలుదేరిన కారులో వెనకసీటులో నాప్రక్కన కూర్చొన్న సుధ చిన్నగా నిద్రలోకి జారిపోగా ఆమెతల నా వక్షస్థలంపై వాలినతీరు... ఇక మనం ఒకటే అన్నట్లుండా అనిపించింది.

నాలో వచ్చిన మార్పుకు నాకే విచిత్రంగాను ఆశ్చర్యంగాను వుంది. గతంలో కలెక్టరుగా ఎన్నోమార్లు, భీష్ మినిష్టరు, గవర్నరు లాంటి వి.ఐ.పి.లు వచ్చినపుడల్లా ప్రోటోకాల్ అనుసరించి తిరుమలకు వచ్చాను. కానీ నేనేనాడు తలనీలాలివ్వలేదు, దైవదర్శనం చేసుకోలేదు. నన్నిలా మార్చింది సుధనా... జానకియా...?

నా అంతరంగంలోని ఈ ప్రశ్న... నిదురలోనున్న సుధనెలా తాకిందో.....? గభుక్కున మేల్కొన్న సుధ ‘ఇంకెవరు... జానకి గారే’ అంది.

అనటమేకాదు... ‘మరో మూడునెలలకు మన మ్యారేజిడే వస్తుంది. అప్పుడు మనం మళ్ళీ తిరుమల వస్తాం... జానకి గారితోసహా. ఆమె ఆశీస్సులు నేను తీసికోవాలి’ అంది.

‘అంటే మళ్ళీ నా తలనీలాలు... ఇక మళ్ళీ నాకీ గుండు తప్పదా?’ అన్నాను.

‘మీరిలాగే బాగుంటారు’ అంది గోముగా...

ఏం మాయ చేసావో

కోసూరి ఉమాభారతి

శ్రీ జయ నామ సంవత్సర ఉగాది (మార్చి 31, 2014) సందర్భంగా
వంగూరి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా వారు నిర్వహించిన
19 వ ఉగాది ఉత్తమ రచనల పోటీ లో
ఉత్తమ కథానిక విభాగం - ప్రశంసాపత్రం

★★★★

... ధైరవీ రూంలో నిశ్చబ్దంగా ఉంది. రిక్లైన్లో జారిగిలబడి నేను, పక్కనే కూర్చుని మాగజైన్ తిరగేస్తూ నవీన్,

డాక్టర్ కోసం వెయిట్ చేస్తున్నాము.

ఈ మధ్యనే, నా ఈ స్థితికి కారణం 'ఫలానా' అని నాకే నిశ్చయంగా అనిపించింది. నా భర్త సమక్షంలోనే, ఆ విషయంగా నోరు విప్పాలని నిర్ణయించుకొని, ఈ జాయింట్ ధైరవీ సెషన్ కి నవీన్ తో సహా వచ్చాను.

శారీరక రుగ్గుతలు లేని నేను, కొంతకాలంగా తలనొప్పులతో బాధపడుతూ - ఉదాసీనంగా ఉంటున్నానని, సైకియాట్రిస్ట్ - లీనా కార్టర్ వద్దకు వెళ్ళమని ప్రోత్సాహించిందే నవీన్. రెండేళ్లగా, ఒక్కొప్పుడు నాతో ధైరవీలో పాల్గొంటారు కూడా.

నాలో చోటుచేసుకున్న మానసిక శూన్యత గురించి, కనీసం డాక్టరుకైనా సూటిగా చెప్పకుండా కాలయాపన చేసాను ఇన్నాళ్ళు. మా నాన్నగారి అస్వస్థత వల్ల కొంత, వ్యక్తిగత సంశయాలతో, సంకోచాలతో మరికొంత సమయం గడిచిపోయింది.

ఇక ఇప్పుటికైనా...

వీలయినంత నిబ్బరంగా - నొచ్చుకోక, నొప్పించక నా మనసు విప్పి మాట్లాడే శక్తినివ్వమని దేవుణ్ణి ప్రార్థించాను....

కాసిని మంచినీళ్ళు తాగి, వెనక్కి వాలి, నా ఆలోచనలని కాసేపు పక్కకి నెట్టాను.

**

మరో రెండు నిముషాల్లో, డా. లీనా వచ్చి పక్కనే కూర్చుంటూ,....“రిలాక్స్ గా ఉన్నావుగా?” అంది.

ఔనన్నట్టు తలాడించాను. “ఈ రోజు, లెట్ మి లీడ్ యూ,” అంది.

“మహతీ, ఇంత చక్కని జీవితం, ప్రేమించే భర్త, పిల్లలు - అన్నీ ఉన్నా నీలో ఈ నిరాశ, నిస్సహాయతే కారణమేంటో చెప్పు. సంకోచపడవద్దు. అంతే కాదు, జస్ట్ లైక్ యూ వాంటెడ్ - నీ భర్త, డా. నవీన్ కూడా జాయిన్ అయ్యారు,” అంటూ నా చేతిని మృదువుగా తాకింది.

నిముషం సేపు నా గుండె లోతుల్లోకి తరచి చూసాను.

ఇరవై సంవత్సరాల వెనక్కి తీసుకొని వెళ్ళాయి నా ఆలోచనలు.

ఒక్కసారిగా నాలోని భావాలు, భావనలు పెల్లుబికి మాటలుగా బయటపడ్డాయి.....

...“నా పందొమ్మిదవ యేట, అనారోగ్యంతో ఆసుపత్రిలో చేరిన అమ్మకి, సమయానికి అవసరమైన రక్తం దొరక్క చనిపోయింది.

ఆ బాధ నుండి కలిగిన స్పృహతో రక్తదానం, శ్రమదానం చేయడం మొదలు పెట్టాను. అదే టైంలో రెడ్-క్రాస్ లో వాలంటరీ జాబ్ చేస్తున్న నవీన్ తో పరిచయమయి, ఆయనలోని నిస్వార్థత, మంచితనం నచ్చే, ఆయన మార్జెట్ ప్రొజెక్ట్ యాక్టివ్ చేసాను. ఒకరికి సహాయ సహకారాలు అందించడంలో ఎంత తృప్తి ఉందో ఆయన్ని చూసే నేర్చుకున్నాను.

చెల్లెలు వైదేహి అంటే ప్రాణం నవీన్ కి. మా పెళ్ళికి ఆరు నెలల ముందే ఆ చెల్లెలికి యాక్సిడెంటయ్యి కిడ్నీ ట్రాన్స్ప్లాంట్ అవసరమయ్యింది. ‘పెల్టెక్ మాచ్’ అవడంతో తన కిడ్నీ ఇచ్చి చెల్లెల్ని కాపాడుకున్నారు. నేనూ ప్రోత్సహించాను. గర్వపడ్డాను.

వివాహమయ్యాక మేము అమెరికా వచ్చేసాము. హ్యూస్టన్, టెక్సాస్ లో స్థిరపడ్డాము. ఆయన చేపట్టే సామాజిక సహాయక కార్యక్లాలో, వైద్య పథకాల్లో, పాలుపంచుకోగలగడం ఎంతో తృప్తినిస్తుంది. అంకితభావంతో, అన్నిటా నేనాయనకి చేయూతనివ్వడాన్ని తన అదృష్టంగా భావిస్తారు నవీన్.

రెడ్-క్రాస్ కి మేము రెగ్యులర్ బ్లాడ్ డోనర్స్ కూడా.

నాది రేర్ బ్లాడ్ గ్రూప్ అవడంతో క్రమం తప్పకుండా డొనేట్ చేస్తుంటాను,” ఒక క్షణం ఆగాను.

“నా భర్త మాట నాకు వేద వాక్కు. మనసా వాచా ఆయన్ని అనుసరించడమే నాకు ఆనందం, భావ్యం కూడా,” గొంతు తడారి పోవడంతో, మళ్ళీ ఆగాను.

ఒక్కసారిగా దుఃఖం పెల్లుబికింది. పక్కన కూర్చున్న మా వారు టీష్యూ అందించి భుజం మీద చేయి వేసారు.

లీనా నీళ్ళ గ్లాస్ అందించారు. నీళ్ళు సిప్ చేసి, మా వారి చేతిని సున్నితంగా భుజం మీద నుండి తీసాను.

డాక్టర్. లీనా నా చేతిపై తట్టింది. ధైర్యంగా, ప్రోత్సాహకరంగా అనిపించింది.

మళ్ళీ పెదవి విప్పాను. నా మనసులోని వ్యధ చెప్పడానికే.

“నా ఆడపడుచు వైదేహీకి వివాహమై యేళ్ళు గడిచినా సంతానం కలగకపోవడం ఇరువైపుల పరివారినికి మనస్తాపం కలిగించింది. ఆమె ఎప్పటికీ తల్లి కాలేదని తెలిసినప్పటి నుండి వైదేహీ విపరీతమైన ఆందోళనకి, అసహనానికి గురయ్యేది. ఎవరు చెప్పినా, అనాధ బిడ్డని మాత్రం వొడికెత్తుకోడానికి సుముఖత చూపలేదు. మానసికంగా క్రుంగిపోయింది. ఆమె పరిస్థితికి మా వారు చాలా ఆందోళన పడతుండేవారు.

అదే సమయంలో నేను మూడోసారి ప్రెగ్నెంట్ అయ్యాను. పదేళ్ళ తరువాత మళ్ళీ అనుకోని గర్భం? ‘ఆన్-ప్లాన్ ప్రెగ్నెన్సీ’. అప్పుడు మా అబ్బాయి వంశీకి పదకొండు, అమ్మాయి రాగిణికి పదేళ్ళు నిండాయి. కొద్దిగా అలోచించాము.

‘అయితే ఏమిటి? పర్వాలేదు. మూడో బిడ్డని సంతోషంగా పెంచుకోవచ్చని కూడా అనుకున్నాము.

నాకు ఆరోనెల నిండింది. అప్పుడే.. అప్పుడే.. మాకు పుట్టబోయే ఆ బిడ్డని,

తన చెల్లెలుకి దత్తత ఇద్దామన్నారు మా వారు.

“ఇలాగైనా నా చెల్లెలి జీవితంలో సంతానం లేని లోటు తీర్చగలిగితే నా జన్మ సార్థకమౌతుందని భావిస్తాను. మన బిడ్డనైతే ఓ వరంలా ఆహ్వానిస్తుంది వైదేహీ,” , “ఏమంటావ్?” అని కన్నీళ్లు పెట్టుకున్నారు, నా దగ్గర.

అయోమయంలో కొట్టుమిట్టాడాను. ఆయన్నంత బేలగా ఎన్నడూ చూడలేదు. ఏనాడు ఆయన మాట కాదనలేదు. ఆ రోజున, అప్పుడు, నా బిడ్డని దత్తతిద్దామన్నా కూడా నేనేమీ అనలేదు.

ఫలితంగా నేను కన్నబిడ్డ, నా ఆడపడుచు వైదేహీ కూతురుగా జర్మనీలో పెరుగుతుంది. బిడ్డ ఐదేళ్ళదవుతుంది,” అంటూ ఇక ఆపుకోలేని ఉద్వేగంతో నాలో ఒక్కసారిగా దుఃఖం పెల్లుబికింది.

ఓ క్షణం ఆగి, ఆ దుఃఖాన్ని దిగమింగుకున్నాను.....

“.. నా నుండి దూరంగా పెరుగుతున్న నా పాప పేరు ‘మమత’. పొత్తిళ్ళలో పాప దూరమైనప్పటి నుంచీ లోలోపల కుమిలిపోతున్నాను. మనసికంగా మోడువారాను.

ఎంత నచ్చచెప్పుకున్నా, ఆ బిడ్డని వీడి నేను ఉండలేకపోతున్నాను. నా నుండి నా బిడ్డని చీల్చడం న్యాయం కాదని నా అణువణువు క్షోభిస్తుంది. ఆ బాధని, గుండెకోతని ఓర్చుకొనే శక్తి క్షీణిస్తుంది. ఈ బాధ, నిస్పృహలే నా ఈ స్థితికి కారణం. నిజానికి ఐదేళ్ళ గా ఈ విషయంగా మధనపడుతూనే ఉన్నా, రెండేళ్ళగా థెరపీ సెషన్స్ కి వస్తున్నాను,” ఆగాను.

“అదీ కాక, వైదేహీకి ఆ బిడ్డ వల్ల ఎనలేని ఆనందాన్ని కలిగించగలిగామని తెలిసినా, నాలో అసహనం పెరిగిపోతూనే ఉంది. కన్నబిడ్డని దానం ఇచ్చేటంత ఉదారత్వం నాలో లేదని తేలిపోయింది. నాలో దయ, సానుభూతికి బదులు ఇంతటి స్వార్థం ఉందని, నిరాశ కలుగుతుంది. సిగ్గుగా కూడా ఉంది. ఆ నిర్వేదాన్ని కూడా తట్టుకోలేను,” కన్నీరుమున్నీరయ్యాను.

గదిలో అంతా నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. నవీన్ కళ్ళు తుడుచుకున్నారు.

**

ఇంటి దారి పట్టాము. మా వారు మౌనంగా ఉన్నారు. కారు దూసుకుపోతుంది నా ఆలోచనల్లా.

ఇన్నాళ్ళగా, నా పేగుబంధం నన్ను నిలదీస్తున్నా, భరిస్తూ నాలో నేను కుమిలిపోవడం మినహా పెదవి విప్పి మాట్లాడలేదు. అటువంటిది, ఈ రోజు నా వ్యధని నిష్కర్షగా చెప్పినందుకు, పాపం! నవీన్ ఎంత బాధపడుతున్నారో, ఎలా ఫీల్ అవుతున్నారో అని కూడా ఆదుర్దాగా ఉంది.

కన్న బిడ్డని దత్తతచెప్పినా, మోడువారిన తన చెల్లెలి జీవితంలో సంతోషాన్ని నింపానని తృప్తి పొందేవారు, ఈ రోజు వరకు. ఆయన మనస్సుకి క్షోభ కలిగించానేమో అని కష్టంగా ఉంది.

**

కారు ఫోను రింగ్ అయింది.... జర్మనీ నుంచి మా అడపడుచు, వైదేహి కార్. స్టీకర్ ఆన్ చేసి, “హలో వైదే ఇంటికి రాగానే నేనే చేస్తానులేమ్మా,” అని నేనంటుండగానే,

“వదినా, ఒక్క సెకెండ్ విను. హార్టీ కంగ్రాచ్యులేషన్స్ టు యు. నిన్న రాత్రి అన్నయ్య చెప్పాడు. నీవు రాసిన నవలకి అవార్డు రావడం ఇజ్ గ్రేట్. మీకు దేవుడు ఇంకెన్నో సంతోషాలని ఇవ్వాలని కోరుకుంటాను.

పోతే, నాకు వరాలిచ్చే దేవుళ్ళు మాత్రం మీరే. అందుకే మీకు నా ప్రత్యేక ఆహ్వానం.

ఎంతో ఉన్నతమైన త్యాగాన్ని చేసి నాకో సంతోషాల ప్రపంచానిచ్చారు మీరిద్దరూ .

ఆ సంతోషానికి నెలరోజుల్లో ఐదేళ్లు నిండబోతున్నాయి. ఆ సందర్భంగా, సమ్మర్ కనుక, మీరంతా జర్మనీకి రావాలి. మీకేమి శ్రమ లేకుండా కాన్సులేట్ నుండి వీసా క్లియరన్స్, ట్రావెల్ కూడా ఏర్పాటు చేయిస్తాను. ఓకే నా?” అంది వైదేహి గుక్క తిప్పుకోకుండా.

ఎన్నో భావాలతో మా ఇద్దరి కళ్ళు తడయ్యాయి. నేనేమీ మాట్లాడలేకపోయాను. నవీన్ మాత్రం క్షణమాగి, “అదేమీ వద్దు కానీ వైదే, నేను నా కాలెండరు చూసి చెబుతాను, అంతవరకు ఆగు. మళ్ళీ మాట్లాడతాములేమ్మా నీతో,” అని ఫోన్ పెట్టేసి కళ్ళు తుడుచుకున్నారు.

**

ఇల్లు చేరి, కాఫీ కలుపుకుంటూ ఫోన్ మెసేజ్స్ వింటున్నాము.

“హలో మహతి, ఓ ఇంటర్వెస్టింగ్ కేస్ నీకు అసైన్ చేసాము. నాలుగేళ్ల పాప. షి ఇజ్ ఎ జర్మన్ గర్ల్.

షి ఇజ్ ఇన్ హాస్పిటల్ ఎండ్ సఫరింగ్. తక్షణమే మనం కేస్ టేకప్ చెయ్యాలి. కాని రేపు పొద్దున్న గాని అమ్మాయిని చూడలేమంట.

అందుకే, ఎనిమిదింటికి కౌంటీ హాస్పిటల్లో కలుద్దాం,” అంది మా చైల్డ్ వెల్ఫేర్ అడ్వకేట్, వ్యాస మల్లోత్త. ‘ఫోర్-ఇయర్ ఓల్డ్ జర్మన్ గర్ల్’ అని వినగానే, మళ్ళీ మమత జ్ఞాపకంతో ఉలిక్కిపడ్డాను.

‘హోరిస్ కౌంటీ చైల్డ్ వెల్ఫేర్’ శాఖ కి నేను డైరెక్టర్ గా పని చేస్తున్నాను. నా కింద ఏడుగురు సోషల్ వర్కర్స్ పనిచేస్తారు. అయినా ఏదైనా యునీక్ కేస్, లేదా అన్యూజువల్ సిట్యుయేషన్ ఉంటే, నాకే ఫోన్ చేస్తుంటారు. నేను నిరవధికంగా ఆన్ కాల్, ఆన్ పేజర్ ఉన్నట్టే.

వ్యాస ఫోన్ చేసిందంటే, ఇదేదో అటువంటి విషయమే అయ్యుంటుంది.

**

పొద్దున్నే వెళ్లాను. పాపని ఎమ్బర్లెన్సీ రూం నుండి ఐ.సి.యు కి తెచ్చారని తెలుసు. వివరాలు పరిశీలించాను. పేరు ‘మియా పీటర్స్’. తల్లితండ్రులతో ‘మియా’ కార్లో ప్రయాణిస్తుండగా ఆస్టిన్ వద్ద ఎదురుగా వచ్చే పెద్ద ఫర్లీచర్ ట్రక్ గుడ్డేసిందట. కార్లో ఉన్న ‘మియా’ పేరెంట్స్ ఇద్దరూ, ‘మియా’ కుక్కపిల్లతో పాటు అక్కడికక్కడే మరణించారని రిపోర్ట్. జర్మన్ పౌరసత్వము ఉన్న ఈ ఫామిలీ రెండేళ్ళుగా మెక్సికోలో ఉన్నట్టు డాక్యుమెంట్స్ ఉన్నాయట.

యాక్సిడెంట్ లో ‘మియా’ మాత్రం కారు నుండి విసిరివేయబడి ప్రాణాలతో మిగిలిందట. ఆర్థన్ గా డిక్లార్ చేసి, పోలీస్ సహాయంతో హాస్పిటల్ కి, మా పర్యవేక్షణలోకి పంపబడింది ‘మియా పీటర్స్’.

**

ప్రాథమిక వివరాలు డాక్యుమెంట్ చేసి, కేస్ టోకప్ చేశాను. తరువాత, అడ్వకేట్ వ్యాసతో వెళ్ళి, ‘మియా’ ని ఎడ్మిట్ చేసిన డాక్టర్ ని కలిసాము. ‘మియా’ కి రిబ్ ఫ్రాక్చర్ తో పాటు, ఇంటర్నల్ గా కూడా బ్లీడింగ్ అవుతుందని తెలిపారు. గాయాలు శుభ్రం చేసాక, ప్రాథమిక ఫైండింగ్ తో ఐ.సి.యు కి ట్రాన్స్ఫర్ చేశారట.

“ఆ పాప ఇప్పుడు స్టేట్ డిపెండెంట్ ఆర్థన్ గా నమోదు అవుతుంది. ప్రకటనలు విడవడతాయి. ‘మియా’ సంబంధితులకు, అమ్మాయి పట్ల హక్కుతో కూడిన బాధ్యత తీసుకోవడానికి, అప్పటినుండి ఆరు నెలల వ్యవధి ఉంటుంది. నా అంచనా ప్రకారం పాప పేరెంట్స్ - ఇల్లీగల్ ఇమ్మిగ్రెంట్స్ అయి ఉండవచ్చు. పాప బాధ్యత తీసుకునే బంధువులు ఉంటారని కూడా అనుకోను.

ఈ ఆరు నెలల్లో పాపని ఆరోగ్యవంతురాలిగా చేసి, ఫాస్టర్ చైల్డ్ గానో, అడాప్టెడ్ చైల్డ్ గానో సరైన వారి ప్రాపకంలో ఉంచుతావనే, ‘మియా’ కేస్ నీకప్పగిస్తున్నా. న్యాయపరమైన ఏ విషయమైనా నేను చూసుకుంటాను,” అంటూ నాకు అన్ని వివరాలు ఇచ్చింది అడ్వకేట్ వ్యాస. ప్రత్యేక పరిస్థితివడంతో, ఎల్లవేళలా పేషంట్ ‘మియా’ ని విజిట్ చేయగలిగేలా నాకు ‘విజిటింగ్ ప్రీవిలేజెస్’ ఏర్పాటయ్యాయి.

**

ఐ.సి.యు లో అడుగు పెట్టిన నేను ‘మియా’ బెడ్ వద్ద నిలబడి తడేకంగా ఆ నాలుగేళ్ల బిడ్డని చూశాను. చిన్న దేవతలా ఉంది ‘మియా’. అమాయకత్వం, స్వచ్ఛత కలబోసినట్టుగా అద్భుతమైన రూపం, గులాబీ రంగు ఛాయ. పాపంత పొడవునా నల్లని వొంకల జుట్టు. తీసి పక్కకి కట్టి ఉంది. కాళ్ళు దాటి పక్కల వరకు ఉంది ‘మియా’ జుట్టు.

మంత్రం వేసినట్టు అలా చూస్తుండిపోయాను. తీర్చి దిద్దిన కనుదోయి, సంపెంగ మొగ్గలాంటి మోము. ఆ పాప రూపం నాగుండెల్లో నిండిపోయింది. ఎటునుండో ఏదో చల్లని చిరుగాలి నన్ను నిలువెల్లా తాకినట్టుగా అనిపించింది. నాకే అర్థమవ్వని అనుభూతితో మనసు, శరీరం కూడా దూది పింజల్లా తేలికగా అనిపించింది.

కన్నీటి చారికలతో నిండిన 'మియా' 'చక్కని చెక్కిళ్ళు, తల్లి కోసం తల్లడిల్లిన పసిపాపని గుర్తు చేసాయి.

గులాబి పెదవులు మీద, నాజుకైన చేతుల మీద, వొదిగిపోయిన శరీరం మీద కూడా ఆక్సిడెంట్ వల్ల అక్కడక్కడ కమిలిపోయింది.

బయట ప్రపంచంతో సంబంధం లేనట్టుగా, స్వహా లేనట్టు పడుంది నాలుగేళ్ల 'మియా'. 'అమ్మానాన్నలతో పాటు తన పెంపుడు కుక్క కూడా ఇక లేదని తెలీదు ఆ చిట్టితల్లికి' అనిపించింది.

**

'మియా' కి ఫ్లూయిడ్స్, మందులు ఇస్తున్నారు. ఎదురుగా కూర్చున్నాను.

నెతనియల్ హాతోర్న రాసిన "స్కార్లెట్ లెటర్" నవల లోని 'పెర్ల' అనే చిన్నమ్మాయి కారెక్టర్ గుర్తొచ్చింది. 'పెర్ల' ని 'అందమైన చిన్నారి దేవతగా', అసలు 'ఎల్ఫ్ చైల్డ్' ఏమో! అన్నట్టుగా అందంగా ఉందని అభివర్ణించాడు రచయిత.

'మియా' అలా అనిపించింది. 'పెర్ల' లాంటి 'మియా' ని తడేకంగా చూస్తున్నాను.

వెనుకనుండి, "మిస్. మహతి," అన్న పిలుపుతో తిరిగి చూసాను. చేతిలో 'మియా' మెడికల్ చార్ట్ తో డాక్టర్. విలియమ్స్. 'మియా' పరిస్థితి క్రిటికల్ అని వివరించి, కాన్సల్ట్ పెడదామన్నాడాయన. ప్రాథమికంగా ఫ్లూయిడ్స్, బేసిక్ ట్రిట్మెంట్ మొదలు పెట్టారుట. 'మియా' పరిస్థితి విని బాధ, నిరాశ కలిగాయి. 'ఎలాగైనా 'మియా' ని కాపాడుకోగలిగితే బాగుణ్ణు' అనుకున్నాను.

మావారిని కన్సల్టింగ్ పీడియాట్రిషన్ గా రిక్వెస్ట్ పెట్టాను. ఆ పసిపిల్ల ఆరోగ్యం కుదుట పడాలని దేవుడికి దణ్ణం పెట్టుకున్నాను. నవీన్ కోసం చూస్తూ, 'మియా' ఎదురుగా కూర్చున్నాను.

**

'మియా' పై 'పానల్ ఆఫ్ టెస్ట్స్ - స్టాబ్' అని ఆర్డర్స్ పెట్టారు నవీన్. ఉన్న రిపోర్ట్స్ పరిశీలించాక, కళ్ళలోకి డ్రాప్స్, గాయాలకి క్రిమ్స్ మొదలు పెట్టించి డౌంట్ కి వెళ్ళారు.

'మియా' స్వహాలోనే మెలుకువగా ఉన్నా, కళ్ళు తెరవడం లేదంటారు నర్సింగ్ స్టాఫ్. 'ఇంగ్లీష్ కూడా రాదేమో! అర్థమవ్వదేమో!' అని అనుమాన పడుతున్నారు వారు.

ఎక్స్ట్రిమ్ ఎనీమియా అని తేలడంతో ముందు ఏమర్చేస్తేగా బ్లడ్ ట్రాన్స్ఫ్యూజన్ కి ఆదేశించారు నవీన్.

'మియా' బ్లడ్ గ్రూప్ బి-నెగిటివ్ (B Negative) లిమిటెడ్ అవైలబిలిటీ అన్నారు ఆసుపత్రి వాళ్ళు.

ఒక్కసారిగా నా తల తిరిగినట్టుయింది.

నాదీ, బి-నెగిటివ్ (B Negative) రేర్ బ్లడ్ టైప్. ప్రపంచంలోని ఐదు శాతం జనాభాలోనే ఉంటుందట B- (B Negative). ఏమిటి మాయ? ఇంతటి కోయినిడెన్స్? ఈ సమయంలో, నా ఆధీనంలో అనారోగ్యంతో కొట్టుమిట్టాడుతూన్న చిన్నపిల్లకి, రక్తం అవసరమవడం? అందునా అదే రేర్ బ్లడ్ గ్రూప్ కావడం? చిత్రంగా లేదూ? ఒక్కసారి మా అమ్మకూడా జ్ఞాపకమొచ్చింది.

సరిపడా బ్లడ్ సప్లై ఉండేలా ఏర్పాటు చెయ్యడానికి నవీన్ ఫోన్లో మాట్లాడుతున్నారు.

కాసేపటికి నా వద్దకు పరుగన వచ్చారు, “నీవు వెంటనే ఎం.డి. ఆండర్సన్ కాన్సర్ విభాగానికి వెళ్ళు. ప్రత్యేకంగా నీ ‘బ్లడ్ డ్రా’ కి ఏర్పాటు చేసాను. ప్రాసెసింగ్ పూర్తయితే, క్రాస్ మాచ్ అయ్యాక ‘మియా’ కి నీ బ్లడ్ కూడా పనికొస్తుంది. లేదా నీది ఉంచుకొని దాని బదులు ఎమ్బెర్లెన్సీ కేటగిరీ నుండి మనకి ఇస్తారు.

రేర్ బ్లడ్ డోసర్ గా నువ్వు సిస్టంలో ఉన్నావు. క్రైటిరియా చెక్ చేసాను. ఎవ్రితింగ్ ఓకే. ఆలస్యం చేయొద్దు. ఈ లోగా ఇక్కడ ఉన్న బ్లడ్ ఎక్కించడం మొదలు పెట్టేస్తారు,” అంటూ అక్కడినుంచి కదిలారు.

కొద్దిక్షణాలకి మళ్ళీ వెనక్కి వచ్చి నా చేయందుకున్నారు నవీన్. “మహి, ‘మియా’ని రక్షిద్దాము. బంగారు బొమ్మలా ఉంది ఆ పాప. హోప్లేస్ అనలేము కాని, ఇంటర్నల్ బ్లీడింగ్ ఆపి, కొంత వర్కప్ చెయ్యాలి. టెస్ట్స్ అన్నీ తిరిగొచ్చాక చూద్దాము,” అన్నారు.

**

వారం రోజులయినా, మియా కళ్ళు తెరవాలని ప్రయత్నిస్తుండే కానీ, వెంటనే గట్టిగా మూసేస్తుంది. చర్మం మీద అక్కడక్కడ ఏర్పడ్డ గాయాలు తగ్గు మొహం పట్టడం లేదు.

నవీన్ అది గమనించి, మరిన్ని టెస్ట్స్ ఆర్డర్ చేసారు. గాయాలకి క్రీమ్స్, షాబెంట్ ఆయిన్మెంట్స్ ఆర్డర్ చేసారు.

ఎండ తగలకుండా ఉండేలా, మియా పడక స్థలం మార్పించి, కర్టన్ షీర్స్ పూర్తిగా దగ్గరికి లాగించేసారు.

నేను, నర్సింగ్ స్టాఫ్, నవీన్ అక్కడే ఉండగా, మొదటి సారి ‘మియా’ కళ్ళు తెరిచి నన్ను తడేకంగా చూసింది.

“మమ్మా, మమ్మా,” అంటూ నా వైపు చేతులు చాచింది. ఆశ్చర్య పోయాను. దగ్గరగా వెళ్ళి ఎదురుగా కూర్చున్నాను. ఏడుస్తూ, నన్ను అమాంతం వాటేసుకుంది.

నాకు తెలియకుండానే, నా రెండు చేతులు ‘మియా’ చుట్టూ వేసి గుండెలకి హత్తుకున్నాను. నే పొగొట్టుకున్న పెన్నిధి తిరిగి నా వొడి చేరిందనిపించింది. అద్భుతమైన అనుభూతి, ఆవేదన మిళితమై కన్నీరైంది. ‘మా మమతేమో’ అని ఓ అర్థం లేని పిచ్చి ఆలోచన కూడా కలిగింది.

అసలు ‘మియా’కి అడాప్షన్ కాని, ఫాస్టెరింగ్ ఫామిలీ కాని, సమకూరకపోయినా మరేమీ పర్వాలేదు.

‘మియా’ నాకు ఆ దేవుడిచ్చిన కానుకగా భావిస్తాను’ అనుకున్నాను. ‘మియా’ ని మెల్లగా తిరిగి బెడ్ మీద చేర్చి, ముఖం మీద పడుతున్న ముంగురులు వెనక్కి తీస్తుండగా నా భుజం మీద చేయి వేసారు నవీన్. “కళ్ళు తుడుచుకో, కాఫీ తాగి వద్దాము. ఈ లోగా ‘మియాని’ ఐ.సి.యూ నుండి రూం కి మారుస్తారు,” అన్నారు..

**

కాఫీ తీసుకొని, మాకు అలవాటైన కార్నర్ టేబిల్ వద్ద కూర్చున్నాము. ఆలోచిస్తూ, కాఫీ సిప్ చేస్తున్నాను.

నా చేతిని తన చేతుల్లోకి తీసుకున్నారు నవీన్.

“మియా’ ఆరోగ్య స్థితి కాస్త క్లిష్టమైనదేనని నా వోవీనియన్. ఏమైనా నాకూ ‘మియా’ మీద జాలిగా ఉంది. నీకు ఆ అమ్మాయి మీద ఎటువంటి భావన ఉందో నాకు తెలుసును. మన బిడ్డ, మమత విషయంగా, నా వల్ల నీకు కలిగిన బాధకి, నన్ను క్షమించు. నీకు ‘ఓకే’ అయితే, ఆరు నెలల వ్యవధి తరువాత లీగల్ గా ‘మియా’ ని ఎడాప్ట్ చేసుకునే అవకాశం మనకి ఉంటుంది,” ఆగి నా వంక చూసారు. నేను మౌనంగా ఉండిపోయాను.

“వెలుతురుకి కళ్ళు తెరవక పోవడం, కనబడని జ్వరం, తగ్గుముఖం పట్టని స్కిన్ లీజన్ చూస్తే, లోపల ఏదో రుగ్మత ఉందని అనుమానం. ‘ఆటో - ఇమ్యూన్ డిజీజ్’ అని సస్పెక్ట్ చేస్తున్నాను. మరిన్ని టెస్ట్స్ ఆర్డర్ చేశాను.

మన అదృష్టం బాగుంటే, ‘మియా’ కున్న ఆరోగ్య స్థితి మెరుగవునేమో! లేదంటే, ఆ పసిపిల్లకి మన శాయశక్తులా సహాయసహకారాలన్నా అందించగలిగిన వాళ్ళమవ్వచ్చు. ఈ లోగా మన పిల్లలతో ‘మియా’ విషయం మాట్లాడుదాము,” అన్నారు నవీన్. “ప్రేమని పంచడానికి మన కడుపున పుట్టిన బిడ్డే అయి ఉండాలని లేదు కదా, మహి,” అని కూడా అన్నారు ఉద్వేగంగా.

**

బ్లడ్ ట్రాన్స్ఫ్యూజన్ అయ్యి, ఇంటర్నల్ బ్లీడింగ్ తగ్గి, పరిస్థితి మెరుగవుడంతో, ఐ.సి.యూ నుండి రూం కి మార్చారని అర్థమయ్యింది. నా కోసం అడిగిందట మియా..

ఆ అమ్మాయి అందమైన తేనె రంగు కళ్ళు నా కోసమే వెతుకుతాయని, నాకోసమే ‘మియా’ నవ్వుతుందనీ అన్నారు స్టాఫ్. నేను దగ్గర లేని సమయంలో కళ్ళు మూసి పడుకునే ఉంటుందట ‘మియా’.

తన పొడవాటి జుట్టుని మాత్రం చిక్కు తీసి దువ్వనిస్తుందట. కత్తిరిస్తామంటే, ఎదురు తిరిగి ఏడ్చిందట. మియాకి ఇంగ్లీష్ రాదు. మొత్తానికి సైగలతోనే మానేజ్ చేస్తుంది.

**

మరో పది రోజులకి, పాప వంటి మీది గాయాలు తగ్గుముఖం పట్టి, జ్వరం పోయింది.

లేచి నడవమంటే, నొప్పులని సైగ చేస్తూ ఏడుస్తుందట. రిబ్ ఫ్రాక్చర్, యాక్సిడెంట్ దెబ్బల వల్ల కూడా నొప్పులు, వాపు ఉండడం సహజమన్నారు డాక్టర్లు.

నన్ను, “మమ్మా,” అని మాత్రం నోరారా ప్రేమగా పిలుస్తుంది. నేను తినిపిస్తే మాత్రం చక్కగా తింటుంది. నేను రోజూ తన దగ్గరున్నప్పుడు తన పనులన్నీ చేసుకుంటుంది. పిల్లల వార్డ్ వరకు మెల్లగా నాతో, చేతికర్ర సాయంతో నడుస్తుంది, కూడా.

వారానికి మూడు సార్లు ఓ జర్మన్ ట్రాన్స్లేటర్ “మియా’ని విజిట్ చేసి, ఇంగ్లీష్ నేర్పేలా ఏర్పాటు చేయించగలిగాము.

**

‘మియా’ ఆరోగ్యాన్ని నిత్యం సమీక్షిస్తున్న నవీన్, తాను అనుమానించినట్టే, ‘మియా’ కి ‘ఆటో-ఇమ్యూన్’ వ్యాధి - ‘లూపస్’ ఉందని తేలిందన్నారు. సబ్-క్యూబేనియన్ గా - స్కిన్ రాషన్, స్వల్పంగా జాయింట్ పైన్, సన్-లైట్ కి సెన్సిటివిటీ ఆ వ్యాధి లక్షణాలే అన్నారు.

‘మియా’లో ఆ వ్యాధి తీవ్రత తెలియడం కోసం మరిన్ని టెస్ట్స్ చెయ్యాలని, రిపోర్ట్ కి నెలల సమయం పడుతుందని అన్నారు.

**

ప్రాథమికంగా ‘ఆటో-ఇమ్యూన్ డిజీజ్’ ఉన్న ‘మియా’ అడాప్ట్ అయ్యే అవకాశాలు సన్నగిల్లినట్టే...
నాదగ్గరే ఉండిపోవాలని అనుకున్నానే గానీ, అందుకోసం వ్యాధిగ్రస్తగా మిగలాలని కాదుగా!....
ఆ పసిదాని ఆరోగ్యాన్ని కుదుట పరచమని దేవుణ్ణి ప్రార్థించాను.

ఆరోగ్య పరిస్థితి మీద పూర్తి అవగాహన కోసం ‘మియా’ ని హాస్పిటల్లో ఉంచి ఇప్పటికే మూడు నెలలయ్యాయి.
చైల్డ్-వెల్ఫేర్ ఆర్డర్ గా మాత్రం, యేడాదిన్నర పాటు అన్నిమిటేడ్ హాస్పిటల్ ప్రీవిలేజ్ కి మియా అర్హురాలు.

**

మరో నెలకి, చిరునవ్వులు చిందిస్తూ, ఇంగ్లీష్ పదాలు వాడుతూ కాస్త మాట్లాడడం మొదలు పెట్టింది ‘మియా’. నేనూ వీకెండ్స్ లో ‘మియా’ కి షోయింగ్స్, చిలెన్స్ స్టోరీస్ చదివి వినిపిస్తున్నాను.

నవీన్ తో కూడా నవ్వుతూ, “హలో డాక్టర్” అనడం మొదలు పెట్టింది. మియా వాయిస్ కూడా చాలా గడుసుగా ఉంటుంది.

నవ్వుతున్నా, మాట్లాడుతున్నా మియా కళ్ళల్లో వింత మెరుపులు తోస్తాయి. వెరపే లేని మియా అల్లరి నైజం కూడా నన్ను ఆకట్టుకొంది. ‘మియా’ ని సొంత బిడ్డలా భావించడానికే నేను కట్టుబడిపోయాను.

“ఏం మాయ చేసావో! మియా” నా మనసంతా నిండిపోయావు,” అనుకున్నాను ‘మియా’ ని చూస్తూ.

**

‘మియా’ కి సోకిన వ్యాధి గురించి, తెలుసుకోవలసినదంతా తెలుసుకున్నాను.....

శరీరంలోని ‘ఇమ్యూన్-సిస్టం’ అనబడే ప్రమేయం, బయటనుండి శరీరం పై దాడి చేయగల వ్యాధుల బారి నుండి, హానికరమైన క్రిములు, కణముల నుండి కాపాడుతుంది. కాని ‘ఆటో-ఇమ్యూన్’ వ్యాధి సోకిన వారిలో, ఆ ప్రమేయం - తిరుగబడి, రక్షణ కి బదులు, భక్షిణ కి దిగుతుందట. శరీరంలో, జీవనానికి తోడ్పడే రక్త, కణోత్పత్తిని నాశనం చేస్తూ, మంచి రక్తకణాల్ని మింగేస్తుందట. శరీరం మృత్యువాత పడేవరకు తీసుకెళ్తుందట.

ఈ వ్యాధి, తీవ్ర దశలో 'సిస్టెమిక్-లూపస్' గా అన్ని అవయవాలకి సోకగలదట. జన్మ్య సంబంధితమైన కారణాల వల్ల ఈ వ్యాధి హెచ్చుగా రావచ్చునట.

ఈ వ్యాధి లక్షణం - రోగిని - స్వల్పమైన వైఖరి నుండి, మాధ్యమిక తీవ్రతకి లేదా ప్రస్ఫుటంగా హానికరమైన ప్రాణాపాయ స్థితికి తీసుకెళ్ళగలదట. అలాగే, ప్రాణాపాయం కాబోని 'డిస్కాయిడ్-లూపస్' నుండి, ప్రాణాంతకం కాగల 'సిస్టెమిక్-లూపస్' గా మారగలదట. మళ్ళీ అందులోనూ వ్యాధి విభాగాలని బట్టి, పర్యవసానాలుంటాయట.

**

'మియా' అడ్వాన్సెడ్ మెడికల్ టెస్ట్స్ రిపోర్ట్స్ వచ్చాక - నన్ను, వ్యాసని హాస్పిటల్ కి పిలిచారు నవీన్.

ప్రస్తుతం 'మియా' కి 'డిస్కాయిడ్-లూపస్' అని - స్కిన్, స్వల్పంగా జాయింట్స్ పై ఎఫెక్ట్ ఉందని నిర్ధారించాయి రిపోర్ట్స్. స్కిన్ రాష్ కి చేస్తున్న ట్రీట్మెంట్ కంటిన్యూ చేయాలని, కళ్ళకి, స్కిన్ కి కూడా డైరెక్ట్ సన్-లైట్ నుండి వీలయినంత రక్షణ ఉండాలని, రెగ్యులర్ గా వైద్యుల పరిశీలన అవసరమని రికమెండ్ చేసారు డాక్టర్లు.

తన ట్రాన్స్లేటర్ ద్వారా 'మియా' నాకో సందేశం పంపింది - నన్ను మియా తన 'మమ్మా' గానే భావిస్తుందట. హాస్పిటల్ కి రాక ముందు కంటే, ఇప్పుడు తన నొప్పులు తక్కువయ్యాయట. తనని మా ఇంటికి తీసుకెళ్ళమని, నన్ను అడగమందట. తనూ నన్ను అడుగుతానందట.

**

మరో వారంలో 'మియా' కేస్, నేను టేకప్ చేసి ఆరు నెలల గడిచిపోతాయి. కేస్ ఇంచార్జ్ గా నేను, ఫిజిషియన్ గా నవీన్, అడ్వకేట్ వ్యాస, మా 'చైల్డ్ వెల్ఫేర్ కౌన్సిల్' తో మీట్ అయ్యాము.

'మియా' కి 'ఫాస్టర్ హోమ్' కోసం చూడాలని ఆదేశించారు. వారం రోజుల్లో 'మియా' కి అడాప్షన్ ఎలిజిబిలిటీ వస్తుందన్నారు. అయినా ఆ అమ్మాయి ఆరోగ్య పరిస్థితి వల్ల అడాప్షన్ అంత సులువైన టూన్స్ కాకపోవచ్చని అభిప్రాయం పడ్డారు కూడా.

అసలు మొత్తంగా, 'స్టేట్ వెల్ఫేర్' వ్యవస్థకి 'మియా' ఓ 'హై లయబిలిటీ కేస్' గా పరిగణించారు. ఆర్థికపరంగా కూడా, 'మియా' మెడికల్ వ్యయం - సామాన్య పరిధిలు అధిగమించిందని భావించారు.

'మియా' - భవిష్యత్తు - ఉండవలసినంత ప్రోత్సాహకరంగా అనిపించడంలేదని, యేడాదిన్నర పరిధి కూడా దాటి, డెస్టిట్యూట్ గా మారకుండా ఉండాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉందనీ వ్యాఖ్యానించింది - ముగ్గురు సభ్యుల కౌన్సిల్.

నేను, నా భర్త నవీన్ వంక చూసాను.

'పర్వాలేదు, 'మియా' కి మనమున్నాము' అన్నట్టుగా నవీన్ పెదవుల మీద చిరునవ్వు..

'మియా' ఎడాప్షన్ కి సంబంధించి, న్యాయపరమైన బాధ్యతలని, వెంటనే మా లాయర్ కి అప్పగించారు నవీన్.

**

“మీట్ అవర్ ప్రెటీ డాటర్ ‘మాయ మాధవ్,” మా క్లోజ్ ఫ్రెండ్స్ కి ‘మియా’ ని గర్వంగా పరిచయం చేశాము.

వచ్చిన ఫ్రెండ్స్, గెస్ట్స్ అంతా మమ్మల్ని అభినందించారు. మా అబ్బాయి వంశీ, అమ్మాయి రాగిణి కూడా ‘మాయ’ ని తమ ఫ్రెండ్స్ కి సంతోషంగా ఇంట్రడ్యూజ్ చేయడం చూసిన నాకు, మా వారికి గర్వంగా అనిపించింది.

‘మాయ’ చాలా చక్కగా ఉందన్నారు వచ్చిన వారంతా.

యేడాది పాటుగా, ఎడాప్ట్ ప్రాసెస్ జరిగినన్నాళ్ళు, ‘మియా’ ఫాస్టర్ చైల్డ్ గా మా ఇంటనే ఉంది. వంశీ, రాగిణిలకి అప్పుడే పాతచుట్టలా అయిపోయింది. ‘మియా’ పేరుని ‘మాయ’ గా మార్చింది కూడా వాళ్ళే.

**

‘మాయ’ తో ఆడుతున్న నా వద్దకు వచ్చింది ఆడ్వకేట్ వ్యాస. “ఎలా? ఇటువంటి డెసిషన్ తీసుకున్నావు? ఫాస్టర్ పేరంట్ గా కొంతకాలం నిలుస్తానంటే, నీవొక కేరింగ్ పర్సన్ అనుకున్నానే తప్ప, ‘మియా’ గురించి అన్నీ తెలిసి, ఎడాప్ట్ చేసుకునేంత సాహసం చేస్తావనుకోలేదు. నీవు, డాక్టర్ నవీన్ కూడా నిజమైన ప్రేమమూర్తులు,” అంది.

అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన డాక్టర్ లీనా కార్టర్ కూడా మమ్మల్ని మనస్ఫూర్తిగా అభినందించారు.

వారి మాటలు అంతగా అర్థం కాకపోయినా, చిలిపిగా నవ్వుతున్న ‘మాయ’ ని చూసి...

....” ఏం మాయ చేసావో, కదా!’ అన్నాను మా ‘మాయ’ బుగ్గలు తాకుతూ....

కథా కౌముది

పరిష్కారం

భమిడిపాటి గారీశంకర్

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో
సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కథ.

ఒక సమస్యను పరిష్కరించే ప్రయత్నంలో ఉన్నప్పుడు నేను అందాన్ని గురించి ఆలోచించను. ఎలా పరిష్కరించాలా అనే ఆలోచిస్తాను. పరిష్కారం అందంగా లేకపోతే, ఆ పరిష్కారం దోషంతో కూడినదని గ్రహిస్తాను.

- BUCKMINISTER FULLER

విశాఖపట్టణం. ఆర్కే బీచ్ ప్రాంతం. ఆకాశం మబ్బుపట్టి ఉంది. గాలిలోని తేమ చల్లగా హాయిగా ఉంది. మబ్బులు పట్టిన ఆకాశాన్ని చూస్తూ ఒకరొకరుగా బయలుదేరుతున్నారు. ప్రేమికులు, క్రొత్తగా పెళ్ళయిన జంటలు ' ఒకరుగా ' వెళ్తున్నారు.

ఈ బంధం యొక్క దృఢత్వం ఎన్నాళ్ళుంటుందో?

నాకెందుకో నవ్వు వచ్చింది.

చిన్న చిన్నకు. నా చొక్కాపైన పడి ఇంకిపోయిందా నా కంటిలో నీరులా. నా ఎదలో క్షమలా. నాలోని సున్నితత్వంలా.

ఇసుకలో వెల్లికిలా పడుకున్నాను. అనంతమైన ఆకాశం. అంతులేని సాగరం. నా కన్నీ ఉన్నాయి. ఆస్తి, అంతస్తు, అందం, చదువు మంచి గవర్నమెంట్ ఉద్యోగం. అయినా నేను ఒంటరిని.

కారణం. ఆమె నన్ను ఒదలి పోయింది. కారణం గర్వమంటుంది, మేల్ ఇగో అంటుంది. అహంకారం అంటుంది. స్పష్టమైన విషయం ఏమిటో నాకు చెప్పకుండానే వె..ళ్ళి...పోయింది.

'ఎంటి నీ ప్రియురాలి గురించా? భార్యగా మారిన ప్రియురాలి గురించా? ప్రేమను, అవసరాన్ని తెలుసుకోలేని ఓ భార్యను గురించా? ఎవరిని గురించి నీ ఆలోచనలు?'

'అందరూ ఒకరే. ఒకరే అంతా. అయినా నీకు తెలియనిదేముంది' ఒక్క క్షణం మా మధ్య నిశ్శబ్దం. నేనే అడిగాను నా మిత్రున్ని.

'నా ప్రవర్తనలో మార్పుందా? నేను దుర్మార్గుణ్ణా? నిజంగా నేను అహంకారిని? నిజాయితీగా నా మేలు కోరి చెప్పగలవా?'

అతను మౌనంగా ఉండిపోయాడు. జవాబు చెప్పలేకకాదు. చెప్పాలనిలేక మబ్బులు ఆకాశం నిండా పరుచుకున్నాయి. సమయం ఆరు కావస్తుంది. మబ్బుల వలన చీకటి ఉంది.

'వర్షం వచ్చేలా ఉంది. వెళ్దామా?' నా మిత్రుని ప్రశ్న.

'తప్పదుకదా. పద. అయినా ఇంటి వద్ద ఎవరున్నారని వెళ్ళాలి?'

'పోనీ ఆమెను తీసుకువద్దామా?'

'ఎక్కడుందని?'

'ప్రయత్నిద్దాం'

'వద్దు నాకిలా అలవాటయిపోయింది'

'వస్తాను. రేపు కలుద్దాం. ఆఫీసు నుంచి రాగానే ఫోన్ చేయి. వంటమనిషి, పనిమనుషులు వస్తున్నారు కదా.'

'ఆఁ వస్తున్నారు. ఉంటాను. గుడ్నైట్' ఇద్దరం చెరోదారిన బయలుదేరాము.

ఓంటరిగా నడుస్తున్నాను. చీకటి నా చుట్టూ నాలోనా

శూన్యత. మెటాఫిజికల్ ఎప్ప్లికేషన్.

బండి స్టార్ట్ చేసాను. తిన్నగా శిల్పారామం వైపు రాసాగాను.

వర్షం మొదలయింది. శిల్పారామంలో, ఓ స్టాల్లో ఓ వారగా కూర్చున్నాను. వర్షం ఎక్కువయింది. ఎక్కడో పిడుగు పడిన శబ్దం.

ఆమె ఎక్కడుంది? ఎలా ఉంది? తెలిస్తే బాగుండును. వెళ్ళి బ్రతిమాలో బామాలో రమ్మండును. వస్తుండా ఏమో.. కానీ రావచ్చు.

విశ్వాసం ఏదైనా సాధ్యమయేలా చేస్తుంది. ప్రేమ దానిని మరింత సులభతరం చేస్తుంది.

వాన ఉద్యతంగా కురుస్తోంది. వాచీ చూసుకున్నాను. రాత్రి ఎనిమిది కావస్తున్నది. బండి దగ్గరకు వచ్చి సైడ్ బాక్స్లోనుంచి జర్కన్ టోపీలను తీసి వేసుకున్నాను. బయలుదేరాను.

వర్షం.. మరింత ఉద్ధృతమయింది.

'ఈ రోజు నేను దుఃఖించాను. నిన్ను కోరుకున్నందుకో, నిన్ను కోల్పోయినందుకో కాదు. నువ్వు లేకుండా నేను జీవించగలనని తెలిసినందుకు' ఎవరో అన్నమాటలు ఎందుకో గుర్తుకు వచ్చాయ్.

హృదయం భారమయింది. కానీ నా వలన జరిగిన పొరపాటు?

'నిన్ను ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకోవటం నేను జీవితంలో చేసిన ప్రథమ తప్పని తెలుసుకున్నాను' నా బాధను వెళ్ళడించాను.

'నాలుగు సంవత్సరాలు ప్రేమించుకున్నాం. నాలుగు నెలలకే విసుగేసిందేం. పడక సుఖం తీరగానే ప్రీయురాలు భార్యగా మారగానే చిరాకనిపిస్తుంది. నీమీద నేను బ్రతకటం వలనే కదా నీకు నేను లోకువయాను' నా భార్య విసుర్లు.

'నా జేబులో డబ్బులు తీసుకునే హక్కు నీకు లేదనను. కానీ దొంగతనం చేయవలసిన అవసరమేమొచ్చింది.'

'మీ జేబులో డబ్బులు నా అవసరం కోసం తీయలేదు. మన అవసరాలకోసం తీసాను. ప్రతీదానికి రశీదులు తేవటం నావల్ల కాదు. రాత్రి మీరు ఆలస్యంగా రావటంచేత, తాగి తందనాలాడి కొంపకు తెల్లవారి వచ్చి పడుకుని ఉండటం చేత మీకు చెప్పే అవకాశం లేక డబ్బులు తీయటం దొంగతనమా? మనం ప్రేమించుకునే సమయంలో జేబులో డబ్బులు నీకు తెలియకుండా నేను తీయలేదా.? అప్పుడది ఆనందం, సరదా. నేడదే దొంగతనం! తప్పు చెప్పు మార్పు ఆలోచనలలో ఉందా? మన ప్రవర్తనలో ఉందా?''

"వాదనలవసరం. ఈ మధ్య తరచుగా మనలో మనకి కొట్లాటలొస్తున్నాయి చూడు. పాలవాడు వచ్చినట్టున్నాడు."

'చూడను. నేను దొంగను కదా. పాలును కూడా దారిలోనే త్రాగేస్తే మీ డబ్బు వృధా అవుతుందికదా మీరే వెళ్ళిపట్టుకోండి'

'అరే చిన్న విషయాన్ని లాగదీయకు. ప్రయోజనం లేదు. నా డబ్బు నా ఇష్టం. సంపాదిస్తే తెలుస్తుంది కష్టం. టీ.వి. చూస్తూ పాలుత్రాగుతూ కులకటం కాదు సంపాదనంటే.'

'నిజమే బి.టెక్ చదివి గృహిణిగా ఉండి మనసరిగినవానికి భార్యగా ఉండాలనుకోవటం మీ దృష్టిలో చులకనా? వద్దు మీ టార్చర్ నేను భరించలేను ఈరోజే మా పుట్టింటికి వెళతాను.'

'వెళ్ళు మీ పుట్టింటివారు పూటకు రికానా లేనివారు. ఒకపూట తింటే రెండోపూట పస్తుండాలి. వారేదో మహారాజా ఆఫ్ మైసూర్ లాగా బిల్డ్ ఇచ్చి నన్ను నీ వెంట త్రిప్పించుకుని చివరకు నన్ను వీధిలోకి ఈడ్చి నా చేత తాళకట్టించుకున్నావ్. నా వాళ్ళకు నేను దూరమయాను. కట్నంగా రావలసిన లక్షలను కోల్పోయాను. నాలో సహనం నశించింది' నాలుక జారాను. తప్పు జరిగిపోయింది.

ఆమె తీవ్రంగా స్పందించింది. నన్ను నావారిని నానా మాటలంది. నన్ను చాచిపెట్టి కొట్టింది.

ఆమెలో అంతటి ఆవేదన. ఆవేశం ఉన్నాయని నేను గ్రహించలేదు. ఆ క్షంలో ఆమెను చూసి నేను భయపడ్డాను.

ఆమె గడపదాటింది. నేను వీధిన పడ్డాను.

ఉద్యోగం చేస్తున్నాను. నిర్దిష్టంగా రమ్మన్నాను. బ్రతకాలికదా జీవిస్తున్నాను. శూన్యంగా.

ఎవరినీ సర్వస్వంగా భావించకూడదు. వారు దూరమయితే మనకు మనమే దూరమవుతాం. నిజం నాకు నేను దూరమయాను.

ఈ విషయాలన్నీ ఎవరికైనా చెబితే నన్నో పిచ్చాడిలా చూస్తారు. 'సిల్లీ' అని కొట్టిపారేస్తారు. ఆడదానిని అదుపులో పెట్టుకోలేని వెధవని తిడతారు. నా కుటుంబ సభ్యులు ఆ ముద్రను ఏనాడో వేశారు. నన్ను వదిలేసారు.

ఆమెకు నాపైన ప్రేమ లేదు? ఎందుకు లేదు. నేను ఆమెను ఏ ఏ సందర్భాల్లో 'ఎలా ఉండాలని' కోరుకుంటానో ఆమె 'అలా నాకు' ఎదురొస్తుంది. నేను ఆమె నుంచి ఏమి 'ఆశిస్తానో' దానిని ఆమె నాకు 'ఆనందంగా' అందిస్తుంది. ఆమె నా దాసి, నా మంత్రి, భార్య, స్నేహితురాలు కానీ నేను ఆమెకు అలా ఉండగలిగానా? ఆమెను అలా చూసానా?

మేము ప్రేమికులనుంచి భార్యా భర్తలుగా మారినందుకు ఆనందించాలో, అంతకు మించి మరేమీ కాలేకపోయినందుకు విచారించాలో తెలియలేదు.

నాకు ఆమె కావాలి, ఆమె ప్రేమకావాలి.

ఆ రాత్రి వాళ్ళింటికి ఫోన్ చేసాను. నేను మారానని చెప్పటానికి, క్షమాపణలు కోరటానికి. నా ప్రేమను తెలపటానికి, నేను నీకోసం నీవు కేవలం నాకోసమే అని చెప్పటానికి.

ఫోన్ రింగవుతుంది. మా మామయ్యగారు 'హలో' అన్నారు.

'సరోజ ఉందా?' అన్నాను.

'లేదు' మామయ్యగారి గొంతు.

'లేదా?' నా ఆశ్చర్యం

'మీ దగ్గరకే తెల్లారనగా బయలుదేరింది. ఇంకా రాలేదా' నాలో ఆత్రుత భయం.

గోడమీద వాచి చూసుకున్నాను. సమయం పదకొండు గంటలు కావస్తున్నాది. ఆమె ఎక్కడకు వెళ్ళింది.

'ఏమయ్యా.. నీవు నిజమే చెబుతున్నావా?' మా అత్త మామయ్యల గొంతులో ఆందోళన ఆవేదన ఆక్రోశం.'

'నిజమే చెబుతున్నాను. నా మీద అలిగి వెళ్ళిపోయింది. మీ దగ్గరకే నా గొంతు నాకే వినబడడంలేదు. నేనొస్తున్నాను.'

గబగబా బయలుదేరాను. మా అత్తగారిది విజయనగరమే. బండిమీద బయలుదేరాను.

గాలి చలిగా ఉంది. వర్షం తగ్గింది. ఐనా మరలా పడేలా ఉంది. ఆకాశం మేఘావృతమై ఉన్నట్టుగా వాతవరణ ఆగిఆగి ఉరుములు మెరుపులు.

దాదాపు గంట ప్రయాణం తరువాత విజయనగరం చేరుకున్నాను. మామయ్యగారింటికి వెళ్ళాను.

'నిన్ను పెళ్ళిచేసుకున్ననాటి నుంచి ఆమెకు సుఖం లేదు, సంతోషం లేదు. పిల్లా పాప అంతకన్నా లేరు. ఎందుకు ప్రేమిస్తారో తెలియదు. నీవే నా పిల్లను ఏదో చేసావు. చెప్పు ఏం చేసావు?' అత్తగారు నన్ను చూడగానే గాండ్రించిన పులిలా మీద పడ్డారు. చొక్కాపట్టుకుని దులిపేసారు.

మామయ్యగారు ఆమెను ఓదార్చారు. సముదాయించారు. ఆమె సర్దుకుంది. లోపలకు వెళ్ళిపోయింది.

'ఏం జరిగిందో దాపరికం లేకుండా చెప్పు' మా మామయ్యగారి మాటలు.

నేను చెప్పాను.

'అవునయ్యా నాకు తెలియకడుగుతాను. ఆడవాళ్ళంటే మనకెందుకీ చులకన భావం. వారు కోపగించుకోకూడదు. ప్రేమించాలి. ప్రేమించకపోతే చంపుతాం. ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకున్నా చంపుతాం మానసికంగా. కొన్ని కేసుల్లో శారీరకంగా. స్త్రీ మగాడికేమివ్వదో చెప్పగలవా? శరీరం, మనసు, శ్రమ, సుఖం అన్నీ ఇస్తుంది కదా!. ఎందుకు సర్దుకోలేకపోతున్నా? కనీసం ఒక్కసారైనా ఆలోచించమా మనం? సర్లే జరిగింది.. జరిగిపోయింది. రేపు మధ్యాహ్నం వరకు చూద్దాం. రాకపోతే పోలీసు కంప్లయింట్ ఇద్దాం వెళ్ళిపడుకో.' భార్యను పిలిచి నా పడక ఏర్పాట్లు చేసారు.

వర్షం ప్రారంభమయినట్టుగా శబ్దం. అత్తా మామయ్యలు వారి గదిలోని కెళ్ళిపోయారు. ఒంటరిగా నేను. నాలోనేను. నాతో నేను.

మానవ సంబంధాలు చేతిలో ఇసుకలాంటివి. అరచేతిలో ఉంచుకున్న ఇసుక అలాగే ఉంటుంది. పిడికిలి బిగిస్తే వేళ్ళసందుల నుంచి చాలా ఇసుకజారిపో..తుం..ది.

ఆ రాత్రి నిద్రపోలేదు.. నిద్రరాలేదు.

తెల్లారింది. మబ్బులు ఆకాశంలో దట్టంగా పరుచుకున్నాయి.

బంగాళాఖాతంలో అల్పపీడనం అది తీవ్రరూపం దాల్చే అవకాశం ఉందని టీ.వీ.లో చెబుతున్నారు.

కాశీ.

హిందువులకు ఆధ్యాత్మిక ధ్యానకేంద్రం. దీనికి వారణాసి, బెనారస్ అనే రెండు పేర్లున్నాయి. పవిత్ర గంగా నదీతీరాన ఎడమగట్టున ఉన్న ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాల్లో అత్యంత శక్తివంతమైన తీర్థస్థలం వారణాశి సంస్కృత పదం. దీని అవిముక్తక, ఆనందాకానన, ఆనందవనం, రుద్రవాసం, శివపురి, మహాశ్మశాన, సురందన, బ్రహ్మవర్ధ, సుదర్శన, రమ్య, కాశీ అనే పేర్లు కూడా ఉన్నాయి.

భూమిపైన ప్రపంచం మొత్తం మీద వేల సంవత్సరాలుగా సజీవంగా ఉన్న ఏకైక మహానగరం కాశీ. ఇక్కడ గాలీ ఆకాశం నీరు భూమి అన్ని పరమపవిత్రమైనవి. ఈ నేలపై మరణిస్తే మోక్షం సిద్ధిస్తుందంటారు. గంగా గంగేతియా బ్రూయత్ యోనానాం శతైరపి / సర్పపాపైః ప్రముఖ్యతే విష్ణులోకం సగచ్ఛతి అంటాయి ఉపనిషత్తులు కాశీ పుణ్యక్షేత్ర మహిమను గురించి పద్దెనిమిది మహాపురాణాలు పద్దెనిమిది ఉపపురాణాలు, స్కంద పురాణంలో వంద అధ్యాయాలు, శ్రీనాథ విరచిత కాశీ ఖండంలోని పదిహేను వేల శ్లోకాలు విపులంగా వివరిస్తున్నాయి.

'సరే కానీ మనమెందుకు కాశీ వచ్చినట్లు? శివుని దర్శనం కోసమా? లేక ముక్తికోసమా? గంగా హారతి చూడటానికా? దేనికోసం? హఠాత్తుగా నాచేత నెలరోజులు సెలవు పెట్టించి నీతో ఆరునెలలు సెలవు పెట్టుకుని ఇక్కడెందుకు వచ్చినట్లు రైల్వో చాలాసార్లు అడిగాను. చెప్పలేదు. ఇప్పుడు ఆటోలో అడుగుతున్నాను చెప్పు' నా మిత్రుని ప్రశ్నల శరపరంపర.

'చెబుతాను. అంతా చెబుతాను. సావధానంగా ఉండు. ముందు లాడ్జికి చేరుకుని కాస్త ఫ్రెష్ చేబుతాను కాస్త ఓపికపట్టు.'

'సరే అలాక్కాని'

ఆటో ఓ లాడ్జి ముందాగింది. మేము దిగి డబ్బులిచ్చేసాక ఆటోవెళ్ళిపోయింది.

వర్షాకాలం కావటం చేత సీజన్ కాకపోవటం చేత మంచి రూమే దొరికింది.

సామాను రూములో పడేసి దాదాపు ఒక గంట వ్యవధిలో ఫ్రెష్ గా తయారయ్యాము. టిఫిన్ కోసం రోడ్డుపైకి వచ్చాము.

దాదాపు ఓ పదిహేను హోటల్లు తిరిగాము. ఇడ్లీ, దోశ, వడ, కాఫీ వంటివి దొరకలేదు. చిన్నసైజు పూరీలు, చపాతీలు అంతకు మించి ఎక్కువ ఆశించనక్కర్లేదని మాకు తెలిసిపోయింది. వాటితోనే అయిష్టంగానే టిఫిన్ పూర్తిచేసామనిపించుకుని రూముకు బయలుదేరాము.

అరగంట గడిచిన తరువాత నేను నా సూట్కేస్ నుంచి ఓ ఉత్తరం తీసి నా మిత్రునికి చూపించాను.

'నీవడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం దానిలో ఉంచి చదువు.'

'నమస్కారం! నాకు నేనుగా మీకేం చెప్పాలో ఎలా చెప్పాలో నా కర్తం కావటం లేదు. మీరు చదువుకున్న మూర్ఖులు. అన్నీ ఉన్నాయన్న అహంకారం కూడా ఉంది. నాకేమీ లేదనే చులకన భావం ఉంది. సర్వసాధారణంగా ప్రేమకు సంబంధించి మనుషులు రెండు రకాల పొరపాట్లు చేస్తుంటారు. ఒకటి తాము అందుకోలేని వారిని ప్రేమించటం, రెండు తమకెదురుగా ఉన్నవారిని నిర్లక్ష్యం చేయటం. మనిద్దరం ఈ పొరపాట్లు చేసామని మనం పెళ్ళి చేసుకున్న తరువాత గుర్తించాము. కానీ అప్పటికే సమయం మించి పోయింది. ప్రేమస్థానంలో స్వార్థం, స్వార్థం మూలంగా అధికారం తద్వారా గ్రీప్ సంపాదించుకోవాలనే తపన ఆరంభమైనాయి. కనుక మన మధ్య ఉన్న సున్నితమైన సంబంధాలు తెగిపోయాయి. మళ్ళీ కలుస్తాయో లేదో నేను చెప్పలేను. బహుశా మీరు కూడా చెప్పలేరేమో! నా కోసం వెదికే ప్రయత్నాలు చేయవద్దు. పోలీసు కంప్లయింట్ ఇవ్వవద్దు. ఆత్మహత్య చేసుకునే అవసరం కానీ, ధైర్యం కానీ నాకు లేవు. నాకు నేనుగా నిలవాలని వెళ్తున్నాను. మన మధ్య జరిగింది సాధారణ విషయమని నేననుకోవటంలేదు. పెళ్ళయిన ఈ నాలుగునెలల్లో మనమధ్య ఓ తెలియని తెర ఏర్పడింది. కలుద్దాం. అవకాశాలు కుదిరితే సెలవు.

సరోజి.'

'చక్కగా వ్రాసింది. మంచి భావుకత ఉంది. నిన్ను కలుసుకోవాలన్న తపన. తనని తాను నిరూపించుకోవాలన్న ఆశయం ఆమె రాతల్లో కనిపిస్తున్నది. ఉత్తరానికి మన కాశీ ప్రయాణానికి సంబంధం.' ఉత్తరం చదివిన తరువాత నా మిత్రుడు వేసిన ప్రశ్న.

'కవరు మీద చూడు. స్టాంపు వారణాశి అని ఉంది. అంటే ఉత్తరం ఇక్కడ నుంచే పోష్టు చేయబడింది. అనగా ఆమె ఇక్కడే ఉంది. ఓ ఆరునెలలు మనవికాదనుకుంటే గల్లీ గల్లీ జల్లెడ వేస్తే ఖచ్చితంగా ఆమె కనబడుతుంది. నా సరోజి నాకు కావాలి. నా భార్య నాకు కావాలి. నీకో విషయం చెప్పనా. ఆమె ప్రేమలో పడిన తరువాతనే నేను నా జీవితాన్ని ప్రేమించడం నేర్చుకున్నాను' నా కంటిలో కన్నీరు. నేను తుడవదలచుకోలేదు. కన్నీరు హృదయాన్ని తేలిక పరుస్తుంది.

'సరే ప్రయత్నం చేద్దాం. కానీ నాది ప్రయివేట్ ఉద్యోగం. ఒకనెల ఫర్వాలేదు. లాసాఫ్ పే అంతకు మించితే కష్టం.'

'నెల అవసరం లేదనుకుంటాను.'

'నీ ఆత్మ విశ్వాసానికి జోహార్లు. ఈ రోజు నుంచే నీవో దిక్కున నేనో దిక్కున వెతుకుదాం. సరేనా'

నేను. హాయిగా నవ్వాను. మంచి స్నేహం. మంచి స్నేహితుడి వలన కలిగే పరిమళమది.

కాశీలో..

అత్రిజీ ఆశ్రమం చతురసాకారంలో నిర్మితమై ఉంది. రహదారి ఎదురుగా స్వామీజి గది. ఎవరు వచ్చినా తెలుస్తుంది ఆశ్రమం మధ్య భాగంలో చక్కని ఫౌంటెన్, దానిమధ్య చక్కని కాశీయ మర్దన చేస్తున్న చిన్నికృష్ణుని పాలరాతి విగ్రహం, కుదురుగా పెంచిన పూలమొక్కలు.. అక్కడకు కాశీ సందర్శనార్థమై వచ్చినా ఎవరైనా రావచ్చు. మూడురోజుల వరకు గది ఉచితం. తరువాత రోజుకు ఏబై వసూలు చేస్తారు. నెలరోజుల వరకు భోజనం ఫ్రీ. ఎందరెందరో అభాగ్యులు. అనాధలు. అన్నార్తులకు ఆశ్రయమిచ్చిన ప్రాంతం. అత్రిజీ సహజంగా గుజరాతీ. చిన్నతనంలోనే ఆధ్యాత్మిక గాలి తగిలి కాశీ వచ్చి ఎందరెందరికో శుశూష చేసి కాశీకి పదిహేను కిలోమీటర్లు దూరంలో ఓ మారుమూల ప్రశాంతమైన వాతావరణంలో ఆశ్రమాన్ని నిర్మించుకున్నారు. సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకున్నారు. ఇంజనీరింగ్, అకౌంట్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వంటి విభాగాలను నిర్వహిస్తున్నారు. ఆయన ఆధ్వర్యంలో కె.జి నుంచి పి.జి వరకు కళాశాలలున్నాయి. ఇంజనీరింగ్ కళాశాల కూడా ఉంది.

నేను నా మిత్రుడు ఇరవైరోజులు అనంతరం అక్కడకు చేరుకున్నాము. మా నిరంతర శ్రమకు తుది అంకం ఇక్కడే అని మా ప్రగాఢ నమ్మకం. సిక్స్ సెన్స్ చెబుతోంది. మేము స్వామీజీకి అన్నీ సత్యాలే చెప్పాము. సత్యం మనసుకు మనిషికి హాయినిస్తుందని తొలిసారిగా గ్రహించాము. స్వామీజీని ఆయన ఆశ్రమాన్ని చూసిన తరువాత ఆస్తులన్ని అమ్ముకుని ఇక్కడనే స్థితపడిపోవాలన్న ఆశ కలిగింది.

ఒకరోజు.

సమయం నాలుగు గంటలు. ప్రాతఃకాలం. శీతాకాలం. మంచుదుప్పటి లోకాన్ని దట్టంగా కప్పేసింది. ఉత్తరాదిలో చలి ఎలా ఉంటుందో నేను తొలిసారిగా అనుభవించాను. కన్నుపొడుచుకున్నా ఎదురుగా ఉన్న వ్యక్తి ఎవరో గుర్తించలేనంతగా మంచు. నేను లేచి గది బయటకు వచ్చాను. గడ్డిపైన అడుగువేసాను. చల్లగా ఉంది. చలిగా అనిపించింది. దూరంగా ఎక్కడో ఉన్న నైట్ క్వీన్ సన్నజాజుల వాసనలు గాలిలో తేలివస్తున్నాయి. గడ్డిపైన మంచుబిందువులు అరికాలి పాదాలను తాకి కిత్కితల అనుభూతిని కలిగిస్తున్నాయి. మంచులోకి నడిచాను. మనసు ప్రశాంతతను సంతరించుకుంది. రావణుడు ఇటువంటి సమయంలో ప్రకృతి మధ్య గడిపి ఉంటే సీతను రాముని వద్ద దింపేసి ఉండేవాడు. క్షమించగలిగే గుణం ప్రకృతి నుంచే నేర్చుకోవాలి. నేను నేరుకున్నానే అనుకున్నాను.

ఓ వేకువ కిరణం తొంగి చూసింది. ఓ తుషార సమీరం మనసును తాకింది. ఒకామె నా ముందు నుంచి నడుచుకుని పోయింది.

ఆమె నా సరోజు!! నాకు తెలుసు. ఆమె నా సరోజు.

తెల్లవారింది. నేను స్వామీజీకి విషయం చెప్పా.

పదిగంటల ప్రాంతంలో నేను ఆమె స్వామీజీ ఎదుట ఆయన ఏకాంత మందిరంలో ఉన్నాము.

'చెప్పమ్మా నీ ఉడదేశ్యం ఆయనతో వెళతావా?'

ఆమె మౌనం!!!

"నీవు చెప్పు. ఆమెను తీసుకువెళతావా?'

నా దగ్గర స్పష్టమైన సమాధానం లేదు.

'నీ అభిప్రాయం స్పష్టంగా చెప్పు. ' నన్ను ఉద్దేశించి స్వామీజీ ప్రశ్న.

'నేను ఆమెతో మాట్లాడాలి.'

స్వామీజి మాకు అనుమతిచ్చారు. మేము ఏకాంతమందిరం నుంచి బయటకు వచ్చి దూరంగా తోటవంటి ప్రాంతంలో కూర్చున్నాము. ఒకరిద్దరు మమ్మల్ని వింతగా చూసారు. అది కూడా క్షణం సేపే. తరువాత అంతా మామూలే.

'చెప్పు సరూ.. అక్కడ మునిగి ఇక్కడ ఎలా తేలావు?'

'హైదరాబాదులో ఉన్న నా స్నేహితురాలి దగ్గరకు వెళ్ళి ఉద్యోగ ప్రయత్నం చేద్దామనుకున్నాను. గోదావరిలో సాధారణ టికెట్ కొని ప్రయాణమయాను. నాదగ్గరున్న బంగారు వస్తువులన్నీ మనకు తెలుసున్న బంగారు కొట్టులో అమ్మేసాను. కేవలం ఖర్చులకు మాత్రమే ఉంచుకుని మిగిలినదంతా బ్యాంకులో వేసాను.

నా దగ్గర ఎలానూ ఏ.టి.యం కార్డు ఉందికదా. అలా నేను బయలుదేరి ధైర్యంగా స్టేషన్ కు వచ్చానుగానీ భయంగానే ఉంది. ఒంటరిగా రైలుకోసం చూస్తూ కూర్చున్నాను. దేవునిపైన భారం వేసాను. ఇంతలో స్వామీజీ పిలుస్తున్నారని ఓ సాధువు నా దగ్గరకు వచ్చారు. తప్పదు. రిస్కు చేయాలి. తెగించి బయటకు వచ్చాను. అదేదో స్వామీజీతోనే మొదలుపెట్టాలి. ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళాను. ఆయన చూపు అమ్మచూపులా ఉంది. ఆయన పిలుపు తండ్రి పిలుపులా ఉంది. దైవం మానవరూపేణ అని ఎందుకన్నారో నాకర్థమైంది. ఆయన దగ్గర ఏమీదాచలేదు. దాచాలనిపించలేదు. బ్రేకయాను. ఆయన పలుకుబడి ఉపయోగించి నాకు ఆయన కూపీలోనే సీటు ఇప్పించారు. ఆయన తన శిష్యులకు చెబుతున్న మాటలు విన్నాను. అందులో కొన్ని అంశాలు నాకు నచ్చాయి. సమస్యలను చూసి ముసుగువేసుకుని దుఃఖించడం సరైన విధానం కాదు. పరిస్థితి నిజంగా చాలా దారుణంగా ఉన్నప్పుడు కొంతకాలం దుఃఖించాలి. పరిష్కారమార్గమున్నా కూడా దుఃఖించడం మంచి లక్షణం కాదు. స్వామి వివేకానంద ఒకచోట 'నేను సమస్యను ఎదుర్కొంటాను. లేకుంటే సమస్యనే ఎగిరిపోయేలా చేస్తాను' అని అంటారు. అని స్వామీజీ చెప్పిన మాటలు నన్ను ఆకర్షించాయి. నా గురించి ఆయనకన్నీ చెప్పాను. నా చదువుకు తగిన విధంగా ఆయన టెక్నికల్ విభాగంలో ఉద్యోగం ఇచ్చారు. అందరికీ నాలా మంచే జరుగుతుందని చెప్పలేను. కానీ ధైర్యంగా నేను తీసుకున్న నిర్ణయం నాకు మంచి చేసిందనే చెప్పగలను. స్వామిజీ శిష్యులకొకటి ఇప్పుడు నాకు కోపతాపాలు లేవు. మీమీద కూడా కోపం పోయింది. శత్రువును సహితం క్షమించగలిగే ప్రశాంతత ఇక్కడ నాకు దొరికింది. నావంటి సమస్యతో ఇల్లు వదిలిన వారంతా దృఢసంకల్పంతో ప్రయత్నం చేయాలని చిన్న చిన్న సరదాలకు ఇతరుల పొగడ్డలకు లొంగకూడదని ముందు తెలుసుకోవాలి. ముఖ్యంగా భవిష్యత్తును ఊహించకుండా వర్తమానంలో మాత్రమే ప్రేమను ప్రేమిస్తే పర్యవసనాలు తీవ్రంగా ఉంటాయని తెలుసుకోవాలి' ఆమె ఆగింది. ఓ ఉడత మా మధ్యకు వచ్చి భయంగా చూసి పరుగెత్తి వెళ్ళిపోయింది.

'సరే ఇప్పుడు నీ నిర్ణయం ఏమిటి నాతో రావా?'

'మీరు చెప్పండి మీతో తీసుకువెళతారా?'

ఏం చెప్పాలో నాకే తెలియలేదు.

'చూసారా మీ దగ్గర స్పష్టమైన ఆలోచనలేదు. నాకోసం వచ్చారు. నన్ను తీసుకువెళతారు. నేను మరలా పూర్వంలాగానే మీమీద ఆధారపడి ఉండాలి. మీకది సంతృప్తినిస్తుంది. నెలగడిచిన తరువాత ఈనాడు మీలో కలిగిన మార్పు యొక్క సాంద్రత తగ్గుతుంది. రెండోనెల నుంచి మరలా మాములే. అప్పుడు నేనేం చేయాలి? మళ్ళీ ఇక్కడకు రావాలా? ఒకసారి తప్పు జరిగితే పొరపాటు. అదే తప్పు రెండోసారి చేస్తే మూర్ఖత్వం అవుతుంది.'

'మరి ప్రేమ పెళ్ళి మన మధ్య బంధం మనదంటూ ఓ ఇల్లు..?' నా మాటలు నాకే వినబడనంత బేలగా ఉన్నాయి.

ఆమె సన్నగా నవ్వింది. ఎందుకో ఆమెలోని హుందాతనం ముందు నేను ఓడిపోతున్నానేమో అనిపిస్తుంది. కానీ ఆమె కళ్ళు ప్రశాంతంగా ఉన్నాయి. ఆమె సహనానికి మారుపేరులా ఉంది. ఆమెపైన నాకు ఇష్టం మరింతగా పెరుగుతుంది. ఆమె నాకు కావాలి. ఎస్. ఆమె నాకు కావాలి.

'నేను మీకు ఎప్పుడూ దూరం కాను. మీరంటే అనంతమైన ప్రేమంది, కనుకనే ఇంతసేపు మీతో మాట్లాడుతున్నాను. మీరు నాకు కావాలి. కానీ పూర్వపు మాదిరిగా కాదు. స్వార్థం నుంచి నీవు బయటపడి, ఇతరులకు.. కనీసం నీవారికైనా నీ వలన మేలు జరుగుతుందా? అని ప్రశ్నించుకుంటే 'అవును' అనే సమాధానం ఇవ్వగలిగితే అది గొప్పగుణం. శూన్యవాదం నుండి బయటపడి నిశ్చయమైన కార్యసాధన విధానాన్ని అవలంబించినట్లయితే అది అభ్యుదయం అవుతుంది. అటువంటి మీరు నాకు కావాలి. ఆలోచించుకోండి. రమ్మంటే మీతో వచ్చేస్తాను. వెళ్దామా? స్వామీజీ మనకోసం చూస్తుంటారు.' 'మనకోసం' అని ఆమె ఒత్తిపలకటం నేను గమనించాను.

ఆమె మృదువుగా నవ్వింది హాయిగా నవ్వింది.

నేను కూడా ఆమెలా నవ్వగలగాలి.

మేము స్వామీజీని కలిసాము. ఆయన బుద్ధునిలా చల్లగా కనులతో నవ్వారు.

నేను నమస్కరించాను.

చేతులెత్తి నన్ను ఆశీర్వదించారు.

కాశీ రైల్వే స్టేషన్.

నీలాచల ఎక్స్‌ప్రెస్ బయలుదేరటానికి సిద్ధంగా ఉంది. నేను నా మిత్రుడు. మా నెంబర్లున్న బోగి ముందు నిలుచున్నాను.

స్వామీ, సరోజా వచ్చారు. వారి వెంట నలుగురైదుగురు శిష్యులున్నారు.

వారంతా మాకు పండ్లను బహుకరించారు. మేమిద్దరం స్వామిజీ కాళ్ళకు నమస్కరించాము.

'నీవొక్కడివే వెళుతున్నావు. నీ భార్యను తీసుకువెళ్ళవా?' స్వామీజీ ప్రశ్న.

'నాతోనే తీసుకువెళుతున్నాను. నేను ఆమె కలిసి వెళుతున్నాం స్వామి'

ఆమె నావైపు విభ్రంగా చూసింది. ఆనందంగా నవ్వింది. సంతృప్తిగా నా చేతిని పట్టుకుని గట్టిగా నొక్కి వదిలిపెట్టింది.

రెండు ప్రవృత్తులు ఒకదానిని మరొకటి కలుపుకుంటూ ఒకదానివల్ల మరొకటి సంపద్యంతం అయ్యే ప్రక్రియే ప్రేమ. ఎంత చక్కని నిర్వచనం.

రైలు కదిలింది. కనుచూపు మరుగయేంతవరకు ఆమె నాకు నేను ఆమెకు చేయి ఊపుతూనే ఉన్నాము.

నా మిత్రుడు నా భుజంపైన చేయి వేసి సన్నగా నొక్కాడు.

నా భావం.. నా మనసు.. నా మిత్రునికి తెలుసు.

రైలు వేగం పుంజుకుంది.

కథా కౌముది

గోరింటాకు! - గోంగూర పచ్చడి!

యస్.వివేకానంద

కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీ(2013)లో
సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కథ.

నా శ్రీమతికి గోరింటాకన్నా గోంగూర పచ్చడన్నా మహా ఇష్టం. ఇవంటే పడి చస్తుందంటే నమ్మండి. దాని శరీరభాయ ఇంచుమించు వీటి రంగులోనే ఉంటుంది. ఇదే మాట నేనంటే నా మీద విరుచుకుపడుతుందంటే! తెలుగు, ఇంగ్లీషే కాదు భారతీయ భాషలన్నీ కలగాపులగం చేసిన తెలుగు సినిమా పాటలా ఉంటాయి దాని తిట్లు. తిట్టి తిట్టి అలిసిపోయి వంటచేయటం మానేస్తుంది. ఆ రోజంతా పస్తే.

శ్రీమతి పుట్టిల్లు ఓ పల్లె. ఆ ఊళ్లో బాగా ఆస్తిపాస్తులున్న కుటుంబం వీరిదే పెద్ద లోగిలి కొంప. ఇంటిచుట్టూ బోలెడంత ఖాళీ స్థలం. దొడ్లో గోరింటాకు చెట్ల పెంపకం ఓ చిన్న సైజు కుటీర పరిశ్రమలాగ ఉంటుంది. పాతిక ఎకరాలు మాగాణి పొలం. మరో పదికరాలు మెట్టనేల కావటాన కందులు పెసలు మినుమలు పండిస్తుంటారు. ప్రత్యేకంగా ఒక ఎకరంలో గోంగూర పంట కంటికి కనిపిస్తుంటుంది.

అత్తవారింట్లో గోంగూర ఊరగాయ (ఉప్పు పచ్చడి) ఏటికేడాది సమృద్ధిగా ఉంటుంది. ఇంటికి వచ్చిపోయే బంధువులకూ పచ్చి గోంగూర మూట కట్టి ఇచ్చి పంపటం అలవాటు.

మా మామగారి చేలో గోంగూర పులుపురొడ్డు. ఎకడెక్కడివాళ్ళు వాళ్ళ చేలో గోంగూర కోసం ఎగబడుతూంటారు.

నా భార్య ఒక్కతే సంతానం. గారాబంగా పెరిగింది. ఎలిమెంటరీ స్కూలు చదువు చాలని బడి మాన్పించేశారు. చదవటం రాయటం వస్తే చాలనుకున్నారు.

ఊహ తెలిసిన నాటి నుండి దొడ్లో గోరింటాకు కోయించి రుబ్బించి ముద్దుగా ఒడిలో కూర్చోపెట్టుకుని చేతులకు కాళ్ళకు గోరింటాకు పెట్టేదిట మా అత్తగారు.

నిత్య పెళ్ళి కూతురిలా రెండు ఏతులూ ఏడాది పొడవునా ఎర్రగా ఉండాల్సిందే కాళ్ళకు పారాణి పెట్టినట్టు గోరింటాకు పెట్టించుకుని రోజూ పూల జడవేయించుకుని తెగముర్రోసేదట నా శ్రీమతి.

చదువు సంధ్య లేకపోవటంతో ఇరుగు పొరుగు పిల్లలతో తొక్కుడుబిళ్ళ, చెమ్మచెక్క, ఉప్పులకుప్పు ఆటల్లాంటివి ఆడుకునేది.
(ఈ విషయం నా శ్రీమతే చెప్పింది)

ఇక కంచం ముందు కూర్చుంటే మొదటి ఐటమ్ అన్నంలో కలుపుకునేది గోంగూర ఊరగాయె. అది తినడే ముద్దముట్టదు.

గోంగూర పచ్చి లేదూ ఊరబెట్టిన ఆకుతో పాతిక రకాల పచ్చళ్ళు చేస్తుంది మా అత్తగారు. రోటి పచ్చడికి ఆమె చెయ్యి తగిలే అద్భుతమైన రుచి. ఒక్కసారి రుచి చూసినవాళ్ళు ఆ రుచిని జీవితాంతం మర్చిపోలేరు. గోంగూర పచ్చళ్ళు రకరకాలుగా నూరటంలోనూ అత్తగారు ఆమెకామే సాటి.

ఇంట్లో జాడీల కొద్దీ ఇతర ఊరగాయలున్నప్పటికీ గోంగూరకే ఎక్కువ డిమాండు. మిగతావి వచ్చిపోయే చుట్టాలకోసం.

శ్రీమతికి గోంగూర పచ్చడి పళ్ళెంలో కనిపించకపోయేసరికి గంగవైరులెత్తినట్టు చిందులేస్తుంది. కంచాన్ని కాలితో తన్ని పారేస్తుంది. భోజనం చేయనంటూ అలక.

గోంగూర పచ్చడిగానీ, రోట్లో నూరే పచ్చడిగాని కేవలం భోజనంలోకే పరిమితం కాదనేది మా అత్తారింట్లో తెలిసి ఆశ్చర్యపోయాను.

ఇడ్లీ, దోస, ఉప్పా లాంటి ఐటమ్స్ లో కూడా గోంగూరే నంజుడికి చట్నీ పెళ్ళి అయిన కొత్తల్లో ఇది చూచి విస్తుపోయాను. టిఫిన్ లోకి మరో రకం చట్నీ చేయటం మా అత్తగారికి చేతనై చావదు. ఆ కారణంగానే గోంగూరను రకరకాల రుచుల్లో తయారు చేసి వడ్డిస్తుందామె.

రకరకాలుగా విభిన్న రుచుల్లో తయారుచేసిన గోంగూర పచ్చళ్ళు తినమని నా ప్రాణం తీసేవారు అత్తగారు, నా శ్రీమతి తాయారు.

అసలు గోంగూరంటేనే ఎలర్జీ. నా వంటికి పడి ఏడవదు. అలాంటి నాకు అత్తవారింట భోజనంలో సగం గోంగూర ఐటమ్స్ తో తినాల్సి వచ్చినందుకు తెగ బాధపడాల్సి వచ్చేది. వద్దని భీష్మించుకుంటే ఏమైనా అనుకుంటారేమోని ఒకటి రెండు ముద్దలు గోంగూర చట్నీతో తినక తప్పేది కాదు.

మా ఇంట్లో తిండి విషయానికొస్తే అందరికీ గోంగూర పట్ల విముఖతే. డాడీ మార్కెట్ కెళ్ళినప్పుడల్లా ఎన్ని రకాల ఆకుకూరలు, కాయగూరలు తెచ్చినా పొరపాటున కూడా గోంగూర తెచ్చేవాడు కాదు. మా తాతయ్యగారు గోంగూరను కాశీలో వదిలిపెట్టేశారట. అప్పట్నుంచీ ఇంటిల్లపాదీ గోంగూరకు దూరం. దాన్ని ముట్టరు. దాన్ని ఇంటికి తేవటం బండ్. తినటం బండ్.

బంధువులెవరైనా ఇంటికొస్తే భోజన సమయంలో 'కాస్తంత గోంగూర పచ్చడి వడ్డిద్దా' అనడిగితే మా ఇంట్లో ఆ పదార్థం నిండుకున్నదని కొందరికి నిషిద్ధమంటూ మరి కొందరికి మమ్మీ సున్నితంగా చెప్పటం తెలుసు.

శ్రీమతి కాపురానికొస్తూ నాలుగు జాడీల నిల్వవుంచిన గోంగూర ఊరగాయలు వెంట తెచ్చుకుంది. ఇంట్లో వారెవ్వరూ దాన్ని ముట్టరనే విషయం గ్రహించినా తనక్కావలసింది తాను రూట్లో నూరుకుని ఓ చిన్న జాడిలో పెట్టుకుని (దాచుకుని) తనుమాత్రం బహిరంగంగానే భోజనంలో వేసుకుని లొట్టలేస్తూ తినేది.

కొత్త కోడలను ఏమీ అనలేక గుడ్లుమిటకరించేవారం. మా సరసన కూర్చుని శ్రీమతి అన్నంలో నూరిన గోంగూర పచ్చడి కలుపుకుంటూంటే దాని వాసన ఆఘాణించటం ఇష్టంలేక మా వంటికి సరిపడకపోవటాన ఫ్యామిలీ మెంబర్స్ తో కాకుండా విడిగా శ్రీమతికి ఒక్కదానికి వడ్డించేది మా అమ్మ.

కనీసం నాతో పాటైనా భోజనానికి కూర్చుంటానంటూ మొండికేసేది తాయారు. అది గోంగూర చట్నీయే కాదు చివరకు గడ్డి చట్నీ తిన్నా దాని సరసన కూర్చుని నేనూ భోజనం చేయాల్సిన దుస్థితి ఏర్పడింది.

గోరింటాకు ఇరుగు పొరుగు వారి దొడ్లలో కెళ్ళి స్వయంగా కొసుకొచ్చి తానే రోట్లో ఆకు మజ్జిగ చుక్క కాస్తంత చింతపండు వేసి రుబ్బుకుని వేళాపాళా సమయం సందర్భం లేకుండా చేతివేళ్ళకు కాళ్ళకు పెట్టుకునేది.

నాలుగేళ్ళు గుంటూరులో చేశాక అనుకోకుండా నన్ను హైదరాబాద్ హెడ్డాఫీసుకు ట్రాన్స్ఫర్ చేయటంతో ముందు నేను వంటరిగా వెళ్ళి జాయినై ఓ సింగిల్ పోర్షన్ ఒక ఇంట్లో అద్దెకు తీసుకుని లగేజీతో పాటు శ్రీమతిని సీటికి తెచ్చాను.

ఒంటరి కాపురం కావటాన శ్రీమతి మరీ బరితెగించింది. తనకు అనేవారు, అడ్డుకునేవారు లేకపోవటంతో దాని ఇష్టారాజ్యంగా వ్యవహరించటం మొదలైంది. అత్తపోరు, ఆడపడుచుల అదిలింపు, మామగారి కంప్రోల్ లేకపోవటంతో మరీ రెచ్చిపోసాగింది. ఇష్టమైనవి కావలసినవి అన్ని రకాలు చేసుకు మింగుతూ నాపై పెత్తనం చెలాయించ సాగింది.

నా సంగతి సరే సరి. అదేం చేసినా ఎట్లా చేసినా నోరెత్తే అలవాటు లేదు. నోరు మూసుకుని అదేం పెడితే అది తినేయటమే నా వంతు.

అదృష్టమేమిటంటే తనను అక్కడికి తీసుకెళ్ళి ఇది చూపించు, అది కావాలి, ఇది కావాలనే సతాయింపు లేకపోవటంతో బ్రతికిపోతున్నాను. ఎక్స్ప్లై గోంగూర ఐటమ్ శ్రీమతి ఏం వండిపెట్టినా తినేస్తాను. నో అబ్జక్షన్.

నేను రైతు బజారుకెళ్ళొచ్చాక కూరల సంచి దిమ్మరించి 'ఏడిసినట్టే ఉంది. ఇన్ని కూరలు తెచ్చారు కానీ నాకిష్టమైన గోంగూరేదీ? ఏడుపు ముఖం పెట్టి నిలదీసింది.

'ఇది హైదరాబాద్ ఇక్కడ మన వైపులాగ గోంగూర దొరికేడవదు' నొసలు చిట్టించాను.

నామాట మీద నమ్మకం కుదర్లేదేమో తాయారు రుసరుసలాడింది. దాని సీరియస్ చూపులు నన్ను ఇబ్బంది పెట్టినయ్యే. నిందితుడిలా తలొంచుకోవలసి వచ్చింది. నేను ఎన్ని విధాలుగా నచ్చ చెప్పి చూచినా గోంగూర తేనందుకు నన్ను రోజంతా సాధిస్తూనే ఉంది.

దీనితో సీటిలో కాపురం చేయటం కష్టమే అనిపించింది. తానొచ్చి నలభై ఎనిమిది గంటలైనా కాకముందే

'ఏమండీ గోరింటాకుతేరా?' గోముగా అడిగింది.

చచ్చానా దేవుడోయ్. ఇంకా అడగలేదే అనుకుంటుండగా గోరింటాకు బాంబు పేల్చింది.

ఏం చెప్పాలో తోచక బుర్రగోక్కుంటూ 'ఇది మన ఊరు కాదే మనం కోరుకునేవేవీ దొరికి చావవ్' నచ్చచెప్పబోయాను.

'ఏడిసినట్టే ఉంది. ఇదేం సీటీ అండి. వెధవది దరిద్రపు గొట్టు సీటీ... దరిద్రపుగొట్టు సీటీ. గోరింటాకు, గోంగూర దొరక్కపోతే ఎలా? - నాకు సీటీ వ్యవహారం బొత్తిగ నచ్చలేదు - మనం ఈ సీటిలో ఉండద్దు. మన ఊరు మనం వెళ్ళిపోదాం వెంటనే బదిలీ చేయించుకురండి సాయంత్రం ఆఫీసు నుండి వస్తూ నేనీలోగా మాటా ముల్లై సర్దివుంచుతాను. నాకిక్కడ ఒక్క క్షణం కూడా ఉండాలనిపించటంలేదు సుమా'' దులిపేసింది.

'సీటిలో అన్నీ అపార్ట్మెంట్స్ - వాకిలి ముందు వెనుక ఖాళీ స్థలం ఉండదే గోరింటాకు, గోంగూర మొక్కలు పెంచుకోవటానికి' నాకు తెలిసింది మాట్లాడాను దానోరు మూయించాలని.

'కాకమ్మ కబుర్లు చెప్పకండి. రేపిపాటికల్లా మనం గుంటూర్లో ఉండాలంటే'

'ట్రాన్స్ఫర్ంటే నువ్వు అన్నంలో గోంగూర కలుపుకుని ముద్దలు మింగినంత ఈజీ కాదే కనీసం మూడేళ్ళయినా పూర్తి కానిదే ఇక్కడించి కదల్చారు తాయారూ అన్నట్టు, ఇక్కడ పచ్చి గోరింటాకు కరువైనా రుబ్బిన గోరింటాకు 'కోస్' అమ్ముతారని విన్నాను. దాన్ని తెస్తాలే వస్తూ'

'ఏదోటి తెండి. నాకు రుబ్బి చాకిరైనా తప్పుతుంది. రాత్రికి ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ నేను గోరింటాకు చేతికి కాళ్ళకు పెట్టుకోవాలి తీసుకురాయకపోయారో నేను వంట చేసేది లేదు. ఇద్దరం పస్టి.'

‘వామ్మో! అలాంటి శపథాలు చెయ్యకు. నేనసలే ఆకలి మనిషిని. పస్తుంచావంటే నీకు పసుపు కుంకుమలు దూరమైపోతాయి. సిటీ అంతా గాలించైనా సరే నీకు మెహందీ కోస్తు ఓ పాతిక కొనుక్కొచ్చి పడేస్తాలే’ నాలో తన్నుకొస్తున్న విసుగు. కోపాన్ని ప్రదర్శించకుండా నచ్చచేప్పి ప్రయత్నంలో మాట్లాడటంతో తాయారు కాస్త మెత్తబడింది.

‘ఏమండీ రేపు అట్లతద్ది. మీరు ఆఫీసుకు సెలవు పెట్టి ఇంట్లో ఉండాలి’ భోజనం వడ్డిస్తూ అంది తాయారు.

‘ఆడవాళ్ళ పండుగకు నేనెందుకు లీవు పెట్టాలిట?’ తలెత్తి శ్రీమతి ముఖంలోకి చూశాను.

‘పండుగ మా ఆడవారిదే అయినా మీ మగాళ్ళు చేయాల్సిన పని బోలెడుంటుంది.’

‘ప..నా?’ నోరు బార్లా తెరిచాను.

‘మీది మరి బడాయి. నాకు గోరింటాకు చేతులకూ, కాళ్ళకూ పెట్టాలా? నన్ను బాత్‌రూముకు ఎత్తుకుని తీసుకుపోవాలా? ఇంట్లో మూడో మనిషిలేదు కాబట్టి వంట మీరే చేయాలా? నేను గోరింటాకు పెట్టుక్కూర్చుంటే ఇంట్లో పనులన్నీ మీరు కాకపోతే ఎవరు చేస్తారు?’ తాషామరపా వాయించేసింది.

‘వామ్మో నా దుంప తెంచావు కదే ఆడంగి పళ్లన్నీ నా చేత చేయించటం నాకు బొత్తిగా నచ్చలేదు.’

‘మీరు మరిను మీకు నేను, నాకు మీరు బాధ్యత షేర్ చేసుకోక తప్పదుకదా మరి. అన్నట్టు మరిచాను. ఇండాక పోస్ట్‌లో లెటరొకటొచ్చింది. మీ పేరుతో ఉందికదాని నేనే ఓపెన్ చేశాను. మా నాన్న లెటర్ వ్రాశాడండీ. లెటర్‌తో పాటు లారీ రసీదు కూడా పంపించాడు.’

‘రసీదేమీటే?’ అన్నాను విస్తుపోయి

‘అదేనండీ.. రెండు జాడీల గోంగూర పెట్టించి వాటిని పార్కిల్ చేసి లారీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌లో పంపుతున్నట్టు లెటర్లో వ్రాశారు నాన్న. చదవండి మీకే బోధపడుతుంది’

‘సరే సరే తర్వాత చదివేడుస్తాలే. ముందు తిండి తినటం పూర్తికానీ. చూడూ కాస్తంత కందిపచ్చడి వడ్డించూ.’

‘ఏమిటా కలపటం? కోడికెలికినట్టు. చేత్తో పచ్చడి అన్నం పిసకాలి. చారెడు నెయ్యి వడ్డించుకుని ముద్దలు చేసి దిట్టంగా కడుపు నిండా తినాలి. అప్పుడు గానీ ఒళ్ళు చేసే మిసమిసలాడరు. మీరలా పిట్ట తిండి తింటే పని చేయను శక్తేముంటుంది?’ కంది పచ్చడి వడ్డించి నెయ్యి కంచంలో చెంచాతో కాకుండా గిన్నెలో ఉన్నదంతా దిమ్మరించింది.

‘ఒసేవ్ ఒసేవ్. ఇలా తింటే ఒంట్లో కొలెస్ట్రాల్ పెరుగుతుందే ఆ తర్వాత గుండె జబ్బు వచ్చేస్తుంది. నేను కాస్తా తపీమంటే నువ్వు గోరింటాకు పెట్టుకునే యోగ్యత ఉండదే’

‘అట్లామాట్లాడకండి. అరిష్టం. క్రమంగా కడుపునిండా భోజనం చేయాల్సిందే ఇప్పుడు తినకపోతే ముసలాళ్ళం అయినాక తినగలమా? ఇంద ఈ గడ్డ పెరుగు అన్నంలో కలుపుకోండి లొట్టలేసుకుంటూ తినండి.’

నా తిండి పూర్తి అయింది. నా ఎంగిలి కంచంలోనే అది భోజనం చేయటం చూచి ‘ఇదేం పాతివ్రత్యమే? మరో కంచంలో నాతోపాటే తినవచ్చుగా.’

‘మీకేం తెలీదు మీరూర్కొండి నా భోజనం అయ్యేలోగా మీరు టీపాయ్ మీదున్న లెటరు. అదే ఇండాక చెప్పానే మా నాన్న రాసింది. దాన్ని అక్షరం పొల్లు పోకుండా చదవండి.’ ఆర్డరు జారీ చేసినట్టు మాట్లాడింది తాయారు.

ఆఫీసుకొచ్చి సీట్లో కూర్చుని వర్క్ చేయటం మొదలుపెట్టి గంటయినా కాలేదు. ఇంతలో ఫోనొచ్చిందంటూ బాస్ కేబిన్లోంచి పిలు.

వర్క్ డిస్టర్బ్ అయినందుకు విసుక్కుంటూ సీట్లోంచి లేచివెళ్ళి రిసీవర్ అందుకున్నాను.

‘అబ్బాయ్ పరంధాముడూ మీ ఆవిడ వాంతులు విరోచనాలతో మెలికలు తిరిగి పోతుంటేనూ. మనింటి చివరన ఉన్న నర్సింగ్ హోంలో ఎడ్మిట్ చేయాల్సి వచ్చింది. నువ్వు వెంటనే ఉన్నపళంగా బయల్దేరిరా’ రిసీవర్ పెట్టేసింది పక్కింటి పిన్నిగారు.

బాస్ను పర్మిషన్ అడిగి స్కూటర్ మీద రైయ్ బయలుదేరాను. ట్రాఫిక్ సిగ్నల్స్ గోలతో నర్సింగ్ హోమ్ చేరటానికి గంట పట్టింది.

స్కూటర్ స్టాండ్ వేసి లాక్ చేసి లోపలికి పరుగుపెట్టాను.

‘బాబూ అమ్మాయి ఇక్కడుంది బెడ్ మీద’ నన్ను చూసి బిగ్గరగా కేకేసి చెప్పింది.

నన్ను చూస్తూ ‘కంగారు పడకండి. ప్రాణాపాయం ఏమీలేదు. స్ట్రమక్ వాష్ చేయించి సెలైన్ ఎక్కిస్తున్నారు’ హీనస్వరంతో అంది తాయారు.

‘వాంతులేంటి తాయారు? అసలేం జరిగింది?’ బెడ్ దగ్గరగా నిలబడి ముఖంలో ముఖం పెట్టి వంగి అడిగాను.

‘ఓ చిన్న పొరపాటు జరిగిపోయింది. మీరు ఆఫీసుకెళ్ళగానే నేను తిండామని కంచంలో భోజనం వడ్డించుకుని’ చెప్పతూ ఆగింది.

‘ఆ! వడ్డించుకుని?’

‘గోంగూర పచ్చడి అనుకుని పక్క గిన్నెలో ఉన్న గోరింటాకు అన్నంలో కలుపుకుని తిన్నాను పొరపాటున. రెండూ ఒకే కలర్లో ఉండటంతో గమనించలేదు.. సారీ అండీ’ అంది.

‘ఇకపై ఆ రెండూ మానెయ్. అప్పుడు ఇలాంటి పొరపాటే మళ్ళీ జరగదు’ అన్నాను.

సిగ్గుతో ముఖాన్ని పక్కకు తిప్పుకుంది.

కథా కౌముది

గోడక్కొట్టిన బంతి

మధు పెమ్మరొజు

మీరు సన్యాసిరావుతో సోమవారం మాట్లాడితే నవ్వుతారు, మంగళవారం మాట్లాడినా నవ్వుతారు, అసలు శనాదివారాలు తప్ప ఏ రోజు మాట్లాడినా అతని వ్యధ మీకు చక్కలిగింతలు తెప్పిస్తుంది. మీ నవ్వులో తప్పేమీ లేదు ఇంతోసి దానికి అంత ఇదై పోవాలా అని మీరంటారు, అందరికీ తప్పని వాస్తవాన్ని టాబ్లెట్లా మింగి ముందుకి సాగిపోవాలని సలహా చెప్తారు. అతను మాత్రం ఇది వాస్తవం కాదు, అన్ని దారులు మూసుకున్న కుహరం అంటాడు, అనడమే కాదు ఆ భావానికి పాలు పోసి పెంచుతాడు.

★★★★★

సన్యాసిరావు చూరుని తదేకంగా చూస్తున్నాడు, రోజూ ఈపాటికి ప్రెషర్కుక్కర్లా ఉండే ఇల్లు ప్రశాంతంగా ఉండేసరికి వీకేండనిపించి చిన్నగా నవ్వుకున్నాడు. అరుదుగా దొరికే అదృష్టాన్ని కొద్ది, కొద్దిగా ఆస్వాదించాలని దుప్పటిని వెచ్చగా కప్పుకున్నాడో లేదో వాళ్ళావిడ కేక నిశ్శబ్దాన్ని చీలుస్తూ వినిపించింది

“ఏవండోయ్! ఈ రోజు మంగళవారం...మీ పగటి కలలాపి ఐదు నిముషాల్లో తయ్యారవ్వండి, మళ్ళీ లేపలేదని నా మీద నసుక్కుంటారు”

అందమైన కల కర్పూరంలా కరిగిపోయిందన్న ఉక్రోషంలో

“ఇదన్యాయం! అరుపులు, ఆర్తనాదాలు లేకపోతే వీకెండ్ అనుకున్నాను” అని జవాబుగా అరిచాడు.

“ఏడిసినట్టుంది మీ లాజిక్కు పిల్లకి నిన్నటితో శీతాకాలపు సెలవలు అందుకే చడీచప్పుడు లేకుండా పడుకున్నారు..కబుర్లాపి త్వరగా తెవలండి”

“అంత ముద్దుగా చెప్పాకా, తయ్యారవక చస్తానా” అని బాత్రూమ్లోకి రుంజుకుంటూ వెళ్ళాడు, షవర్లో సబ్బు అయిపోయిందనే చిరాక్కుంటే కొసరు నిద్ర చెడిందనే బాధ నీళ్ళ ధారలో కలిసిపోయింది. మొక్కుబడిగా ఒక్కొక్క పనీ ముగించి బెల్టు, బూట్లు, సెల్ఫోను, కార్ తాళాలు వరుసగా ఆయుధాల్లా అమర్చుకుంటూ యుద్ధానికి సమాయత్తమయ్యాడు.

హై-వే చేరగానే కురుక్షేత్రాన్ని తలపించే సన్నివేశం, ఏనుగుల్లాంటి భారీ యెస్.యు.వీలు, పీనుగుల్లాంటి చిన్న కారులు, ఇంచినీకీ నిండిపోయిన వాహనాలని చూడగానే సన్యాసిరావు గుండె అరచెతిలోకొచ్చింది. ఇది మహాభారతమయితే ఉత్తరకుమారుడి పాత్ర ఎంచుకుని కులాసాగా పారిపోయేవాడు, ఇది పాత్రలు లేని నిత్య భారతం కనుక ట్రాఫిక్లో భయం, భయంగా సాగుతూ ఆఫీసుకి చేరుకున్నాడు.

ఏ మాత్రం వెసులుబాటు లేని దినచర్య సన్యాసిరావుకి విసుగ్గా మొదలయ్యి, క్రమేణా దిగులుగా మారి పీడిస్తోంది. ధైర్యం చేసి ఉద్యోగం మానలేదు ఇంకో ఉద్యోగం వెతుక్కునే తీరిక లేదు. ఏమీ పాలుపోని ఆలోచనలతో సతమతమవుతుండగా మిత్రుడు ఏకాంబరం మెరుపులా మెరిసాడు. ఏకాంబరం గుట్టుగా ఇంట్లోంచి పని చేస్తాడు, ఉద్యోగం కంటే సొంత పనులు బాగా చూసుకుంటాడు, జీవితాన్ని తన శైలిలో శాసిస్తాడు. ఆ సవ్యసాచి పాదాలపై పడి ఏదో ఒక మార్గం చూపమని అడగాలనుకున్నాడు, ఆలోచనొచ్చిన మరుక్షణం అజ్ఞానం కలవారిరా అంటూ ఓ ఈమెయిలు కొట్టాడు.

★★★★★

సాయంత్రం మెమోరియల్ మూల్ ముస్తాబైన కొత్త పెళ్ళికూతురిలా ఉంది, ఆ విలాసాల కూడలిలో కాలక్షేపాన్ని క్రెడిటార్లుతో కొనేవారు చెలరేగిపోతున్నారు. ఓ పక్క విద్యుద్దీప జిగేలులు అలరిస్తున్నా, చిమ్మనగ్రోవులు ఆహ్లాదాన్ని చిమ్ముతున్నా సన్యాసిరావు పట్టించుకునే స్థితిలో లేడు. అతని బరువైన నడకకో సులువు కావాలి, చీకటిగా తోస్తున్న భవిష్యత్తుకో వెలుగు కావాలి, అది చూపగల మిత్రుడి కోసం ఆత్రంగా ఎదురుచూస్తున్నాడు.

అరగంటకి పార్కింగులో ఏకాంబరం కనపడగానే ఎదురెళ్ళి పలకరించాడు, ఇద్దరూ ఎదురుగా ఉన్న కాఫీ దుకాణంలో ఓ మూల స్థిరపడ్డారు.

“ఏంటా అర్జెంటుగా కలవాలన్నావు, అంతా ఓకేనా?”

“ఒకేగా మాత్రం లేనురా....విశ్రాంతి లేని పరుగులు ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి, ఊబిలో పడ్డట్టుంది నా జీవితం”

“అమెరికా అలవాటు ప్రకారం అడిగాను కానీ పేషంట్లాంటి నీ వాలకం చూస్తే కథ అర్థమయిపోతోంది”

“అక్కడకీ ఉండబట్టలేక వారానికో రోజు ఇంట్లోంచి పని చేస్తానని మేనేజర్ని సౌమ్యంగా అడిగాను, నా మాట పూర్తికాక ముందే ఆవిడ నన్నో పీడకలలా చూసి, కంపెనీ పాలసీ ఒప్పుకోదని తెగేసి చెప్పింది”

“ఇక్కడి కంపెనీలన్నీ అంతేరా, ఏమడిగినా పాలసీ అని, ఒకరికిస్తే పదిమంది అడుగుతారని బుకాయస్తారు... మరేం చేద్దామని నీ ఆలోచన?”

“అప్పుడెప్పుడో ఇంటినుంచి పనిచేసే పొసిషన్స్ మీ కంపెనీలో ఉన్నాయని చెప్పావు, గుర్తుందా?”

“అవును చెప్పాను, కానీ అప్పుడు నువ్వు పెద్దగా ఆసక్తి చూపలేదు”

“అప్పటి పరిస్థితి వేరు, ఇప్పటి దుస్థితి వేరు, నాకా ఉద్యోగం ఎలాగైనా కావాలిరా”

“నాకు తెలిసీ అలాంటి పొసిషన్స్ దొరకడం కష్టమే”

“కాస్త గట్టిగా ప్రయత్నించి చూడరా, ప్లీజ్”

మిత్రుడి దీనస్వరం ఏకాంబరాన్ని దీర్ఘాలోచనలో పడేసింది, కాఫీ పూర్తయ్యేదాకా ఇద్దరి మధ్యన మాటలు పల్చబడ్డాయి

“నీ మాటలని బట్టి చాలా వత్తిడిలో ఉన్నావని తెలుస్తోంది, నాకు తెలిసి ‘వర్క్ ఫ్రం హోం’ పొసిషన్స్ మా కంపనీలో లేవు కాబట్టి నా పోసిషన్కి నిన్ను సిఫార్సు చేస్తాను. మనిద్దరి టెక్నాలజీ ప్లాట్ఫారం, అనుభవం ఇంచుమించు ఒకటే కాబట్టి నా ఉద్యోగం నీకొస్తుందని నా నమ్మకం”

“నేనడిగిందేమిటి? నువ్వు చెప్పేదేమిటి? నేను నీ ఉద్యోగం అడగలేదు...ఖాళీ ఉంటే ప్రయత్నించమన్నాను”

“పర్వాలేదురా, మన స్నేహం కోసం ఆ మాత్రం చెయ్యలేనా?”

“మరి నీ ఉద్యోగం నాకిచ్చేసి నువ్వేం చేస్తావు?”

“చెప్పాను కదా పర్వాలేదని..ఐ విల్ మానేజ్ ”

సన్యాసిరావుకి ఏకాంబరం మాటలు అర్థం కాకపోయినా, అతని త్యాగం కళ్ళు చెమర్చేలా చేసింది. ఓ నెలలో కొత్త ఉద్యోగానికి స్వాగతం, పాత ఉద్యోగానికి చరమగీతం పాడేసాడు.

★★★★★

ఉదయం కంప్యూటర్ ముందు కూర్చుని టీ తాగుతున్నాడు సన్యాసిరావు. ఇంటిబయట వాహనశబ్దం, ఆగని సెల్ఫోన్ మోత ఏకాగ్రతని భంగపరుస్తుంటే కిటికీ బయటకి చూసాడు. సుఖాలు తాకగానే గతాన్ని ఇట్టే మర్చిపోయే వారిలో సన్యాసిరావు ఒకడు. కీ ఇచ్చిన బొమ్మల్లా పరిగెడుతున్న ఇరుగుపొరుగుని చూసి “ఈ యంత్రాలు పరిగెట్టే శక్తి తగ్గిన రోజు తాము కోల్పోయిన ఘడియల విలువ తెలుసుకుంటారు” అని వెటకారంగా నవ్వుకున్నాడు.

ఆవతల వ్యక్తి గట్టి పిండం, అదే పనిగా ఫోన్ చెయ్యడంతో సన్యాసిరావుకి నంబర్ చూడక తప్పలేదు. ఆ కేకలు మరెవరివో కాదు, అతని తమ్ముడు బిక్షపతివి, ఈ వెధవ క్రికెట్ చూస్తున్నప్పుడే చేస్తాడని నసుక్కుంటూ ఫోన్ ఎత్తాడు

“అన్నయ్యా! ఎలా ఉన్నావు ?”

“నేను కాదురా ట్రాఫిక్కులా ఉండో చెప్పు, రద్దీలో చిక్కుకున్నప్పుడు మాత్రమే గుర్తొస్తాను, ఇప్పటికి వంద సార్లు చెప్పాను.. డ్రైవ్ చేస్తూ మాట్లాడొద్దు, మాట్లాడొద్దని...”

“ఏం చెయ్యను, నా జీవితం లాస్ ఏంజెల్ రోడ్లకి అంకితం అయిపోయింది. మాట్లాడాలనే ఉద్దేశం ఉన్నా సమయం దొరకని పరిస్థితి, ఈ కాల్య కూడా మానేస్తే మన మధ్య మాటలుండవు”

“మీతో అదే గొడవరా... జీతాన్ని జీవితంతో ముడి పెడతారు, అదే నన్ను చూడు.. ఓ రోజు పొద్దున్నే లేచి ఈ తొక్కలో ఉద్యోగం నాకక్కర్లేదని కంపెనీ మొహాన రాజీనామా కొట్టాను. ఇలా కొట్టానో లేదో, ఇంకో కంపెనీకి తెలిసిపోయి.. బాబ్బాబు మీకెక్కవ జీతమిస్తాము, ఎక్కడినించైనా పని చెయ్యండంటూ వెనకాల పడింది. గొప్ప చెప్పుకోవడం కాదుగానీ, దేనికైనా ధైర్యం కావాలి”

“అన్నయ్యా నీకూ, నాకూ పోలికేమిటి? మొదట్నుంచీ నీ పద్ధతే వేరు, ధైర్యమే వేరు... నాకంత విషయం లేదని నీకు తెలుసు... ఏదో నాలంటి వాళ్ళు ఉన్న దాంట్లోనే అలా, అలా నెట్టుకుని రావాలి”

“నా దినచర్య చెప్తా విను.. నువ్వు ఫోన్ చేసినపుడు ఎవరో క్రికెట్ ఆడుతుంటే చూసాను, పదింటికి సొంతంగా స్టాకులు ఆడతాను, మధ్య మధ్యలో కోడి కెలుకుడు కెలికి రెండు పవర్ పాయింట్లు మా మేనేజర్ మొహాన కొడతాను, ఇక అడపా దడపా టీ బ్రేకులు, పకోడీ బ్రేకులు.... ఇదిరా జీవితమంటే... స్వేచ్ఛని పక్షిలా అనుభవించాలి, అక్కుపక్షిలా స్తీరింగుకి అంకితం చెయ్యకోడదు”

“ఏవండోయ్! బుజ్జిని స్కూల్ దాకా దిగబెట్టి అలాగే వస్తూ, వస్తూ కాసిని టామాటోలు, పాలు తెండి”

భార్య మాట వినగానే అప్రయత్నంగా లేచి తమ్ముడి దగ్గర సెలవ తీసుకున్నాడు. పార్ట్ టైం ఉద్యోగానికి అప్పాయింట్మెంట్ తీసుకున్నాడు ‘వర్క్ ఫ్రం హోం’ సన్యాసిరావు. ఏ రంగూలేని సన్యాసిరావు జీవితం, పూదోటలో సీతాకోకచిలుకలా నెలరోజుల్లో మారిపోయింది. అంతా ఏకాంబరంగాడి చలవ, అసలా రోజు వాడిని కలవడం నిజంగా అదృష్టమని పదోసారి అనుకున్నాడు కానీ రోజులన్నీ ఒకేలా ఉండవనే చిన్న విషయాన్ని మర్చిపోయాడు మతిమరుపు సన్యాసిరావు.

★★★★

ఆరు నెల్లు గడిచాకా, ఓ అత్యవసర మీటింగ్లో కంపెనీ డైరెక్టర్ “సూర్యుడు మనకి ఆదర్శం, ఆయన్ని వెంబడించాలి” అని ప్రకటించాడు, నినాదం వినడానికి బావున్నా సన్యాసిరావుకి సరిగ్గా అర్థం కాక “అదేంటి అంతా చంద్రమండలానికి కదా వెళ్ళేది మనవాళ్ళు సూర్యుడంటున్నారు?” అని మేనేజర్ని అమాయకంగా అడిగాడు. అయన వెంటనే “వెరి నా గొర్రె.... దానర్థం, సూర్యుడు, చంద్రుడని కాదు, ఎంచక్కా ఇరవై నాలుగంటలూ పని చెయ్యండని అర్థం” అన్నాడు.

ఆ రోజు నుండి సన్యాసిరావు ఆటవిడుపు మాయమయ్యింది పనిలో జోరు ఖాయమయ్యింది. తెల్లవారగానే క్రికెట్ కాదు, కంప్యూటర్ ముందు హెడ్సెట్ పెట్టుకుని ఆఫ్ఫీర్లో కథాకళి, రాత్రి తొమ్మిదింటికి కాలిఫోర్నియాతో ఫుట్బాల్ గా ముగిసేది.

ఇక రోజూ ఎదురుగా కనిపించే భర్తని చూస్తే ఏ భార్యకైనా మెత్తగా మొత్తాలనిపిస్తుంది, ఇక ఆదిలక్ష్మి అవకాశాన్ని అందిపుచ్చుకునే పతివ్రత - “ఏవండి వెళ్లి కాస్త పాలు, టామాటోలు తెస్తారా” అని ముద్దుగా అడిగింది.

హెడ్సెట్ హెల్మెట్లూ పెట్టుకున్న సన్యాసిరావు “నీకు ఇప్పటికీ లక్షసార్లు చెప్పాను, నా పని ఇదివరకట్లా లేదు.. దుంప తెంచేస్తున్నారు. పొద్దున్న ఏడింటి నుంచి రాత్రి తొమ్మిద్దాకా ఎదురుగా తచ్చాడుతూ, డబ్బాలు తడుముకుంటూ కనపడ్డా నువ్వు కనిపించనట్టే నటించాలి.... కూరగాయలు తీసుకురా, చెత్త పడెయ్యి అంటూ చెత్త పనులు చెప్పకు” అని జవాబు చెప్పాడు.

“ఒక్కతినే ఇంటి పనులు, పిల్లలనీ చూసుకుంటాను, ఏదో చిన్న పని చెప్పగానే లెక్కర్లు మొదలెడతారు, ఒక్కరోజు సొంతంగా పిల్లల్ని చూడండి తెలుస్తుంది” అని కళ్ళు తుడుచుకుంది, కలకంఠి కంట కన్నీరు చూడగానే సన్యాసిరావుకి తిక్కరేగింది.

“ఆదిలక్ష్మీ! చిన్న విషయాన్ని టీవీ సిరియల్ చెయ్యకు, నేను రోజంతా కంప్యూటర్ ముందు నుండి కదలకూడదు, కదిలితే మా మేనేజర్ అర నిముషంలో పట్టేస్తాడు...ఇంట్లోంచి పని చెయ్యడమంటే ఇంటి పనులు చెయ్యడం కాదు”

“మీరేం చేస్తారో నాకు బాగా తెలుసు, ఆ వెరి సినిమా రీవ్యూలు, క్రికెట్ స్కోరులు, స్టాకులు.... ఇంకా ఖాళీ దొరికితే నా మీద పెత్తనం చేస్తారు”

“నాక్కాదే, మా మేనేజర్ నెంబర్ ఇస్తాను, ఆయనకి డైరెక్టుగా ఫోన్ చేసి అన్నీ వివరంగా చెప్పు, దెబ్బకి ఉద్యోగంలోంచి పీకేస్తే శనోదులుతుంది” అని రుస, రుసలాడుతూ వెళ్ళిపోయాడు.

రాను, రాను సన్యాసిరావు జీవితం గాల్లేని చీకటి గదిలో సంకెళ్ళతో బంధించినట్టుంది, రోజూ పాత రోజులు గుర్తొస్తున్నాయి. సహోద్యోగులతో మాటి మాటికీ కాఫీ బ్రేకులు, గాలి కబుర్లతో సరదాగా గడిచిపోయేది. పాత మేనేజర్ ఎదురుగా నిలబడి విసుక్కున్నా ఏమీ అనిపించేది కాదు. ఈ కొత్త మేనేజర్ పంపే మందలింపు మేఘసందేశాలు చీకట్లో తూటాల్లా తాకుతున్నాయి. మొన్నటికి మొన్న “మీ పిల్లల

అరుపులు మన కాన్సరెన్స్ కాల్లో స్పష్టంగా వినపడుతున్నాయి ఇట్ వొంట్ లుక్ ప్రొఫెషనల్” అని అందరిముందు హెచ్చరించగానే తలకోట్టేసినట్టయింది. ఎప్పుడు, ఎక్కడించి అక్షింతలు పడతాయో తెలియక సన్యాసిరావు భయపడసాగాడు.

★★★★★

వుడ్ల్యాండ్ సైకియాట్రీ రోగులతో కళకళలాడుతోంది. సన్యాసిరావు, ఆదిలక్ష్మి ఫోటో కోసం వచ్చిన ఆదర్శ జంటలా ఓ మూల కూర్చుని తమ పిలుపు కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు.

“అప్పాయింట్మెంట్ రెండిటికి అంటారు, నాలుగయినా దిక్కు లేదు..ఈ ఎదురుచూపులు నా వల్ల కాదు ఇంటికి పోదాం పద”

“మనం తుమ్ములకి, దగ్గులకి రాలేదండి ఇష్టమొచ్చినట్టు వెళ్ళిపోదానికి.. కాస్త ఓపిక పట్టండి”

“ఓపిగా ఎదురుచూస్తే మందుల అవసరం లేకుండా రోగాలు నయమయిపోతాయి” అని వెర్రి జోక్ వేసాడో లేదో, పక్కనుండి వాళ్ళ మాటలు విన్నట్టు సర్పమ్మ ప్రత్యక్షమయ్యి “సన్నాసిరావ్”, “సన్నాసిరావ్” అని కోర్టులో పిలిచినట్టు పిలిచి, కన్నల్లేషన్ రూమ్లో కూర్చోపెట్టి మాయమయింది.

కాసేపటకి తెల్లటి ఆప్రాన్లో ఏడడుగుల వ్యక్తి లోపలకొచ్చి పలకరింపుగా నవ్వాడు, కూర్చోలో స్థిరపడి ప్రశ్నలు మొదలుపెట్టాడు.

“మిస్టర్ రావు కాస్త నేపథ్యం చెబుతారా?”

“డాక్టర్గారు నేపథ్యం కాదు, మీకు ఓపికంటే నా ఆత్మకథ చెబుతాను”

“ఆత్మకథ వద్దలెండి, మళ్ళీ మీరు కూర్చున్న చోట నేను కూర్చోవాలి” అని చిలిపి సమాధానమిచ్చాడు డాక్టర్.

“చాలా ఏళ్ళుగా యాంత్రికమైన దినచర్యతో విసిగిపోయాను, ఆ సమయంలో నా స్నేహితుడు ఏకాంబరం అనుకూలమైన ఉద్యోగమిచ్చి సహాయం చేసాడు. మొదట్లో ఇష్టమొచ్చినపుడు నిద్ర లేవడం, వేషాల అవసరం లేకుండా పైజమాలో తిరగడం భలే సరదాగా ఉండేది. మెల్లి, మెల్లిగా పని వత్తిడి పెరిగింది, రోజంతా కంప్యూటర్ ముందు కూర్చోవడంతో అదో రకమైన ఫెటీగ్ మొదలయ్యింది. షవర్లో ఉన్నపుడు సెల్ఫోన్ వెంటపడి మ్రోగుతున్నట్టు, నిద్రలో ఈమెయిలు పిలిచినట్టు రకరకాల భయాలు మొదలయ్యాయి... దాని ప్రభావం ఇంట్లో చూపించడం మొదలుపెట్టాను, చీటికి మాటికీ పిల్లలపై అరవడం.. నేనంటే నాకే భయంగా ఉంది డాక్టర్”

ఆదిలక్ష్మి అందిపుచ్చుకుని “డాక్టర్గారు, రాత్రి ఉలిక్కిపడి లాప్టాప్ చూసుకోవడం, నిద్రలో హెడ్సెట్ పెట్టుకుని తిరగడంలాంటివి చూస్తుంటే చాలా భయంగా ఉంది, మీరే ఏవో మందులిచ్చి ఈయన్ని మామూలు మనిషిని చెయ్యాలి”

“క్షమించండి నేను ఇండియన్ పేర్లు సరిగా పలకలేను, మీ స్నేహితుడి పేరు ఎక్కడో విన్నట్టుగా ఉంది, మళ్ళీ చెప్పండి”

“ఏకాంబరం ”

“అదీ సంగతి.. ఆయన మా పేషెంట్”

“అవునా?”

“మేము ఇతర పేషంట్ వివరాలు చెప్పకోడదు కానీ మీ విషయం జాగ్రత్తగా వినండి, ఇంట్లోంచి పని చెయ్యడం మంచి సౌకర్యమే కానీ గంటల తరబడి సహోద్యోగులతో ప్రత్యక్షంగా కాకుండా సాధనాల ద్వారా పని చెయ్యడం అంత మంచిది కాదు, దానికి ఇంట్లోని అనారోగ్య పరిస్థితి కూడా తోడై మీరు తీవ్రపత్తిడికి లోనవుతున్నారు”

“అంటే ఇక అంతేనా డాక్టర్లారు”

“లేదమ్మా అంతే కాదు, మనం రెండు రకాల ట్రీట్మెంట్లు ప్రయత్నించొచ్చు, మొదటిది పది మాత్రలు మూడేళ్ళు ఆపకుండా వాడండి, ఫలితం ఉండొచ్చు, ఉండకపోవచ్చు అంతా దైవాధీనం, సైడ్ ఎఫెక్ట్స్ ఉంటాయని మాత్రం ఖచ్చితంగా చెప్పగలను... ఇక రెండవ ట్రీట్మెంట్ మీకు ఏది ఇష్టమో చెప్పండి, ఆ ప్రకారం చేద్దాము”

“డాక్టర్లారు, మీరు చెప్పిన వాట్లో రెండవది బెటర్గా ఉంది, అదే ప్రయత్నిస్తాము”

“ప్రయత్నించి ఫలితం చెప్పండి, నిజానికి రెండో ట్రీట్మెంట్ మీ స్నేహితుడికిపై విజయవంతంగా పనిచేసింది”

“థాంక్స్ డాక్టర్లారు”

“యు ఆర్ వెల్కం, ఫీజు కట్టేసి వెళ్ళండి” అని నవ్వాడు

★★★★

సన్యాసిరావు చక్కగా గెడ్డం గీసుకుని, మీసం సరిచేసుకుని అద్దంలో చూసుకుంటే వయసు పదేళ్ళు వెనక్కి వెళ్లినట్టుంది, నెలలుగా ఆదరణ లేక హాంగర్లకి వేళ్లాడుతున్న బట్టల దుమ్ము దులిపి వేసుకుని, కాస్త సెంటు దట్టించి హుషారుగా ఆఫీసుకి బయలుదేరాడు. కార్ ఎక్కబోతూ చుట్టూ చూస్తే తొలిపొద్దు అమాయకంగా, అందంగా అతని కేసి చూస్తోంది, ఎదురుగా పచ్చటి ఆకుల మధ్యన సిగ్గుగా ఒదిగిన గులాబి పూలని పలకరించాడు, నీలి ఆకాశాన్ని ఆస్వాదిస్తూ స్వాస తీసుకోగానే ఏదో కొత్త శక్తి అతనిలో ప్రవేశించింది.

హైవేపై వాహన సమూహం ఉమ్మడి కుటుంబంలా అతని రాక కోసం వేచి ఉంది, ఇదివరకటి విసుగులు, వెటకారాలు మరిచి రద్దీలో కనపడ్డ మొహాలను పలకరింపుగా నవ్వాడు. అంతా తనలా కుటుంబం కోసం కష్టపడే శ్రమజీవులు, తనకుండే అసౌకర్యం వారికీ ఉంటుందనే భావం మొదటిసారి కలిగింది. ఉత్సాహంలో ఆడియో జోరు పెంచగానే శ్రావ్యమైన స్వరాలతో కారు నిండిపోయింది, ఆ రాగాలకు తన భావాలు జోడించి ఊహలోకాలలో, పాత జ్ఞాపకాలలో ఓలలాడుతుండగా ఎదురుగా ఆఫీసు కనిపించింది.

చాలా రోజుల గడిచాకా ఏకాంబరం త్యాగం చెయ్యలేదు, ఉద్యోగం మానేస్తానంటే అతని స్థానంలో వేరొకరు భర్తీ అయ్యేదాకా వెళ్ళద్దని కంపెనీ కోరిందని, అదే సమయంలో తను బలి పశువులా దొరికానని తెలిసింది. అప్పటికే సన్యాసిరావు దృక్పథం మారిపోవడంతో ఆ వార్త విని పెద్దగా చలించలేదు. సూటిగా చూస్తే సమస్యలోనే పరిష్కారముంటుంది, భయపడి పారిపోతే గోడక్కోట్టిన బంతిలా కొత్త సమస్యల మధ్య ఊగినలాడాలని అనుభవం ద్వారా తెలుసుకున్నాడు గనుక ఏకాంబరానికి థాంక్స్ చెప్పకున్నాడు.

కథా కౌముది

ము.రా.రి

ఆర్. శర్మ దంతుర్తి

కంసుడికి కరచరణాలు సరిగ్గా ఆడటంలేదు. దేవకి ఎనిమిదో గర్భంలో పుట్టేవాడు తనని చంపుతాడని లోక విదితమైనా, పుట్టినది మామూలు ఆడపిల్లే అనుకున్నాడు. తనకేం తెలుసు ఇలా యోగమాయ అనీ? తనని చంపేవాడు వేరే చోట పెరుగుతున్నాడని కదూ చెప్పింది? ఆ పిల్లాడ్ని పెద్దవకుండానే చంపించేస్తే పీడా పోతుంది కదా? పెద్దయ్యోసరికి మళ్ళీ వాడెంత బలవంతుడౌతాడో? ఈ పని పూతన ఒక్కతే చేయగలదనిపిస్తోంది. ఈ పాటికి వచ్చుండాలే?... ఆలోచనల్ని తెగ్గొడుతూ లోపలకి వచ్చిన భటుడు చెప్పేడు, "మీరు పిలిపించిన పూతన వచ్చింది మహారాజా."

"రమ్మను."

పూతన లోపలకి వచ్చేక చెప్పేడు కంసుడు, "నువ్వు వెంఠనే వెళ్ళి గోకులంలో పెరుగుతున్న శిశువులనందర్నీ చంపేసి రావాలి. బయల్దేరడానికి ఎంత సమయం కావాలి నీకు?"

పూతన ఒక్కసారి తుళ్ళిపడింది. లేడికి లేచిందే పరుగా అన్నట్టు వెళ్ళమంటే ఎలా? "మహారాజా నా పిల్లల్ని చూడ్డానికి ఒకర్ని చూసి పెట్టుకోవాలి. వచ్చే వారం బయల్దేరవచ్చా?"

"వచ్చే వారమా? పుట్టినవాడు దేవాంతకుడు. నన్నెప్పుడు చంపుతాడో ఎవరికి తెలుసు? నేను కనక పోతే, నువ్వు లేవు, నీ ఉద్యోగమూ లేదు. ఆలోచించుకో మరి."

"సరే అయితే. మిమ్మల్నే చంపేటంతటి వాడు నన్ను చంపితే? మీకు నా వార్త ఎవరు చెప్తారు వెనక్కి?"

"ఆ మాత్రం ఆలోచించానులే. నన్ను చంపడానికి పుట్టినవాడి పేరు కూడా తెలియదు మనకి. అయితే వాడు పుట్టినచోట సకల శుభాలు ఉంటాయని ఉంటారు. అదొక కొండ గుర్తు అనుకో. రిభుడు ముసలివాడైపోయేడు. రాక్షసుడే అయినా యవ్వనం లో చేసిన సాహసాలు ఇప్పుడు చేయలేడు. ఆ పెరిగే శిశువుని గుర్తుగా పెట్టుకోవడానికీ, ఈ ముసలి రాక్షసుడు రిభుణ్ణి, ము.రా.రి. అందాం ఈ ప్రయత్నంలో ఇప్పట్నుంచీ. ము.రా.రి నీకు సహాయంగా వస్తాడు. ఆయనిచ్చే సలహాలు పాటించు. నీకేదైనా అయితే నాకు వెనక్కి చెప్పడానికి ము.రా.రి వస్తాడు. నేను చూస్తూ ఉంటాను రోజూ వార్తల కోసం. ఎవరక్కడ? ము.రా.రి ని లోపలకి పంపించు" చెప్పేడు కంసుడు.

ముసలి రాక్షసుడు రిభుడు లోపలికొచ్చేడు. “అయితే ఇవన్నీ ఆలోచించుకునే నన్ను పిల్వేదన్నమాట ఈయన,” లోపల అనుకుంది పూతన. “ఎందుకో ఈ మధ్యన కంసుడు తనని పూర్తిగా నమ్ముతున్నట్టు లేదు. లేకపోతే ము.రా.రిని కూడా తోడెందుకు పంపిస్తున్నాడు? నేను కానీ ప్రాణాలు పోగొట్టుకోను కదా?..” పూతన ఆలోచిస్తోంది.

"పూతనా, నువ్వు రేపు బయల్దేరుతున్నావా?" కంసుడు అడిగేడు.

"మీరు అంత చెప్పాక కాదనగలనా? ము.రా.రి రేపు మిమ్మల్ని కలుసుకుంటా బయల్దేరేముందు. కలిసి బయల్దేరుదాం. శెలవు" పూతన నిష్క్రమించింది.

"మహారాజా, పూతన కనక ఆ శిశువుని చంపగల్గితే సరే లేకపోతే తర్వాత మనం వరసగా ఒక్కొక్కరే పంపాల్సిన రాక్షసుల గురించి ఒక ప్రణాళిక సిద్ధం చేసాను. వింటారా?"

"చెప్పు ఏమిటా ప్రణాళిక?" కంసుడు అడిగేడు ము.రా.రి ని.

"మనం వేరే రాక్షసులని తయారుగా ఉంచాలి మహారాజా, ఎందుకంటే నారదుల వారు చెప్పినట్టు, పుట్టినవాడు మనల్ని అంతం చేయడానికొచ్చేడు. అంత సులభంగా చావడని నాకనిపిస్తోంది."

"అవును. పూతన కనక వెనక్కి రాకపోతే తర్వాత వెళ్ళేది ఎవరు?"

"అందర్నీ ఒకే రూపంలో పంపితే గోకులంలో అందరికీ తెలిసిపోవచ్చు. అందుచేత ఒక్కొక్కణ్ణి ఒక్కొక్కరూపంలో పంపితే మంచిదని నా ఆలోచన."

"మంచి ఆలోచన ము.రా.రి. చెప్పు.."

"తర్వాత వెళ్ళబోయేది శకటాసురుడు. గోకులంలో ఉన్న అనేక ఎద్ల బళ్ళలో ఒకటిగా కనపడతాడు. ఎవరికీ అనుమానం రాదు.."

"అమోఘం. తర్వాత?"

"తర్వాత సంగతి ఒక్కొక్కటి మీరే చూస్తారుగా?" ముందు వీళ్ళని వెళ్ళనీయండి. వీళ్ళిద్దర్లో ఒకరు మన శత్రువుని చంపగలరని నా నమ్మకం. వీళ్ళిద్దరూ చచ్చిపోతే అప్పుడు చూద్దాం. నేనే వెళ్ళి ఉండేవాణ్ణి కానీ ఈ వయస్సులో..." నీళ్ళు నమిలేడు ము.రా.రి.

"నాకు తెలియదా? ఏమీ మనసులో పెట్టుకోక రేపు పూతన కూడా వెళ్ళి సాయంత్రానికి నాకు వార్త చెప్పాలి. సరేనా?"

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

మర్నాడు సాయంత్రానికి వార్త తీసుకొచ్చేడు ము.రా.రి. పూతన మామూలుగా చావలేదు. అద్భుతమైన అందగత్తెగా నందగోపుడి కొడుక్కి పాలివ్వడానికి లోపలి గదిలోకి వెళ్ళిన పూతన మహా దారుణంగా చచ్చిపడిపోయింది తన స్వంత వికారమైన రూపంతో. దాని శవం గుమ్మాల్లో పట్టలేదు బయటకి తీయడానికి. రకరకాల ఆయుధాలు ప్రయోగించి శవాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా నరికి ఊరిబయట దహనం చేసారు. ము.రా.రి అదృశ్యంగా అక్కడే నిలబడి చూసాడు ఇదంతా.

ఇదంతా చెప్పి కంసుడితో అన్నాడు ము.రా.రి. "నాకు అర్థం కాని విషయం ఒక్కటే మహారాజా!"

"ఏమిటది?"

"పూతనంతటి రాక్షసిని తగలబెడుతుంటే దాని శరీరంలోంచి సుగంధ ద్రవ్యాల వాసన వచ్చింది. అసలు అది రాక్షసిగా పుట్టికూడా దాని వంట్లోంచి సువాసన రావడం ఏమిటో?"

కంసుడు ఏదో అనబోయేడు. ఇంతలో "నారాయణ, నారాయణ" అంటూ లోపలకి వచ్చేడు నారదుడు. కంసుడు నారదుడికి జరిగినది చెప్పి "ఈ సువాసన రావడంలో ఆంతర్యం ఏమై ఉండొచ్చు స్వామీ?" అని అడిగేడు.

నారదుడు చెప్పేడు చిరునవ్వుతో, "ఇందులో వింత ఏముంది? పుట్టినవాడు సాక్షాత్తు లీలా మానుష విగ్రహుడైన శ్రీహరి. ఆయన పరసువేదిలాంటివాడు. ఇనుము దానికి తగలగానే బంగారంగా మారినట్టు, పూతన దోషాలన్నీ ఆయన పీల్చేసి ఆవిడకి మోక్షం అనుగ్రహించాడు. పూతన జన్మ ధన్యమైంది. ము.రా.రి ఇంకేమిటి గోకులంలో విశేషాలు?"

"పూతన దహనం జరుగుతుంటే అక్కడ పొగ ఆకాశంలోకి తాడి ఎత్తున లేచింది స్వామీ. కన్నీళ్ళతో నేను అలా చూస్తూంటే, ఒక్కసారి నాకు చిరునవ్వుతో ముగ్ధమనోహరమైన మొహం కనిపించింది. అది కలో నిజమో తెలియదుకానీ, 'నీకు ఇంకా సమయం ఆసన్నం కాలేదు రిభుడా' అన్నట్టు వినిపించింది. ఒక్కసారి చుట్టూ చూసేసరికి ఎవరూ లేరు. విపరీతమైన భయం, దానితో పాటు ఆ మనోహరమైన రూపం మనసులో కదుల్తూ ఉండగా ఇలా పరుగుపెట్టి వచ్చాను మహారాజుకి వార్త అందించడానికి."

"నీ జన్మ కూడా ధన్యమైనట్టే. ఆ కనిపించినవాడు మహా విష్ణువు. త్వరలో ఇవన్నీమీకు తెలిసి వస్తాయి. నారాయణ, నారాయణ" నారదుడు వచ్చినవాడు వచ్చినట్టే వెళ్ళిపోయేడు.

పూతనంతటి రాక్షసి పోయేసరికి కంసుడు డీలా పడిపోయేడు. కంసుడి మొహంలో కమ్మే నీలి నీడలు చూసి ము.రా.రి చెప్పేడు, "ఇప్పుడు పూతన గురించి ఆలోచించడం అనవసరం మహారాజా. కొన్ని రోజులాగి శకటాసురుడితో నేను బయల్దేరుతున్నాను. మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి. శతృశేషం లేకుండా చేయడానికి చాలా ఎత్తులు వేయాలి. ఇవన్నీ యుద్ధంలో ఒక భాగమే కదా."

"ఈసారి ఏమిటి ఎత్తు?"

"ముందొకసారి చెప్పాను కదా? బండిగా మారి కుర్రాడి దగ్గరకొచ్చేక మీదకి దొర్లడం. ఎవరికీ అనుమానం రాదు. పిల్లాడు చనిపోగానే అక్కడ్నుంచి చడి చప్పుడూ లేకుండా వెనక్కి వచ్చేయడమే."

"సరే కాస్త అప్రమత్తంగా ఉండండి. ఎందుకైనా మంచిది."

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

నెలలు గడిచాక ము.రా.రి వెనక్కి వచ్చాడు కంసుడితో మాట్లాడటానికి. మొహం చూస్తేనే తెలిసిపోతోంది ఏం చెప్పదల్చుకున్నాడో.

"ఈ సారి ఏమైంది?" కంసుడు అడిగేడు ఆదుర్దాగా.

"దాదాపు శతృవుని నిర్మూలించినట్టే అనుకున్నాను నేను శకటాసురుడు పిల్లవాడికి అతి సమీపంగా వచ్చేసరికి. కానీ కళ్ళు మూసి తెరిచేంతలో బండి మీద ఒక తన్ను తన్నేడు ఆ చిన్నవాడు. పిల్లలందరూ అలా కాళ్ళు కదపడం మామూలే కదా అని నేను ఊరుకున్నాను. మరు క్షణంలో శకటాసురుడి ప్రాణాలు గాలిలో కలిసిపోయాయి. వాడు ము.రా.రి, అని నాకేదో చెప్పబోయేడు కానీ ఆ తర్వాత మాట రాలేదు

నోట్లొంచి." విచారంగా చెప్పేడు ము.రా.రి.

కంసుడు కోపంగా చూసేడు. "ము.రా.రి నిన్ను నమ్ముకుంటే ఇలాంటి అబద్ధాలు ఆడతావని అనుకోలేదు. చిన్న పిల్లవాడు కాలితో తంతే బండి విరగడం ఎక్కడైనా విన్నామా? అబద్ధాలు మాని నిజం చెప్పు. ఏమైంది? ఎందుకు మీరంతా నా మీద ఇలా కసి తీర్చుకుంటున్నారు? నేను మీ అందర్నీ ఎంతకాలం నుంచి ఏ లోటూ లేకుండా చూసుకుంటున్నాను? ఇదేనా మీ స్వామి భక్తి?"

ము.రా.రి చెవులు మూసుకున్నాడు వినలేనన్నట్టు. "మహారాజా మేమింకా అంతటి నీచానికి దిగజారలేదు. కావలిస్తే మీ చారులని పంపించి విచారించండి. జరిగినది మాత్రం అది. నారదుల వారు చెప్పినట్టు మన శత్రువు శ్రీహరే అయి ఉండొచ్చని నా అనుమానం. లేకపోతే చిన్న శిశువుకి అంతటి శక్తి ఎక్కడుంచి రాగలదు? అయినా సరే నా ప్రయత్నం నేను చేస్తూనే ఉన్నాను."

దీనితో కంసుడు కాస్త చల్లబడ్డాడు. "సరే ఈ సారి ఎవరి వంతు?"

ఇప్పుడు మనం కాస్త ఆగడం మంచిది. వరసగా దాడులు జరుగుతూంటే ఇవన్నీ కంసుడే కావాలని చేయిస్తున్నాడని అనుమానం రావొచ్చు. కొంతకాలం ఆగాక నేను అఘాసుర, వత్సాసుర, ధేనుకాసుర, బకాసుర ప్రలంభాసురలతో బయల్దేరుతున్నాను. ఒక్కొక్కళ్ళు ఒక్కో రూపంలో ఇతన్ని మట్టు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. నేను ఎప్పటికప్పుడు మీకు జరిగేది చెప్తూ ఉంటాను. ఆ తర్వాత పరమేశ్వరుడి దయ ఎలా ఉంటే అలా జరుగుతుంది. అయితే మీతో ఒక మాట చెప్పుకోవాల్సి ఉంది."

"చెప్పు. ఏమిటది? ఇంత బతుకూ బతికి వెళ్ళి వసుదేవుడు కాళ్ళు పట్టుకోమంటావా?" కోపంగానే అన్నాడు కంసుడు.

"లేదు మహారాజా, చెప్పామనుకున్న విషయం నా గురించి. పూతన మరణం తర్వాత నాకు కనిపించిన మనోహరమైన రూపం శకటాసురుడి మరణం మళ్ళీ తర్వాత కనిపించింది. ఈ సారి అది నాలో భయాన్ని పెంచింది. నా ఆరోగ్యం కూడా క్షీణిస్తోంది. అది కాస్త మీకు చెప్పామనీ. అస్తమాను మనకి నారదుల వారు కనిపించరు కనక అకృరుడ్ని అడిగితే దీని విశేషం తెలియవచ్చేమో. ఆయన ఎలాగా శ్రీహరి భక్తుడే కదా? "

"వద్దులే. అకృరుడు చెప్పేది ఎప్పుడూ ఒకటే. నన్ను వెళ్ళి వసుదేవుణ్ణి శరుణు అనమంటాడు. కంసుడు ఎవరినైనా శరణు అడగడమా? ఎంత తలవంపు?"

"మీ ఇష్టం మహారాజా. ఇంక శెలవు."

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ఏళ్ళు గడుస్తున్నాయి. కంసుడి గుండెల్లో బలైలాగా తయారయ్యేడు కృష్ణుడు. కంసుడి ఆలోచనల్లో ఇప్పుడు రేయింబవళ్ళూ కృష్ణుడే. ఆలోచిస్తున్నాడు కంసుడు, "ఏమిటీ కుర్రాడి బలం? ఎక్కడుంచి వస్తోంది అంత బలం? ఏదో ఆడది పూతనని చంపేడు అనుకుంటే వరసగా అందరూ పోతున్నారు దాని దారిలోనే. ము.రా.రి. తో పంపిన అఘాసుర, బకాసుర, ప్రలంభాసుర, ధేనుకాసురులు అంతరించేరు. ము.రా.రి మొహాల్లో నవ్వు చూసి ఎన్ని సంవత్సరాలైంది? ఒకప్పుడు శత్రువుని జయించగానే వచ్చి తనతో చెప్పి సంతోషపెట్టిన - మంచి వయసులో ఉన్న- రిభుడు ఇప్పుడు లేడు. ఇప్పుడున్నది భయం భయంగా దిక్కులుచూసే ము.రా.రి. ఈ రోజు వచ్చి ఏం చెప్తాడో చూడాలి..."

లోపలకి వచ్చేడు ము.రా.రి. మొహంలో చావు కళ స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. కంసుడికీ, ము.రా.రి కీ జరిగే సంభాషణ సాధారణంగా ఇదే - కృష్ణుణ్ణి ఎలా అంతు ముట్టించడం? పగలూ రాత్రీ లేకుండా ఇదే ఆలోచన. ఒకడే శత్రువు ఒకటే ఆలోచన. ఒకటే స్మరణం - శ్రీహరి!

స్థంభంలోంచి వచ్చేడుట హిరణ్యకశిపుడిని చంపడానికి. ఇప్పటికీ తాను పంపిన రాక్షసుల్లో ఒక్కడు కూడా తిరిగిరాలేదు. వెనక్కి వచ్చేది మాత్రం ము.రా.రి ఒక్కడే - చావు వార్త పట్టుకుని. ఇంతేసి రాక్షసులని చంపేసిన వాడిమీదకి చిన్న చిన్న రాక్షసులని పంపడం అనవసరం. ఇంక మిగిలినది కేశి ఒకడేనా?

చెప్పేడు ము.రా.రి "ఈ సారి కేశిని తీసుకెళ్తున్నాను మహారాజా. నారదుల వారు ముందే చెప్పారు. మీరు కాలనేమి అవతారం అని. నేను చేయగలిందంతా చేస్తూనే ఉన్నాను. నా ఆరోగ్యం బాగా క్షీణించిపోయింది. ఏ ఔషధం వాడినా మనోభీతి పోకపోతే రోగం తగ్గదని ఆచార్యులవారు చెప్పారు. నా ఎదురుగా భృత్యులు ఛస్తూ ఉంటే మనోభీతి పోవడం ఎలా? కృష్ణుడు శ్రీహరి అవతారమని మని ఇప్పటికీ సుస్పృష్టం; ఎందుకంటే ఆయన గోవర్ధనగిరి ఎత్తినప్పుడే ఈ సంగతి దేశదేశాలు పాకింది. ఈ సారి కేశితో పాటూ నా ప్రాణాలు కూడా తీస్తాడేమో. ఒకటి మాత్రం జనం చెప్పుకునేది మీకు చెప్తున్నాను వినండి. ఆయన చేతిలో చచ్చినవాడికి మోక్షమే అని అంటున్నారు. పూతన పోయినప్పుడే నారదులవారు ఈ సంగతి మనకి చెప్పారు కదా? అయితే ఇప్పటిదాకా నేను తీసుకెళ్ళిన వాళ్ళందర్నీ చంపినా నాకేసి అలా నవ్వుతూ మనోహరంగా చూస్తున్నాడే కానీ నన్ను చంపలేదు. ఈ సారి నా వంతు రావచ్చేమో, మీకు తెలుస్తుంది లెండి. ఒకటి మాత్రం నిజం, మీకు కోపం వచ్చినాసరే. నేను మీకు కబురు అందించడానికి రాకపోతే, ఆ తర్వాత వంతు మీదే. ఇంక వెళ్ళిరానా?"

ఇదంతా విన్న కంసుడి కళ్ళు చింతనిప్పుల్లా వెలిగాయి. "ము.రా.రి" అని అరిచేడు, కానీ అప్పటికే ము.రా.రి బయటకి వెళ్ళిపోయేడు.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ము.రా.రి కేశి తో చెప్పేడు బయల్దేరేముందు. "వీడితో జాగ్రత్త నాయనా. ఇప్పటికే మన వాళ్ళని చాలా మందిని చంపేసాడు. నువ్వు పోతావని కాదు కానీ వయస్సు పైబడ్డాక ఇప్పుడు ప్రతీదానికీ నా మనస్సు కీడు శంకిస్తోంది."

"తాతా, నువ్వేమీ భయపడకు. విజయమో వీరస్వర్గమో. నేను కనక ఇక్కడకి రాకపోతే కంసుడు నన్ను చంపి ఉండేవాడు మాట విననందుకు. ఇప్పుడు కనక నేను చచ్చిపోతే అందరూ అనుకున్నట్టు నాకు మోక్షమే రావొచ్చు. కంసుడి చేతిలో చావడం కన్నా వీళ్ళందరూ అనుకునే శ్రీహరి చేతిలో చావడమే మేలు కాదా? నెగ్గానా, కంసుడికి దగ్గిరవాడినొతాను. ఎలా చూసినా ఇది నా మంచికే."

ము.రా.రి కళ్ళు చెమ్మగిల్లేయి, కేశి భుజం తట్టేడు మెచ్చుకుంటున్నట్టు.

కేశి మామూలు గుర్రంలాగా బయల్దేరి కనపడినదంతా గిట్టల్లో తన్నుతూ సకిలించడం ప్రారంభించేడు. దగ్గిరకొచ్చిన ఆవుమాడల్ని చంపి ఎముకలు విసుర్తున్నాడు చుట్టూ. దూరంగా చెట్టుకింద నల్లనయ్య! అతన్ని చూడగానే తన ముందు ఎంతమందిని చంపాడో గుర్తుకొచ్చి కేశి కోపం రెట్టింపైంది. సకిలింపులు ఇంకా ఎక్కువచేసి దగ్గిర దగ్గిరగా కదుల్తున్నాడు. మురళీ వాయిస్తున్న కృష్ణుడు ఏమి ఎరగనట్టు లేచి నుంచుని ఒళ్ళు విరుచుకున్నాడు. కవ్విస్తున్నట్టు దగ్గిరకొచ్చి ఒక్కసారి కేశి నోటిలో పెట్టేడు కుడి చేయి. కేసి ఆనందానికి హద్దు లేకుండా పోయింది. తాను దగ్గిరకి వెళ్ళి గిట్టల్లో తొక్కేద్దామనుకుంటే ఈ వెరి కుర్రాడే వచ్చి నోట్లో పెట్టేడు చెయ్యి! అరే, ఈ చేయి ఉండే కొద్దీ లావు అవుతున్నట్టుందే?

చేయి పెరిగి పెరిగి కేశికి ఊపిరి సలపకుండా పోయింది. అప్పుడు చూసాడు కేశి కుర్రాడి వంక. నల్లనయ్య మొహంలో అదో వెలుగు. నాలికని పట్టుకుని ఒక్కసారి లాగేడు కృష్ణుడు. కాళ్ళు కొట్టుకూంటూ అతి భయంకరంగా రోదన చేస్తూ నేల మీద పడ్డాడు కేశి. చివరి చూపులో కనిపించింది సాక్షాత్ విష్ణువేనా? లేకపోతే పక్కనున్న నారదుడి నారాయణ స్మరణం మూలాన అలా అనిపించిందా? ఏమైనా కేశి ప్రాణాలు గాలిలో కలిసిపోయేయి. ఏ రూపాన్నైతే యోగులు శరీరం వదిలేటప్పుడు మనసులో గుర్తు పెట్టుకోవడానికి జీవితాంతం కష్టపడతారో

ఆ రూపం కనుల్లో, ఆయన నామస్మరణం చెవుల్లో వినపడుతూండగా కేశి తనువు చాలించి నేల మీద పడ్డాడు. అప్పటివరకూ అదృశ్యంగా చూస్తున్న ము.రా.రి నిజ రూపం ధరించి వణుకుతూ కృష్ణుడి ముందుకి వచ్చేడు.

కృష్ణుడు నవ్వుతూ ము.రా.రితో అన్నాడు, "ఏమోయ్ మీ రాజుగారు కంసుడు కుశలమేనా?"

ఒంట్లో సత్తువ పోతుంటే నిలబడలేక కిందపడిపోయేడు ము.రా.రి. ప్రాణం కడగడుతోందని పైకే తెలుస్తున్న విషయం.

"నా కేశాలు మూలంగానూ, ఇప్పుడు ఈ కేశిని చంపడం వల్లా నన్ను కేశవుడని అంటారు. భవబంధాలు తొలగించి అజ్ఞానం పోగొట్టే వాడిని కనక మురారిని. మురుడనే రాక్షసుణ్ణి చంపినందువల్ల కూడా మురారినే. నీకు ము.రా.రి పేరు పెట్టి కంసుడు అహర్నిశలూ నన్నే తల్చుకుంటున్నాడు. నా నామ స్మరణతో వాడికి త్వరలో ముక్తి లభించబోతోంది. ఇప్పటికైనా తెల్పిందా నేనెవరో?" కృష్ణుడు అడుగుతున్నాడు.

బలవంతంగా కళ్ళు తెరిచి అడిగేడు ము.రా.రి, "నువ్వు భగవంతుడవని ఎంతమంది చెప్పినా పట్టించుకోక కంసుడు ఇలాగ నీమీదకి మమ్మల్ని పంపిస్తున్నాడు. అతని ఉప్పు తిన్నందుకు మాకు తగిన శిక్ష నీ చేతుల్లో పడుతోంది. ఒక్క ధర్మ సందేహం తీర్చు నా ప్రాణం పోయేముందు. పూతన తో మొదలుపెట్టి ప్రతి రాక్షసుడి కూడా నేను వస్తూనే ఉన్నాను. ఒక్కొక్కరూ చస్తూ ఉండగానే నువ్వు నాకు లీలా మాత్రంగా కనిపిస్తూనే ఉన్నావు. నేను నీ చేతిలో పోయి ఉంటే ఈ పాటికి మోక్షం పొంది ఉండేవాణ్ణి. కానీ ఇప్పుడు కూడా నువ్వు నన్ను చంపడం లేదు. నా ప్రాణం అదే పోతోంది నీ సాహస కృత్యాలు చూసి భయంచేత. ఇప్పటిదాకా నన్ను చంపకుండా ఎందుకు విడిచిపెట్టావు?"

"విను ము.రా.రి, పూతనతో బాటూ నిన్ను కూడా చంపేస్తే కంసుడికి వార్త చేరదు వెంఠనే. తర్వాత రావాల్సిన శకటాసుర, అఘాసుర, తృణావర్త, బకాసుర, ధేనుకాసుర, ప్రలంబాసురలకి నా చేతిలో చావు రావొద్దా? వాళ్ళందరికీ నా చేతిలో సద్యోముక్తి రాసిపెట్టి ఉంది. వాళ్ళకా గతి కల్పించడానికి నువ్వు కారణం. అందుకోసం నువ్వు ఈ కేశి చచ్చిపోయేదాకా బతికుండాల్సిన అవసరం ఉంది. నిన్ను చూస్తూ నా పేరు మురారి ని తల్చుకుంటూ కంసుడు నా నామ స్మరణ చేయవల్సిన అవసరం కూడా ఉంది. ఇవన్నీ ఇప్పటికి పూర్తయ్యాయి. ఇవన్నీ కాక ఇంకొక్క కారణం చెబుతాను విను. నువ్వు ముసలివాడవైపోయేవు. ఎన్ని ప్రణాలికలు వేసినా నువ్వు నామీద ప్రత్యక్షంగా ఎప్పుడు దాడిచేయలేదే? ఆ విధంగా చూసినా నిన్ను చంపడం మంచిది కాదు. కర్మ పరిపాకం కాకుండా ఎవరూ చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. లేకపోతే కంసుణ్ణి నేను పుట్టగానే చంపి ఉండేవాడిని కాదా? నువ్వు జాడ్యం చేత అయితేనేం, కంసుడి వల్ల అయితేనేం నా పేరుతో ఇన్నాళ్ళూ పిలబడ్డావు. నిన్ను పిలుస్తున్నట్టూ కంసుడు కూడా నా పేరునీ, నన్నూ అనుక్షణం తల్చుకుంటూ ఉన్నాడు. నీ మనోభీతి వల్ల ఇప్పుడు నీకు నా స్పర్శ లేకపోయినా ముక్తి లభించబోతోంది. త్వరలో కంసుడికి ఇదే గతి. నన్ను మనసులో గుర్తుంచుకోవడం అనేదే ముఖ్యం. ఎలా గుర్తుంచుకున్నావన్నది అంత ముఖ్యం కాదు. నన్నే చూస్తూ ప్రాణం విడిచేయి." చెప్పేడు కృష్ణుడు.

అక్కడే ఉన్న నారదుడు వెంఠనే అందుకున్నాడు.

శా. కామోత్సరత గోపికల్, భయమునం గంసుండు, వైరక్రియా
సామాగ్రిన్ శిశుపాలముఖ్య నృపతుల్, సంబంధులై వృష్ణులుం,
బ్రేమన్ మీరలు, భక్తి నేము, నిదె చక్రింగంటి; మెట్టెన ను
ద్దామధ్యానగరిఘృడైన హరిఁ జెందన్ వచ్చు ధాత్రీశ్వరా!

[పోతన భాగవతం. 7-18]

"కృష్ణా ముకుందా మురారీ, జయ గోవింద బృందా విహారీ, కృష్ణా ముకుందా మురారీ" అని పాడే నారదుడి గానం చెవుల్లో గింగిర్లు తిరుగుతూండగా ము.రా.రి ప్రాణాలు గాల్లో కలిసిపోయాయి.

[చివరితోక: ఇదంతా చదివేక ముసలి రాక్షసుడు రిభుడు (ము.రా.రి) భాగవతంలో ఎక్కడా లేడని నా మీద దెబ్బలాటకి రాకండేం? ము.రా.రి నా స్వకపోల కల్పన అని మళ్ళీ చెప్పక్కర్లేదనుకుంటా. :-)]

కథా కౌముది

అర్ధ శతాబ్దపు అజ్ఞానం మోహిత కౌండిన్య

శ్రీ జయ నామ సంవత్సర ఉగాది (మార్చి 31, 2014) సందర్భంగా
వంగూరి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా వారు నిర్వహించిన
19 వ ఉగాది ఉత్తమ రచనల షోటీ లో
యువతరం ఉత్తమ కథానిక విభాగం విజేత

★★★★

ఆ పాత రాళ్ళ క్వారీని కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఎవరూ వాడలేదు. అక్కడో ఇనుప వంతెన ఉంది. దానిమీద నేను అద్దెర్యంగా నించున్నాను తత్తరపాటుతో కిందకి చూస్తూ. తేలిగ్గా నాలుగైదు వందల మీటర్లు లోతు ఉంటుంది. దూకితే ఎముకలు నుజ్జు నుజ్జు అవడం ఖాయం.

చల్లని నవంబరు ఉదయం. జీన్స్, షూస్, స్వెటర్ వేసుకున్నాను. నేను చేయబోయే పనికి తగిన వస్త్రధారణే.

అయినా వణుకుతున్నాను.

నేను నిజంగా ఈ పిచ్చి పని చేస్తున్నానంటే నమ్మలేకపోతున్నాను. నా జీవితంలో ఇప్పటిదాకా అన్నీ అనుకున్నట్టే జరిగినా ఇది మాత్రం ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. అసలు నేను వ్యూహారచన వేసుకున్న పనుల పట్టికలో ఇది లేనే లేదు. కొన్నిసార్లు జీవితం చాలా తమాషా ఆటలు ఆడుతుంది మనతో. కొన్నిసార్లు అది పిరిగ్గా, నీచంగా, జిత్తులమారిగా, వినాశకరంగా ఉంటుంది. కొన్నిసార్లు నక్కి నక్కి వంచన చేస్తుంది. రెప్పపాటులో అది మనని ఎప్పటికీ అవం, కాలేం అనుకున్న విషయాలుగా మార్చేస్తుంది.

ఉదాహరణకి ఈ రోజులా. పొద్దున్నే జీవితం నన్ను నిద్ర లేపి చెవిలో నోరు పెట్టి అరిచింది "సర్వైజ్! నీకు యాభై వచ్చాయి అంటూ!"

సారీ. మరీ అతిశయమని తెలిసిపోయింది కదూ? ఊరికే చెప్పా. అలా జరగలేదు.

నిజానికి నన్ను నా భర్త నిద్ర లేపాడు "హ్యాపీ బర్ డే" అని రోత పుట్టించే రాగంలో పాడుతూ. హైదరాబాద్ లో తను బస చేసిన హోటల్ గదిలోంచి ఫోన్ చేశాడు. మూడు రోజుల పాటు బిజినెస్ సెమినార్ కోసం వెళ్ళాడు. కోపం నన్ను తీసుకెళ్ళలేదని కాదు. కళ్ళు చెదిరే అందగత్తె, మంచి పనిమంతురాలు అయిన తన ఇరవై ఏడేళ్ళ సెక్రటరీతో కలిసి వెళ్ళినందుకు!

చదువుకునే పిల్లలకు పనికొచ్చే గణన యంత్ర మృదుసామాగ్రి (కంప్యూటర్ సాఫ్ట్వేర్) తయారు చేసే ఒక సంస్థకి నా భర్త ప్రధాన అధికారి. కాబట్టి ఈ సెమినార్ తను వెళ్ళకుండా ఉండలేని కొన్ని ఇబ్బందికర విషయాల్లో ఒకటని తేల్చి చెప్పి విమానం ఎక్కాడు. 'హాయిగా వెళ్ళి రండి ఏం ఫరవాలేదు' అని ఆయనకి, ఆయన్ని జాగ్రత్తగా చూసుకోమని ఎయిర్ హోస్టెస్ కి చెప్పి మరీ ఎక్కించి వచ్చా. పైగా 'యాభై ఏళ్ళు ఏమంత గొప్ప విషయం కాదు ఘనంగా చేసుకోవడానికి' అని తేలిగ్గా అనేశా.

యాభై అనేది పుట్టినరోజు కాదు - భయం.

ఇంత పెద్ద సంఖ్యని, సత్యాన్ని ఎదుర్కోవాలని లేదు. అయినా ఏం చేస్తాం చివరికి ఇక్కడికి దారి తీసింది....

వంతెన మీదుగా చల్లగా.. అలా.. ఓ పిల్లగాలి వచ్చింది పలకరించటానికి... కాళ్ళు తిమ్మిరెక్కాయి ఆ చల్లదనానికి.

'అర్ధశతాబ్దం' అనుకున్నాను కలతతో కూడిన ఆశ్చర్యం వల్ల వచ్చిన బెంగతో, భక్తిగా, భయంగా. ఆ వాస్తవాన్ని లోలోకి ఇంకనిచ్చాను, ఆనవాలు లేకుండా మాయమైపోతుందనే ఆశతో.

తిన్నగా నా పొట్ట దాకా వెళ్ళి అక్కడో సీసం ముద్దలా మకాం వేసుకుంది.

కిందున్న అగాథంలోకి చూస్తుంటే గుర్తొచ్చింది ఆఫీసులో అందరికీ నలభై ఎనిమిదేనని చెప్పాను. ఇప్పుడనిపిస్తోంది అలా చెప్పుండాల్సింది కాదని. అపరిపక్వత... పసిపిల్లల ప్రత్యేక హక్కు... నా వయసు వచ్చినవాళ్ళలో ఉండకూడనిది. నాకు అబద్ధాలు చెప్పడం ఇష్టం ఉండదు కూడ.

ఇదిగో మీతో నిజం చెప్తున్నా - నేను అపరాధాన్ని, కుంగుబాటుని, సిగ్గుని, నిరాశను తట్టుకోలేను. అనుభవ రాహిత్యం వల్ల.

"అసలు నా జీన్స్ బాలేవేమో. పుట్టినప్పుడే జన్మవులు తప్పులు తడకలుగా ఉండుంటాయి" గొణిగాను గాలితో.

వయసులో ఉన్నప్పుడు ఇష్టం వచ్చినట్టు గడిపేశాను. ఒక్కో రోజుని ఉత్సాహంగా వాడుకొని తుంచి పడేశాను. అలా ఎంతో తేలిగ్గా, హాస్యంగా కాకుండా ఇంకొంచెం గంభీరంగా గడిపి ఉండాల్సింది. ప్రతి విషయాన్నీ కొంచెం సీరియస్ గా తీసుకొని ఉండాల్సింది. తప్పకుండా ఏదో ఒక విషయంలో పండితురాలిని లేదా క్రీడాకారిణిని అయ్యుండేదాన్ని. కాలేజీ రోజుల్లో అంతర్ జిల్లాల హై-డైవింగ్ పోటీల్లో రెండేళ్ళు వరుసగా విజేతను నేనే. అప్పుడు ఎంత అద్భుతంగా ఆడేదాన్ని! ప్రేమ, పెళ్ళి, మాతృత్వం కోసం వాటన్నిటినీ త్యాగం చేసేశా...

మీకీ పాటికి అర్థమయ్యే ఉంటుంది - ఎప్పుడూ నేను సంతోషాన్ని పట్టుకు వేలాడటానికే ప్రయత్నించాను. బిడ్డలు పుట్టినపుడు స్త్రీలకు ప్రసవానంతరం సహజంగా కలిగే తీవ్ర నిరాశకు కూడా గురవ్వలేదు. అసలేం జరగనట్టే చిరునవ్వు చెదరనివ్వలేదు ముఖం పైన.

నా ఇద్దరు పిల్లలకీ నా జన్మలోపం సంక్రమించిందో ఏంటో. ఎందుకంటే పుట్టినరోజున బహుమతులు ఏమీ వద్దు అని చెప్పాను. అయినా ఊరుకోకుండా ఒకటి ఇచ్చారు. "నువ్వు సంతోషంగా ఉండటమే కదమ్మా మాక్కావాల్సింది" అన్నారు వెధవలు నన్ను ఎలాగో మాయజేసి ఒప్పించాక.

జాలిగాలిపే విషయమేంటంటే దాన్ని ఆనందంగా స్వీకరించలేను ఇప్పుడు.

నా గుండె డప్పులా డబ్బబ కొట్టుకుంటోంది. కిందకి చూశాను. కళ్ళు తిరిగాయి గిరగిరా. ధైర్యం చిక్కబట్టుకోవడానికి పదంకెలు లెక్కపెడదామనుకున్నాను. కాదు కాదు, యాభై దాకా లెక్కపెట్టాలేమో!? ఏమో ఇక నావల్ల కాదు.. అనుకున్నది అనుకున్నట్టుగా చెయ్యలేనేమో అని అనుమాన భూతం తోడైంది ఒంటరిగా ఉన్నానన్న వెలితి లేకుండా.

ఇంకా ఆశ చావక నన్ను నేను ప్రశ్నించుకున్నాను: నిజంగా దీన్ని వదిలేసి వెనుదిరగాలనుకుంటున్నావా?

జవాబు: ఇంకా నా పళ్ళు ఊడిపోయి బుగ్గలు గుంటలు పడిపోలేదు. నా జుట్టు రాలిపోయి జడ తోకలా మారిపోలేదు. వెంట్రుకల నలుపు రోజూ శుభ్రంగా షాంపూతో రుద్దినా పోవట్లేదు.... ఇంకా నేను బతికే ఉన్నాను. ఇంకా నేను నాలానే ఉన్నాను. అదృష్టవంతురాలే. నేను నేనే.

సరిగ్గా ఆ క్షణంలోనే ఆ పని చేసేశాను. ఒక్క ఊపుతో నన్ను నేనే సంధించుకున్నాను. చిట్టి పిచ్చుకలా వంతెనమీంచి పైకెగిరి, గాల్లోకి తేలి, శూన్యంలోంచి నలకలా రాలిపోతున్నట్లు.. భూమి అమాంతం మింగేస్తుందేమో అన్నట్లు.. ఊపిరి గడ్డ కట్టుకుపోయేట్లు.. అంత భయం, అతిశయించిన సంబరం నన్ను చెరో పక్కా చీల్చేస్తూ నా ప్రాణాలు తోడేస్తూ నేల మీదకి తోసేస్తుండగా... కళ్ళు గట్టిగా మూసేసి మిగిలిన శక్తిసంతా కూడగట్టి పెద్దగా అరిచాను శక్తివంచన లేకుండా.

సరిగ్గా అప్పుడే మడమలకి ఉన్న బకిల్స్ బిగుసుకుని నన్ను కింద పడనివ్వకుండా ఆపాయి, నమ్మశక్యంగాని అనిశ్చితిలో వేలాడదీశాయి!

నా మొట్టమొదటి బంగి జంప్ పూర్తైంది.

ఓటుహక్కు వచ్చేసిన నా ఇద్దరు పిల్లలూ నవ్వుతూ కేరింతలు కొడుతూ నా పుట్టినరోజుకి వారిచ్చిన అనూహ్య బహుమతి విజయవంతమైనందుకు ఆనందంతో తడిసి ముద్దవుతున్నారు. ఆ గొంతులతో పాటు ఇంకోటి కూడ. అదేంటి? నేను నవ్వుతున్నాను? ఆ నా నవ్వు మొహమాటంగా, వెరిగా, అపస్మారకంలో ఉన్నట్లు...?

తర్వాత అందరం ఉదయపు అల్పాహారానికి (బ్రేక్ఫాస్ట్ కి) వెళ్ళాం. మళ్ళీ నేల మీద పాదాలు ఆనించినందుకు నాకు చాల సంతోషంగా ఉంది. కొత్తగా అడుగులేస్తున్న బుజ్జి పాపాయిలా తడుముకొని నడుస్తున్నాను. దివి నుంచి భువికి ఇప్పుడే దిగిన అప్పరలా జాగ్రత్తగా నడుస్తున్నాను. బుద్ధి తక్కువై భయపడ్డాను. నాకు నలభై ఎనిమిదేనని స్నేహితులకి ఎందుకు చెప్పానో ఇప్పుడు వివరించటం కష్టం. వారికి నిజం ఎప్పుడు ఎలా చెప్పానో? అసలు చెప్పగలనంటారా?

నేను ఊహించిన దానికంటే ముందే వచ్చిందా అవకాశం.

పిల్లలు డ్రైవ్ చేస్తూ నన్ను ఇంటికి తీసుకెళ్ళేప్పటికి బాగా పొద్దుపోయింది. చీకటిలోకి అడుగు పెట్టానో లేదో హఠాత్తుగా ఇల్లంతా వెలుతురు వరద. కళ్ళు చికిలించి చూసిన నాకు నా భర్త ఓ ఉద్యమ నాయకుడిలా పిడికిలి బిగించి చెయ్యెత్తి కనిపించాడు. ఆయన వెనకాలో గుంపు. నన్ను చూడగానే అందరూ 'సర్ప్రైజ్ సర్ప్రైజ్' అంటూ నినాదాన్ని అందుకున్నారు. ఆయన సెక్రెటరీ కూడా ఉంది గుంపులో తన భర్త సహా. ఇరుగుపొరుగు, ఆఫీసులో స్నేహితులు బ్రహ్మాండంగా ఇకిలిస్తున్నారు...

వెనుక గోడకి ఓ పెద్ద బ్యానర్ కట్టి ఉంది. వాళ్ళ సమాఖ్యదేమో. దానిమీద 'అర్థశతాబ్దపు జన్మదిన శుభాకాంక్షలు' అని పేద్ద పేద్ద అక్షరాల్లో రాసుంది. నవ్వుకుండా ఉండలేకపోయాను అది నిజమేనని తెలుసు కాబట్టి.

ఇంతకంటే సంతోషమేం కావాలి? కొన్నిసార్లు జీవితం భలే తమాషాలు చేస్తుంది కదూ?

కథా కౌముది

పున్నాగపూల జల్లు

మధురవాణి

శ్రీ జయ నామ సంవత్సర ఉగాది (మార్చి 31, 2014) సందర్భంగా

వంగూరి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా వారు నిర్వహించిన

19 వ ఉగాది ఉత్తమ రచనల పోటీ లో

యువతరం - ఉత్తమ కథానిక విభాగం విజేత

★★★★

చాలా కార్పొరేట్ కంపెనీల్లాగానే మా ఆఫీసు కూడా రమ్యంగా తీర్చిదిద్దిన కుటీరంలా ఉంటుంది. ఎన్ని వేల మంది ఉద్యోగులు పని చేస్తున్నా ఏ మాత్రం శబ్ద కాలుష్యం లేకుండా ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. పని చేసే వాళ్ళందరూ కూడా మడత నలగని మల్లెపువ్వుల్లాంటి దుస్తుల్లో తిరుగుతూ అంతటా స్వచ్ఛత వెల్లివిరుస్తున్నట్టుంటుంది. ఇక్కడ విధి నిర్వహణలో పడే కష్టాలు, పని ఒత్తిడి, ఆందోళన, సమస్యలు వగైరా అన్నీ కూడా టేబుళ్ళ మీదున్న దీర్ఘచతురస్రాకార పెట్టెలకి, మెడ మీదున్న గుండ్రటి పెట్టెకి తప్ప బయట ప్రపంచానికి ఏ మాత్రం కనపడని అందమైన మాయా జగత్తు ఇది.

అందరూ మనుషుల రూపంలో ఉన్న మరమనుషుల్లా రూపాంతరం చెంది ఒక్కోసారి పక్కన ఎవరున్నారు, ఏం తింటున్నాం, ఎప్పుడు నిద్రపోయాం లాంటివి కూడా గమనించనంత కార్యసిద్ధిలో మునిగిపోయి ఉంటారు. అత్యంత అధునాతనంగా నిర్మించిన భవంతుల చుట్టూ క్రమబద్ధంగా ఏర్పరిచిన విశాలమైన పచ్చిక బయళ్ళు, పొందిగ్గా పెంచిన మొక్కలు, క్రమశిక్షణగా పూచే పూతీవెలు, అక్కడక్కడా చల్లదనాన్ని పంచే వాటర్ ఫౌంటెన్లు, ఎక్కడంటే అక్కడ కాసేపు హాయిగా కూర్చుని ఆ పచ్చదనంలో మమేకమైపోగలిగేలా ప్రతీ యాభై అడుగులకో బెంచీ.. ఇలా చాలా ఆహ్లాదంగా ఉంటుంది మా తపోవనం.

ఇంకా ఫుడ్ కోర్ట్, జిమ్, స్పా ల దగ్గర్నుంచీ ప్లే గ్రౌండ్, స్విమ్మింగ్ పూల్ దాకా సకల సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉంటాయి. అదేదో సామెత చెప్పినట్టు కళ్ళ ముందే అన్నీ ఉన్నాయి గానీ ఇక్కడ పని చేసే మాకెవరికీ స్థిమితంగా కాసేపు కూర్చుని ఇవేవీ అనుభవించే తీరికే ఉండదు. ఎప్పుడైనా ఊరికే చూడటానికి వచ్చిన వాళ్ళు ఆహా స్వర్గంలా ఉంది మీ ఆఫీసు, ఇలాంటి చోట్ల పని చెయ్యడానికి పెట్టి పుట్టాలని

మురిసిపోతుంటారు. మాకు మాత్రం ఈ అందాన్ని కప్పేసే బూచిలు ఎన్నో కనిపిస్తుంటాయి. ఏదో శాపంలా ఈ విషయం సంద్రంలో ఈదుతున్న మాకే తెలుస్తుంది తప్ప ఒడ్డున నిలబడి చూసే వాళ్ళకి ఓ పట్టాన అర్థం కాదు.

నేను ఈ కొలువులో చేరి రెండేళ్ళు గడిచిపోయాయి. ఈ రెండేళ్ళలో ఒక్కోరోజు పది, పన్నెండు గంటల కన్నా ఎక్కువ పని చేసిన రోజులు కూడా ఉన్నాయి. అంత సమయం ఇక్కడే గడిపినా సరే ఈ ప్రదేశంతో నాకున్న అనుభవాలు, జ్ఞాపకాలన్నీ కేవలం పనికి సంబంధించినవే అయ్యుంటాయి. టీమ్ వర్క్ పేరుతో రోజుల తరబడి చాలా మందితో కలిసి పని చేసినా మనసు వాకిలి దాకా వచ్చి పలకరించిన స్నేహాలు మాత్రం చాలా అరుదనే చెప్పాలి. అందులోనూ ఏటికి ఎదురు నడుస్తాను అన్నట్టు నలుగురితో పాటు గాలివాటుకి పోకుండా ఇంకేవో దిక్కుల వైపు చూస్తూ నించుంటానేమో.. నాకిలా అనిపించడంలో ఆశ్చర్యం ఏముంటుంది!

కంప్యూటర్లు, కోడింగ్, ప్రోడక్ట్ రిలీజ్, డెడ్ లైన్స్, క్లెంట్ మీటింగ్స్, టీమ్ మీటింగ్స్.. ఇవి తప్ప లోకంలో ముఖ్యమైనవి మరింకేం లేవేమోనని పూర్తిగా నమ్మేసి ఆ దోసెడు నీళ్ళలోనే నిర్విరామంగా ఈదుతున్న నాపై కురిసిన ఓ స్నేహపు జల్లు ఇదివరకెన్నడూ నేనెరుగని కొంగొత్త ఆనందాల తీరానికి దారి చూపించింది.

దాదాపు ఆరు నెలల క్రితం ఏదో అర్జెంట్ వర్క్ ఇష్యూ వచ్చి ఆ రోజు శనివారం అయినా రోజంతా పని చెయ్యాల్సి వచ్చింది. సాయంత్రానికి తలనొప్పితో పాటు విసుగు కూడా వచ్చి డెస్క్ మీద పని అలాగే వదిలేసి ఫుడ్ కోర్ట్ కి వెళ్ళాను. మొత్తంగా పెద్ద నక్షత్రాకారం వచ్చేలా, నక్షత్రపు అంచున ప్రతీ కోణంలో ఒక పెద్ద స్థంభం వచ్చేలా మంచి కళానైపుణ్యంతో కట్టారు మా ఫుడ్ కోర్ట్. ప్రతీ రెండు స్తంభాలనీ కలుపుతూ మధ్యలో కూర్చోడానికి వీలయేంత ఎత్తులో అరుగుల్లాంటివి కట్టి పై కప్పు దాకా ఖాళీగా వదిలేసారు. ఆ స్తంభాలన్నిటికీ రకరకాల పూల తీగలని చిక్కగా అల్లించారు. చుట్టూ చిన్న తోట కూడా ఉంది. ఎప్పుడైనా ఇక్కడకొచ్చి కూర్చున్నప్పుడు రోజూ కాసేపు ఇలా వస్తే హాయిగా సేద తీరినట్టు ఉంటుంది కదా అనిపిస్తుంది. కానీ మళ్ళీ ఏ నెలకో ఇక్కడికొచ్చేదాకా అలా అనుకున్న సంగతే గుర్తుండదు. నాకు రోజూ టీ, కాఫీ తాగే అలవాటు లేకపోవడం దానికో కారణమైతే కాఫీ పేరుతో తీరిగ్గా కూర్చుని కబుర్లాడేంత స్నేహితులెవరూ నాకిక్కడ లేకపోవడం మరో కారణమనుకుంటాను.

ఆ సాయంత్రం తలనొప్పి వదిలించుకోవాలని వెళ్ళిన నేను పెద్ద కాఫీ కప్పు పట్టుకుని ఓ స్తంభానికి అల్లుకున్న 'గార్లిక్ వైస్' తీగకి దగ్గరగా తోట వైపు తిరిగి అరుగు మీద కూర్చున్నా. వేడి కాఫీ కప్పు అరచేతుల్లో అద్దుతున్న వెచ్చదనాన్ని, పూతీగల మీద నుంచి తోసుకొస్తోన్న పిల్లగాలి చల్లదనాన్ని ఏకకాలంలో అనుభవిస్తూ మధ్య మధ్యలో గాలికి మౌనంగా ఊగుతూ సవ్వడి చెయ్యని గంటల్లా సుకుమారంగా ఉన్న ఆ ఊదా రంగు పూల గుత్తుల్ని, దూరంగా తోట పని చేస్తున్న గార్డెన్ స్టాఫ్ ని మార్చి మార్చి చూస్తూ కూర్చున్నా.

“నేను కూడా ఇక్కడ కూర్చోవచ్చా?” ఓ కొత్త గొంతు వినిపించింది.

వెనక్కి తిరిగి చూస్తే స్నేక్ బ్లూ కలర్ మీద కొంచెం డార్క్ బ్లూ చెక్స్ షర్ట్ ఇన్ చేసిన బ్లాక్ పాంట్ కనిపించింది. చొక్కాలు ఎప్పుటినుంచి మాట్లాడుతున్నాయబ్బా అని ఆశ్చర్యపోతూ తలెత్తి చూసాను. అదే మొదటిసారి తనని చూడటం!

కాస్త అటూ ఇటూగా ఆరడుగులుంటాడేమో.. నేను కూర్చుని చూడటం వల్ల మరీ అంతెత్తున ఉన్నట్టు కనిపించాడు. మరీ అంత సన్నమూ, అంత లావూ కాదు. మరీ అంత రంగు కాదు. అలాగని చామనభాయ కూడా కాదు. చిన్న కళ్ళే గానీ చాలా చురుకైన చూపులు. ఆ కళ్ళల్లో కనిపించే దర్పానికి తనేం చెప్పినా మారు మాట్లాడకుండా చేసేస్తారెవరైనా. నేను కూడా వెంటనే “ఊ..” అనేసాను.

పేర్లు, చదువులు, ఉద్యోగ బాధ్యతలు తదితర వివరాలతో పరస్పర పరిచయాలు జరిగాయి. సాధారణంగా కొత్తవాళ్ళ సమక్షంలో ముభావంగా ఉండి అరకొరగా మాట్లాడే నేను తనతో మాములుగానే మాట్లాడేసాను.

మాటల మధ్యలో యథాలాపంగా “యు హావ్ ఎ వెరీ ప్లెజెంట్ స్మైల్..” అన్నాడు మెచ్చుకోలుగా.

ఎప్పుడూ ఏదో రకమైన పొగడ్డలు వినీ వినీ విసుగెత్తిపోయి ఉన్నానేమో 'ఈ అబ్బాయి కూడానా..' అన్నట్టు కాస్త చివుక్కుమనిపించింది మనసుకి.

తను నా మనసు చదివేసినట్టు "అందరికీ నచ్చే అందాన్ని మనం కూడా ఇష్టపడటంలో, చూసి ఆనందించడంలో ఏమన్నా తప్పుందా?" అని చొరవగా అడిగిన తీరుకి ఆశ్చర్యపోయాను.

ఊహించని ఆ ప్రశ్నకి బదులు చెప్పడానికి అప్పటికప్పుడు ఏమీ తోచక "ఉహూ" అని మాత్రం అనగలిగాను.

"ఇంకొంచెం నవ్వండి మరి.." అన్నాడు తేలిగ్గా నవ్వేస్తూ.

అప్పుడంటే అలా అనుకున్నాను గానీ తర్వాత మా ఆరునెలల స్నేహంలో తెలిసింది. తనసలు పొగడాల్సిన అవసరం ఉన్న చోట కూడా దేన్నీ అంత సులువుగా పొగడనంత పొగడ్డల పొదుపరి అని.

ఆ రోజు మా ఇద్దరి మధ్య జరిగిన ఆ అరగంట సంభాషణ తన మీద నాకొంచెం ఆసక్తిని కలిగించింది. తన మాటలు వింటుంటే తన తెలివితేటల మీద, లోతైన ఆలోచనాపరిధి మీద కాస్త కుతూహలం కలిగింది. కాస్త విలక్షణమైన వ్యక్తిత్వపు ఛాయలు కనిపించి 'ఇంటరెస్టింగ్ అబ్బాయి..' అనుకున్నానే తప్ప అంతకంటే ఎక్కువ ఇంకేం ఆలోచించలేదు.

తర్వాత ఒక పది రోజులకి తన దగ్గర్నుంచి నా కంపెనీ మెయిల్ ఐడీ కి ఒక ఈమెయిల్ వచ్చింది.

అందులో "కాఫీ?" అని ఉంది.

"మీరు పది రోజులకోసారి కాఫీ తాగుతుంటారా?" రిపై ఇచ్చాను.

"ఉహూ.. రోజుకి కనీసం అరడజను సార్లన్నా తాగుతాను. కానీ 'గార్లిక్ వైన్' పక్కన తాగిన కాఫీ ఇవాళే గుర్తొచ్చింది."

"ఓహో.. పది రోజులైనా చెట్టు పేరు బానే గుర్తుందే. నేను కాఫీ తాగనంటే?"

"పువ్వులంటే ఇష్టపడే ఒక అమ్మాయి బాగా గుర్తుండిపోయేలా చెప్పిందిలెండి. కాఫీ వద్దన్నా ఐస్క్రీమ్ కి అయితే 'నో' చెప్పరు కదా.."

ఇలా సాగింది మా మధ్య సంభాషణ. నాకూడా మళ్ళీ తనతో కాసేపు మాట్లాడాలనిపించడంతో అట్టే బెట్టు చెయ్యకుండా సరేనన్నాను.

అలా మొదలైన మా ఇద్దరి స్నేహం కొన్ని అందమైన సాయంకాలాల్లో 'గార్లిక్ వైన్' నీడలో కాఫీ సేవనంతో ఎదుగుతూ, ఈమెయిల్స్, ఆఫీస్ కమ్యూనికేటర్ లో చాటింగుల సాయంతో బలపడింది. ఇన్ని నెలల స్నేహంలో మా కబురెప్పుడూ వ్యక్తిగత వివరాలు, విషయాల మీదకి పెద్దగా వెళ్ళేవి కాదు. వర్తమానంలో జరుగుతున్న వార్తలు విశేషాల దగ్గర్నుంచి టెక్నాలజీ, సైన్సు, స్పోర్ట్స్, మతాలు, దేవుళ్ళు, చరిత్ర, ఫిలాసఫీల దాకా కాదేదీ చర్చకి అనర్హం అన్నట్టు మాట్లాడుకునేవాళ్ళం. కొన్నిసార్లు వాదోపవాదాలు, మరి కొన్నిసార్లు ఏకాభిప్రాయాలు, అప్పుడప్పుడూ మేధోమథనాలు, సరదా నవ్వులు, మధ్య మధ్యలో నేను చెప్పే మొక్కలు, పువ్వుల క్లాసులు.. ఇలా ఉత్సాహంగా ఉల్లాసంగా గడిచిపోసాగాయి నా రోజులన్నీ.

ఒకోసారి నాలుగైదు రోజులు తను కనిపించేవాడు కాదు. ఈ మెయిల్స్ కి కూడా బదులు వచ్చేది కాదు. ఏదైనా ముఖ్యమైన ప్రాజెక్ట్ పనిలో తలమునకలుగా ఉన్నప్పుడు ప్రపంచాన్ని పూర్తిగా మర్చిపోవడం తన అలవాటు. మొదట్లో ఇది పెద్ద విషయంలా అనిపించేది కాదు గానీ రోజులు గడిచే కొద్దీ తను కనిపించకపోతే నాకు గుబులు పెరుగుతుండేసరికి నేను తన స్నేహానికి బాగా అలవాటు పడిపోతున్నానని, తనపై ఇష్టం పెంచుకుంటున్నానని అర్థమవ్వసాగింది.

ఒక రోజు అమ్మాయిలు అబ్బాయిల అందచందాలు, సౌందర్యపోషణ గురించి ఇద్దరం సరదాగా వాదించుకుంటూ “మీరేమన్నా తక్కువా? ఎంత శ్రద్ధ ఆ క్రాఫ్ మీద. ఎప్పుడైనా పెద్ద గాలివానలో తడిచినప్పుడు మిమ్మల్ని చూడాలనుంది. అసలు నాకో సందేహం. పాపం జుట్టుని కూడా మీ స్టైల్లో బెదిరించి మాట వినేట్టు చేస్తుంటారా?” అన్నాను ఆట పట్టిస్తూ.

“నాకేం అంత శ్రద్ధ లేదు. మా ఆవిడే రోజూ పావుగంట సేపు కూర్చోబెట్టి తల దువ్వుతుంది” క్షణం ఆలస్యం లేకుండా దూసుకొచ్చింది జవాబు.

ఆ మాట వినగానే అస్సలే మాత్రం ఆలోచన లేకుండా “అంటే మీకు పెళ్ళయిపోయిందా?” అని అడిగేసి నా తొందరపాటుకి నన్ను నేనే మనసులో తిట్టుకున్నాను.

“ఊ.. అయ్యాయిగా ఒకటో రెండో..”

తన మాటల్లో, మొహంలో ఎప్పుడూ అదే మామూలుతనం. తన అంతరంగాన్ని పోల్చుకోలేక ఎదుటి మనిషి అయోమయంలో పడిపోయేలా..

నేను గతుక్కుమని ఓ క్షణం కనురెప్పలు వెయ్యడం మర్చిపోయి అలానే చూసాను తన మొహంలోకి. బహుశా అక్కడ సరైన సమాధానం దొరుకుతుందన్న ఆశ కాబోలు. కానీ తన కళ్ళు, మోము తనని ఎప్పుడూ పట్టించవు.

నేను మౌనంగా ఉండిపోయేసరికి “ఏంటీ.. కంగారుపడ్డారా?” అని తేలిగ్గా నవ్వేసాడు.

నాకు సిగ్గునిపించి దాన్ని దాచే ప్రయత్నం చేస్తూ “అయ్యో పాపం మీకు రెండు పెళ్ళిళ్ళా..” అన్నాను జాలిగా మొహం పెట్టి.

“ఊ.. అవును. పాపం కదా నేను. అందుకే ముచ్చటగా మూడోసారైనా సరైన అమ్మాయిని వెతుక్కోవాలనుకుంటున్నా. మీకేమైనా మంచి సంబంధం తెలిస్తే చెప్తారు కదూ” అన్నాడు అర్థింపుగా.

నేను కష్టపడి లోలోపలే అదిమిపెడుతున్న ఉక్రోషాన్నిఎలాగైనా బయటికి తెచ్చేదాకా ఊరుకునేలా లేదు మొండిఘటం.. అని తిట్టుకుంటూ ఇబ్బందిగా నవ్వాను.

తను నా మొహంలోకి చూస్తూ గట్టిగా నవ్వేసాడు. అలా నవ్వుతూనే ఉన్నాడు చాలాసేపటి దాకా.

ఆ రోజు తనని చూస్తూ... చిన్నప్పుడు శీతాకాలపు తొలి పొద్దుల్లో పున్నాగ చెట్టు కింద చేరి కష్టపడి వెతికి వెతికి ఒక్కో పువ్వు ఏరుకుంటుంటే ఉన్నట్టుండి గట్టిగా గాలి వీచి రాత్రంతా మంచులో తడిసిన పున్నాగ పూలన్నీ చెట్టు మీద నుంచీ ఒకేసారి జల్లులా కురిసి నిలువెల్లా తడిపేసిన జ్ఞాపకం తలపుకొచ్చింది. నిర్మలంగా, నిండుగా, కేవలం నన్ను మురిపించడానికే పుట్టినంత అపురూపంగా, నన్ను ఆజన్మాంతం కట్టిపడేసేలా, వెన్నెల రాత్రుల్లో గాఢంగా కమ్ముకుంటున్న పున్నాగ పూల పరిమళంలా... ఎంత సమ్మోహనంగా ఉండో తన నవ్వు!

నాలుగు వారాల క్రితం మాటల మధ్యలో యథాలాపంగా “ఎప్పుడైనా నేను కనిపించకుండా ఉన్నట్టుండి మాయం అయ్యాననుకోండి. అప్పుడేం చేస్తారు?” అని అడిగాడు.

“ఆఫీస్ మెయిల్, ఫోన్ ఉంటుందిగా..” అన్నాను ధీమాగా.

“అది ఆఫీస్లో ఉన్నంత వరకేగా..” తన కళ్ళల్లో అల్లరితనం తొంగి చూస్తోంది.

ఇతగాడికేంటో ఎప్పుడూ నాతో ఈ ఆట. ఇలా చిక్కుల్లో పడేసే ప్రశ్నలు అడిగేసి తీరిగ్గా కూర్చుని నా కళ్ళలో ఉన్నదేదో చదవాలని ప్రయత్నిస్తుంటాడు మహా గడుసుగా.. అనుకుంటూ వెంటనే తెలివి తెచ్చుకుని “మరి నేను మాయం అయిపోతే ఎలా?” అని ప్రశ్నకి ప్రశ్నే బదులిచ్చాను.

“మాయం అయినా నేను మిమ్మల్ని వెతికి పట్టుకోగలను” అన్నాడు చాలా తేలిగ్గా.

అశ్చర్యంగా కళ్ళు విప్పార్చి “ఎలా?” అన్నాన్నేను.

“ఎలా అంటే.. నాకు మేజిక్ వచ్చుగా” నవ్వాడు నా దోసిట్లో పున్నాగలు నింపేస్తూ...

తన వేలు పట్టుకుని పున్నాగల లోకంలోకి వెళ్ళబోతున్న నన్ను ఈ లోకంలోకి లాక్కొస్తూ “ఇది నా మొబైల్ నంబర్. ఎప్పుడైనా కాల్ చెయ్యండి. అవసరమైతేనే సుమా..” అన్నాడు కాస్తంత గంభీరంగా.

అప్పుడు ఉక్రోశం కాదు కోపమే వచ్చేసింది. అవసరమైతేనే చెయ్యాలట. అంటే ఇంక నాకేం పని లేనట్టు తనకి ఫోన్ చేస్తూ కూర్చుంటానా.. అనుకున్నా రోషంగా.

నేనూ కాస్తైనా బెట్టు చెయ్యాలని “మరి నా నంబర్ వద్దా?” అన్నాను ఫోజుగా.

“ఉహూ.. అక్కర్లేదు” అన్నాడు.

ఈసారి మాత్రం కోపంతో పాటు తిక్క కూడా వచ్చింది. ఏం మాట్లాడకుండా దిక్కులు చూస్తూ నించున్నా.

“మీరు పబ్లిక్ టెలిఫోన్ బూత్ నుంచి కాల్ చేస్తారా?” తనే అడిగాడు.

తనేమన్నాడో అర్థం కావడానికి ఎంతోసేపు పట్టలేదు.

“మరి నాకేం అవసరం రాక నేను కాల్ చెయ్యకపోతే అప్పుడెలా? మీకు అవసరమే ఉండదనా?” అన్నాను ‘అవసరం’ అనే పదాన్ని వత్తి పలుకుతూ.

తను నాలా ఉడుక్కోకుండా “చెప్పానుగా నాకు మేజిక్ వచ్చని..” అని ఓ క్షణం ఆగి “సరే మరి.. నాకు మీటింగ్ టైమైంది వెళ్తాను” అని లేచాడు.

నాకు ఒళ్ళు మండిపోయింది. నేను కాసేపు ఇక్కడే ఉంటానన్నాను.

అబ్బా ఎంత పొగరు కాకపోతే నేనేమన్నా తన ఫోన్ నంబర్ అడిగానా, పైగా అవసరమైతేనే కాల్ చెయ్యాలట, మళ్ళీ మేజిక్ వచ్చని పెద్ద ఫోజొకటి. అక్కడికి నేనేదో తను లేకపోతే ఉండలేనట్టు. అసలు నేను కాల్ చెయ్యకుండా ఉంటే సరి. అప్పుడు తెలిసొస్తుంది అబ్బాయి గారికి.. అనుకున్నాను పంతంగా. కానీ తన పట్టుదల గురించి బాగా తెలిసిన నాకు నిజంగానే తేలిగ్గా తీసుకుని తనూ పట్టించుకోకుండా ఊరుకుంటాడేమో అన్న భయం లేకపోలేదు. కానీ అప్పుడు కోపం కొద్దీ ఆ వైపు ఆలోచించడానికి ఇష్టపడలేదు.

★★★★★★★★★★

నాలుగు వారాలు నాలుగు యుగాల్లా గడిచాయి.

ఆ సంఘటన తర్వాత నేను తనని ఫోన్లో కాదు కదా కనీసం మొయిల్లోనైనా పలకరించే ప్రయత్నం చెయ్యలేదు. తనని చాలా మిస్సవుతున్నానన్న బెంగనీ, పదే పదే తనని చూడాలని తపించిపోయే మనసు ఆరాటాన్నీ, తను నన్ను మాట్లాడించే ప్రయత్నం చెయ్యడంలేదుగా అన్న బాధ గెలిచి నేను రాసిన మెయిల్స్ అన్నీ డ్రాఫ్ట్స్ లోనే నిద్రపోయేలా చేసింది. ఇన్ని వేల మంది పని చేసే చోట అంత

సులువుగా జరిగే పని కాదని తెలిసినా ఆఫీస్ క్యాంపస్ లో ఎప్పుడో అప్పుడు ఎక్కడో చోట అదాటుగానైనా తను ఎదురుపడకపోతాడా అని ఆశగా ఎదురు చూసాను. అదీ జరగలేదు.

అప్పటి కోపం, పంతం, ఉక్రోషం అన్నీ ఇరవై నాలుగు గంటలకి మించి మా వల్ల కాదంటూ దీక్ష విరమించేసి నన్ను ఒంటరితనంలో పడేశాయి. నేను ప్రతి రోజూ ఇరవై నాలుగు గంటలని రెండొందల నలభై గంటల్లా మార్చి భారంగా చూసుకుంటూ కాఫీ మీదా, కాఫీ కప్పుల మీదా యుద్ధాలు ప్రకటిస్తూ, మంచం మీదా, కిటికీ ముందూ గంటల తరబడి ధ్యానాలు చేస్తూ, కనపడిన ప్రతి చెట్టులోనూ పున్నాగ పూలని వెతుక్కుంటూ దిగులుగా ఉండిపోయాను. తను దూరమైన దగ్గర్నుంచీ రోజురోజుకీ తన మీద పెంచుకుంటున్న ఇష్టం స్నేహపు హద్దు దాటేసి ప్రేమగా మారి నాలో దాచుకోలేనంతగా పెరిగి పెద్దదైపోతోందని గ్రహింపుకొస్తోంది.

పనిలో పడి ఐదు రోజులూ ఎలానో పరిగెడతాయి కానీ శనాదివారాలతో భలే హింస. ఎక్కడికీ వెళ్ళాలనిపించదు. ఎవరితోనూ మాట్లాడాలనిపించదు. తన జ్ఞాపకాలన్నీ కట్ట గట్టుకుని గడియారంలో తిష్ట వేసుకూర్చుని కాలాన్ని అట్టే కదలనివ్వకుండా కట్టిడి చేస్తుంటాయి. కదలనని మొండికేస్తున్న కాలాన్ని ఎలా అదిలించాలో తెలిక తెగ సతమతమైపోతూ నేను!

ఆదివారం మధ్యాహ్నం వేళ బాల్కనీలో కుండీల్లో ఉన్న పూలమొక్కల బాగోగుల్ని చూస్తూ కూర్చున్నాను.

‘ఎంతెంత దూరం నన్ను పోపోమన్నా అంతంత చేరువై నీతో ఉన్నా’నంటూ నా ఫోన్ పిలుస్తోంది.

ఇప్పుడసలు ఎవరితో మాట్లాడే మూడ్ లేదని విననట్టు ఊరుకున్నాను. నువ్వెంత పోపొమ్మన్నా నా రాక తప్పదంటూ మళ్ళీ మళ్ళీ గొంతు చించుకు అరుస్తోంది ఫోన్.

ఇక లాభం లేదని నేను పూల కుండీల దగ్గర్నుంచి లేచాను. తీరిగ్గా మట్టి చేతులు కడుక్కుని వెళ్ళేదాకా ఇంకా అరుస్తూనే ఉంది ఫోన్.

స్క్రీన్ మీద 'పున్నాగల అబ్బాయి' అని చూడగానే గుండె రుల్లుమంది. కలో నిజమో అర్థం కాలేదు. కంగారులో నేను ఫోన్ ఆన్ చేయాలన్న సంగతి మర్చిపోయాను. 5 మిస్ కాల్స్ అని ఉస్సూరంది సెల్ ఫోను. ఉన్నపళంగా కుర్చీలో కూలబడి దానితో పాటు నేనూ నిట్టూర్చాను.

తను ఫోన్ చేసాడా, నాకోసం తనే చేసాడా, అసలు తనెందుకు ఫోన్ చేసాడు, నా నంబర్ ఎలా తెలిసింది, నిజంగానే మేజిక్ వచ్చా ఏంటి, అయినా నెల రోజులుగా మాటా మంత్రీ లేని అబ్బాయి గారికి ఇప్పుడు మాత్రం ఎందుకు గుర్తొచ్చానో, ఇప్పటికే ఐదు సార్లు కాల్ చేస్తే ఆన్లైన్ చెయ్యకుండా వదిలేసాను కదా, మళ్ళీ కాల్ చేస్తాడా లేకపోతే పోతే పోనీలే అని ఊరుకుంటాడా.. రకరకాల ఊహగానాలతో ఆశ్చర్యం, ఆనందం, పంతం, కోపం, దిగులు, ఆశ, నిరాశల మధ్య కొట్టుకులాడుతోంది మనసు.

నా ఆలోచనలన్నీ చేధిస్తూ పది నిమిషాల్లో మళ్ళీ మోగింది ఫోన్. అపురూపమైన అదృష్టమేదో చేజారిపోతుందన్నట్టు చప్పున ఫోన్ ఎత్తాను.

అవతలి నుంచి “హలో” అంటూ తన గొంతు వినిపించింది.

ఆ స్వరంలో మార్దవం, నీ కోసమే వచ్చానన్నట్టు అనునయం.. ఇన్నాళ్ళ తర్వాత తన గొంతు చెవిన పడగానే ఇన్నాళ్ళు గుండెల్లో గూడు కట్టుకున్న దిగులంతా నీరై కళ్ళల్లోంచి ఒలికిపోతోంది.

నేను వెంటనే బదులు పలకకపోయేసరికి మళ్ళీ పిలిచాడు తను.

నా మౌనం ఈ ఆనందాన్ని మాయం చేస్తుందేమోనన్న భయం కొద్దీ అతి కష్టం మీద మాట పెగిలింది.

“ఏంటండీ.. ఇన్ని సార్లు చేస్తే గానీ ఫోన్ ఆన్ చేయలేదు. నాలుగు వారాలకే మర్చిపోయారా?” తన గొంతులో ఎప్పటిలాగే అదే మామూలుతనం, చెక్కుచెదరని ప్రశాంతత.

నాలుగు వారాలకే అని ఎంత మామూలుగా అంటున్నాడు. ఇదే నాకు నాలుగు యుగాల్లా గడిచిందని తనకెలా తెలుస్తుంది?

“నన్నే కాదు నా గొంతుని కూడా మర్చిపోయారన్నమాట. ఎప్పుడన్నా ఎదురుపడితే హలో అయినా చెప్తారో లేదో” తన మాటల్లో అప్పుడప్పుడూ తొంగి చూసే అల్లరి కవిస్తోంది.

“ఉహూ అదేం కాదు. నిద్రలో నుంచి గబుక్కున లేచి వచ్చేసరికి...” అస్సలు అతకని అబద్ధం ఆడేసాను.

“ఓ.. పగటి కలలు కంటున్నారా అమ్మాయి గారు.. మంచి కల చెడగొట్టానా నేను మధ్యలో వచ్చి..” నన్ను ఎప్పటిలా మాట్లాడించాలన్న తన ప్రయత్నం కనిపిస్తోంది.

“ఇంతకీ ఇప్పుడు మీకు నాతో ఏం అవసరం వచ్చిందని ఇలా మా మీద దయ చూపించారు?” ఎంత వద్దనుకున్నా నా మాటల్లో నిష్ఠూరం కొట్టొచ్చినట్టు తెలుస్తోంది.

తను నవ్వుతున్నాడు. తెరలు తెరలుగా పున్నాగ పూల జల్లు కురుస్తోంది. ఇన్ని రోజుల పాటు మనసు పోగేసిన దిగులునంతా మాయం చేసేస్తూ చిక్కటి పున్నాగ తావి నా చుట్టూ, గదంతా, ఇల్లంతా, ఊరంతా, ఈ లోకమంతా అలముకుంటోంది. నవ్వుల అలలు ఆగిపోయి మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

“నా ‘అవసరం’ మరీ ఇంత పని చేస్తుందనుకోలేదు. పోనీలెండి మీ బాకీ తీర్చేస్తాను. నాకో అవకాశం ఇస్తారా మరి?”

నేను ఊ అనలేదు ఉహూ అనలేదు. నా సమాధానం కోసం ఎదురు చూడకుండా తనే చెప్పాడు.

“ఐస్క్రీమ్? మీ పక్క వీధిలో ఉన్న ‘క్రీమ్ స్టోప్’ లో.. టెన్ పీఎమ్ ఆఫ్టర్ యువర్ డిన్నర్.. ఎదురు చూస్తాను. సరే ఇక ఉండనా మరి..”

ఏదో మంత్రం వేసినట్టు “ఊ..” అనేసాను.

“సీ యు దేర్..” కాల్ కట్ అయింది.

ఆ నిశబ్దంలో కూడా తనాడిన మాటల తాలూకూ స్వరజతులేవో ప్రతిధ్వనిస్తున్నట్టు నేను కాసేపటి దాకా ఫోన్ పట్టుకుని అలానే ఉండిపోయాను. తర్వాత పాదాలు ఎక్కడా క్షణమైనా నిలవక ఇంట్లో ప్రతి అణువణువుకీ నా సంబరాన్ని చాటి చెప్పాయి.

నీళ్ళకి అలుపొచ్చేదాకా తలారా స్నానం చేసొచ్చి జుట్టు ఆరబెట్టుకుంటూ ఫ్యాన్ కింద కూర్చున్నా. క్షణానికో రకమైన తలపు తోసుకొచ్చి రకరకాల భావాలు కలగాపులగమైపోతున్నాయి.

ఈ అబ్బాయికి ఎంత పొగరో అసలు.. నేను మాత్రం తన కోసం తపించిపోతుంటే తను మాత్రం అదేం పట్టనట్టు చాలా స్థిమితంగా కనిపిస్తాడు. తన మనసు తెలుసుకోవడం చాలా కష్టం. ఎలా తనని దొరకబుచ్చుకోవడం? అసలు తన నియంత్రణ అంతా ఆ కళ్ళల్లోనే చేరి దర్పం ఒకబోస్తుంటుంది. ఒక్క క్షణమైనా ఆ కళ్ళని మెరిపించి చూపు మరల్చగలిగితేనో? అన్నట్టు అబ్బాయి గారు పొగడ్డలకి బహు దూరం కదూ.. లాభం లేదు ఎలాగైనా సరే ఇవాళ తన చేత పొగిడించుకోవాలి.

ఇలా సాగుతున్న నా ఆలోచనలకి నాకే నవ్వొచ్చింది. ఎన్నడూ చెయ్యని వింత పనులన్నీ చేస్తూ నాకు నేనే కొత్తగా కనిపిస్తున్నా. ఇన్నాళ్ళూ ప్రతి ఒక్కరూ నాకేసి అపురూపంగా చూస్తూ పొగడ్డలు కురిపిస్తుంటే పొగడ్డలంటేనే మొహం మొత్తేసింది. చిత్రంగా

ఇప్పుడీ పొగరుబోతు పిల్లాడితో పొగిడించుకోవాలని ఆరాటపడిపోతున్నా. ప్రేమా పిచ్చీ ఒకటేనని ఎవరో కవి గారన్న మాట నిజంగా నిజమేనేమో!

“అతగాడు నోరు తెరిచి ఒక్క మాట మెచ్చుకోలుగా అనడమే గగనం. ఇక పొగడ్డలు కూడానా.. ఉహూ నీ ప్రతినలు చెల్లెవి కావు” లెమ్మని అంతరాత్మ ఎద్దేవా చేస్తోంటే అద్దంలో వెలిగిపోతున్న అందానికి పౌరుషం వచ్చేసింది.

సరే అదీ చూద్దామని వెళ్ళి క్లోజెట్ తెరిస్తే అన్నీ బానే ఉన్నట్టు, అయినా ఏదీ బాలేనట్టు అనిపిస్తున్నాయి. దొంతరలు దొంతరలుగా పేర్చిన జీన్స్, లెగ్గింగ్స్, చుడీదార్లూ, స్ట్రెస్స్.. ఉహూ ఏదీ నచ్చలేదు. ఎంతో ఆచి తూచి కొంటానే అయినా ఇప్పుడు ఒక్క జతా నచ్చింది కనపడదేమని అసహనంగా ఉంది. ఇప్పటికిప్పుడు నా ఇష్టాయిష్టాలిలా మారిపోతుంటే పాపం అవేం చేస్తాయిలే అనుకుంటుండగా ఎప్పుడో తప్ప నేను తెరవని చీరల అర కళ్ళల్లో పడింది.

అది తెరిచి చీరలన్నీ పరీక్షగా చూస్తుంటే “ఏదో పెళ్ళికి వెళ్ళినట్టు ఐస్క్రీమ్ పార్లర్ కి చీర కట్టుకు వెళితే తిక్కలమ్మలా ఉంటానేమో.. అసలే ఈ మనిషి మహా తెలివైన ఘటం. నా మనసులో ఉన్నవన్నీ న్యూస్ పేపర్ చదివినంత తాపీగా చదివెయ్యగలడు. మరిప్పుడెలా?” అని పేద్ద సందేహం. ఏ బట్టలు వేసుకోవాలో తేల్చుకోడం కూడా ఇంత కష్టమైన పనని మొదటిసారి తెలిసొచ్చింది.

ఇంతలో అన్నిటికన్నా చివరన ఓ మూలన దాక్కుని ఉన్న తెల్ల చీర కనిపించింది. అది తెలుపు కూడా కాదు పాల మీద పల్చగా కట్టిన మీగడ తరకలా ఉండీ లేనట్టుగా రవ్వంత పసుపు రంగు అద్దుకున్న లాంటి తెలుపు. పాలనురుగు లాంటి తేలికైన చీర మీద అక్కడక్కడా మెరుస్తూ బంగారు రంగు దారంతో కుట్టిన చిన్ని పువ్వులు. ఎప్పుడో ఒకసారి ఒక మూల్ లో ఫోటోలో కనిపించిన చీరని చూసి చాలా ముచ్చటపడి కొన్నాను కానీ ఇప్పటిదాకా కట్టుకోనేలేదు. ఉహూ.. ఆ చీరతో పోటీ పడేంత అందమైన సందర్భం ఇప్పటివరకూ రానేలేదు. ఇప్పుడా చీరలో తనకి కనిపించాలనిపిస్తోంది. ప్రేమా.. పిచ్చీ.. మళ్ళీ ఇంకోసారి పాడుకున్నా.

గోడ గడియారం తొమ్మిది చూపిస్తోంది. తనని చూడాలంటే ఇంకా గంటసేపు ఎదురు చూడాలా అని ఆత్రపడిపోతోంది మనసు. నాకంటే ఆకలీ, దప్పికా ఎలానో తెలిసేలా లేవు గానీ పాపం గడియారానికి నాలా కొత్త పిచ్చేం పట్టుకోలేదుగా. అందుకే అది మాములుగా నడుస్తోంది ఏ మాత్రం ఆత్రం లేకుండా. ఓ నాలుగు గంటల క్రితం సర్వం కోల్పోయినట్టు ఎంత నిరాశలో ఉన్నాను, కాసేపట్లో ఎంత మార్పు.. నెల రోజుల నుంచీ ఉన్న కోపం, పంతం అన్నీ ఎటు పారిపోయాయో.. మాయగాడు!

ఫోన్ అందుకుని తనకి మెసేజ్ పెట్టాను.

“డిడ్ ఎనీవన్ ఎవర్ టోల్డ్ యు దట్ యు ఆర్ గుడ్ ఎట్ మానిప్యులేటింగ్ పీపుల్?”

అరగంటకి జవాబు వచ్చింది “నో.. బట్ ఐ నో అయామ్” అని.

“అబ్బో.. ఎంత అతిశయమో..” అని ఉడుక్కున్నాను.

టైం పది నిమిషాల తక్కువ పది అయ్యేదాక కష్టపడి ఎదురు చూసి ఇల్లు తాళం వేసి కిందకొచ్చాను. వెళ్ళేది పక్క వీధి దాకానే అయినా ఈ టైంలో బండి తీస్తుంటే ప్రియాంక చోప్రా “వై షుడ్ బోయ్స్ హేవ్ ఆల్ ద ఫన్?” యాద్ గుర్తొచ్చి నవ్వాచ్చింది.

అవునూ.. అసలు తనకి మా ఇంటి అడ్రస్ ఎలా తెల్పు, ఇంటి పక్కన ‘క్రీమ్ స్టోన్’ అని అంత కరక్ట్ గా చెప్పాడే.. అని అలస్యంగా వెలిగింది ఇంకో సందేహపు లైటు. ఓహో! ఎంతైనా ‘మేజిక్ మేన్’ కదా.. అనుకున్నా కినుకగా.

‘క్రీమ్ స్టోన్’ లో అడుగు పెడుతూ చేతికున్న వాచ్ చూసుకుంటే ఇంకా రెండు నిమిషాలుంది పదవదానికి.

లోపలికి వస్తూనే నా కళ్ళు చుట్టూ వెతికేస్తున్నాయి తన కోసం. తనింకా రాలేదని ఉక్రోషపడబోయేంతలో “హాయ్” అని వినిపించింది వెనుక నుంచి.

చప్పున తిరిగి చూసేసరికి సరిగ్గా ఒకే అడుగు దూరంలో నా వెనకే తను.. ఊహించని విధంగా తనకి అంత చేరువలో నించునేసరికి కలవరపడి కదలకుండా బొమ్మలా నించుండిపోయాను. తను పక్కకి జరిగే లోపు తలెత్తి తన మొహంలోకి చూడలేక బిక్కుబిక్కుమంటూ కళ్ళు నేలకప్పగించేసాను. సాయంత్రం ఇంట్లో పలికిన ప్రగల్భాలన్నీ గుర్తు చేసి అంతరాత్మ పరిహాసంగా నవ్వింది.

అక్కడ కూర్చుందామంటూ తను ముందుకి కదులుతుంటే మౌనంగా అనుసరించాను.

“ఏంటి మీరేం మాట్లాడటం లేదు. నేనింకా కత్తులో గదలో తీసుకొచ్చి నా మీద యుద్ధం చేస్తారనుకున్నానే” అన్నాడు.

చిన్నగా నవ్వి తలెత్తి చూసి “సేమ్ పింఛ్” అనేసి నాలుక్కరుచుకున్నా.

“సేమ్ పింఛా..” అని ఓ క్షణం ఆగి తన షర్ట్ కేసి చూసుకుని “ఓహో ఇద్దరం ఒకే కలర్ డ్రస్ అనా..” మళ్ళీ తన నవ్వుతో పున్నాగ పూల తోటలోకి తీసుకెళుతున్నాడు నన్ను.

“మీరసలు కిండర్ గార్డెన్లో ఉండాల్సిన వాళ్ళు. పొరపాటున ఇంజనీర్ అయిపోయారు” ఇంకా నవ్వుతూనే ఉన్నాడు.

చిత్రంగా నాకసలు ఉక్రోశం రావట్లేదు.

వేరే ఏదన్నా మాట్లాడాలని “మీరేంటి ఎదురు చూస్తానని చెప్పి నాకన్నా ఆలస్యంగా వచ్చారు?” చూసావా నీలో ఒక తప్పు దొరకబుచ్చుకున్నాను అన్నట్టు కాస్త ధీమాగా కళ్ళెత్తి అడిగాను.

“నేను మాట తప్పలేదుగా. పన్నెండు నిమిషాలు ఎదురు చూసాను మీ కోసం.”

అశ్చర్యపోయాను. “పన్నెండు నిమిషాలా.. నాకోసమా.. ఎప్పుడూ?” కొంచెం గట్టిగానే అడిగేసాను.

“మీ ఇంటి ముందే. మీరు బయలుదేరాక మీ వెనకే వచ్చాను.”

“మా ఇంటి దగ్గరా.. మరి నన్ను పిలవలేదేం? అయినా ఎదురు చూడటం ఎందుకు? పైకి రావాల్సింది కదా..” కాస్త నొచ్చుకున్నాను.

“ప్రోగ్రాం ఇక్కడ కలుద్దామని కదాని పైకి రాలేదు. కాసేపే కదా.. చేతిలో ఫోన్ ఉంది. బోర్ కొట్టలేదు లెండి.”

“అర్థం కాలేదు. ఇక్కడ కలుద్దామనుకుంటే మా ఇంటి దగ్గర ఎందుకు ఎదురు చూసారు?”

“ఓ అదా.. రాత్రి పదింటికి మీరొక్కరే రావాలి కదాని కాస్త తోడుగా వెనకే వచ్చాలెండి.”

“నాకు తోడూ కోసమా..”

“ఆగండాగండి.. మీకా మాత్రం ధైర్యం లేదని కాదు. ఊరికే ఐ జస్ట్ ఫెల్ట్ లైక్ డూయింగ్ ఇట్. అంతే..” నా మాట పూర్తి కాకుండా మధ్యలోనే ఆపి వివరణ ఇచ్చేసాడు.

‘అవసరం’ విషయంలో అనుభవాన్ని బట్టి నేను ప్రతీదానికి ఇలా గింజుకుని పెంకిగా గోల చేస్తానని అనుకుంటున్నాడేమో. పాపం నేనే మరి ఎక్కువ పట్టుదలకి పోయి తనని ఇబ్బంది పెట్టానా? నేనే ముందు తనకి ఫోన్ చేసి ఉండాల్సిందేమో.. నేనేం తనని నిర్లక్ష్యం చెయ్యలేదని చెప్పేదెలా? అసలు తనేం అనుకుంటున్నాడో నా గురించి.. ఊరికే మంచి స్నేహితురాలు అనుకుంటున్నాడా.. లేకపోతే నిజంగా తనకి ఒకటో రెండో పెళ్ళిళ్ళు అయిపోయింటాయా? నా ఆలోచనలు గట్టు తెగిన ఏరులా ఓ పద్ధతీ పాడూ లేకుండా తలో దారికి కొట్టుకుపోతున్నాయి.

“చీరలో చాలా బావున్నారు. మీ చేతి మీద బంగారం పోటీ పడలేక వెలవెలబోతోంది” నా చేతికున్న గాజుకేసి చూస్తూ చెప్పాడు.

ఊహించని తన పొగడ్డకి నన్ను అప్పటిదాకా ఆందోళన పెడుతున్న ఆలోచనల సంగతి మర్చిపోయి మళ్ళీ ఆశ్చర్యంలోకి వచ్చి పడ్డాను.

“తెలుపు మీకిష్టమా? ఈ చీరలో చూస్తుంటే...” అని ఓ క్షణం ఆగాడు.

ఇదివరకెప్పుడూ తన కళ్ళలో చూడని చిలిపితనాన్ని కొత్తగా చూసాను. కానీ అది క్షణంలో సగం సేపే..

“పెళ్ళిలో ఈ రంగు చీరే కట్టుకుంటారు కదా.. మీకూ అదేనా గుర్తొచ్చింది?” అన్నాడు సాధ్యమైనంత అమాయకత్వం ఉట్టిపడేలా.

నా మొహంలో కదిలే భావాల్ని ఒడిసి పట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడని తెలుస్తోంది.

“ఊ.. తలంబ్రాల చీర ఈ రంగులోనే ఉంటుంది కానీ ఇలాంటివి కట్టుకోరు పెళ్ళిలో. పట్టుచీరలే కట్టుకుంటారు” అది కూడా తెలీదన్నట్టు ఆక్షేపణగా అన్నాను.

“ఏమోలే నాకేం తెలుసు చీరల గురించి. అయినా ఎప్పుడూ మీరు ఎక్కువ మాట్లాడితే నేను వినేవాడిని. మీరు సైలెంట్ గా ఉండేసరికి నేను ఏదో ఒకటి మాట్లాడాల్సి వస్తోంది” చాలా తేలిగ్గా అనేసాడు.

అంటే ఏదోకటి మాట్లాడాలి కదాని నాకీ మెచ్చుకోలా.. పాపమని నాకో పొగడ్డ దానం ఇచ్చినట్టు పెద్ద ఫోజు. ఒళ్ళంతా పొగరే.. గట్టిగానే తిట్టుకున్నాను ఈసారి.

ఆ కోపంలోంచి “నెల రోజుల నించీ ఏమైపోయారు. అసలు కనపడలేదే?” అని గట్టిగా కడిగేసాను.

“ఆఫీస్ వర్క్ మీద బెంగళూరు వెళ్ళాను. ఇవాళ ఉదయమే వచ్చాను” బుద్ధిగా చెప్పాడు సమాధానం.

ఇతగాడితో అస్తమానూ ఆశ్చర్యపోడమే నా పని అన్నట్టుంది.

కాస్త తేరుకుని “ఊరెళ్ళారా.. మరి నాతో ఒక్క మాటైనా చెప్పలేదే?” అనడిగాను.

“అందుకేగా ఆ రోజు మీకు ఫోన్ నంబర్ ఇచ్చాను. మీరు కాల్ చేస్తారనుకున్నాను. ఇలా పూర్తిగా మర్చిపోయి పట్టించుకోరనుకోలేదు” నన్ను నేనే తప్పట్టుకునేలా సంధించాడు అస్తం.

“అలాగని నాకు తెలీదుగా మరి..” తప్పించుకుందామని విఫల ప్రయత్నం చేసాను.

“ఫోన్ చేసుంటే తెలిసేదిగా..” తన కళ్ళు నన్ను చూసి నవ్వుతున్నాయి.

అయ్యో రామా.. ఏదీ తిన్నగా చెప్పడా ఈ అబ్బాయి. అప్పుడే సరిగ్గా చెప్పి ఉండొచ్చుగా. ఇంతా చేసి ఈ నెల రోజులు బాధపడింది కాక చివరికి దీనంతటికీ కారణం కూడా నేనే అయ్యానా? అమ్మో నిజంగానే మేజిక్ వచ్చులా ఉంది. నన్నే నా చేత తప్పనిపించేస్తున్నాడుగా!

హ్మో.. తప్పొప్పుల సంగతి ఎలా ఉన్నా తనంటే నాకెంత ఇష్టమో, తను లేడని నేనెంత బెంగపడ్డానో తనకి అర్థమయ్యేలా చెప్పడమెలా? మళ్ళీ ఆలోచనల్లో జారిపోయాను.

“పోనైంది. అయిపోయిందిగా.. మీరు మర్చిపోయినా నేను మళ్ళీ వచ్చి కనిపించానుగా” ఎప్పుట్లాగే అతి మాములుగా చెప్పేసాడు నాకూ, నా ఆలోచనలకీ కలిపి కళ్ళేలు వేస్తూ.

ఆ తర్వాత ఆఫీస్, వర్క్, బుక్స్, సినిమాలు ఇంకా ఏవేవో మాటలు దొర్లి చాలా సమయమే గడిచిపోయింది. వాచ్ కేసి చూసుకుంటే పదకొండు నలభై అయింది. ఇంక వెళ్దామని లేచి బయట పడ్డాం. నా వెనకే ఇంటిదాకా వచ్చి దింపాడు. అప్పుడే వెళ్ళిపోవాలా

అని మహా గుబులుగా ఉంది. తనని వదిలి కదలనని పాదాలు మొండికేస్తున్నాయి. తనలో మాత్రం ఏ మార్పు లేదు. ఎప్పట్లాగే అంతే స్థిమితం. 'గుడ్ నైట్' చెప్పేసి వెనక్కినా తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

హ్యా... ఏదో అర్థం అయ్యా కానట్టు మనసంతా ఆనందమో, బాధో కలిసిపోయి అసంపూర్ణంగా ఉంది. నేను తనని అలక్ష్యం చెయ్యలేదనీ, తనకి నా మనసులో ప్రాణసమానమైన విలువ ఉందని తనకేదీ వివరణ ఇవ్వలేకపోయాను. నేను ఇవ్వాలనుకున్నా తను ఆశించడం లేదుగా!

తనతో కలిసి ఒక్కో అడుగు వేసే కొద్దీ మరింత బలంగా తన వైపుకి లాక్కుంటున్నాడు. రోజు రోజుకీ మరింత చిక్కు ప్రశ్నలూ మారిపోతున్నాడు. ఈ అబ్బాయి పైకి కనిపించేది, మాటల్లో వినిపించేది కాకుండా లోపల మొత్తంగా వేరే ఇంకో వ్యక్తి ఉన్నాడనిపిస్తుంది. తన చుట్టూ ఉన్న బలమైన వ్యక్తిత్వపు పొరలన్నీ దాటుకుని మనసుకి దగ్గరగా వెళ్ళి తరచి చూస్తే తప్ప కనిపించదా సున్నితత్వం.. కానీ అంత చేరువగా తను రానివ్వాలి కదా!

ఆలోచనల్లో మునిగి తేలుతూ మెల్లగా మెట్లెక్కి గుమ్మం ముందుకొచ్చి తాళం తీద్దామని లైట్ వేసాను. గుమ్మం పక్కన దాదాపు నాలో సగం ఎత్తున్న పెద్ద అట్టపెట్టె కనిపించింది. ఏంటా అని చూస్తే పైన నా పేరుతో చిన్న లేబుల్ రాసుంది. ఆశ్చర్యపోయి లోపలకి తీసుకెళ్ళాను.

మరీ పెద్ద బరువేం లేదు లోపల ఏముందోనని తెరిచి చూద్దాను కదా.. బోలెడన్ని ఎర్ర గులాబీలు.. ఏమీ అర్థం కాక అయోమయంగా చూస్తుంటే ఎర్రగులాబీల మధ్యన చిన్న ఉత్తరం కనిపించింది. మెల్లగా మోకాళ్ళ మీద కూర్చుని తెరిచి చూసాను.

“ఐ కెన్ నెవర్ ఫైండ్ యాస్ ఆల్టర్నేటివ్ ఫర్ యు. యు ఆర్ ద ఓన్లీ వన్ ఆఫ్ ఎ కైండ్ ఇన్ దిస్ వరల్డ్. ఎప్పటికీ నాతో ఉండిపో..”

కళ్ళల్లో నిండిన నీళ్ళు ధారాపాతంగా కురిసి అక్షరాలని తడిపేస్తున్నాయి. అంతులేని ఆశ్చర్యం, అనంతమైన ఆనందం, ఇంకేదో పదాల్లో ఒదగలేనంత, మాటల్లో చెప్పలేనంత అద్భుతమైన అనుభూతి కమ్ముకొచ్చి తమకి కన్నీరు తప్ప మరో భాష తెలీదంటున్నాయి. అంతటి సంబరంలోనూ.. నీలాంటి నువ్వు ఇంకెక్కడా దొరకవేమో కాబట్టి నువ్వు కావాలని చెప్పడం, నాతో ఉంటావా అని అనుమతి కోసం ఎదురు చూడకుండా నాతో ఉండిపోమని అంత అధికారంగా చెప్పడం చూసి.. అబ్బా ఎంత పొగరూ ఊ ఊ... అని తెరలు తెరలుగా నవ్వు...

చిత్రంగా ఇప్పుడు నా నవ్వుల్లోనూ పున్నాగ పూల జల్లు కురుస్తోంది.. ఈ వెన్నెల రేయిలో వెలిగిపోతూ!

ఆమె జీవితాన్ని జయించింది

ఎస్.వి.కృష్ణ జయంతి

శ్రీ జయ నామ సంవత్సర ఉగాది (మార్చి 31, 2014) సందర్భంగా
వంగూరి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా వారు నిర్వహించిన
19 వ ఉగాది ఉత్తమ రచనల పోటీ లో
యవతరం ఉత్తమ కథానిక విభాగం - ప్రశంసాపత్రం

★★★★

ఇంటి వెనుక ఉన్న లాన్ లో కూర్చుని ఏదో పుస్తకం దీక్షగా చదువుతున్నాడు ప్రసాదరావు.

కూర్చుని అరగంట కాకముందే ఆయన భార్య రమాదేవి- “ఏమండీ... ఏమండోయ్... ఓసారిలా వస్తారా? మళ్ళీ వెల్తురుగానీ...” అంటూ వచ్చింది.

అది విని వెంటనే లేవలేదాయన. తల మాత్రం అటుతిప్పి అడిగాడు- “ఏమైందే..? ఏమిటా కంగారు? ఏదైనా అర్జంటు..?”

ఏదో పనిలో ఉండి వచ్చిందేమో- కొద్దిగా చెదిరిన ముంగురుల్ని చేతివేళ్ళతోనే వెనక్కి దువ్వుకుంటూ వచ్చి “ఎవరో ఒకావిడ వచ్చిందండీ... శారదట! ఆమె ఎవరో, ఎక్కడుంచి వచ్చిందో, ఎందుకొచ్చిందో నేనెంత అడిగినా చెప్పటం లేదు. మీతోనే మాట్లాడాలట!!” అంది విపులంగా.

‘శా...ర...ద...! శారద !!’ - ఆయన పెదవులు అస్పష్టంగా పలుకుతూండగా... అసంకల్పితంగానే ఆయన భృకుటి ముడివడింది. వృత్తిరీత్యా ఆయన తరచూ క్యాంపులకీ, వేర్వేరు ఊళ్లకీ తిరుగుతూంటాడు. ఆ ప్రస్థానంలో ఎందరో తారస పడుతూంటారు. పలకరింతగానో, పరిచయం కోసమో ఎంతమందో తనతో మాట్లాడుతూంటారు.

ఒక్కొక్కరి జీవనపయనంలో ఎన్నో రకాల సంఘటనలు, విశేషాలు, ఎందరో వ్యక్తులు తారస పడుతుంటారు. అలాగే వారి జ్ఞాపకాలు కూడా వస్తూపోతూ ఉంటాయి. వాటిలో అన్నీ గుర్తుండకపోవచ్చు. వాటిలో హృదయాన్ని తాకిన సంగతులు కూడా ఉండవచ్చు. కానీ వాటిని ఎల్లకాలమూ పదిలంగా మనసులో ఉంచుకోలేం కదా! తన జీవనపయనంలో అలాంటి సంఘటనలేమైనా జరిగివుంటే... మరి, ఈ ‘ శారద ’ అనే పేరు మాత్రం వెంటనే గుర్తురావడం లేదు.

ఆవిడ మాత్రం తననే వెదుక్కుంటూ ఇంటివరకూ వచ్చిందంటే..?!

“అబ్బ... త్వరగా రండి – తర్వాత చదువుకుందురు గానీ...” రమాదేవి విసుక్కుంటూ లోపలికొచ్చింది.

ప్రసాదరావు అన్యమనస్కంగానే కుర్చీలోంచి లేచి బయటికొచ్చాడు.

భుజం చుట్టూ కొంగు కప్పుకొని గుమ్మం దగ్గర వినయంగా నిలబడివున్న ‘ఆమె’ ముఖంలోకి పరీక్షగా చూశాడు. నిజమే, కాదో తెలీదుకానీ... జీవితంలో ఎన్నో ఒడిదుడుకులకి గురై అన్నిటినీ దాటుకుంటూ తుది వరకొచ్చిన శ్రమ తాలూకు విజయం ఆ కళ్ళలో కనబడుతున్నట్లుగా అనిపిస్తోంది ఆమెని చూస్తుంటే.

“నమస్కారం సార్...” రెండు చేతులూ జోడించి నమస్కరిస్తూ అన్నదామె.

ఒక్కక్షణం తటపటాయించి, ఇంటిదాకా వచ్చిన వ్యక్తి ఎవరైతేనేం- అతిథిలా భావించి ఇంట్లో కూర్చోబెట్టకుండా ఉండడం భావ్యం కాదనిపించింది. అందుకే ఆమెని “లోపలికి రండమ్మా... కూర్చుని మాట్లాడదాం!” అని లోపలికి నడిచాడు.

ఆయన వెనకే ఆమె లోపలికి అడుగుపెట్టి హాల్లోని సోఫాలో కూర్చున్నతర్వాత తనూ ఆమె ఎదురుగా కూర్చున్నాడు ప్రసాదరావు.

చుట్టుప్రక్కల ఎటూ చూడటం లేదామె. ఆయన వంకే కన్నార్పకుండా చూస్తోంది. ఆమె కళ్ళనిండా కృతజ్ఞతాభావం సముద్రంలా నిండివుంది.

అది గమనించి కాస్త ఇబ్బందిగా కదిలాడు ప్రసాదరావు. ఆ తర్వాత తలతిప్పి – “రమా... కాస్త మంచినీళ్ళు తీసుకురా !” అని చెప్పాడు.

“ఆఁ... ఆఁ... అలాగే !” లోపల్నుంచే బదులిచ్చింది రమాదేవి.

తనను తాను సర్దుకుంటూ కూర్చున్నాడు ప్రసాదరావు. ఆమె ఎవరో తనకింకా గుర్తురాకపోయినా... ఆమెకి తను బాగా తెలిసినవాడే అన్న విషయం ఆమె వాలకాన్ని చూస్తూంటే అర్థమవుతోంది.

“ఊఁ... చెప్పమ్మా...” అన్నాడు విషయంలోకి వస్తున్నట్లుగా.

“మా అమ్మాయి ‘శ్వేత’ ఇప్పుడు మంచి కూచిపూడి డాన్సరయ్యింది సార్ ! ఇప్పటిదాకా నూటయాభై ప్రదర్శనలిచ్చింది. వాటి గురించి తెలిసి లండన్ వాళ్ళట... వాళ్ళ దేశంలో ప్రోగ్రాం ఇవ్వమని అడిగారు. వచ్చే నెలలో అక్కడికి వెళ్ళబోతున్నాం...” చకచకా చెప్పుకుపోతున్న ఆమె మాటలు విన్నాడేకానీ, ‘అసలు ఆమెకి తనతో పనేమిటి ?’ అన్న విషయం మాత్రం అర్థంకాలేదు ప్రసాదరావుకి.

‘శ్వేత..? ఈ పేరు విన్నట్లుగానే ఉంది. అసలు నిన్నా, మొన్నా తన మాటల్లో కూడా ఈ ‘శ్వేత’ అనే పేరు దొర్లినట్లుగానే అనిపిస్తోంది. కాని, ఎవరో గుర్తురావడం లేదు. ఎవరా శ్వేత? ‘మా అమ్మాయి’ అని ఈవిడ చెప్తోంది కానీ... నాకు మాత్రం అసలు గుర్తురావడం లేదే? అసలేంటి విషయం?’ అనుకుంటూ ఏం మాట్లాడాలో తెలీక మౌనంగా ఆమె చెప్పేది వినసాగాడు ప్రసాదరావు. అది తెలియని శారద ఆయనకు తన గురించి అంతా తెలుసనే అనుకొని గుక్కతిప్పుకోకుండా చెప్పసాగింది.

అంతలో... లోపల్నుంచి రమాదేవి రెండు మంచినీళ్ళ గ్లాసులు, రెండు కాఫీకప్పులు ట్రేలో పెట్టుకొని తీసుకువచ్చి వారి ముందున్న టీపాయ్ పై పెట్టింది.

“తీసుకోండమ్మా...” అన్నాడు ప్రసాదరావు – శరద వైపు చూస్తూ. కానీ, తీసుకోలేదామె.

తను చెప్పే మాటలకు ఆయన ఏ విధంగానూ స్పందించకపోవడం గమనించిన శారదకి కాస్త అనుమానం కలిగింది. కాసేపు ఆయననే పరిశీలనగా చూసింది –

“సార్... నేనెవరో మీకు గుర్తుకురాలేదా ?” అనడిగింది సందేహంగా.

చెప్పక తప్పలేదాయనకి- “క్షమించమ్మా... నిజంగానే నాకు గుర్తురావడం లేదు...” అన్నాడు.

అది విన్న వెంటనే ఆమె మనసు నొచ్చుకుంది.

రమాదేవి కూడా భర్త ప్రక్కనే కూర్చుంది విషయం తెలుసుకోవడానికి.

“పదహారేళ్ళ క్రిందటి విషయం సార్...” గుర్తు చేస్తున్నట్లుగా మొదలుపెట్టింది శారద.

భార్యాభర్తలిద్దరూ ఆసక్తిగా వినసాగారు.

“కొత్తపేటలోని ‘సంజీవని’ హాస్పిటల్ లో నేను అబార్షన్ కోసం అడ్మిట్ అయ్యాను. అప్పుడే నా బెడ్ ప్రక్కనే మీకు తెలిసిన పేషెంట్ ఎవరో పరామర్శించడానికి మీరొచ్చారు. నాకు తలెత్తిన పరిస్థితిపై నేననుభవిస్తున్న మానసిక క్షోభను, దానికి పరిష్కారం లేని ఆలోచనలతో చివరికి ఆత్మహత్య చేసుకోవాలన్న నా బాధని మా అమ్మకు నేను వివరిస్తూ తల్లిడిల్లిపోతున్నప్పుడు- ఏ మూల ఏ దైవశక్తి నాపై దయ తలచిందో అన్నట్లుగా మీరు ధైర్యాన్నిస్తూ చెప్పిన నాలుగు మాటలు నాకు బ్రతుకుపై ఆశ కలిగించాయి. నా భర్త నన్నూ, నా బిడ్డనూ పోషించలేని అసమర్థుడు మాత్రమే కాదు- అతనొక వ్యసనపరుడు, వ్యక్తిత్వం లేనివాడు. నా సంసారజీవితం నూరేళ్ళు చల్లగా ఉంటుందని ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్న నాకు- పెళ్ళయిన మూడేళ్ళకే నరకం చూపించాడు. ఒక బిడ్డకు జన్మనిచ్చిన తర్వాత నా బ్రతుకు మరింత దిగజారిపోయింది. తను సంపాదించకపోగా ఇంట్లోని విలువైన వస్తువులన్నింటినీ తన తాగుడుకే తగలబెట్టాడు. అంతేకాదు, ఇల్లు గడిచేందుకు పదిమంది ఇళ్ళలో చాకిరి చేసి నేను తెచ్చే నాలుగు డబ్బుల్ని కూడా దౌర్జన్యంగా లాక్కుని తాగేసేవాడు. ఆత్మహత్యకు పూనుకునే స్థితికి వచ్చిన నా సమస్యలు అందరికీ చాలా తేలికగా అనిపించవచ్చు. కానీ, నాకు అలా అనిపించకపోవడం వల్లే ఆ ప్రయత్నం చేశాను.

మా అమ్మతో నేను రహస్యంగా చెప్పుకుంటున్న నా బాధా, వేదనా అన్నీ విన్నారు మీరు. ఆ తర్వాత మా అమ్మ నాకు ధైర్యం చెబుతూంటే... మధ్యలో మీరు కలగజేసుకొని, ‘జీవితం’ విలువ గురించి నాకు అర్థమయ్యేట్లు చెప్పారు. ‘చూడమ్మా... చనిపోవడానికి నువ్వు చూపించిన ధైర్యం, తెగువా- బ్రతకడానికి చూపించు. అప్పుడు నీ జీవితంలోని కష్టాలు తొలగిపోతాయి!’ అని ఆరోజు మీరు అన్నమాటలు నాకు కొత్త ధైర్యాన్ని ఇచ్చాయి. ఆ తర్వాత మొండిధైర్యం తెచ్చుకొని, నా బిడ్డను తీసుకొని నా భర్తనుంచి దూరంగా వచ్చేశాను. అక్కడా, ఇక్కడా నాలుగిళ్ళలో పని చేసుకుంటూ నా కూతురు శ్వేతను చదివించుకొంటూ పెంచి పెద్ద చేశాను. తను ఇప్పుడు మంచి కూచిపూడి డాన్సర్ అయ్యింది...” అని, ఉద్వేగాన్ని ఆపుకొనే ప్రయత్నంలో రెండు క్షణాలు ఆగిందామె.

ప్రసాదరావు ఆశ్చర్యంగా వినసాగాడు...

ఆమె మళ్ళీ చెప్పసాగింది-

“సార్! ఇన్నేళ్ళలో నాకు ఎన్నోసార్లు బాధలూ, కష్టాలూ ఎదురయ్యాయి. కానీ, ఎప్పుడూ పిరికిదానిలా చనిపోవాలని మాత్రం అనుకోలేదు సార్! ప్రతి కష్టంలోనూ ‘చనిపోవడానికి నువ్వు చూపించిన ధైర్యం, తెగువా- బ్రతకడానికి చూపించి. అప్పుడు నీ జీవితంలోని కష్టాలు తొలగి పోతాయి!’ అన్న మీ మాటలే గుర్తు తెచ్చుకొనేదానిని. అప్పుడు నాలో ఎక్కడలేని గుండెధైర్యం కలిగేది. ఆ ధైర్యంతోనే ప్రతి కష్టాన్నీ డాటుకుంటూ వచ్చాను సార్! ఇప్పుడు నాకు భవిష్యత్తు కూడా సంతోషంగా కనబడుతుంది...” అని ఓ క్షణం ఆగి, “ఇప్పుడు మా అమ్మాయి మంచి కూచిపూడి డాన్సర్ మాత్రమే కాదు సార్... మొన్న జరిగిన పదవ తరగతి పరీక్షల్లో రాష్ట్రం మొత్తంమీద అందరికంటే ఎక్కువ మార్కులు తెచ్చుకొని ఫస్ట్ న పాసయ్యింది...”

ప్రసాదరావు నమ్మలేకపోయాడు. ఏదో సాటిమనిషిగా ఒక అభాగ్యురాలికి ధైర్యాన్నివ్వడానికి తాను చెప్పిన నాలుగు మాటలు ఆ వ్యక్తి మీద ఎంతటి ప్రభావాన్ని చూపించాయో- కళ్ళముందే స్పష్టంగా కనిపిస్తుంటే... అనిర్వచనీయమ అనుభూతితో అతడి మేను జలదరించింది.

వెంటనే తేరుకొని- “అవునూ... మీ అమ్మాయి పేరేమిటన్నావ్?” అనడిగాడు.

“శ్వేత... శ్వేత సార్!” అందామె ఉద్వేగంగా.

అప్పుడు గుర్తొచ్చింది ప్రసాదరావుకి- పదిరోజుల క్రితం అన్ని దినపత్రికల్లో పదవ తరగతి ఫలితాలు ప్రకటిస్తూ ‘ స్టేట్ ఫస్ట్ ’ వచ్చిన ‘ శ్వేత ’ అనే అమ్మాయి ఫోటో ప్రచురించిన విషయం! అంతేకాదు, ఆరోజు రాత్రి టీ.వీ.న్యూస్ ఛానల్స్ లో ఆ అమ్మాయిని ఇంటర్వ్యూ చేస్తూ నాలుగు మాటలు మాట్లాడిస్తున్న సమయంలో- ఆ పదవ తరగతి పరీక్షల్లో ఫెయిలైన తన మనవడికి అది చూపిస్తూ “ఆ అమ్మాయిని చూసి బుద్ధి తెచ్చుకోరా!” అని తను అన్నమాటలు కూడా గుర్తొచ్చాయి. అయితే, ఆ ‘ శ్వేత ’ అనే అమ్మాయి ఈ ‘ శారద ’ కూతురు అన్నమాట!

“సార్...” అంటూ శారద పిలిచిన పిలుపుకి ఆలోచనల్లోంచి తేరుకొని, ఆమె వైపు చూశాడు ప్రసాదరావు.

“సార్! స్టేట్ ఫస్ట్ ర్యాంకు వచ్చిన సందర్భంలో ఈరోజు సాయంత్రం రవీంద్రభారతి ఆడిటోరియంలో మా శ్వేతకు ముఖ్యమంత్రి చేతుల మీదుగా సత్కారం, ప్రశంసాపత్రం ఇస్తున్నారు. మీరు తప్పకుండా వచ్చిన నా బిడ్డకు మీ దీవెనలు అందించండి సార్! ఇందుకే ఇన్ని సంవత్సరాల తర్వాత మిమ్మల్ని వెతుక్కుంటూ వచ్చాను. మీ మాటలు నా జీవితాన్ని నిలబెట్టాయి... మీ ఆశీర్వాదం నా కూతురు భవిష్యత్తుని తీర్చిదిద్దుతుందని నా నమ్మకం!” కళ్ళలో నీటి సుడులు కమ్ముకుంటూండగా అభ్యర్థనగా అంది శారద.

ప్రసాదరావు వెంటనే బదులివ్వలేదు. సాలోచనగా ఎటో చూస్తూ మౌనంగా ఉండిపోయాడు. ఆయన స్పందన అర్థంకాక- ఉద్వేగంగా ఆయన ముఖంలోకే చూడసాగింది శారద.

కొద్దిసేపటి తర్వాత- మనసులోని భావాలన్నిటికీ ఓ రూపం వచ్చినట్లుగా తల పంకిస్తూ... శారద వైపు తిరిగి అన్నాడు ప్రసాదరావు -

“చూడమ్మా శారదా! ఆనాడు నీతో చెప్పినట్లుగా కష్టాల్లో ఉన్న చాలామందికి ధైర్యాన్నిచ్చే మాటలు నేను ఎంతోమందికి చెప్పాను. వాళ్ళందరూ నా మాటల్ని ఎలా స్వీకరించారో నాకైతే తెలీదు కానీ- నేను చెప్పిన ఆ నాలుగు మాటలతోనే నీ జీవితాన్ని నిలబెట్టుకోవడమే కాక- నీ కూతుర్ని కూడా చక్కగా పెంచి, ప్రతిభావంతురాలిగా తీర్చిదిద్దావు. అందుకు నిన్ను మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. నా మాటల్ని వృధా పోనీయక- ఇంతటి ప్రయోజకత్వాన్ని చేకూర్చి చూపావు. నువ్వు సాధించిన ఈ ప్రయోజకత్వాన్ని గౌరవించాల్సిన బాధ్యత కూడా నామీద ఉందికదా!”

శారద అర్థంకానట్లు అయోమయంగా చూసింది.

అప్పటివరకూ ప్రసాదరావు ప్రక్కనే కూర్చొని, జరిగేదంతా మౌనంగా చూస్తూ, వింటూ వున్న రమాదేవి అప్పుడు పెదవి కదిపించి -

“ఏం లేదు శారదా! స్టేట్ ఫస్ట్ ర్యాంకు సాధించిన మీ శ్వేతని మొన్న టీ.వీ.లో ఇంటర్వ్యూ చేస్తూన్న యాంకర్ అడిగిన ప్రశ్నకి ‘నాకు డాక్టర్ కావాలని ఉంది. కానీ, మా ఆర్థిక పరిస్థితి వల్ల నేను డాక్టర్ కోర్స్ చేయలేను’ అని శ్వేత చెప్పడం మేమూ చూశాం. ఇక ఆ దిగులు పెట్టుకోవద్దని మీ అమ్మాయికి చెప్పా. మీ శ్వేత డాక్టర్ కోర్స్ చదివేందుకు అయ్యే ఖర్చు మొత్తం మేము భరిస్తాం. అలా మా బాధ్యతని నెరవేరుస్తాం... సరేనా?”

శారదకి వెంటనే అర్థంకాలేదు.

కాసేపటికి రమాదేవి మాటల్లోని సారం పూర్తిగా అవగతమయ్యాక- మనసులోని ఉద్వేగం, ఆనందం ఒక్కసారిగా భక్కున బ్రద్దలయ్యేసరికి- “సార్... అమ్మా...” అంటూ భోరుమంటూ ముందుకొచ్చి రెండు చేతుల్తోనూ ఆ భార్యాభర్తల కాళ్ళను చుట్టేసి, ఆనందబాష్పాలతో కన్నీరుమున్నీరవసాగింది.

ప్రసాదరావు ఆమెని వారించే ప్రయత్నం చేయలేదు...

‘ అర్థాంగి ’ అన్న పదానికి నిజమైన నిర్వచనంలా... తన మనసునీ, మాటల్నే కాదు- తన ఊపిరిని సైతం మాటల్లోకి అనువదించి పలికిన భార్య రమాదేవి వంక ప్రశంసాపూర్వకంగా చూస్తూ ఉండిపోయాడు. *****

కథా కౌముది

అపరిచితుడు

నగేష్ బీరెడ్డి

శ్రీ జయ నామ సంవత్సర ఉగాది (మార్చి 31, 2014) సందర్భంగా
వంగూరి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా వారు నిర్వహించిన
19 వ ఉగాది ఉత్తమ రచనల పోటీ లో
యువతరం ఉత్తమ కథానిక విభాగం - ప్రశంసాపత్రం

★★★★

మనుషుల్ని చూడండి! ఎవరి బిజీలో వారున్నారు. సంస్కృతి సంప్రదాయాల్లో సహజత్వాన్ని కోల్పోయి మానవ యంత్రాలుగా తయారవుతున్నారు. కృత్రిమంగా బతికేస్తున్నారు. నాలుగు రాళ్లు సంపాదించేందుకు నానా యాతన పడుతున్నారు. పక్కంటి వారెవరో పట్టించుకునేంత సమయం, తీరిక కూడా దొరకడం లేదు.

అన్నట్లు.. నా పేరు శివ. పల్లెటూరులో పుట్టాను. కష్టపడి చదివాను. హైదరాబాద్ లో మంచి ఉద్యోగం సంపాదించాను. కొత్త పేట హుడా కాంప్లెక్స్ లో ఒక ఫ్లాట్ కూడా కొన్నాను. నా భార్య ప్రియా తప్ప నాకంటూ ఎవరూ లేరు. ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకున్నాం. ఒప్పుకోక పోతే పెద్దల్ని కాదని వచ్చేశాం. బాగానే బతుకుతున్నాం.

బాగా బతకడం అంటే బాగా సంపాదించడం కాదు. నలుగురితో కలవడం.. నవ్వుతూ బతకడం అని నేననుకుంటాను.

కానీ మా అపార్ట్ మెంట్ ఇందుకు భిన్నం. ఒకరికొకరు కలుసుకుని మాట్లాడుకునేంత సమయం కూడా చాలామందికి ఉండదు. ఒక్క మా అపార్ట్ మెంట్ ఏంటి.. హైదరాబాద్ లో ఇలాంటి అపార్ట్ మెంట్స్ చాలానే ఉండొచ్చు.

అంతెందుకు నెల రోజుల క్రితం మా పక్కంటికి ఓ కొత్త జంట అద్దెకు దిగింది. అతని పేరు వినోద్. ఓ విచిత్రమైన వ్యక్తి. ఎవ్వరితోనూ మాట్లాడదు. పొద్దుననగా వెళ్తాడు. ఏ అర్థరాత్రోగానీ ఇంటికి తిరిగిరాడు. గడ్డం గీసుకునేంత టైమ్ కూడా ఉండదు

కాబోలు.. ఎప్పుడూ మాసిన గడ్డంతోనే కనిపిస్తాడు. వాళ్లది కూడా లవ్ మ్యారేజీనట. వాళ్లింటికి ఎప్పుడూ ఎవరూ వచ్చినట్లు కనిపించరు. నా భార్య వల్ల ఈ విషయాలన్నీ నాకు తెలిశాయి.

వినోద్ ఆఫీస్ కి వెళ్లక ఆయన భార్య అనూకి కాలక్షేపం మా ఆవిడే.

వినోద్ గురించి.. వాళ్ల ప్రేమ గురించి, తన కోసం వినోద్ సమయం కేటాయించక పోవడం గురించి.. అనూ, ప్రియాకి చెబుతూ ఉంటుంది.

ఈ మధ్య వినోద్, అనూ రోజూ గొడవ పడుతున్నారట. ఇల్లు, పెళ్లాన్ని పట్టించుకోకుండా వినోద్ ఆఫీసులోనే ఎక్కువగా ఉండడాన్ని అనూ తట్టుకోలేకపోతోంది. ఆ ఇల్లు ఒక జైలులా.. ఆమె ఒక ఖైదీలా భావిస్తోందట. మా ప్రియా తానో పెద్ద సైకాలజిస్టు అయినట్లు అనూకి అప్పుడప్పుడూ కౌన్సెలింగ్ కూడా ఇస్తూ ఉంటుంది.

ఒక రోజు..

నేనూ, ప్రియా బాల్యనీలో కూర్చుని వెన్నెలని చూస్తూ మాట్లాడుకుంటున్నాం.

వినోద్ వాళ్ల ఇంటి కాలింగ్ బెల్ మోగింది. మా డోర్లు అన్నీ తెరచి ఉండడం వల్ల అది మాకు స్పష్టంగా వినిపించింది.

అనూ డోర్ తీసింది. “రా.. రా.. ఇది నీకూ నాకు కొత్తేం కాదుగా. ఎన్నిసార్లు అడిగాను. ఒక్కరోజైనా త్వరగా వచ్చావా? ఇంట్లో పెళ్లాం గుర్తుండదు. ఎప్పుడు చూడు.. ఆఫీస్.. ఆఫీస్.. నా దరిద్రం.. ” అని తలుపు తీస్తూనే అనూ అరవడం మొదలెట్టింది.

“ఎందుకలా అరుస్తున్నావ్? నేనేమైనా తాగొచ్చానా? రోడ్ల మీద తిరిగొచ్చానా?” వినోద్ మెల్లిగానే అన్నాడు.

“ఆ.. అవును మరి.. అలాంటోడికి మరి పెళ్లి, పెళ్లాం.. ఎందుకో? ఆఫీసులోనే తగలడొచ్చుగా?”

“అనూ! నేను మనకోసమే కదా కష్టపడుతున్నాను. సాయంత్రం కాగానే ఇంటికి రావడం నాకు కుదరదు. నా పని అలాంటిది. అర్థం చేసుకో”

“ఆ.. అవును. నేనే పిచ్చిదాన్ని.

నేనే అర్థం చేసుకోవాలి. నీకోసం అమ్మని, నాన్నని అందర్నీ వదిలి వచ్చేశా చూడు. అందుకే.. నేనే అర్థం

చేసుకోవాలి? ఈ ఇల్లు నాకో జైలు అయిపోయింది” - అనూ గట్టిగా అరిచింది.

“ఏయ్.. ఎందుకలా అరుస్తున్నావ్? చుట్టూపక్కల వారందరికీ వినిపించాలా?” - వినోద్ కూడా గట్టిగా అరిచాడు.

“ఆ.. విననీయ్. వాళ్లు వింటే నీకేంటి? వాళ్లలా నువ్వెప్పుడైనా త్వరగా ఇంటికొస్తున్నావా? ఒక్క విషయం చెప్పు.. నాతో ఓ గంట స్పెండ్ చేసి ఎన్నిరోజులైంది?”

“అరే అనూ! వదిలెయ్. టైమే కదా. రేపు త్వరగా వస్తాలే”

“ఆ వచ్చినట్లే.. చూద్దాం”

ఆ రాత్రికి గొడవ సద్దుమణిగింది.

నేను చూస్తూనే ఉన్నాను. మర్నాడు వినోద్ ఐదు గంటలకే వచ్చాడు.

కాలింగ్ బెల్ కొట్టాడు. అనూ ఇంట్లో లేదు.

ఫోన్ చేశాడు. లిఫ్ట్ చేయలేదు. మూడు సార్లు ప్రయత్నించాడు. అనూ ఇంకా ఫోన్ లిఫ్ట్ చెయ్యనట్లుంది.

లిఫ్ట్ లో కిందికి దిగాడు. నేను మెట్ల మీది నుంచి కిందికి దిగాను.

నా బైక్ పై వినోద్ కారుని అనుసరించాను.

వినోద్ సరూర్ నగర్ కట్ట మీద కారు ఆపాడు. దిగి.. రెయిలింగ్ పట్టుకున్నాడు. కాసేపు చెరువులోకి చూశాడు. అప్పుడప్పుడూ ఫోన్ వైపు చూస్తూనే ఉన్నాడు.

నేను కాస్త దూరంలో బైక్ ఆపి.. సిమెంట్ బెంచీ మీద కూర్చుని గమనిస్తున్నాను.

కాల్ కనెక్ట్ అయినట్లుంది..

“రేణు! అనూ వచ్చిందా? ఎంత ఫోన్ చేసినా లిఫ్ట్ చెయ్యడం లేదు. నీకు ఏమైనా తెలుసా? నువ్వుకసారి ట్రై చేసి చూడు” అని ఫోన్ పెట్టేశాడు.

కారు దగ్గరకొచ్చి ఆనుకున్నాడు. శూన్యంలోకి చూస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు.

నేను దగ్గరికి వెళ్లి “హాయ్” అని పలకరించాను. కానీ అతడు స్పందించలేదు.

ఏదో ఒకటి మాట్లాడిద్దామని “ఫోటో తీస్తావా?” అని అడిగాను. కోపంగా చూశాడే తప్ప మాట్లాడలేదు.

“సీనరీ బావుంది. కాస్త ఫోటో తీయ్యరాదు” – బతిమాలాను.

ఏదో చిరాగ్గా వచ్చి తీశాడు.

“థ్యాంక్స్” చెప్పినా పెదవి విప్పలేదు.

చూసి చూసి నేనే..

“సార్! ఒకటి చెప్తాను. ఏమీ అనుకోవద్దు. సూర్యోదయాలు సూర్యాస్తమయాలు భలే అందంగా ఉంటాయి కదా. ఎవరు

ఫోటో తీసినా బాగా వస్తాయి. కానీ మీరు తీస్తే మాత్రం ఏంటో ఇలా వచ్చింది?” అని హేళన చేశాను.

అసలే మంట మీద ఉంటే నేను పెట్రోలు చల్లాను.

వినోద్ కళ్లలో ఆ ఒళ్లు మంట కనిపించింది.

“ఓకే.. కే.. జస్ట్ కిడ్డింగ్. ఇలా అంటేనన్నా మాట్లాడతారేమోనని అన్నాను. సిగరెట్ అలవాటుందా?” అని జేబులోంచి ప్యాకెట్ తీశాను.

లేదన్నట్లు తల ఊపాడు. మళ్లీ ఫోన్ చేతిలోకి తీసుకుని కాల్ చేస్తున్నాడు.

నేను సిగరెట్ అంటించాను. వినోద్ టెన్షన్ పడుతూనే ఉన్నాడు.

తన పక్కగా వెళ్లి నిల్చున్నాను. దమ్ము పీల్చి ఊదుతూ.. “సరూర్ నగర్.. మినీ ట్యాంక్

బండ్.. సన్ సెట్.. ఎక్సలెంట్ క్లయిమెట్... బావుంది బాస్ సీనరీ. హైదరాబాద్ లో ఇలాంటి స్పాట్లు చాలానే ఉన్నాయి

కదా?”

తనేం అనలేదు. ఎవడ్రా వీడు.. నా గోల నాకుంటే వీడెవడు నాకు తగులుకున్నాడని అనుకుంటూ ఉండొచ్చు.

మళ్ళీ ఫోన్ తీశాడు ‘రేణూ.. అనూ ఏమైనా ఫోన్ లిఫ్ట్ చేసిందా?.... లేదు.. లేదు.. అలాంటిదేం లేదు.. నిన్న చిన్న గొడవైంది. ఈ రోజు త్వరగా వచ్చి తనతో స్పెండ్ చేస్తానని చెప్పాను... ఉదయం కూడా బాగానే మాట్లాడింది..’- ఫోన్ పెట్టేశాడు.

వినోద్ లో టెన్షన్ మరింత పెరిగిపోతోంది.

తన పక్కకు వెళ్లి కారుకు ఆనుకుని.. “బాస్! ఇండాకటి నుంచి చూస్తున్నాను. మీరేదో టెన్షన్ లో ఉన్నట్టున్నారు? ఏనీ ప్రాబ్లమ్ ? నేనేమైనా హెల్ప్ చేయనా?” అని అడిగాను.

“ఏంటి సార్ మీ బాధ? ఏం కావాలి మీకనలు. నా టెన్షన్ నాకుంటే మీరొకరు. సతాయిస్తున్నారు” అని కోప్పడ్డాడు.

“ఎందుకు సార్ కోప్పడతారు? మనసులో ఏదైనా బాధ ఉంటే.. ఎదుటి వారికి చెప్పుకుంటే కొంత తీరుతుంది? నేను అడిగితే ఫోటో తీశారుగా. మీరు నాకు హెల్ప్ చేశారు. అందుకే నేను మీకు హెల్ప్ చేస్తాను”.

“అ.. రా..రా నా ప్యాంటులోకి పాము దూరింది తీద్దువు గానీ..” చిరాగ్గా అటు వైపు తిరిగాడు.

“ఓకే బాస్. ఓకే.. మీ ప్యాంటులో పాము దూరిందో లేదో నాకు తెలియదు గానీ.. మీ ఆవిడ ఇంట్లో లేదని.. అందుకే మీరు టెన్షన్ పడుతున్నారని మాత్రం నాకు తెలుసు. కరెక్టేనా?” అని అడిగాను.

అటు తిరిగి ఫోన్ ట్రై చేస్తున్నవాడు.. మెల్లగా ఇటు తిరిగాడు. అతని గుండె గూగుల్ సెర్చ్ అయింది. నాకెలా తెలుసు.. అని అందులో వెతుకుతున్నట్లు అతని కళ్లు కదులుతూ కనిపించాయి. కానీ నోటి నుంచే మాట రాలేదు.

“ఏం సార్.. మీ ఆవిడ ఇంట్లో ఉందా.. లేదా? అయినా మీ ఆవిడ ఇంట్లో లేకపోతే మూడు సార్లై ఫోన్ ట్రై చేస్తారా? మీరేం హాస్పెండ్ సార్?” మళ్ళీ నేనే అడిగాను.

వినోద్ నుంచి సమాధానం లేదు. నా వైపు.. తన ఫోన్ వైపు రెండు మూడుసార్లు చూశాడు. ఎవరికో కాల్ చేస్తున్నాడు. ఆ కాల్ కచ్చితంగా తన భార్య అనుకే.

ఫోన్ రింగ్ అయింది.

నా జేబులో వైబ్రేషన్ లో ఉన్న సెల్ తీసి కార్ బోనెట్ మీద పెట్టాను.

వినోద్ మొహం మీద వెయ్యి డాలర్ల ప్రశ్న కనిపించింది. మొబైల్ చేతిలోకి తీసుకుని చూశాడు. వినోద్ కాలింగ్... అని ఆంగ్లాక్షరాలు. తన చేతుల్లోని రెండు ఫోన్ల వైపు మార్చి మార్చి చూశాడు. తర్వాత నా వైపు చూశాడు.

ఆశ్చర్యం, ఆందోళన, ఆవేదన, ఆర్తనాథంలాంటి వాటన్నింటినీ గ్రౌండర్ లో వేసి మిక్స్ చేసి వినోద్ మొహాన పూసినట్లు అనిపించింది. మౌనం తప్ప అతని నోటి నుంచి పదాలకు పాస్ పోర్ట్ డొరకలేదు.

“వినోద్.. వయసు 30. హుడా కాంప్లెక్స్ లో

అమ్మతా ఎన్ క్లెవ్.. ప్లాట్ నెంబర్ 305. భార్య అనూ. వయసు 25. న్యూలీ మ్యారీడ్. లవ్ మ్యారేజ్. పొద్దున్నే 8 ఇంటికి ఆఫీస్ కెక్తావ్. రాత్రి పది దాటితే గానీ తిరిగి రావ్. బిజీ లైఫ్. పేవింగ్ చేసుకోవడానికి కూడా టైమ్ ఉండదు. అలాంటిది..మీ ఆవిడతో గడుపుదామని ఈ రోజు.. ఐదింటికే వచ్చావ్. కానీ మీ ఆవిడ ఇంట్లో లేదు. కరెక్టేనా బాస్?” - నేనే రివీల్ చేశాను.

వినోద్ గుండె పేలిపోవాల్సింది. మొహం పాలిపోయింది.

“ఎవడ్రా నువ్వు? నా వైఫ్ ని ఏం చేశావ్? చెప్పు. అనూ ఫోన్ నీ దగ్గరికి ఎలా వచ్చింది. అనూ ఎక్కడ. చెప్పరా చెప్పు? అసలు మమ్మల్ని ఎందుకు ఫాలో అవుతున్నావ్?” కోపం చేతుల్లోకొచ్చి నా కాలర్ పట్టుకున్నాయి.

“కూల్ వినోద్. కూల్. ఎందుకంత టెన్షన్ పడుతున్నావ్? నీ వైఫ్ సేఫ్ గానే ఉంది. నేనే కిడ్నాప్ చేశా! నీ భార్య ఫోన్ పట్టుకుని నీ దగ్గర నిలబడ్డానంటే.. నేను ఎలాంటి వాడో అర్థం చేసుకో. ముఖ్యంగా నీ వైఫ్ నా దగ్గర ఉందని మర్చిపోకు..”

“ఓకే.. ఓకే.. ఇంతకీ నీకేం కావాలో చెప్పు..” కాలర్ వదులుతూ అడిగాడు వినోద్.

“పది లక్షలు.. జస్ట్ 10 లాక్స్.. ఇచ్చి నీ వైఫ్ ని తీసుకెళ్లు. అంతకు మించి పిచ్చిగా ఇంకేం ప్లాన్ చేయకు”

“పది లక్షలా నా దగ్గర అంత డబ్బు లేదు”

“బానూ.. ఈ పులుసు కథలు.. నాకు తెలుసు.. ఈ మధ్యే ఓ పాతిక లక్షల కాంట్రాక్ట్ మీద సంతకం చేశావని నాకు తెలుసు. టైమ్ లేదు. తర్వాత నీ

ఇష్టం. ఆలోచించుకో.. డబ్బెలా తేవాలో. నన్ను పూల్ చేయాలని చూడకు. నీ గురించి ప్రతిదీ నాకు తెలుసు.” హెచ్చరించాను.

“సరే.. సరే.. డబ్బు ఎలా

సర్దాలో ఆలోచిస్తాను. బట్.. ముందు నేను అనూతో మాట్లాడాలి. తను క్షేమంగా ఉందని నాకు తెలియాలి. ఆ తర్వాతే నువ్వడిగిన డబ్బు ఏర్పాటు చేస్తాను” అని వేడుకున్నాడు.

“నాకు తెలుసు బాస్ నువ్వు డబ్బు

తెస్తావని. తన కోసం నువ్వు ఏమైనా చేస్తావు. ప్రేమ వివాహం కదా. తను నీ గురించి చాలా చెప్పింది. ఎప్పుడూ నీ గురించే ఆలోచిస్తూ ఉంటుంది”

“అనూ.. చెప్పిందా? నీతో? తను నీకెలా తెలుసు?”

“లైట్ లేలో బాస్. మనకు ఫేస్ బుక్ లో ఎంతో మంది స్నేహితులుంటారు. కానీ ఎవర్నీ కలుసుకోం. అపార్ట్ మెంట్ లో పక్క ఫ్లాట్లో ఎవరుంటారో కూడా

మనం పట్టించుకోం. ప్రపంచం గ్లోబల్ విలేజ్ అయ్యాక.. మనిషికి మనిషికి మధ్య దూరం పెరిగిపోతోంది. ఇంకా అర్థం కాలేదు కదూ. కంగారు పడకు. నా పేరు శివ. మీ పక్క ఫ్లాట్లో ఉంటాను. ప్లాట్ నెంబర్ 304. ఐ యామ్ యువర్ నైబర్ సర్”

“వాట్...? ఈజ్ ఇట్ ట్రూ?”- అని ఆశ్చర్యంతో కూడిన భయం వల్ల వచ్చిన ప్రశ్న అడిగాడు.

“యస్.. ఇట్లూ.. నమ్మశక్యంగా లేదు కదా. నేనెవరో మీకు తెలియదు. కానీ మీరు నాకు తెలుసు. మీ ఆవిడ మా ఆవిడ ఫ్రెండ్స్. మీరు ఆఫీస్ కు వెళ్లక అనూ ఎక్కువగా మా ఇంట్లోనే ఉంటుంది. ఏదైనా మా ప్రియాతో షేర్ చేసుకుంటుంది. ఈ రోజు పొద్దున కూడా.. నిన్న మీ ఇంట్లో జరిగిన గొడవ గురించి.. చెప్పింది. మీరు తనతో టైమ్ స్పెండ్ చేయ లేకపోతున్నందుకు చాలా బాధ పడింది. నీ పని చూసి జాలి పడింది”

“ఇంతకీ అనూ ఎక్కడ. ఒకసారి మాట్లాడాలని ఉంది” - వినోద్ వేడుకున్నాడు.

“మాట్లాడిస్తా బాస్. మాట్లాడిస్తా. అనూ, ప్రియా నా కారులోనే షాపింగ్ కి వెళ్లారు. వీకెండ్ కదా. నాకు ఆఫీస్ లేదు. ఇంట్లోనే ఉన్నాను. మీకు కీ ఇమ్మని నాకు ఇచ్చి

వెళ్లింది. అప్పుడే నాకో ఆలోచన వచ్చింది. కీ మాత్రమే కాదు.. మీ మొబైల్ కూడా ఇవ్వండి.. చిన్న తమాషా చూపిస్తా అన్నాను. అనూ మొదట్లో కాస్త కంగారు పడింది. కానీ తర్వాత అర్థం చేసుకుంది. మీలో మార్పు రావాలని కోరుకుంది. మొదటి నుంచీ మిమ్మల్ని గమనిస్తూనే ఉన్నా. ఎవరితో మాట్లాడరు. సమస్యలూ అందరికీ ఉంటాయి బాస్. అవి పంచుకుంటేనే తగ్గిపోతాయి. మనిషికి మనిషే సాయం కదా. ఈ సమస్య మీదే

కాదు.. అపార్ట్ మెంట్ లలో.. అద్దె ఇళ్లలో ఉంటున్న ఎంతో మందిదీ ఇదే పరిస్థితి. సిటీ లైఫ్ అలా తయారైంది. పక్కంటో ఎవరుంటున్నారో కూడా తెలుసుకోలేనంత బైమ్ కూడా ఉండడా బాస్ మనకు?

“మీరెవరు సార్ నన్ను క్యశన్ చేయడానికి? నా పని నాది. నా బతుకేదో నేను బతుకుతున్నాను. నాకు ఇంకాకరితో పనిలేదు. నా లైఫ్, నా వైఫ్.. నా ఇష్టం. మీకేంటి ప్రాబ్లమ్?”

“అదే!బాస్.. ఈ రోజుల్లో నీలాంటి మనుషులకు.. సినిమాలు షికార్లు.. షాపింగ్ మార్ల్స్..... ఇలాంటి లగ్జరీ లైఫ్ ఉంటుంది కానీ.. పక్కంటివారు ఎవరో.. ఏం చేస్తుంటారో తెలుసుకునేంత బైమ్ మాత్రం ఉండదు. పాస్ పోర్ట్ వెరిఫికేషన్ కో, పాస్ కార్డ్ అప్లికేషన్ కో అవసరం పడినప్పుడేపక్కంటి వాడితో పని. పక్కన ఉన్నది దొంగా? దొరా? ఐఎస్ ఐ ఏజెంటా? ఏదీ పట్టించుకోకపోతే ఎలా బాస్? ఇది మిమ్మల్ని బాధ

పెట్టడానికో, భయపెట్టడానికో చెప్పడం లేదు. జస్ట్ ఆలోచించమని చెబుతున్నాను అంతే. మేం కూడా మీలాగే లవ్ మ్యారెజ్ చేసుకుని ఇక్కడికి వచ్చాం..మాకూ ఎవరూ లేరు. రారు కూడా. మాకు మీరు, మీకు మేం తప్ప ఇంకెవరున్నారు సార్. అందుకే వినోద్. నో యు వర్ నైబర్. ఇది చెప్పడానికే ఈ గేమ్”

“ఓకే.. మీరు చెప్పింది రైట్. నేను రియలైజ్ అయ్యాను. ఇప్పుడైనా ఒక్కసారి అనూతో మాట్లాడిస్తారా?” అని అడిగాడు వినోద్.

“ఇంకా నన్ను నమ్మడం లేదు కదా? ఇద్దరు షాపింగ్ కి వెళ్లారు. ప్రియా సెల్ కి కాల్ చేసి అనూతో మాట్లాడిస్తాను” అంటూ కాల్ కలిపాను..

కానీ..

అది నేను ఊహించని పరిణామం..

నా మొహంలో చకచకా రంగులు మారాయి.

చెమటలు పట్టాయి.

“నిన్ను చూడగానే చిట్టి గుండె గట్టిగానే కొట్టుకున్నదే..” ప్రియా మొబైల్ రింగ్ టోన్.

నా వెనకాల మోగుతోంది.

ఒక్కసారిగా అటు తిరిగితే గుండె ఆగిపోయేదేమో. అందుకే మెల్లగా తిరిగాను..

వినోద్ ప్యాంటు జేబుల్లో చేతులు పెట్టుకుని నిల్చున్నాడు.

రింగ్ టోన్ శబ్దం అతని ఎడమ చేతి దగ్గరి నుంచి వస్తోంది. అతని మొహంలో ఇంతకు ముందున్న కంగారు లేదు. ఏదో వెకిలి నవ్వు తాలూకు ఆనవాళ్లు. జేబులోంచి ఫోన్ తీసి నా బైక్ మీద పెట్టాడు.

నోకియా లుమియా 502.. రెడ్ కలర్ ఫోన్. అది ప్రియాదే.

వినోద్ నాకు దగ్గరగా వచ్చి.. నా మొహంలో మొహం పెట్టాడు. నా టీషర్టుకు పెట్టిన గాగుల్స్ తీసుకుని.. తను పెట్టుకున్నాడు.
. నన్ను చూస్తూ నవ్వాడు. బిగ్గరగా నవ్వాడు.

“నౌ బాల్ ఈజ్ ఇన్ మై

కోర్ట్. కన్నూజ్ అయ్యావా? ఇట్స్ మై టర్న్.. సరదాగా గేమ్ మొదలు పెట్టింది నువ్వు కాదు... నేను. సీరియస్ గా ప్లాన్ చేసింది నేను. ఈ షో ఇప్పుడు నాది” వినోద్ ఇంతకు ముందు నేను మాట్లాడిన తీరుని అనుకరిస్తున్నాడు.
“రామ్ అండ్ ప్రియా. న్యూలీమ్యారెడ్. ప్రేమించుకుని పారిపోయి వచ్చారు. ఎవరి సపోర్ట్ లేదు. అందుకే ప్రియాతో పరిచయం పెంచుకున్నాం. మేం గొడవ పడడం.. మీరు వినడం.. అంతా గేమ్. ఆ గొడవలతోనే ప్రియా, అనూ దగ్గరయ్యారు. నీ పాతిక లక్షల కాంట్రాక్ట్ గురించి తెలిసింది .. స్కెచ్ వేశాం. ఈ... రోజు...నాది. దిజ్ ఈజ్ మై బిగ్ డే.”

అంతా అయోమయంగా ఉంది. నాకేం అర్థం కావడం లేదు. ప్రియా ఫోన్ వినోద్ దగ్గరికి ఎలా వచ్చింది???

అదే అడిగాను.

“అదే నువ్వు చేసిన పెద్ద తప్పు. అనూ, ప్రియా కారులో షాపింగ్ కి బయలుదేరారు. కానీ వారు వెళ్లింది షాపింగ్ కి కాదు.. ప్రియాకి మత్తు ఇచ్చి కిడ్నాప్ చేశాం. ప్రియా ఫోన్ నా చేతికి అందాకే నేను ఇంటికి వచ్చాను. 6.30కి మేం మళ్లీ కలుస్తాం. అప్పటి వరకు నిన్ను ఎంగేజ్ చేయడమే నా పని. నువ్వు ఫోన్ తీసుకుంది.. తమాషాగా గేమ్ ఆడతానన్నది.. అన్నీ నాకు తెలుసు. 6.30 వరకు నిన్ను డైవర్ట్ చేయాలి. అదే

నా టార్గెట్. నౌ టైమ్ ఈజ్ 6.30.” అంటూ వినోద్ తన మొబైల్ కి వచ్చిన ఎస్ఎమ్ఎస్ చూపించాడు..

“ప్రియా ఇన్ మై కస్టడీ. వీ రీచ్డ్ అవర్ ప్లేస్ సేమ్ లీ.. కమ్ సూన్.. ”

అనూ పంపిన మెసేజ్ అది.

“ఈ గంట నిన్ను ఎలా ఎంగేజ్ చేయాలా ?.. అని నేను చూస్తున్నాను. నువ్వు గేమ్ ఆడి దాన్ని ఇంకా ఈజీ చేశావ్. ఫోటోగ్రఫీ .. పక్కంటి వారి గురించి పరమశుద్ధులు.. పాస్ కార్డు.. పాస్ పోర్టు.. వాప్ వా.. బాగా చెప్పావ్. సమాజం గురించి... మనుషుల గురించి.. కానీ నువ్వు చెప్పేసొల్లు ఇక్కడ ఎవడూ వినడు. సో... 20 లక్షలిచ్చి నీ వైఫ్ ని తీసుకెళ్లు” అని కార్ స్టార్ట్ చేశాడు.

డోర్ మిర్రర్ డౌన్ చేసి.. “యా.. బాస్.. ఒక విషయం చెప్పడం మరిచిపోయాను. నీ పక్కంటి వాడు ఎవడో కాదు.. ఎలాంటి వాడో నువ్వు తెలుసుకో. నో యువర్ నైబర్ సర్” అని వెళ్లిపోయాడు.

నిస్తేజంగా నిలబడడం తప్ప నేను చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. ప్రియా తన దగ్గర ఉంది. డబ్బులిచ్చి తెచ్చుకోవడం తప్ప ఇంకో మార్గం లేదు.

నేను తనని రియలైజ్ చేద్దామనుకున్నాను. కానీ ఇప్పుడు నేను రియలైజ్ అయ్యాను.

మనుషులు కదా. మారతారు, మారుద్దాం అనుకున్నాను.
